

Jó szemüveg és
fényképezőgép

olcsón!

Dr. VAMOS

DROGÉRIÁBAN!

SZENT ANTAL

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papír-
kereskedése és fémplomi
felszerelések raktára -!

Rózsafűzér különlegességek
nagy raktára és legolcsóbb
beszerzési forrása!

Pécs, Ferenciek-u. 35_{1/2} sz.

Telefon: 31—99.

Schwarz Károly

selyem-, kelmelesztő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Divatkalap különlegességek

Gyúfts kalapok, Pichler
kalapok, Panizza kalapok,
„Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos
mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannónia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött,
szövött árúit: férfi, női és gyermek-fehérműit és vásznait.

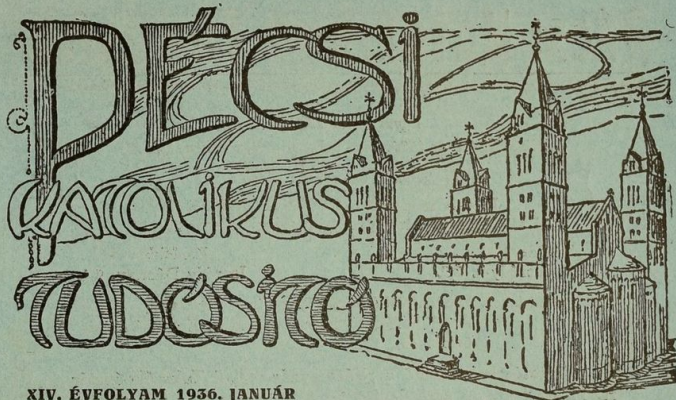
Kész férfi- és
gyermekruhát
a legolcsóbban és
legszebb kivitelben

Lang Andornál,

Rákóczi-ut 49.
sz. alatt szerz-
het be. Külön
mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. JANUÁR

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Jézus neve. dr. Gálos László. — *Miért lett Jézus emberré?* —
Mi hiányzik a mai keresztény családokban? — Szépirodalom és
katolicizmus. Merényi Ferenc. — KÖNNYEK. dr. Horváth Cson-
gorné. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — *Nem szabad elfelejteni.*
T. E. — HIREK. — KÖNYVEK. — Pécsi Egyházközségek
hírei. — Hirdetőink szaknévsora.

Steph. Szentkrátszky
theol. prof. Pécs

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.

Előfizetési ára az 1936. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felolós szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,

a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:

Pécs, Inczedy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:

Inczedy Dénes-u. 9/1.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár Józsei és Köves Gusztáv üzletében.

Az előfizetés beküldhető a „Pécs egyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598.” számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T.” betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

NINCSEN GONDJA

EGESZ ÉVEN ÁT

Szent István-Társulatnál
Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11-79.

Olcsón szerezhet be könyv-
AJÁNDÉKÁT!

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és ajtatóssági könyvek. Kegytárgyak. — Levélpapírok diszdobozokban. Asztali tentatartók, íromappák, írókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek. **Arany föltöltőillak már 4 pengőtől feljebb!**

Előjegyzési, zsebtárca és népnaptárak nagy választékban! Bárd-Rózsavölgyi Nádor-Csárdás egyesített **a bumok!**

NYOMTATVÁNYOKAT,

KÖNYVKÖTÉSZETI MUNKÁKAT IZLÉSES
KIVITELBEN ÉS OLCSÓ ÁRON KÉSZÍT A

PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R. T.
DUNÁNTÚL
PÉCS

Percel-utca 42.

Telefon: 32—22.

Alapított: 1861.

HAMERLI J. PÉCS

kesztyűgár és kesztyűbörgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbörgyár: V., Szent-Vince-u. 13. 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)
Fiókhizlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legregibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztali-és ágyneműek, női és férfi fehérneműek, jéggyöngök stb. Szigoruan szabott olcsó árak

Krausz Ignác

Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK

vasalók, főzőedények, kerekpár és szerelési cikkek, villanszerelések

10 HAVI RÉSZLETRE

PETROVITS-
nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műorásmester, ékszerész és látszerész **Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.**
Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. — Elsőrendű javítóműhely.
Szolid és szakszerű kiszolgálás.

Köfszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros.

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemű szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szereshetők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vagyont takarít meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében vásárol. Irgalmasok-u. 1. Telefon: 22-08.

BENKOVITS sütőde Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyereit!

Deák-utca 15.

Fiók: Irgalmas-utca 1.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztal-neműek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsinag- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagymá-nyok raktára **Molter Antal** vásznon- és fehérnemű üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. **Kárpitos cikkek! Szőnyegek!**

Paláts Géza spec. írógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Írógépjavítás, karbantartás, írógépszalag, Írógép kellékek. Minden fajta írógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárunkban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet **RUPPERT LAJOS** textiláruháza

Férfi-, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak a legmegbízhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7.

TELEFON: 12-61.

Zongoratanitást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Ur-
divat

Kötött szövött árak. Külön című osztály. Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és lánycipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.

no-
divat

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

JÉZUS NEVE.

A mézajkú doktor: szent Bernát — akinek nem izlett semmiféle olvasmány, ha Jézus áldott nevét nem olvasta benne — himnuszának utolsó szakában így énekel:

„Ég országának népe szállj,
Ajtót, kaput elébe táj,
Köszöntsd a győztest, harsonalj:
„Üdvözlégy Jézus nagy király!”

Az esztendő kapuja is Jézus áldott nevére nyílik és a földi nép — akárcsak az égi kórus — a legszentebb nevet köszönti elsőnek a sok névnap között. Mert keresztényy voltunk nem más, mint lelkiünk megpecsételése Jézus nevével, mint Jézus nevének hordozása és a szenvedésének elviselésére Jézus nevéért.

Az Úr mondja szent Pál apostolról: „Kiválasztott edényem ő, hogy hordozza nevemet a pogányok előtt, a királyok előtt és Izrael fiai előtt és én megmutatom, hogy mit kell az én nevemért szenvednie.”

Akkor vagyok tehát jó keresztény, ha elsősorban hordozom Jézus áldott nevét. Ha észrevehető rajtam, mint valami drága rendjel, édes kintetés, ha magatartásom prédikálja, ha szavaimból nevének illata árad, ha a kísértő ellen elszuttogom, ha az életveszélyben legelőször ezt kiáltom, ha boldog perceimben ezt áldom. A nő hordozza férjének nevét, mert övé, a gyermek viseli szüleinek nevét, mert tőlük származik. A katolikus ember, akinek vezetékneve keresztény, keresztneve katolikus — hordozza Krisztus nevét — mert övé, mint jegyese, mint gyermeke, mint szolgálja egyaránt. Es mily szörnyű dolog a törvénytelenység, mely nem ad nevet, a kitagadás, mely megfoszt a névtől, az elválás, mely elveszi a név viselésének jogát, vagy a szegény, mely egy névhez tapad, melyet szegénylenni kell! Es hányan mennyire magaszkodnak a nemesi, címeres, történelmi nevekhez, melyeknek becsülete, súlya, mikor a vagyon már egészen elfogyott, még mindig nagy érték lehet, mert dicső elődök fénye sugárzik arra, aki viseli.

Az égi áldott szent név: Jézus mindennél több, e nevet hordozni nemesség, előkelőség, teletelenség. Tehát nemcsak szegénylenni nem szabad, hanem Isten családjához való tartozás tudatával büszkén kell viselni. Azonossá kell válnom e névvel, mert semmi sem annyira az enyém, mint a nevem — tehát Jézus nevét hordozni anyni, mint Jézus életét élni, vele együtt válni. A névközösség itt a földön egyúttal vagyon és életközösség is, Legyen tehát nálam erényközösség, szentség- és kegyelemközösség, mely lefoglalja egyéniségemet, élethivatásomat, mely Krisztust veretzi lelkekre, hogy valóság legyen bennem is a nagy apostol szava:

már nem is én élek, hanem Krisztus, — akinek nevét hordozom — él bennem.

De e szent név hordozásán kívül van még egy kötelesség, amit az isteni szózat említ: szenvedni Jézus nevéért. Az Úr áldott szent nevétől elválaszthatatlan a keresztség, amely először hordozta nevét és testét egyszerre. Ha tehát nevét hordozom, keresztségét is vállamra kellennem.

Mert ha e nevet hordozom, a Mester útját járom, ami pedig Kálváriát, küzdelmet, tövist, keresztest jelent, — mint Ő maga ígérte azoknak, akik őt követni akarják. Tehát a Krisztussal való névközösség és életközösség, a keresztség közössége is belevon: aki nem veszi fel keresztségét, nem méltó hozzám — mondta Jézus. Ha engem üldöztek, titket is üldözni fognak — a világ pedig örülni fog. De azért mindez öszszeszer az örömmel: egy kis idő és szomorúságok öröme változik és mi is, mint az apostolok, örvendezve megyünk a világ színédruma elé, mert méltók vagyunk Jézus nevéért gyalázatot szenvedni.

Ezen az úton az első lépés — mint Jézus mondja: önmagunk megtagadása — vagy mint a nagy apostol személyes tapasztalatból írja: testünk megleszítése a velkekkel és kívánásokkal együtt. Csak aki megtagadja önmagát — ami annyit jelent, mint a régi földi nevet letenni — méltó arra, hogy Jézus nevét viselje és érte szenvedve vele egybeforrjon, erre a névre kereszttelenség.

Tehát először itt kell kezdenem, mert különben sohasem lesz elég öröm Jézus nevét hordozni és érte szenvedni.

Mindezekhez a feladatokhoz isteni segítség is biztosítva van: eléggendő neked az én kegyelmem. Csak magamtól gyenge és elégtelen lennék az Úr nevének viselésére és minduntalan kiütne régi emberi nevem, egyéniségem Krisztus fölséges neve, hivatala és munkaköre alól. De az isteni jegyes nemcsak nevet ad, hanem nemesi vért, isteni lelkiületet, égi támaszt és fegyverzetet, mennyei menyegzős ruhát és isteni szent lelket is. Így lesz igaz, hogy — mint szent János apostol írja: Isten fiainak nemcsak nevezetünk — a fölvekt Krisztus neve után, — hanem valóság-gal azok is vagyunk — a tőle kapott átistenítő kegyelmek révén.

Így életprogramom az újévre: Jézus nevének hordozása, érte szenvedések áldozatos elviselése és gyengeségeimben rahaghatkozás az isteni kegyelemre.

„Oh szép Jézus! Drága szent nevedért
Kelj fel népedért!”

Dr. Gálos László.

EZ IS CSALÁDI BOLDOGSÁG? Sok tréfát, élcet termel ki az élet, melyeknek hátterében nem egyszer szomorú tragédia húzódik meg. Így született meg az alábbi vídám eset is. Egyik házias ember találkozik barátjával, aki nem régen nősült. Erdeklődik barátja sorsa iránt: „Hogy vagytok? Hogy sikerült a házasságot?” „Nagyszerűen!, K. B., minden napnak megvan a maga öröme!” „Hogy-hogy?” „Hát csak úgy — tudod — hogy a feleségem mindennap valamiféle kezeltégébe eső tárgyat a fejemnek irányít! Ha eltalál, akkor ő örül, ha nem talál el — akkor én örülök.” —

MIÉRT LETT JÉZUS EMBERRÉ?

Erre a kérdésre választ ad a katekizmus, mikor azt tanítja, hogy a Fiúisten megtestesült azt, hogy 1. szóval és példával tanítson, 2. értünk szenvedhessen és meghalhasson és így megváltson bennünket.

Mikor a hittel átítatott emberi értelem ezt a kinyilatkoztatott igazságot végig elmélkedti és alázatos áhitattal beléje merül, Aguinói sz. Tamás nyomán még a következők megleléseket találja.

Az ember célja és boldogsága az Isten szinelátása. Amde megbéníthat bennünket az a gondolat, hogy az Isten nem lehet ismeretünknek szembeötölő tárgya, mikor még a természet is annyira elrejtí arcát szemünk elől. De megtörtént a nagyobb, az emberi természetnek isteni személybe való felemelése. Mennyivel inkább lehetséges tehát a kisebb, az emberi léleknek Istennel való szinelátó egyesülése.

Hogy mennyi céltévesztés történt már az ember részéről, mutatja az alkotási világnézet története. Érzéki élvezetekhez, teremtett világhoz, anyaghoz, démonhoz való végleges odatapadásban kerestek boldogságot. Ennek a tévedés láncolatnak oka az emberi természet méltóságának félreismerése. *Az ige megtestesülése rávillant az ember méltóságára* és állandóan az ottfenvalókat értékelleti és izletteti velünk.

Csak az tud Isten felé irányulni, aki Isten szereti. A szeretet akkor bír sodró erővel és bizakodással, ha mint viszonzszeretet fakad a lélekből. A megtestesülés az Isten végtelen és megható szeretetvallomása, melyre az embernek csak válaszolnia kell a viszonzszeretetenben.

Miért lett Isten szegény emberré?

Aki boldognak hirdette a szegényt, akinek országa, bár a földön van, nem a földről való, annak megfelelő volt, hogy szegénynek szülessen. Milyen könnyen ámithatná magát a gazdagság gondatlan felelőtlenséggel és milyen bizalmatlaná válhatnék a szegénység, ha ellenkezőleg történt volna.

Miért lett Isten elhagyatott, sőt üldözött emberré?

Három embertípus találta meg és ismerte meg Krisztust, az egyszerű, a bölcs és a szent ember. A pásztorok, napkelet királyai és a jeruzsálemi templom nagy várakozói. A többi mind elhagyta, kitaszította, üldözte. A megtestesült Ige jelezni akarta azt, hogy ez lesz a sorsa, az emberiség története folyamán. A góg, a lomha értelem és önzés mindig ellenkezésben fog vele állani.

Kissé megbélzett nő gyönök és minden szavát úgy állítja be, hogy a gyónató aya megértse, milyen nagy szenttel van dolga. A Páter türelmesen végighallgatja s aztán feladja a penitenciát.

— Tessék elmondani három rózsaszüért!

— Három rózsaszüért? — remélődök a gyónó. — De kérem, úgy látszik, rosszul tetszett érteni a gyónásomat? Én nem vagyok olyan nagy bűnös!

— Tudom, tudom... Éppen azért!... A szenteknek sokat kell imádkozniok!

Mi hiányzik a mai keresztény családokban, aminek meg kellene lenni?

A szent karácsony titokzatos gondolatvilága elvezet bennünket Betlehembe s ott egy rongyos istálló kiáltó szegénységében egy boldog családot találunk. S ha elmegyünk Názáret városába, és ott a város külterkén szerényen meghúzódó kis házba benyitunk, ismét ott találjuk szegénységben és mégis boldogságban ugyanezt a kis családot. A kereszténység, Krisztus egyháza a názáreti kis ház lakóit a Szent Családot ol-tárra emelte s mint a katolikus családok eszményképét állítja oda a világ elé. Ma, amikor a családi élet, a boldog családi élet válságáról beszélünk, amikor a családi tűzhelyek kialusznak s rombadőlnek, keresnünk kell ennek a pusztulásnak legfőbb okait s vissza kell vezetni a családokat a boldogság forrásaihoz. Ez az út Betlehembe vezet és Názáret felé mutat. *Csak kettőt lássunk meg: Az Istent a közvetlen közelében és az áldozatos szellemet az édesanya és a családtagyá lelkében.* Ebben van a Szent Család boldogságának a titka, e kettő hiányzik a mai családokban s ebben van a mai családok boldogtalanságának magyarázata.

Betlehemben és Názáretben az isteni gyermekek pihent meg a boldogságos édesanya, s a nevelő atya tekintete s a mélyeséges hit beara-noyozta a szegényes othont. Forog a rokka kereke, zakatol az ács fűrész, hull a gyaluforgács s ott játszik a gyermek talán kereszteteket formál a forgácsból. Szent József, az igaz ember a hitből él, az édesanya lelkében szent titkokat rejtgetve őriz. Szegények, de boldogok, mert közöttük az Isten. Benyitok nyomortanyák vizkőiba, szalmafüdes falusi kis házakba, iparosok műhelyeibe, kereskedők boltjaiba, tisztviselők hivatalaiba, bérpaloták lakosztályaiba, kastélyok termeibe s keresem Istent, keresem az Istenre szegzett tekintetet az emberek szemeiben, az Istenben való hitet és ennek gyakorlását a családi othonokban. Valami nagy üresség dohos levegője üt meg. Nem hallom az imádságnak hangját. A mai családok nem gondolnak Istenre, nem imádkoznak. *Imádság nélkül, nem égreemelkedő, hanem földre látogatott fejjel, nem Istenben bízó, hanem a földi gondoktól terhelt lélekkel kezdik a napot.* Elnemúlt sok családban a régi magyar udvarházak asztali áldása. Vályúva lett sok házban a fehér terítős ebédlőasztal. Van-e még katolikus család, ahol együtt végzik szülők és gyermekek az estéli imádságot? Hiányzik a családokban a hitnek világossága, a hitnek gyakorlása: a vallásosság. A családapák csak kenyérkeresők sokszor s nem gondolnak arra, hogy kötelességeik vannak Az iránt is, Akinek a mindennapi kenyeret mégis köszönhetik. A családanyák élete a háztartási teendőkben morzsolódik le: söpörnek, porolnak, törülgetnek, sütnék, főznek, mosogatnak, varrnak, kézimunkáznak... hull a munka forgácsa s a forgácsok közt élve az isteni gyermek. Szülők nevelik gyermekeiket, hogy azok szépek, egészségesek, életrevalók legyenek, az édesanya nagy gondja, hogy felnőtt leányának jó partit szerezzen, az édesanya fiának jövőjéért küzd, áldozatokat hoz, de minden munkát, minden tervet, az egész jövő kiépítését s biztosítását Isten nélkül végzi. *Talán a lélek természetes hangján mondogatják: „Így lesz, úgy lesz, ha a jó Isten megsegít”, de arra nem*

gondolnak, hogy ezt az isteni segítséget biztosítsák maguk számára azáltal, hogy Istennek megadják, ami Istené. Boldogtalan családok: összedőltek templomok. Nem ég bennetek az öröklámpa fénye! Nincs égfelé nyuló tornyotok. Nem hallatsz be hozzátok a szentegyházba hívő harang szava. Nincs gyertyafényes oltártok. Nem halljátok az Isten igéjének hirdetését. Terheket hordoztok lelketekben s nem tudtok magatokat könnyíteni. Romok között éltek. S mert nehéz az élet s áldozatokat kívánó tóletek, s mert lehullott házatok faláról a Krisztus feszülete, a kereszt súlya alatt összerogytok s mélyesen boldogtalanok vagytok.

Ma már a családvédelem és ebben a jövő biztosítéka nemcsak prédikációknak témája, hanem államfőiaknak, szocialpolitikuskoknak is nagy gondja. Fognak talán üdvös törvényeket hozni, amelyek a családok gazdasági, megélhetési nehézségein segíteni fognak. Szükségesek ilyen intézkedések is, de ezekkel még a boldogabb családi élet problémája nem lesz megoldva. Isten törvényeit, a vallás hűségét s következetes gyakorlását kell belevinni a családok életébe, s ezt kell ápolni a családi tűzhelyeken fel-növekvő generációkban, a gyermekben is. Nem lesz soha boldog az a család, amelynek feje: a családapa rideg közömbösséggel s nem egyszer pöffeszkedő göggel viseltetik vallási dolgokban. A családfő gonosz példája megfertőzi az otthon levegőjét. *Nem lesz boldog soha az a család, amelyben az édesanya üres életörömmel, divathóbortall, léha romantikával tölti ki életét s hiányzik belőle a keresztény édesanya életfelfogásának minden komolysága.* Hamar elhervad a menyasszonyi csokor, szétfoszlik a menyasszonyi fátyol, elhervadnak a rózsák az arcon s nem segít a kozmetika művirága, üres a lélek, üressé lesz a fészek, s elrepül belőle a boldogság. Szegény gyermekek, akiknek ilyen apjuk és ilyen anyjuk van! Micsoda virágtiprás a vallástalan szülők rossz példája!

Majd ha imádkozó, templombjáró, prédikációt hallgató, bűnbánatos s az erkölcsi törvényeket tisztelbentartó családapaik és családanyáink lesznek, majd ha názáreti kis házá, templomá szentelődik a családi othon, akkor tér vissza az elüzlött boldog családi élet.

Vannak még azért ma is boldog családok, de ha benyitás hozzátok, beszélsz velük, szemük közé nézel, asztalukhoz ülsz, szavukat hallgatsz s életüket vizsgálod észre kell vened, hogy közelükben az Isten, hogy te Názáretben jártál.

VIDEKI ELŐFIZETŐINKET

tisztelettel kérjük, hogy — amennyiben a múlt évi előfizetési díjjal hátralékban vannak — e hó folyamán okvetlenül küldjék be, mert különben a februári számot már nem kaphatják meg. Bármennyire fáj is nekünk, ha lapunk küldését be kell szüntetnünk, nem tehetünk másképp, mert a lapot csak úgy tudjuk fenntartani, ha minden előfizetőnk pontosan és idejében beküldi az összeget.

Vásároljunk a Tudósító hirdetőinél és hivatkozzunk a Tudósítóra. Így segítsünk egymáson! Hisz a Tudósító szívvél-lélekkel a katolikusok érdekeiért küzd.

Szépirodalom és katolicizmus.

Maurice Barrés, a kiváló francia író és akadémikus szerint minden író tanít, metafizikáját viszi bele műveibe és igyekszik azt terjeszteni. „*Megegyezünk eloben* — mondja többek között — *nincs irodalom lélek nélkül, nincs válaszlat az irodalom és a gondolat magasabb élete közt; a tehetséges író öntudatlanul is valamely tanért dolgozik, valamely életfelfogás meghonosítására törekszik, propagandamunkát végez; s ezért mindenkinek joga van számonkérni tőle, hogyan érvényesíti lehetőségét és befolyását.*” Barrés nyilatkozatát a lart pour lart hamis elvével, amely sokáig irányította a szépirodalmat és bátran kijelenti, hogy mivel az író világnézeti kérdésekkel foglalkozik és azok mellett, vagy ellen foglal állást, azért a kritikusnak is jogában áll, hogy az író világnézetét megvizsgálja.

A szépirodalom és világnézet kettős eredetjének az összekapcsolásáról csakis abban az esetben beszélhetünk, ha a két megnyilatkozás az ember értelmi és érzelmi világában szorosan együvé tartozik és lelki válságot idézne elő a szépirodalom és világnézet merev és állandó szétválasztása. A probléma nem új és sok az ellenele. Vannak, akik a szépirodalomban — regény, elbeszélés, vers, dráma stb. — tisztán műlő szórakozási lehetőségeket keresnek és eltekintenek a kérdéstől, hogy az olvasásra szánt irodalmi termék visszatükrözi-e a reáliai világában megismert igazságokat, jelen esetben a teljes katolicizmust. A probléma megoldásához ismernünk kell a szépirodalom lényegét, feladatát és célját, nemkülönben a kat. világnézet örök elhatároltságát.

A nagy Newman mondotta: „*Az irodalom az emberiség számára valamelyest az, ami az önéletrajz az egyes ember részére; az irodalom az emberiség élete és emléke.*” Ezért ha bizonyos kultúrkorszak átlagemberének a lelkét akarjuk megismerni, elég az illető kor szépirodalmának vezető műveit olvasni. A szépirodalom ugyanis az emberi élet bemutatása könnyed,

szórakoztató, vagy elmélyedő, a katalizmak örvényeit is feltáró formában. Helytelen utakon járna a szépirodalom, ha az életből éppen a legkarakterisztikusabb vonást, a világnézeti kérdést kapcsolná ki, mert mióta ember van a földön, az örök probléma is állandóan kísért a történelemben, irodalomban, társadalmi és politikai életben. A különösen nem annyira a nemzetiségi elkülönülés csoportosítja az embereket heterogén országokba, hanem elsősorban a vallási, tehát világnézeti hovatartozás húz igen sokszor áthidalhatatlan szakadékokat ember és ember közé. Különös valami, hogy az örök cél reményteljes birtokosa, az ember, mennyire áruolja tud lenni saját fájának is, ha a világnézetéről van szó. Itt kezdődik és végződik minden összeütközés és harc, de csakis itt zöldülhet ki a béke olajága is.

Elméletben szépen hangzik a világnézeti kérdés érvényesítésének szükségessége — mondják sokan — de a gyakorlati életben, a szépirodalomban nem alkalmazható, mert ez a megszorítás nagyon is megkötne az író fantáziáját és tört szárnyakál kereshetné az erdők és bércek napsugárak oldalait, hogy a vasárnapi csöndben elpihenő nyárpolgárok izlését kielégítse, míg az erdők mélye, a bércek között lerohanó gleccservizek tomboló zaja, a szédítő örvények lenyűgöző világa ismeretlen valami maradna előtte. Más szóval: csak rényről, az étlet meghekélt csendes romantikáról, a költői igazságszolgáltatás maradék nélkül alkalmazásáról írhatna regényeket és elbeszéléseket, de az élet másik acáról, a bűnről és bukásról, a meghasonlásról és kétségbeesésről soha tudomást nem szerezhetne.

Végzetes elferdítése ez a katolikus szépirodalom fogalmának és önmagunkat ámitánánk, ha így határozánk meg a kat. szépiró feladatát.

Az bizonyos, hogy a katolicizmus nem valami külső máz, divat, vagy filozófiai rendszer, amit minden további nélkül ledobhatunk magunkról, hanem egy jelentőségteljes plusz, amit el-

hagyni, vagy megtagadni egyenlő Krisztus elárulásával. „*A katolicizmus fogalma nem merül ki bizonyos törvények megtartásában; nem is áhitatgyakorlatok közössége, istentiszteleti szer-tartások egyezése, sőt még csak nem is a pápa fősegének elismerése teszi a katolicizmust. A katolicizmus ennél sokkal több: mindent felölelő egységes világfelfogás.*” (Mihalics Vid.)

Igy már azt is láthatjuk, hogy a szépirodalom és katolicizmus összekapcsolása nem valami rákényszerített gúzbakötés, ami az író tehetségét nagy mértékben megnyirbálja, hanem életkövetelmény, ami teljessé és kizárólag tökéletesé teszi az elbeszélő és szórakoztató író Istentől nyert hivatását. A kat. szépiró is meglátja a bűnt, az emberi tragédiát és az erkölcsi felelősséget, ő is leszáll az élet infernjóába, hogy az emberi élet eltévelyedéseit — amiket az életből kismemizni nem tu-

dunk — bemutassa olvasóinak; még a jónak sem kell minden esetben győzedelmeskednie, mert hiszen az életben, sajnos, gyakran az ellenkezője az igaz, de kell, hogy a végő következtetést az író és olvasó egyaránt megtalálja: az erkölcsi törvény fönnsége fényesebb megvilágításban álljon előtte, a könyv olvasása után. „*A katolikus irodalom egyetlen és csalhatatlan ismerve az, — mondja Balla Borisz — hogy Isten felé ragadja a lelket.*”

Mindebből következik, hogy nem az a kat. szépirodalom kritériuma, hogy termékeit válogatás nélkül bárkinek a kezébe adhatjuk, mert akkor magunk sekélyesítjük el a kat. irodalmat, hanem ez a komoly irodalom az érett és az életet ismerő embereknek szól, akik meg akar győzni, hogy a bűn és gonoszág ellenére is szeretni kell ezt az életet és az embereket.

Merényi Ferenc.

KÖNYVEK.

Égy katonát láttam sírni egy novemberi reggelen az oltár előtt. Kemény, szigorú arcán nem görbült meg a vonások, mint a síró gyermeké, nem tördelte a kezét és nem vonaglott az ajka, csak a szeméből ömlöttek a könnyek, mint amikor két megáradt kicsi patak-ból megindul a víz. Férfi volt így is. Nem nőies, nem gyermekes, nem el-lágyult, csak ember. Ember, akinek szíve van. Aznap halt meg az edényája.

Egy kishűt láttam sírni egy tél-estén Budán. Hideg volt, bundák, hócipők, sálak, muflók jötekonny melege védte a járóléket. Csendesen sírdogált, de valami szánalmas lehetetlen-ség volt benne, amire fölfigyelt az ember. Miért sírsz kishű? — kérdeztek többen is. — Nem a szokásos „elvez-tettem egy pengőt” refrénnel felelt, azt sem mondta, hogy „nem tudok hazamenni, mert nincs villamospénzem” — csak kenyérrelvalót sem kért, csak egyetlen szó jött elő alighalhatóan, remegve, uocogva fogai közül: fázom... és sirt tovább...

Egy szépasszonyt láttam sírni egyszer, mert a férje nem akarta meghívni egyik udvarlóját a bridsze-partira.

Elterult vonásai között hiába kerestem a régi, agyonápolót, sima arcot. Ideges, vadpiroskőrű ujjai bronzos háját tépték szinte önkívületben és Paton-lila, drága selyem kimonója foltozott lett a könny-özöntől. Visszatásztó volt.

Fehérúhas, mirtuszkoszorús menyasszonyt láttam sírni egyszer... Ragyogó tisztá szeméből, mint tomfapénnyű drágagyöngyök pergett le a könnyek, — ékszerék ékszere — és száz meleg mosoly rózsáztá arcát. A boldogság könnyei voltak.

Fiatal anyát láttam sírni egyszer, amikor először pillantotta meg csipkék között az Elelet, mely az ő szíveből fakadt. — Festő ecsetje nem tudná vázsonra vetni ezt a könnyes-boldog arcot... az író tolla, mely talán száz szines regényt, ezer sírást és ezer kacagást tárt az olvasó elé... az író tolla is megállt itt és üres marad a papír. — Ez az arc föltette volt mindennek, ami földi; túl volt mindenen, ami fájdalom; és szebb volt, minden más arcnál...

Ezeket a könyveket térdénállva kellett volna felfogni, aranyphorbá...
Dr. Horváth Csongoré.

Figyelő.

A VÁCI PÜSPÖK ÉVVÉGI KÖRLEVELEBEN figyelemzeti papjait, hogy minden eszközt ragadjanak meg arra, hogy a sok elesettnek és szegénynek segítségére legyenek. „A szegény — írja — legjobban megérti a szegényt és a maga szegénységében nem zárkózik el attól, hogy a nála szegényebbek segítségére jöjjen.” A váci püspök mélyértelmű megállapításának igazságait nap-nap után tapasztalhatják azok, akik a szenvedés országútján vánszorogó nincstelen és munkanelküli tömegekkel kapcsolatba kerülnek. Az emberi szolidaritás, az együvértartozás meglegatározása éppen azokban hiányzik a legjobban, akik anyagi helyzetüknél fogva tudnának segíteni éhezó felebarátaikra, ha ösztönelt akarának.

*

Sötét korunkban az Egyház kétezer esztendő s zórszéke az a hely, ahonnan legtöbb tekintéllyel és leghangosabban szólal meg időnkint az intés az emberkehez. Az intés, amely nemcsak az irgalom, a krisztusi szeretet, az emberiség nevében szólítja a gazdagokat mérséklésre szorakozásaikban és szolidaritásra inséges embertársaikkal szemben, — hanem okossága is. Nem kell ahhoz jó ziónek, igaz kereszténynek, emberséges embernek lenni, hogy valaki belássa e meg-megújuló egyházi intelmek tragikus igazságát. Csak józan észre, csak egészséges önzésre van szükség, arra a „szent egoizmusra”, amely korunk mindent-tagadói bálványvá tettek istentelen oltáraitokon és mindjárt meg kell értenők: önérdékünk parancsolja, hogy mérséklettel eljünk és embertársainkon segítségünk! A sötét kétségbeesésben élő, embertelen sorsot szenvedő tömegek egyre népesebbek, a mélységből a pusztulás dala morajlik. Okos ember, józan ember, holnapra gondoló ember, aki szereti az életet és ragaszkodik a jóléthez, mely-lyel szerencsése megajándékozta, vajjon ingerelheti-e, korbácsolhatja-e, uszithatja-e a rend és ön-maga ellen ezeket a szerencsétlenekeket? Ha a nagy vagyonok és jövedelmek urai jobb be-

látásra térnének és a szemébe hajgált drágakövek, a folyóvizbe öntött pezsgőhektőlterek, a szétszabhatt exotikus préme árából meleg ruhát adnának a didérgő és meztelen tagokra, kenyeret az éhségtől elkéül szájukba, még meg lehet menteni világunkat — az ő világukat is — a válságtól. ...

*

Soha nem volt időszerűbb a komoly intelem és sohasem volt nagyobb szükség arra, hogy az intés az egyházi tekintély magasságából szólnon az észket vesztett emberekhez. Minél nagyobb a tömegeknek egy Dante tollára méltó nyomora, minél szélesebb népretegek szédülnek le a sötét semmibe, a polgári életnívó szeléről, ahol oly gyorsan képesek voltak meg idáig, — annál bántóbb, annál kihívóbb minden pazarlás, minden fényezés és költelezés, amely a nélkülözöket lázítja és ingerli. ...

*

SANDOR PÁL, a LIBERALIZMUS ELAGGOTT BAJVIVÓJA, a közismert párbajhős, cikket írt az „Egyenlőség” című felekezeti lapban, amely egyben „a magyar zsidóság politikai hetilapja.” A cikk címe: A vakond. Miután leírta a vakond természetrajzát, az egész cikket Wolff Károlyra alkalmazza a hazai zsidóság elismert vezére s a többiek közt azt írja: „A vakond olyan állat, mely a föld alatt keresi a táplálékot, felhánnya a talajt és elpusztítja a legszébb kerteket is” ... „Ilyen vakond munkát végez hosszú idő óta Wolff Károly. Az ő agitációja életelentli Magyarországot békés, virágos kertjé” ... Wolff Károly pártjának „keresztény”-al-nevezése blaszfémia, hamisítás, meg-tévesztés. ... Ha nem is voltunk gyávák, de elég csendesesen viselkedtünk 1918 óta ... Hagytuk ugyan idáig a gyűlölet kutyáit, sőt olykor harapni is. De most már talán elég volt ...

*

Közismert tény, hogy Wolff Károly, a háború utáni keresztény politikusok egyik legpuritánabb, legőszintébb és legkövetkezetesebb egyénisége. Ellen-

felei is megbecsülik benne a tisztakezü, becsületes harcost. A katolicizmus politikai és társadalmi vezetői sohasem kifogásolták Wolff Károly keresztény-ségét, sohasem állították róla, hogy amit ő hirdet, az a kereszténység meg-hamisítása volna. S ime, akivel a katolicizmus vezetői meg vannak elégedve, akit hü és megbízható harcosnak tar-tanak, azt egy zsidó felekezeti lap va-kondnak minősíti és a legbrutálisabban támadja.

*

A Sándor Palok és a liberális zsidó lapok nem tudnak beletörődni abba, hogy az ország keresztény társadalmá nem igazodik immár vakon hozzájuk, hogy kezd feledni abból a narkóti-kus alomból, amelyben éjtizedeken át szendergett a liberális lapok jóvóllá-ból. Ebben az ébersztő munkában nagy része van Wolff Károlynak és társai-nak. Ők a gyűlölet kutyái — Sándor Pal szerint. Eddig még csak eltűrték

nagy kegyesen Sándor Palék, hogy ugassanak, de most már elég volt! Le kell számolni az ország 95 százalékát kitevő kereszténységgel, hogy ne ugassanak itt tovább jogokról, liberalizmusról, érvényesítésről ebben a szépséges virágos kertben.

*

Ha azonban azt hinné valaki, hogy Sándor Pal az egyéni véleményét fejezte ki a főtírt cikkben, azt kijózanítanak azok a gratulációk és lelkesítő levelek, amelyeket az Egyenlőség olvasóitól kapott a jeles cikkirő abból az alkalomból, hogy jól odamondogatót a gyűlölet kutyáinak. Szóval sokan így gondolták a liberális berkekben, de nem merték ilyen bátran odavágni, mint ez a Sándor Pal. Es még sokan csodálkoznak, hogy Magyarországot békés virágos kertjében „létezik” antiszemitizmus. ...

NYILAS PÉTER.

APRÓSÁGOK.

A Propaganda Fide missziós személyzete a világon.	Missziós nővér	—	—	—	38.504
	ebből bennszüölt	—	—	—	18.144
Misszionárius pap	Hitoktató (bennszüölt)	—	—	—	74.127
ebből bennszüölt	Tanító (bennszüölt)	—	—	—	61.756
Misszionárius testvér	Az egész missziós sereg	—	—	—	161.742
ebből bennszüölt	Ezekből bennszüölt	—	—	—	197.741

*

Betegnél. Valságos állapotban levő beteget vizsgál az orvos. Végre lesett a láb, helyreállt a rendes szivműködés.

Megkönnyebbülten lélekez fel.

— A jó Isten csodát művelt — mondja az orvos boldogan a beteg feleségének.

— Remélem, kedves doktor úr, ezt akkor is figyelembe veszi, ha fizetésre kerül a sor.

*

Mézeshetek után. Ifjú asszony: Mikor elvettél feleségül azt igérted, hogy a tenyereden fogsz hordani ...

Férj: Igen, én is úgy emlékszem, hogy megígértem, és te mégis mindenáron azt követeled, hogy autón hordjalak.

*

Verseny. Pipi dicsekedve meséli barátjójának:

— Képzeld, Panni, a papám a nyáron odavolt a Balaton partján és egy kést hozott, amelynek nyelébe „Stiofik” van bevéve.

O, az semmi, — int leicsinylően Panni — az én apám a mult héten jött meg s hat darab alpakka kanalat hozott s mindbe az van bevéve: „Lillafüred Nagyszálló”.

NEM SZABAD ELFELEJTENI . . .

— „A szereplők maradéktalanul adták mindazt, ami a darabban érték s nagyszerű lendülettel állították háttérbe, feledtették a gyenge pontokat.” —

Örülünk ennek a kritikának. A Nemzeti Színház „Napralorgó” című darabjában szereplő művészeknek szölt ez a dicséret. Szóval: lehet kihangsúlyozni a jót és átsiklani a rossz felett. De úgy látszik, hogy így csak Budapestten tudnak játszani a színészek és nem nálunk Pécssett. Mert itt egyesek részéről — tisztelet a kivételnek — a legtöbbször éppen az ellenkezője történik: sietnek kiaknázni a szerzőktől nyújtott gyenge pontokat és átsiklanak a darabokban található értékek felett. Sőt! Volt rá eset, hogy a kihúzásokat pótlókat és önmaguk feloldozásával hozták a deszkákra a darabok, illetve a szerzők gyenge pontjainak korcs-szüleit. Közben nem vették észre, hogy elriasztották a Pécsi Nemzeti Színház látogatójától a szórakozásában is igazi értékeket kereső közönséget. Ezt nem szabad elfelejteni!

*

— „Korunknak szociális igazságtalanságait élénk figyelemmel kíséri az osztrák püspöki kar, mely ezen a téren is hivatás magaslátan áll.” —

Nem azért vettük át a Korunk Szavából ezt a mondatot, mintha részünk-ről célzás akarna lenni a mi püspöki karunkra. Távól áll tőlünk az ilyen szándék! Hanem azért, mert szükségesnek tartjuk leszögezni, hogy a magyar püspöki kar szintén hivatás magaslátan áll. A fenti cím alatt közölt hirdetés végén tehát fel kellett volna sorolni a mi püspöki karunk hasonló megnyilatkozásait még akkor is, ha a napi-sajtó esetről-esetre közölte is már azokat. Nem szabad elfelejteni, hogy a Katolikus Akció szempontjából pedig határozottan káros az ilyen egyoldalú beállítás. Eppen ezért kérjük a Korunk Szavát, hogy rövidesen tegye jóvá mulasztását.

*

Érdekes megállapításokat olvastunk a pécsi életviszonyokról. Különösen

helytálló a mai rosszabb életsor főokának a megjelölése. Nagyon is igaz, hogy igényeink megnovekedése és jó-vedelmünk csökkenése miatt nem tudunk úgy élni, mint a háború előtt. Minthogy ez valóban így van, természetesen nem szabad elfelejteni, hogy javulás egyelőre csak akkor lesz, ha mindenki addig nyújtózkodik, ameddig a takarója ér.

*

Sokszor panaszkodnak a keresztény kereskedők és kisiparosok, hogy nagyon elszaporodott azoknak a száma, akik vásárolnak és rendelnek, de fizetni nem szeretnek. Sőt még meg is sér- tődnek, ha felszólítják őket az adóssá- guk megfizetésére. Nem szabad elfelejteni, hogy az adósságok meg nem fizetése bűn. Tulajdonképpen nem más, mint lopás! Nem lelkiismeretlenség vásárolni vagy rendelni azzal a szán- dékkal, hogy úgysem fizetek? Nem sza- bad elfelejteni, hogy az ilyen könnyelmű paraziták végül is főnkre fogják tenni a keresztény kereskedőket és kis- iparosokat!

*

Fájdalmasan érintett bennünket, hogy Esztergomból csapott arcunkba az aggodalom szele. Hogyan lehet ez? Már ott is felütötte fejét a szimpátia- keresés ördöge? Ugyanis oda izente a Korunk Szava, hogy: „A katolikum tanainak egész tisztaságban való meghirdetése kimondatahatlanul fontosabb nekünk, mint a hatalom kegye, vagy rokonszenve.” Első olvasásra nem akartunk hinni a szemünknek. Csodál- koztunk ezen a vakmerőséggel határos ösztinteségen. Önkéntelenül felszakadt belőlünk a vágy a független és bátor- szavú katolikus sajtó után. Es most, hogy karácsonykor az első magyar fő- pap éppen az említett Esztergomból bélyegezte meg a szervilizmust, remél- jük, hogy elérkezett az ideje a katoliku- s sajtó bátor színvallásának. Mert nem szabad elfelejteni, hogy minden veszélyben forog és még dikció sem lesz a Katolikus Akcióból, ha nem hat- ja át fővárosi lapjainkat törhetetlen katolikus szellem. T. E.

Hirek.

Zichy Gyula gróf kalocsai érsek harmincéves püspöki jubileumát ünne- pelt országos keretek között a kalocsai és bási egyházmege. Léleekben ott volt ezen a jubilirás ünnepegen a pécsi egyházmege is, amelynek két évzeden át volt szeretett főpásztor a kalocsai érsek úr. Megyes püspök urunkhoz küldött választáviratá pedig azt fejezte ki, hogy az ünnepege hangulatában és fényében is visszajárt hozzánk a volt főpásztor apostoli lelke: „Léleken ma Pécssett is időzven, áldást kérek Excellenciára s egész buzgógyéjére!” Hódolatos tisztelettel fogadjuk az apostoli áldást és kérjük viszont meggyőző imádsággal a jó Isten sok kegyelmét Kalocsa érsek urának még hosszú életére.

Pécs. A budai külvárosi Crédó-egyesület dec. 22-én, vasárnap tartotta tagavató ünnepeget az Agoston- templomban, amikor is mintegy száz katolikus férfiú tett vallomást s ígérlet katolikus hite mellett. Este 6 óraker a budai külvárosi Katolikus Körben nagyszabású műsoros ünnepege kapcsolódott a délelőtti templomi szertartáshoz. A fényes műsor keretében dr. Gálos László teológiai tanár tartott értékes előadást „A Crédó és a család” címmel. A zárószót Györköcs József, a Kat. Akció egyházmegei igazgatója mondotta.

A belvárosi egyházközsege rendezésében az idén is felállították a Szé- chenyi tereen a „Mindenki karácsonyfáját”. Dec. 28-án este 7 óraker kigyullad- tak a karácsonyfa égői s az összesereglett nagyszámú közönsége jelenlétében dr. Szillery Péter kir. közjegyző, a Kat. Akció Kulturális Szakosztályának ügyveze- tője mondott szívekhez szóló beszédet.

Az Agoston-téri iskola Szivgárdájának zászlószentelési ünnepege dec. 23-án volt. A szentmisét és szentbeszédét Czernohorszky József atpátlébanos mondotta. Zászlóanya volt Zichy Lujza grófnő, kinek képviseletében Kókas Ilona tanítónő, az Asszonyközsege elnöknője kedves szavak kíséretében kötötte a szalagot a zászlóra. A zászló beszerzése Pásztor Endre hitoktatónak és a lelkes szivgárdistáknak érdeme.

Egyházmegei hírek. Virág Ferenc megyés püspök úr előterjesztésére XI. Pius pápa Komaisz Ferenc preláts, olvasó kanonokot a pécsi székeskáptalan negyprépostjává nevezte ki. Ugyanakkor dr. Mosonyi Dénes apostoli főjegyző, éneklő kanonokot olvasó kanonokká, dr. Hanly Ferenc preláts, eddigi ör- kanonokot éneklő kanonokká, Komocsy István, eddigi székesgyházi főesperest örkanonokká léptette elő. Az így megireszített mesterkanonoki székét a pápa dr. Kővágy Péter, c. prépost, tk. kanonok, bátaszéki plébánosnak adományozta. Egyidejűleg a megyés püspök úr Koch Ede eddigi tolnai főesperest a székes- gyházi főesperesség ellátásával bízta meg, a tolnai főesperesség munkakörét dr. Sipos István kanonok, szemín. rectorra ruházta, dr. Heckenberger Konrád pápai kamarás, kormányfőtanácsos, felsőházi tag, lánycsóki plébános és dr. Hajós György teológiai tanárt, tk. kanonokká nevezte ki.

Missziós vásár a pécsi zárdai tanítónő képzőben. Karácsony előtt dec. 13—15-ig a zárdai tanítóképző intézet Mária Kongregációja az idén is meg- rendezte missziós vásárját, amely gazdagásával, szépségével s az eladásra szánt tárgyaival úrrá lett a figyelmet. A vásárt megtekintette Virág Ferenc megyés püspök úr, dr. Závodszy Levente tanker. kir. főigazgató s a zárdai tanuló szülei- nek serege. Az eladott tárgyak árából tekintélyes összeg jött össze a missziók céljaira.

A Pécsi Katolikus Kör adventi estéit ezidén is nivós programokkal rendezte meg. Előadók voltak: Dr. Gabriel Pál (Adventi gondolatok, dr. Rihm- mer Béla (Családalapítás és családvédelem), Merényi Ferenc (A szépirodalom és a katolicizmus), Várkonyi János (Krisztus és a gyermek).

A Kat. Legényegylet ifjúságának az idén a szokásos 3 napos lelkiagyakor- latot P. Borsányi Balázs ferenczédi házfőnök tartotta.

Prohászka Otthon. 1936. május 1-én megnyílik Pécssett egy életően szülékés jótékonyági intézmény a *Prohászka Ottokár-otthon*. Ez az otthon a kiváló szónok, az evangéliumi ember, a nagy magyar püspök nevének akar maradandó emléket állítani s az Ó szellemében meg otthont, nyugodt életet akar nyújtani az egyedülálló, magányos, vagy elhagyott úriúrnok. A Prohászka-Otthon a pécsi székesegyházi egyházközség bőkezűségéből Pécs legszebb helyén, pár percrenyire az ősi dómtól, szép kertes épületben nyer elhelyezést. Barátosság bánásmód, napsgaras környezet, jó ellátás, meleg szeretet várja a jelentkezőket. Bővebb felvilágosítással szolgál dr. Trinn Miklósné, Pécs, Irányi Dániel-tér 4. szám, vagy a pécsi Szociális Misszió társulat Pécs, Káptalan-utca 2. sz. (minden szerdán d. u. 4—5 óráig).

Adjunk kioltvasott lapokat a Szent Antal Bazárnak. Onnan szét viszik a klinikákra a betegeknél.

Sajtógyűlés. A Credo és a katolikus sajtóbizottság nov. 26-án együttes ülést tartott a Legényegyletben. A szép számban megjelent közönség előtt elsőnek P. Böle Kornél, az országos nevű szónok, a katolikus sajtó langlékű apostola beszélt nagy hatással. Saly Dezso főszekeresztő fejtegette a sajtó és a közönség közt fennálló viszonyt, megállapítva, hogy a sajtónak akkor van meg az igazi ereje, ha a közönség táplálja. Györkös József c. apát, a Katolikus Akció igazgatója megköszönte a szónokok fáradozásait és felhívta a figyelmet, hogy a hallottakat vigyék ki az életbe. Az értekezleten Szilfery dr. kormányfőtanácsos, kir. közjegyző elnököl.

Egerágon Czár Gáspár legényegyleti elnök tartott négynapos szociális kurzust a férfiak és ugyancsak négynapos konferenciát a felnőtt leányok számára, mindkettőt nagyszámú hallgatóság jelenlétében. Ez előadások nyomán megalakult a Credoegyesület a plébánia három községében.

Szeptember 22-én Heckenberger János vm. számtanácsos közreműködésével nagyszerű sajtóvasárnap volt, amelynek következtében a Szív Ujság 20, az Új Nemzedék hétköznapon 20, vasárnap 50, A Népújság 16 új előfizetőt nyert, csak magában Egerág községében.

Ugyancsak Egerágon adventi estékét is tartottak, amelyben Petrovich Ede hitnár vetített képes előadást tartott, Hollós ny. máv. főfelügyelő pedig, mint az A. C. szervezési szakosztály vezetője „Adventi Gondolatok” címmel tartott igen praktikus előadást külön a férfiaknak és külön a nőknek, összesen mintegy 250 főnyi hallgatóság jelenlétében.

Babarc. Megalakult a Szivgárda. 115 gyermek lépett be a Szent Szív tórába. Az avatást a templomban Rausz Alajos esperes-plébános tartotta. Este két szindarabot adtak elő a gárdisták szép sikerrel.

Minden katolikus ember asztalán ott legyen a „Magyar Kultúra” vagy „A Szív”.

Mohács. A Kat. Legényegyletben a Kat. Akció keretében és a Crédo egyesület bevonásával nagyszabású előadás volt a mohácsi Katolikus kereskedők és iparosok pártolása érdekében. Tihanyi János plébános hatásos beszédében buzdította a város lakosságát, hogy lehetőleg katolikus iparosoknál szerezzék be szükségleteit, mert csak így lehet a katolikus ipart és kereskedelmet kitermelni.

A Nemzeti Ujságot és Új Nemzedéket vasárnaponként vagy mindennap házhöz viszik. Tetszés szerinti időközökben fizethető. Pécssett megrendelést felvesz Balázs Jenő hírlapírója, Rákóczi-u. 40/1, Földes Béla hírlapíró, Könyök-utca 14., Telefon: 12—85. és lapunk szerkesztősége.

Kisszékyen az advent folyamán Sperai János és dr. Taksonyi János plébánosok 8 napos missziót tartottak. A misszió sok lelki haszonnal zárult. Eredményei bizonyosan később is mutatkozni fognak a plébánia életében.

Közarmisleny. A nagybőjt folyamán vasárnap esténként a helybeli intelligencia szives közreműködésével, előadásokat tartottak: Petrovich Ede hitnár, Patacsy József, Deák István, Tandlmayer Lipót és Darabos László. Az előadásokat állandóan mintegy 250 hallgató látogatta. Különös köszönet illeti Mozsagy János k. tanító, Acsa Péter főjegyző és Dittler Emil ny. tanító urakat a szives együttműködésért.

Peterd községben is folynak november hó elejétől különböző vendégszónokok bevonásával katolikus esték az 1935/36-os tél folyamán.

A K. A. Szigetvári Esperes-kerületi Tanácsának gyűlése. Jól sikerült gyűlést tartott Szigetvárott K. A. szigetvári esperes-kerületi tanácsa december 10-én. A gyűlést megelőzőleg a plébánia templomban szentmise volt, amely alkalommal az egész kerületből összerereglettek és a szigetvári ajátoskodó hívek zsúfolásig megtöltötték az ősi templomot. Szentmise alatt a szigetvári Egyházközség „Szent Cecilia” templomi énekklára énekelt. Majd a Kat. Legényegylet díszterében kezdődött meg a népes gyűlés, amelyet Schlachter Ferenc ifabai plébános, ker. esperes nyitott meg lendületes szavakkal.

Az elnöki megnyitó után Hollósny Endre máv. főfelügyelő a K. A. szervezése körüli teendőkről, Györkös József apát pedig a K. A. új programtervezetének gyakorlati megvalósítását célzó legfontosabb teendőkről tartottak, mindvégig feszült figyelemmel hallgatták, értékes előadást. A hallgatóság hatalmas tapsal köszönte meg az illusztris, pécsi előadók nagy hatást kiváltó, praktikus és mélyen szántó szavait.

A tanács beletétét érintő, fontos ügyek letárgyalása után Lukács István lakócsai káplán a szociális szakosztály munkájáról és a kat. sajtómogalom szükségességéről tartott igen ügyes értekezést.

A ker. szakosztályok újjáalakítása és 5 új referens megválasztása után Schlachter Ferenc esperes indítványára a gyűlés egy, a K. A. jegyében megtartandó, nagy Kat. Nap megszervezését határozta el, amelynek helye a Szigetvárhoz közel levő Turbéli búcsújáráéhoz lesz 1936. év tavaszán.

A Szigetvári Szent Erzsébet Mária Kongregáció dec. 17-én tartotta szokásos elnökné választását, amely alkalommal a lelépő, eddigi prefekta, Dr. Nicsovics Vazulné, Dr. Nicsovics Vazul ügyvéd, kir. kormányfőtanácsos neje, helyébe abszolút szótöbbséggel Jobst Kázmérnt, Jobst Kázmér gyógy-szerész, templomgondnok nejt választották meg.

A Szigetvári K. A. Szociális Szakosztálya az egrí norma szerint bevezetett szegénygondozás előbbrevitelére hatalmas és eredményeiben máris áldásos akciói kezdett. A szegénygondozáson Szigetvárott a K. A. szoc. szakosztálya és a politikai község karöltve buzgólkodik. Minden utcának megvan a maga 5—6 gondozónője, akik a lelkes cserkészfiúkkal együtt utcáról-utcára járnak és társcekereken gyűjtik össze a felajánlott élelmiszereket, ruhámenű és egyéb szeretetadományokat, amelyekkel a legszegényebb családokon segít az akció. A szegénygondozásból nem kevesebb buzgósággal veszi ki részét a Stefánia, a Nőegyletek, Mária Kongregáció, a polgári és elemi iskola, a Vöröskereszt, a Kat. Legényegylet, a Kórház és az Egyházközség karitatív és hitbuzgalmi egyesületei. A Németh Dezso polg. isk. tanár parancsnoksága alatt működő öreg-cserkészek, a Hal Pál kórházi lelkes vezetése alatt álló polg. isk. cserkészek, P. Kőröszötös Krisztozm hitoktató leventecserkészei és Sudár Dezso káplán kiscserkészei is sok könnyet töröltek le és nyomort enyhítettek meg a szeretet ünnepe körül. Megható volt a hívek áldozatkészsége is, akik külön a plébániatemplom és a ferencrendi templom Szent Antal szobra elé kitétt, üres papircacskókat magukkal vive és a legkülönbözőbb szeretetadományokkal

színlígt megöltve, százzsámra hordták vissza az oltár lábaihoz szegény testvéreik részére. Az adományokat a szakosztály szép ünnepség keretében osztotta ki. Az akció sikere érdekében Dr. Szily Ádám egyházk. elnök, Radnai István főjegyző, a szoc. szakosztály világi elnöke, Szijártó Kálmán, és a szoc. szakosztály alelnöke és P. Körösztsó Krisztozom ferencrendi hitoktató fejtették ki példaadó buzgóságot. — A hitbuzgalmi szakosztály Dr. Perczel Győző főszolgabíró, a kulturális és sajtóügyek szakosztálya pedig Dr. Pálfi Gyula kir. közjegyző világi elnöke és irányítása alatt fejtenek ki áldásos működést. (A Kat. Tudósítót Szigetvárot 126 példányban olvassák, Pécs után az egyházmegyében a legtöbb példányszámban!)

Könyvek.

A katolikus magyar könyvtermelés az utóbbi években és hónapokban bámulatos eredményeket mutatott fel. Napról-napra a legkiválóbb irodalmi alkotásokkal lepi meg a nagyközönséget és a Pécsi Kat. Tudósító keretein belül jelen számtól kezdődően röviden és csak a főbb vonásaikban szeretnénk olvasóinknak minél több munkát bemutatni. Ezzel kapcsolatban az ellentétes irányú főbb munkákra is felhívjuk a figyelmet, nehogy a hangzatos címek megtévezzék olvasóinkat.

A karácsonyi könyvpiac érdekességei közül megemlítjük *P. Bangha Béla: Róma lelke* c. értékes könyvét. Utirajzt gyűjtötte össze eredeti fényképekkel. Minden sorból a kiváló apologeta szelleme sugárik elő. Ara: ízve 3 P, kötv: 5 P. — Értékben és szépségben kiemelkedik mellette *Kallay Miklósnak*, a Nemzeti Újság munkatársának „*Vatikán*” c. gyönyörűen illusztrált könyve. Akik már voltak Romában, vagy nem tudnak az örök városba eljutni, nagy élvezettel forgatják ezt a művészi munkát. Ara: 10 P. — A napokban jelent meg *Tower Vilmos: A pápák szerepe hazánk megmentésében és fenntartásában* c. 368 oldalas történeti mű. A historikus hangyaszorgalmával és a hitvédő alaposágával gyűjtötte össze adatait és úgy az egyháziak, mint a világiak, nagy haszonnal olvashatják ezt a nagyon is hézagpótló alkotást. Ara: 5 P. — Ugyancsak most jelent meg még egy pápa-könyv, *Facchinetti-Zadravec: X. Pius pápa lelké* címmel. A szentség hírében elhunyt nagy pápának érdekes, lebilincselő életrajza. A 356 oldalas nagy könyv ára csak 3 P. — A liturgia is szerepelt az új könyvek közt. Egy évvel ezelőtt jelent meg ugyan, de talán még nem nagyon ismert *P. Ungváry A.: A római Egyház liturgiája* c. nagy részletességgel, és eredeti fényképekkel illusztrált 356 oldalas könyve, amely alapos tudással, a részletekbe menő gondossággal vezeti be az olvasót az Egyház főnséges szertartásaiba. Ara: 5 P. — *Parsch-Klinda: Liturgikus szentbeszéd* I. rész. c. munkája a napokban jelent meg. A főtisztelendő papság értékes beszédanyagot kap ebben a munkában a liturgiáról. Ara: 2 P. 50 f. — A lelki élet könyvei közül nagyon ajánljuk *P. Müller Lajos: „Aszketika”* és „*Misztika*” c. munkáit. Az előbbi 7 P-ért, az utóbbi 9 P. 50 fillért kapható. — Pius-kiadásban jelent meg az elmúlt évben boldoggá avatott B. Pignatelli József életrajza *Bouffier-Endrődy: Jézus nyomában* címmel. Ara: 3 P. 20 f. — Apologetikus irányú a *P. Lenz: Az egek hirdetik* c. műve, amely nagy tudással, érthető modorban vezeti be az olvasót a világimédség stílusába és a teremtés csodálatos világába. Ara: 2 P. 50 f. A nagy angol konvertita ironak *Maurice Baringnak* két regénye is jelent meg az elmúlt hetekben: *Krisztus köntöse* (Franklin kiadás) és *Lélekszúgárzás* (Szt. István Társulat kiadása). Az előbbi ára: ízve 4 P. 60 f., az utóbbié: 2 P. — Sokak érdeklődésére számít *Turi Béla: Külpolitika és királykérdés* c. most megjelent könyve ára: 3 P.

A rádióból és könyveiből ismert világhírű szónok és író *Tóth Tihamér* egyet ny. r. tanár irodalmi alkotásait és szentbeszédeit adja ki 20 kötetben a Szt. István Társulat. Eddig 10 izléses és díszes kötet jelent meg. A 20 kötet előfizetési ára: 96 P., míg a könyvkereskedői ára majd 120 pengő lesz.

A Katolikus Akció kulturális szakosztálya egy katolikus világnézetű magyar irodalomtörténet kiadását határozta el és a szerkesztéssel dr. Alszegehy Zsolt egyet. m. tanárt bízta meg. Az irodalomtörténet 6 kötetes lesz. Karácsonyra a III. kötet jelent meg *Alszegehy Zsolt: A XVII. század magyar irodalomtörténete* címmel. Ara: kötv: 4 P.

A karácsonyi könyvpiacot valósággal elárasztotta *L. von Ranke: A pápák története* c. vaskos kötet. A mű eredetileg németül jelent meg 1841-ben: *Die römische Päpste, ihre Kirche und ihr Staat im XVI. und XVII. Jahrhundert*. Ez a német munka Indexen van és ebből készült a magyar fordítás. A mű nem adja a pápaság teljes történetét, csak a XVI. és XVII. századét. Nem katolikus munka. Részletes ismertetésére a jövő számunkban visszatérünk.

A fenti könyvek kaphatók a Szt. István Társulat könyvkereskedésében és minden kat. könyvkereskedésben.

Merényi Ferenc.

Pécsi egyházközségek hírei.

Székesegyház.

Jan. 1. Újév napja, 9 órákor püspöki szentmise. Ezen a napon, valamint jan. 2. és 3-án a székesegyházban szentségimádás van. Mind a három napon 7 órákor a népoltárnál ünnepélyes szentmise, 8 órákor csendes, 9 órákor a főoltárnál ünnepélyes és 11 órákor csendes szentmise. D. u. 5 órákor szentbeszéd, litánia az Oltárszentség visszahelyezésével. Jan. 3. Első péntek. A 7 órai szentséges mise a népoltárnál. Jan. 5. D. u. 3 órákor a Corpus Christi-kápolnában vizeszentelés. Jan. 6. Vízkereszt. Ünnepi rend. Gyűjtés az árakai missziók javára. Jan. 9. A Corpus Christi kápolnában 8 órákor körmenetes, szentségkítételes votivmise. Jan. 20. Szt. Fábian és Sebestyén fogadott ünnepe.

Belváros.

Requiem a temetőben nyugvó elhunytakért. A pécsi központi temetőben nyugvó összes elhunytakért a gázsmise január hó második hétfőjén, 13-án reggel 9 órákor lesz a temetői szt. Mihály templomban.

Szentmise L. Sz. Teréz tiszteletére. Január 17-én, reggel 8 órákor szentmise lesz Lisztai Sz. Teréz tiszteletére.

XII. Karácsonyi vásár. December 1-én, advent első vasárnapján tartotta az Iparos Asszonyok kongregációja XII. karácsonyi vásárát, amely a legteljesebb siker jegyében zajlott le. A vásár egész nap a

legnagyobb látogatottságnak örvendett s tetőfokát délután 5 órákor érte el, amikor a városunkban időző Fabinyi Tihamér pénzügyminiszter Virág Ferenc megyéspüspök társaságában meglátogatta a vásárt. A megnyitón Gábrriel Pál dr., az esti műsoros előadósnak pedig Vasváry Ferenc dr. egyetemi tanár tartotta az ünnepi beszédét. A jól sikerült esti előadáson a Karének egyesület, a Munkásifák és mások is szerepeltek értékes műsorokkal. Mindazok, akik akar adományok küldésével, akár körmezők-désűkkel a vásár sikerét előmozdították, a kongregáció vezetősége ezúton is hálás köszönetét tölmacsolja.

Szegények karácsonyjája. A szokásos karácsonyünnepély december 22-én, vasárnap d. u. 3 órákor volt a Megye-utcai egyházközségi otthonban, amelyen a Leány-egyesület tagjai egy hangulatos szindarab előadásával tették az ünnepélyt még bensőségesebbé, amelyen Kelemen Andor dr. plébános intézett néhány buzdító szót az egyházközség szegényeinek akiket ezen alkalomból megajándékoztak.

Budai külváros.

Január 3-án, pénteken 7 órákor Jézus szt. Szivének miséje. Január 5-én, vasárnap, délután ½ 3 órákor vizeszentelés litániával. Délután 5 órákor műsoros teastély a budai külvárosi kat. körben, tisztán a szegények felségelyezésére. Minden

hívőnket szeretettel várunk és hisszük, hogy a hívők saját egyházközösségüket tömeges megjelenésükkel fogják megbecsülni. A tea ára 50 fillér. **Január 22-én**, szerdán, 9 órakor a szt. Bertalan kápolnában szokásos szt. mise. **Január 25-én**, szombaton, újhird szt. mise 6 órakor a Havi-kápolnában.

Szigeti külváros.

Első péntek január 3-án 6 és 8 órakor szentséges misek, előtte csütörtökön ¼8 —8-ig gyónatás. **Január 5-én** délután (Vizkereszt vigíliáján) ¼5-kor szokásos vízszentelés, utána szentbeszéd, majd litánia. **Január 6-án**, Vizkereszt napján a misek ünnepi sorrendben lesznek és ezen a napon missziókra gyűjtés. **Január 22-én** szőlősgazdák szentmisét mondatnak a Donátus kápolnában szent Vince vértanú tiszteletére. **Január 26-án**, reggel 6 órakor szentmise közös áldozás és délután a III-rendi gyűlés szokásos sorrendben.

A szigeti külvárosiak tradíciós tevékenysége a szokotti keretek között febr. 2-án lesz megtartva a budai külvárosi katolikus kör összes termeiben a műsört a szeráfi kórus adja. A jótékony célra való tekintettel szeretettel kérjük kedves híveinket már most előre, hogy az estélyi sikeréhez kegyes adományaikkal szíveskedjenek hozzájárulni.

Gyárváros

Jan. 1. Kiskarácsony. Jézus névadásának ünnepe. Az új év első napja. **Jan. 3.** A hónap első péntekje. ¼8 órakor Jézus Szíve mise. **Jan. 5.** Jézus Szentséges nevének ünnepe, melynek nyolcada alatt — a szokásos feltételek mellett — teljes bicsi nyerhető. Ugyanezen nap Vizkereszt vigíliája. D. u. ¼6 órakor a templomban víz-, továbbá arany-, tömjén-

mirrha, és kréta szentelés. Akik ezen szertartáson résztvesznek, 100 napi bústásban részesülnek. **Jan. 6.** Vizkereszt v. Három királyok ünnepe. Templomi gyűjtés a pogány missziók javára.

Karácsonyi szegénységélyezés a Gyárvárosban. Az egyházközségi pénztár 1000 pengőss hozzájárulásából és egyes hívek adományából az iskolás- és kis részben az óvodás gyermekek részére kiosztásra került 66 pár cipő, 48 fiúöltöny, 55 leányruha teljesen új állapotban és 22 használt télikabát. Ezeket kívül a pécsi egyházi, uradalmaknak a Karitászt útján juttatott adományból kiosztottunk 28 m³ fát és 90 q mosott diószentet.

Új Szent Antal-szobor. A gyárvárosi templomnak eddig csak egy kicsiny, ideiglenes Szent Antal szobra volt, mely még az ideiglenes istentiszteleteli helyekről került az új templomba. Egyik jámbor gyárvárosi házaspár már felajánlotta ugyan egy megfelelő nagyságú szobrot, mivel azonban ennek anyaga és kivitele a templomhoz nem volt egészen megfelelő, újabb áldozatokra jövevényre vártunk. Ilyenek jelentek meg Kaposnyák Ferenc és neje Müller Katalin személyében, kik magukra vállalták egy megfelelő nagyságú, fából faragott, szép kivitelű Szent Antal szobor költségét. A tárgyalások egy ilyen szobor rendelkezésre a legkiválóbb magyar egyházi szobrászsal már folyamatban vannak, és így remélhető, hogy a közeljövőben ismét pótolva lesz a gyárvárosi templomnak egyik hiányzó, közkedvelt díszre: a Csodatévő Szent Antalnak szobra.

A szent Ágnes Mária kongregációjának december 15-én Páter Rafael szentferencderi atya a pécsi missziós ügyvívő mind végig lebilincselő és nagy hatást kiváltó előadást tartott. Beszédének fő célja és témája a missziós gondolat volt.

TERJESSZÜK SZ. MÓR KULTUSZÁT. Az 1936. évben lesz 900 éves fordulója, hogy Sz. Mór elfoglalta a pécsi püspöki széket. — A 900 éves jubileumot a pécsi egyházmegye is méltó keretek között szándékozik megünnepegni. Az egyházmegye védőszentjének kultuszát legkönnyebben úgy mozgathatjuk elő főleg a tanuló ifjúság körében, hogy beszerezzük számára a B. MÓR IMA és ÉNEKFUZETET, amely izléses kiadásban a szükséges imákon s közel 100, a legismertebb egyházi éneken kívül tartalmazza Szent Mór rövid életrajzát s Székely Bertalantól Szent Mór életéből vett két művészi reprodukciót. — A füzet 10 fillérért kapható a Pécs-Belvárosi plébánia hivatalban. — Inczedy Dénes utca 2/2.

Szerezzünk új előzeteket a Tudósítónak!

Hirdetőink szaknévsora.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus ócegnél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

- Bútorasztalos.**
Géczy József, Várady A.-u. 9.
- Cipészek:**
Quintus Konrad, Király-u. 1.
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.
- Drogéria:**
„Éden” drogéria, Király-u. 18.
Dr. Vámos drogéria, Városház-épület.
- Fehérmű és divatáru kereskedők:**
Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausz Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.
- Fényképész:**
Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.
- Fűszerkereskedők:**
Pécs-baranyai Hangya Keresztény Szövetkezet, Jókai-tér 11., Szigeti országút 70., Aidingér János u. 3., Kossuth Lajos utca 24. és Mecsekalja.
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.
- Kalapos:**
Kertész T. Király-u. 10.
- Kesztyűk:**
Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1.
- Könyv- és papírkereskedők:**
Szent Antal bazar, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.
- Irógép, műszerész:**
Palaitz Géza, Jókai-tér 2.
- Kézimunka Otthon**
Mufics Ilona, Apáca-u. 2.
- Játékárú:**
Gundrum Károly, Király-u. 37.
- Nyomda:**
Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.
„Haladás” Nyomda Rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.
- Órás és ékszerész:**
Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.
- Rádió:**
Hamerli József, Rákóczi-út 50.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.
- Sütőde:**
Benkovits, Deák-u. 15.
- Szövet- és bélésaruk:**
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.
- Üveg, porcellán:**
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.
- Üveges és képkeretező:**
Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.
- Vaskereskedő:**
Hamerli József, Király-u. 9.
- Vegyőtisztítás és kelmeztetés:**
Schwarz Károly, Mária-u. 39.
- Villanyserelés:**
Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.
- Zongoratanítás:**
Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.
- IRÁNYELVEINK:**
Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

Elővigyázatos feleség. — Elment az eszed, Mariska, hogy ilyen nyugodtan oadadod a férjednek a kapukulcsot!

— Nem értesz te ehhez, lelkelem. Először is örömet okozok neki. Másodszor pedig elhengeghet barátainak. Harmadszor pedig ez a kulcs úgysem nyitja a kaput.

Dragila Antal

üveges
és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS BLONDEL-
KERETEKBE

Mindennemű nyomdai munkát, u. m. műveket,
nap- és hetilapokat, bank- és üzleti nyomtatványok, folyóiratokat,
meghívókat, névjegyeket, rópcédulákat stb. olcsón, gyorsan készít a

Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda R. T. Perczel-utca 42. Telefon 32-22.

CIPŐT

sportcikket

legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs
Városház-épület. Telefon: 13-26.

„Haladás“ Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-
utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos név-
jegye a legszebb
alkalmi ajándék.

MAGYAR NYELVŰ MISENAPTÁRAK. — Báró Apor Vilmos gyulai apát-plébános szerkesztésében most már harmadikban jelenik meg a magyar nyelvű mise naptár, amely az év minden napjára pontosan megjelöli, hogy melyik mise szövegét kell használni. Mindazoknak, akik a magyar missale birtokában vannak, a legmelegebben ajánlhatjuk ennek a praktikusnak megszerkesztett mise naptárnak beszerzését. — Kaphatók darabonként 50 fillérért a belvárosi plébánia sekrestyéjében és a Szent Antal bazárban.

Felelős kiadó: Tiborcz Benedek.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

Nagyittasson

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth Lajos-u. 7.

Régi fakult képről is garanciával készítünk nagyításokat!

Háztartásban szükséges
edények, kályhák, fűzhelyek

legolcsóbban

Hamerli József

vasnagykereskedőnél szerezhető
be

Pécs

Király-utca 9. — Rákóczi-ut 50.

Rádió és
villamos
osztály!

Permetező
szerek,
kertészeti
szerszámok.

Vásároljon

fűszer- és csemege árukat

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2.

TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2.

Kézimunka-Otthon

Apáca-u. 2.

Elvállal előnyomást, montírozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok himzését a legolcsóbb árban.

Mindennemű fűszerárú a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20-42.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raxtáron saját-készítésű férfi- és női cipők. Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok.

Jó szemüveg és
fényképezőgép

olcsón!

Dr. VAMOS

DROGÉRIÁBAN!

SZENT ANTAL

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papír-
kereskedése és templomi
felszerelések raktára -!

Rózsafűzér különlegességek
nagy raktára és legolcsóbb
beszerzési forrása!

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.

Telefon: 31-99.

Schwarz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler
kalapok, Panizza kalapok,
„Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos
mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannónia szállóval szemben
Pecs, Király-utca 10. Fiókküzetlem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, költő,
szóvivőit árult: férfi, női és gyermek-tehéneműit és vásznaít.

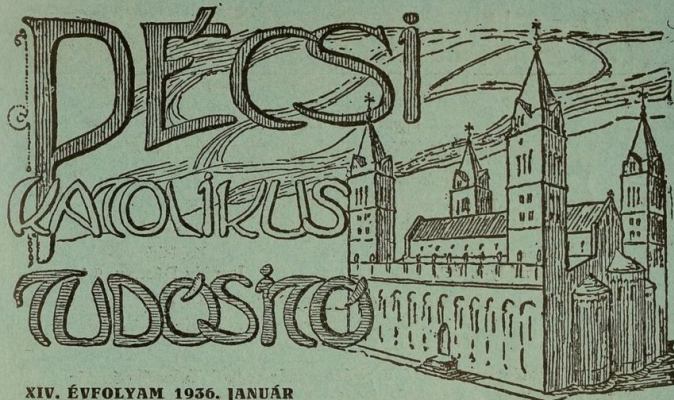
Kész férfi- és
gyermekruhát
a legolcsóbban és
legszebb kivitelben

Lang Andornál,

Rákóczi-ut 49.
sz. alatt szere-
het be. Külön
mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSÉTT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. JANUÁR

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Jézus neve. dr. Gálos László. — *Miért lett Jézus emberré?* —
Mi hiányzik a mai keresztény családokban? — Szépirodalom és
katolicizmus. Merényi Ferenc. — KÖNNYEK. dr. Horváth Cson-
gorné. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — *Nem szabad elfelejteni.*
T. E. — HIREK. — KÖNYVEK. — Pécsi Egyházközségek
hírei. — Hirdetőink szaknévsora.

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs.

SZENT ANTAL

Missziókra mindennemű kegytárgyak, missziós emlékek, imakönyvek, rózsafüzérek, szentképek, keresztek, érmek minden nagyságban nagy választékban kaphatók.

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papírkereskedése és templomi felszerelések raktára -!

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31-99.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok.

Schwarz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyérmekkel kiüntetve.
Gyászuhrák 24 óra belüli minden áremelkedés nélkül festetnek.

Divatkalap különlegességek

Gyűjts kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos meszernél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára Pannónia szállóval szemben Pecs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, költői, szövegtárúit: férfi, női és gyermek-lehérneműit és vásznait.

Kész férfi- és gyermek ruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben

Lang Andornál,

Rákóczi-ut 49. sz. alatt szereshet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

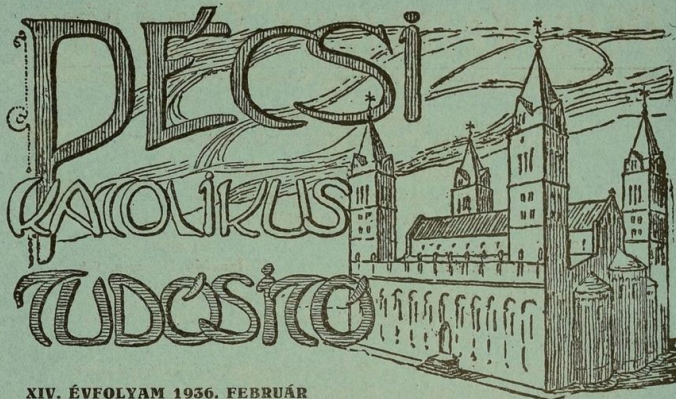
„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

HIRDESSEN a Katolikus Tudósítóban, hirdetései olcsók és eredményesek! — Lépien be előfizetőink táborába!

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. FEBRUÁR

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Gyertyaszentelő Boldogasszony. dr. Gálos László. — Februári egyházi naptár. T. E. — Egyházközségi nővérek. — dr. Philosophiae levele egy tudós hölgyhöz. — FÉNYSZÓRÓ. Budai II. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — HIREK. — Tükör előtt. dr. Horváth Csongorné. — Akár tetszik — akár nem. Tóth Emil. — KÜLFÖLD. — KÖNYVEK. — Pécsi egyházközségek hírei. — Szerkesztői üzenetek.

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs

Egyes szám 20 fillér.

Előfizetési ára az 1936. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként eszéjen.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF,

a Kat. Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:

Pécs, Inczedy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:

Inczedy Dénes-u. 9/1.

Előfizetni lehet: Minden plébánián, a Szent István Társulat, a Szent Antal Bazár, Klobucsár József és Köves Gusztáv üzletében.

Az előfizetés beküldhető a „Pécs egyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598.” számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T.” betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

NINCSEN GONDJA

EGÉSZ ÉVEN ÁT

Szent István-Társulatnál
Pécs, Széchenyi-tér 17. Telefon: 11-79.

Olcsón szerezheti be könyv- AJÁNDÉKÁT!

Irfjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és ajtatosági könyvek. **Kegytárgyak.** — Levélpapírok díszdobozokban. Asztali tentatartók, írompák, írókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek.

Arany fölőtollak mar 4 pengőtől feljebb!

Előjegyzési, zsebtárca és népnaptárak nagy választékban! Börd-Rözsavölgyi Nádor-Csárdás egyesített

albumok!

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

GYERTVASZENTELŐ BOLDOGASSZONV.

„Most bocsásd el Uram szolgádat a te ígéd szerint békességben”, éneklí az agg Simeon.

Az életből kilépők ajkán ritkán csendül meg ilyen harmonikus végakkord, mint az agg Simeonnak — az ószövetség utolsó profétájának, látóknak, ajkán. A legtöbb embernél az életfeladatok, ambíciók befejezettségének tudata, a cél előtti összeroppanás kínja, a nálunknál nagyobb erők: a halálnak félelmes rémülete zavarja, szakítja az élet alkotását. Akik meg öngyilkossággal hagyják itt az életet, utolsó szavuk talán átok, utolsó érzésük tehetetlenség és gyűlölet. Es ismét hányan nem ismerik föl az idejében való visszavonulás öráját, hányan akarnak aktívek maradni, mikor az élet nagy selejtezője, az idő már régen tartalékba helyezte őket.

Csak égi ambíciókat érdemes sokáig várni. Csak Krisztussal karjainkban, szívünkben tudunk békésen búcsúzni. Csak a legbefejezhetőlenebb munkát, a tökéletesedést lehet nyugodtan abbahagyni, ha elszólít mennyei Atyánk, a legtükéletesebb. Csak az Isten ügyében fáradozónak van meg kellő tisztalátásuk, nyugodtságuk önmaguk és képességeik megfélése.

Az agg Simeon himnuszában már uralkodik az újszövetségi gondolat: egy a szükséges! Miután ezt „a legjobb részt” elérte, látta, dajkálta, köszöntötte, miután érzi, hogy ez el nem vétetik tőle, nyugodtan, békésen, földi életcélja elérésének érzetében nemcsak nem fél a haláltól, de egyenesen kérni merészeli: most bocsásd el Uram a te szolgádat békességben. Tudja, hogy az igazságos békét: az örök boldogság denárját megfogja kapni hűséges szolgálatáért.

Az agg Simeon nemcsak a maga nevében, hanem az ószövetség nevében is beszél, mely szintén elérkezetté rendeltetése alkonyához, amint a kis Jézus edesanyja karján szentélybe lépett. Emberi egyoldalúság elfogult áldozatai: zsidók és zsidó eretnekek, az ószövetségi törvény érvényessége mellett kardoskodó ebioniták, elkésaiták, a körülméletlenséghez ragaszkodó ellenségei szent Pálnak, félrevezetett galaták és szombatosok stb. próbálják ugyan az ószövetség életét tovább is megnyújtani, de ez csak olyan halottöltötetés: a lelke elszállt és az újszövetség tökéletesített törvényébe olvadt. Mert Izrael dicsősége az újszövetségben ugyanaz, mint a pogányok megvilágosodása: az agg Simeon esti imája már összekapcsolja a kétőt Krisztusban, aki pogányok világossága és zsidóság dicsősége egyszemélyben. Eddig Izrael dicsősége a pogányok leigázásában nyilvánult — mostantól fogva fordítva van: Isten országa kiszélesül: a Megváltó nem sajátítható

ki egyoldalúan a zsidóság javára. Számukra az ő jövelele dicsőség, mert várakozásuk igazolása, jövődöléseik teljesülése, de a pogányságnak új kinyilatkoztatás, mely továt minden bálványos, babonás sötétséget és az élet viláosságára hív meg minden népet. A régi partikuláris szövetségnek vége: itt az egyetemes Istenországa, melyben a speciális Jahve-hit megszűnik, illetve általánossá válik, mindenkire kiterjed: zsidókra mint dicsőség, pogányokra mint égi fény, mint igaz viláosság.

Krisztus a Gyertyaszentelő Boldogasszony karján most ugyanazt hirdeti, amit később mond: Tüzet jöttem hozni a földre, és mit akarok, ha nem azt, hogy felgyulladjon? Amerre megy, tüzet fognak a lelkek; az apostolok, a Magdolnák, a Zakeusok szíve; a Simeoné és Annáé csakúgy, mint a szívük gerjedezését érző emmauszi tanítványoké. A lángot tehát Ő adja: a te Istened emésztő tűz — mondja a szentírás, de a viaszt magamnak kell puhítani bennem, az olajat nekem kell készen tartani lelkem mécsésében; vállalnom kell, hogy nemcsak magamnak, hanem másoknak is világítok, hogy közben áldozatosan magam is elfogyok, — egy szóval ezt az alulról jövő, földi munkát nekem kell elvégeznom.

Howyan?

Önmegtagadásban, folytonos fegyelmezettségben, áhitatos templomba járásban, abban a mindenem Istennek ajánló és Istennek köszönő lelkületben, melynek centruma föltétlenül Jézus.

Gyertyaszentelő Boldogasszony végy kíséretedbe és taníts meg, hogy életünk olyan legyen, mint a tied: hordozni a fényt; halálunk pedig mint az agg Simeoné: Krisztussal karjainkban békességben.

Dr. Gálos László.

Százezer példányszámban jelent meg a „Quadragesimo Anno.”

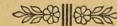
1931 május 15-én jelent meg XI. Pius pápának „Quadragesimo anno” kezdetű, szociális tárgyú körlevele. Ebben a pápa bírálatot mond a mai társadalmi és gazdasági rendről, valamint az újabb törekvésekről: a marxizmus különböző fajtáiról és a korporációs kísérletekről, majd megrajzolja a keresztény gazdasági és társadalmi rend alapvonalaait. Az elmúlt öt esztendő alatt pro és kontra rengeteg könyv, újságcikk íródott meg és beszéd hangzott el a „Quadragesimo anno”-ról. A „Quadragesimo anno” célja katolikus szociális közvéleményt teremteni. Ezt a célját azonban csak akkor tudja elérni, ha mindenkinek a kezébe kerül. Ez a megfontolás vezette az Actio Catholica országos központját (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7.), amikor elhatározta, hogy a pápai körlevelet Dr. Kózi-Horváth József feldolgozásában „Proletárok megváltása” címen, százezer példányszámban, 3 filléres áron hozza forgalomba. Az elgondolás helyesnek bizonyult. Egyházközségek, egyesületek, intézmények megértették ennek a kezdeményezésnek óriási jelentőségét, 500—1000—5000-ek példányban rendelik meg a 48 oldalas füzetet. Az érdeklődés nagyságára jellemző, hogy hamarosan sor kerül a második 100.000 nyomására. Pécssett a Szent Antal Bazárban kapható.

„Nagyon szeretem a templomokat... Úgy érzem, mintha falaikat elborítanák azok a fohászok, melyeket a fájó szívek küldenek fel az égbe.”

Liszt Ferenc.

2. **Vízkereszt u. 4. vas. Gyertyaszentelő B. A. ünnepe.** Jézus bemutatásának és a Szűzanya tisztulásának emléke. Az ünnepi szentmise előtt gyertyaszentelés és körmenet. Minthogy ez a különben eltörtölt ünnep ebben az évben vasárnapra esik: kötelező a szentmisehallgatás és a munkaszünet. 3. **Hétfő. Sz. Balázs püspök és vt.** Az Egyház ma egy szentelmenyt szolgáltat ki: az úgynevezett Balázsáldást, másnéven torokáldást. 6. **Csüt. Dorottya sz. vt. XI. Pius pápa megválasztásának tizenegyedik évfordulója. 7. Péntek. Első péntek. Sz. Romuló. 9. Hetvenedvasárnap. XI. Pius pápa megkoronázása évfordulójának alkalmából (mely különben csak 12-én lesz) ma tartanak a templomokban az ünnepélyes szentmiseik. 11. **Kedd. A Sz. Szűz megjelenése.** 1858-ban megjelent a bold. Szűz Lourdesben egy egyszerű**

molnárlány, a kis Bernadetnek. A jelenés helyén forrás támadt, mely azóta oly sok csodálatos gyógyulást eredményezett. 12. **Szerda. A Szervitarend hét alapítója. XI. Pius pápa megkoronázásának tizenegyedik évfordulója. 16. Hatvanedvasárnap. 22. Szombat. Sz. Péter székfoglalása Antiochiában. Szíriai Antiochiában alapította meg Sz. Péter az első püspökséget. Itt hívták Jézus híveit először keresztényeknek. 23. Ötvenedvasárnap. (Farsangvasárnap.) Egyes templomokban ma kezdődik a háromnapos farsangi szentségimádás. 24. **Hétfő. Szűk nap. 25. Hushagyókedd. Mátyás apostol. Éjjel 12 órakor kezdetét veszi a nagybőjt. 26. Hamvazószerda. Szigorú böjt. Az Egyház szentelt hamut hint a hívek fejére. Mától kezdve tilos a násmisével kapcsolatos ünnepies esetek.****

GYERTYASZENTELÉS.

A zsidóságból és pogányságból származó keresztények magukkal hozták régi szokásaikat. Az Egyház nem tiltotta el ezeket, ha nem voltak önmagukban erkölcstelenek, hanem átvette és keresztény tartalommal töltötte meg. Így tett a február 1-ről 2-ára virradó éjszaka fátylýménetével is. Megengedte, hogy a keresztények szintén tarthatnak körmenetet égő gyertyákkal. De a keresztények megszentelt gyertyái Krisztust ábrázolták. A gyertyaszentelés keletkezése tehát nincs szoros kapcsolatban a február 2-iki Mária-ünnepel. A gyertyaszentelés szertartása öt könyörgésből áll. Utána következik a szenteltvízzel meghintett, tömjénnel megfüstölt gyertyák kiosztása és a körmenet. A szentelést és a körmenetet violaszinben végzi a pap. Az ünnepi szentmisehez pedig a Mária-ünnepnek megfelelően fehér miseruhát ölt magára.

BALÁZSÁLDÁS.

Szent Balázs püspök és vértánú egy fiút gyógyított meg, aki halszállkától esett a megfulladás veszélyébe. Ebből fejlődött ki a mai Balázsáldás. Torokbajok és más bajok ellen adja az Egyház. Ferkelkereszt alakban összekötött két égő szentelt gyertyát tart a torokhoz a pap és közben latinul ezt imádkozza: „Szent Balázs püspök és vértánú közbenjárására szabadítsd meg téged Isten a torokbajtól és minden más bajtól. Az Atyának és Fiúnak és Szentléleknek nevében. Amen.” A Szentháromság nevének említésekor keresztet vet az áldásban részesítettre. Az egyház a Balázsáldással nem az orvosi kezelést akarja feleslegessé tenni, hanem ellenkezőleg a gyógykezelés sikerét kívánja biztosítani Szent Balázs közbenjárásával elnyerhető isteni segítséggel.

A régi időkben nem volt mindenfelé egységes a nagybőjt ideje. Később a római szokást vezették be mindenhol, ahogy szerint a nagybőjtöt negyven napig tartották. De a különböző bőjti időnek emléke megmaradt a a bőjtélő-vasárnapok elnevezésében. Ugyanis ahol 70 napig tartották a nagybőjtöt, ott a hetvenedik naphoz legközelebb eső vasárnapot hetvened-vasárnapnak, a hatvanadik naphoz legközelebb esőt hatvanad-vasárnapnak, a következőt pedig Ötvened-vasárnapnak nevezték el.

Hetvened vasárnaptól kezdve a szertartások színe lila. A szentmiséből és szolozsmából kimarad az Alleluja, ugyancsak a szentmiséből a Gloria, a végén pedig az Ite missa est helyét a Benedicamus Domino foglalja el.

FARSANGI SZENTSÉGIMÁDÁS.

A nagybőjtöt megelőző napokat már régebben is vigábot mulatozások között töltötték az emberek. Idővel e mulatságok dorbézolássá és erkölcs-telenségékké aljasodtak. Az Egyház nem tűrhette hiveinek ilyen kicsapongásait. Néhány kiváló szentje, köztük Néri szent Fülöp és Boromei szent Károly felléptek e túlzó farsangolás ellen és e napokban hiveik számára külön ájtatásokat tartottak. A farsangi szentségimádást azonban 1720 körül egy Olivier Manaraeus nevű jezsuita atya hozta be Lorettóban. Ő ugyanis a farsang utolsó három napján kitette az Oltárszentséget és egyik ájtatóságot a másik után tartotta. A farsangi mulatozások népe megcsapant, de helyette zala lett a templom. XIV. Benedek pápa Rómában is meghonosította ezt a szép szokást. Innét később az egész világra elterjedt és a pápák sok búcsúval látták el a farsangi szentségimádást.

„Ha meg is állapítanák, hogy a filozófia argumentumai megsemmisítették azokat a metafizikai bizonyítékokat, melyek Isten létezését hirdetik, még mindig maradna egy megcáfolhatatlan tanúságtétel az Ő létezése mellett: a mi sóhajaink, a mi nagy vágyakozásunk Hozzá s lelkeink sóvárgása az Ő szerete után. Nekem ez elég, nem igénylek többet, hogy utolsó leheletemig hívó tudjak maradni.“

Liszt Ferenc.

A hamvazás ősrégi jelképe a bűn-bánatnak. A nyilvános bűnösök nagybőjt első napján, a farsangvasárnapot követő szerdán megjelentek a templomban, ahol a pap bűnbánatuk jelétől hamuval hintette meg a fejüket. Idővel olyanok is a nyilvános bűnösök közé álltak, akik ilyen bűnbánatra nem voltak kötelezve és ezek is meghintették fejüket a bűnbánatuk jelétől a megszentelt hamuval. Ez az önkéntes bűnbánati cselekedet később általánossá vált. A hamu megszentelése a hamvazószerdai szemtisztelet előtt történik. A hamvazás szertartásának kísérő szavai: „Emlékezzél meg ember, hogy por vagy és a porba térsz vissza!”

A MAI BŐJTI FEGYELEM.

A mai nagybőjtöt illetőleg nálunk a következő rendelkezések vannak érvényben: Szigorú bőjt van Hamvazószerdán, Nagybőjt péntekjein és Nagyszombaton délig. E napokon tehát csak egyszer szabad jóllakni és a hústól is tartózkodni kell. A Nagybőjt többi hétköznapjain enyhített bőjt van, ami azt jelenti, hogy a főétkezésnél szabad jóllakni, de azután csak este meg reggel szabad egy kevés ételet magunkhoz venni. Husfélélt a főétkezésen kívül este is szabad egy keveset enni. Zsírral minden bőjti napon szabad főzni.

MULATSÁGOK KERÜLESE.

Az Egyház törvénye értelmében a nagybőjt tiltott idő és alatta minden nyilvános zajos mulatság tartása és az ilyeneken való részvétel tilos.

Rovatvezető: T. E.

Korunk az aktivitásnak eddig nem ismert ütemével hozza létre minden téren az emberek anyagi-, szellemi-, erkölcsi-, lelki életét befolyásoló tényezőket. A küzdő Egyházon, rajtuk fordul, hogy az Egyház most is minél tökéletesebben állja a harcot a lelkekért, hogy minél fénylőbben ragyogtassa az igazságot és vonzza a boldogságra, üdvösségre a veszélybe jutott tömegeket.

Hazánkban az Egyház megújulásának lehet tekinteni, hogy a külföldhöz hasonlóan főlvirágoztatja régi kipróbált intézményeit és létre hozza a kor szükségleteinek megfelelő újakat, amelyek a katolikus aktivitásnak mintegy ellenmérgei az egészséges életet veszélyeztető kórokozókkal szemben.

Támadható felülete az Egyháznak minden egyes lélek. Ezért sürgeti az egyházi törvény, hogy a plébános és rajta keresztül a főpásztor ismerje hivat, minden egyes rábizott lelket, hogy tudja betegségeiket és védje a veszélyek ellen, amelyek fenyegetik őket.

A Katolikus Akció és a bekapcsolt országos szervezetek irányítást adnak arra, hogy az egyes egyházközösségek milyen módon és milyen eszközökkel feleljenek meg annak a nagy feladatnak, amely rájuk mint a világ-egyház legkisebb sejtjeire vár.

Az irányító szervek mellett azonban hiányzik még egy olyan szervezet, amely központosító törekvések nélkül az alapvető részletmunkában álljon az egyházközösségekben a lekipásztorok szolgálatára és amely tényleg segítsen a sokféle igényt és munkára kész laikus jóakarót kielégíteni, egységes és terüsterő munkára összetartani.

Ezen hiány pótlásának céljával alakult az Egyházközösségi Nővérek Szent Péter Leányai Társasága. Akiik minden munkájukat ezen legkisebb jogi lelki közösség keretében és érdekében akarják végezni faluban és városban egyaránt. S akik Pétertől a köszáltól várják a kegyelmet, hogy szemük és szívük mindenkor a lelkek legfőbb pásztorára Krisztusra legyen irányítva, azon hűséges szeretettel, amelyet Pétertől kívánt meg, amikor rábizta juhait és bárányait.

Akik előtt vonzó célként ragyog az első keresztény egyházközösségek szelleme s akiknek lelkesítő példaképei és választott védőszenctjei az apostolok női segítő társai, „... kiknek neve be van írva az élet könyvébe.” Akik egyszer világi szabási sötétlék egyenruhában, de a szerzetesek életét utánzó közösségben, az Egyház oltalma alatt és útmutatása szerint kérnek részt az apostoli munkából s akik hivatásból az evangéliumi tanácsok követésére hármas fogadalommal kötelezik magukat. Akik intelligens és szakképzett munkatársai akarnak lenni a lekipásztoroknak a lelkek mentésében és tökéletesítésében és abban, hogy a társadalmi életet szabályozó isteni törvények, krisztusi elvek minél szélesebb rétegben érvényesüljenek és minél mélyebb gyökeret verjenek az emberek lelkében, s akik ezért csak olyanokat vesznek fel társaságukba, akik megfelelő magasabb képzettséggel bírnak ahhoz, hogy minden rendű és rangú hívőnek segítségére lehessenek a veszélyeztetett üdvösségre vezető úton.

Szabályzat szerinti feladatok minden hivatásuknak megfelelő plébániai adminisztrációs munka: a hívek összeírása, nyilvántartása, az össze-

frások kiegészítése. Elméleti és gyakorlati képzettséggel embertársaik égi és földi boldogulását kívánó nagy szeretettel gyakorolják főleg az irgalmasság lelki szeretettel támogatva és irányítva azokat, akik halálos bűn állapotában egyházilag rendezetlen viszonyok között élnek és azokat, akik életük befejezéséhez érve, még a fölségcső Istennek kell hogy rendezzék számadásukat. Szolgálják a hitélet elmélyítését: a hitbuzgalmi egyesületek, kongregációk, harmadrendek munkájában — és a Szentatya szándékai szerint való lithurgikus mozgalomban való részvétellel.

Az irgalmasság testi cselekedeteit azzal gyakorolják, hogy szolgálataikat felajánlják a helyi hatóságok és egyesületek jótékony munkájában, szociális intézkedések előkészítésében és végrehajtásában. Készséggel működnek együtt a lelkipásztorokkal, hatóságokkal népünk vallásos és nemzeti alapon való művelésében.

A meglévő országos központok irányítása mellett mint helyi végrehajtó szervek az egyházközség keretén belül a Szivgárdában foglalkozni akarnak a gyermekekkel és így ápolni lelkükben az Isten szeretet és ismeret első zsenge csiréit. Az iskolás évek után nevelés szempontjából vezető nélkül maradt lányokat pedig a jószágos nővér szervezetével vonják magukhoz egyesületben és egyénenként is, hogy el ne essenek a siker után, amely az életbe vezet. Hogy legyen bizalmas tanácsadójuk, biztos erőskezü támogatójuk, ki óvja, inti őket a lesekedő veszedelmek közt, mikor hazug, szép szóval csábít a gonosz lélek a kísértések, rossz példák, bűnös szokások útszéli bokraiból. Örülnek kis örömeiknek, szomorkodnak panaszokon. Játsszanak velük, dalolnak, hogy derűs legyen a lelkük és tudjanak szívből kacagni, örülni a napsütésben, mely az Isten szép egérről ragyog lelkünkbe, ha tudunk a magasba nézni. Oktatják, nevelő tanfolyamokkal akarják jobbra, műveltebbé tenni egyszerű népünk leányait, akik sokszor magukra hagyatva járnak a vadvirágos mezőt és nem csoda, ha el a tévednek oda, hol tövisek és bojtortjánok vannak. Ugyancsak lélekkel és a szervezettség erejével akarják támogatni a nagyvárosok fojtó, lelket és testet ölo forgatagában élő munkáslányokat.

Maguk köré gyűjtik az anyákat, a falusi asszonyokat is, akiknek sokszor oly ritkán hallott, oly idegen a műveltebb, a komoly lelkiélettel élő nő hangja. Azt akarják, hogy nővéreiket lássák bennük, akik szeretettel szórják szét köztük a több tudást, a lelki értékeket, amelyet a jó Isten adott nekik. Velük karöltve szeretnek megmenteni még megmaradt ősi szép kincseit a magyar falunak, a tulipános lédák mélyébe elbújt remek munkákat. A sokszor szegyenkezve takart szellemi értékeket, szokásokat segítenek visszaadni népünknek, hogy félredobja az idegen cicomát, hogy legyen öltözetében, nyelvében, szórakozásaiban és ezeken keresztül becsületes lelkében is a régi erkölcsös izzig-veirig magyar. Velük együtt akarnak küzdeni a nemzetölő bűnök, betegségek ellen nem kizárólag elvont tudós tanítással, hanem mint az Evangélium magvetői künn a földön a nép közt élve közvetlen érintkezésben akár a város, akár a falu asszonyaival, a „gyöngyösbokréttak” himes drága szemfödőjébe takart, kihalni induló népével.

Szervezetük Pécssett alakult s innét jelentkeznek munkára, mert égi lelkükben a munka és segítés vágya. Jelentkeznek, mert tudják, hogy sok a segítségére szoruló, hogy sok az aratás és kevés a munkás. Testvérelkeket

kérnek és keresnek, hogy minél több egyházközségbe juthassanak el szegényen, tisztán és engedelmesen lelkeket menteni, kalászkodat gyűjteni az aratás Urának.

(Bővebb felvilágosítást ad: Egyházközségi Nővérek Társasága Pécs, Mátyás Flórián-utca 44.)

Dr. Philosophiae írja egy tudós hölgyhöz.

Mélyen tisztelt Nagysád!

Tessék megengedni, hogy ezt a kissé régiés megszólítást használgam. Nem szeretném ugyanis erőltetett közvetlenséggel a tiszteletet sérteni.

Rég elvirágzott ifjú koromban, nyomban az egyetem elvégzése után az alföldi városban esett találkozásom egy huszonhét éves okos szemű, fekete hajú tanárnővel, akinek úgy mutatnak be, mint filozófust. A tanárnő nyomban felderült és föltétlen föllénylen párosult lebilincselő bájjal kérdezte tőlem: „Mit szól Hobbes államelméletéhez?” Egy kissé elpirulva válaszoltam: „Nem olvastam a Leviathan-t. Csupán másodikból tudom, hogy valami krétai Cínias tévedéseit újította fel, melyek Platonnál olvashatók. Eddig csak Aristoteles és Aquinói sz. Tamás bölcselétébe hatoltam be mélyebben, azonkívül kétszer ágyúrtam a Kritik der reinen Vernunftot és átfutottam Schopenhauer és von Hartmann főbb műveit. A többit csupán a filozófiatörténetből ismerem”. „Hát nem elég a filozófiatörténet?” Kérdezte mosolygva a tanárnő. „Az általános műveltséghez elég, szellemes szalontársalgásis is elég, de bölcselleti világ-nézet, a jelenségeket elbíráló élet-felfogáshoz nem elég, bármennyire is állítja Kuno Fischer, hogy a tulajdonképeni filozófia filozófiatörténet”. — Ezzel társalgásunk abbamaradt és a tanárnő beleolvadt a társaságba.

Ez volt az első találkozásom főisko-

lát végett hölgyvel. Azóta hosszú év-tizedek múltak el és az én tanárnőm talán már igazat adott Carlo Venetianinak is, aki a Hobbes-féle szellemeskedésre, hogy „homo homini lupus”, „az ember embertársa számára farkas”, méltatlankodva mondta: hogyan lehet úgy megsérteni a farkast! Vagy talán olvasta Juvenalis 15. satíráját, melyben az áll, hogy „parcit cognatis maculis similis fera”, hogy a haszonzóru fenevadak megkímélik egymást és így talán az ember is megkímélte az embert, amíg egy kissé közelebb állt az állati nővőhöz. Vagy talán mindezeket elfelejtve asztrológiával foglalkozik és szépségmentő aktivitásba merül, vagy talán nem csak okos, hanem jószágos szemekkel nézi csecsemő unokájának rózsacrát. Nem tudom. Csak annyit tudok, hogy azóta százan és százan a hölgyek közül filozófának és bírágatnak és hozzászólnak és bölcselleti rendszereket, vallási tetteket megszólalnak és rágalmaznak és kicsúfolnak.

Mélyen tisztelt Nagysád! Ne gondolja, hogy valamiféle elnyomott lelki irányulás tört magának után bennem, vagy a „Minderwertigkeitsgefühl” szomorított el látva és tapasztalva, hogy milyen újszerű a stílusa és a ritmusa a mai kultúrának, mellyel nem tudok már versenyre kelni. Higgye el, hogy nagyon meg akarok érteni minden élt és fiatal felebarátot és mindennap tanulókat. Ezt ajánlom önnek is!

Saját maga meggyőződhet róla, hogy legjobb napilapok a NEMZETI UJSÁG és UJ NEMZEDÉK. Csak az okatlan ember járhat olyan lapot, amelyik nem az igazságért és közjóért, hanem — búsán megfizetve — titokban és rejtve, de mindig következetesen egyesek, vagy egyes osztályok önző érdekeiért küzd.

Nagy tévedés volna, ha azt gondolnánk, hogy már mindent megtettünk, amit csak tehettünk, a sajtónkkal szemben. Bár úgy látszik, hogy beszélünk és írunk a katolikus sajtóról mostanában sokat, de — ne felejtjük el — hogy eleget még sem. A sajtó annyira fontos ránk nézve, hogy nem fog ártani, ha a közönycsök leírására a **Katolikus Szemléből** átvesszük a következő értékes és megszívlelésre méltó gondolatot: „**Ha a Gondviselés türi, hogy olyan keserű megpróbáltatások zuduljanak egyes országokban éppen a katolikusokra, azt talán nem utolsó sorban büntetésként kell felöngnünk azokért a nem-cselekvési bűnökért, amelyeket a sajtó terén elkövetek.**”

A Magyar Kultúra ugyancsak foglalkozik a sajtóval és pedig a katolikus folyóiratok terjesztésének fontosságával: „Szomorú, hogy még mindig nagyon sok, egyébként értékes értelmiségi emberünk van olyan, aki komoly katolikus folyóiratot egyáltalán nem olvas. Vannak derék katolikus világiak: jogászok, orvosok, tanárok, mérnökök, tisztviselők, akik bizonynal örömmel szegődének folyóiratunk olvasói közé, ha ismerik azt. Dehát nem ismerik, mert mi katolikusok nem vagyunk olyan mozgékonyak és gyakorlati érzékűek, nem propagálunk, nem érvelünk, nem agítalunk saját organaink mellett, mint mások a maguk szellemi irányítói mellett.”

Először főpapunk, hercegprímásunk leveléből, melyet az ötvenéves **Katolikus Szemléhez** intézett, mindenki beláthatja, hogy mennyire életbevágóan fontosak a katolikus sajtóorgánomok,

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy az 1935. évi előfizetési díjat most már okvetlenül küldjék be, mert különben kénytelenek leszünk a lap küldését beszüntetni.

mert amint a biboros, esztergomi érsek írja: „Nehéz dolog mindig az igaz úton járni és a jóban következetesen megmaradni. De még nehezebb mindig következetesen maradni azokban az életbevágó kérdésekben, melyeket az emberi gyarlóság vagy gonoszság Isten akaratára ellenére olyan sokszor szembeállít egymással, mint pl. a természetfeletti és természetes javak, a hit és tudomány, az etika és a művészet, az egyház és az állam, saját fajunk és a nemzetiségek stb. egymáshoz való viszonya. Ezekben a súlyos kérdésekben csak azok az emberek, azok a szervezetek, azok a sajtóorgánomok stb. tudnak mindig következetesen maradni, amelyek az öns érdekük fölé emelkedve magasabb elvi szempontokból, mintegy az Isten szemével nézik az egymással sokszor szembeállított kérdéseket.”

A hercegprímási levél adta nekünk azt a gondolatot, hogy úgy kezeljük ebben az új rovatban a katolikus folyóiratokat, mint fényzórokat. Ugyanis ezekből az országos sajtóorgánomokból kiemelt gondolatokkal akarunk időről-időre rávilágítani olyan problémákra, amelyekben a mi olvasóinknak is feltétlenül szükséges a tisztánlátás. De még mást is akarunk. Így adunk alkalmat a szegényeknek arra, hogy megismerhessék azokat a folyóiratokat, amelyekre előfizetni nem tudnak. Az idézett folyóiratok előfizetői pedig legalább nem felejtik el egykönnyen majd azt, amit esetleg kétszer is olvastak. Azonban azt sem tartjuk kizárt dolognak, hogy ezzel a rovatval kizárt előfizetőket szerzünk úgy magunknak, mint az ismertett folyóiratoknak.

Rovatvezető: **Budai II.**

EGYK KÜLFÖLDI VAROS POLGÁRMESTERE minden „jótékony-célú” bált és egyéb mulatozást betiltott. Pedig nem ellensége a baloknak és táncos mulatozóknak. Nem ellensége a jótékonyoknak, a szegények segítésének sem. Csak annak az állanteskedő jótékonyoknak akar hadat üzeni, amely balokat, eszemizem dárídókat rendez, „a szegények felsegélyezésére”. Nálunk ezidőszert még elképzelhetetlen az ilyen vakmerő lépés, a fejtetés veszedelme nélkül. De reméljük, hogy éppen a „jótékony” baloknak az a szinte elviselhetetlen özöne fogja megérlelni azt a gondolatot, hogy válasszuk el a jótékonyágot a reggelig tartó fényes és előkelő cékóktól. A jószándék tette valószínűleg nincs szükség az élvezetek felkorbaesolására. A jószándék, amikor jót akar tenni, nem szórakozásvagyának kielégítésére törekszik, hanem adozatot akar hozni. Az adozatrakész jószándékú ember nem azt adja, amit maga már úgy sem bírna felévezni, hanem a maga élvezetére szánt javak egy részéről mond le, hogy embertársai javára áldozhassa. Tehát éppen az az alszenteskedés, ha valaki azt állítja: Csak azért csapok nagy eszemizomot, hogy morzsák maradhaszanak utánam az inségek számára. Vagy: csak azért csináltok sok círa ruhát magamnak, hogy rongyok maradhaszanak a fázó szegények számára. Aki lakomázní dorbezní akar, ám tegye, — ha lelkismerete és zsebe elbirja —, de legyen kénytelen kimondani: mulatok vagy öltözököm, puszta magamért, mert ez a természetem, a szegényeknek pedig csak félelemből vagy szegénykezezből juttok. A valóság az, hogy azoknak a „nagyzsabású”, jótékonycélú baloknak a jövedelméből csak fillérek jutnak a nagy hangon hirdetett célra. A jótékonyágot csak afféle cégér, aminek védelme alatt bátrabban lehet pumpolni és vakmerőbben lehet követelni a „tisztelőjegyek” megadástát. Szinte elviselhetetlen már, amit a tisztelőjegyekkel s

a mellékelt csekklapokkal művelnek a jótékonyágot, hazafiság és más haszonért szervezettek anygálai.

A PROTEKCIÓ ELLEN SZALLANAK SIKRA a közélet vezető emberei. A kultuszminiszter, az Itéletábla elnöke, a Máv. igazgatója egymás után kárhözhatják a protekciózást, amely egyre sürűbben folakodik már a bírák megközelíthetetlen kilincse körül is. A magyar közélet annyira beteg, annyira át és átszotte a protekció folytondjára minden ízében, hogy reménytelenné tartjuk a még oly jószándékú küzdelmet is, mindaddig, amíg egy hatalmas tisztító vihar végig nem söpör a bürokrácia odúin, amíg olyan kevés Cato-i jellem ül a vezető állásokban. Az emberek tudják, saját bűrükön tapasztalják, hogy egy helyettes utcaseprő-állásért is százával jelentkeznek, magas pártfogókkal, az ajánló, kéro levelek tömegével. Tapasztalják, nap-nap után látják, hogy a tehetséget, rátermettséget, méltányosságot, igazságot miként vágják arcul. Megmérgezték ezt az országot, beleégették a közvéleménybe, hogy protekció nélkül semmire sem mehet az ember. Ezért loholnak ezúri viashodnak. A protekció pótol érdemet, képességet, tehetséget, munkát, — mindent. Ez löri meg a leendő nemzedék létét, ez sorasztja el a tiszta becsóvágyat, ez oltja be cinizmussal az ifjúságot...

A MAGYAR PÉNZÜGY CIMU SZAKLAP adatai szerint megdöbentő a nemzeti jövedelem eloszlása: a lakosság egy tízed százalékáé, 8500 emberé a nemzeti jövedelem 43,8 százaléka. Háromtized százalék, tehát 25.000 ember annak 28,5 százalékát élvezi, a népesség egy százalékának pedig a nemzeti jövedelem 17 százaléka jut. Összesen 1,4 százalékának jut tehát a nemzeti jövedelem 89,3 százaléka, ugyanakkor 8 millió magyar száraz morzsákon osztozik. Ezek a számok megmutatják belső, szociá-

lis bajaink igazi okát. Mutalják azt, hogy gazdasági egyenjóságúra van szükségünk és olyan szociális, gazdasági reformokra, amelyek teljesen megváltoztatják azokat a kiáltó ellen-
tetteket, amelyek a törpe kisebbség, és a nyomorogó milliók között fennállnak. Türetellen és az emberi igazságérze-
tet vérig sérti, minden emberi érzést felkorbácsol az a dermesztő szociális érzéketlenség, amely nálunk pusztítja az emberek ezreit és tízezreit nemcsak fizikai, hanem erkölcsi, lelki érte-
lemben. Van ugyan egy politikai pártunk, amely azzal ámitja — bizon-
nyára jóhiszeműen — önmagát s azokat, akik még várnak tőle valamit, hogy a magyar katolicizmust képviseli, hogy az evangéliumi szocializ-
musnak, a társadalmi igazságosságának a szószólója, de ez a párt zavartalanul alszik már közel két évtizede. Azt az erkölcsi és politikai tőkét, amit hajdan képviselt, régen elköttyavetyélte és a letűnt 18 év nem volt neki elég arra, hogy egy nagyszabású katolikus politikai és társadalmi programot megfogalmazzon...

NEMCSAK TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI, de pusztán erkölcsi és hitéleti szempontból is igen nagy jelentősége volna annak, ha éppen a katolicizmus ragadná magához a vezetést abban a küzdelemben, amelyet a tömegek megnyeréséért folytatnak a különböző pártok és alakulatok. A nagy tömegek vallási és hitéletét szinte lehetetlenné teszi a szociális helyzetük. Ahol az emberek ezreinek minden percét lekötö a megélhetésnek sokszor rettentő gondja, ott kevés idő és kevé marad arra, hogy a lélekre és a túlvilágra gondoljon. Ahol minden órának az az eszmei tartalma, hogy mit fogok ma enni, hol fogok ma aludni, ott nem marad idő a templomjárásra, ott megfagy a lélek. Ahol úres és éhes a gyomor, ott nehezen nyílik meg a száj imára, s a tömeglakások bűzös odúiban nem igen

virágozik a család és a tisztaság liloma. S ahol az ember meg van fosztva minden reménytől, ott kapható a felforgatásra, mert nézete szerint rosszabb már nem jöhet.

Kell ezen a ponton is a vallás vizsgálata, különösen el kell juttatni a gazdasági a nyomorban sanyúló emberekhez, mikor élete határához jutott s mikor a földi vigasz már nem segíthet. De igaz az is, hogy általában ezt a vigaszt az ember csak akkor fogadja el, ha látja, hogy anyagi nyomorával is törődnek. Csak hősiesség lehetik meg, hogy — mint Jób — a személdombon is csak Istenre gondoljanak. Az átlagember összeroppan a nyomor súlya alatt és ajka ima helyett átokra nyílik és keze áldás helyett mindennek felforgatására emelkedik.

Ezen kell segíteni a mai társadalomban és ezt követeli a katolicizmus éppen a túlvilági szempontjainál fogva. Meg kell adni minden embernek a legnagyobb nehézségek árán is a létminimumot. Minden ember köteles emberségtársainak, aki véginségben van, annyit adni, hogy életét fenntarthatssa. Ezer és ezer ember van végső szükségben és még sokkal több legnagyobb szükségben. Ha az emberiség nem akar feleslegéből szeretetből juttatni, akkor a társadalmi igazságosság megköveteli, hogy az államhatalom teremtsen olyan rendet, amelyben minden embernek megadatik a lehetőség, hogy emberhez méltó életet élhessen. Ha vannak emberek — és vannak — akiknek havi 20,—30,—40 ezer pengő jövedelmük van, fizetésből, tantiemből, és más címeken, akkor teljesen jogos, hogy az állam ezeknek a feleslegét felhasználja, hogy megmentsen másokat a végpusztulástól. Állami társadalmi, erkölcsi és vallási szempontból egyaránt nagy érdekük sürgősen követelik az igazságtalanságok és jogos keserőségek megszüntetését...

NYILAS PÉTER.

„Mi egyéb a mi életünk, mint praeludiuma annak az ismeretlen dalnak, amelynek első ünnepélyes hangját a halál zendíti meg.”

Liszt Ferenc.

A Pécsi Credo Egyesület újjászervezése. A Pécsi Credo Egyesület már múltjánál fogva, nemkülönben az A. C. országos vezetőségének programja szerint is hivataly van Pécs kat. férfitársadalmának egységes összefogására. Tiszta hitbuzgalmi alapon gyűjti a Credo Egyesület tábora a férfiakat és a gyakorlati hitelein belül igyekszik tagjaiban elmélyíteni a krisztusi élet szépségét, gazdagságát és evangéliumi erejét. Mindenkit táboraiba hív! Tanulatakat és egyszerűbbeket, a szellemi és fizikai élet munkásait, ifjakat és az élet harcaiban megégett öregeket. Havonkénti gyűlésein kiváló szónokok és kat. vezető férfiak a mai modern élet sok-sok vallási problémáját, katolikus célkitűzéseit, hogy egy-egy hatalmas összefogásban építse ki az igazi katolikus férfi alakját. Mindenkinél be kell lépni ebbe a nagy férfítáborba, aki még számítani akar a cselekvő katolikus férfinevére. A Szentayta szándéka, hogy a kat. férfiakat egy imponáns és minden tekintetben hitbuzgalmi alapon álló egyesületbe tömörítsék, mert csakis így lehet már csirájában együttes összefogással megakadályozni minden felforgató és Krisztus-ellenes törekvést és csakis így dolgozhatnak Isten országának elővetelén. A Pécsi Credo Egyesület megkezdte nagy propagandá munkáját. A szervező munka során megkeresi az egyesület a város minden egyes katolikus férfitervezetét és kat. férfiat, hogy elebe adja az egyesület szabályait és a felépésre buzdítsa őket. A közös nagy tagavató gyűlés március 25-én délután lesz a belvárosi katolikus kör dísztermében.

Az Egyetem-utcai elemi iskola szivgárdistái jan. 12-én a Kat. Legényegyletben igen szépen sikerült szineloadást rendeztek. Nagyszámú közönség volt jelen, megjelent Virág Ferenc megyéspüspök is.

A Szoc. Misszió Társulat helyi szervezete a karácsonyi segélyezéssel kapcsolatban 294 családot részesített 3515 P értékű elelem- és ruhaajándékban.

Mohács. A Katolikus Akció szaksztyálai együttes ülést tartottak, amelyen megállapították a legközelebbi feladatokat. 1. A hitbuzgalmi szaksztyálnál: a vadházások katasztrének felállítása, lelki gyakorlatok rendezése, a leventék misehallgatásának szorgalmazása. 2. A kulturális szaksztyálnál: a Cecilia énekkar fejlesztése. 3. A sajtó szaksztyálnál: a katolikus sajtó terjesztésére ügyes rikkancs beállítás. 4. A szervezési szaksztyálnál az utca-megbízottak megszervezése. Örömmel köszöntjük a mohácsi cselekvő megmozdulást.

Újabb akció indul meg a fogadalmi templom továbbépítésére is. A folytatólagos építési program lenne: a kupola szigetelése és burkolása, a kupola és a kápolnák közötti térsz kiépítése, a kupolának ablakokkal való ellátása s a templom mellé tervezett arkádorok megépítése. Az építkezések folytatására 40.000 P rendelkezésre áll, azonban ca. 80.000 P-re volna szükség, hogy az építkezési programot megvalósíthassák.

Grábóc. December 10 folyamán megalakult a Szivgárda és a Rózsafüzértársulat. Február 2-án lesz a Mária Egyet alakuló gyűlése felnőtt leányok részére. Ezekkel kapcsolatban Palotai János subsidiarius több gyűlést és előadást rendezett, amikkel sikerült a falu lelki nivóját emelni és az érdeklődést az egyesületek iránt felkelteni.

Szentlőrinc. A r. k. elemi iskola szivgárdista növendékei Zsinkó Ernő igaztanító, Zsinkóné Simon Erzsébet igaztanító, Máthé Albert György k. tanító és Özőryné Olga tanító nő fáradságot nem ismerő önzetlen vezetése mellett 1935. dec. 22-én és 1936. jan. 19-én az Iparos-Olvásokör nagyteremében nagyszámú közönség előtt karácsonyi pásztorjátékot rendeztek. Az előadás tiszta

jövendelmét a szegény iskolás gyermekek karácsonyi felruházására fordították. A Kat. Akció vezetősége az iskola igazgatójával egyetemben a nagylelkű adakozóknak ezúton is hálás köszönetet mond.

Öcsény. December 16—19-ig az öcsényi elemi és ismétlő iskolások számára lelkigyakorlat volt, dec. 19—22-ig pedig a felnőttek számára. A lelkigyakorlaton 6 férfi és 26 nő vett rendszeresen részt. A hívek és vezetőjük sok lelki örömeivel, szép karácsonyi szent gyónás és áldozás zárta be ezt a próbálkozó lelkigyakorlatot. — Az öcsényi Szent Család napi szentségimádást megelőzően háromnapos ájtatosság volt. A hívek a decemberi lelkigyakorlat indító hatása alatt immár előadásainkat átlag 158-an jelentek meg, s utána nagy boldogan ajánlották fel családjaikat a Szent Családnak. — Erdemes ilyesmit csinálni.

TÜKÖR ELŐTT.

Cilike a nap legnagyobb részét öltözőszobájában tölti, ruhái, kalapjai, divatlapjai és szépítészerei között.

Szegény leány! Okos, de esze haszontalan külsejűeknek jár, szíve meg romlatlan, de a hiábavaló, üres ábrándozások nem engedik kivirágozni benne a jósságot. — És ha még gondol is neha a jó Istenre, ez már nem a tanítvány hálás ragaszkodása Mesterehez és nem a gyermek meleg szeretete Atyja iránt.

Lényéből valami kellemetlen hidegség árad; édesanyja, környezete megdöbbenve tapasztalja a változást.

Most is a nagy tükör előtt forgolódik, mozdulatokat próbál, szemét félig lehunyja, mosolyog, csukott ajakkal, majd szép fogát mutatva, kötekező, kacér, durcás kifejezések változatjait egymást az arcán.

Miért?

A szomszéd szobában apja pár csinos és előkelő férfivendéget fogad és Cilike is meg akar jelenni előttük.

Egyszerre csak szavak ütnek meg a fülét — apja beszélget az egyik vendéggel — és ezek a szavak édes érzeléssel töltik el. Zakatoló szívvel figyeli a hiúságát legyezgető beszédét:

— Valóban nagyon szép, ... gyönyörű! ... igazi kincs, uram!

— Nem szokásom a dicsekedés, de én is teljesen az ön véleményén vagyok, gróf úr.

— Milyen kedves és egyben büsz-

ke tekintet! Ritmusos, biztos járás! ... Arányos alak!

Képzélek el Cilikét, amint a tükör előtt illegetve magát, mindent beigazoltnak látja; büszkesége nőttön-nő és megrészegülten hallgatja a hízeglő szavak áradatát:

— Karcú, formás lábai — folytatja az ismeretlen rajongó — külön meghódítottak.

Cilike önelégülten fölkapog:

— Oh, ezek a képmutató férfiak! Mikor mellettük vagyunk, hidegek, fölényesek, érzéketlenek, mintha észre sem vennék mindazokat, ami szép és hódító rajtunk. Csak amikor maguk között vannak, akkor derül ki, hogy mindent megfigyeltek, mindent megláttak, észrevettek! Képmutatók, no megálljatok!

De figyeljünk csak még egy kicsit:

— Rendben van gróf úr — hallja apja hangját Cilike — az öné lesz.

— Köszönöm. Még ma este elküldöm az ezerkétszáz frankot és ön át fogja adni az állatot a szerszámokkal együtt.

A többit már tudjuk.

Cilike szégyentől égve, zokogva vette magát az egyik karosszék ölébe; mindazt maga rá vette és mindaz ráillett, amit egy szép, eladó csikórol lehet mondani...

Szegény Cilike!...

Franciából: dr. H. Cs.-né.

AKÁR TETSZIK — AKÁR NEM.

Nekünk katolikusoknak egyáltalában nincsen szükségünk homlifer nyakatekert fejtegetésekre. Mi jól tudjuk, hogy honnan ered és hova vezet az a bizonyos frázis, hogy: a vallás magánügy. Még akkor is, ha a divatos, de ránk nézve sérelmes, „felekezet” elnevezéssel akarják bekötöni a szemünket. Senkinek sem szabad elfelejteni azt — akár tetszik — akár nem — hogy Magyarországon egyszer már volt „magánügy” a vallás; ha így jobban hangzik: a „felekezet”!

Fantasztikus adatokat írtak a fővárosi lapok a szilveszteri szórakozásokról. Egész biztosan még fantasztikusabb adatokat közölhetek volna a szilveszteri szórakozások — erkölcsi állapotairól.

— Vénasszonyok (igyl) között üljek és hallgassam a beszédüket? — méltatlankodott egy jólöltözött nagyobacska lányka egy idősebb néni mellett. Én sétáltam. Ők velem szembejötték. Mikor észrevett, természetesen elhallgatott. Honnan jöttek, hova mentek — azt nem tudom. De azt igen, hogy nem egyedülálló esetnek lettem véletlenül a fültanuja. Lehet, hogy jelentéktelenség látszik. Pedig nem az. Olyan tűnet ez, ami fölött egyszerűen napirendre térni nem szabad!

Békére vágyunk. Mikor lesz béke a családokban, a társadalomban, a nemzetek közt? Erősítsük a kereszténységet, mely egyedüli megteremtője az

igazi békének. Alljunk a Katolikus Akció szolgálatába, hogy végre egyszer már élvezhessük a béke állását.

Vannak emberek, akik még mindig nem akarják meghallgatni a segítségért kiáltó szegényeket. Pedig módjukban állana enyhíteni a nyomorokon. Hacsak az asztalukról lehellő morzsát juttatnák el az éhezők szájához, akkor is sok könnyet törölnénk le a kétségbeesett arcokról.

Ha valaki még nem tudná azt, hogy mennyi hivatalos utánjárásba ütközik és mennyi hivatalos kiadásba kerül a szegények felszólítására rendezendő tisztán csak műsoros teast, az illetőnek felvilágosításként nem mondanék semmi, próbáljon egyet rendezni.

Nem sikerült a rádióknak meghódítani a falut. — Így olvastuk. Természetesen a 10 éves Magyar rádiórol. Ehhez az elmarasztaló véleményhez csak abban az esetben csatlakoznánk csak abban az esetben, ha a rádió mindenkor megfelelő volna a kultúrművészet, szórakozás szolgálatában a keresztény világnézet szempontjából megkívánt követelményeknek. Minthogy pedig mi éppen ebben a tekintetben elég gyakran voltunk kénytelenek elmarasztalni a rádiót, most öszintén megmondjuk — akár tetszik — akár nem — hogy jobb is: ha nem hódította meg!

Tóth Emil.

Prohászka Ottokár Otthon. Május 1-én megnyílik Pécsset egy égetően szükséges játékonysági intézmény a Prohászka Ottokár-Otthon. Ez az Otthon a nagy magyar püspök nevének akar maradandó emléket állítani s az ő szellemében meleg otthont, nyugodt életet akar nyújtani az egyedülálló, magános úriúrnoknak. A Prohászka-Otthon a pécsi székesegyházi egyházközösség bőkezűségéből Pécs legszebb helyén, pár percnyre az ősi dömöt, szép kertes épületben nyer elhelyezést. Barátságos bánásmód, napugras környezet, jó ellátás, meleg szeretet várja a jelentkezőket. Bővebb felvilágosítással szolgál dr. T r i n n Miklós-né, Pécs, Irányi Dániel-tér 4. sz. vagy a pécsi Szociális Missziótársulat, Pécs, Káptalan-u. 2. sz. (minden szerdán délután 4—5 óráig).

KÜLFÖLD.

Fegyverkezés és házassági elválás. A kanadai szénutasban egy képviselő a következő megállapítást tette: „Ma a világon csak két intézmény virágzik: a hadipár és válóperek iródaí”. Nagy és szomorú igazság! Eppen a napokban hozták az újságok, hogy a fegyverkezés költségei az egész világon 30 milliárd Rm.-t fognak felémeszténi. Ez azt jelenti, hogy ma háromszor annyit fordítanak fegyverkezésre, mint 1913 előtt. (Most vegyük figyelembe azt, hogy a statisztika nem fedi mindig az igazságot!) 1934-ben az összárukivitel az egész világon 34,5 % volt, tehát egy harmaddal kevesebb, mint 1929-ben. Hadiszerek kivitele ezzel szemben 1934-ben 63,9 %. A fegyverkivitel tehát 1929-től 1934-ig 2,1 %-ról 3,6 %-ra emelkedett. Hasonlítsuk össze ezzel a válások statisztikáját. 1913-ban a világ 16 államában 100.000 lakosra esett 24,8 elválás. Ez a szám 1932-ben 43,7-re szökkent fel. Az egyes országokat külön osztályozva (1913—1934-ig): Németországban 27,9-ről 65-re. Ausztriában ugyanezen időközben 11,4-ről 93,8-re! Svájcban 41,8—73,7. Dániában 28,3—59,9. Angliában 1,6—9,7. Franciaországban 37,7—52,1. — Mindkét tünet — növekvő fegyverkezési költségek és a válások nagy száma — bizonyos összefüggésben áll egymással. A megrendült erkölcsi rend kiverődései.

Európa fenyegető aposztáziája Krisztus és Ázsia. Európa szociális és magánélete kezd lassankint kivetközni a keresztény szellemiségből. A mindennapi élet szemlélete azt a benyomást kelti az emberben, mintha Európa nagy ívben lendülne el Krisztustól és a kereszténységtől. Mintha fel akarná adni küldetését. Ilyen körülmények közt megrendítő látvány, hogy Európa határain túl, messze a keresztény Nyugattól sok pogány jobban és élesebben ismeri fel Krisztus nagyságát, a kereszténység hivatását, mint sok kereszténynek megkeresztelt európai, akik úgy látszik sarokba állítják meggyőződésüket és megelégednek

arról, hogy keresztények. Ennek bizonyításgául a „Reichspost” dec. 22-ki száma közölt egy levelet, melyet egy bengáliai pogány írt C. F. Andrews amerikai filozófushoz. „Krisztus, Te Nagy, Te Főlséges, születésed ez áldott napján meghajltuk Előtted fejünket, mi, akik nem vagyunk keresztények. Szeretünk Téged és imádunk Téged, mi nemkeresztények, mert a vérség kötelékéinél fogva Ázsiához tartozol. Mi, egy nagy ország fekete-bőrű emberei a szolgátság keresztjére szegesztettünk. Telve keserűséggel, fájdalommal, elborítva sebekből, némán tekintünk fel Reád. Idegen kényurak fejünknek töviskoronát fontak. Saját kasztrendszerünk szegkekkel kivert ágyra fektet... Szörnyűdöve áll meg a világ Európa nyomora, országainak kiéheztsége előtt. Az imperializmus, karjában a mammonnal, nyagokat kurjongatva vígan ropja a táncot. Háborús örület, hatalmi túltengés, nyereségvágy, ez a három boszorkány lojtogatta karolja át Európa sivar otthonait és orgiát ül. Nincs Neked ott helyed Európában. Menj el onnét Krisztus és jöjj ide hozzánk. Lakjál Ázsiában, Buddha, Kabir és Nanak országában. Ha itt leszel, tehermentesül a mi gondterhes szívünk. Krisztus, a szeretet nagy mestere, jöjj ide hozzánk. Jöjj és térj be szívünkbe és taníts meg minket arra, hogy megérezzük mások szenvedését és mindenre kiterjedő szeretettel tudjunk szolgálatra állni a bépkölosoknak, a szegény páriáknak. Krisztus, hagyd ott Európát és jöjj Ázsiába!” Ezeket egy pogány írja, akinek lelke Krisztus után sir, aki szabadulást, erőt, segítséget csak Tőle vár. Európa pedig hátat akar fordítani Krisztusnak...

Mereskovszky, aki mint orosz emigráns él Franciaországban, írja a bibliáról „Az ismeretlen Krisztus” című művében: „Mindennap elolvastam a bibliát és olvassni fogom, amíg csak élek. Olvasni fogom a nap világánál és a tüzhely fényénél, napugrasban időben és sötétedő estéken, boldogságban és

boldogtalanságban, egészségesben és betegségben, hívő és kétségbeesett órákban. Úgy érzem mindig, mintha valami újat, valami eddig nem sejtettet olvasnék, valamit, amit soha nem fogok tudni a maga teljes mélységeiben fel-fogok, aminek soha nem fogok tudni a végére érni. Bibliám aranyomása lekopott, a papírosa megsárgult, a bőrkötés szétmállott. Egyes lapok meglazultak benne. Ujra kellett bekötöni. De nem tudnék szabadulni tőle. Megriadok a gondolatra, hogy csak néhány napra is megváljak tőle. Mit adjanak velem a sirba? A bibliát. Mivel akarok feltámadni? A bibliával. Mi volt életem nagy teljesítménye? Kiolvastam a bibliát”.

A szabadgondolkodók nemzetközi szervezete memorandumot intézett a Népszövetséghez, melyben felszólítja az Országoszer elleni szankciókban résztvevő államokat: ne adjanak semmiféle kölcsönt Rómában székelő pápai intézményeknek, kollégiumoknak, szemináriumoknak, mert ezek az intézmények olasz földön vannak és nem „emberbaráti intézményeknek”, hanem egy vallás propaganda eszközeinek tekintendők. Ezek a felvilágosult urak úgy látszik még nem értesültek arról, hogy Rómában egy souveren Vatikán város is létezik és hogy a legtöbb pápai intézmény Rómában, ha olasz földön áll is, állampolitikailag a Vatikánhoz tartozik. Nem tudják úgy látszik azt sem, hogy a római kollégiumok nemzetközi intézmények, melyekben több a külföldi, mint az olasz. Az a különbség, melyet a szabadgondolkodók az emberbaráti és vallásos intézmények közt tesznek, nemcsak erőszakos, önkényes, hanem egyenesen gyűlölködő, rosszindulatú és világosan elárulja törekvésüket: a jelenleg uralkodó poli-

tikai helyzetben tőket kovácsolni egyházellenes heccpolitikájukhoz.

Moszkvában a közeljövőben egy óraszerkezetet állítanak fel, mely minden órában eljuttatja majd az internacionálét. Az óralapon pedig 6 és 7 között megjelennek a kormány tagjai. 7 órákor zúgó hangok közepette maga Stalin ugrik elő mint — időbemondó. Így „csinálják” a történelmet!

Egyházi átok alá esett-e Kolumbus? Draper „A tudomány és vallás közötti összeütközések története” c. művében ezeket írja: „Mikor Kolumbus felfedező útjára indult, eretneknek nyilvánították és a salamankai egyházi gyűlekezett egyházi átokkal sújtotta”. A válság ezzel szemben az, hogy Salamankán soha ilyen gyűlés nem volt. A tényállás a következő: Mikor Kolumbus Isabellához és Ferdinándtól terveknek kivételhez támogatást kért, ezek a tervet kiadták véleményezés végett egy szak tudósokból álló bizottságnak. A bizottság világiakból és papokból állott. A többség a tervet kivihetetlennek tartotta, a kisebbség síkra szállt Kolumbusért és főleg az egyházi személyek. (Hasonlóság kedvéért megemlítjük, hogy annak idején a világi szak tudósok Zepelin elgondolását is fantasztikusnak és kivihetetlennek tartották.) Egyházi átokról tehát szó sincs. Ellenkezőleg Kolumbus a leghatásosabb támogatást és fáradszathatlan segélynyújtást éppen egy ferences atyánál — P. Juan Perez — St. Maria de Rabaida-i házfőnököl — tapasztalhatta. A barát kolostor falai közt fedezte fel a tengeri út lehetőségét. A kolostor lakói nem nevétek ki, nem gúnyolták, hanem buzdították. P. Juan Perez pedig nem nyugodott mindaddig, míg Kolumbus útját nem biztosította. Ez az igazság!

Rovatvezető: Sz. K.

„A jazz-zene hangjai megörjítették. Ki akartam magamat táncolni, azért akartam a gazdát megölni, hogy pénzt szerezzek.” Így vallott egy fiatal ember, akit gyilkossági kísérlete miatt fogtak el! Az eszelen tánc, mozi és a destruktív sajtó lélekromboló hatásáról már többször megemlékeztünk.

Az orosz vasútigazgatóság közel 7 millió rubellel maradt adós a vasútvonalak építésére felfogadott munkásoknak. Így fest a helyzet a vörös paradicsomban! Azért tekozolhatnak a vörös népbiztosok és követek, mert a szegény csoportosok még az éhért sem fizetik meg!

Az elmúlt hónapnak is megvoltak az érdekes és nívós katolikus könyvújdonosságai. A karácsonyi mozgalmak könyvvásárlás az év kezdetén meglehetősen vesztett erejéből, de a könyvtermelés most sem szűnt meg és értékes műveket regisztrálhatunk mostani számunkban is.

A történelmi alkotások sorozatában Gyenis András S. J. szerepel két munkával is: A **Bollandisták Társasága** és A **jezsuita rend generálisai** címmel. Az elsőkben a szentek életének kritikai feldolgozásával foglalkozó jezsuiták életét írja meg, míg az utóbbiban életrajzi és rendtörténeli vázlatokat közöl a szerző. Gyenis András egyháztörténelmi írásai mindig nagyobb érdekességgel hatnak és hisszük, hogy még értékes munkákkal gazdagítja a kat. magyar történetírás: **Morice-Nagy Jézus lelke** c. könyve nem új alkotás, de érdemes a figyelmet fölhívni rá, mert papok és világiak egyaránt nagy haszonnal forogathatják ezt a művet. Tanulmány, de sokszor inkább elmélkedés keretében ír Jézus jelleméről és a szentírás ügyes használatával mutatja meg Jézus szellemét, Szívét, akaratát és működését. A vaskos kötet ára csak 3 P.

— Asztetikus irodalmunk is gazdagodott az elmúlt hónapban **Beaudenongerey: Elmélkedések az evangéliumról** c. művevel. 330 oldalon nyújt elmélyedő gondolatokat Jézus életéről és tanításairól. Ara 5 P 50 fillér. — Előadások tartására és lelki olvasmányok igen alkalmas **Pakocs K.: Örömet akartok?** címen kiadott nagyböjti konferencia beszédei. Ara: 1 P 60 fillér. — Fiatal leányilekek számára írt elmélkedéseket tartalmaz **Hainiss-Majsai: Reggeli virágzedés** c. könyve. A lelkiélet pompás eszköze az ifjúság kezében. — A skapuláré-társulatok nélkülözhetetlen segédkönyve lesz P. **Marcell: Mária ruhájában** címen kiadott skapuláré szentbeszédeinek gyűjteménye. Ara: 2 P. A napokban adta ki **Madarász István dr.** hitvédelmi előadásainak III. sorozatát **Életproblémák**

címmel. A két első kötet nagy segítséget az intelligencia apologetikus képzésében és a harmadik kötet is vetekedik az előkelő érdekesesség szempontjából. A szerző érdekesen ír Krisztus megjelenéséről a világörténelemben, emberi jelleméről, istenségéről, tanításáról, a kereszténység hatásairól. A buddhizmus és kereszténység, valamint Tolsztoj Leo és az evangélium c. fejezetei ugyancsak érdekelni fogják az olvasókat. Ara: 2 P.

Pázmány kiadásában jelent meg J. Kr.: **Az orosz titok** c. könyve. Mély bepillantást nyújt a bolsevista Oroszország szellemi és gazdasági életébe és az ötéves terv fizikai és erkölcsi csődjét mutatja meg a kíváncsi olvasónak. Ara: 1 P. Ujdonás a **Szentháromságról nevezett Erzsébet karmelita nővér életrajza** c. munka is, amely Szombathelyen jelent meg és ára 2 P. 50 fillér. A katolikus szépirodalom sorozatában megemlíttük **Spillmann S. J.: A gyónási titok áldozata** c. újonnan megjelent regényét. Ara: 3 P. **Krane-Ijjas: A véres csillag** c. regénye Heródes király megrendítő küzdelmét tárja elénk a Messiással. Ara: 3 P. **Lukácsy István: A vihar útjában** címmel színes elbeszéléseket fűzött csokorba. Ara: 1 P 50 fillér. Az ifjúsági irodalomban **Wagner** három munkája jelent nagy értéket: **Az élet kis művészei** (ár: 1 P 50), **A nagy király katonái** (ár: 1 P 60) és a **Lángoló szivecskék** (ár: 1 P 50).

A főtisztelendő papság figyelmébe ajánljuk **Erdey Ferenc** bölcseljei művét, amely egy 8 kötetes sorozat első könyve: **Synopsis Philosophiae Scholasticae**. I. Logica cum introductione ad Philosophiam. Budapest 1934. 378 oldal. Ara: 4 P. Főiskolai és magán használatra egyaránt igen alkalmas. Könyvvásárlásnál sziveskedjenek a Pécsi Kat. Tudósítóra hivatkozni! Az ajánlott könyvek kaphatók a Szent Szent István Társulatban és minden kat. könyvkereskedésben.

Merényi Ferenc.

Székesegyház.

Febr. 2. Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe. A 9 órai mise előtt gyertyaszentelés, amelyet a megéjszafásztor végez. **Febr. 3.** A Corpus Christi-kápolnában a 7 órai mise után torokládás. **Febr. 6-8** órakor a Corpus Christi-kápolnában votivmise szentségi körmenettel. **Febr. 7.** Első péntek. D. u. 5 órakor szivőrségi ájtatosság. **Febr. 9.** Oszentsége megkoronázásának évfordulója alkalmából 9 órakor ünnepélyes szentmise. **Febr. 26.** **Hamvazószerda.** A nagyböjti kezdete. A 7 és 9 órai misékkal kapcsolatban hamvazás.

Belváros.

A Pécsi Női LelkiGYakorlatos Otthonban a 3 napos zárt lelkigyakorlatok sorrendje: március 9., március 21. (pécsi léánygimnázium 8. osztálya), április 5. (virágvasárnap). — Ellátási díj a 3 napra 8 P. 15-en külön időpontot kérhetnek, 8 személyre 20% vasúti kedvezmény. — Egy napos lelki magánóra is szívesen nyújt alkalmat az Otthon. Ellátási díj 2 P. Üdülési napi 4 P. Erdeklődni, jelentkezni lehet: Pécs, Mátyás Flórián-u. 46.

A plébánia templom búcsúja. Február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony napján tartja a belvárosi plébánia templom búcsú ünnepélyét, amely alkalommal a gyertyaszentelés délelőtt 10 órakor kezdődik, az ünnepi szentbeszédet Kühn Szaniszló cserceita r. íg. igazgató tartja.

Tagfelvétel az Iparos Asszonyok kongregációjában. A szokásos évi fogadalmat újjátállással kapcsolatban február 2-án, délután 5 órakor a belvárosi plébánia templomban lesz a kongregáció új tagjainak felvétele. A felvételt Piliván Mihály dr. pápai káplán, szem. vicerektor tartja.

Háromnapos szentségimádás. Az ősi szokás szerint farsang 3 utolsó napján egész napos szentségimádás van a belvárosi templomban, amely az idén február 23., 24. és 25-én lesz. A szentségkítétel vasárnap reggel 6. hétfőn és kedden pedig reggel 7 órakor lesz. Mindhárom nap csendes szentmisék vannak reggel 8, 9 és fél 12 órakor, 10 órakor pedig ünnepélyes nagymise. — A szentségimádás délutánján a litánia előtt 5 órai kezdettel sz. beszéd lesz. Kedvező idő esetén kedden délután a Széchenyi-téren tartandó körmenet fejezi be a 3 napos szentségimádást.

Hamvazás. Február 26-án, hamvazó

szerdán a reggel 7, 8 és 9 órai szentmisék után hamvazuk meg híveinket s ugyancsak hamvazunk a nagyböjti első vasárnapján, március 1-én a plébániai szentmisék (6, 10 és 12 órakor) után is.

Nagyböjti identitáslet. Az egész nagyböjti folyamán minden pénteken reggel 7 órakor a Kálvária kápolnában szentmise, a plébánia templomban pedig délután 5 órakor keresztúti ájtatosság lesz.

Szentmisék a temetői templomban. A temetőben nyugó összes elhunytak lelkiüdvéért a szokásos gyászmise február hónapban kivételesen az első hétfőn, azaz február 3-án reggel 9 órakor lesz megtartva, február 8-án reggel 9 órakor szentmise lesz I. b. özv. Szauder Gusztávné lelkiüdvéért.

A belvárosi templom harangjátéka. Az 1925-ben megindult akció, hogy a belvárosi templom elreklvirált harangját helyett egy kb. 40 harangból álló harangjáték kerüljön a templom tornyába, sajnos a megvalósított gazdasági viszonyok következtében nem volt megvalósítható. Az erre a célra egybegyűjtött összeget az egyházközség a temetői Szent Mihály templom építésére kölcsön adta, az összeg kamatokkal együtt 1935. december hó 31-én 42.841 pengő és 53 fillér.

A belvárosi templom 250 éves jubileuma. Az idei év öszen ünnepeli Pécs sz. kir. város a török hódoltság alól való felszabadulásának 250 éves fordulóját, amely egyben a város templomnak is 250 éves jubileuma. — Az egyházközség vezetősége nagyobb szabású ünnepség keretében szándékozik a jubileumot megünnepelni s most dolgozik a program összeállításán. Ebből az alkalomból terve van véve a templom 250 éves történelmének a megírása is. Az egyházközség hálás köszönettel veszi a templom történelmére vonatkozó bármilyen képet, újságcikket, fotográfiát is. A részletes programot jövő számunkban ismerjétek.

Budai külváros.

Febr. 2. Vasárnap 10 órakor gyertyaszentelés. **Febr. 3.** Hétfőn torokszentelés 7 órától kezdve. **Febr. 7.** Pénteken 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. **Febr. 9.** Vasárnap. 10 órakor ünnepélyes szentmise XI. Pius pápa koronázásának évfordulója alkalmából. **Febr. 22.** Szombaton 6 órakor

újhold szentmise a havi kápolnában. **Febr. 26.** Hamvazó szerdával kezdődik a nagyböjt, mely alatt minden pénteken délután 4 órákor szentséges böjti ájtatosság és keresztúti ájtatosság van.

A Mindenszentek templomában

Febr. 2-án. Gyertyaszentelő B. A. ünnepén az ünnepélyes gyertyaszentelés a 9 órai szentmise előtt $\frac{1}{2}$ 9 órákor lesz. **Febr. 3-án.** Szt. Balázs napján a torokáldás a $\frac{1}{8}$ órai szentmise után lesz. **Febr. 16-án.** Vasárnap a templom felszentelési évfordulója napján egész nap szentségimádás van reggel 8 órától este 6 óráig, 9 órákor ünnepélyes szentmise.

Kedves híveink figyelmét felhívjuk a február 9-én a Budai Káth. Körben templomunk javára tombolával rendezendő teadélutánra. Kezdeté 5 órákor. A műsort a Mindenszentek Énekesgyűsület tagjai adják. Teajegyek a sekrestyében és Tettey-u. 19. sz. alatt az Énekesgyűsület helyiségében kaphatók. Fenntartott hely 1 pengő ülőhely 50 fillér, gyermekjegy 20 fillér.

Szigeti külváros.

Febr. 2-án Gyertyaszentelő Boldogasszony napján ünnepi sorrend, ünnepélyes gyertyaszentelés és körmenet a 8 óras szentmise előtt, a szertartás alatt a Kolégium Seraphicum növendékei énekelnek. **Febr. 3-án.** Szt. Balázs napján torokáldás a szentmise után. **Febr. 4-én** kedden este 8 órákor a Szigeti Külvárosi Crédo csoport gyűlése a III. Rendi otthonban. **Febr. 7-én** első péntek 6 és 8 óras szentmisek keretében szentségimádás előtte csüörtökön délután este 7-órától gyóntatás. **Febr. 9-én** egésznapos szentségimádás. **Febr. 26-án** hamvazószerdán reggel 8 órákor ünnepélyes hamuszentelés. Hamvaszkodni déli 12 óráig lehet. Nagyböjti időben minden pénteken délután 6 órákor szentbeszéd és áldás, vasárnap délután 5 órákor pedig szentkeresztútjárás. **Febr. 2-án** délután 5 órai kezdettel lesz a Budai Külvárosi Kath. Körben a Ferences Plébánia műsoros teaestje, a templom javára, a vidám műsoron a Ciszterci gimnázium zenekara és a Szeráfi Kórus műkedvelői szerepelnek. A rendezés munkáját a Ferences III. rendiek végzik. Mindenemű felvilágosítással a Szent Antal Bazár szolgál. **Febr. 16-án** délután 6 órai kezdettel tartja a Szeráfi Kórus közkevel műsoros farsangi teadélutánját a Legényegylet összes termében. Kacagató műsorról az énekkar műkedvelői gondoskodnak.

Gyárváros

Febr. 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe. 10 órákor gyertyaszentelés, utána körmenettel, ennek végétével pedig énekes szentmise. **Febr. 3.** Szent Balázs püspök és vértanú napja. A fél 8 órai szentmise után torokáldás. **Febr. 7.** Első péntek. Fél 8 órákor énekes szentmise Jézus Szentséges Szíve tiszteletére. **Febr. 9.** Szentséges Atyánk, XI. Pius pápa koronázásának évfordulója alkalmából 10 órákor ünnepélyes szentmise. **Febr. 23., 24., 25.** A farsang utolsó három napján a plébániai szentmise és este $\frac{1}{2}$ 6 órákor a litánia szentségkítéttel lesz a farsangvégi kikapongások engesztelésére. **Febr. 26.** Hamvazószerda. Reggel 8 órákor hamuszentelés, hamvazás, utána énekes szentmise. Nagyböjten minden pénteken (nagy-péntek kivételével) este $\frac{1}{2}$ 6 órákor nagyböjti litánia. A gyárvárosi templomban az 1935. év folyamán kereszteltünk 90 gyermeket, 18-al kevesebbet, mint az előző évben. Közülük 48 fiú és 42 leány. Ezeket kívül a klinikán született és a Ferenciek templomában keresztelve lett 43 gyárvárosi szülő gyermeke, 3-al kevesebbet, mint az előző évben. A halottak száma 106 volt, 43-al több, mint az előző évben. Közülük 46 férfi, 60 nő volt. A templomunkban kötött házasságok száma 49 volt, 13-al kevesebb, mint az előző évben. Katolikusá lett 3 volt protestáns vallású egyén. A szentáldások száma 14.800. A plébánia híveinek száma (kerek számban) 6500. A gyárvárosi Crédo írtígyesület, egyik nemrég tartott gyűlésén kimondotta, hogy minden tag egy új tagot köteles toborozni. Így a tagok száma, mely jelenleg 100 körül van, öröndetesen nagyobbodik. A havi taggyűlés minden hónap első vasárnapján d. e. 11 órákor

Szerkesztői üzenetek.

Szerk. Üzenet. P. L. Pécs. Igaza van! Szomorú s aggasztó látvány, hogy vasár- és ünnepdélutánokként utcasarkokon cseledeleányok ölködő csoportjait lehet látni s hogy a Király-utcai esti korzón a többséget a falu leányai képviselik. Tessék azonban elhinni, hogy e miatt nemcsak a cseledeleányokat kell eltüntetni, hanem a házi asszonyaikat is. Legalább a katolikus házi asszonyoknak lenne gondja arra, hogy merre jár a cseledeleánya. — Isten előtt felelősséggel is tartoznak a „háznépért!”

P. I. Grábóc. Örömmel gratulálunk a szépen megindított munkához.

Dragila Antal

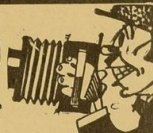
üveges és képeretező PÉCS, SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék Szentképekben és Hoffmann Blondkerekben

Nagyittasson

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth Lajos-u. 7.

Régi fakult képről is garanciával készítünk nagyításokat!

Vásároljon fűszer- és csemege árúkat

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2.

TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2. Kézimunka-Otthon Apáca-u. 2. Elvállal előnyömet, montírozást, mindenemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok himzését a legolcsóbb árban.

Mindenemű fűszerárú a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20-42.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF**
butorraktáros.

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csilárok, mindennemű szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhető be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vagyont takarít meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében vásárol. Irgalmasok-u. 1. Telefon: 22-08.

BENKOVITS sütőde Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!
Deák-utca 15.
Fiók: Irgalmas-utca 1.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztal-
neműek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-
ponyva-, zsinór- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut-
és jutagyrátmányok raktára **Molter Antal** üzletében Pécs, Jókai-
tér 3. TELEFON: 17-73. **Kárpitos cikkek! Szőnyegek!**

Palatis Géza Pécs, Jókai-tér 2.
spec. írógép műszerész Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Írógépjavítás, karbantartás, írógépzszalag. Írógép kellekek. Minden-
fajta írógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárunkban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet **RUPPERT LAJOS** textiláruháza

Férfi, női és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbízhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7.

TELEFON: 12-61.

Zongoratanítást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán**,
v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy-utca sarkán

Ur-
divat

Kötött szövött árak. Külön cipő osztály. Bonyhádi iskola cipők, férfi-,
fiu- és leánycipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.

Női-
divat

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek**.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R-T. PÉCSETT

CIPŐT

legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs
Városház-épület. Telefon: 13—26.

sportcikkek

Alapított: 1861.

HAMERLI J. PÉCS

kesztyűgyár és kesztyűbörgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és Iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbörgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III.,
Széchenyi-tér 1. (Vá-
rosház épület).

Fióküzlet: Budapest,
IV., Kossuth Lajos-u.
20. és VII., Erzsébet-
körtút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal-
és ágyneműek, női és férfi fe-
hérműek, függönyök stb.
Szigoruan szabott olcsó árak

Krausze Ignác

Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK

vasalók, főzőedények,
kerékpár- és szerelési
cikkek, villanyszerelések

10 HAVI RÉSZLETRE

RETROVITS-
nál Pécs, Széchenyi-
tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műorásmester, ékszerész és látszerész Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa
stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. —:—: Elsőrendű javítóműhely.

Szolid és szakszerű kiszolgálás.

Kótszer, vegyszer, illatszert,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

SZENT ANTAL

Missziókra mindennemű kegytárgyak, missziós emlékek, imakönyvek, rózsafüzérek, szentképek, keresztek, érmek minden nagyságban nagy választékban kaphatók.

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papír-kereskedése és templomi felszerelések raktára -!

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31-99.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok.

Schwarz Károly

selyem-, kelmefestő és vegyíztisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festettek.

Divatkalap különlegességek

Gyűjts kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos mesternél a Dunántúl legnagyobb kalapraktára Pannonia szállóval szemben Pécs, Király-utca 10. Fióközletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kölfőt, szővőt árúit: férfi, női és gyermek-fehérneműt és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben

Lang Andornál,

Rákóczi-ut 49. sz. alatt szereshet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

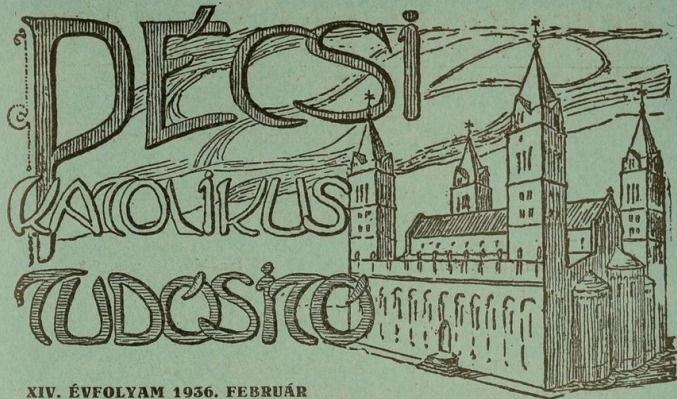
„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

HIRDESSEN a Katolikus Tudósítóban, hirdetései olcsók és eredményesek! — Lépien be előfizetőink táborába!

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVTÁRADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSÉTT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. FEBRUÁR

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Gyertyaszentelő Boldogasszony. dr. Gálos László. — Februári egyházi naptár. T. E. — Egyházközségi növények. — dr. Philosophiae levele egy tudós hölgyhöz. — FENYSZORÓ. Budai II. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — HIREK. — Tükör előtt. dr. Horváth Csongorné. — Akár tetszik — akár nem. Tóth Emil. — KÜLFÖLD. — KÖNYVEK. — Pécsi egyházközségek hírei. — Szerkesztői üzenetek.

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs

SZENT ANTAL

Missziókra mindennemű kegytárgyak, missziós emlékek, imakönyvek, rózsafüzérek, szentképek, keresztetek, érmek minden nagyságban nagy választékban kaphatók.

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papír-kereskedése és templomi felszerelések raktára -!

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.

Telefon: 31-99.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok.

Schwarz Károly

selyem-, kelme-festő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9. Jó és szép munkáért kétszer aranyérmekkel kitüntetve. Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festenek.

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára Pannonia szállóval szemben Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, költő, szövegtől árúit: férfi, női és gyermek-lehérműit és vásznait.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben

Lang Andornál,

Rákóczi-ut 49. sz. alatt szereshet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

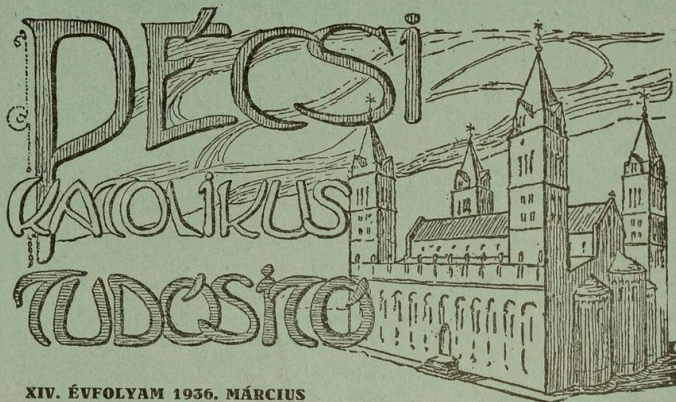
„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

HIRDESSEN a Katolikus Tudósítóban, hirdetései olcsók és eredményesek! — Lépien be előfizetőink táborába!

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETI.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. MÁRCIUS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Szent József. dr. Gálos László. — A bátai Hunyadi-émléktemplom. — Húsvéti lelkigyakorlatok. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — Egy dolgozó egyesület. G. Gy. — Vasárnapi gondolatok. — Ami nélkülözhetetlen. Perr Viktor. — HIREK. — Kórházban (vers). Horváth Csongorné. — Fényszóró. T. E. — KÖNYVEK. Merényi Ferenc. — Márciusi egyházi naptár. T. E. — Pécsi egyházközségek hírei. — Szerkesztői üzenetek.

Stéph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.

Előfizetési ára az 1936. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsején.

Felelős szerkesztő: GYÖRKÖS JÓZSEF.

a Katolikus Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:

Kiadóhivatal:

Pécs, Inczedy-u. 2/2.

Inczedy Dénes-u. 9 1.

Előfizetni lehet: a Szent István Társulat könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 17.

Az előfizetés beküldhető a „Pécs egyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598.” számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T.” betűket kell írni!

A Tudósító számunkint is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazarban.

**Nincsen gondja
egész éven át**

Szent István Társulatnál

Pécs, Széchenyi-tér 17.
Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvajándékát!!

Íjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és ajtatóssági könyvek. Kegytárgyak.

**Arany
töltőtollak
már
4
pengőtől!!**

Levélpapírok díszdobozokban. Asztali tentatartók, írómappák, írókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek legszebb kivitelben kaphatók.

Utazási cikkek.

bőrönd- és bőrdiszmuárak, retikülök, irattásak, női-övek, hátizsákok, kutyafelszerelések minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbban

Schneider József

bőröndösnél szerezhetők be.

Szentképek, márkás olajfestmények részletre is olcsón kaphatók.

Képkerevezést olcsón vállalok!

E lapra hivatkozók 10 százalék árengedményben részesülnek!

Mihalik Péter képkerevező Pécs, Király-u. 42. — Lyceum-épület. —

XIV. évfolyam.

Pécs, 1936. március

3 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Szent József.

Mikor a nagybőjt passiók kapuján belépünk, örömmel köszöntjük ennek a hónapnak a szentjét, akinek a nevéhez kapcsolódik a tavasz kezdete is, a fecskék, gólyák hazatérése: szent Józsefet. Pap és családfi, mint a régi pátriárkák, szeplőtelen férfi és jogával nem élő férj, munkás védelmezője a szent Szűznek és áldott nevelője, kenyérkeresője a kis Jézusnak. Amíg ő él, nem hallani Jézus ajkán a későbbi panaszt: a rókáknak vannak lyukaik, a madaraknak fészkeik, de az ember Fiának nincs hol fejét lehajtsa.

Ami emberi — az mint a lunula a monstrantinában — eltűnik Krisztus istenségében. Keresztelő szent János mondja is, hogy neki kisebbülnie kell, a boldogságos Szűz utalok alig halljuk azóta, amióta Jézus megszületett — szent József pedig az egész Evangéliumban meg sem szólal — csak azt olvassuk róla, hogy tervez, gondolkodik és dolgozik. És mégis egy emberi, nevelőitai szerep az a holdacska, amely mintegy önmagát megsemmisítve ezt a napot: az Úr Jézust tartja.

Szent Józsefben egyesül először a természeti és természetfeletti életkór, názáreti kis műhelye az első civitas Dei: az első Istenországa itt a földön. Szent József az első Isten hegyelméből való uralkodó, aki fő ugyan, de aki mégis egész életével szolgál. Az Úr Jézus nem remetének, nem valami püsztai profétának a gyermeke, nem is apácánő — hanem egy földi hivatású embernek: szent Józsefnek lett nevelt fia, amivel azt akarta jelezni, hogy nincs egymást kizáró ellentét égi és földi teendők között. Sőt az újszövetség valami természetfölötti arányt teremt abban a nagy szintézisben, ami munka és hit, földi élethivatás és örök üdvösség, egyház és állam között Isten akarataiból fennáll. Szent József ács, iparosság kenyere, a tudománya, az élethivatása, műhely az életkerete, másoknak fadar, mások javára dolgozik — nem szentelheti minden percét léleknek, mert a gyalujára, a fejszéjére kell néznie — és mégis alkalmas Isten tettele szerint arra, hogy környezetet nyújtson az emberré lett örök igének, aki szintén emberi testben, ruhában élethivatásban jön közénk.

Lehet tehát örök életünk kára nélkül földi hivatásban tölteni mulandó életünket. A kultúra — mikor a földért dolgozik, nem ellentét a vallással, mely az örök életért fáradoz. Sőt a kettőnek előnyös szövetsége teremti meg azt a kívánatos, békés, áldott légkört, ami a szent családot jellemzi. Ez a nagy szintézis teszi egyetlen családdá az egész emberiséget, ezt hirdeti az Anyaszentegyház, mint egyetlen vallási és kulturális műhely, melynek az élen az égi védőszent ismét csak szent József.

A földnek dolgozó műhelyben Jézus nem tulajdonos, nem mester,

csak áldott segítség. A keresztény hit és az Anyaszentegyház csak másodlagosan építik a kultúrát, elsősorú hivatásuk az égiekben „mester”-nek lenni. De mily érdekes: ennek ellenére a keresztény kolostorok, iskolák, egyházmegyéik, szentek földi értelemben is többre vitték, mint az elsődlegesen csak erre törekvő világ. Jézus inaskodása azért több, mint szent József mester volta, ez utóbbi az előbbi nélkül semmire sem tudna menni. Nem kell tehát a szent ignáci sancta indifferentia-tól félni a kultúrát, mert az igazi kultúra az, mely önmagát veszi először művelés alá és nem az, amelyik környezetét. És minél eldugottabb valamely szerzet, annál nagyobb kultúrtényező: a názáreti házban is sokkal értékesebbek a kőfinomult égi jellemeik, mint a simára gyulult deszkák és gerendák. Az előzőkön egy világ épül, az utóbbiakból pedig csak egy-két viskó.

Dr. Gálos László.

Magyar festvérek, segítetek megépíteni a „Szentvér” Hunyadi-emléktemplomát!

Közelítik a Hunyadiak fényes korszakának ötszázéves fordulóját. Fel kell kutatnunk, meg kell becsülnünk, minden hazai emléket, mely Hunyadiról beszél, minden magyar földet, hol hazája érdekében fáradova járt.

Ilyen emlék helye a tolnamegyei Bata, ahol Hunyadi 1440-ben az ország belső békéje szempontjából döntő győzelmet aratott s amelynek temploma a *Krisztus vére csodájára országszerte híres búcsújáró hely volt.*

Turóczy krónikája írja, hogy Gara János, Zsigmond király hadvezére, 1415-ben fogságából szabadulván, a bátai templomba vitte nehéz rabláncát a Megváltó drága szent vérenek tiszteletére. Az első nyomat soron követi 1434-ben IV. Jenő pápa levele, melyben búcsút engedélyez azoknak, kik Úrnapián gyónnak és áldoznak a bátai templomban, hol tiszteletre van kitéve Krisztusnak a szentostyából kifolyt szent vére. Ranzanus, a nápolyi király követe Hunyadi Mátyás udvarában, hazánk nevezetes helyei közt említi a kicsiny falut, Bataát, melynek — amint írja — nagy a híre a nyilvánvaló csoda miatt, hogy monostora templomában *látható a szentostyában Krisztus vére testének részecskéjével együtt*, amint ezt sokan állítják, akik látták. A zarándokok közt gyógyulást kereső betegek is vannak. Királyok látogatják a szenthelyet. Mátyás király majd két hetet tölt a monostorban. Az ország előkelő emberei miseruhákat, drágaköveket visznek a templomnak. Perényi Péter minden áron, rablással is hatalmába keríti a szentvért. Anyja, a szépelemléti nagyasszony, Kanizsai Dorottya azzal engeszteli fia vétkét, hogy drága takarót készített a szentvér tartójára. Báthory András, a naszádosok kapitánya a török ellen indulván, betér előbb Bataára búcsút járni. II. Lajos kétszer is itt várja hiába a seregét. Itt gyónik, áldozik utóljára. Körülötte a fekete völégények, a mohácsi csata vértanú csapata. Pár héttel a mohácsi vereség után Erdélyből hallatszik a hír, hogy a vajdahunyadi várnagy azért szidja a bátai szentvért, mert nem bontette meg Budát és Magyarországot. Ez ugyan nem a tisztelet hangja, de bizonyosság arra, hogy messze földön ismerték, emlegették a csodás szentostyát. 1539-ben szomorú újságot ír naplójába a bécsi pápai követ. A török 10.000 embert hányt kardra, prédára Bataán és lerombolta a Krisztus Urunk csodás vérééről ismert monostort... Elvesztett a pusztulásban a szentvér is. A híret halljuk még harminc év

multán is, de aztán elfelejtik ezer más keserűség és pusztulás között. 150 éven át volt tisztelet tárgya a bátai szentvér. Híre-neve régi dicsőségünk temetőjében hullott a porba...

A bátai búcsúhely virágzása egybeesik a Hunyadiak korszakával. Legnagyobb jötevői a Hunyadiak és hűséges híveik. Hunyadi János két dalmatikat, Szilágyi Erzsébet „nagy bársony” aranyos, gyöngyös miseruhát és még két aranykeresztes ruhát adott. Hunyadi László „halála örökjében” fekete bársony, aranyos miseruhát küldött. Mátyás király tizenkét drága ruhát, Korvin János négy miseruhát ajándékozott. Pedig birtokuk nem volt erre, ország dolgában is ritkán fordultak meg itt... *Egyszer azonban járt Bataán nagy Hunyadi János.* Sorsdöntő, nehéz csata előtt látta meg a szentvér templomát. Akkor még nem volt világhíres hadvezér, a kereszténység védő pajzsja. De a bátai győztes csata után erdélyi vajda lesz s a török elleni harcok vezére a déli végeken. A Hunyadiak történetírója, Telesi gróf elfogadja azt a véleményt, hogy Hunyadi János e csatájával vetette meg a saját és családja jövőendő nagyságának alapját... *A Hunyadiakat hűséges hála füzte Bataához.* Ezért nőtt annyira a szívükhöz a szentvér temploma iránt való szeretet, melynek megható példáját adja Hunyadi László, mikor utolsó perceiben is erre gondol s bizonyára azért küld ide fekete miseruhát, hogy ebben mondjanak érte engesztelő szentmisét...

Nincs már kő kövön a szentvér templomából. Pár év óta azonban meg-megcsendül vasárnap délutánokon a templom helyén az ősi ének: Imádukn szent Ostyá... Boldogasszony Anyánk... *Báta katolikus népe új templommal szeretné megörökíteni az elfelejtett mult szép emlékeit.*

Magyar testvéreink segíté kezét, adományait kérjük, hogy megépülhessen a bátai klastromhegyen a Megváltó szent vérenek új temploma s abban Hunyadi János emléke. Hadd dobbanjon össze vallásos és nemzeti érzésünk s gyulladjon mind magasabb lángra Isten és haza iránt szeretetünk!

A Teheresianum-alap 80.000 P-vel járul hozzá az építkezéshez, amit abban az esetben folyósítanak, ha a még szükséges 30.000 P országos adakozás révén összegjön.

A bizottság most küldi szét az egész országba a felhívásokat. — Igen kérjük kedves olvasóinkat, hallgassanak katolikus, jó magyar szívekre s adományaikat küldjék el a felhíváshoz mellékelt csekklapon vagy a Tudósító szerkesztőségébe. A jó Isten kamatostól fogja visszafizetni a nemes célra juttatott szíves adományt.

Az állami és egyházi élet gondozása.

Az államhivatalnokok és közigazgatási vezetőférfiak száma 100 év alatt 22-szeresére nőtt meg a régi számhoz viszonyítva. A katolikus papság száma pedig ezzel szemben aránylag felére szállott. 1822-ben ugyanis egy katolikus lelkesre 1500 hívő esett, most pedig 3610. Emellett egy református lelkesre 1680, egy evangélikusra 2056, egy zsidó rabinsura 1930 hívő esik. A nyugati művelt országokban 800—1000 hívő jut egy katolikus lelkeségre. Az állami élelet szemben az egyházi élet aránylag hanyatlott. Pedig a feladatok legalább annyira nőttek meg, mint az állami. Mindebből az következik, hogy a világi katolikusoknak is kell apostolkodniok hitükért.

A kat. hitvalló élet külső megnyilatkozásainak legfontosabb követelménye és alapja a belső meggyőződés szilárdasága. A szív mélységéből származnak a jó indítások, erények, istenes elhatározások, de sajnos a gonosz gondolatok és kívánságok is. A szív megmésztése, a lélek harmonikus kiegyensúlyozása, a vallásos élet tartalmi és formai megalapozása a lelkigyakorlatokban megy végbe. Loyolai Szt. Ignác zsenialitása volt, hogy felismerte a lelkigyakorlatokban rejlő mérhetetlen energiákat és nemcsak Társaságának, de az egész kat. világnak ma már közkinccsévé tette. Evról-évre férfiak és nők, ifjak és öregek, tanultak és egyszerűbb emberek elvonulnak a manrézák csónkjébe, ahol a világi gondok kötelekeitől felszabadulva megfürdítik lelküket az örökkévaló gondolatok és igazságok élő vizében.

Akik lelkigyakorlatokat végeztek, apostolok lesznek, hogy másoknak is megmutassák az üdvösség forrásait. Mivel azonban, sajnos, nem áll mindenkinek a módjában, hogy zárt lelkigyakorlatot végeztesse, — ami a leghelyesebb volna — azért sok esetben meg kell elégedni azokkal a lelkigyakorlatos beszédekkel, amiket néhány napon keresztül esténtekint hallgathatnak. Ezeknek is óriási jelentőségük van. Pécesett már a harmadik éve vesznek részt a férfiak és nők ezeken a közös lelkigyakorlatos szentbeszédeken és a székesegyházat zsúfolásig megtöltő hívősegreg a legjobban bizonyítéka, hogy szükség van az ilyen lelki erőgyűjtésekre.

A pécsi kat. férfiak remélhetőleg az idén még nagyobb számban jönnek el a székesegyházba, hiszen az A. C. keretében megindult Credo-szervezkedés a legszebb reményekre jogosítja fel a vezetőséget, hogy még több férfit sikerül megnyerni a Credo-eszmének. Az idén, márc. 21—25-ig a székesegyházban Kovács Sándor, az A. C. országos titkára, kiváló szónok, tartja az esti órákban ezeket a lelkigyakorlatos szentbeszédeket közlőleg férfiaknak.

A szentbeszéd este 8 órakor kezdődnek. A részletes programot még idejében ismertetjük a helyi lapokban és hirdetéseik alakjában a templomajtókon.

A nők részére ugyancsak a székesegyházban P. Vid József budapesti jezsuita atya tartja a szentbeszédeket márc. 30-án este 6 órai kezdettel ápr. 3-ig bezárólag minden este 6 órakor. Részletes tájékoztató lesz a templomok bejáratánál.

Katolikus férfiak és nők! Most van az alkalmas idő, hogy lélekben megújuljunk és Istennek tetsző életet éljünk! „Ma, ha az Úr szavát halljátok, még ne keményítsétek szíveiteket!”

Égy jótékony lélek levelet intézett a Megyéspüspök úrhoz. A levél így szól: „Kegyelmes Úram! Főpásztori kegyes elismerését mélységes hálaival köszönöm. Szerény kis tökémet úgy véltem legértékállóbban elhelyezni, ha oda teszem az Úr Jézus lábaihoz, hol rozsdá és moly nem emészt és tolvajok el nem lopják. S ha az Úr élni enged, további megtakarított filléreimet is gyümölcsözőleg csak a legbizhatóbb és legnagyobb kamatot hozó helyen szeretném letétele helyezni. Névaláírás”. Nem tudjuk, olvasta-e a jó lélek a „Quadragesimo Anno” bullát. Ha nem is olvasta, annak szellemében cselekedett.

MI TÖRTÉNT A MAGYAR RÁDIÓVAL? Bizonyos életérettel vesztük tudomásul, hogy a Tudósióban, a Rádió ellen hangzotattól kifogásunk, a baloldali elemek feltűné nagy számban való szerepeltetése, már a legilletékesebb körök figyelmét is magára vonta. A magyar rádió ellen világnézeti és nemzeti szempontból nem lehetett komoly kifogást emelni a legutóbbi időköz. De alig egy év óta, gyökeres változás történt a Studio irodalmi műsorában. Valóságos baloldali klikk-uralom kerítette hatalmába a rádiót, amióta bizonyos Cs. Szabó László nevű ismeretlen irodalmi nagyság irányítja a szépirodalmi és kritikai műsorát. Nemcsak a keresztény világnézeti írók és újságírók panaszokhoz, a teraszéri mellőzés miatt, hanem az enekesek és zenészek is szervezkedni készülnek a rendszeres és egyre erősebb háttérbeszervezetek ellen. A rádió fontos nemzeti értéknek, a rádió ügyét közérdekűnek tartjuk. Éppen azért súlyosan elítéljük, hogy egy fél év alatt (1935. júl. 1-től — dec. 31-ig) 109 szereplésből a nyugatosokra jutott 46, a zsidókra (akiknek legtöbbször természetesen nyugatos is) 34, a teljesen ismeretlenekre 3. A keresztény nemzeti irodalom művelőit 23 író képviselte. Tehát 50 százalékkal kevesebb jutott szóhoz, mint zsidó író. A rádió műsorának fokozatos lezülése, a szindarabok utcai, durva hangja, a pesti éjleli mulatók számára irt jelenetek előadása — csak természetes következménye a baloldali irodalom uralmának. A rádió nem lehet egy baloldali irodalom monopóliuma s a magyar társadalmat nem lehet arra kényszeríteni — még rádión keresztül sem — hogy tovább szüzza azt a mérget és ópiumot, amely évtizedeken át mélyeztette a nemzet lelkét... *

ÉPPEN MOST VAN A MASODIK EVFORDULÓJA ANNAK, hogy politikai és gazdasági nagyságaink hű óhajára a magyar diplomácia összeültekett a szovjettel. A gazdasági érde-

kek parancsára. — ahogy akkor mondták. Aprólékosan bebizonyították a képviselőházban a zseniális honatyák, hogy félelemre semmi okunk sincs, mert Litvinovék (Cohen-Kohn) eszé ágában sincs, hogy más országokban is terjeszked a bolsevizmust, de egyébként sem kell félünk, mert mi már áttestünk a vörös fertőzésen. Viszont szinte felbecsülhetetlen gazdasági előnyöket jelent a szovjettel való kapcsolatunk. Az utóbbiból ugyan még semmit sem látunk, — hacsak a budai Goldberger kegyelmes úr nem — de annál gyakoribb a kommunista összeesküvés azóta az országban. Természetesen a felvilágosodásért és demokráciáért küzdő liberális és szocialista sajtó, feltűnően nemes tartózkodással ír a teleplezett bolsevik szervezkedésekről. Az „ilyesmik” nem az ő esete. Az utcai verekedések, a válogéper botrányok, a Roth Jani, a Sárge Feri, még a Klein Pali szerelmi kalandjait oldalakon át tergetik a jámbor olvasók elé. Ha egy öreg szűcsöt boltjában halva találnak, másnap tízfélé helyszínráji vázlat jelenik meg a holttesti fekvéséről. Vörös Zsuzsi meggyilkolása heteken át izgalomban tartotta a körüli világlapokat, de egyszerre sajnálják a papírt, egyszerre diszkreditte szelidülnek, ha a világnézeti tejetestvéreik kerülnek az érdeklődés homlokterébe. Jól emlékszünk, micsoda hetekig tartó vihar volt itt, amikor néhány jobboldali keresztény fiatal embert államellenes összeesküvés címen letartóztattak. A fiatalembereket egy-kettőre szabadon engedték, de a lapok első oldalairól véres összeesküvés borzalmait ordítottak heteken át...

MI lehet az oka annak a mélységes és titokzatos hallgatásnak, annak a szüksézu, hideg tárgyilagosságnak, amellyel a legutóbbi kommunista összeesküvést is kezelte a baloldali sajtó? Pedig micsoda kivételes alkalma nyílt volna a riporteri tehetség megcsillagoltatásának? Oldalas tudósításokat lehetett volna írni Weil dok-

torról, Pikler tanár úrról, Katz Piroskáról, Kis (Klein) Zsigmondról és a többi „uriemberről”. Hiába leste szíuszorongva szegény magyar olvasó a rejtély megoldását, hogy mi az a titokzatos ok, amiért nem szabad most neki tudni a luxuslakásokból, élékéző biztosítási intézetek iróddából, fényes orvosi rendelőből, rózsadombi villából, jómódú kapitalista környezetből összefogdosott intellektuelek összeesküvéséről és marad ez az igazán jellemző szenciáció ma, a szovjet előretörése idején, úgy a hamu alatt. Talán csak nem felekezeti okokból?!

MIÉRT UJJONGANAK és miért lelkesednek olyan nagyon a pesti liberális és radikális újságok amiatt, hogy Spanyolországban — reméljük rövid időre — felülkerekedett a szabadkőműves, socialista — anarchista forradalom? Miért ez a nagy lelkesedés a körutakon és sugárutakon, miért e lelkesedő ömlengés a forradalmárok iránt? Ők, akik olyan gyakran szoktak hivatkozni a bécsi Freud professzorra, ez a tudatalatti érzelmek és vágyak megnyilvánulásának mondanák, de mivel mi nem ismerjük el a csalhatatlan tudóst mesternek, hát csak úgy magunkról mondjuk: madarat tolláról, embert barátjáról, bur-

kolt politikai törekvéseket pedig az eftajta külpolitikai lelkesedésekből lehet leginkább megismerni. Akik mindenkor tagadták a forradalmiságot és akik törekvéseiket burkolni igyekeznek, ilyenkor mutatják meg igazi színüket. Ha a világpolitikában valami nagy esemény történik, akkor jönnek igazán a farbával s akkor látjuk, hogy a liberális és radikális sajtó miként önti ki szenvedélyeinek láváját a keresztény világrend ellen. Azok, akik minden világpolitikai eseményt csak a maguk burkolt céljait és törekvéseit szemponjtájból néznek és akik titokban mámorosak a radikalizmustól, most nyíltan is kocinthatnak a maguk forradalmi és köztársasági ünnepén. Így érzik ezt legalább ők és nem veszik észre, hogyan szólják el magukat s nem veszik észre, hogy a világpolitika eseményei is a magyar állam jövője szemponjtájból kell minden igaz magyar embernek nézni és szemlélni. Mindenesetre érdemes hallgatni ennek a forradalmi zenebonának a muzsikáját, mert akármilyen kaotikusnak hallik, mégis csak hiérezzük belőle, hogy újból csak az őszirózsás októberi forradalom kottáját próbálják játszani. Pedig emlékezhethének: egyszer már bójtje volt ennek a mulatságnak...

Nyilas Péter.

Egy dolgozó egyesület.

Jelige: „Ora te labora!”
„Imádkozzál és dolgozzál!”

dezik minden évben a női lelkigyakorlatot, nyáron nagy csoportban zárandokolnak a Szűz Anya gyúdi kegyhelyére, a körmeneteket világosságot hordoznak. — De nemesak a körmenetek, hanem világossághordozók otthon a mindennapi életben is. Meglátszik rajtuk, hogy sokszor szoktak beszélgetni az Úrral. — „Es midőn le szálla Mózes a Sinai hegyről, kezében tartva a bizonyág két tábláját, nem tudja vala, hogy arca fényes lón az Úrral való beszélgetés miatt”. (Móz. II. 34. 29.)

Az Úrhoz húzó áhitatos lelkület ser-

kenti munkára két dolgos kezüket és a gyakori templomlátogatás, a hiányok észrevése, meglátása táplálja azt a buzgóságot, amelynek jótéteményei már az egész egyházmegyét elárasztották. Nem szükséges beszámolójukat ismételni, hisz minden évben újra és újra csak azt látjuk, mennyi rejtetű új egyházi ruhát varrnak, mennyit ki-javítanak és mennyi szegény templom-alakitanak szinte újjá ingyenes adományaikkal.

Ilyen dicseretek után — ismerve az egyesület szellemét és stílusát — lehetetlen ide iktatnunk vezetőinek névsorát. A nevet is csak azért mondjuk meg, hogy tudják meg mindenütt:

— Ha valahol elhanyagolt és piszkos a templom, — mikor az ember bemegy, kellemetlen csapja meg a szellőzetlen, dohos levegő, — az oltrárokól dporodott szag árad, mert vasárná őta elpárolgott a víz s a félig megtelt vázákban olt savanyodnak a hervadt virágzálak, — az ablakokon pökhálók lógnak, — a szentképek és oltrárok porosak, — az oltrárterítő piszkos és rongyos már, — a miseruhák szinehagyottan, kopotlan függének, — az unalom és elhagyatottság, mint egy lompos felhő terpeszkedik az Úr házában, — a szent-

ségházból szomorúan néz ki Jézus, mert a külsőségekben nincsen semmi, ami az Ő megbecsülését jelentené a belépő lelkét, ... — mindez pillanatok alatt megváltozik, ha megalakítjuk a plébánián az Oltáregyletet, vagy valamelyik női egyesületnek az eucharisztikus szakosztályát.

Akkor majd ragyogni fog a templom a tisztaságtól és rendtől. Es bármikor megynük be, mindig lesz ott egy-két adoráló, dolgozó asszony: a mi Bethániánk kedves Máriái és Mártái.

Vegyük még hozzá, hogy az Oltáregylet megalakítása nem is jár olyan nagy előkészülettel, mint más egyesületé. Minden községben akad egy-két jólelkű nő, akik szíves-örömmel megkezdik a munkát — és ők maguk nevelnek maguk mellé munkatársakat és utánpótlást.

A Pécsi Oltáregyletnek eddig 69 fiókegyesülete van az egyházmegyében 4548 taggal. De a „jambor asszonyoknak” még egész serege van, akik csak a hívó szót várják és — evangéliumi elődeikhez híven — készek mindenben szolgálni az Úrnak.

G. Gy.

Egyik felvidéki falu népe sehogysem akarta rendbehozni roskadó, piszkos templomát. Hiába buzgólkodott néhány terciárius, hiába könyörgött a plébános, szavainak nem volt foganatja. Végül is nagyot gondolt a plébános. Meghívta régi barátját, az országos hírdő terences atyát, tartson náluk búcsúkor szentbeszédet.

Elérkezett a búcsú napja. Az egész falu ott szorongott a templomban, de még a szomszédos községekből is eljőttek, hogy meghallgassák a híres szónokot. A vendég felmegy a szószékre és elkezdi.

— Kedves keresztény testvéreim, ugyebár tudjátok, hogy a ti templomotok oltrárképe Szent György lovatot ábrázolja?

— Tudjuk, tudjuk — bólogattak az atyafiak.

— Bizonyára azt is tudjátok, hogy Szent György katona volt?

— Tudjuk, tudjuk!

— No hát akkor tudjátok meg azt is, Szent György sok istállóban megfordult a lovával, de ilyen piszkos istállóban mint ez, sohasem volt. A csoda prédikál nektek!

— Ezzel a terences atya ott is hagyta az elképedt hallgatóságot.

Magyaros beszéd volt, de célt ért. A megszegyenült község egy hónap alatt úgy rendbehozatta templomát, hogy alig lehetett ráismerni.

Mindnyájan szeretjük és kívánjuk, hogy vasárnapunk egy kicsit szebb, nyugodtabb és emelkedettebb legyen a robotos hétköznapoknál. Jölesik reggel pihentebbre válni a friss ruhához és megnyugvással hajtjuk le este fejünket, ha utolsó gondolatainkban egy kicsit jobban éreztük Isten közelségét.

A magamfajta íróasztalnál gubbasztó ember vasárnap szívesebben nyúl az olyan olvasnivalókhöz, amelyek segítik egy kicsit az embert felemelkedni, hogy az élet hétköznapi gondjait, bajait tisztább légkörből láthassa. Az élet sok kis piszkos foltja nem látszik a magasból.

Igy került ma a kezembe az íróasztalom heverő egyik füzetem, amelynek címkéjére egyszer azt írtam: „Katolikus Akció és a Tudósító”. Füzet és folyóirat egy ügyet akar szolgálni. Nézzünk benne körül vasárnapi lelkülettel. Talán használnak ezzel egymásnak és a közös ügynek.

Füzetem így kezdődik: Mint sok más dologgal a K. A.-val is úgy jártam, hogy életem valami csekélyisége lelkivilágom középpontjába hozta és most szeretném magam számára tisztázni e kérdéseket.

Mi a K. A. célja?

Hogyan érheti el a célját?

Milyen viszonyban kell nekem lenni a K. A.-val?

Három piros ceruzával gondosan aláhúzott kérdés. Utánuk van néhány teleirt oldal, azután pedig sok-sok gondolatra éhes üres papír. Tehát a jölmiszer recept: lelkes felbuzdulás, egy kis nagyhangú nekikészülődés és csendes elhallgatás. A füzet boldog tulajdonosa pedig zavartalanul él tovább.

De talán a teleirt oldalakon talánunk nyomdapestekre érdemes gondolatokat is? Hiszen kevés szóval is lehet sok bölcsességet írni! Ne bántuk a tartalmat. Egyéni vélekedések. Akármilyenek, mindenesetre vitathatók. Ma vasárnap van, hagyjuk a vitát, a harcot. Meg kell azonban állapítanom, minél közelebb jutnak a gon-

dolatok a harmadik kérdéshez, annál szegényesebbek lesznek. A K. A. céljáról és feladatairól csak a tudóim mondanivaló, de az én tennivalóim, vagy éppen az én tettem felsorolásánál nullává zsugorodnak a sorok.

Egy kicsit szomorú helyzetéről tanúsodik füzetem. Szeretném magamat azzal szépitni, hogy ez nem minden, hisz elég sokat olvastam, tárgyaltam és gondolkodtam ezekről a kérdésekről. De nem kerültek tollhegyre. Már talán régen tele volna füzetem, ha ezekről is beszámoltam volna. Itt is van azonban egy kis szépséghiba. Mert, ha pl. most hamarosan pótolni szeretném a mulasztottakat, akkor be kell látnom, hogy nem is látok egészen tisztán. Talán nem is olyan könnyű ezekre a kérdésekre megnyugtatóan és határozottan válaszolni. Az azonban bizonyos, hogy nekem a katolikusnak aktívna kell lennem, vagyis az én életemben a katolikusnak cselekvő erejűnek kell lenni. És egészen bizonyos, hogy az én életemben a katolikusnak más senki bele nem szólhat, csak én magam. Ezt pedig addig is meg lehet csinálni, amíg a füzetem lapjai megletnek.

Nézzük most a „Tudósító” lapjait. Úgy látom, a XIV. évfolyam indult meg az idén. Nem sok évfolyamot olvastam ugyan belőle, de azért olyan jóérzéssel nézegetem, mint a magam füzetét. Most úgy tekintem a „Tudósító”-t, hogy ez egy olyan füzet, amelyik az összes pécsi katolikusok közös nagy íróasztalán fekszik. Ide beírhatjuk mindnyájan nagy kérdéseinket és válaszolghatunk rájuk a magunk és mások okulására. Úgy érzem, hogy van valami hasonlatosság a két füzet között.

Nem volnék igazságos, ha azt mondanám, hogy ez is csak hangos nekibuzdulás, mert elevenen él és rendszeresen íródik. És mégis a boldog tulajdonosa, a pécsi katolikuság nagy egésze, elég zavartalanul és változatlanul él tovább.

A „Tudósító” is keresi a feleletet az említett kérdésekre, és mintha itt sem

állna jobban a válaszok sorsa. A K. A. céljáról és feladatairól már elég sok gondolat talált helyet, de nem merem mondani, hogy már el is intéződtek, s mintha a harmadik kérdésre; a K. A. és Pécs viszonyára itt is kevesebb szó jutna. Itt volt pl. az évtördülő és nem láttam az ő év eredményeinek beszámolóját, vagy az új év pécsi programját. A legutolsó számban is sok szép gondolat van a kat. sajtóról, a jöteknycélú bálokról, jövedelem-eloszlásáról, társadalmi és politikai vezető szerepről stb., — úgy általában. De nem kellene-e mindezeket egy kicsit Pécsre is vonatkoztatni?

Valahogy úgy képzem, hogy az én

füzetem is könnyebben telne, ha a „Pécsi Tudósító” a nagy általános megállapításokat egy kis pécsi tartalommal töltene ki. Mert itt is áll a bizonyosság, hogy a pécsi életnek csak mi magunk adhatunk katolikus tartalmat.

És most egy pillanatra megáll a kezembem a toll. Könnyű elképzelni a mindnyájunk közös nagy íróasztalát és annak füzetét. De ki annak az írója? Az én füzetem hiányairt tudom, hogy kihez forduljak. De a közös füzet üres lapjai kit valódnak? Magunkra vessünk mindnyájan? Vagy azt várjuk, hogy valaki magára vállalja mindnyájunk gondját? ... Bizonyára üdvös volna mind a kettő!

Vasárnapi Seprő.

Ami nélkülözhetetlen . . .

Egyéni és családi életünk, gazdasági és erkölcsi jólétünk, földi és túlvilági boldogságunk s mindezeknek előfeltételei, kifejlődése és beteljesedése át meg át van szövődve társadalmi, gazdasági és politikai vonatkozásokkal.

Amikor gondolkozunk és tervezgetünk a magunk és családjunk említett és óhajtott javairól, akkor leginkább egy-egy állásra, munkaalkalomra, előlépésre, fizetés- és bérjavításra, fiaink elhelyezkedésére, leányaink férjhezmenésére és a majdan nyugodt öregségünkre gondolunk. S a magunk munkája mellett valami rajtunk kívülálló tényezőre is számítunk.

Az emberek általában háromféle külső tényezőben reménykednek: 1. majd csak akad valami szerencse, protekció, 2. majd csak segít a jó Isten, 3. majd csak megváltozik az általános (gazdasági, politikai) helyzet. Ennek megfelelően vagy kilincselnek, vagy imádkoznak, vagy — többnyire szubjektív alapon — u. n. politikálgatnak.

Az általános és biztos helyzetjavítás szempontjából figyelmen kívül kell hagynunk az 1-t, mint amely egyrészt mind kevésbé segíthet, másrészt lefelé szervilizmusra, fölfelé zsarnokságra nevel, a 2. csak a „segíts magadon, Isten is megsegít” alapján lesz gyümölcsöző; a 3. csak úgy hozza közelebb reményeinket, ha a változást nemcsak másoktól — esetleg a mostani helyzettel elégedett, velünk ellentétes érdektűtől — várjuk, hanem magunk is tevékenyen közreműködünk a változáson; ez azonban nem történhet szubjektív és bizonytalan alapon.

Van erre biztos alap, megfelelő recept?

Van. Csalhatatlan.

Ez eddig csak kevesek szellemi kincse volt; pedig csak akkor hat, ha sokan, ha milliók ismerik és — akarják. Most 3 (három) fillérért mindenki megismerheti. Ez a 48 oldalas kis füzet sokkal, de sokkal többet nyújt, mint a címe — „Proletárok megváltása” — után sejtethető. Ez XI.

Pius pápának „Quadragesimo anno” néven emlegetett és „A társadalmi rend reformjáról és az evangéliumi törvényhez alkalmazásáról” c. korszakalkotó körlevelének magyarázatokkal ellátott kiadása.

Hogy mennyire több, mint a címe után sejtethető, annak illusztrálására álljon itt a tartalmából egy kis hevenyészett betűrendes tárgymutató:

államfőnség megalázása a gazdasági hatalom által, államhatalom joga és kötelessége, „mindenhatósága”, árpolitikai, árúpiaci, bankok és vezetők, bátorság jogaink védelmében, család, családbér, családi élet, — lakoház, cselekvés, diktatura, élethez való jog, erkölcsi rend, erkölcsösséget nehezíti a nyomor, férfiasság, forradalom, földi boldogság, földi javak igazságtalan elosztása, földművek, földmunkások, földműves proletárok, gazdasági élet, gazd. elvek, gazd. kérdés, gazd. reformok, gazd. rend, gazd. vezetők, gyermeknevelés, gyermekvédelem, hitel és kezelői, imperializmus (gazdasági, nacionalista) ifjúság,

igazság, igazságosság, igazságtalanság, individualizmus, ipar (kis- és nagy), ipari proletáriátus, isteni törvények, jog, jog az élethez, család-alapításhoz, magasabb kultúr igényekhez, kötelesség (a felsőbbeké is), kapitalizmus, kartelek, kisipar, kommunizmus, közgazdaságtudomány, lakáskérdés, lelki javak, liberálizmus, magántulajdon, joga és kötelessége, megélhetés joga, munkabér, idő, munkanélküliség, munkapiac, munkás, -ifjak, -leányok, -anyák, nacionalizmus és túlzásai, nemzet, nemzetgazdaság, nemzetközi kapitalizmus, női munka, nyomor az erkölcsiség akadálya,

piac (árú- és munkapiac), proletárok (ipari és mezőgazdasági), reformok, erkölcsi, gazdasági és társadalmi, állami, rendiség, részvényjog, részvénytársaságok és vezetők, szabadság, szab. kereskedelem, szab. verseny, szeretet, szociáldemokrácia, szocializmus, szociális igazság, szoc. kérdés, szoc. reformok, szoc. szeretet, szociálpolitika, szovjet-barátkozás, társadalmi kérdés, társd. osztályok, társd. reformok, tekintély, -tisztelő, testi javak, természetjog, term.-törvény, tettek, tevékenység, totalizmus, tőke, tőkekapitalizmus, törvényhozás, törvényhozás, ünnepek, vasárnapi munkaszünet, vezető elvek, zsarnokosság, stb. . .

Erkölcsi, gazdasági és társadalmi rend csak az itt felsorolt s az ezekkel rokon és érintkező tényezőknek a helyes rendben való elhelyezkedése és helyesen betöltött szerepe révén válik lehetségessé. Az eddigi gazdasági, társadalmi és politikai receptek (liberálizmus, szocializmus, kommunizmus, fassizmus, hitlerizmus) is ezekkel a tényezőkkel dolgoznak s hogy mégis ide jutottunk, az onnan van, hogy az egyes tényezőket nem a helyes fontosságú sorrendben engedték szóhoz és vezetéshez. Ezért legfőképpen tüneti, részleges, kevesekre kiterjedő, vagy ideiglenes eredményeket érhetnek és érhetnek el, vérmes reményeket kelthetnek, de általános és tartós gazdasági és társadalmi javulást nem hozhatnak.

De ki és mi garantálhatja az említett tényezők helyes sorrendi érvényesülését?

Az eddigi gazdasági és társadalmi reformtörekvéseknél — ha hoztak is részleges és időleges eredményeket — kimutatható, hogy akkor és annyiban váltak az általános és tartós helyzetjavulás szempontjából értéktelenné, amikor és amennyiben eltértek az isteni törvényektől és a természetjegtől. Ezeknek pedig egyedül illetékes magyarázata csakis az

Evangéliumra támaszkodhatik. Ezt teszi Krisztus földi helytartója a Quadragesimo anno-ban s ezt teszi közkincsé az Actio Catholica, amidőn az encyclikát immár 300.000 példányban, szinte ingyen juttatja el a nagyközönséghez.

Ha közvéleménnyé tud lenni az országban s ha milliók akaratát meg tudja mozgatni, akkor az e sorok bevezetőjében érintett problémák közel jutnak a megoldáshoz. Ennek előmozdítása épp oly katolikus kötelesség, mint a hitbuzgalmi cselekedetek, vagy az alimizsnálköti.

Perr Viktor.

A fent ismertetett füzet 3 fillérért kapható a Szent Antal-bazárban, a Ferenciek épületében.

HIREK.

A tavaszi bérmálások sorrendje: Április 26. Pécs-gyárvaros, május 3. Palotabozsok, 4. Vémend, 5. Széberny, 6. Feked, 7. Erdősmecke, 8. Püspöklak, 9. Himesháza, 10. Máriaakémend, 14. Ibaifa, 15. Szentlászló, 16. Mozsóg, 17. Lakócsa, 18. Felsőszentmárton, 19. Bogdása, 24. Pécs-szigeti külv., 26. Rácvaros, 27. Kővágószőlős, 31. Pécs-szekesgyház, június 1. Pécs-belváros, 2. Mecsek-szabolcs, 3. Püspökbogád, 7. Pécs-budai külv.

Májusra elkészül a Kármelita kolostor. A Mindszentek temploma mellett épülő Női Sarutlan Kármelita Rend kolostora erősen közeledik a befejezés felé. Az épület belsejében szorgalmasan dolgoznak a különböző iparosok, úgyhogy előreláthatólag semmi akadály sem lesz annak, hogy május 17-ére Kis Teréz nővérei, a kármelita apácák bevonulhassanak újonnan épült zárdájukba. A zárdának egyelőre 7 lakója lesz, de már annyian kérték felvételüket, hogy rövid időn belül az összes cellák benépesednek. A kármelita apácák szabályai szerint egy zárdának legfeljebb 22 lakója lehet.

A zárdá elöljárósága azzal a kéréssel fordul a katolikus hívekhez, hogy egy cella alapítási költségeinek ellátásául tegyék lehetővé a zárdá épületeinek mielőbbi teljes befejezését. Egy cella alapítási költsége 1000 pengő, amely azonban részletekben is törleszthető.

A kármelita apácák az imádságon kívül első sorban otyasütéssel foglalkoz-

nak s közismert dolog, hogy a legszebb otyások a kármelita apácák zárdájából kerülnek ki. A pécsi zárdá is külön 3 otyasütő és 5 kivágó gépet rendelt Németországból, amelyek villanyerőre lesznek berendezve. A zárdá vezetőlége ezúton is felhívja a főtiszteledő plébánia hivatalok figyelmét, hogy június 1-étől kezdődőleg elláallja az otytyák szállítását és pedig a nagy otytyák darabja 2 fillér, két drb. kis otytya ára pedig 1 fillér. Az otytyasütésre és szállításra vonatkozólag készséggel szolgál felvilágosítással a Szombathelyi Kármelita zárdá.

A pécsi zárdá építési költségeinek fedezésére a Szombathelyi zárdá kiadta a nemrégiben a szentség hírében elhunyt Erzsébet nővér életrajzát „Az Isten jegyese” címen, amely szintén a Szombathelyi zárdában kapható 2 pengőért.

Kinevezések és áthelyezések az egyházmegyében. A megyéspüspök Nagy István decsi lelkész szászvári plébánosnak nevezte ki. Adminisztrátorok lettek: Palotai János Grábócon, dr. Kovács János Felsőmindszentben és Batai István Decsen, Szigethy László szászvári adminisztrátor ugyanott maradt káplánnak. Albert József Palotabozsokról Decsre, Budavári László pedig Nagynyárádról Palotabozsokra került segédlelkésznek. Nagynyárádi káplán Németh István lett.

Nyugdíjazás. A megyéspüspök Szommer Gyula grábóci és Kristóf József felsőmindszenti plébánosokat saját kérelmükre nyugdíjba helyezte.

A VII. Máriacelli zárandoklat. Az elmúlt évben az osztrák valuta megszerzésének nehézségei miatt elmaradt a VII. máriacelli zárandoklat, amely az idén június utolsó és július hó első napjaiban feltétlenül indulni fog. A zárandoklat részletes programját és részvételi díját rövid időn belül a „Dunántúl” napilapban s a „Kat. Tudósító” április havi számában fogjuk közölni. A vezetőség már most kéri mindazokat, hogy akik részt óhajtanak venni, szándékukat szíveskedjenek március hó végéig a vezetőségnél (Pécs, Belvárosi plébánia) bejelenteni.

Egy pécsi misszionárius Délamerikában. Szerdán négy fiatalember indult el Délamerikába odaszakadt magyar véreink lelki vezetésére. A bátor vállalkozók közt van egy pécsi is, *Molnár János*, uőz bái tanító.

A „Női Lelkigyakorlatos Otthon” hírei. Háromnapos zárt lelkigyakorlatok a következő napokon kezdődnek: március 9., március 21. (a pécsi leánygimnázium VIII. osztálya), április 5., ápr. 24. (német nyelvűek részére), május 11., június 7., június 22. Ellátási díj a három napra 8 pengő. Tizenötön külön időpontot kérhetnek, nyolc személynél 20 százalékos vasúti kedvezmény. Egy napos lelki magányra is szívesen nyújt alkalmat az otthon. Ellátási díj 2 pengő. Üdülés napi 4 pengő.

Kórházban.

*Hangtalan ülnek a betegek
a barnára festett padokon,
most óráknak tűnnek a percek, ...
én lüktető pulzusom fogom.*

*Szemben égretrőő nyárta.
örzik a fehér temetőt,
hogv fáj ma nekünk ez a bágyadt,
örökkétártó délelőtt!*

*Most kendős asszony hoz be karján
sugárzószemű gyermekeket,
s a halálcsendés várószoba
egy pillanatra fölnevet.*

HORVÁTH CSONGORÉ.

Erdeklődni, jelentkezni lehet: Pécs, Mátyás Flórián-utca 46.

Népmisszió Püsbökbogádon. *Szentiványi József* szálkai plébános és *Német László* dombóvári s. lelkész, a pécs-egyházmegyei papok missziós egyesületének két tagja február 15-én, fejezte be a püsbökbogádi nyolcnapos missziót.

Adomány. Özv. Antal Jenőné, Harkány fürdő bérloje a máriagyúdi kegyhely újjáépítésére ezer pengőt adományozott.

Szent Mór 900 éves jubileuma alkalmból terjesszük a Sz. Mór ima-és énekiizetet, darabja 10 fillér! Kapható a belvárosi plébánia hivatalban.

Szivgárdák alakultak a babarci plébánia területén. A hitélet kimélyítésére a babarci plébánia területén *Rausz Alajos* esperes-plébános kezdeményezésére megalakultak a Szivgárdák. A szép eredményért *Szeitz Andor* káplánt, *Schubert Amália* tanítónőt és *Herings Károly* kántortanítót illeti elismerés. Kisnyáradon *Somorjai István* káplán, valamint *Mautner Ferenc* kántortanító és *Pollák Rezső* osztálytanító és *Pollák Rezső* osztálytanító irányításával igen szépen működik a szivgárda. Az Akció Katolika keretében eddig Babarcon és Liptódon alakultak ifjúsági egyesületek és most van folyamatban a plébánia területén a Credo egyesületek életre hívása is.

FÉNYSZÓRÓ.

Az előző számban ismertetett célkitűzésnek megfelelően a következő katolikus folyóiratokat használjuk fel: Kat. Szemle, Magyar Kultúra, Korunk Szava, Új Kor és Élet.

KATOLIKUS SZEMLE.

Az Egyház mindenkor hatással volt az emberiség fejlődésére:

— Az események világos tanubizonyosságából kétségtelessly válik, hogy az Egyház, mely az emberiség fejlődésének századok folyamán irányt adott, illetékességét és képességét ma sem veszítette el arra, hogy az elmék felvilágosításra, az erkölcsök nemcsillapítására, a szenvedélyek lecsillapításának szent hivatását betöltse.

Katolikus szociális program 1887-ben:

— Óhajtuk, hogy az állam és a társadalom félkarolja a szegények és elhagyottak ügyét; tegye lehetővé, hogy a kisgazda megtarthassa birtokát, az iparos műhelyét. Óvjuk meg a szegényeket az olyan munkától, mely lelki és testi fejlődésüket veszélyezteti; lehetőleg tartuk meg a családi tűzhelynek a nőt; biztosítsuk a munkások minden osztályának jogát arra a pihenésre, melyet a természet és Isten törvénye egyaránt követel. Így törekedjünk elhárítani mindazt, mi az osztályok harcát előidézhethet és enyhíteni az emelkedő fényűzés mellett emelkedő nyomort. Mindezt pedig nem csupán a közgazdasági következmények szempontjából, de főleg azért, mert vallásunk parancsolja és a nemzeti létfenntartás érdeke követeli.

A magyar katolicizmus helyzete 1867 után:

— Kétségtelessly, hogy a kiegyezés után egy jó emberöltőn át a magyar katolicizmus a maga társadalmi, politikai és gazdasági birtokállományát legtöbbször nem a maga erejéből, a maga belső erőire és társadalmi szervezetségére támaszkodva védelmezte meg: Az uralkodó mély ragaszkodása

a katolicizmushoz és a katolikus hagyományokhoz mentette meg a magyar katolicizmust ebben az időben a túlzó liberalizmus kíméletlen támadásainak következményeitől.

MAGYAR KULTÚRA.

Az ember földi, úgynevezett viszonlagos boldogsága:

— Miben áll a viszonylagos boldogság? Abban, hogy biztosítjuk magunknak és felebarátainknak a nyugodt, derűs és lelkileg gazdag életfeltételeit s a lehetőség szerint csökkentjük a bajokat, főleg azokat, amelyek nem természeti adottságokból, hanem emberi gondatlanságból, tévedésekből és bűnökből származnak. S ugyanakkor felvertezzük magunkat és embertársainkat azokkal a lelki erővel, amelyek az elkerülhetetlen bajok békés és fölüeny elviseléséhez szükségesek. Nem lehet eléggé hangsúlyozni s a köztelőségbe belevinni azt a szomorú, de kétségtelessly igazságot, hogy az emberi szenvedésnek okai mi magunk vagyunk. Szerencsétlenségünk és boldogtalanságunk túlnyomóan nagy tömege a saját érzelmetlenségünkben és hibáinkból fakad. Mi magunk gátoljuk meg a boldogság előjvetelét, tartjuk fenn a föld siralomvölgy-jellegét. Vagyis: a viszonylagos boldogságunk helyreállítása a földön javarészen elérhető lenne, ha mi emberek azt igazán és elszántan akaránk.

— A világ százszor boldogabb lehetne, mint aminő ma; az élet összhangzatosabb, megbékeltbb, emberhez méltóbb. Nem volna okvetlenül szükséges, hogy bűn és gaszág taposson sárba sok millió embert, hogy ostobaság és gondolatlenségénység, szükmarkú önzés, csak a maga kényelmesezítésével tördőő érzéketlenség és felelőtlenség taszítson ezerszerű testi-lelki, szociális és morális fertőbe Iszentől megváltott lelkeket.

KORUNK SZAVA.

A katolicizmus szociális hivatása 1936-ban:

— A katolicizmus szociális kivétel-

sének mérhetetlen fontossága van napjainkban. Bizonyos, hogy a lelkek üdvözítésével párhuzamosan kell haladnia a főmegek szociális üdvözítésének. A katolicizmusnak nemcsak túlvilágát, de e világi küldetését is ki kell domborítania. S nem nézhet addig az égre, amíg körülötte a mérhetetlen emberi szenvedés hasztalan kiált orvoslás után.

ÚJ KOR.

Négy hold föld és öt gyermek:

— Négy hold föld reménybeli gazdája és öt gyermek apja, fölveti a kérdést: Mi megtartjuk az egyház parancsát, eleget teszünk a fajtánkkal szemben való kötelességünknek, áldás-ként fogadjuk és neveljük a gyermekeket de mi lesz velük? A háború előtt egy-két gyerek itthon maradt a kis birtokon, a többiek széjjelzsedtek: ki iskolákat végzett, ki ipart tanult, ki meg emelt Amerikába. Ma mindezek vége van. A kivándorlás lehetetlenség, iskoláztatni, ha tudnánk is, hiábavaló, a városban munkásnak se tudjuk elhelyezni őket. Mi lesz velük?

— Az Actio Catholica esztendőök óta sürgeti a családvédelmet. Egész tervezetet dolgozott ki és terjesztett a kormányzat elé. Az ígéreteken túl azonban ezidék sem az erkölcsi, sem a szociális vonalon nem történt feljegyzésemelő intézkedés.

*

Falvaink Isten-hite:

— Falvaink Isten-hite nagy kriszbe, válságba került, kiveszöfölbbe van. Ennek hármas oka van: 1. A világháborús tapasztalatok. 2. A világháború utáni időkben a féktelen valásellenes agitáció. 3. A mai pogány kultúra s annak keresztény mezben élő elpogányosodott kultúrvezetői.

Rovatvezető: T. E.

NE DOBJA PAPIRKOSARBA azt a lelkes felhívást, amelyet a bátai Hunyadi Emléktemplom bizottsága küldött, vagy fog küldeni b. címére! — Olvassa el s azután cselekedjék jóságos katolikus és magyar szíve szerint! — A csekklapra írja rá az összeget s adja postára! — Az Úr templomának építésére adott ajándék a leggyümölcsözőbb tőke!

ELET.

Az eltolódott korhatár:

— Nézz csak oda, — szóltam riadtan mellettem ülő barátomhoz, — hát láttál már ilyet? Hiszen ez Kelemenné.

— Az hát! — felelte barátóm szórakozottan. — Mi van ezen csodálkozni való?

— De hiszen Kelemenné többszörös nagymama és testvérek között is megvan ötvenöt esztendő!

— Hát aztán? — csattant föl barátóm, aki modern nő. — Miért ne mulasson ha kedve tartja? Ma nem úgy van, mint régen. Ma egy ötvenöt éves asszony nem öreg. Manapság eltolódott a korhatár.

— Láttam, hogy bosszankodik, így hát gyorsan áttértem egy kellemesebb témára. „Hogy van Mariska, most oly régen láttam?” — kérdeztem érdeklődéssel.

— Ó, nagyszerűen! Tegnapelőtt mulatságon volt. Igazán edes volt rózsaszínű crepe de chine ruhájában! No de volt is sikere, a fiúk csak úgy bomlottak utána!

— Kíröl beszélsz te tulajdonképpen? — kérdeztem.

— Kíröl? Hát Mariskáról, az unokahugomról.

— De hiszen Mariska tizennégy esztendő kis iskolásleány? — szóltam elképedve.

— Barátóm most már komolyan megharagudott. — Igazán neveléses vagy ezzel az ösdi felfogással — mondta sértődötten. — Vedd tudomásul végre, hogy megváltoztak az idők. Manapság a tizennégy éves leány már nem gyerekek: jegyezd meg magadnak, hogy eltolódott a korhatár. — Kényelmes intézmény, mondhatom. Hol ide, hol oda tolódik, ahogyan éppen jól esik.

KÖNYVEK.

Az elmúlt hónap kevés könyvtudományról szólgált. Úgy látszik, a kiadók husvétra készülődnek. Csak néhány érdekesebb könyvet ajánlhatunk olvasóinknak.

Cojazzi-Szemerjaj Kovács D.-né: Új ifjúság. Régispolata 1936. Ára: 2.80 P.
Az al 24 éves ifjúnak Pierre Giorgio Frassatinak az életrajza kedves, vonzó színekkel megírva. Kiténő lelkiolvasmánya lesz az ifjúságnak.

Lavery—Hevesi: Az Úr katonái. Budapest, 1936. Ára: 1.50 P.

A jesusitákról írt szindarab meghódította a közönséget. Budapestem már százonfelüli előadásban megy a darab és a fordító Hevesi Sándor most könyvalakban jelentette meg. Az előadást nagyon várjuk már Pécssett is, de azért a könyvnek is lesz sikere.

Huonder—Várkonyi: A Mester lábainál. I. kötet. A munka napjai. II. kiadás. Bpest, 1936. Ára: 4.— P.

Huonder lelki könyveit nem kell külön ajánlani. A papok és hívek egyaránt a legnagyobb lelki épüléssel elmélkedhetnek belőlük. Szükség volt erre a második kiadásra, mert az első régen elfogyott.

XI. Pius pápa apostoli körlevele a katolikus papságról. Budapest, 1936. Ára: 80 fill.

1935. dec. 20-án adta XI. Pius pápa

ezt a nagyjelentőségű körlevelet a világgal összes kat. papjainak kezébe. A pápi élet krisztusi elhivatása, erényei, kötelességei, magasztos szerepe gyönyörű tanításokban és gondolatokban bontakozik ki ebből az igazán apostoli iratból. Világiaknak is meg kell ismernie ezt a körlevelet, hogy sok ferde felfogást korrigálhassanak éppen a papsággal szemben. A Szt. István Társulat izéles könyvformában adta ki a körlevelet.

Polzovics Iván dr.: A szentszék a nemzetközi béke szolgálatában. Pécsi M. Kir. Erzsébet Tudományegyetem nemzetközi jogi intézetének kiadványa. Bpest 1935. Ára: 3.— P.

A könyv címe önmagát ajánlja. Éppen napjainkban, amikor a pápa békeszolgálatáról annyi szó esik, időszerű volt ennek az értékes történeti és jogtanulmánynak a megjelentetése.

Az Isten jegyese. Szentháromságról nevezett sarutlan karmelita nővér életrajza. Ára: 2.50 P.

Könyvvásárlásnál sziveskedjenek a Pécsi Kat. Tudóstóra hivatkozni. Az ajánlott könyvek kaphatók a Szt. István Társulat pécsi könyvkereskedésében és minden kat. könyvkereskedésben.

Merényi Ferenc.

PÉCSI ELŐFIZETŐINK

1936. évi nyugtáit kiadtuk a pénzbeszedőnek.

VIDEKI ELŐFIZETŐINK

részére pedig a mai számhoz csekklapot mellékelünk. Kérjük, sziveskedjenek az ezévi előfizetési díjat és az esetleges hátralékot haladéktalanul megfizetni, mert a késedelmes fizetés lehetetlenné teszi lapunk előállítását. Ugyhogya az áprilisi számot már csak azoknak küldhetjük, akik az előfizetési díjat befizették.

Pécssett — mivel ezúttal pénzbeszedő útján fogjuk beszélni a díjat — a különböző befizetési helyeket beszüntettük. A TUDÓSÍTÓ-ra a jövőben csak a Szent István Társulat könyvkereskedésében lehet előfizetni.

MÁRCIUS.

1. Nagybőjt első vasárnapja. 3. Kedd. Sz. Kunigunda. Abban az időben, mikor nálunk Sz. István királyt megkoronázták, vette őt feleségül az első magyar király feleségének, Gizellának bátyja, Bajor Henrik. Henrik és Kunigunda u. n. József — házasságra léptek, azaz testvérek módjára éltek. Ferje halála után zárdába lépett. 4. Szerda. (Kántorbőjt.) Sz. Kázmér. Lengyel-magyar királyi vérből származik és közvetlen vonatkozásban is van a magyar történelemmel. 5. Csüt. Sz. Özséb. Az egyetlen magyar eredetű szerzetnek, a pálosok rendjének alapítója. 6. Péntek. Első péntek. (Kántorbőjt.) Sz. Perpetua és Felicitas vértanúk. Sz. Agoston a két nőt az Egyház legnagyobb vértanui közé sorolja. Az Egyház is fölvette nevüket a szentmise kánonjába. 7. Szombat. (Kántorbőjt.) A. Sz. Tamás egyházdoktor. XIII. Leó pápa 1879-ben Sz. Tamás arany bölcsességének követésére hívta fel a keresztény tudomány figyelmét. A nagy pápa őt tette meg a katolikus iskolák égi védőjének.

8. Nagybőjt második vasárnapja. Istenes Sz. János. Az Irgalmasrendnek (mizerikordianusoknak) megalapítója. XIII. Leó pápa az egész keresztény világ betegének védőjévé nyilvánította s fölvetette nevét a haladókli litániájába. 10. Kedd. Negyven szabaszleli vértanú. Halálra ítélték őket, mert nem mutattak be áldozatot a pogány isteneknek. Így hangzott a kegyetlen bírói ítélet: „Ruhátlanul addig állnak majd hideg vízben amíg meg nem fagyának. De akármelyik pillanatban segíthetnek magukon. Csak ott kell hagyniok a hideg tavat, a szomszédban meleg fürdő s azontúl külön császári kegy várja őket”. Az ítélet végrehajtása egy kivételesen hideg éjjel történt. Egy lett közülük hitelen. Ennek helyét a megterő ő foglalja el. 12. Csüt. Nagy Sz. Gergely pápa egyházdoktor. Az ókorban N. Sz. Leó mellett Sz. Péternek legkiválóbb utódja, akinek legnagyobb történeti jelentősége abban van, hogy átvezette

az Egyházat a római multból a germán—román jövőbe. Nagy körültekintéssel újraszervezte az istentiszteletet s különösen megjavította az egyházi éneket (Gregorían-ének.) Ő vette fel a pápáknak mai napig használatos címét: Isten szolgáinak szolgája (servus servorum Dei.) Az Egyház Ambrus, Agoston és Jeromos mellett negyedik nagy nyugati egyházatyaának és doktornak tiszteli.

15. Nagybőjt harmadik vasárnapja. Nemzeti ünnep. Hofbauer Sz. Kelemen Mária hitvalló. Redemptorista szerzetes, aki 22 esztendőt Varsóban, 12 esztendőt pedig Bécsben töltött, hancya terjessze az Isten országát a francia forradalom előtti és utáni romlottság némezdek közepett, a legnagyobb nehézségek és üldözések ellenére. Magyarországon, a nyitrai megyei búcsújáróhelyen, Sasvárot háromszor is megfordult. 17. Kedd. Sz. Patrik hitvalló. Az írek apostola. 19. Csüt. Szent József. Jézus Kr. nevelőatyja. A B. Sz. Mária jegyese. Ünnepljük Őt e napon, mint a tisztaság példaképét, a kiválasztott férfiút, akire a Mindenható Isten az Ő egyszülött Fiát és a legtisztább Anyát reabizta. 20. Péntek. Boldog Csáky Mór hitvalló. Magyar főúri család ivadéka, domonkosrendi szerzetes. 21. Szombat. Sz. Benedek apát. Nyugaton ő a szerzetesrendek megalapítója. Rendje a mai Sz. Benedek-rend.

22. Nagybőjt negyedik vasárnapja. Lactare-vasárnap. A szentmise Intoritusának kezdő szaváról nevezükk így. Ezen a napon a székesegyházakban és ahol van rózsaszínű miseruhát használnak. A pápa ma áldja meg a balzsammal töltött ananyrözsát, amelyet főrangú személyeknek szokott ajándékozni. 24. Kedd. Sz. Gábor főangyal. Krisztus Urunk megtestesülésének titkát ő adta tudtul a boldogságos Szűz Máriának. 25. Szerda. Gyümölcsöltő Boldogasszony. (Nem kötelező ünnep.) Az Eg és föld találkozás a nap. Isten angyala megjelenik az egyszerű názareti házban és

tudtul adja a legtisztább Szűznek, hogy Őt választotta ki az Úr Isten anyjának. 27. Péntek. Damaszkusi Sz. János egyházdoktor. A szentképek tisztelgető önelldözőzóna védte. 28. Szombat. Kapisztrán Sz. János hit-

valló. A nádorfehérvári diadalt Hunyadinak és neki köszönheti a világ. 29. Feketevasárnap. A feszületeket és a szentek képeit violaszínű lepellel takarják be.

Rovatvezető: T. E.

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Márc. 1. Nagybőjt első vasárnapja. Egésznapos szentgimádás. A nagybőjt minden vasárnapján d. u. 5 órakor nagybőjtii szentbeszéd. Márc. 5. A Corpus Christi-kapalnóban 8 órakor votivmise szentiségés körmenettel. Márc. 6. Első péntek. 7 órakor énekes mise szentiség-kitteléll. D. u. 5 órakor szivórség-átjantosság. Márc. 15. 9 órakor ünnepléves nagymise a hazáért. Márc. 19. Szent József ünnepe. 9 órakor a Mór-kapalnóban ünnepléves nagymise. Márc. 25. Gyümölcsöltő Boldogasszony ünnepe. Ünnepi rend.

Belváros.

Requiem Szilvek Lajos dr. nagyprépost lelkiüdvéért. A pécs-belvárosi egyházközség a Szent Mihály templom nagy jótévéjének I. B. Szilvek Lajos dr. nagyprépost lelkiüdvéért halálának második évfordulóján, március 5-én, csütörtökön reggel 9 órakor a temetői Szent Mihály templomban gyászmisét mondat.

Szentmise a temetőben. A temetői Szent Mihály templomban március 9-én, hétfőn 9 órakor gyászmise lesz a temetőben nyugó összes hívek lelkiüdvéért, szentmise lesz még március 30-án, reggel 9 órakor is.

Nagybőjtii istentiszteletek. Az egész nagybőjtii folyamán minden pénteken reggel 7 órakor a Kálvária kapalnóban szentmise, délután 5 órakor pedig a plébánia templomban keresztuti ájtatosság lesz. A lombban keresztüz szentbeszéd minden vasárnap a reggel 6 és 10 órai szentmise alatt vannak a szentbeszédet Szakály István kapaln tartja.

Hamvazás. Híveinket hamvazó szerdán a reggel 7, 8 és 9 órai szentmise után hamvaztuk meg s ugyancsak hamvazunk a nagybőjtii I. vasárnapján is a plébániai szentmisek (6, 10 és 12) után.

A belvárosi templom 250 éves jubileuma. Amint ismeretes, Pécs városa 1686 október havában szabadult fel a török meg szállás alól s így az idén ünnepli ennek a fontos eseménynek 250. évfordulóját, amely

egyben jubileuma a belvárosi templomnak is, amely a török kitűzése után mindjárt a katolikus istentisztelet céljaira lett lefoglalva. Az egyházközség vezetősége nagyszabású ünnepség keretében szándékozik ezt az évfordulót megünnepelni s szándéka van a templom 250 éves történetét is megírni. Az ünnepléves részletes programját ugyancsak jövő számunkban fogjuk közzétenni.

A temetői Sz. Mihály templom kupolablakai. Az elmúlt évben a hívek nagylelkű adományaiból elkészültek a szentély és a templom díszes színes ablakai, az idén pedig a templom kupolájának 20 ablakát szerzetnek elkészíteni. A 20 ablakból eddig már 15 talált adományozóra, a hátralévő 5 ablakra most keres adományozókat az egyházközség. Egy-egy ablak előállítás költsége 200 pengő. — Orv. Jantits R. Miláné a Szt. Mihály templom monstranciájára 1500 pengőt adományozott, amelyért ezúton is hálás köszönetet fejezi ki az egyházközség vezetősége. Elkészült a Szent Mihály templom építési költségeinek leszámlolása is. 1935. december 31-ig a bevétel 177.052 pengő, a kiadás pedig 174.751 pengő és 65 fillér volt. A Szt. Mihály templom altéplombában levő sírkamrákat eddig kedvezményes árban bocsajtották az egyházközség a hívek rendelkezésére darabonként 700 pengőért, ez a kedvezményes ár 1936. március 15-ével megszűnik s azontúl a sírkamrák ára darabonként 800 pengő lesz.

Budai külváros.

Nagybőjt minden vasárnapján délután 3 órakor felöltök hitoktatása lesz a plébánia templomban. A bőjtii szt. beszédek délelőtt 10 órakor. Március 6. pénteken, 7 órakor Jézus szent Szívének miséje. Március 28-án, szombaton 6 órakor újhód szentmise a Havi-kapalnóban.

A Mindenszentek templomban Hamvazó szerdán az ünnepléves hamuszentelés a 7/8 órai szentmise után volt. A nagybőjtii folyamán minden vasárnap 7/3 órakor litániával kapcsolatban keresztuti ájtatosságot tartunk templomunkban.

Szigeti külváros.

6-án, első péntek 6 és 8 óras szentmisék keretében szentségimádás. Előtte csütörtökön este 7 óráig gyónatás. 8-án, egésznapos szentségimádás. 15-én, nemzeti ünnepen 8 órakor ünnepélyes szentmise. 19-én, Szent József napján d. e. 10 órakor szentbeszéd és szentmise. 25-én Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén az Isten-tiszteletek ünnepi sorrendben lesznek megtartva.

A nagybőjti időben minden pénteken d. u. 6 órakor szentbeszéd és áldás.

Vasárnap d. u. 5 órakor keresztút járás. Az elmúlt évekhöz hasonló nagy sikerrel folyt le a Szig. külv. ferences plébánia teadélutánja a Bud. külv. Katolikus Körben. Hatalmas tömeg, kedélyes mulattató műsor, izletes gazdag büffé ismét szép sikert eredményeztek, mely tekintélyes nagy összeget templomunk új padjainak beszerzésére fordítottuk.

Ezúton mond hálás köszönetet a rendezőség mindazoknak, akik megjelenésükkel,

adományaikkal, szereplésükkel és közreműködésükkel ezen szép sikert előmozdították.

Gyúrváros

Márc. 6. Első péntek. ½8 órakor énekes szentmise Jézus Szentséges Szíve tiszteletére. Márc. 15. Nemzeti ünnep. Az ünnepélyes szentmise a 10 órai szentbeszéd után, vagyis ¼11 órakor lesz. Márc. 19. Szent Józsefnek, templomunk védőszentjének napja. A búcsúnapot húsvét utáni harmadik szerdán, illetve az utána következő vasárnapon tartjuk, mert akkor van Szent József főünnepé. Azonban március 19-én (Szent József halála napján) is templomunkban ünnepi rend szerint lesznek a szentmisék, vagyis ¼8 és 8 órakor esendes szentmise, az utóbbi rövid szentbeszédrel, 10 órakor prédikáció, utána énekes szentmise a legméltóságosabb Oltárszentség kitételével. Délután ¼6 órakor Szent József litánia. Márc. 25. Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepé.

Szerkesztői üzenetek.

Tudós hölgy, Pécs. Levelére itt válaszolunk. Tévedne, ha azt gondolná, hogy valami ritka egyéniség. Nem! Ön csak tipikus alakja annak a „magát agyontanult” modern nőnek, akiből sok akad ma, akik megjelennek uri szalonokban s akik magukat a szellemi stratoszférában ívelő sasoknak képzelik, pedig csak faágon üldögélő kis szajkók. Sokat olvasott, tud idézni Kant-ból, Nietzsche-ből, Schopenhauer-ből, olvasmányából, mint írja kialakított magának egy *harmonikus életfelfogást*, amely önnél „a vallást is pótolja”, s ön ennek birtokában itél kereszténység, evangélium, egyház, elevenek és holtak felett. El tudom képzelni, mikor ön megjelenik egy teadélutánon és megindít ilyen szellemi társalást, hogy imponál a háztartásbeli asszonyoknak és leányoknak, hogy néznek ezek fel önrre, hogy hallgatják és ön kicsoda ön-éleltűséggel távozik „diadala színhelyéről”. Pedig — higgye el — nem történt más, csak egy kis szájkó trillázott, nem történt más, csak konkolyhíntó járt békés családok tüzhelyén, nem történt más, mint infektio-terjesztés. Ön ma még elegendő a „kialakított harmoniában”, de el fog jönni az idő, amikor nyekeregni fog ez a harmonia és olyan diszonzonciákat fog adni, hogy belefájdul a lelke, belefacsarodik a szíve s ön visszairja gyermekkori hitét, amikor összekulcsolt kezekkel, élő hittel tudott édesanyja ölében imádkozni. *Ön itél katolicizmus és evangélium fölött?* Hasonlatok jutnak

eszembe: A vakondtúrás és a Himalája... Grönland és kincses India... egércinco-gás és Liszt-rapszodia... kis camera obscura és augusztiusi csillagos ég... spenő és orchidea... ön és az evangélium! Bocssáson meg, hogy kissé érdes vagyok, de ezt a hangot ön provokálta. Azt tanácsoljuk, hogy legyen szerényebb s legyen példát attól a bizonyos búzakalásztól, amelyről írva vagyom, hogy büszkén emelkedik ének, míg üres, de ha megért, földre konyítja fejét. Azt pedig tessék jó megjegyezni, hogy a konkolyhíntók felélni fognak egykor az evangéliumi Magvetőnek, Krisztusnak, a világ eljövendő Itélőbírájának.

Vasárnapi Seprő. „Vasárnapi gondolatai” — azt hiszem — ott lappanganak még jó egynehányunk lelkeiben. De talán nem mertük, vagy nem tudtuk ilyen világosan és gyakorlatilag kifejezni.

Meglátásaival és buzdításaival — kérjük — legyen továbbra is segítségünk. A cikkeket hálisan köszönjük.

Dr. Árvai Ilyen írásokra van szükségünk. Köszönet. Kissé meg kellett változtatni.

K. J. Kisvejte. A Katolikus Akció c. lap megrendelhető az országos központtól. (Budapest, IV. ker., Ferenciek-tere 7.) A másik ügyben is intézkedünk, szerintünk a legmegfelelőbb módon.

B. E. Bakóca. Szívesen közlünk ilyen írásokat. A jövő számban már hozzuk.

CIPŐT

SPORTCIKKEK

legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs
Városház-épület. Telefon: 13—26.

Alapítótott: 1861.

HAMERLI J. PÉCS

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi rakfár: III., Széchenyi-tér I. (Városház épület.)

Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20. és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal-és ágyneműk, női és férfi fehérneműk, jéggyöngyök stb., Szigorúan szabott olcsó árak

Krausze Ignác

Pécs, Király-u. 15.

Telefon: 31—84.

CSILLÁROK

vasalók, főzőedények, kerékpár és szerelési cikkek, villanyserelések

10 HAVI RÉSZLETRE

PETROVITS-nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műlőrászmester, ékszerész és látszerész Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. ::—:: Elsőrendű javítóműhely. Szolid és szakszerű kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszert,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

É D E N DROGERIA P É C S

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF**
butorraktáros.

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemű szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhető be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vagyont takarít meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében vásárol. Irgalmasok-u. 1. Telefon: 22-08.

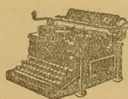
BENKOVITS sütőde

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Deák-utca 15.

Fiók: Irgalmas-utca 1.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztal-neműk, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsinég- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagártmányok raktára **Molter Antal** üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. **Kárpitós cikkek! Szőnyegek!**

Palaiits Géza spec. írógép műszerész

Pécs, Jókai-tér 2. Kaposvár, Kossuth L. u. 2. Szekszárd, Szent István-tér 5.

Írógépjavítás, karbantartás, írógépszalag, Írógép kellekek. Mindenfajta írógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet RUPPERT LAJOS textiláruháza

Férfi, női és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak a legmegbízhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7.

TELEFON: 12-61.

Zongoratanítást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ

Király-utca és Kazinczy-utca sarok

Ur-divat

Kötött szövetű árak. Külön cipő osztály. Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.

Női-divat

Felelős kiadó: **Tiborc Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT

TUDJA ÖN HOGY

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth L.-u. 7.

1 drb. 18x24-es nagyítás csak 2 pengő

3 vagy 6 laphoz (eredeti fe.vétel.)

Dragila Antal

üveges és képeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBN

Vásároljon **fűszer- és csemege árukat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2.

TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2.

Kézimunka-Ötthon

Apáca-u. 2.

Elvállal előnyomást, montírozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok himzését a legolcsóbb árban.

Mindennemű fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20-42.

SZENT ANTAL

Missziókra mindennemű kegytárgyak, missziós emlékek, imakönyvek, rózsafüzérek, szentképek, kereszték, érmek minden nagyságban nagy választékban kaphatók.

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papir-kereskedése és templomi felszerelések raktára !-

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.

Telefon: 31-99.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok.

Schwarcz Károly

selyem-, helmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
jó és szép munkáért készser aranyérmekkel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára Pannónia szállóval szemben Pécs, Király-utca 10. Fiókközletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alaff.
(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-fehérneműit és vásznaít.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legjobb kivitelben

Lang Andornál,

Rákóczi-ut 49. sz. alatt szereshet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

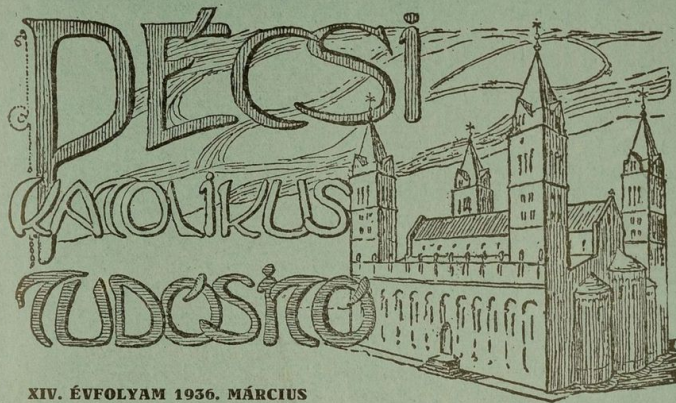
„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legjobb alkalmi ajándék.

HIRDESSEN a Katolikus Tudósítóban, hirdetései olcsók és eredményesek! — Lépien be előfizetőink táborába!

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSÉTT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. MÁRCIUS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Szent József. dr. Gálos László. — A bátai Hunyadi-emléktemplom. — Húsvéti lelkigyakorlatok. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — Egy dolgozó egyesület. G. Gy. — Vasárnapi gondolatok. — Ami nélkülözhetetlen. Perr Viktor. — HIREK. — Kórházban (vers). Horváth Csongorné. — Fényszóró. T. E. — KÖNYVEK. Merényi Ferenc. — Márciusi egyházi naptár. T. E. — Pécsi egyházközségek hírei. — Szerkesztői üzenetek.

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs.

SZENT ANTAL

Elsőáldozási emlékképek
és bémálásra alkalmas
emléktárgyak nagy vá-
lasztékban olcsó árban
kaphatók.

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papír-
kereskedése és templomi
felszerelések raktára !-

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31-99.

Schwarz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondulást (Dauer), festést garántáltan és olcsón végez
JUNG ISTVÁN ural- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler
kalapok, Panizza kalapok,
„Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos
mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatti.

(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött,
szövött árúit: férfi, női és gyermek-tehéneműit és vásznait.

Timár Péter urali és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-
készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok

Kész férfi- és
gyermekruhát
a legolcsóbban és
legszebb kivitelben

Lang Andornál,

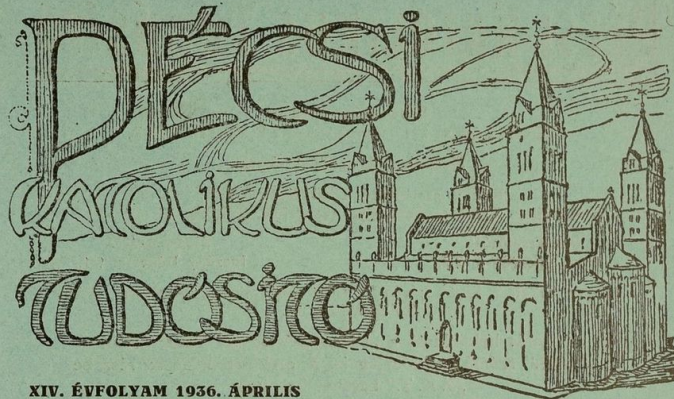
Rákóczi-ut 49.
sz. alatt szere-
het be. Külön
mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-
utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos név-
jegye a legszebb
alkalmi ajándék.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. ÁPRILIS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Jézust keresztre szegezik. Dr. Gálos László. — Szocialis nagy-
bőjtől — keresztény feltámadásra. Perr Viktor. — A jubiláló
Dunántúl. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — Mit mond a recept.
— Katolikus Akció — Férfiak — Credo. — Nemzeti zarándoklás
Rómába. — HIREK. Fényszóró T. E. — KÜLFÖLD — KÖNY-
VEK — Áprilisi egyházi naptár. T. E. — Pécsi egyházközségek
hírei. — Szerkesztői üzenetek.

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Egyes szám 20 fillér.

Előfizetési ára az 1936. évre helyben 2 P, vidékre 2.40 P.

Megjelenik havonként elsőjén.

Felolós szerkesztő: **GYÖRKÖS JÓZSEF**,

a Katolikus Akció egyházmegyei igazgatója. Telefon: 25—37.

Szerkesztőség:

Pécs, Inczedy-u. 2/2.

Kiadóhivatal:

Inczedy Dénes-u. 9/1.

Előfizetni lehet: a Szent István Társulat könyvkereskedésében, Pécs, Széchenyi-tér 17.

Az előfizetés beküldhető a „Pécs egyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598.” számú csekkapján is. A csekkap középső részébe „P. K. T.” betűket kell írni!

A Tudósító számunkat is kapható a Szent István Társulatnál és a Szent Antal Bazárban.

**Nincsen gondja
egész éven át**

Szent István Társulatnál

Pécs, Széchenyi-tér 17.
Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Ifjúsági iratok, képekönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és ájtatossági könyvek. Kegytárgyak.

**Arany
tőlőtölök
már
4
pengőtől!!**

Lévélapok díszdobozokban. Asztali tentatartók, író-mappák, írókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek legszebb kivitelben kaphatók.

Utazási cikkek,

bőrönd- és bőröndszmüaruhak, retikulók, irattáskák, női övek, hátizsákok, kutyafelszerelések minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbban mindenhol kaphatók. — **Schneider József** Pécs, Király-utca 42. szám. — Lyceum-épület. — **bőröndösnő szerezhetők be.**

Szentképek, márkás olajfestmények részletre is olcsón kaphatók.

Képkerevezést olcsón vállalok!

E lapra hivatkozók 10 százalékos árengedményben részesülnek!

Mihalik Péter képkerevező Pécs, Király-u. 42. — Lyceum-épület. —

XIV. évfolyam.

Pécs, 1936. április

4 szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Jézust keresztre szegezik.

A célhozjutás Jézusnak a szenvedések betetőzését jelenti: hatalmas szegekkel kereszthez szegezik áldott szent testét. Megnyitnak szent sebeinek forrásai és az onnét áradó tiszta vér lemossa Ádám fejét, tisztávi teszi a szűkek stóliát, ihlető itala lesz a legnagyobb szentségnek, a legszebb áldozatnak.

E vérrózsák Jézus kezein és lábain eszünkbe juttatják az utolsó kenet szentségét, amikor mi feksznünk halálos ágyon és a pap keresztet rajzol olajjal kezeinkre, lábainkra. Ezt az enyhítő olajat Jézus szent vére teszi hatályossá, e kenést a mi kezeinkre akkor eszközölte ki, amikor az ő kezét durva szegekkel átszakították. — Ami puhaság és enyhülés a mi halálos ágyunkon van, azt az ő keresztjének keménysége, sebeinek kínos mélysége esdette ki nekünk. A kereszties olajpecsétet a mi kezeinken, lábainkon lezárják a bűnök hosszú sorát, mert a vérpecsétet Jézus kezein és lábain már elvették a bűn átkát és a halál füllánkját.

Jézus áldott szent kezei és lábai ácsolják, kapcsolják össze a két hatalmas gerendát. Jézus kezei a legáldottabb kezek. Ezek fogták Szűz Mária kezét, huzzák a vizet, dolgoztak fűrészsel a názáreti házban. E szent kezek áldására változott borra a víz, szaporodtak meg a kenyerek, ezeknek intésére némult el a vihar, támadt fel Lázár. Mikor e szent kezek imára kulcsolódtak — tanultuk a Miatyánkot, mikor vak szemeket, süket füleket érintettek — azok megnyitak, mikor a kenyeret megfogták, alapítottak az Oltárszentség. Belőlük hull a Magvető vetése, ezek fogják előttünk a nagy eket: a keresztet. De együttal e szent kezek azok, amelyek hétéle oszlják az emberiséget: jobb- és balfelől az itélet napján. Ezekről mondja a Szentírás: „Rettenetes az élő Isten kezeibe esni!” Ezek büntetni is tudnak és jaj azoknak, akikre nehezdednek!

Az Úr Jézus lábai pedig: Oh mily drágák a jót, a békét hirdetők lábai! Amerre jártok — az a szentek útja, nyomait el nem mosták századok esői, sem a feledés piramisokat is eltemető pora. Áldást vitték mindenüvé, ahol az Úr Jézus csak megjelent: istállóba, műhelybe, iskolába, templomba, lakodalmas és ravatalos házhoz, hegyormokra és a tenger felszínére egyaránt. Ezek vitték Jézust fáradhatatlanul az elvesztett bárányok után és mikor elfáradtak a Jákob kútja mellett, akkor tért meg a samaritánus asszony.

És most örökké jót cselekvő kezei, jót kereső, jóban fáradó lábai le vannak szögezve a keresztre! E kényszerű téllenségben a leginkább tevékenyek: a megváltói vér forrásaiává lesznek és e szent vér leszivároga

messzebb eltolyik, mint ahová szent kezei elérhettek, vagy szent lábai vihették. Így jövateszi azt a sok bünt, amit emberi kezek és lábak akár cselekvés, akár mulasztás által elkövettek. Mert a gondolati vétkekért töviskoronája és véres verejtékezése, a szóbeliekért halálós ítéletére válaszoló némaság, a cselekedetbeliekért pedig szent kezeinek és lábainak leszögezése által szenved Jézus.

Dr. Gálos László.

Szociális nagybajtól — keresztény feltámadásra.

A nagybajti időszak: a bűnbánatnak, a javulási, jövátelteli erősfogadások indításának és a feltámadásra előkészülésnek ideje.

A sok szép nagybajti beszéd, a sok magasnívójú konferencia, a sok bensőséges lelki gyakorlat, a sok-sok töredelmes gónyas és áhitatos szentáldozás — mind ezt célozza. Az egyén megszentelődését.

Az évről-évre intenzívebb nagybajti lelki-pasztorációs munkának évről-évre felemelőbb eredményeit látjuk. S ez az érem egyik oldala...

A másikat a hivatalos statisztika rideg számai mutatják. Például: Magyarországon 1931-hez viszonyítva 1934-ben (későbbi adatok nincsenek) a nyomor, a családi bajok és a házassalási akadályok miatti öngyilkosok száma 6, 10 és 14 %-kal emelkedett; a járásbíróságok és törvényesítések 21 %-kal több embert ítéltek el; a megélhetéssel kapcsolatos bűnökrét pedig 27, 33, 45, 58 és 77 %-kal többet; kiróttak krb 7—8.000 évi szabadságvesztést... Eddigi becslés szerint az 1935. év még sokkal szomorubb. Tudnunk kell azt is, hogy a bíróságok elé az elkövetett bűnöknek csak kis %-a kerül...

Amíg tehát az egyik oldalon él és mutatkozik a lelkek fölemelési és föl-emelkedési munkája és eredménye, addig a másik oldalon tízezrek lezuhannak.

A felemelkedés szárnyai lelkiek és erkölcsiek, a lezuhanás súlyai anyagiak és amorálisak. A szárnyak emelnek az egyént, a súlyok ránehéznek a társadalomra, s az egyén a társadalomban élén, kérdés, hogy meddig lesz még képes kivonni magát a súlyok lefelé húzó hatása alól. Az is, aki még ma emelkedik, vagy emelkedni vágyik...

Az ember nemcsak lélekből, hanem testből is áll; egyéni életével a társadalomban él. Azért az egyéni megszentelődés nagybajti időszakában is gondoljunk arra, amit a Pápa mond: „A jelenkor társadalmi és gazdasági viszonyai az emberiség nagyrészének rendkívül megnehezítik az örökűvösség keresését. A földi javak nincsenek helyesen elosztva és nem megfelelően szolgálják a különböző társadalmi osztályokat. A gazdasági élet vezetői letérve a gazdasági erkölcs útjáról, a dolgozók széles rétegei is a romlás útjára tértek. A leggonoszabb jojtalanságok és családok húzódnak meg a részvénytársasági jog, vagy valamely cég palástja mögött. A mai gazdasági helyzet ijesztő sok akadályt gördít a házasság és családi élet elé. Ha a családoknak, különösen a sokgyermekeseknek a mindennapi szükségletek nagyon drágák, akkor nehéz számukra az Isten törvényeinek megtartása.” (L. Quadragesimo anno, Actio Catholica-kiadás 4—6. old.)

Az utolsó 3 évben (1932. X. 1. — 1935. X. 1.) az előző 3 évhez képest Magyarországon a házasság kötések 12.000-rel, a születések 78.000-rel, a term. szaporodás 42.000-rel csökkent. Az egyetlen 1935. évben az 1926—30. évek átlagához képest a term. szaporodás 35 %-kal, 27.000 fövel esett vissza... Ugyanakkor bizonyos pénzintézeti és gyáripari részvényvagyonok a névértékük 50—100, sőt 2—400 %-át érték el (l. az értéktözsde legutóbbi jegyzéseit); az 560 ezer mezőgazdasági munkás évi keresete annyi volt, mint 4 ezer „szolgálati viszonyban lévőnek” jövedelemadó alá eső bevallott tiszta jövedelme, azaz 75 millió P (l. pénzügyminisztérium 1933-as adóstatistikáját); a törpebirtokos a 300 P-s tiszta hozamából épp úgy 23 % közterhet visel, mint a „szolgálati viszonyban lévő” 186.000 P bevallott tiszta jövedelméből jöv. adót; a 760 P-s tiszta hozamu kisbirtokos 35 % közterhet, az 513.000 P-s bevallott tiszta jövedelmű „szolgálati viszonyban lévő” 32 % jövedelmi adót visel. (V. ö. a Szt. István Társ. kiadásában megjelent Dr. Rusznayk: Faluvédelem c. művet és az 1933-as adóstatistikát.)

„A visszás állapotokat — írja a Qu. a. 6. old. — megszüntethette volna az államhatalom a gazdasági erkölcs szigorú fenntartásával, de ebben bizony legtöbbszörre csődöt mondott.” S túlnyomórészt ebben van a magyarázata a fönnebb statisztikailag kimutatott, és ezek sokszorosát kitevő, de számszerűleg ki nem mutatható bűnöknek, népmozgalmunk számzerű és erkölcsi hanyatlásának.

Vajjon, ezeknek a tíz- és százazreknek lesz-e valaha husvéti feltámadásuk?

„Jól tudjuk — mondja a Pápa — nehéz feladatra kell vállalkozni; úgy a felsőbb, mint az alsóbb osztályoknál rengeteg akadályt és ellenállást kell legyőzni. De ne csüggedjünk, mert keresztényi dolgok odaállni, hol leghevesebb a harc” (42). „Ha férfiasan és haladéktalanul nem vállalkozunk a végrehajtást, ne álltassuk magunkat, hogy a társadalom megvédhető” (5).

Vállalunk kell tehát ezt a „keresztényi dolgot”, hogy sokszázezer keresztény testvérünket szintén jó husvéthoz, anyagi és erkölcsi feltámadáshoz segítsük. Ez keresztvállalással is jár, de ez a Krisztus útja...

Perr Viktor.

A vak asszony.

*Ébredő kertek lágy öléből
virágillatot hoz a szél
és végigsimít a vak asszony
eltáradt, szomorú szívén.*

*Égretékintő, búis arcára
édes-aranylón hull a fény,
már mosolyog, s pár gyöngyszin könnyecsepp
ragyog föl két árva szemén.*

HORVATH CSONGORNE.

Márc. 25-én a Dunántúl lap ünnepi köntösben jelent meg, abból az alkalomból, hogy alapításának negyedszázados határkövéhez érkezett. Ezt az ünnepi számot átlapozgatva s átolvasva, aki nem is ismerne közvetlenül a jubiláló lap 25 éves múltját, a lap felé kívülről áradó elismerés és értékelés szavaiból, a felidézett emlékekből iteleletet formálhat magának arról az érdemes és elismerésre méltó munkáról, amit a legtekintélyesebb vidéki lap 25 év alatt végzett. Mi, akik élő tanúi és közvetlen szemlélői voltunk annak a lelkes és mindenkor irányítjelző irasmunkának, ami a Dunántúl szerkesztőségében folyt s amely mindenkor az írás hatalmával állt minden jó ügy, minden gyakorlati megmozdulás, aktualitás és cselekvés mellé, hálás elismeréssel adozunk és örömmel osztozunk a jubiláló lap ünnepelésében. Kedves találkozás volt az, hogy ugyanazon a napon, amikor a Dunántúl szinte csendben ünnepelt, a Katolikus Akció Pécs városában nagy férfigyűlést tartotta. Úgy gondoljuk, hogy a jövőben is mindenkor számíthatunk a Dunántúl szellemi támogatására abban a nagy és sürgetően fontos munkában, amelyet a Katolikus Akció programjának szolgálatában megindítottuk és eredményesen végezni o hajtunk. Isten áldása kísérje továbbra is a lap munkáit és munkáját s vezesse mindig egyenes uton az aranyévek felé.

Györkös József
a Pécsi Katolikus Tudósító
főszerkesztője.

Mostanában történt.

Politikai szervezkedő gyűlés volt egyik nagy önértetéről híres, német anyanyelvű baranyai községben. Sok szép szó, ígéret hangzott el németül, magyarul, amint ilyenkor az már szokás. Az egyik szónok, különben jó hangzású név hordozója, magyarul beszélt. Tüzes beszédét Magyarország feltámadásának kívánásául fejezi be s hogy a befejezés hatásosabb legyen, hársányan kiáltja: „Ehhez segítsen meg minket a magyarok Istene!” Azonban villámként cikázik át a szónok agyán a gondolat: Ez most és itt a pángermánizmussal gyanúsított német hallgatóság előtt fonák és legfőképp nem tapintatos és célirányos befejezés, azért egy pillanatnyi habozás után így nyelve vágja ki magát, (de már hangjából ellillant a pathosz lendülete): „No meg a svábok Istene is!” A hallgatóság egy része valóssággal fulladozott, hogy a feltörő, csiklandozó, hangos nevetést magába fojtja.

Tanultság az esetből: Nem lehet s nem szabad a minden népek és nemzetek közös Atyját, az igaz Istent kisajdítani. Nem keresztény s nem katolikus beszéd külön magyarok Isteneről beszélni, még akkor sem, ha az a rádióknak egyébként igen népszerű papbomondójának ajkáról is hangzik el. Az ilyes kiszólások csak a hangos, ékes dikciókban magát kiélező sovinizmusnak a puffogásai. Nem lett volna ott nevetés, ha a szónok így fejezte volna be beszédét: „Ehhez segítsen meg minket a népek és nemzetek sorsát intéző s fölöttünk gondviseléssel őrködő Istenünk!”

Dr. ARVAL.

FIGYELŐ.

LAZITÓ EGYÜTTES. A fővárosi lapok hasábjain hivalkodik a hír, hogy a baranyai Ormányság után az ország leg-egykétsébb vidékén, a Sárközben, 3 napig tartó lakodalom volt 600 vendéggel. Hogy hány ökor, borju, disznó fogyott el, arról kivételesen nem szól a lakodalmi beszámoló, csak azt említi nagy szerényen, hogy 10 hektó bor és ezer üveg szóda fogyott el. Szinte párhuzamosan jelennek meg hasonló lakodalmi hírek azokkal a tudósításokkal, főispáni felhívásokkal együtt, melyek az emberi képzeletet felülmuló nyomorról festenek Dante poklára emlékeztető képet egyes faluk inséges győtrődéséről. Mintha azt akarná mondani némely magyar falu: mi sem akarunk elmaradni a fővárostól, az uraktól, s a köztíli pusztító nagy szociális feszültség más formában a faluban sem ismeretlen. A vagyon, a jólét, — ha nem szabályozza a keresztény lelebaráti szeretetből folyó kötelességérzet — épügy pöfeszkedik a faluban, mint a városi pénzarisztokrácia, a kartelvezérek az álláshalmozók, és részvénytársasági igazgatók körében...

Mi igen nagy tisztelői vagyunk az emberi szabadságnak, a magántulajdont sem tartjuk rablásnak, mint a marxista s a vele egyhúron pendülő bolsevista, kommunista agitátorok, de az ilyen eszeveszelt, a legkiegyszűlyozottabb embert is felbátorító tények láttára sürgető parancsnak érezzük az állami beavatkozás követelését. Amikor a hatóságok közegek dorgálják az egyékes vidékeket nemzetpusztító bűnik miatt, akkor gögösen visszavágnak: „Adjanak földet!” Allandóan a földhiányt, a szegénységet jelölik meg az egyke okul, hogy elhazudják az igazi okot az erkölcsi züllöttséget. (Nem tartozik ide, de hangszültyozuk: igenis kell földet adni a nemzetfeleltartók, sok gyermekek családoznak, de nem az egykéseknek, hogy 3 nap helyett egy hétig tartó áriditót és dorbezőldást csapjanak, ha az egyetlenke férjhez megy, vagy megházasodik).

OLVASOM Varga László S. J. szegedi főiskolai tanár cikkét a tiszahati magyarok halálos vergődéséről. Amíg Öcsényben 3 napos heje-haja járja, addig a tiszamenti tanýok — persze másutt is — az éhség fojtogatja az embereket. „A nyomor poklossága eszi meg öket!” — mondja Varga László jezsuita atya. „Koravén gyermekek, magukat vonzólok kis rongyhalmazok, férfiak zsinagek foltozott ruhacafatokban, asszonyaik mint holdkórosok vánszorognak... Egy darab orosz pokol és földi kárhozát az a vidék ott a Tisza völgyében... Gyömbér Lászlónak 7 gyermeke van, de hártm lelencházba kellett adnia, hogy otthon éhen ne vesszenek. Vigh Lászlónak 3 kis családja van, se háza, se földje, se munkája. Nobik József tudóbajos, 5 gyermeke közül kettő szintén az és otthon nincs egy betevő falat. Téli időben egy család átlagos jövedelme hetenként 1—2 pengő. Alig lehet kibírni a fajtádomnak ezt a litániáját”. A plebánus számítása szerint, ha az ő nyomorultjainak családonként 450—500 pengő évi jövedelmük volna, senkinek a feje nem tájna Szegváron”. De úgy látszik emnyi sem jut nekik a mai nyomorúságo kis nemzeti jövedelemből. „Ahol azonban a keresztény igazságot az utópiák birodalmába számúzik — írja a jezsuita atya — ott az örülttség veszi át az uralmat, a papnak pedig szent hivátása ez ellen lázadni!”

HA A HÁBORUS KORMANYZAT éppen a szociális, vagy közelelmezési nehézségek és visszaélések feloldására, vagy enyhítésére életbelepítette a fejkvótát és a kenyérjegyet, ma ugyanaz a szociális és politikai lelkiismeret követeli a trianoni nyomorúság állami adminisztrációjától és társadalmától egyaránt, hogy végre-valahára teremtsen egyensúlyt és rendet azon a szörnyű piacon, ahol az existencia lesöknek végeláthatatlan tömegek kínálják napról-napra a maguk fizikai és szellemi áruját a napról-napra fogyó kereslet számára. Ha a háborús szükséglet kivédhetetlen nyomása alatt többé-ke-

vésbé korlatosnak kellett az egyéni jogot és függetlenséget, akkor a mai szociális viszonyok elviselhetetlen fülledtsége nem lehet kisebb kényszerítő erő arra, hogy senkinek se legyen módja egy szájjal több falatot harapni akkor, amikor ezrek és tízezrek óráról-óra harcadják a maguk tragikus létharcait az insz és a nélkülözés rémeivel.

Inkább süllyedjen szájak életszínvonalára néhány fokkal, sem hogy eltűrjék azt a kegyetlen és képtelen egyoldalúságot, azt a szociális és erkölcsi szempontból öngyilkos állapotot, hogy tízezrek hajlék és kenyér nélkül bolyonganak a reménytelenség szakadékaiknak peremén, amíg fáradt és elkínzott életük végső állomását maguk szabják meg, vagy amíg a kétségbeesés politikai és társadalmi szempontból társadalomellenes lenyökké változtatja őket s a fellérgatók karjaiba taszítja...

*

MOST MAR AZTAN KETSEGBE-VONHATATLANUL virrad ám Spanyolországban, ahogy azt előre megjósolták a liberális lapok. Már Kun Béla is megérkezett a szabadság és a demokrácia színhelyére, nincs tehát aggodalomra oka sem a marxista, sem a polgári liberális sajtónak. Nem hiába jósolta a bálványozott liberá-

lis zsidó fiú Zsolt Béla az Újságban, elvarátai Az Estben s a többi felvilágosult lapban — a spanyol baloldali virradat lendületesen halad tovább, Március 14-re virradóra nem kevesebb, mint 7 templomot gyújtottak fel a tömegek Madridban, köztük a híres szent Ignác templomot. Megládták egy rendőrtisztviselő temeséi menétét, egész sor autót állítottak meg, elpusztították egy nemzeti irányú lap gépkocsiját, majd az egész szerkesztőséget felgyújtották petróleumlánggal, hogy a két szomszéd ház is porig égett. A gyilkosság, gyújtogatás, fosztogatás napirenden. Szóval: mint ahogy a pesti liberális sajtó előre megjírta, a spanyol baloldal, a demokrácia csakugyan emelgeti a demokrácia, az elnyomás kriptafedelét és napról-napra jobban benne van az igazi baloldali felvilágosodásban — egyszóval virrad Spanyolországban...

A jól értesült liberális lapok mélyen hallgatnak a spanyol vérengzésről, mert úgy látszik, a katolikusokat nem védi az emberiség általános törvénye. Viszont a Népszava Buchingervallású emigráns tudósítója szerint mindössze annyi történt, hogy „a spanyol nép kezébe vette sorsának intézését”...

NYILAS PÉTER.

Lelki gyakorlat.

Egy francia tudósítóban olvasom, hogy a nagynevű szerzetes, a kiváló szónok ismét lelki gyakorlatot fog tartani, fiatal emberek számára. Elmondja a lap, hogy százan és százan jelentkeznek, 16—18 éves ifjak, sokan köztük már azelőtt is hallgatták őt és megszerették jóságáért, szivhezszólo intelmeiért, közvetlenségéért, lebilincselő előadásáért.

Legutóbbi, ifjak számára tartott lelki gyakorlatát például a következők közöttlen szavakkal nyitotta meg:

— Fiatall barátaim, miért jöttetek ide? — milyen szerepet kívántok betölteni az emberiségben?...

Majd ünneppélyes szünet után:

— Az emberiség!... Az emberiség!

kedves barátaim, egy nagy nyáj, amely *birkákból, kutyákból és pásztorokból* áll.

— Ha *birkák* akartok lenni, már mehettek is: bégetni nem tanítottok.

— Ha *kutyák* akartok lenni, szintén távozhatok: elég, ha ugatni és harapni tudtok.

— De ha *hazátoknak és embertársaitoknak* hasznára akartok válni, ha becsületes *pásztorokká, azaz apostolokká* akartok lenni: maradjatok és én tanítalak benneteket.

És most:

— *Alljanak föl az apostolok!*

Mindannyian felálltak.

dr. H. Cs-né.

MIT MOND A RECEPT?

„Tudósítónk mult számának 49 lapján olvasok két gondolatot. Nincsenek ugyan egymás mellett, de oly érdekesnek és tanulságosnak látszik a társításuk, hogy a szerzők utólagos engedelmének reményében megteszem. Így hangzanak:

„... a pécsi életnek csak mi magunk adhatunk katolikus tartalmat.”

„Van erre biztos alap, megfelelő recept?”

„Van. Csalhatatlan.”

Nem tudom mire gondolnak most k olvasóim, de mintha hallanék néhány mélyről jött sóhajt: „Bár így volna!” Vagy mosolygás is végül a sóhajba? Mondván: „ez csak csalafintaság.” De kérem, ne bosszankodjanak; nem akarok komiszkodni. Úgy érzem, hogy ebben a véletlen gondolatársításban benne van helyzetünk minden nehézsége, sorsunk egész tragédiája.

Az első gondolat azt sürgeti, hogy a K. A. szelleme itt Pécsen, köztüink, mindnyájuknál élte, *vérré változzék*. A recept pedig a „Quadragesimo anno” magyarázatok fordítása a „Proletárok megváltása”. Egy kicsit talán izléstelen, de leírom: Úgy érzem magam, mintha a gyomorsavragóságom ellen a szódabikarbóna felfedezéséről olvasnék. A baj itt ég bennem, körülöttem; a pápai szózat pedig a Föld minden népéhez szól bölcs tanácsaival. Két véglet: az *egyes ember apró bajai és a nemzetek főle emelkedő apostoli meglátás*.

Hogyan lehet e kettőt összehozni?

Pedig kell, mert a Pm.-nak minden sora oly bölcs és olyan találon alkalmazható a mi életünkre is, hogy benne kell lenni a mi gyógyszerünknek is. Hát akkor miért van az, hogy az egyik író éppen csak *rámutat* a tenivalókra; a másik pedig csak „*tárgymutatót*” ad?

Legyenek azonban őszinték és tárgyilagosságok. A *gyógyítás nem csak irogatás, hanem elsősorban cselekvés*. Aki pedig figyelemmel kíséri a K. A. ügeit, annak tudnia kell azt is, hogy nemcsak annyi történet, amennyiről a „Tudósító” beszámol. És ne gondolja senki, hogy holmi jámbor „vasárnapi sepréssel”, vagy *tárgymutató* felsorolással hatásosá lehet tenni az eddigi erőfeszítéseket. A mai társadalmi életet keresztény erkölccsel betölteni, vagy a munkapáción ellenségként szembenálló pártok¹ között megértő szeretetet hirdetni szinte meddő fáradozás. Felvetjük a helyi harcot és ha jól meg tudunk alkudni elvekkel és helyzetekkel, sikerül néhány tilalomfát a „beérkezettek” közé csempészni. És akinek van elegendő ereje és kedve hozzá, tanulmányozhatja, hogy egyesek milyen ábrázattal igyekeznek a „tilos” mögé kerülni; mert megállítani vajmi keveset sikerül... Vagy vállaljuk a százszázalékos harcoss szerepét? Teregessük ki a pécsi szennyeseket? Mi lesz a vége? Iztelen személyeskedés, amely „előbb-több katasztrófához vezet”. Erre a feladatra a K. A., vagy annak lapja nem vállalkozhatik.

Be kell tehát látnunk a pápai szózat helyességét: „Napjainkig még az erőszak társadalmi rendje uralkodik.” „A mi korunkban valóságos zsar-

¹ A következő idézetek mind a „Proletárok megváltása”-ból (P. m.) valók.

noki hatalom halmazódik fel egyeseknél." Ez ellen csak egy gyógyszer van: „új gazdasági és társadalmi rend.”

Ezzel a megállapítással azonban mintha eltávolodtunk volna a felvetett kérdés megoldásától. Ugyan *hogyan lehet Pécselt új társadalmi rendet teremteni?* ...

Nem gondolok hitleri allűrökre, vagy Németh—Kerényi féle „Szi-get”-re. A Qu. a. ennél nehezebb feladat elé állít bennünket, mert kategorikusan mondja, hogy a K. A.-nak „tilos a szakszervezeti és politikai tevékenység.” Szerencsés összetételű politikusoknak néha sikerül aránylag rövid idő alatt az erőszakot nagyobb erőszakkal letörni, de a K. A.-nak nehezebb a hivatása: *Prohászka-sors.* „Odaállani, ahol leghevesebb a harc, öröködni, tanítani, szociális közvéleményt teremteni, felrázni a lelkiismereteket és így előkészíteni a talajt az egyes tanítások gyakorlati megvalósítása számára.”

A gyakorlati megvalósítást is megkapjuk: „más megoldás alig lehetséges, mint a társadalmi szervezetben olyan alakulatokat teremteni, amelyeknek az egyesek sajátos társadalmi hivatásuk — foglalkozásuk — alapján volnának tagjai.” „E valódi és természetes társadalmi rendezet pedig két alkotóelem szükséges: a tagok sokasága és az erős kötelék, amely őket egységbe fűzi.”

Sőt a módszert is készen adja a Qu. a.: „Isten áldását kérni és apostolokat nevelni. Az első és közvetlen apostolok a munkások között munkások legyenek; a kereskedővilág apostolai is ebből a világból nőjenek ki...”

Ezek után egész konkrétan így fogalmazom meg a kérdést: *hogyan lehet Pécselt szakszervezetek és politika nélkül a K. A.-nak az új rendi társadalmat előkészíteni?* (A válaszkeresést a K. A. látószögéből nézem.)

Először is le kell számolni a meglévő társadalmi renddel. Ezt úgy tehetjük meg, hogy följe emelkedünk. Tegyük le végre már arról a módszerről, hogy kétes értékű megalkuvásokkal a mai rendszert megerősítjük és megmerevítjük. Ne nézzük a formát, hanem annak tartalmát: *Pécs katolikus lelkei.* (Kb. 50,000 lélek, vagy 15,000 család.)?

Azt hiszem, egy erőteljes pécsi „tükréről” fakadt egészséges hajtás, különösebb nehézség nélkül, meg tudja mondani a természetes hasadási irányokat, vagyis azokat az erős kötelékeket, amelyek szerint a nagy család részekre bomlik. Ezzel ki is alakult egy virtuális szervezet, anélkül, hogy valakinek is tagsági díjat kellett volna fizetni.

Ezután egy kisebb, de jó szociális érzékű gárda kiszemelne néhány olyan embert az egyes csoportokból, akik elég megbízhatók és képzetek ahhoz, hogy sors társak ügyeit, bajait, erőit és széthuzásait ismerik. Ezek utmutatásából adódnak a rendi (hivatásbeli) problémák és a problémákhoz kereshetők, illetőleg nevelhetők az első közvetlen apostolok.

Isten áldásán és az így megszervezett vezetőség egyéni kvalitásain mulna, hogy milyen mélységig tud eljutni a megértő lélek és milyen feszítő erővel tudja szorítani a mai társadalmi rendet. Úgy képzelem, hogy élne egy olyan alakulat, amelynek létezését csak a vezetőség érzi valójában. A tag csak azt látja, hogy (akár névhez szóló meghívóval) *invitálják a saját ügyeinek megbeszéléséhez.*

Tegyük fel, hogy fantáziában nem sikerül az egységes áttekintés, ak-

kor egy kis nyilvántartó hivatal volna szükséges. 15—20 ezer katolikus családról (vagy akár 50,000 lélekről) egy-egy személylapot készíteni és elrendezni még hitbuzgalmi munkával is meg lehet csinálni. Hogy egy ilyen személylap rendszerrel mit lehet még csinálni, nem tárgyalom, mert bizonyára igen sok alapvető nehézséget is látnak k. olvasóim.

Pl. mindehhez idő, hely, pénz, és ember kell. Idő bizony sok kell, mert nem lehet szó alkalmi alakulásról. Nem lehet megmondani, hogy mikor alakul ki az a politikai irány, amelyek ezt a lelki felkészültséget társadalmi formába önti. Pedig erre kell készülni.

Hely az könnyebben adódik. Éppen úgy el tudok képzelni a nyilvántartó számára szerény bérelt helyet, mint valamelyik Kat. Kör ivó és kártyázó szobáját. (Qu. a. mondja: „a már most fennálló szabad egyesületek minden erejükkel igyekeznek az utat egyengetni a hivatások rendiségéhez.”) De lehetne a nyilvántartó a teológiai szociális tanszéke körül épp úgy, mint valamelyik káptalani házban. Hisz a Szent Atya „az Urban esdve kéri kiválasztott fiait” az ügy felkarolására... Pénz aránylag nem sok kellene. Gondolhatunk adakozásra, egyházi adóra, vagy egyházi vagyonra.

Legnehezebb lenne bizonyára időben, erőben és készségben olyan gazdag embereket találni, kik e kevés jutalmat ígérő missziót elvállalnák. De a meginduláshoz oly kevés ember kell, hogy nem látok okot a visszariadástól. És bár adná Isten, hogy később nagy gondot okozzon a pótlás nevelése.

Végül felvetem a kérdést: *nem lenne-e a nyilvántartó és a várt hatás a valóságban, valami naiv ábránd, vagy „söhivatal”?* Erre eszembe jut, hogy a világháború idején dolgoztam egyik fogolytábor nyilvántartó hivatalában. Ott volt ilyen „kartoték rendszerünk” kb. 100 ezer fogolyról, akik a monarchia minden részében szétszórtaan dolgoztak. Az én feladatom volt a szökésekkel kapcsolatos változások és tennivalók szemmelartása. Bizony a háború vége felé nagy nagy kaosz volt. Olyan gyakran és oly tömegesen szöttek a foglyok, hogy a munkaadók nem győzték a jelentést. Így nem igen tudtam merre élnék muszáim. És most a kérdésre kérdéssel válaszolok, tehetett róla a nyilvántartó, hogy a foglyok jobban kiváncsiak hazájukba, mint a fogolytábor hatáskörébe? Mert a lényeg: *az alakulat vonzó hatásában van!*

Hétköznapi seprő.

A FŐTISZTELENDŐ PAPSÁG FIGYELMÉBE!

A Directorium részére olyan — izléseken és célszerűen kiállított — bekötési tábla kapható, melybe az új directorium a régi helyébe minden évben újból elhelyezhető, és így több éven át használható. Megrendelhető a „Dunántúl” nyomdában, darabonként 1 P 10 fillérért, melyben a portó is bennfoglaltatik.

Szerezünk új előfizetőket a Tudósítónak!

Katolikus Akció. — Férfiak. — Credo.

A mozgalom most indult meg. Evék óta hangoztatják a Kat. Akció célkitűzéseit, feladatait és szerepét a megújuló kat. közéletben. A mozgalom köre jöhet folyton tágul, de aktivitásában mindig szűkebb lesz, az egyén teljes meghódítására szorítkozik. A katolikus élet első és kizárólagos követelménye lesz, hogy a Kat. Akció munkakörében ki mennyire tud és akar tevékenykedni. Nem kell félni a szótól. Ha valaki a kongregációban, Oltáregyletben, a Rózsafüzér társulatban vagy a Szivgárdában dolgozik, az is a Kat. Akcióban él és szerepel. A fontos és lényeges az, hogy a nagy katolikus egységben, központi irányítással, tervszerűen és mindig a lelkek megmentését tartva szem előtt végezze Istentől kapott munkáját és töltsse be hivatását.

Összefogni az eddig nagyon is szét hullott kat. erőket. A katolikus kollektívizmussal szükséges az élet minden frontján. A papság és a világiak következetes együttműködése, a lelkeik hideg nagyközönség céltudatos meghódítása a hit és erkölcsi tere, a katolikus kultúrtértek ismertetése és kitartó hangoztatása, a szociális problémák tárgyalása a megoldás lehetőségével és akarással, a legnagyobb hatalomnak, a sajátunk birtokbavétele és terjesztése, végeztül pedig az egységes munkatérület állandó építése, minden tömegmegmozdulás szervezése, ez a Kat. Akció általános törekvése, amit azután évről-évre konkrétizál a központi programkitűzése és legutolsó kis plebiániával való közlése.

A Katolikus Akció igazi frontharcosai a férfiak. Fejükben tudással, karjukban az erővel, szívükben kitartó lelkesedéssel, elhatározásukban a komoly következetességgel, életükben a maradék nélküli tiszta katolicizmussal lesznek csak értékes munkásai a XX. század legnagyobb és legjelentőségesebb kat. megmozdulásának. Nem könnyű a feladat és éppen azért megy kezdetben nehézkesebben a munka. Azonban nem szabad elfelejteni, hogy a Kat. Akció nem egy évtizednek, vagy

emberöltőnek a sajátja, hanem évről-évre szisztematikusan bővül, tökéletesedik, erősödik a Szentatya által kiadott mozgalom, hogy minden idők minden emberét az üdvösségre vezesse.

Pécssett is örvendetesen dolgozik a Kat. Akció. A köztudatba kezd lassankint átmenni ez a fogalom és a kíváncsiságból érdeklődés, az érdeklődésből komoly csatlakozás lesz és napról-napra többen leszünk, akik nem sajnáljuk az időt és fáradságot, még az áldozatot sem, hogy ebből a legistenibb munkakörből, az evangélium terjesztéséből részt kérjünk magunknak. Az érdeklődés felkeltésére rendezte meg a pécsegyházamegyei Kat. Akció igazgatósága az első pécsi Kat. Akció férfi napot, március 25-én délután, amelyről elmondhatjuk, hogy várakozásain felül sikerült. Sokan voltak ott, akiket eddig csak a templomokban láttunk, de a közéletben még nem akartak szerepelni és hisztük, hogy az evangéliumi magvetés sikerén felbuzdulva, legközelebb már ott is látjuk őket, ahol a kat. férfi cselekedni szokott hiteért. Főösleges volna ismételni a nagygyűlés lefolyását, a Dunántúl napilap részletesen beszámolt minden sikeréről. Egyet azonban meg kell állapítanunk, hogyha a Kat. Akció vezetősége elmulasztaná ezt a kedvező alkalmat jól kihasználni, akkor egyhamar ilyen megmozdulást nem tud indítani a közel jövőben. Eppen azért a vezetőség mindent elkövet és a szakosztályok intenzív bevonásával tovább építi ezt a kedvező helyzetet és a férfiakat igyekszik még nagyobb számban összegyűjteni, hogy ne legyen Pécssett katolikus férfi, aki az Akció Katolika keretein kívül maradjon.

Ebben a nagy munkában hivatott szerve és testülete a Kat. Akciónak a Credo egyesület. Tizenegy év óta a Credo fogalom lett a pécsi férfiak lelkében, de sokan csak kívülről értékelték és most ezeket is szeretnénk a Credo-ba beszervezni. A szervezési munka gyönyörűen halad. Néhány hét óta a férfiak tömegesen jelentkeznek az egyesületbe és azért sem lehetett most meg-

tartani az új és régi tagok fogadalom-tételét, mert a legközelebbi közgyűlésen már ismét fogadalomtételt kellett volna rendezni, annyian jönnek az egyesületekbe. Adja Isten, hogy a Credo egyesületek ne csak ötvézezer tagot számláljanak (az elmúlt év októberében ennyi tag volt!), hanem a legkisebb faluban is ez a nagy átfogó erővel bíró egyesület gyűjtse tábora az intelligens és egyszerű férfiakat, hogy azután a közös megbeszélés, állásfoglalás és határozat alapján tudjunk egységesen,

átító erővel fellépni a vallás-erkölcsi élet védelmében és a támadások visszatüskésítésében. A pécsi Credo egyesület vezetősége minden katolikus férfit meghív a tábora és igyekszik is hozzájuk eljutni a belépési nyilatkozattal. Tartsuk katolikus közlelességünknek, hogy a Credo zászlaja alatt munkassunk példát az egész világ színe előtt.

Merényi Ferenc,
a Kat. Akció egyhm. titkára.

Nemzeti zarándoklás Rómába.

Nagy ünnepséggel és országos zarándoklással üli meg a magyar katolicizmus Budavára visszafoglalásának 250 éves fordulóját.

Nagy ünnepre készül a magyar nemzet, de az egész keresztény nyugat is, mert most lesz 250 éve annak, hogy XI. Ince pápa kezdeményezésére és nagy anyagi áldozatkészségével Lotharingiai Károly herceg hosszú véres harcok után hős seregével, amelyben több mint 18 ezer vitéz magyar katona vett részt, 1686. szeptember 2-án visszafoglalta Budavárát a török felhódolt. Emlékeztess napja ez nemcsak a magyar nemzetnek, hanem a keresztény nyugatnak is, mert hiszen Budavárának visszafoglalásával indult meg a hitetleneknek mind débellere való visszaszorítása. A történelem egyik legnagyobb eseményének hősei ezuttal is magyarok voltak. Esterházy János gróf, Battyhányi Ádám, Petneházy és Csáky hajdúi és huszárijai voltak azok, akik haláltmegvető bátorsággal mentek neki az égbenyülő falaknak és Jézus nevével az ajkukon, áldozták fel életüket a kereszténységért és Hazájukért. Letagadhatatlan történelmi igazság az, hogy egy győri magyar hajdu volt az első aki feljutott a létrákon a budai várfalra és annak egyik kiszögélésére feltűzte a Szűz Máriás magyar lobogót. Meg kell dobannia minden magyar szívének, mert régi dicsőségünk emléke vet ránk most sugarat, megmutatván az egész világnak, hogy van egy nép, amely évszázadok viharai között életét, boldogságát, vagyonát és családi tűzhelyét áldozta fel a Krisztus keresztjének a diadaláért és a nyugat fejlődésének biztosításáért. Itt az alkalom, hogy reánk hárított igazságtalanságokra felfigyeljenek. Eppen ezért fel kell használni az alkalmat most, amikor maga Magyarország Biboros-Herceg-prímása vállalkozott arra, hogy az Actio Catholica Országos Elnökségének felkérésére főpásztori vezetésével elvezeti a magyarok hálazarándoklatát a keresztény világ központjába, Rómába, hogy ott a magyarokat 250 évvel ezelőtt megsegítő és a török járomtól megszabadító XI. Ince pápa nagy utódjának, XI. Pius pápának bemutatassák a nemzet sohasem felejtő nagy halálját. Meg kell mozdulni minden falunak és városnak, mert ebben a zarándoklatban ott kell lennie mindazoknak, akiket az élet az élre állított, de nemcsak ezeknek, hanem minden katolikusnak meg kell mozdulnia, hogy résztvegyen azon a nagyszabású zarándoklaton, amely két csoportban indul Rómába. Az első, vagyis az „A” csoport május 5-én, a második, vagyis a „B” csoport május 8-án. A zarándoklat megjelennek ezenkívül az első katolikus Sajtvilágkiállításra is. A részletes programot a jövő héten bocsátja ki az Actio Catholica Országos Elnökségének központi irodája (Budapest, IV. Ferenciek-tere 7. sz.) amely már most is, levélnél megkeresésre a legnagyobb készséggel ad felvilágosítást. Magyar Katolikusok vár benneteket Róma, az Örökváros!!!

HIREK.

Május 21-én szenteli fel Virág Ferenc megyéspüspök a Karmeliták zárdáját. Az ősi Mindenszentek temploma mellett épülő Sarutlan Karmelita zárda építkezési munkálatai a befejezéshez közelednek — Elkészült a hatalmas klauzura fal, amely a rend szabályainak megfelelően teljesen elzárja a zárda területét. — A zárda lakói május 20-án este érkeznek Szombathelyről s másnap reggel lesz az apácák ünnepélyes bevonulása a rendházba, amelyet Virág Ferenc megyéspüspök fog megáldani. — Az ünnepély programját a májusi számunkban fogjuk közzétenni.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Ötthonban a 3 napos zárt lelkigyakorlatok sorrendje: április 5. (virágvasárnap), április 24. (német nyelvű), május 11., május 20. (foglalt), június 7., június 22. A lelkigyakorlatok a jelzett nap délutánján kezdődnek. Részvételi díj a 3 napra 8 P. Érdeklődni, jelentkezni lehet: Pécs, Mátyás Flórián-u. 46.

Zarándoklat Máriacellbe. A pécsiek VII. máriacelli zarándoklata június hó 28-án délben indul s Sopronon át este érkezik Wiener Neustadtba, Kelemen Andor dr. belvárosi plébános vezetésével, ahonnan másnap reggel indulnak tovább a Semmeringben, Mürszuszlagon, Mürsztogen keresztül 29-én érkezik Máriacellbe. A zarándoklat 4 teljes napot tölt Máriacellben s pénteken éjjel érkezik vissza Pécsre. Az elszállásolás Máriacellben a Feichtegger-féle „Weisser Ochs” szállodában lesz. A zarándokoknak módjukban lesz nemcsak a kegyhelyet, annak világhírű kincstárát megtekinteni, hanem délutánokint Máriacell festői környékét is beutazni kényelmes autócarokon. Utlevél, vizum a résztvevőknek nem szükséges. A részvételi díj, amelyben az útiköltség s a teljes ellátás is bennefoglaltatik, II. osztályon 90, III. osztályon pedig 70 pengő. Jelentkezni lehet 10 pengő lefizetésével április hó 30-ig a Pécs-belvárosi plébánia-hivatalban, Inczedy-utca 2/2. szám.

Sipos István kanonokot a magyar szemináriumok vizitátorává nevezték ki. Magas egyházi kitüntetés érte Sipos István kanonokot, a pécsi Szeminárium rektorát. A kiváló egyházjogászt, akinek latin eövházi jogi kézikönyvét világszerte tanítják az egyházi főiskolákon, a római Szentszék a magyar Szemináriumok apostoli vizitátorává nevezte ki.

Egyházmegyei hírek. Sárvány József kajdaci plébános lemondott a plébániáról és Amerikába megy, hogy az ottani magyar hívek lelkigondozásában résztvegyen. A megyéspüspök helyébe adminisztrátori minőségben Melke Lajost, vajszlói káplánt helyezte. Szirt István Kövágószőlősről Vajszlóra, Bence József Lányocsokról Ozorára, Müller József (ifj.) Beremendről Lányocsokra, Vesztergombi János Kakasról Beremendre, Szeitz András Kocsoláról Kakasra küldetett kápláni minőségben.

A pécsi egyházmegye gyásza. Sipos Imre pécs egyházmegyei áldozópap, Alsómcsolád volt plébános, aki nyugalombavonulása óta Kaposváron lakott, 84 éves korában meghalt. Temetése Kaposváron volt nagy részvétel mellett.

Ezüstmiséis papok az egyházmegyében. 1911. márc. 11-én szentelték pappá Rómában Hajós György dr. tb. kanonokot az ősi Laterán-bazilikában. A szentelésen résztvett Serédi Justinian is. Huszonöt év óta sokat dolgozott Hajós György dr. Isten dicsőségére és a lelkek javára. Ezüstmiséjét édesanyja és a családtagjaival körülvéve, a pécsi zárdatemplomban mondotta. — Ugyancsak huszonöt éves buzgó munkálkodás után édesatyja és a hívek szeretetével körülvéve mondotta el ezüstmiséjét Zanyri Ferenc hercegúti plébános.

A Bártfa-utcai elemi iskola nyolcvankét növendéke ünnepélyes keretek között tette le márc. 29-én Jézus Szentséges Szívének a szivgárdista fogadalmat.

A Pécsi Szent Vince Egylet zárszámadása 1935. évről.

Bevételek:

1. Készpénzmaradvány 1935. évről	—	4298.35
2. A megyéspüspök úr adománya	—	100.—
3. A pécsi székeskáptalani uradalom	—	100.—
4. Egyházi személyek	—	199.—
5. Szentkirályi István kanonok úr adománya	—	60.—
6. Egyházmegyei takarék	—	50.—
7. Pécsi takarékpénztár	—	25.—
8. Baranyai Agráripár	—	20.—
9. Dr. Fabinyi Tihámér korszorimégy. (Dr. Igaz B.)	—	25.—
10. Kisebb adományok	—	6.—

szent Antal PERSELY:

a) Székesegyház	—	600.—
b) Belvárosi plébánia	—	1195.60
c) Budai külv.	—	845.87
d) Pécs-gyár.	—	208.50
e) Egyetemi templom	—	207.—
f) Irgalmasrendi „	—	191.07
g) Mindenszentek „	—	83.24
h) Temetői kápolna	—	78.16
12. Házipersely	—	22.50
13. Kamatok	—	115.34
		Összesen: 8430.63

Kiadások:

1. Természetben kiosztott segélyek:		
a) kenyér (6260 kg.)	—	1533.29
b) tej (11765 l.)	—	1319.17
c) tűzifa (162 q.)	—	509.40
2. 23 szegény gyermek nyaraltatása	—	305.40
3. pénzbeli segély	—	30.—
4. szegények ebédje Szt. Vince napi,	—	53.60
5. dologi kiadások	—	34.—
6. egyebek	—	23.—
7. egyenleg (pénztári) m. évi maradvány	—	4622.77
		Összesen: 8430.63

Csernohorszky József apát-pléb., Denkinger József elnök, Stirling Ödön al-elnök, Mantuáno Jenő, Szikszay Károly, Radnai Antal számvizsgálók.

Az egyesület saját számlájára vásárolt természetbeni segélyeken kívül kiosztott még:

1. az Actio Catolica útján kapott 15 köbméter tüzfát és 10 q szén.
2. a CREDO (budai külv. férfi csoport) Egyesület" által gyűjtött mintegy 40 P értékű kitévő ruhaneműt,
3. A PIUS intézet növendékei által gyűjtött cca. 30 P értékű ruhaneműt,
4. Neumann Sándor cég által rendelkezésre bocsájtott 600 liter főlőzött tej.

Segélyezett szegények száma:

egyedül álló szegény	48
családok száma	94
utóbbiakban	
a gyermekeké	— 182

A MISSA SOLLEMNIS PÉCSI SZABADTÉRI ELŐADÁSA.

Pécs város vezetése elhatározta, hogy a török hódoltság alóli felszabadítás 250 éves évfordulójára alkalmából szabadteri előadásban mutatják be a pécsi Dóm-téren a Missa Sollemnist. Mint minden szabadteri előadásnak, ennek a rendezésnek is főelve az, hogy díszletet ne állítson, hanem magának a helynek és a templomnak a hangulatát használja ki. A pécsi Dóm déli oldalán lesz a játéktér.

Az új rendezés célja, hogy monumentalitásában növelje meg a játékot, amelyet hatalmas fényzórókkal, fáklyás tömegekkel, harang-kondításokkal és felhővel statiszteriatömegekkel igényeznek nagyvonalúvá tenni. Ha a szeljárás megengedi, akkor a katonaság bevonásával ködfelhöket is fejlesztenek, amelyekre azután vetítenek. A Glóriában megjelenik majd a csillag, amely elkíséri a pásztortokat és a három királyokat a szent bölcsőhöz. Az árkiád-sorokon és a tornyokban a kispapok tömegét helyezik el, akik a rezponzoriumokat mondják el majd és az előkelő statiszteria biztosítja, hogy valóban a művészi és áhítatos kórus szólal meg a pécsi Dóm-téren. A fáklyások, zászlóvivők adják az új rendezés alaperkettét, amelyben a szentek, vértanúk, apostolok, pápák kara foglal helyet.

Az előadás vetül egy kezdődnek, hogy fénycsóva vetül az oldalt álló órra,

amely elkongatja az időt, azután lassan izzani kezdenek a templom tornyai és megkezdődik a harangzúgás. Ezt a harangzúgást az egész város fellett szétlővő reflektorfénycsóvákké teszik még érzelkeltebbé. Ezután lassan a templom hajójában is kigyúlnak a fénycsók és felragyognak a színes üveglablók. Majd az Introitus hangjaira megnyílik a Dóm ajtója és megkezdődik a szentek felvonulása.

A báiati templomra szerkesztőcsé-
günkbe beküldött adományok: Roma-
isz Ferenc nagyrpóst 100, Rostás
Matild 20, Taizs Jozsefné 10 pengő.

Lelki gyakorlat Szigetváron. Az Akció Katolika rendezésében háromnapos lelki gyakorlat volt Szigetváron, amelyet Gábor Pál dr. tanítóképezde-
i igazgató tartott, kizárólag férfiak részére. Gyümölcsölt Boldogasszony reggélén a szigetvári férfiak hatalmas tábora közösen járult a szent áldozáshoz.

Dombóvár. A Katolikus Akció kú-
turstélyei az idén is nagyszerűen si-
kerültek. Az érdeklődő közönség min-
den alkalommal zsúfolásig megtöltötte
az óriási termet. Előadók voltak: dr.

Gálos László, Breutigám Ferenc, dr.
Pilián Mihály, P. Böle Kornél és dr.
Paroczay Sándor.

A Sz. Vince Szeretetegyesület be-
számolója 1935. évi működéséről: Mű-
ködő tag 60, pártoló tag 154. Allandóan
támogatott családok 53, 144 taggal.
Ideiglenesen támogatott családok 10,
30 taggal. Szegény és beteglátogatások
száma 375. Közzétett 1 keresztelést,
1 házasságrendezést, 6 beteglátogatást.
Gondozott betegek száma 10. Tejszegély
2615 liter, rendszeres ebédek 2695. Ka-
rácsnyokor 53 gyermek kapott ruhát
és 37 pár cipőt. Természetben kiadott
élelmiszerek értéke 2754.13 P. Kész-
penzszegély 84 P. Bevételek tagdíjakból
gyűjtésekből, teast, kertünnepepből:
2254.64 P. — Kiadás 1637.02 P.

Úgy terjesztük legjobban Sz. Mór kul-
tuszt, hogyha megvesszük a Sz. Mór ének-
füzetet! Imákon s 100 éneken kívül tar-
talmazza a Sz. Mór püspök életrajzát
Székel Bertalanról Sz. Mór életéből vett
két művészi reprodukciót. — A fűzet 10
fillérért kapható a Pécs-belvárosi plébánia
hivatalban. Inczedy-utca 2/2.

Magyar misenaptárak 50 fillérért kaphatók a Szent Antal bazárban és a belvárosi plébánia sekrestyéjében.

Tegyük lehetővé a szegény gyermekek nyaralását!

A Pécsi Karitás Központ az idén is folytatja gyermeknyaral-
tatását és ha lehet még fokozottabb mértékben. — Tavaly egyházmegyé-
nkben a ft. Plébános urak megértő jóvólából szép eredménnyel zárhattuk
gyermeknyaralattási akciókat, melynek keretében 150 szegény pécsi
gyermek jutott 3—4 heti kellemes üdüléshez jölelkü falusi családoknál.
A Karitás vezetősége az idén még fokozottabban kéri a ft. Plébános ura-
kat, hogy hassanak oda, hogy a nyári hónapokban, — júli, augusztusban,
— jobb módú hiveik ismét befogadhasanak egy-egy szegény gyermeket
1—2 heti üdülésre, jó levegőre.

Amennyiben szerény kérésünk visszhangra talál, kérjük, hogy a
ft. Plébános urak az értesítést *Pécs, Karitás Központ*, Megye-utca 18. sz.
alá sziveskedjenek küldeni.

NE DOBJA PAPIRKOSÁRBA azt a lelkes felhívást, amelyet a báiati Hunyadi Emléktemplom bizottsága küldött, vagy fog küldeni b. címére! — Olvassa el s azután cselekedjék jószágos katolikus és magyar szíve szerint! — A csekklapra írja rá az összeget s adja postára! — Az Úr templomának építésére adott ajándék a leggyümölcsözőbb töké!

FÉNYSZÓRÓ.

A katolikus legyen mindig katolikus — mondta a bíboros-hercegprímás.

— **Nem elég** tehát csupán megke-
resztelkedni; nem elég csak az iskolá-
ban hittanóra alatt és a templomban
**katolikusnak lenni, hanem katolikus-
nak kell lenni az életben is.** Katolikus-
nak kell lenni úgy, hogy minden körülmények között megtartjuk az isteni,
az egyházi és az ezekkel nem ellen-
kező világi törvényeket; katolikusnak
lenni úgy, hogy a hit, a remény és sze-
retet isteni erényein kívül gyakoroljuk
az erkölcsi erényeket is. **Legyen tehát**
a katolikus ember különösen és mindig
tanulékony, kötelességtudó és szorgal-
mas; legyen önzellen, igaz, megbízható
és igazságos; legyen következetes, ge-
rinces és állhatatos. Ezekhez az elvek-
hez igazodik mind a munkás, vagy
munkaadó, mind a földműves iparos vagy
kereskedő; ezeknek iparkodjék ér-
vényt szerezni az üzemekben, a ka-
szárnyában, a hivatalban, a kórházban,
a tudományhoz csarnokaiban, valamint
a törvényhozásban és az igazságszol-
gáltatásban.

— **Nekünk nem kellene olyan ka-
tolikusok, akik életükkel megtagadják**
katolikus méltóságukat; nekünk nem
kellene olyan katolikusok sem, akik
valahogyan semleges pártiak szeretné-
nek lenni, akik nem merik katolikus
mivoltukat nyíltan megvallani, hanem
óvatosan csak keresztényeknek mond-
ják magukat.

— **Azzal zárom** szavaimat, amivel
kezdtém: **a katolikus legyen mindig**
katolikus!

*

Régi, százsor, ezerszer megcáfolt
cáspkelőd ellenvetéssel akar feltűnni
a helybeli keresztény lap:

— **De nem is** vagyunk barátai az
olyan bójtnak sem, mely eledelk vá-
logatásában jut kifejezésre... „Nem az
fertőzött meg az embert, ami a
száján bemeleg”... A bójtnak mi azt
az értelmét fogadjuk el, mely a bün-
ről való lemondásban jut kifejezésre.

Kezdjük ezekkel az utolsó sorokkal.
A bünről való lemondásban megnyil-

vánuló bójthöz nem elengedhetetlen
bevezetés-e, a kezdő sorokban emlit-
tett: eledelkben való válogatás —
illetve mi szerintünk, katolikusok sze-
rint: bizonyos ételekről való lemond-
ás — még abban az esetben is, ha a
kirántott pontyot és a paprikás csir-
két állítja egymással szembe a kereszt-
ény felfogás?!
Mert: „**Aki magától valamely ételt**
nem akar megvonni, az bajsosan fog
ellenállani a bünös kísértéseknek. A
vallásos, az erkölcsös életnek föltétele
az önmegtartózkodás, az érzéki vágyak
korlátozása a táplálkozásban is az
engedelmisség s erre nevel bennünket
(katolikusokat) a bójt.”

A Szentírásból kiszakított idézetet
illetőleg megjegyezzük, hogy a **Máté**
15, 11 után következő sorok, melyek
az idézet magyarázatát foglalják ma-
gukban, minden különösebb fejtegetés
nélkül megvilágítják Krisztus szava-
inak értelmét; de úgy látszik, hogy a
keresztényeknek csak a **Máté 15, 11**-re
van szükségük, mert nem akarnak ko-
molyan bójtlóni.

Remélhetőleg a helybeli keresztény
lap nem ültet bennünket, válaszunk
miatt, mint a felekezeti béke megbon-
tót, a vádoltak padjára, hanem szép-
csendesen megelégszik ezzel a dicső-
séggel, hogy észrevettük és figyeljük.

KATOLIKUS SZEMLE.

„Keresztény” és „keresztény”

— Az Erzsébet tudományegyetem
evangélikus hittudományi kar által
Sopronban kiadott **Keresztény Igazság**
rendkívüli figyelemreméltó tanulmány-
szerű cikkben válaszol Horger Antal-
nak a Katolikus Szemle januári szá-
mában közzétett értekezésére...

„E sorok írja úgy véli — olvassuk —
hogy a magyar protestantizmus vezetői
bölcsen cselekednének, ha számolva a
nyelvészeti kutatás eredményeivel és
legyőzve a mult tapasztalataiból vá-
pálkozó, de mégis a változott viszonyok
közti indokolatlan ellenszenvet a ke-
resztény alak iránt, áldozat árán is el-

fogadnak a magyar nyelvközösség túlnyomó többségétől használt alakot. Sokat a keresztény magyarság egysége érdekében ugyan nem várhatunk ettől a változástól, mert a keresztény egység más tényezőktől függ. Azonban a Révész által is emlegetett zugpolémia kezéből egy fegyvert kiütnék, vagy annak használatát legalább is megnehezítétek, ha nem lehetne többé elhatárolni egymástól a keresztényeket és keresztényeket. Es vajjon nem könyvenként-e meg az együttélést katolikus magyar testvéreinkkel saját híveinknek is, közöttük különösen azoknak, akik katolikus környezetben élnek? Aki ismeri a mai helyzetet, alig felelhet erre a kérdésre nemmel. Ha az a felismerés, melyet itt kifejtettünk, helyes, úgy nyilván csak a magyar pro-

testáns egyházak vezetőinek egységes eljárásától lehet jó eredményt várni. Azért nem lehetnek egyesek a kezdeményezők. Kívánatos volna, hogy a két protestáns egyház vezetői higgadtan, menten a multból kísértő ellenszenvtől, megfontolhassák a kérdést."

— Örömmel üdvözöljük tárgyilagos cikkünknek ezt a kedvező visszhangját. Szeretnők, ha a két protestáns egyház vezetői eleget tennének a Keresztény Igazság kívánásának és megszüntetnék az elnevezésbeli különállást. A protestáns egyházak ezzel a lépéssel olyan emelkedett gondolkodással tennék tanúságot, amely már előre kizárja, hogy elhatározásunkat bárki „Katolikus győzelemnek” állíthassa be.

Rovatvezető: T. E.

KÜLFÖLD.

Az „Action française” teológiai megvilágításban. A pápa annak idején megítélte, hogy katolikusok az „Action française” mozgalmaiban résztvegyenek. Ugyancsak a tiltott könyvek jegyzékére került a mozgalom vezérének, Charles Maurras-nak, több munkája és az aktív sajtóorgánuma. Az illető könyveket már X. Pius pápa akarta indexre tenni, de a dolog mégis kitolódott. Azt hitték az összeütközést el lehet kerülni és az „Action française” mozgalmat vezérétől el lehet téríteni. Nem sikerült. Charles Maurras eszméi különösen az ifjúságra voltak káros befolyással. Az „Action française” elitéje a Szentszék által nem jelentette a Pápa állásfoglalását a royalismus ellen, melynek a fr. katolikusok között még sok rajongója van. Róma szeretné ugyan, ha Franciaország kat. hívei egyszer már közös fronton találkoznának és „a közársaság vagy monarchia” kérdése nem verne éket közéjük, de azért tisztán politikai kérdésekben nem akarja a vélemény szabadságát megkötni.

Az „Action française” azonban nem volt tisztán politikai párt. A politikai elemek és nézetek benne a vallással és filozófiával egy egységet alkottak,

melynek vonalát és irányát kizárólag Charles Maurras szabta meg. Ő pedig ateista. „A passzívizmusból kiindulva — így magyarázzák svájci lapok tanát — csak azt fogadják el, ami a tapasztalaton nyugszik és elvet minden metafizikát. Ezt a passzívizmust hirdeti az etikában is. Minden érzékeltet, ami a tapasztalaton túlmegy, elvet. Ismeretlen előtté. Minden csak eszköz nála a cél eléréséhez. Amikor a protestantizmus és forradalmak ellen harcol, ezt nem igazság érzetből, meggyőződésből teszi, hanem csak azért, mert szemében ezek a haza ellenségei. Politikai tanát így teljesen átjárja a passzívizmus. Elveti a laicizmust, az egyházüldözéseket, hogy helyükbe új laicizmust állítson. Megbecsüli a katolicizmust, tisztelettel áll meg előtte, de csak mint kultúrhatalmasság előtt, melynek Franciaország történetében elvülhetetlen érdemei vannak. Azért gyűlöli a kereszténységet. Következetlenség? Magyarázatát naturalizmusában és pogány érzelvéiben kell keresni. Az erőszak és az „übermensch” az ideálja. Hogyan is lehetne neki simpatikus Krisztus, aki itt járt közöttünk jót cselekedvén, aki Isten, aki a zsidóságot, mint ilyet, nem

vetette el, aki Egyházát nem a római szellemre, hanem minden nemzeti és kulturális érdek fölé helyezte. Gúnyolódik a „zsidó Krisztuson” és ellejelti, hogy ezzel az egész kereszténységet pengelléjezi ki. A bibliában csak individualizmus és anarchiát lát, mely nyugatról kiindulva szétbontani igyekszik az antik lelket. Az antik szellemről, a pogányságról dioshimnuszt énekel. Az Egyház és ennek dogmái, morális nem érdeklik. Csak természetes, hogy Egyház ilyen veszedelmes tant nem tűrhet és aktíve küzd ellene. Annál is inkább, mert az „Action française” csapjait előszertetel a katolikusok felé nyújtja ki. Tagjait onnét verbuválja. Sajnos, az „Action française” katolikus hívei között még mindig sokan vannak, akik nem vetették alá magukat a Szentszék döntésének.

Az Egyház és a socialis haladás. G. Barty írja a „La Vie Catholique” c. francia újságban: „Minduntalan halljuk a kérdést: mit szolgál tulajdonképpen az Egyház és a kereszténység?” Sokan azt hiszik, kielégítő feleletet adhatnak erre a kérdésre azzal, ha hivatkoznak azokra az érdemekre, melyeket az Egyház a multban socialis tevékenység terén szerzett. Emlékeztetnek arra, hogy a rabszolgaság megszüntetése, az emberi méltóság visszaállítása, a socialis szakadékok áthidalása, a nő és gyermek megbecsülése mind a kereszténység érdeme. Bizonyos, hogy mindez igaz és hangzatosak is. De mindez már a múlté. Olyan apologetika, mely megelégszik azzal, hogy a multba menekül argumentumért, nem lehet meggyőző. Joggal vetik nekünk ellen az Egyház ellenségei: mégsem járja, hogy az egyház socialis jelentőségét a multból kölcsönzött érvekkel támasztjuk alá. Azonfelül: Isten talán azt kívánja, hogy az Egyház védői bizonyítékait kizárólag a multból kölcsönözzék? Aki az Egyháznak a multban teljesített socialis munkásságát hangsúlyozza folyton, ezzel magától értetődően az a látszatot kelti, mintha maga sem hinne az Egyház erénytelen socialis küldetésében. Hitvédelmünk csak akkor éri el célját és csak akkor lesz sikeres, ha az Egyház „örök fiatal-

ságát” mozgékonyaságát, korszerűségeit a socialis tevékenység terén is bizonyítani tudjuk. Ha néha mehezünkre esik az Egyház socialis tevékenysége ellen felhalmozott érvekre felelni, ez onnét van, mert benne élvén a korban, nem vesszük észre, hogy milyen fényesen teljesíti minden alkalommal socialis küldetését. Aki az Egyház életében csak valamelyest is tájékozott, az elég érvel talán annak bizonyítására, hogy minden komoly socialis mozgalom összefüggésben áll az Egyház socialis küldetésével, illetőleg az ő kezdeményezése. Gondoljunk csak a „Rerum Novarum” és a „Quadragesimo anno” kezdetű enciklikák kihatásaira, azokra az érdemekre, melyeket a 19. és 20. században a kat. socialis reformok előharcosai kivívtak, arra a praktikus socialis munkára, melyeket a különböző kat. szervezetek produkáltak. Barty értekezését ezzel fejezi be: „Mihelyt sikerült világosan, megdöntetlentül bebizonyítani, hogy az Egyház ma is, küldetéséhez híven, változatlanul a socialis haladást, a socialis jólétet szolgálja, győzelmet biztosítottuk.”

KÖNYVEK.

Trikáli József: Az új nemzedék leltsége. Szent István Társulat kiadása, 1936. Ara: 2 P.

Alig másfél évvel ezelőtt jelent meg Trikáli: Új élet a régi romjain című értékes munkája és most nyomton kővette a továbbépítés szolgálatában ez a könyve. Párbeszéd formában értekezik a régi és új bölcselőről, a test, lélek és szellem szerepéről az új bölcselvényben és mindegyiket részletesen, tárgyaló modorban, de a melségek eredőjébe szántva mutatja be olvasóinak. Hosszabb részt szentel az új magyar nemzedék problémáinak megvilágítására, amelynek jövőjében a vallás, erkölcs, művészet, és kultúra játsza a főszerepet... Melegen ajánljuk olvasóinknak.

Dr. P. Róss Bertalan O. M. Cap.: **Aviánói Márk** pápai követsége és a török félhold alkonya Magyarországon. Budapest, 1936. Ara: 2 P 80 fill.

Történelmünk legszomorubb korszaka a másfél évszázados török megszállás, amely egy ősi kultúrát semmisített meg és a magyar testvérek száz ezreit pusztította el. De élt az ősi vágó, hogy ez így nem maradt és 150 év után is lehet és kell lenni feltámadásnak a rabságból. Ennek a szomorú, de a hősi kitarításnak legszebb korszakát, egy darab magyar történelmet mutat be a szerző Avianói Márk szerepében. A könyv értékét emeli a sok forrásmunkának és gazdag történelmi irodalomnak a részletes bemutatása. Elegáns kiűbőben, szép illusztrációival még kedvesebb olvasmány lesz katolikus magyar közönségünk kezében.

ÁPRILIS

3. Pént. (Első péntek.) **Fájdalmas péntek.** Ezen a napon emlékezik meg az Egyház azokról a fájdalmas eseményekről, amelyek elviselésében a Boldogságos Szűz olyan hőiesen viselkedett.

5. Virágvasárnap. Jézus ünnepélyes bevonulása Jeruzsálembe. **9. Nagycsütörtök** (Enyhített böjti nap; délben és este szabad húst enni.) **Az Oltárszentésgé alapításának napja.** **10. Nagypéntek.** (Szigorú böjt; hústétel tilos. Reggel, délben, este szabad ugyan enni, de illő, hogy a szokottnál nagyobb önmegtartóztatást tartunk. Azonban zsírral főzni szabad.) **Jézus keresztthalálának napja.** **11. Nagyszombat.** (Délég szigorú böjt.) **Jézus sirban pihenésének napja.**

12. Husvétvasárnap. Jézus feltámadásának ünnepe. **13. Husvét hétfő.** (Nem kötelező ünnep.)

19. Fehérvásárnap. **25. Szombat. Szt. Márk evangélista. Búzaszentelő.**

26. Husvét u. 2. vasárnap. **29. Szerda. Szent József oltalmának ünnepe.** A nagyhét szertartásai.

Virágvasárnap.

A virágvasárnap szertartások három részből állanak: A barkaszentelésből, a körmenetből és a nagymiséből.

1. A barkaszentelés a nagymise előtt

Brentano—Kertész: **A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése** az Isten szolgájának, Emerich Anna Katalinnak látomásai szerint.

Szent István Társulat kiadása. 1936. Ara: fűtve: 3 P 60 fill.

Emerich Katalin látomásait sokan ismerik a német kiadásokból és most a magyar kiadás a legjobb szolgálatot teszi, amikor ezt a minden tekintetben értékes és rendkívüli könyvet hozzáférhetővé tette a nagyközönség számára. Nagyhétre kedves lelkiállomány lesz és Jézus szenvedésének története a legélénkebb vonásokban jelenik meg az elmélkedő lélek előtt.

van. **Violaszínű palástban végzi a pap.** Több könyörgést és szentírási szakaszt olvas fel, utána pedig szenteltvízzel hinti meg a barkákat és tömjénnel megfűtöli. Ezt követi a barkák kiosztása. A jelenlévő papságnak és a világi előkelőségeknek személyesen adja át a barkaágot a szentelő pap.

2. A barkák szentelését követi a körmenet. A nép, az énekesek, és a pap kivonulnak a templomból, kezükben a szentelt barkát tartva és énekelve megkerülik a templomot. A menet a templom főkapujához vonul vissza, amelyet időközben bezárnak. Megállnak a becsukott kapu előtt, amely a bűn által bezárt mennyországot jelképezi. A kar és a templom belsejében tartózkodó kántor fölválta énekel. Az ének végétével a pap háromszor megkopogtatja a keresztet a templomajtó, mire az föltárl. Annak jelképe ez, hogy az eget Krisztus keresztje megnyitotta az emberiség számára. Végül a menet énekelve bevonul a templomba.

3. Következik az ünnepi szentmise. A rendestől eltérő szertartás, hogy **alatta éneklék Szt. Máté evangéliumából a passiót.**

Jeremiás siralmai.

Nagyszerdától kezdve a pápi zso-

lozmának első részét nyilvánosan végzi az Egyház. **Ezt a délutáni szertartást Jeremiás siralmainak nevezük.** A szolozsma főrészét ugyanígy Jeremiás próféta iratainak a és része képezi, melyekben a pusztuló Jeruzsálem fölötti keseregését írta le.

Jelenlét értelmében a szertartás külsőségeinek. Az oltár előtt közös tartón 15 gyertya áll. Minden zsolotár után eloltanak közülük egyet, az utolsót azonban égve hagyják és az oltár mögé viszik, honnét a szertartás után előhozak. Az egymásután eloltott gyertyák a tanítványokat jelképezik, akik egymásután hagyták ott Jézust. Az égve maradó gyertya pedig az Üdvözítő szimbóluma, kit a sir sem győzött le, mert élve tért vissza onnét. A gyertyatartó végén kereplővel vagy könyvekkel zajt csapnak. A természet viharának jelképe ez, amely Krisztus halálakor bekövetkezett.

Nagycsütörtök.

A szentmiseben van Gloria, melynek intonálására megszólalnak a harangok és a templom csendjei, valamint az orgona is. A harangok azután elnémulnak egészen a nagyszombati mise Glóriájáig és helyüket a kereplő foglalja el. Ez a gýás és megilletődés jele.

A püspöki székesegyházakban e napon szentelik a betegek olaját, a krizmát és a keresztelendők olaját.

A szentmise után a püspök megmossa 13 szegénynek a lábát, mint ahogy az Üdvözítő tette az utolsó vacsora után apostolaival.

Legvégül van az oltárfosztás. Eltávolítják az oltárok ékességeit, megemlékezvén róla, hogy Jézust is megfosztották ruháitól.

Nagypéntek.

A nagypéntek Jézus halálának szomorú napja. Bár e napon váltotta meg Jézus az emberiséget, e nap mégsem ünnep az egyházban. Azon a napon, amikor Jézus borzalmas módon szenvedett, amikor Szűz Mária, az apostolok, az első hívek mind szomorkodtak, kegyetlenség lenne, ha az Egyház ekkor örömmel nézne mint a prót. tezik. A megváltás felett az Egyház akkor örvendezik, amikor Jézus is, Szűz

Mária is, apostolok is örvendeztek a husvét napján.

A nagypéntek szertartásainak eredete a régi jeruzsálemi zarándokok szokásaira vezethető vissza. Mikor a zarándokok a Kálvária lábához érkeztek, földre borulva csókolták a földet, melyen az Üdvözítő szenvedett. Majd egy odaváló ember vezetésével megéneklék **Jézus kinszenvedésének** helyeit. Ott, ahol a kereszt állott egykor; ahol az Ur Jézus meghalt minden emberért, imára kulcsolták kezüket és **imádkoztak minden emberért:** az egyházért, a papokért, a tengeren-járóknak, (kiknek veszedelmeit ők is átélték útjukon), a foglyokért, a pogányokért, zsidókért stb. Most még csak egyet kívántak látni: a keresztet. A kereszt már nem állt kiint a Kálvárián, hanem templomban gondosan becsomagolva őrizték. Miután a pap kibontotta lepleiből és felmutatta a **keresztet** melyen a „Világ Üdvözítője függött, a hívek áhitattal szemlélték és csókolták meg azt.

A nagypénteki istentisztelet ma is e mozzanatokból áll: 1. Leborulás; 2. Jézus szenvedésének felolvasása; 3. Imák az összes emberekről, 4. Keresztleplezés; 5. Csonka-mise.

1. Leborulás: a pap néma csendben megy ki a diszeitől megfosztott oltárhoz s ott pár pillanattal földre borulva imádkozik. Az Isten irgalmáról (Azeás 6) és a husvét bárányról (Mózes II. K. 12.) szóló szakasz felolvasása után következik.

2. Jézus szenvedése történetének felolvasása. (Szt. János 18—19. fejezet.) E szavakkal: s lehajta fejét, kiadá lelkét, a pap térdreborul és csendben imádkozik.

Passiót követik az összes emberekről szóló

3. Imák. Az egyes imák előtt a szokásos felszólításhoz: Oremus = hozzáfűzi a pap: Flectanus genua = hajtunk térdet, mire a kórus felel: levate = keljete fel. A térhajtás csupán a zsidókért mondott ima előtt marad el, mert a zsidók gúnyból hajtottak térdet Jézus előtt.

4. Hódolat a kereszt előtt. A pap az oltár legutolsó lépcsőjénél állva lefejtja a leplet a keresztől, miközben énekl:

Ecce lignum crucis in quo solus mundi peccatit — lme a kereszt fája, amelyen a világ Üdvözítője függött. A kar válasza: Venite, adoremus — jöjjetek, hódoljunk eléte. Ugyanezt ismétli a pap még két ízben, de egy-egy lépcsővel feljebb s emeltebb hangon. Majd az oltár elé fekteti a keresztet s megcsókolja a sebek helyeit. A hívek nehogy az istensztleet sokáig tartson, délután hódolnak a kereszt előtt. Kereszt tisztelete alatt a kar énekel.

5. **Aldozás.** Nagypénteken szentmise nincs, mivel e napon maga Krisztus mutatta be a keresztáldozatot. A pap a mellékkoltártól ünnepi körmenetben áthozott Oltárszentséggel csak megáldozik. A miatyánk — Pater noster — elemondása után felmutatja ugyan imádsárra az Oltárszentséget, de utána mindjárt magához is veszi.

Nagyszombat

E napon a következők a szertartások:

1. **Tüzsentes.** Nagypénteken kioltották a templom minden világosságát, ma pedig tüzet szentel az Egyház, amellyel újra meggyújtják az öröklámpást és a hármás gyertyát.

2. **Husvétii gyertyaszentes.** A hus-

vétii gyertya a foltámadt Krisztusnak jelképe. Üdvözíttek őt szentsebének emlékére öt aranyozott tömjéncsomót tűznek oldalára. E gyertyának szenteslése az Exultet éneklése közben történik.

3. **Tizenkét profécia olvasása.** Krisztus halálára vonatkozó jövendölések olvasásának régen az volt a célja, hogy a keresztelendők tudják meg, hogy mit tett Isten az ő üdvölkért.

4. **Keresztvízszentes.** Nagyszombat és pünkösd szombatján kereszteltek az első századokban a felnötteket és a keresztvízszenteslése ennek maradványa.

5. **Mindenszentek litániája.** A keresztvízszentesléstől az oltárhoz érve a pap arcra borul, a hívek pedig térden állva elmondják a Mindenszentek litániáját.

6. **Szentmise.** A Mindenszentek litániájának elvégzése után az ünnepélyes szentmise fejezi be a nagyszombati délelőtti szertartásokat.

7. **Feltámadási körmenet.** Nagyszombatban este a feltámadási körmenetet tartja az Egyház. Régente husvét hajnalán ment ez végbe, de gyakorlati szempontokból és a visszaélések megátlása miatt az előző estére tették át.

Rovatvezető: T. E.

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Apr. 2. A Corpus Christi-kápolnában 8 órákor szentséges votívisse. Apr. 3. Fájdalmas és első péntek 7 órákor a Corpus Christi-kápolnában énekes szentmise szentségkítetéssel. D. u. 5 órákor szívőrségi ájtatosság. Apr. 5. Virágvasárnap. 8 órákor barkaszenteslést végez a megyésfőpásztor, utána körmenet és ünnepélyes szentmise passióval. **Első vasárnap** is. A Corpus Christi-kápolnában egésznapos szentségimádás. Apr. 7. 8. Nagykedd és Nagyszóda. 9 órákor a Mór-kápolnában szentmise passióval. Apr. 9. 10. Délután ¼ órákor gyászszolozsma. Apr. 9. Nagysütörtök. 8 órákor püspöki szentmise, alatta olajszentes, majd veszerény, oltárfosztás és a lábmosás szertartása. Apr. 10. Nagypéntek. A szertartásokat 8 órákor a megyéspüspök végzi. A csonkamise után az altemplomban szentbeszéd. D. u. ¼ órákor a papság körmenetileg látó-

gatja meg a város templomainak szentsírjait. Apr. 11. Nagyszombat. A szertartások 8 órákor kezdődnek. D. u. 6 órákor feltámadási körmenet. Apr. 12. Husvét vasárnap. A 9 órai szentmisét a megyésfőpásztor végzi, alatta ugyancsak ő tart szentbeszédet. Apr. 13. Husvéthétfő. Egész nap ünnepi rend. Apr. 17. A keresztrefeszített Üdvözítő Társulat ájtatossága d. u. 5 órákor a Corpus Christi-kápolnában. Apr. 25. Búzaszenteslési körmenet indul a székesegyházból az Ágoston-téri plébániatemplomba 8 órákor. Apr. 26. A Xavér-templomba 8 órákor körmenet indul. Utána a székesegyházban ünnepélyes szentmise. Apr. 29. Szent József oltalma. 9 órákor szentmise a Mór-kápolnában.

Belváros.

Szentmisek a temetői templomban. — A központi temető Sz. Mihály templomában a temetőben nyugvó összes elhun-

takért a szentmise április 6-án, hétfőn reggel 9 órákor lesz. Szentmisek lesznek még április 16-án és 29-én ugyancsak reggel 9 órákor.

Keresztüti ájtatosság a Kálvárián. — Fájdalmas pénteken, április 3-án, virágvasárnap, apr. 5-én és nagypénteken. Apr. 10-én, délután 4 órákor a Kálvárián keresztüti ájtatosság lesz. — Nagypénteken a keresztüti ájtatosság elvégzése után szentbeszéd lesz, amelyet Szakály István káplán tart.

Nagyhéti szertartások. Virágvasárnap d. e. háromnegyed 10 órákor barkaszenteslése, passió és szentmise, nagysütörtökön d. e. 9. ó. szentmise, oltárfosztás, nagypénteken d. e. 9. ó. csonkamise, nagyszombat reggel 8 ó. tűz-, husvétii gyertya- és keresztüti szenteslése, 9. ó. szentmise, d. u. 5 órákor feltámadási körmenet. — Husvét vasárnap reggel a 6. ó. szentmise után ételkezelés megáldása.

Májusi áldások. A régi tradícióhoz híven április 30-ától május hónapban minden nap este fél 7 órákor a Boldogságos Szűz tiszteletére litánia lesz, szombaton, vasár- és ünnepnap szentbeszéddele.

Az Irgalmasrend templomában

a nagyhéti szertartások sorrendje a következő: Nagysütörtökön az ünnepélyes szentmise reggel 7 órákor kezdődik. Szentmise alatt közös áldozás, mise után oltárfosztás. Nagypénteken a szertartások reggel 8 órákor kezdődnek. Szentbeszédet este 7 órákor. Nagyszombatban a szertartások reggel 7 órákor kezdődik, délután 5 órákor feltámadás, csak a templomban. A husvétii ünnepek alatt a háromnapos szentségimádás napirendje a következő: Husvét vasárnapján és husvét hétfőn: Reggel 6 órákor énekes szentmise, Szentségkítetéssel, áldozás után hús és más ételmeik megáldása. 8 órákor ünnepélyes nagymise, 9 órákor orgonas szentmise. Délután ¼ órákor a Nemzeti Hadsereg szentmise. Reggel 6 órákor énekes szentmise. Szentségkítetéssel. 8 és 9 órákor orgonas szentmise. 10 órákor ünnepélyes szentmise. Délután ¼ órákor szentbeszéd, utána litánia, majd alkalmas időben körmenet a Széchenyi-téren, a Szentháromság szobrot megkerülve az Oltárszentséggel. A rendház perjele kéri az ájtatos társulatokat és egyesületeket, hogy a szentségimádási körmeneten sziveskedjenek lámpáikkal minél nagyobb számban megjelenni és testületileg résztvenni.

Budai külváros.

Április 3-án, pénteken, 7 órákor Jézus szti. Szívének miséje. Április 5-én, vasár-

nap, pálmaszenteslése 10 órákor. Nagysütörtökön és nagypénteken 8 órákor kezdődik az istentisztelet. Nagypénteken este 6 órákor szent beszéd és ájtatosság. Nagyszombatban reggel ¼ órákor tűz- és vízszenteslése, este 5 órákor feltámadási körmenet. Nagyszombatban, mikor az Ur Jézus magára marad a szent sírban, a hívek sziveskedjenek ¼ órai imádszt válalmai és azt előjegyezteni a sekrestyében. A sekrestyében kitett íven a nagyhéti előtti héten írjuk fel pontos címmel azon gyengélkedők nevét, kik husvétii keletességüknek otthont tesznek elöte. — **A nagypénteki szentbeszéd** alatt ne járunk a szent sírhoz, ne zavarjuk a szent beszédet. **Husvét másodnapján** van a temető-kápolna búcsúja. Istentisztelet ¼ órákor. **Április 25-én,** szombaton 8 órákor indul a búzaszenteslése körmenet a mi templomunkba. **Április 25-én,** szombaton 6 órákor ünnepi szent mise a Hivőkápolnában. **Nagysütörtökön,** 2 órákor körlik a szent sír feldiszfítésére felajánlott virágokat.

A Mindenszentek templomában

Virágvasárnap d. e. ¼ órákor barkaszenteslése, a szentmise alatt Máte evangélistia passióját adják elő az énekkar tagjai. Nagysütörtökön ¼ órákor szentmise. Nagypénteken ¼ órákor szentmise alatt a passió. Nagyszombatban reggel ¼ órákor tüzsenteslése és szentmise. d. u. 4 órákor feltámadási körmenet. Nagyszombatban este 7 órákor és Husvétvasárnap reggel 7 órákor lesz a húsfélék és husvétii kalács megáldása. Husvét napján és másodnapján ünnepi sorrend.

Szigeti külváros.

Április 3-án Fájdalmas Szűz ünnepén első péntek 6 és 8 órai misek alatt szentségimádás, előtte csütörtökön délután gyóntatás. **Április 5-én,** Virágvasárnap, körmenet, passió olvasás magyar nyelven, barkaszenteslése a 8 órai mise alatt majd **A nagyhéti istentiszteletek sorrendje:** Nagyhétfőn a plébánia területén lakó betegek gyóntatása és husvétii áldozása. A lamentáció nagyszóda, nagysütörtökön, nagypénteken d. u. 4 órákor kezdődnek. Nagysütörtökön csak egy szentmise lesz d. e. 8 órákor, mely alatt a hívek és a papság közösen áldoznak meg. **Nagypénteken** nincsen se gyóntatás, se áldozás — (csak a nagy betegeknek) — d. e. 8 órákor szertartások és imák, passió, kereszt-lepélzés és csonkamise, utána szentbeszéd. A szentség betétele este 8 órákor. **Nagyszombatban** reggel 7 órákor szentségkítélet. Utána tüzsenteslése, husvétii gyertya megzenteslése. Proféciaik olvasása,

utána keresztült szentelés és szentmise. Délben a bójt tilalom megszűnik. D. u. 4 óra körül feltámadási körmenet a Várady, Rákóczi és Ferenciek-utcáján keresztül. **Húsvét vasárnapján** reggel 6 óra körül lesz a húsfélék és a húsvéti kalács megáldása. 8 óra körül ünnepélyes szentmise szentbeszéd-dél. **Húsvét hétfőn** ünnepi sorrend. **Április 16-án** szent Ferenc megemlékezésének napján a rendi tagok fogadalom újítása a 6 órai szentmise alatt. **19-én** a Makár-utcai elemiskolások Szivárgárdistáinak ünnepélyes felvételre lesz ünnepélyvel egybekapcsolva. **Húsvét első és második napján** a III. Rend otthonában a Szeráfi Kollégium növendékei előadják A gyónás titok áldozata c. meghatározó drámát. A Ferences III. Rend a Katolikus Akció Kulturális Szakosztályának kérelmére könyvtárat a szigeti külvárosi hívek részére közkinccsé ohaítja kölcsönadási olyformán, hogy évi 1 P tagdíj fejében szabadon használhassák a több mint 2000 kötetes választékos tartalmú könyveket. Bővebb felvilágosítást nyerhetnek a III. Rend otthonában a könyvtári órák alatt minden vasárnap d. e. 10—12 óráig.

Gyárváros

Ápr. 3. Első péntek. Szűz Mária hét fájdalmának egyházi ünnepe. ½8 óra körül énekes szentmise, szentségkítéssel. **Ápr. 5. Virágvasárnap.** 10 óra körül barokkszentelés, utána körmenet, ennek végzetével énekes szentmise Passio énekkel. **Ápr. 9. Nagycsütörtök.** Csak egy szentmise lesz, mely 9 óra körül kezdődik. **Ápr. 10. Nagypéntek.** A csankamisé és egyéb szertartások 9 óra körül kezdődnek és szentbeszéd-

dél végződnek. Este ¼6 óra körül keresztúti ájtatosság. **Ápr. 11. Nagyszombat.** Reggel 7 óra körül tűz-, húsvéti gyertya-, víz- és keresztelővíz szentelés, ezek végzetével (körülbelül ¼9 óra körül) énekes szentmise és körmenet. **Ápr. 12. Húsvétvasárnap.** Reggel 7 óra körül hús és egyéb élelmiszerek szentelése. Szentmisék, mint más vasár- és ünnepnapokon, ¼8, 8 és 10 óra körül. **Ápr. 13. Húsvéthétfő.** Szentmisék ¼8, 8 és 10 óra körül. **Ápr. 24. Szent György vértanú napja.** Előtte való estétől az esti harangzózás 8 óra körül lesz, Szent Mihály napig. **Ápr. 29. Szent József ünnepének napja.** Templomunk búcsúnapja, vagyis akkor éjjel napon a szentségekhez járulnak, és templomunkat látogatják, a szokásos feltételek mellett teljes búcsút nyerhetnek. ¼8 óra körül énekes szentmise lesz szentségkítéssel. A templombúcsút ünnepesen a következő vasárnapon, vagyis május 3-án tartjuk.

Religiógyakorlatos szentbeszédek lesznek templomunkban április 3, 4 és 5-én, és pedig 4 óra körül a nők, ¼8 óra körül pedig férfiak részére. A szentbeszédeket Czár Gáspár hitoktató tartja.

A bérnálás elhalasztása. Megyéfpásztorunk a gyárvárosi templomban a bérnálás eredetileg április 26-ra tűzte ki, azonban azt a plébános szentföldi útja miatt egy újabb rendelkezéssel június 14-re halasztotta el.

Farsangi teatestélyeink tiszta jövődelme 420 P volt, mely részben még a föltár, részben az ezen évben elkészítendő templomi szőszék javára szolgál.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Az országos központ most készíti egy németnyelvű röpiratot a Katolikus Akcióról. Sajnos anyagiak miatt nem tudja az összes kiadványokat német nyelven megjeleníteni. Arra is gondol az országos központ, hogy Pfarrbote c. németnyelvű lapban közölné le a szüksé-

ges tudnivalókat, amely lap az egyház-megyéiben eléggé közkezdvelt.

Többeknek. Vetített képek előadásokhoz diapozitívek és filmsorozatok kikölcsönözhetők a „Kive”-nél (Budapest, VIII., Horánszky-u.) és az „Uránia”-nál (Budapest, V., József-tér II.).

Felhívjuk a figyelmet a Kat. Háziasszonyok Orsz. Szövetségének növekvő öntézményeire, amelyek főleg a városokba kerülő falusi család-leányok erkölcsi és szociális védelmét szolgálják. — A Budapestre érkező nők keressék fel a pályaudvarokon található fehér-sárga karszalagos vasúti missziós megbízottakat, akik tanácsokkal látják el őket s a fővárosban működő elhelyezők révén védelmet, hajlékot nyújtanak nekik s elhelyezésükről is gondoskodnak. A szövetség címe: Bpest, VIII., Mária-u. 7. sz.

CIPŐT

SPORTCIKKEK

legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs Városház-épület. Telefon: 13—26.

Alapítotott: 1861. **HAMERLI J. PÉCS**

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület).

Fióküzlet: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20. és VII., Erzsébet-körút 38.

Pécs legrégebbi fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágyneműk, női és férfi téli-nyári ruhák, jéggyűrűk stb. Szigorúan szabott ótész órák

Krausz Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK

vasalók, főzőedények, kerekpár- és szerelési cikkek, villanszerelések

10 HAVI RÉSZLETRE

PETROVITS-
nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, falórak, ékszerek. —:—: Elsőrendű javítóműhely. Szolid és szakszerű kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszert,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Szinház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkái a lehető legolcsóbb áron szerezhethet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csilárok, mindennemű szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhethők be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungram izzólámpa raktár.

Vagyont takarít meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében vásárol. Irgalmasok-u. 1. Telefon: 22-08.

BENKOVITS sütőde Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Deák-utca 15.

Fiók: Irgalmas-utca 1.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztal-neműek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsinég- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagártmányok raktára **Molfer Antal** vászon- és fehéremű üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. **Kárpitos cikkek! Szőnyegek!**

Palai Géza Pécs, Jókai-tér 2.
spec. írógép műszerész Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavítás, karbantartás, írógépzszalag. Írógép kellekek. Minden-fajta írógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárunkban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet **RUPPERT LAJOS** textilruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak a legmegbízhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7. TELEFON: 12-61.

Zongoratanítást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy-utca sarak

Uri-
dívat

Kötött szövött árak. Külön cipő osztály. Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiú- és leánycipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.

női-
dívat

Felelős kiadó: **Tiborc Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSÉTT

TUDJA ÖN HOGY

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth L.-u. 7.
1 drb. 18x24-es nagyítás csak 2 pengő

3 vagy 6 laphoz (eredeti felvétel.)

Dragila Antal

üveges és képperetező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBN

Vásároljon **fűszer- és csemege árukat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2.

TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Ofthon** Apáca-u. 2.
Elvállal előnyomást, montírozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok himzését a legolcsóbb árban.

Mindennemű fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

SZENT ANTAL

Elsőáldozási emlékhépek
és bérmlásra alkalmas
emléktárgyak nagy vá-
lasztékban olcsó árban
kaphatók.

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papir-
kereskedése és templomi
felszerelések raktára -!

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31-99.

Schwarz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondolást (Dauer), festést garantáltan és olcsón végez
JUNG ISIVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület)

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler
kalapok, Panizza kalapok,
„Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos
mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, költői,
szövegt árúit: férfi, női és gyermek-tehéneműit és vásznaít.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-
készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok

Kész férfi- és
gyermekruhát
a legolcsóbban és
legszebb kivitelben

Lang Andornál,

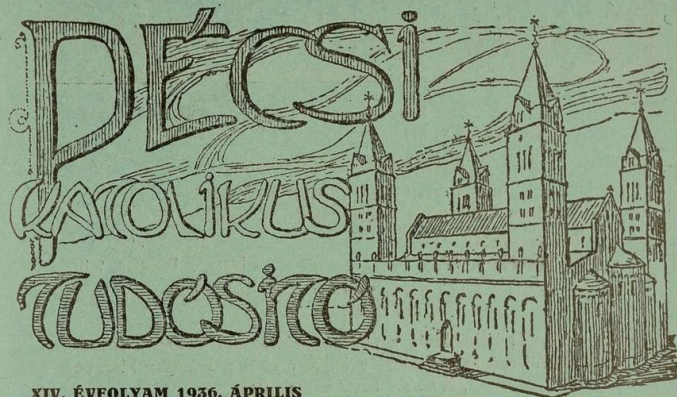
Rákóczi-ut 49.
sz. alatt szerez-
het be. Külön
mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-
utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos név-
jegye a legszebb
alkalmi ajándék,

XIV. ÉVFOLYAM 1936. ÁPRILIS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Jézust keresztre szegezik. Dr. Gálos László. — Szociális nagy-
bőjtöböl — keresztény feltámadásra. Perr Viktor. — A jubiláló
Dunántúl. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — Mit mond a recept.
— Katolikus Akció — Férfiak — Credo. — Nemzeti zarándoklás
Rómába. — HIREK. Fényszóró T. E. — KÜLFÖLD — KÖNY-
VEK — Áprilisi egyházi naptár. T. E. — Pécsi egyházközségek
hírei. — Szerkesztői üzenetek.

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

PÉCS-EGYHÁZMEGYEI KATOLIKUSOK LAPJA

Szerkesztőség:
Pécs, Inczedy Dénes-utca 2/2.
Kiadóhivatal:
Pécs, Inczedy Dénes-utca 9/1.

FŐSZERKESZTŐ:
HANTOS BÉLA
FELELŐS SZERKESZTŐ:
GERGYE GYÓZÓ dr.

Kiadóhivatal vezetői:
VARGA NÁNDOR
WOLF JÓZSEF
...
Megjelenik minden hó elsején.

Előfizetési ár egy évre 2 P, vidékre 2.40 P. — Egyes szám ára 20 fillér.

Előfizetni lehet: a Szent István Társulat könyvkereskedésében,
Pécs, Széchenyi-tér 17.

Az előfizetés beküldhető a „Pécs-egyházmegyei Takarékpénztár
rt. 17.598.” számú csekklapján is. A csekklap középső részébe
„P. K. T.” betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulatnál
és a Szent Antal Bazárban.

Nincsen gondja **Szent István Társulatnál** Pécs, Széchenyi-tér 17.
egész éven át Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Íjúsági iratok, képesköny-
vek, mesekönyvek, regé-
nyek. Útleírások, művészeti
könyvek. — Ima- és zlatos-
sági könyvek. Kegytárgyak.

Arany
töltőtollak
már
4
pengőtől!

Levélpapírok díszdobozok-
ban. Asztali tentatartók, ír-
mappák, írőkészletek. Ama-
tőr albumok, emlékkönyvek
legszebb kivitelben kapható.

Utazási cikkek. bőrönd- és bőrdíszműáruk, retikülök, irattás-
kák, női-övek, hátizsákok, kutyafelszerelések
minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbban
Pécs, Király-utca 42. szám. — Lyceum-épület. — **Schneider József**
bőröndösnél szerezhetők be.

Szentképek, márkás olajfestmények részletre is olcsón kaphatók.

Képkerevezést olcsón vállalok!

E lapra hivatkozók 10 százalék árengedményben részesülnek!

Mihalik Péter képkerevező Pécs, Király-u. 42. — Lyceum-épület. —

XIV. évfolyam.

Pécs, 1956. május

5. szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

VIRÁG FERENC
MEGYÉSPÜSPÖK

10 ÉVE
ÁLL A PÉCSI EGYHÁZMEGYE ÉLÉN.

Mindannyian emlékszünk a tíz év előtti május hatodikára.

Májusi naplány áradt szét a székesegyházban. Ragyogtak az arany gloriális képek, ragyogtak az aranyos díszítések, bronzveretek, és sokszínű marványok. A püspöki trónuson a pápai nuncius foglalt helyet, az oltárnál Zichy Gyula gr. kalocsai érsek mondta a sz. misét két más püspök segédletével. Az oltár előtt pedig Virág Ferenc térdel, az új pécsi püspök, akit most szentelnek püspökké. Közülünk való, mindannyiunk által örömmel fogadott püspök került az élünkre.

Azóta tíz év múlt el. Tíz éve főpásztora Virág Ferenc sz. Mór egyházmegyéjének. Tíz éve utóda sok nagy püspöknek. És sz. Mór szellemében vezette egyházmegyéjét. A nagy elődök nagyvonalúságával kormányozta híveit.

A lelkipásztorkodásból emelte fel a Szentlélek Uristen főpásztorrá. Lelkipásztor, az egész egyházmegye főlelkipásztora maradt a püspöki székbén is. A lelkipásztori büzgőség sarkalta annak a sok templomnak létesítésére, mely az elmúlt tíz év alatt épült az egyházmegyében, annak a sok új lelkipásztori állásnak szervezésére, melyek szerte az egyházmegyében mostanában keletkeztek. És mennyivel több volna a templom, az iskola, az új plébániák és káplánások száma, ha annyit alkotott volna, amennyit a lelkipásztori szükségletek felismerésében annyira gyakorlott szeme jónak és kívánatosnak lát.

A lelkipásztori büzgőség készteti, hogy az öt keresők bármikor és könnyen megközelíthessék, hogy nevezetesebb alkalmakkor társadást és időt nem kímélve kiszálljon egyházmegyéje legtávolabbi zugába is. A lelkipásztorkodás korszerűvé tételére és irányítására székvárosa plébánosával gyűléseket tart, az Actio Catholicát hatalmas lendületbe hozza, a jövő hónapban egyházmegyei zsinatot tart, a lelkipásztorkodásban kérdemesült papjai számára a monumentális és nevét a nagy alkotó püspökök között megörökítő Papi Otthonban megfelelő tartózkodási helyet teremt, a gyakorlati lelkipásztori szempontokat sürgeti a jövő papjágának képzésében.

Valóban sok oldalú és bő termést ígérő főpásztori tevékenység. Nem kerüli el figyelmét az egyházi énekek jelentősége az istentiszteletben és ennek révén a lelkipásztorkodásban s ezért az énekiskolát nagy szabású építkezéssel bővíti és továbbfejleszti. A lelkipásztorkodásban annyi segítséget nyújtó szervezeteket és szerzetesnőket az egyházmegye számos helyén letelepíti, az egyházközönségi nővérek modern intézményét támogatja és terjeszti, az egyesületek működését szemmel tartja és gyűléseiken, ünnepélyeiken való megjelenésével büzdítja.

Mind ezek mellett jut ideje a vármegye és Pécs városa életében való részvételre s gazdaságának rendezéséért való mintagazdasággá való fejlesztésére.

Az egész egyházmegye örövendő lélekkel jubilál s kéri az Úr Jézust, a jó pásztort, hogy püspökét még sokáig tartsa meg ép erőben és minden tervét és munkáját áldásával és kegyelmével kísérje.

Sipos István.

Az Actio Catholica országos elnöksége az 1935/36. évre „Krisztus és a gyermek” gondolatot vette fel programjába és az őszi katolikus nagygyűlés is ennek jegyében zajlott le. Az országos központi megmozdulást az egyházmegyék mindenütt átvették és még a tanév folyamán az egyes városokban, falvakban nagy gyermek-felajánlási ünnepségeket rendeznek. A pécsi egyházmegye is bekapcsolódik ebbe a hatalmas megmozdulásba és f. évi máj. 24-én, vasárnap d. u. 5 órakor a székesegyház előtti téren imponáns gyermek-felajánlási ünnepséget rendez az eucharisztikus Úr Jézusnak. A felajánlási ünnepséget 3 napos bevezető ájtatosság előzi meg, amelyet minden pécsi plébániában a délutáni órákban tartanak a szülők részére. Az ájtatosságok célja a gyermekek nagy értékére rámutatni és lelküket a szülők révén minél közelebb juttatni az Úr Jézushoz. A szülők gondolkodása, vallási fel fogása, erkölcsi meggyőződése mindig döntő szerepet játszik a gyermekek nevelésében, akiknek nemcsak a testi egészségére, de elsősorban lelkük örök üdvösségére gondolnak és azért hoznak meg minden áldozatot.

A gyermek-felajánlási ünnepségen résztvesz Pécs város összes elemi- és középiskolájának mindkét nembeli tanulója és előreláthatólag közel 8.000 gyermek és ifjú hatalmas tömege fog majd tanuvalomást tenni Krisztusba vetett hitéről, az örök ideálokért lelkesedő fel fogásáról. A gyönyörű ünnepséget harangzúgás vezeti be, mialatt a különböző iskolák növendékei felvonulnak és elhelyezkednek a székesegyház előtti téren és kezdetét veszi az ájtatosság.

Először Virág Ferenc megyéspüspök fog főpásztori szózatot intézni az ifjúsághoz, utána pedig kihozzák a székesegyház bejárata előtt felállított oltarra a legméltóságosabb Oltárszentséget és a „Tantum ergo” közös éneklése után az ifjúság elmondja felajánló imádságát. Az imádság szövegét egy kisfiú mondja, míg a közös rész valamennyien imádkozzák. A felajánló imádság után ismét áldás lesz az Oltárszentséggel, majd pedig egy Jézus Szíve éneket fognak énekelni. Ezzel az ünnepség befejeződik és az ifjúság rendezben elvonul a térről.

Az ünnepségen maguk a szülők is résztvesznek, de ők a tér alsó részén helyezkednek el.

Egyébként a felajánlási ünnepség részletes programját még külön ismertetni fogjuk a templomok bejáratánál kifüggesztett plakátokon.

PÉCSI KATOLIKUS KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK névsorát szakmák szerint állandóan hozni akarjuk lapunkban és mindenképen reklámozni fogjuk őket. A Tudósító anyagi helyzete azonban nem engedi meg, hogy ezt díjmentesen megtehessek, ezért csak a költségek megtérítéséért — tíz számban való megjelenésért — évi négy pengőt kérünk egy-egy személytől, amely összeg részletekben is fizethető. Jelentkezéseket felvesz a Tudósító hirdetésgyűjtője: Hirling Géza ny. Máv. előjáró, Széchenyi-tér 12. sz. alatt. Hirdetőinket természetesen ezúttal is díjmentesen tesszük be a névsorba.

GYÖRKÖS JÓZSEF

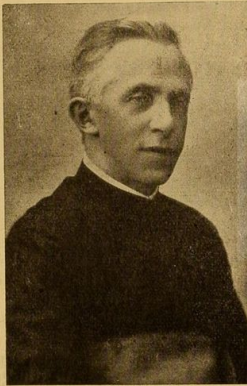
Olvan hihetetlen és valószerűtlen. Egy hónappal ezelőtt még ő irányította a Tudósító szerkesztését; maga is írt, rendelkezett, buzdított, lelkesített és most már csak emlékezünk róla, aki köztünk élt és akit szeretünk, de aki eltávozott tőlünk örökre. Ha valamikor, hát akkor a sir tátongó nyílása előtt éri és tudja az ember, hogy a halállal nincs vége mindennek. Kell lenni egy örökkévalóságnak, ahol a nyugtalan emberi szív boldogságra talál, ahol a kutató emberi elme betelik a végtelen Igazság szemléletével, ahol minden kérdésre feleletet kap és elveszi önfeláldozó élete jutalmát.

Györkös József apát, igazgató halála mélységes gyászba borította mindazokat, akik szeretettel és hűséggel ragaszkodtak nemcsak szívéhez, de éppen főlemelően szép halálában láttuk a nagy igazság ragyogását: Qualis vita, talis mors, amilyen az élet, olyan a halál. Élete a Krisztus Szíve szerinti pap földi zárandoklása volt. Mintha érezte volna, hogy állandóan nagy adósságot törleszt, amikor visszavonhatatlanul feláldozza magát az oltáron, hiszen már apostoli

életének kezdetén az isteni jóság és kegyelem megnyilatkozásaival találkozott, midőn súlyos betegségből kigyógyulva elérhette szíve vágyát és óhaját: pappá szentelték. A gyöngye testben azonban hatalmas lélek lakozott. Nem ismerte a nyugalmat és téltenséget. Rajongója volt a hivatásának és fanatikus a munkának. Papi lelkülete hevítette a kötelességteljesítés hősies áldozataira. Aldozott anyagiakban és erkölcsiekben, csak hogy lássa a krisztusi eszmék diadalát.

Fiatalos lélekkel, törhetetlen idealizmussal a nagy pedagógusok közé emelkedett föl. Tanult, írt, kutatott; nagy szívjóságával olvasni tudott az emberi lelkekben. Bámulatos tapintattal oktatta és nevelte a rábizott leányifjúságot és amikor értelmi világukat

gazdagította ismereteivel, ugyanakkor a szívüket is nemesítette és a komoly vallásos élet ösvényein biztos kézzel vezette növendékeit. Mindig a többet, jobbat, a szentebbet kereste. Élete nyitott könyv volt. Mindenkinék csak adni akart abból az értékes kincstárból, amit évek

hosszú során hangyaszorgalommal gyűjtött a tudás és jóság birodalmában. Ezért szerették tanártársai és növendékei, ezért féltek az elvesztésétől, ezért imádkoztak könnyes szemekkel az életéért és ezért siraták meg zokogva elhunytát.

Igaz barát volt, aki hűségesen ápolta a barátság megszentelt érzelmait. Értékelte másokban a jót és elismerte az érdemet, ha mindjárt a tulodalon is tapasztalta azt. Szerette a jó baráti, paptestvéri kört és akik megfordultak társaságában, a megértő és igazságszerető férfi vonásait lehették el szavaiból és viselkedéséből. Még a szótlanságában is volt valami tiszteltremélt. Mindenki tudta, hogy hosszú évek óta súlyos betegség csírát hordozza magában és az élet inkább a boris, mint napugaras színeiben mutatkozott be számára. Nagy akaratérővel uralkodott betegségén és hányszor mutatott barátságos, kedélyes arcot, amikor a fogait kellett összeszorítani a fájdalomtól.

Györkös József a pécségyházmegyei Katolikus Akció megalapítója és életrekeltője volt. Alig három évig állt az akció élén mint egyházmegyei igazgató, de csak az látja, mit dolgozott, aki betekinthez abba a hatalmas ügykezelésbe, propagandamunkába, előadás és cikksorozatba, amit ezalatt a pár év alatt végzett. Egy új eszmét, munkakört, hatalmas célkitűzést kellett ismertté, sőt kedvelté tenni az egyházmegyei papság és a világi katolikus hívők előtt, ami valóban egész, intranzigens, lelkes vezető és irányítót követelt. Ez volt Györkös József. A

pécségyházmegyei A. C. munkája és szervezete az első között áll az országban és neki köszönhető egyedül, hogy az utódok már jól kitaposott utakon haladhatnak és a jól végzett alapozó munkában már sikereket is könyvelhetnek el.

A Pécsi Katolikus Tudósító szerkesztőjét gyászolja Györkös József halálában. A tollnak is mestere volt és kicsiszolt mondatai, logikus írásai, pompás okfejtései valósággal predesztináltak a szerkesztői tisztiségre. Egy új frögárdát szervezett maga köré és a havonként tartott szerkesztői megbeszélések sok-sok érdekes és értékes gondolatot termeltek ki a legközelebbi példány számára. Ennek az eszmecsereének Ő volt a lelke, irányítója, az összetartás finomkezüje ápolója.

1936. április 3-án, Fájdalmas pönteken megszünt a nemes papi szív dobogni, — a kutató szemek fénye kihuny, a fáradt kezek örökre megpihentek és a mindig tanító ajkak némán lezárultak. Györkös József legszebb férfikorában, 51 évvel megjelent Teremtője előtt, hogy számot adjon sáfarkodásáról. Nem félt a haláltól. Szinte mosolyogva köszöntötte. Készen volt és csak azt hangoztatta, hogy jó papként akar meghalni. Utolsó szavai: Jézusom szeretlek!

Könnyes szemekkel, az emlékezés és a közeli elmulás fölött érzett mélységes fájdalommal gondolunk Györkös József igazgatóra és csak egyért imádkozunk, hogy az igazságos Bíró jó harcosának adja meg az igazak koronáját.

R. i. P.!

M. F.

Adjunk kiolvasott lapokat és folyóiratokat a SZENT ANTAL BAZARNak! A Katolikus Akció falusi vezetői ugyanott kaphatnak anyagot a sajtópropagandához.

Szerezzünk új előfizetőket a Tudósítónak!

A „MISSA SOLLEMNIS” pécsi szabadtéri előadása:
június 10-től 14-ig mindennap esténként.

ÖRÖMMEL JELENTJÜK,

hogy a MISSA SOLLEMNIS pécsi előadása biztosítva van. *Hálával tartozunk* a város vezetőségének, hogy ennek a nagyszabású katolikus darabnak az előadását magára vállalta, — a város idegenforgalmi hivatalának, mely a mult tapasztalatai alapján a legügyesebb és legbuzgóbb propagandát végzi, — az énekeseknek és zenészeknek, akik nagy szorgalommal járnak a próbákra, — a szereplőknek, akik közreműködésüket megígérték — és nem utolsó helyen annak a hűz derék, gazdag pécsi polgárnak, akik az anyagi felelősség vállalásával is oda álltak a mozgalom mellé.

A fővárosi szereplőkkel a szerződés-kötés már megtörtént. Készen áll a 3000 személyes tribün terve, melyet már május végén felállítanak, hogy a próbák nyugodt menetét semmi se zavarja. A vendégek elszállásolásáról gondoskodás történik. **Már most jelentsek be az idegenforgalmi hivatalban, akiknek ezekre a napokra kiadó szobáik vannak.** A vasút utazási kedvezményt ad: az ünnepi hét folyamán bárholnan 50%-os kedvezményrel lehet Pécsre utazni.

Mindezek után rajtunk, katolikusokon van a sor: gondoskodjunk róla, hogy mindenki résztvehessen a szentmisének ezen a nagyszerű misztériumjátékán, s így behatoljon és mélyebbre szálljon a szentmise titkaiba!

A plébános urak szervezzék meg a csoportokat! Ezekben a napokban okvetlenül hozzák be hivatkozott Pécsre! Pécs Város Idegenforgalmi Hivatala az utazási igazolványok és minden más tekintetében szívesen áll az érdeklődők rendelkezésére.

A karmelita apácák kérelme. A május 21-iki zárda szenteléssel kapcsolatban a karmelita apáca rend azzal a kérelemmel fordul a pécsi hivatkozott, hogy amennyiben nélkülözhető bútordarabjaik (ágy, asztal, szék, fogás, mosdó, szentelvíztartó, feszület stb.) vagy konyhaberendezési tárgyaik lennének, úgy szíveskedjenek azokat a zárda vendégszobájának, külső társalgójának, valamint a külső nővérek lakásának berendezésére átengedni. A legkisebb tárgyat is felszönettel fogadja a zárda előjárósága s kéri, hogy az adományokat a zárda szentelvényeire s missziós nővérek Megye utca 18. sz. alatti házába szíveskedjenek eljuttatni. Kívánatra a tárgyakat készséggel el is hozatják. Telefon: 18—78.

Még meg sem száradt a diplomája, már kinevezték tanárnőnek, viszont alig kóstolt bele a tanításba, már is öngyilkos lett. Búcsúlevelében ezt írta: „Az élet legnagyobb ajándéka, hogy bármikor elveheti magától az ember!” Ki ne ismerné fel azt, hogy a szerencsétlen tanárno minő légkörben szivta a tudományt? Minő szerencsétlenek voltak azok a diáklányok, akiket ilyen hitnélküli lélek tanított, aki nem tudta megtanulni, hogy az élet az Isten tulajdona, tehát csak Ő veheti el. Amit a földön könyvből meg nem tanult, azt megtanulta a felhők fölött könyv nélkül, ahol tanárno létére is nagyon-nagyon rossz osztályzatot kaphatott!

Válasz

vasárnapi és hétköznapi Seprő Ferenc dr. úrnak
legutóbbi receptjére.

Kedves Doktor Ur!

Úgy látom orvossága elég egyszerű és hatásos anyagokból készült, mégis — tekintve a páciensek sokféleségét és nagy számát — kételkednem kell sikerében. Különösen szemet szűrt az egyik szer, mely Pécs katolikusainak gyógyítókolézából származik. Ilyen kártóké-rendszer minden pécsi plébániának van, de ez maga nem segített a betegségén — lévén ez a „rendszer” nagy rokonságban az anyakönyvvel, mert itt is szép sorjában megvannak a katolikusok, de ezek is többnyire csak „anyakönyviek”.

En inkább azt ajánlom, **szedje össze egy csoportba minden egyházközség vezetősége azokat a férfiakat, akik minden tekintetben kifogástalanok és akikre minden körülmények között lehet számítani.** Ezeket aztán képezze ki, kapcsolja még jobban az egyház-

hoz, de **támogassa is őket minden igaz ügyükben.** Hiszen ilyen szempontból mennyi lehetőség van az egyház kezében! Kár, hogy többnyire minden terv nélkül és igen sokszor érdemtelenekre pazarlódik.

Hasonló szempontok szerint kellene végig „seprőzni” minden katolikus egyesületet — elbocsátván belőlük az oda nem való tagokat. A megmaradtakat aztán rendes munkára fogni — és évenként és városankint — egyszerű kétszer egy-egy nővel férfigyűlésre összehozni. **Merem állítani, hogy ezeknek egy kiáltása messzebb hallatszanék, mint sok ezek lusta dörmögése és mormogása.**

Kedves Seprő dr. Úr ajánljuk ezt a receptet és várjuk ezt az orvosságot; többek között egy Önnek halk szavú páciense is:

Szemes László.

Május végéig lehet a Máriacelli zárandoklatra jelentkezni. A pécsiek VII. máriacelli zárandoklata Kelemen Andor dr. apátplébános vezetésével június 29-én délelben indul s Sopronon át aznap este érkezik Wiener-Neustadtba. Innen a zárandokok kényelmes autóbuzsokon folytatják útjukat a Semmering festői vidékén keresztül s Mürrzuschlagn, Mürrsteg, Todtes Weib érintésével jun. 30-án délelben érkeznek Máriacellbe. Az elszállásolás Máriacellben a Feichtegger-féle elsőrendű „Weisser Ochs” szállódban történik. A bazilikába az ünneplés bevonulás még aznap este megtörténik s mind a négy nap alatt a zárandokoknak közös szentmiséjük lesz. A zárandokok kisebb csoportokban részletesen megtekintik a kegyhely világhírű kincstárát, a delutáni órákban pedig módjukban lesz a vidék szebbnél-szebb kiránduló-helyeit (Erlauf tó, Hubertus tó, Lunzer tó, Máriaivárossz) megtekinteni. A zárandokok egy napot töltenek Máriacellben s szombaton, jul. 4-én éjjel érkeznek vissza. A zárandoklat résztvevőinek sem útlevel, sem vízum nem szükséges. Résztvételi díj a II. osztályon 90, a III. osztályon 70 pengő. Ebben az összegben a vasuti és autóbuzsójegy Pécsőtől Pécsig, valamint a teljes ellátás és szállás díja is bennt foglaltatik. A II. osztály résztvevői Máriacellben egy, két és háromágyas, hideg-kézfűzettel ellátott szobákban lesznek elszállásolva s ellátáukhoz reggelire kávét vagy teát vajjal, délelben levest, sültet körítéssel és téstát, este pedig sültet körítéssel és téstát kapnak. A III. osztályon levők elszállásolása 2—4 ágyas kényelmes szobákban történik, s ellátásuk ugyanaz, mint a II. osztályon, azzal a különbséggel, hogy a reggeli vaj, az ebédet és vacsorát pedig téstá nélkül szolgálják fel. Jelentkezni lehet május hó 25-ig 10 pengő lefizetésével a pécs-belvárosi plébánia hivatalban. A résztvételi díj fele jun. 1-én, a hátralévő rész pedig jun. 20-ig befizetendő. Tekintettel arra, hogy az osztrák valuta megszervezése hosszabb időt igényel, valamint arra a körülményre, hogy az autóbuzsokon a résztvevők száma korlátozva van, a vezetőség kéri a mielőbbi jelentkezést. Pécs, Belvárosi plébánia hivatal.

FIGYELŐ.

A MAGYAR SAJTÓ ÉS A NEMZET ÉRDEKEINEK A SZOLGALATA. Hubay Kálmán szerkesztő előadást tartott a Nemzetpolitikai Társaságban A sajtóelőform címmel. A többek között azt mondta, hogy „a háború előtt a sajtó egy igen jelentős része nem óhajtotta magdévát tenni a keresztény világnézet, a nemzeti gondolat, a valláserköles és biztonság szempontjait. Céltavet és kigúnyolt mindent, ami a történelmi magyarság szemében szent és érthetetlen volt.”

Ezért a megállapításáért a baloldali sajtó megnehezítelt az előadóra s a Magyar Hírlap, — mely nem akar hosszabb vitába szállni vele — csak arra emlékezteti, hogy „a magyar sajtó pártkülönbség nélkül állt és áll a nemzet nagy érdekeinek szolgálatában, minden alkalommal, amikor a nemzet és az ország vitális érdekeiről van szó”. Emlekeztetőül a kormányelnök nyilatkozatára hivatkozik, amelyet Rómából visszatérve tett a pályaudvaron a magyar sajtóról, amely „félretéve pártpolitikai állásfoglalását, csak a nagy magyar ügyet szolgálta”. Már most, ha a miniszterelnök így vélekedik — okoskodik a M. Hírlap — senkinek sem lehet tárgyi alapja arra, hogy a magyar sajtó hazafiságának megítélésében Gömbös Gyula miniszterelnökkel ellentétes álláspontra helyezkedjék”.

BARMILY ÜGYESEN IGYEKSZIK még cikkének címében is a liberális lap a miniszterelnök nyilatkozatát maga mellett kijátszani, mi mégis megkíséreljük egy kis „emlekeztetővel”, igazolni az előadó állításának igazságát. És pedig „tárgyi alapon”, egész szigorúan saját magából vett idézetekkel igazoljuk, hogy a magyar sajtó „egy igen jelentős része”, vezetők helyen éppen a M. H., nem állt a nemzet nagy érdekeinek a szolgálatában — különösképpen a multban. Mert első sorban arról volt szó. S a nemzetellenes multját nem tudja fehére mosni még ezer miniszterelnöki nyilatkozat sem s reméljük, nem is óhajta. Hogy

jelenleg keresztény nemzeti szempontból nem esik súlyosabb megítélés alá a pesti liberális sajtó viselkedése, annak nem meggyőződésbeli, hanem merőben taktikai okai vannak. Milyet kedvezőbb szelet kapna, rögtön kimutatná igazi mivoltát, belső meggyőződését, mint ahogy az októberi forradalom idején tette. Mert a lelkiülete nem változott, csak a körülmények alkalmatlanok arra, hogy szíve vágyait kiöntse...

A liberális lapok igen jól spekulálnak, amikor vakmerően a magyar társadalom bűnös felelősségére számítanak, amikor multjukat emlegetik. Ne bántuk októbert, ne bántuk a mult bűneit, amkor itt van Kossuth Lajos, meg a liberalizmus! ...

EMLEKEZTETŐÜL: Ismeretes, hogy a kurucokodó „Magyar Hírlap” törvényes jogelődje a „Világ” című lap volt. S csak amikor a Világot egy kormányrendelet betiltotta (bizonyára a nemzet nagy érdekeinek a szolgálatáért) s megjelenését lehetetlenre tette, akkor vették meg a Magyar H. címét, hogy a Világ régi irányát és szellemét új cím alatt folytassák. Ismeretes, hogy a Világ teljesen szabadkőműves alapítás volt. A Comenius páholy egy-maga 25.000 koronával vett részt — 1909-ben — az alapításban, s a Világ ügyét a Kelet című szabadkőműves lap „az egész magyar szabadkőművesség beszélteteli ügyének” tartotta. A Demokrácia páholy titkári beszámolója szerint „... minden felveendő páholytag köteles előfizetni a lapra és ez, mint erkölcsi kötelesség úgy az előfizetésre, mint az előfizetők gyűjtésére fennáll a páholytagokra nézve is.”

Hogy hogyan szolgált az önértékben vérg sértett M. H. jogelődje a Világ, a hazafiságot és keresztény világnézetet, azt saját szavaiból ítélték meg a leglátványlagosabban. 1911. jan. 15-én írja Egy aggodó anyának: „... gyermekei nevelésében a lehető legjobb határai között tartson tőlük távol minden pozitív és dogmatikus vallást.

S minthogy elmaradt törvényeink a vallásos nevelést az iskolában előírják, igyekezzék minden erővel az iskolai vallásitanítás kártékony hatását okos házi neveléssel: a természetstudományok és a humanus erkölcs tanításával ellensúlyozni. Aki ma csakugyan becsületesen a vallási morál szerint akarna élni, az pár hét alatt vagy éhen halna, vagy bolondok házába, vagy börtönbe kerülne”. Nyilván a haza érdekében írta a Világ: „... a forszírozott magyar nyelvtanításnak és himnuszénekeltesnek csak egy eredménye lehet: „a zsöngö gyermekkor szisztematikusan elbutítása”. Vagy ezt: „a katonák esküje is általában ürességek takar”. Hazafias szellem sugallta nyilván azt a vezércikket is, amelyben bátran megmondja: „... a szabadkőművességnek ma... a klerikalizmus, a feudalizmus és militarizmus ellen kell küzdeni. Ez a három tényező rákénéje minden haladásnak”.

CELBAVETT ÉS KIGÚNYOLT MINDENT a háború előtti liberális sajtó, hogy alássa a vallásos érzést, a keresztény hithez, egyházhoz való ragaszkodást. A művelt osztályt az u. n. szabadgondolkodó, a szegényebb néposztályokat a szocialista sajtó által. A keresztény felekezeteket általában egymás ellen uszította. Az önértékes M. H. testvérbátyja, a Világ, természetesen itt is vezet. Nem győzi ismételtetni, hogy „a vallás bilincsekbe vert gondolat”, „alkohol, szellemi pálinka és veszedelmes bódítózer”, amelynek „döreség más szerepet juttatni, mint menhetetlen majdnemhullók vigasztalásá”. „A vallás — írja — csak ott juthat szóhoz, ahol a tudomány már tehetetlen. Itt is természetesen csak narkotikumként”. „... a keresztény vallás egy menhetetlen beteg, tehát hullának számító al-dó száma való vallás”. A megtévesztés isteni titkán így gúnyolódik a hazafias

Világ: „Testet öltött az ige, szóval laberré lett maga az egyetlen isten, felöltvén saját teremtményei egyikének alakját, az emlősök és gerincesek zsidó-osztályából”.

A katolikus-ellenes fanatizmus lázban tobzódott valamennyi liberális lap, mihelyt a Mária-tiszteletnek s a Mária-kongregációnak csak a nevéit is hallotta. A „Világ” patológikus örjöngéssel írta, hogy a kongregációk, mint bizonyos, nyilvános kertekben kőszáló bácsik „magukhoz édesgetik a gyermekeket s parázna, sőt fertőző gerjedelműk aldozataivá teszik őket”, s hogy a gyermek szellemi leigázására, eltorzítására, sőt rabláncra fűzésére törekednek. Szemérmellen vallásünyolás ille orgiáit ügyszólván minden oldalán. „Ha talán megengedhető — írja — a felnöthöz köztét a legbolondosabb vallásnak (f. i. a katolikusnak) a terjesztése is, türelmetlen az ilyen szabadság a gyermekek között”. Majd ismét: „A gyermeki lélek megfertőzéséhez, a csuhás és csuhatlan heccéklápnok tenyészéséhez az összes felekezetek között az egyedül idevett őrt legjobban”.

De legyen elég ennyi annak bizonyítására, van-e „tárgyi alapja” Hubay kijelentésének, hogy a háború előtti sajtó jelentős része milyen ádáz gyűlölettel támadta a vallást, az egyházat, a kereszténységet és első sorban természetesen a katolizmust. Mert a Világ nem állt egyedül a keresztény gyűlöletével. Hűségese segítőtársai voltak az összes liberális lapok, élükön az Est, Pesti Napló és mindenkéül a hirdett Pesti Hírlap, amely nyilatkozta, hogy a katolizmusra Magyarországának nincs szüksége. Igen, idáig jutott a katolizmus abban a liberális aranykorban, amelyet olyan sokan szeretnének visszavárni...

NYILAS PÉTER.

Az esztől sikossá lett linz-cortinai országúton rohanó hatalmas autóbussz 80 méteres szakadékba zuhan, ha a Szűzanya szobra vissza nem tartja. Vajjon az autóbussz minden utasa hálás lesz-e a Szűzanya oltalmáért?

FÉNYSZÓRÓ.

A kat. publicista. — A kat. sajtó kritizálása. — A mai szülők. — Előkezűlet a házasságra — Turi Béla. — Magyar zsidó. — Vita egy nagyságos asszonnyal a színháziról.

— A (katolikus) publicista... amennyiben újságjában a napi eseményeket hozza és ismerteti, még a szenzáció feloldozásával is, nagy bölcseséggel és finom erkölcsi érzékeléssel gondosan rostálja meg a napi híreket! Ne túrja, hogy nyilván fantasztikus, hazug, vagy otromba hírek továbbterjedjenek. Ne túrja akkor sem, ha ezek, mint „megtörtént tények”, talán már a világsajtót is bejárták. A publicista ne tereskedjen a nagy nyilvánosság elé meghasonlott családok, szerelmek vagy züllött emberek szenvedéséről. Ne ismeretlen részletesen mindenféle csalást, lopást, betörést, rablást, sikasztást és más gonoszságokat, vagy hasonló gaztettek elkövetésére ki ne ottassa a még könnyen hajlítható ifjúságot s a rosszra hajlandó, vagy abban megátalkodott felnőtteket. Ne akarjon meg nem érdemelt részvételt keltetni az igazságoson elítélt gonosztevők iránt. Ne hagyja szó nélkül az öngyilkosságot. Bélyegezze meg az ostoba és mint egyházi, mint világi törvényekkel ellenkező párbájt. Végül... minden írásában az igazság lebegjen szeme előtt.

*

— Katolikus sajtókkal szemben... a kritikát gyakoroljuk igazságosan, jóakarattal és szeretettel, ne pedig azzal, hogy a katolikus sajtókat egyszerűen elpártolunk. Ha igazságosak volnánk és a kritikának ugyanazt a mértékét és szigorát alkalmaznánk a nem katolikus sajtóra... mint amilyen méltán alkalmazunk katolikus sajtóinkra: akkor megmaradnánk a katolikus sajtó mellett, vagy visszatérnénk hozzá, mert a katolicizmus legalább ennyire kötelezi (Katolikus Szemle.)

*

— Micsoda torz nevelők soksora a mai szülők! Milyen felháborítóan tudatlan, ferde, elhibázott és elromlott nevelést kap a gyermekek jóróra száraléka azoktól, akik őket az életbe elhívták! Mintha még a nevelés kötelességének a tudata, a nevelői felelősség s a nevelés nehéz művészetének átérzése is végleg kivesztett volna a tömérdék szülő szívéből. A gyermekek nem nevelteknek többé, hanem csak nevelkednek, mint a bokrok. Ez is összefügg a szabaddoműves szellemű házassági törvények által elcaicizált, szentségi méltóságától megfosztott házasság rendszerével;

hiszen ha a házasság nem szent, akkor a család s a gyermek sem az. A gyermek esetleg nyúg, esetleg játékszer, esetleg számítás dolga, de nem örök felelősségek létesítője. Ha nemzetünk és társadalmunk... a belső felbomlástól egyáltalán meg akarjuk óvni... a mai szülők ismét akarjanak és tanuljanak meg nevelni.

— Milyen rosszul és milyen méltatlanul készülnek a házasság szent kötelességeire azok a fiatalok, főleg fiatalemberek, akik a házasságkötés előtt törvénytelen viszonyokban szórják el testi és lelki energiáikat: Akiket meg kell már házasítani, hogy végképp el ne zúljának. S a züllesztől ártatlan, tiszta lányok mentseik meg őket személyiségük, lélet életük és boldogságuk áldozata árán. Megdöbbenőt, hogy... milyen kevés felelősségérzettel találkoznak fiataljaink körében e téren. Lovagias dolog a nőtől tiszta élelet követelni a házasság előtt s a férfi ösztönét szabadijukra engedni? Nincs köztünk a férfi akaraterje, mint a nőé? Más természetű tisztelet és felelősség érzete van a férfinak, mint a nőnek?... Az a ma már — sajnós — nők közt is elterjedt nézet, hogy a férfi tisztán élni egészségének és egyéniségének kára nélkül nem képes, hamis nézet és kárhözátos s nem más, mint a férfiu önzés gyáva és közönséges koholmánya. Ezt a legkomolyabb orvosok és orvostestületek mind állítják, de ha nem állítanak is, akkor is igaz volna. mert az Isten... Nemcsak a nőnek mondotta parancsolatában: „Ne paráználkodjál!”, hanem a férfinak is. (Magyar Kultúra.)

*

— Csöndesen, szerényen ment el — Turi Béla — szinte észrevétlenül. És hálála mégis országos gyász lett, nem csupán az Egyháznak, Káptalanjának vagy pártjának magánügye. A magyar közélet, a magyar politika gyászolja őt sóvárogó vesztéscézzel, mert tudatosan vagy tudat alatti, de megsejtii, hogy aligha lesznek sokan, akik a Turi Bélák örökébe lépni hivatottak. A régi, nagymagyar közéleti harcok egyik bajnokai esett el és ahogy ezek a régiak eltávoznak, mögöttük feltűnik a Csonka Kismagyarország

új politikai gárdája. Mekkora is a különbség erőben, hatalomban, tekintélyben, tudásban, boldogságban és nagyvonalúságban a Szentistváni Magyarországgal és szegény csonka hazánk között. (Korunk Szava).

*

— Nekem a zsidósághoz semmi más közöm nincs — Polonyi György írja — mint, hogy az őseim zsidók voltak. De nem függ össze semmi érzelmi közösség egy másik emberrel, csak azért, mert zsidó... én magyar vagyok. És igéim hajlandó vagyok vállalni minden szenvedést és megpróbáltatást, ami a magyar közösséghez való tartozásomból rám hárul, mert magyarnak és csak magyarnak érzem magam. De nem voltam hajlandó vállalni azokat a terheket, miket azon a címen akartak rám róni, hogy zsidó származású vagyok. Mert állítom, hogy ma 1936-ban Magyarországon nem lehet zsidónak és magyarnak lenni egyszerre. Mert lehet valaki ugyanakkor jó katolikus és jó magyar lehet egy személyben meggyőződéses protestáns és magyar, de nem lehet százszázálos magyar, amikor százszázálos zsidó is akar lenni. Mert zsidónak lenni — hanguliyozom: itt Magyarországon és ma, 1936-ban — nem vallási kérdés. A katolikus vagy protestáns magyar, ha katolicizmusát vagy protestantizmusát hangoztatja, nem kerül ellentétbe a magyar államisággal, a zsidó magyar, ha zsidó voltát hangsúlyozza, többé már nem magyar, hanem csak zsidó. Akkor már ó az, aki a magyarság közönségéből kirekeszti magát és faji alapra helyezkedik. A zsidó magyar, ha üldözés esetén nem egyénileg oldja meg a maga asszimilációs problémáját, hanem a zsidó közönséghez menekül, akkor már nem tekinthető magyarnak... Elméletben le-

het képzelni, hogy jöhet egy kor, amelyben a zsidó vallás csupán vallás lesz és éppúgy megfér az állami gondollattal, mint a katolikus vagy protestáns. De megégy-szer mondom, ma 1936-ban nem ez a helyzet... A zsidó számára két út van: vagy beolvad a magyarságba vagy Palesztinába él ki faji öntudattal. De magyar zsidó: az fából vaskarika. (Uj Kor.)

*

— Nem szabad a szinpadon a művészet tetszetős eszközeivel szimpatikusnak feltüntetni a léhaságot, az üreslelkűséget, S nem szabad nevelősséggé tenni az erényt Onnek, Nagyságos Asszonnyom, tiltakoznia kellene az ellen, hogy a szinpadon a sokgyermekes apát komikus, szánalmas alaknak ábrázolják; s hogy a tanár, gyermekeinknek a nevelője a szindarabok világában mindig a gyöngeség és bárgyúság prototipusa. Ellenben a hódító „mocsázbász”, a házasságot lenéző, kigunyoló világi föllépése olyan imponáló, olyan kedves és megégyró, hogy önkéntelenül is tapsra emeli tenyerét a néző. Az édesanya alakja háttérbe szorul az ösztönei újmutatását követő, felelősség nélkül szerretekző felvilágoti nő mellett. A szent házasság az alsóbrendű komikum kiapadatlanság forrása. S önnel, még egyszer sem jutott észbe, hogy tündelőleg félkeljen és kivonuljon a színházból, amikor a szinpadon csúfít teszik a tiszta erkölcsöt. — Valóban nem jutott ez az eszembe; de legközelebb megteszem.

— S ha Ön megteszi, mások is megteszik. S ez lesz a tisztesség emberek fordulalma. A színház közönsége, — tehát Ön is, nagyságos asszonnyom, felelős az előadott darabokért s a színészek viselkedésért. (Elet.)

Rovatvezető: T. E.

Egy Mexikóból menekült püspöktől azt kérdezték, hogyan juthatott a gonosztevők karmai közé ez a szentiszta kat. állam?

— Azért, mert nem volt katolikus sajtó!

Ehhez, kedves testvéreim, nem fűzők megégyzést, hanem arra kérek mindenkit, hogy tegye szívére a kezét: Vajjon megtette-e mindenki kötelességét a kat. sajtóval szemben?

*

Egy angol rendőr, akinek szolgálati idejének kitöltése folytán évi három-ezer pengőnek megfelelő nyugdíjra lett volna igénye, közvetlen nyugdíjaztatását megelöző este — szolgálat közben — betört egy bálterembe, honnan ellopott néhány fillér értékű cigarettát és pár kisebb címletű bélyeglet. Tettenérték és mit kapott a nyugdíj helyett? Börtönt! A megelégedezés egyetlen pillanata örökre boldogtalanná tehet bennünket.

Pécs, Május 21-én szentelik fel a Karmelita apácák zárdáját. A Karmelita zárda építkezési munkálatai rohamosan haladnak a teljes befejezés felé úgy, hogy még május hó folyamán a zárda felszentelése is megtörténik. — A zárda legelső lakói a szombathelyi és sopron-bánfalvai karmelita kolostorokból jönnek május hó 20-án délután 17 óra 57 perckor a Nagykanizsa felől érkező vonattal a pécsi főpályaudvarra, ahol az egyházmegye és a város küldöttjei fogadják őket. — A nővérek az első éjszakát a Szociális Missziótársulat nővéreinek házában töltik s másnap reggel 9 órakor a budai külvárosi Szt. Ágoston plébánia templomból körmenetileg vonulnak át a Mindszentei templomba. — A megérkezés után veszi kezdetét a zárda beszentelése, amelyet Virág Ferenc pécsi megyéspüspök fog végezni s ugyancsak ő mondja a szentelés követő nagy misét is, míg a szentbeszédet Hajós György dr. tb. kanonok, theol. tanár tartja. — A szentmise végzetével a nővérek bevonulnak a zárdába.

A híveknek ezen a napon még szabad lesz a zárda belsejét megtekinteni, mert a pápai klauzúra csak este 8 órakor életbe. A Mindszentei templomban a szentelés napján este fél 8 órakor ájtatosság lesz szentségkítétellel s annak végzetével negyed óráig szólnak a templom harangjai. — A szentelést követő 3 napon, május 22., 23. és 24-én triduum lesz és pedig minden n. e. 9 órakor ünnepélyes szentmise, este 6 órakor pedig litánia szentesszéddel és szentségkítétellel. — Az utolsó nap a litánia végzetével P. Pótl Ignác karmelita tartományfőnök Te Deumot tart.

Változás a Tudósító szerkesztőségében. Május 1-től kezdve a Tudósító főszerkesztője Hantos Béla, felelős szerkesztője pedig dr. Gergye Győző lett.

Egyházmegyei hírek. Kiss Lajos székszárd-belvárosi apátplebános felsőházi tag sok más elfoglaltságára való tekintettel lemondott a székszárdi ke-

rület esperesi tisztségéről. A megyés főpásztor helyébe a székszárdi kerület esperesévé és tanfelügyelőjévé a székszárd újavárosi plébános, Horváth Károlyt nevezte ki. Felsőmindszenti plébánosá s Nunkovich Gábot, szentlőrinci kerületi esperest, bakonyai plébánosát nevezte ki. Gráboci plébánosnak kegyúri bemutató alapján Faludi Ferenc diósberenyi plébános nevezte ki a megyéspüspök. Ideiglenes adminisztrátorok lettek: Bakonyán Szigethi László szásvári káplán és Diósbereyben Palotai János, aki eddig a gráboci plébánián volt adminisztrátor. Szászváry Kovács János dr. felsőmindszenti adminisztrátor került káplánnak. A megyéspüspök Gyalokai János faddi és Belány Ernő magyarkezűi s. lélkészeket kölcsönösen áthelyezte.

Új tiszteletbeli esperesek. A megyéspüspök Liebelt Ferenc újpetri és Takács István mecsekajánosi plébánosokat tiszteletbeli esperesekké nevezte ki. Mindkét kitüntetett kedves tagja az egyházmegyének.

Bérmálás a belvárosban. A pécs-belvárosi plébánia templomban a bérmálás szentségét Virág Ferenc megyéspüspök pünkösdi hétfőjén június 1-én d. e. 9 órakor kezdődő szentmise keretében fogja a híveknek kiszolgáltatni. Előző este a templomlátogatás alkalmával ugyancsak a megyéspüspör végzi az utolsó májusi áldást, melynek végzetével az egyházközégs tanácsa tisztelettel a főpásztor előtt.

Az Urak Mária Kongregációja, mely Szűz Mária tiszteletének ápolásában, az apostolkodásnak és önmegszentelésnek nehéz munkájában immár negyedszázadot töltött el, 1936. évi március 25-én, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján a pécsi Pius-intézetben ünnepelte meg fennállásának 25. évét. E napon a reggeli diákmise alatt a kongregáció tagjai kevés híján teljes számban, pontosan 100-an, közös szentáldozáshoz járultak a Jézus Szive-templomban, azután a Pius-kollégium éttermében elköltött reggeli után az intézet nagytermében ünnepi közgyű-

lésre jöttek össze. Testvéries, családias együttléteiket megjelenésével tüntette ki Virág Ferenc megyéspüspök is, aki a kongregációnak megalakulása óta tiszteletbeli tagja és a kongregáció életének megindításában, s irányításában, meg mint szemináriumi lelkiigazgató, vezetőszerepet vitt. A diszjució jelen voltak a pécsi egyetemi ifjak és fiú-középiskolások kongregációi is prézeisek vezetésével.

Az ünnepélyen a Pius-gimnázium ifjúsági kongregációinak nevében Római Róbert VIII. o. t. felköszöntötte a jubiláló kongreganista férfiakat. Az ünnepi beszédet Bozóky Géza dr. egyetemi tanár, prefektus mondta; a 25 év történetéről beszámolt Kalfika József titkár; a zárószavakat P. Kerling János S. J. prézes intézte az ünnepelőkhöz, külön üdvözlöve azt a 9 tagot, akik megalakításától fogva tagjai a jubiláló kongregációnak.

A jubiláris ünnepség napján délután a kongregáció résztvett az Actio Catholica pécsi férfi nagygyűlésén, ezzel is hangsúlyozva azt a szoros kapcsolatot, mely eddig is fennállott a katolikus megmozdulás e nagyhivatású tényezőjével.

A pécsi központi Oltáregyesület f. é. március 30-tól április 3-ikáig az összes pécsi kath. hitbuzgalmi egyesületek és kongregációk, úgyszintén a katolikus nők bevonásával nagy lelkigyakorlatot rendezett a székesegyházban. Vid József budapesti Jézusársasági atya több mint 1200 résztvevőnek szóló naponként kétszer. Magasszárnyalású beszédekben megjelölte az utat, amelyen a női világnak haladnia kell. A hallgatóság példás fegyelmzett rendben jelent meg és nagy összeszedettséggel, buzgó figyelemmel hallgatta e mélyenszántó, gyönyörű beszédeket. A rendezés nagy munkáját a pécsi Oltáregylet terjesztő látták el. A meghatóan szép közös szentáldozás 1200-an vették magukhoz az Úr Jézus szt. Testét. Itt említjük meg, hogy ugyanazon a napon, (fájdalmas pénteken) az Oltáregyesület feljegyzése szerint az összes pécsi templomok és kápolnáknak 5879 katolikus testvérünk járult a szentáldozáshoz.

Kinevezték az első magyar missziós főpásztort. Néhány nappal ezelőtt a magyar katolicizmus szempontjából nagyjelentőségű esemény színhelye volt a kínai Tamingju székesegyháza. Ünnepélyes külsőségek között íktatták be az első magyar missziós főpásztort, Szarvas Miklós Jézusársasági atyát, a kínai magyar jezsuita misszió apostoli prefektusát. Az új apostoli prefektus 14 éve tartózkodik Kínában. Sükösdről származik, ahol atya kántorantitót volt. Vezetése alatt 21 jezsuita és 8 világi pap gonddozza a mintegy 35.000 hívőt.

Tolna. A plébánia templomban öntudatos s példás magatartás mellett 400 levante végezte el 3 napos lelkigyakorlatát, Patócs József káplán vezetésével. Egyben hűsvéti szentgyónásukat és szentáldozásukat is a legnagyobb áhitattal végezték el a fentemlített lelkével. A hívek számára április 4—5—6-án Dr. Takácsi Dénes budapesti tanár és hitszónok tartott 3 napos lelkigyakorlatot. Lélekemelő volt a tolnai kath. körben tartott nagyböjti előadásorozat is, melyen Csallán J. százados, Dr. Dallmann Gusztáv kórosvos és Patócs József beszéltek. Igen impozáns keretek között ünnepelték meg Szt. József napját, melyen tömött sorokban zászló alatt vonult a tolnai templomba a Róm. Kath. Olvasókör minden egyes férfi tagja, hogy a Patronus előtt mely hódolatát fejtegetse ki és a közös isteni tiszteletben részt vegyen. Magas szárnyalású ünnepi beszédben emlékezett meg Pitteser Antal tolnai vikárius az ünnep jelentőségéről — követendő példaképpen állította oda Szt. Józsefet — minden egyes igaz kath. lelki szemei elé.

A bátai Hunyadi-émléktemplom. A Bátán épülő Hunyadi-émléktemplom nemcsak nemzeti ügy és feladat, hanem egyúttal egy megfelelő templomot nélkülözö katolikus egyházközégs legégetőbb szükséglete. Mindössze harmincezer pengőnyi adománnyra van szükség és nem hisszük, hogy a katolikus magyarság érdeklődése és megmozdulása nem tudná ezt az összeget biztosítani. Az országos gyűjtés megindult és Pécs városa is bekapcsoló-

dott ebbe a szent mozgalomba. Győr-kös József, a pécsyegyházmezei A. C. megboldogult igazgatója szíve ügyének tekintette ezt a mozgalmat. Utolsó óráiban is erre gondolt. Halála előtt néhány órával megírta utolsó sorait: „A báti templom úgy legyen szent!” Utóda megőrizte az a szent örökséget és a megindított gyűjtést tovább folytatják. Győr-kös József csak a zárdai iskolák révén 806 P 70 fillért gyűjtött a báti templomra. Az összeg a következőképpen oszlik meg: a leánygimnázisták 633 P 80 fillért, a tanítóképzősök 45 P 40 fillért, az elemi iskolások 127 P 50 fillért gyűjtöttek. Sokan azonban egyenesen a szekszárdi bank címére továbbították adományukat és így ezekről nincs pontos ismeretünk. Hisszük, hogy a nemes és szent ügy még sokak lelkét megindítja ennek az új istenházának az építésére.

A máriakémi díkytemplom renoválása. Az 1700-as években épült díkytemplom hosszú idő óta súlyosan

elhanyagolt állapotban volt. Most Vass Bertalan templomfestő és *Szelle-Stefán* Henrik festőművész ügyekeznek a szép barokk-tílusban épült templomot az eredeti állapotba visszahozni. Szelle-Stefán Henrik mint kéméndi születésű, családja adományaként, remekbe készült színes falfestménnyel díszíti a templom szentélyét. A kegyúri hozzájárulás lehetővé teszi a külső tatarozást, míg a főoltár és a szósékel renoválását a főpapság és a Kéménden valamikor működött papság adományából fedezik. Nagyobb adományok a következők: *Zichy Gyula* gróf kalocsai érsek 100 P, *Virág Ferenc* megyéspüspök 150 P, *Mosonyi Dénes* dr. protonotárius 50 P, *Hanuy Ferenc* dr. p. praelátus 50 P. A templomhoz tartozó Kálvária renoválási költségeket a kéméndi származású *Római* Róbert pécsi kereskedő vállalta. Maga a vállalkozás az ottani plébános, *Botz József*, valamint káplánjának, *Kolbert Bálint*nak nevéhez fűződik.

KÜLFÖLD.

A vatikáni rádióállomást is felvették a Nemzetközi Rádióegyesület tagjai közé. M. Rambert, az egyesület elnöke, a vatikáni állomás igazgatójának, F. Sacconi jezsuita atyának írt levelében kifejezte ama nézetét, hogy ez a tény nagyban hozzájárul a népek kölcsönös megértéséhez. — **Az olasz gabonaharcban** élénken résztvevett a papság is. A múlt évben két püspök és több plébános az olasz Korona-rend kitüntetését kapták érdemeik elismeréséül. A katolikus papság ezzel is szolidáris akar lenni a haza harcában a szankciók ellen. — **A milánói dóm** homlokzatát, amelyet a napoleoni uralom nem egészen stílusosan készített el, most 6 millió líra költséggel az eredeti terv értelmében tökéletesen átalakították. — **Angliában az utolsó negyedszázad alatt** 250.000 ember tért vissza a kat. Egyházba, akik közül 310 anglikán lelkesült volt. — **Az amerikai katolikusok** megígérték, hogy olajárulat esetén saját költségükön fogják fe-

dezni a Vatikánváros benzinszükségletét. Esetleges olajárulat ugyanis súlyosan érintené a pápai udvart is, mert hiszen több mint 250 autó fut a Vatikánváros területén, amelyekhez hozzá kell számítani még a Szentszéknél működő diplomaták autóját is. — **Csehszlovákiában** Kaspar bíboros kezdeményezésére megalakult a katolikus rádióhallgatók ligája. Ez a liga szervesen kapcsolódik bele a Katolikus Akcióba és feladataul azt tűzte ki, hogy a tömegeket meggyőzi a rádió kulturális fontosságáról, majd a kat. rádióhallgatók egységes frontjának kialakulása után befolyás gyakorol az állami rádióleadók műsorának kellő összeválogatására is. A legközelebbi püspöki konferencia ilyen értelmű közös pásztorlevéllel fordul a kat. hívekhez. — **A jeruzsálemi utolsóvacsona-termet** még 1551-ben a mohamedánok elrabolták a franciskánusoktól és azóta is birtokukban van. Piaiotti Alfonz minorita atya, a Szentföld toszkániai

biztos, 1933-ban eucharisztikus szövetséget alapított az utolsóvacsona-terem visszaszerzésére. A szövetség megegyezése ma már 50.000 tagja van, akik főképp az ima és a szentségek vételével akarják kikönyörögni Istentől, hogy a terem ismét a katolikusok birtokába kerüljön. A keresztény világra mindenesetre igen nagy szegény, hogy a „szentélyek szentélye” még mindig idegen kézen van. — **Róma felé.** Az amerikai protestáns episcopális egyház 29 magas méltóságot viselő vezetője mozgalmat indított a római kat. egyházzal való kibékülés érdekében. Különösen Konrad bostoni protestáns püspöknek az a csatlakozó szövege tett nagy benyomást, hogy az egyesülés a leghatásosabb eszköz a kommunizmus és az istentagadás elleni küzdelemben. — **Egy híres tudós hitvallása.** A tunisi Pasteur intézet megerőltetett igazgatója, Charles Nicolle, a jelen idők egyik legnagyobb tudósa, mint megannyi fenkölt szellem ő előtte, megalálta halála előtt az Egyházhoz vezető utat. Leon Daudet-hez írt egyik levelében azon óhajának ad kifejezést, hogy még egy könyvet szeretne csak írni, amelyben az emberi értelem elégtelenségét bizonyítaná be az élettani tények megmagyarázására, megjelölésére vonatkozólag. „Mivel az emberi értelem nem képes arra — írta —, hogy ezen tények megoldására egy más utat találjon, mint a hagyományos régi utat: nincs tehát más hátra, mint visszatérni az apostoli és római valláshoz. Én ezt főgomb követni.” — **Az egyetlenke az iskolában.** Az egyik svájci folyóirat írja: „Azok közül, akik először kerülnek az iskola padjaiba, mindjárt az iskolai év elején észreveszünk olyanokat, akik személláthatólag nehezen illeszkednek bele az új közösségbe. Ha ezeknek családai helyzete után érdeklődünk, kiderül, hogy többen közülük szüleik egyetlen gyermekei, tehát egyékek. Az ilyen gyermekek többnyire sok gondot okoznak a tanítónak, mert betegek, törékenyek. Nehező őket rendre szoktatni. Sokszor hiányzik náluk a szorgalom és a kitartás, de természetesen vannak közöttük

tehetségesek és tanulékonyak is. Kevés kivétellel mindannyian önzöek. A tanítónak talán tesznek itt-ott önkéntes szolgálatot, de tanuló társaikkal csak nagyrítján. Ezért az egykét többnyire nem kedvelik társai és kirekesztik őt társaságukból. — **Gyermeknevelés Szovjetországban.** A Pravda és Inzestia tudósítái szerint a vezetők és vezetőnők a gyermekeket véresre verik. Lenchinsky mintaiskolában Leningrad közelében történt: harminc gyermek nem bírta elviselni azt a durva bánásmódot, amelyben részesültek és azért az év elején a szomszédos erdőbe menekültek. Nem is keresték őket. De júliusban 250 gyermek közül 140 követte az első harminc példáját. Az igazgató és a nevelő akkor a gyermekek üldözésére mentek és puskalövéssekkel kergették őket. Utána hosszú ideig voltak megleve az iskola betegszobái a megsebesült gyermekekkel. A többség jóváhagyta az igazgató eljárását! — Kiebben egy razzia alkalmával 300 csavargó gyermeket fogtak el. Dacára, hogy 10—15 évesek, már több rablógylkosságot követtek el. A 100 elfogott csavargó lány, akik a fertőző betegségtől eltorzultak, testtársaik voltak a fiúknak. Így fest a szovjet nevelés!

Rovatvezető: *Szentes Károly.*

KÖNYVEK.

A múlt hónap katolikus könyvtármelése hatalmas fellendülést mutatott. A husvétii ünnepek közelebe nagyon megéreztetni hatását és ennek köszönhetjük, hogy igen sok értékes és praktikus könyvjelenségről számolhatunk be olvasóinknak. Az itt ismertetett könyveket igen ajánljuk olvasóink figyelmébe, a hely szűke miatt kénytelenek vagyunk csak néhány szöveg közölni az ismertetést. **Kühár Flóris: Egytelmes választórénét I.** Szent István könyvek sorozatában a 123—24. sz. Bpest, 1936. Ára: 4 P 80 f.

A szerző ebben az értékes és alapos kutatásra valló művében az ősnépeket, azok őstörténelmét, a kihalt kul-

túrák vallási életét ismerteti részletesen és kimerítően.

Vargha Damján dr.: **A Rodostói Fejedelm.** Amatőr kiadás, ára: 1 P 20 f. Az illusztris szerző II. Rákóczi Ferenc halálának 200 éves évfordulójára alkalmából megkapó és eleven ösztönzéssel jelenteti meg előtűnk ebben a kedves kis könyvben II. Rákóczi F. őszinte, lelekbőlkádó vallósságát és áldozatos hazafiságát.

Gerely Jolán: **Ki vagyok?** Korda 1936. Ára 3 P 20 f. Gerely J. könyvei ismeretesek olvasóink előtt. Ebben az új munkájában kitűnő emberismerettel, lelekbőlkádó megértéssel a középiskolából kimaradt és az élet problémáival szembenálló nagyleányokat szólaltatja meg. Úgyes kézzel vezet gondolataikat és életüket a Boldogság Szent Szűz érényeihez és az Istenanya szépségéhez, érényeihez a megismerésével átegyíti őket az élet sok-sok problémáján, majdnem katasztrófiáján.

Parsch — Klinda: **Liturgikus**

MÁJUS.

1. Péntek. Első Péntek. Sz. Fülöp és Sz. Jakab apostol.

3. Vas. Húsv. u. 3. vas. Sz. Kereszt feltalálása. Az emberiséget megváltó legszentebb áldozat oltárának: a keresztnek ma két ünnepe van az egyházban. Az egyik május 3.-a, a másik szept. 14.-e. A nyugati egyház ugyanis május 3.-án ünnepli a sz. keresztnek feltalálását (Sz. Ilona császárnő, N. Konstantin császár anyja, Jeruzsálemben a Kálvárián földben elásva találta meg a sz. keresztet); szept. 14.-én pedig a perzsiaktól való visszaszerzését és ezzel kapcsolatos fölmagasztalását. 4. Hétfő. Sz. Flórián vt. 6. Szerda. Sz. József, a bold. Szűz Mária Jegyese, Hitvalló, az egyetemes Egyház védőszentje ünnepségének nyolcada. Olajba főtt Sz. János. Sz. János apostol és evangélista Elezus püspöke volt. A keresztényüldezők Rómába hozták és itt halálra ítélték.

szentbeszédek II—III. Bpest, 1936. Ára kötetenként: 2 P 50 f. Parsch—Klindának a Liturgikus szentbeszéd-ek I. kötetét már ismertettük Tudósítónkban és most a papság és az intelligencia kat. olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk ezt az újabb 2 kötetet. A II. kötetben a bőjt, idő, a III. kötetben husvétől Úrnapiig terjedő egyházi időnek a liturgikus feldolgozását adja szentbeszédekben.

XI. Ince pápa emléke. Az A. C. Országos Központja Mihalovics Zsigmond kiadásában kézirat gyanánt értékes nyomtatványt jelentettek meg. Beszédék, történelmi értekezések, versek teszik gazdaggá és használhatóvá ezt a füzetet. Kapható 30 f-es bélyeg beküldése ellenében az A. C. Orsz. Igazgatójánál, Bpest. IV. Ferenciek-tere 7.

A fenti könyvek kaphatók a Szent István Társulatban, Fridrich könyvkereskedésben és a Szent Antal Bazárban. Vásárlásnál kérjük, hivatkozzanak lapunkra. **Merényi Ferenc.**

Megvesszőzték és egy olajjal telt üstbe dobták, de sértetlen maradt. **Ma van a Nagyméltóságú Püspök Úr püspökké szentelésének 10. évordulója. Imádkozzunk a Főpásztorért!**

10. Vas. Húsv. u. 4. vas. 16. Szombat. Nepomuki Sz. János. IV. Vencel cseh királyt azt akarta, hogy árulja el a királyné gyónását. De ő megtagadta a parancsot és még a legnagyobb kínzások közepette sem árult el semmit. Később a király a Moldva folyóba dobatta.

17. Vas. Húsv. u. 5. vas. 18. 20. Hétfő, Kedd, Szerda: Keresztjárom napok. 21. Csüt. Aldozócsittörtők. Az Úr Jézus mennybemenetelének ünnepe.

30. Szombat. Pünkösöd vigíliája. (Szigorú bőjt. Húsétel tilos, napi háromszori étkezés, egyszerű jóllakással.)

31. Vas. Püskösdvásárnap. A Szentlélek eljvetelének ünnepe.

KERESZTJÁRÓ NAPOK.

Keresztjáró napoknak a húsvét után ötödik vasárnapra következő hétfőt, keddet és szerdát nevezzük. Ezekben a napokon könyörgő körmeneteket szoktunk tartani.

A keresztjáró napok eredete a következő: 469-ben Délfranciaország Vienne nevű városát rettenetes csapások érték: a vetést és gyümölcs-termést elpusztította a fagy, ami megmaradt, azt árvíz vitte el. Farkasok elhordták a nyáját, a városban pedig nagy tüzvész pusztított. Végül még a lakosságot is járványos betegségek tizedelték. A város szentéletű püspöke fogadalmat tett, hogy hiveivel háromnapos bűnbánó körmenetet fog Aldo-

zósittörtők előtt tartani, hogy Isten enyhítse a csapásokat. A háromnapos bűnbánó körmenetet meg is tartották, a csapások megszűntek és ettől kezdve minden esztendőben megismétlik azt. Lassan elterjedt az ajátosság más városokban is. Az egész világra 800 körül írta elő a pápa.

A keresztjáró körmenet tehát bűnbánó körmenet, amelyhez bűnbánó szívvel kell csatlakoznunk. Célja pedig Isten irgalmának leesdése. Az Egyház ezeken a körmeneteken elsősorban a köz, a társadalom számára kéri Isten csapásainak kegyes megérklését: a rossz időjárás, tüzvész, árvíz, járványok elmaradását.

PÜNKÖSD.

Világszerte feljajdulnak az emberek, hogy rettenetes a nemzetek és népek sorsa. Akik a népek sorsát intézik, egyik tanácskozást a másik után tartják. Amde egyetlen tanácskozás sem tudott még eddig kisütni sikerre vezető eljárásmodot. A nyomorúság mind nagyobb és nagyobb. Mi lehet ennek az oka? Sok oka van. De azt valljuk, hogy az első és legnagyobb ok ez: ezeken a tanácskozásokon semmit sem adtak az Istenre. Kérték a Szentlélek megvilágosító kegyelmét, hogy felismerhessék a jó utat? Kérték a Szent-

lélek segítségét, hogy le tudják győzni a gyűlöletet? Bizony nem! Mi, katolikusok szomorúan látjuk az országok képviselőinek ezt a mulasztását. Ha elmulasztották kérni a Szentléleket, hát kérjük helyettük mi! Különösen most, a pünkösöd ünnepén, bensőséges imával forduljunk a mindeneket megváltoztató és a kegyelmet osztó Szentlélek Úr Istenhez, hogy mutassa meg nekik a helyes utat, a méltányosság, a megértés, a szeretet útját, az emberiség boldogságához vezető egyetlen, biztos utat!

BERMALÁS.

Ma nemcsak a nyílt istentagadás támadja a Krisztus vallását, hanem a közömbösség is lanyhítja a lelkeket. Az ilyen viszonyok között nagy szükség van arra, hogy szóval is kimutassuk: mi Krisztusnak oadaói hivei és Egyházának hűséges gyermekei vagyunk! Soha olyan káros és romboló hatással nem volt még a rossz példa, mint manapság. Ezzel szemben a katolikusok tiszta és vallásos erkölccseink szerinti életére és jó példájára van szükség!

*

Az idén az összes pécsi plébánia-templomokban lesz bermalás. A szigetvári külvárosban máj. 24-én, a székesegyházban máj. 31-én, a belváros-

ban jun. 1-én, a budai külvárosban jun. 7-én. A bermalázók tehát ne tudatlanok min a székesegyházba, hanem mindenki tartsa kötelességének, hogy az idén a bermalás szentességét a saját plébániatemplomában vegye fel.

Utolsó hét!

Pünkösdtől Szentháromság vasárnapig terjedő hét az utolsó hét, mely alatt eleget tehetünk a húsvéti szentgyónás és áldozás kötelezettségének.

Imádkozzunk, hogy mindazok, akik a húsvéti szentgyónást és áldozást eddig halasztották, most, ezen az utolsó héten tegyenek meg eleget kötelességüknek. Rovatvezető: Tóth Emil.

Székesegyház.

Máj. 1. Első péntek. 7 óraker szentse-ges mise a Corpus Christi-kápolnában. 9 óraker a proleárdiktatura áldozataiert szentmise. D. u. 6 óraker szívórségi ájta-tosság. Máj. 3. Első vasárnap. Egésznapos szentsegímádás. Máj. 4. Szt. Flórián, fo-gadott városi ünne. 8 óraker körmenet sz. Flórián szobrához, utána szentmise a székesegyházban. Máj. 6. 9 óraker ünne-pélyes szentmise megfésfőpásztorunk püs-pökke szentbeszédnek tízedik évfordulója alkalmából. Máj. 18. 19., 20. Keresztjáró napok. A körmenet 8 óraker indul és pe-dig hétfőn a ferencrendiekhez, kedden a belvárosi szerdán az ágostontéri temp-lomba. Máj. 21. Áldozcsütörtök. Ünnepi rend. Máj. 21., 22., 23. Gyermekfelajánlási triduum este 6 óraker. Máj. 24. A székes-egyházi téren a gyermekfelajánlási ünne-pésé délután. Máj. 31. Pünkösé ünnepe. 8 óraker bérmlás a székesegyházban.

Belváros.

Szentmise a temetői templomban. A központi temető Szent Mihály templomá-ban a temetőben nyugó összes hívek lel-kiüdvéért a gyzásmise május 11-én d. e. 9 óraker lesz megtartva.

Májusi áldások minden nap este fél 7 óraker vannak, szombaton vasár- és ün-neppnap szentbeszédrel. A szentbeszéde-ket a következő szónokok tartják: május 2-án Módy Dezső ciszt. f.é. tanár, 3-án Molnár József tanítóképezd. hittanár, 9-én Wolf József hittanár, 10-én Sze-ntes Károly karkáplán, 16-án Varga Nándor hittanár, 17-én Jurányi György dr. felsőkeres. isk. hittanár, 30-án Gáb-riel Pál dr. tanítóképezdei h. igazgató.

A triduum és gyermekfelajánlási ünne-pésé templomunkban május 21., 22. és 23-án este fél 7 óraker lesz a májusi áldással kapcsolatban, mindhárom nap szentbeszédrel. A triduum május 24-én, a délelőtt 10 órai szentmise alatt végzendő gyermekfelajánlással nyer befejezést.

Mise a Havikégyben. Az Iparos Asszo-nyok Kongregációja május 25-én, hétfőn reggel 7 óraker szentmisét mondat a Havi-kápolnában.

Budai külváros.

Május 1., pénteken, 7 óraker Jézus szt. Szívének miséje a proleár diktatura alatt hazájukért meghalt hívekért. Május 20., szerdán, a keresztjáró körmenet templo-munkba jön, ahol 1/9 óraker szentmise és szentbeszéd lesz. Május 21., áldozó csü-

törtökön, este 6 óraker kezdődik a három-napos ájtatosság a gyermekfelajánlás elő-készítésére. Csütörtökön, pénteken és szombaton 6 óraker szentbeszéd és ájtato-ság. Vasárnap, május 24., a gyerme-k felajánlása a 8 órai szentmisén. Május 30., szombaton, szigorúböjt. Reggel 7 óraker keresztivszentelés. Ebben az évben plé-bániánk hívei plebánia templomban bé-rmlálnak június 7-én, Szentháromság vasárnapján.

Szigeti külváros.

Május 1-én első péntek 6 és 8 óras misek alatt tartjuk meg a szentsegímádást, előtte csütörtökön 1/8-ig gyóntatás. 10-én vasárnap egésznapos szentsegímádás. 18., 19. és 20-án keresztjárónapok. 18-án hét-főn a székesegyházból hozzánk jön a kör-menet. 21-én Áldozcsütörtökön a gyer-mekek első áldozása a 8 órai szentmise alatt. Utána szeretet-reggeli a rendház ud-varában. 21., 22. és 23-án este fél 7 óra-ker családfelejánlás Triduum, szentbe-szédrel. 24-én. Bérmlás szentsegét osztja ki a Kegyelmes Főpásztorunk. Szent-mise, melyet a Főpásztor tart 9 óraker lesz, utána a bérmlás. Reggel 8 óraker a gyermekmise alkalmával gyermekek felejánlása. Délután gyermek felejánlási ün-nepség a székesegyház előtt. Májusban minden este 1/7 óraker májusi ájtatosság a templomban.

Gyárváros

Máj. 1. 1/8. énekes szentmise a prole-tárdiktatura idejének hősi halottáért. Első péntek. Máj. 3. Templomunk búcsójának külső ünneplése, ünnepi rend szerint. Szentmisék: 1/8, 8, és 10 óraker, litánia 1/6 óraker. Máj. 4. Szent Flóriánnak, vá-rosumk egyik védőszentjének napja. 1/8 óraker énekes szentmise. Máj. 6. Főpász-torunk püs-pökke szentelésének évforduló napja. Máj. 19. Főpásztorunk püs-pöki be-iktatásának évfordulónapja. Imádkozunk érte. Máj. 21. Krisztus Urunk mennybe-menetelésének ünnepe: Áldozcsütörtök. Az iskolás gyermekek ünnepélyes első szentáldozása a 8 órai szentmise alatt. Máj. 30. Pünkösé vigíliája. Szigorú böjt nap. Reggel 1/7 óraker víz- és keresztelő-víz szentelés, utána 1/8 óraker énekes szentmise. Máj. 31. Pünkösé vasárnap. Szentmisék 1/8, 8, és 10 óraker. Májusi litániák templomunkban mindennap, vasár-nap és ünneppnapon is, este 1/6 óraker lesznek. Búcsúnapijón tombolat nem ren-dezünk.

CIPŐT
SPORTCIKKEK

legolcsóbban bizalommal vehet
QUINTUS

cipő- és sportszakületében, Pécs
Városház-épület. Telefon: 13—26.

Alapított: 1861.

HAMERLI J. PÉCS

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)

kesztyűgyár és kesztyűbörgyár. Tég. HAMERLI KÁROLY.

Fióküzlet: Bajos-u. 20 és VII., Erzsébet-körút 38.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30-
Kesztyűbörgyár: V., Szent-Vincc-u. 13., 15. és 17. sz.

Pécs legrégibb fehérműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal-és ágyneműk, női és férfi fehérműek, jaggönyök stb. Szigorúan szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK

vasalók, fűzőedények, kerekpár és szerelési cikkek, villanyserelések

10 HAVI RÉSZLETRE

PETROVITS-nál Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. :—: Elsőrendű javítóműhely. Szolid és szakszerű kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszér,

FOTO CIKKEK

A U T O - S Y P H O N Ü V E G

P a t r o n c s e r e

É D E N D R O G E R I A P É C S

S z i n h á z m e l l e t t , K i r á l y - u t c a 1 8 . s z á m .

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt tekintse meg raktárat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemű szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhető be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14-54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vagyont takarít meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében vásárol. Irgalmasok-u. 1. Telefon: 22-08.

BENKOVITS sütőde Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyereit!

Deák-utca 15.

Fiók: Irgalmas-utca 1.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztal-neműk, törülközők, len- és pamutvásznak minden mirőségben. Zsák-, ponyva-, zsinig- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutagártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérenemű üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. **Kárpitos cikkek! Szőnyegek!**

Palaits Géza Pécs, Jókai-tér 2.
spec. írógép műszerész Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Írógépjavitás, karbantartás, írógépszalag, írógép kellekek. Minden-fajta írógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet **RUPPERT LAJOS** textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak a legmegbízhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7.

TELEFON: 12-61.

Zongoratanitást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ **PÁRISI ÁRUHÁZ**
Király-utca és Kinczincz utca sarkon

Ur-dívat

Kötött szövött árak. Külön cipő osztály. Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.

Női-dívat

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNÚLT PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSÉTT

TUDJA ÖN HOGY

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth L.-u. 7.
1 drb. 18x24-es nagyítás csak 2 pengő

3 vagy 6 laphoz (eredeti felvétel.)

Dragila Antal

üveges és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBE
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBE

Vásároljon **fűszer- és csemege árukat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2.

TELEFON: 13-73.

pörkölkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Otthon** Apáca-u. 2.
Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok hímzését a legolcsóbb árban.

Mindennemű fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20-42.

SZENT ANTAL

Elsőáldozási emlékhépek
és bémálásra alkalmas
emléktárgyak nagy vá-
lasztékban olcsó árban
kaphatók.

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papír-
kereskedése és templomi
felszerelések raktára -!

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31-99.

Schwarz Károly

selyem-, kelmetestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondulálást (Dauer), festést garántáltan és olcsón végez
JUNG ISIVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyúkiits kalapok, Pichler
kalapok, Panizza kalapok,
„Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos
mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben.)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, köftőt,
szövítt árúit: férfi, női és gyermek-fehérneműt és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-
készítéű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok

Kész férfi- és
gyermek ruhát
a legolcsóbban és
legszebb kivitelben

Lang Andornál,

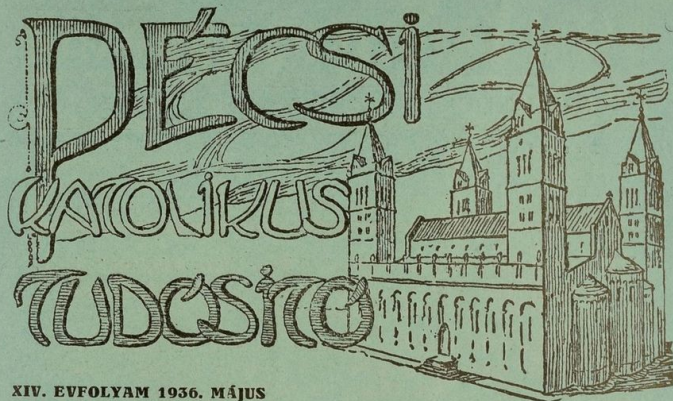
Rákóczi-ut 49.
sz. alatt szere-
het be. Külön
mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-
utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos név-
jegye a legszebb
alkalmi ajándék.

XIV. EVFOLYAM 1936. MÁJUS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

A Megyés Főpásztor jubileuma. Sipos István. — A Katolikus Akció gyermeknapja. — Györkös József emlékezete. M. F. — A Missa Sollemnis Pécsett. — Válasz dr. Seprő Ferenc úrnak. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — Fényszórá. — HIREK. — KÜLD. — KÖNYVEK. — Május liturgikus eseményei. — Pécsi egyházközségek hírei.

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs

SZENT ANTAL

Vizsgai ajándéktárgyak,
bérmálási emlékek nagy
választékban kaphatók!!
Egyházi ruhák készítését
és javítását vállaljuk!

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papír-
kereskedése és templomi
felszerelések rakfára -!

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.

Telefon: 31-99.

Schwarz Károly

selyem-, helmefésítő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondulást (Dauer), festést garantáltan és olcsón végez
JUNG ISTVÁN ural- és hűgyladrész mes er, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyűkíts kalapok, Pichler
kalapok, Panizza kalapok,
„Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos
mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannónia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióktüzetem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött,
szövött árúit: férfi, női és gyermek-feherneműit és vásznait.

Timár Péter urali és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-
készítési férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok.

Kész férfi- és
gyermekruhát
a legolcsóbban és
legszebb kivitelben

Lang Andornál,

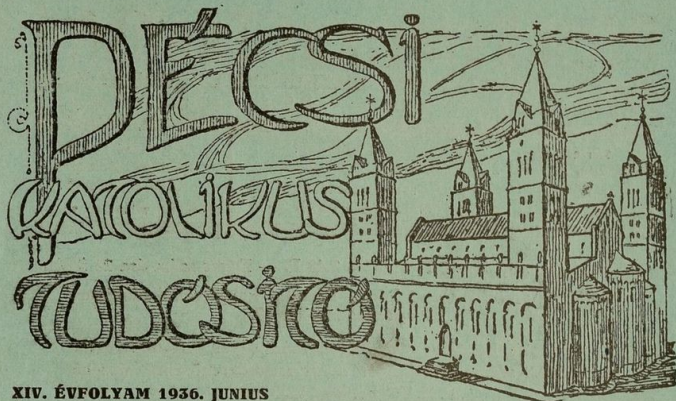
Rákóczi-ut 49.
sz. alatt szere-
het be. Külön
mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-
utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos név-
jegye a legszebb
alkalmi ajándék.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. JUNIUS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Jézus Szentséges Szíve. Gálos László dr. Katolikus nagygyűlés
Pécsett. Az Ormányságról. Perr Viktor. Folytassuk! Seprő.
Érdekes beszélgetés. Egyházmegyénk a török hódoltság alatt. —
FIGYELŐ. — Pécs városa a sokgyermekes családokért. Új-
miséseink. — FÉNYSZÓRÓ. — HIREK. — KÖNYVEK. Merényi
Ferenc. — Egyházi naptár. — Pécsi egyházközségek hírei. Hir-
detőink szaknévsora.

Steph. Szentkirályi
theol. p. 1936.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

PÉCS-EGYHÁZMEGYEI KATOLIKUSOK LAPJA

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy Dénes-utca 2/a.

Kiadóhivatal:
Pécs, Inczédy Dénes-utca 9/a.

FŐSZERKESZTŐ:
HANTOS BÉLA

FELELŐS SZERKESZTŐ:
GERGYE GYÓZÓ dr.

Kiadóhivatal vezetői:
VARGA NÁNDOR
WOLF JÓZSEF
Megjelenik minden hó elsején.

Előfizetési ár egy évre 2 P, vidékre 2.40 P. — Egyes szám ára 20 fillér.

Előfizetni lehet: a Szent István Társulat könyvkereskedésében,
Pécs, Széchenyi-tér 17.

Az előfizetés beküldhető a „Pécs egyházmegyei Takarékpénztár
rt. 17.598.” számú csekklapján is. A csekklap középső részébe
„P. K. T.” betűket kell írni!

A Tudósító számonkint is kapható a Szent István Társulattól
és a Szent Antal Bazárban.

Nincsen gondja egész éven át Szent István Társulattal! Pécs, Széchenyi-tér 17.
Telefon: 11—79.

Olcsón szerezhetheti be könyvszükségletét!

Íjűsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és ajtatszásági könyvek. Kegytárgyak.

**Arany
tőlőtollak
már
4
pengőtől!!**

Levélpapírok díszdobozokban. Asztali tentatortók, író-mappák, írókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek legszebb kivitelben kaphatók.

Utazási cikkek, bőrönd- és bőröndzsműárak, retikülök, irattás minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbban Pécs, Király-utca 42. szám. — Lyceum-épület. — **Schneider József** bőröndösnél szereshetők be.

Szentképek, márkás olajfestmények részletre is olcsón kaphatók.

Képkeretézést olcsón vállalok!

E lapra hivatkozók 10 százalék árengedményben részesülnek!
Mihalik Péter képkeretező Pécs, Király-u. 42. — Lyceum-épület. —

XIV. évfolyam.

Pécs, 1956. június

6. szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Jézus Szentséges Szíve.

Mikor 1657 jún. 16-án Jézus megjelent Alacoque Szent Margitnak és feltárta előtte sugárzó szent Szívét — három dolgot említett: egy panaszt, egy kérést és egy ígéretet. Ennek felel meg részünkrol a Szent Bernáttól említett három csök: az alázatosság csökja Jézus lábain, a hit csökja Jézus kezein és a szeretet csökja az ő ajkain.

Az első: *Jézus panasza.* Ugyanazt mondja, amit az Olajfák-hegyen mondott: szomorú az én szívem mindhalálíg. Ott mi okozta Jézus szomorúságát? Elhagyatottsága, tanítványai szívének részvétlensége, szerető szíve iránti gyűlölet ellenségei részéről, előre látott szenvedései és főként ezeknek hiábalválósága sokakra nézve. Szomorú volt szentséges Szíve, mert a körülötte dobogó szívek nem tudtak sem virrasztani, sem imádkozni. — Ma ugyanígy van: a szívek birodalma sajnos nem Krisztusé. A szívek ma romlottak, erkölcszelenek, mulandó földi dolgok szerelmétől elbódítottak. Szíveink gonosz izgalmaktól dobognak, nagyon távol vannak attól a boldogságtól, amit Jézus a tisztaszívűeknek ígér és attól az ideáltól, amit a szelid és alázatos szívek számára rajzol.

Az Üdvözítő szomorú Szívét a mi feladatunk örvendező szívvé tenni és panasztát a mi kötelességünk boldogító szavakká átváltoztatni. Arra vállalkozunk június havában, hogy mi naponta valamivel örömet okozunk Jézus gyalázatokkal tetézett Szívének. Az alázat csökjával illetjük Jézus lábait és ígérjük, hogy segítjük meghódítani Krisztusnak a szívek birodalmát, melyért annyit áldozott és annyi szeretet-bért fizetett. És első-sorban önmagunkban zárjuk ki a gyűlölet és bujaság izgalmait, hogy szí-vünk dobogása együtt haladjon Jézus isteni Szívének ütemével.

A második: *Jézus szentséges Szívének kérése.* Kéri, hogy szeressük szentséges szívét sokan, erősen, terjesszük szent Szíve tiszteletét és legyünk sokan, akik az őt ért bántalmak láttán az engesztelés gondolatának élünk. Ő itt is a nagy ellentétek áthidalója: panaszolja, hogy szomorú az ő szíve mindhalálíg és most meg azt mondja, hogy gyönyörűsége az emberek fiaival lenni. Mert ez a szív, mely az embereket annyira szerette ha viszontszeretetre talál, megnyugszik, boldog és örvendező lesz. Kéri tehát, hogy ne a világ testére hajtjuk fejünket, hanem az ő tiszta szívére, ahonét halljuk, hogyan dobog éretünk, helyettünk, hogyan szomjazza szeretetünket, melyet ostoba parzslással öntünk ki hitvány eszmék és gyalrol mulandó ideálok elé. Ő szegektől átvért kezébe szeretné venni szívünket,

ezt a fáradt félig megfagyott madárkát és fel szeretné melengetni, életre lehelni és igaz ideálokért dobogó szívvé tenni.

E kérésre legyen válaszuk a hit csókja Jézus szent kezén. E szent kezek, melyek mindig csak adakoztak, ajándékoztak, most kérnek és az általunk ütött sebekre a hűség ígéreteinek csókját kérik. Mily szokatlan: az Isten, aki minden, kér mitőlünk! Ő szabadnak alkotta az embert, hogy ne önkénytelenül és ösztönösen, hanem öntudatosan és szabadon vállalkozzék Isten szolgálatára. Legyünk egy kissé mi is nagylelkűek Jézussal szemben és ne apró fenntartásokkal, szatósos kicsinyeséggel, hanem nagy-lelkű áradó szeretettel adjuk kezébe szívünket, ajándékozzuk neki szeretetünket.

A harmadik: Jézus szent Szívének tizenkét ígérete. Mennyire szükség lenne ezekre! Minő bősége a kegyelemnek! Mennyi segítségre lenne szükségem állapotbeli kötelességeimben, mennyi áldásra a házbán, ahol lakom, a vállalatban melyhez kezdek, a bűnösök iránt, akikkel nem tudok mit kezdeni, a halál órájára, melyről nem tudom mikor jön! Milyen jó volna, ha az én szegény kis nevem is kitörölhetetlenül be volna írva Jézus szentséges Szívébe az ő ígérete szerint!

Ezekre az ígéretekre adott válaszom a szeretet csókja Jézus ajkára. Mikor ily bőséggel kiárad ránk a szeretet aranyló jósága, akkor letérdek, megszegényül, gyermekké válik bennünk minden keménység. Ezek az ígéretetek mondják, hogy nem az Istent kutatók: a tudósok, nem is az Istent csodálók: a művészek a valóban nagyok és helyes úton járók, hanem az Istent szeretők: a szentek. Mert minden földi program részletmunka, csak egy nem: szeretni az Istent teljes szívünkkel, teljes erőnkkel, teljes lelkünkkel és teljes elménkkel. Mikor ezt igényli részünkről Jézus, bőséges és áldott ígéretetekkel biztat ennek vállalására és szent Szívében örök példát, isteni tankönyvet is nyújt ennek a nagy szeretetnek elsajátítására. Mert szeretni ő előbb szeretett minket, a mi szeretetünk csak válasz és visszantszeretet az ő minket megelőző mérheterlen jóságára, szeretetére.

Jézus Szentséges Szíve! légy életünk júniusának izzó érlelő napja, süss át az élet felhőin és érleld meg lelkünk aratását az örök élet csúri számára!

Gálos László dr.

A Tudósító legközelebbi száma — a nyári szünet miatt — szeptember elsején jelenik meg.

PÉCSI KATOLIKUS KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK névsorát szakmák szerint állandóan hozni akarjuk lapunkban és mindenképen reklámozni fogjuk őket. A Tudósító anyagi helyzete azonban nem engedi meg, hogy ezt díjmentesen megtehesük, azért csak a költségek megtérítéséért — tíz számban való megjelenésért — évi négy pengőt kérünk egy-egy személytől, amely összeg részletekben is fizethető. Jelentkezéseket felvesz a Tudósító hirdetésgyűjtője: Hirling Géza ny. Máv. előljáró, Széchenyi-tér 12. sz. alatt. Hirdetőinket természetesen ezentúl is díjmentesen tesszük be a névsorba.

A Kat. Akció pécsi nagygűlése június 11-én.

A Missa Sollemnis pécsi dómtéri előadása Pécs felé irányította a csonka haza katolikus lakosságának a figyelmét. A plakátok tizezrei árasztják el az ország minden városát és a határokon túl is fölfigyeltek a nagy eseményre. Ezek és ezek fognak Pécsre jönni jún. 10. és 14. között és ezt a megmozdulást a pécsi Kat. Akció vezetősége sem hagyja kiaknázatlanul. **Június 11-én, Urnapián délután 5 órakor a pécsi ciszt. r. főgim. udvarán nagyszabású gyűlést rendez** és azon kiváló szónokok beszélnek majd a katolicizmus szerepéről a vallás-erkölcsi, szociális és kulturális életben. A nagygűlés célja a pécsi és a Pécsre jövő katolikusok lelkében a vallási öntudat ápolása, a kat. tettekézség fölkeltése és a Kat. Akció programjainak minél intenzívebb megvalósítása. A nagygűlés szoros és szerves kapcsolatban van az országos munkaprogrammal, de ugyanakkor a Missa Sollemnis kiválóan katolikus értékeit is hivatva lesz propagálni.

Az A. C. nagygűlés szónokai lesznek: P. Böhle Kornél domonkos-rendi atya, a Credo egyesületek országos igazgatója, dr. Közi-Horváth József, az A. C. országos titkára, Laifrankó István dr. és Újházy György író, a Missa Sollemnis szerzője.

A „MISSA SOLLEMNIS” pécsi szabadtéri előadásai: június 10–14-ig minden este 9 órakor kezdődnek.

Az Ormányságról.

(Adatok egy tanulmányból.)

A baranyamegyei Ormányság az u. n. egykéje révén szomorú nevezetességre tett szert s ma már mindinkább belekerült a közérdeklődésbe. Sokan keresik-kutatják az egyke okait, hogy aztán megtalálják rá az orvosságot. Sőt sokan az okok kikutatása nélkül is tudni vélik, mi lenne az orvosság. Két szelőséges vélemény áll egymással szemben: az egyik tisztán földkérdésnek mondja, a másik az erkölcsi válságban látja az okot. Az igazság természetesen a közepén van, sőt az erkölcsi szempontok felé hajlik.

E sorok azonban nem akarnak egyenlőre állást foglalni, csak néhány adatot közölni.

Ha az Ormányság területére vonatkozó vélemények közül azt fogadjuk el, amit a nép maga tart, hogy t. i. „az Ormányság addig ér, ameddig a 'bikla' [a régi népviselet nőiruhadarabja], akkor az Ormányság 45 községből áll, 83.683 kholdon, 22.495, több, mint 98 %-nyi magyar, 56,3 % református és 41,1 % katolikus lakossággal. Teljesen mezőgazdasági vidék. Népsűrűsége 46,7 négyzetkilométerenkint. (A 10.000-nél kevesebb lakosú községek népsűrűsége orsz. átlagban 67,4 a járásoké 71,1.)

Talán a nagybirtok az oka?

Az alábbi számoszlopokban az első tartalmazza az Ormányság adatait, a második az ország mezőgazdasági vidékeinek átlagát Möricz Miklós dr. tanulmánya alapján (M. Statisztikai Szemle 1936. 4. sz.).

Az összterületben a nagybirtok aránya	30,4	30,2
az össz-szántóban a nagybirtok szántója	27,9	21,3
az össz-területben a szántó	49,5	59,9
az össz-terület 100 kh-jára jut lélekszám	26,9	37,4
az össz-terület „ „ kereső	13,4	17,7
az össz-terület „ „ östermelő	10,6	12,4
az össz-szántó „ „ kereső	27,-	29,5
az össz-szántó „ „ östermelő	21,4	20,8
a nem-nagybirtoki szántó 100 kh-jára jut östermelő kereső	29,8	26,4
1 österm. keresőre a nem-nagybirtok szántójából jut	3,4 kh,	3,8 kh.
100 keresőre jut eltartott	100,6,	128,1
100 östermelő keresőre jut eltartott	95,9,	121,7.

Ezek az adatok azt mutatják, hogy a nagybirtok nem nagyobb arányú, mint az ország *mezőgazdasági természetű* vidékeinek országos átlagában, valamilyen nagyobb a nagybirtok szántóinak az aránya (27,9:21,3). Ez a különbség azonban nem indokolja a népsűrűségben való óriási eltérést (46,7:67,4), s így a gyermektől való irtózást, melyet az 1920—30-ra eső természetes szaporodás arányszámai mutatnak: Ormányságban ez 0,76, a Möricz Miklós dr. szerinti országos átlagban 12,59 %. Nem indokolja ezt az a körülmény se, hogy a nem-nagybirtoki szántóból az egy östermelő keresőre jutó terület az Ormányságban 3,4, az országos átlagban pedig (Möricz dr.) 3,8 kh.

Mindezekből látható, hogy az Ormányság egyike nem birtokpolitikai problémára, illetve — amennyiben ily probléma országos viszonylatban is van — az Ormányságban kevésbé az, mint az országban általában.

Tehát az okot valami másban kell keresni. Ha erkölcsi motívumok után nézünk, elsősorban a valláserkölsre kell gondolnunk.

Az Ormányságban van 9.246 katolikus és 12.654 református.

Lelkészszáma van 2 „ „ 35 református.

Nem ormánysági területen van még 4 kath. lelkészszáma, de ezeknek csak 2.765 hívők tartozik az Ormányságba, míg 6.907 az Ormányságon kívül van. Viszont egy ormánysági kath. lelkészszáma 3.035 hivatott az Ormányságon kívülre esik. Külön katolikus nevezetesség, hogy az ormánysági 9.246 katolikus hívő közül csak 1.891 lakik 4 km-en belül a lelkészszékhelyre, a plébániához; 7.355 hívő 4 km-en túl, 4.737 hívő 6 km-en túl és 2.904 hívő 8 km-en túl egész 18 km-ig. Így bizony nehéz a valláserkölsöt ápolni. Viszont a reformátusok a 45 ormánysági községből 35-ben tartanak lelkészszéket.

Csak az adatokat óhajtottam ismertetni, a többi az olvasó elméjének áldására bízom és — videant consules!

Perr Viktor.

Az iskolai kongregációkat nem számítva — az összes pécsi leánykongregációk, egyesületek és klubok június hetedikén zárandoklatot rendeznek Mária Gyűdre. Indulás reggel fél hétkor a főpályaudvarról, visszaszérkezés este háromnegyed nyolc órakor.

Szerezünk új előfizetőket a Tudósítónak!

Folytassuk!

Szemetes László Urnak Pécs.

Kedves Kartárs Ur!

Példát mutatott a rövidsége és színteségére; én is megkísérlem.

1. A szépen összeállított címzésből a dr.-t — sajnos — nem fogadhatom el, mert nem vagyok semmilyen doktor. Van ugyan hajlandóságom egy kis kuruzslásra, de kész vagyok magam is bicscsa alá feküdni. Mert azt hiszem, hogy ebben az ön- és közveszélyes *segítő szándékban megegyezünk*, Kartársnak szólom. Kérem, engedje meg és folytassuk.

2. Megegyezünk abban is, hogy az egyházközségnek és egyesületeknek *kifogastalan, képzett és szolgálatkész férfiakra* van szükségük.

3. Igaz és kell, hogy az egyház *ilyen papi és világi tagjai* egymást támogassák.

4. Nagyon tudnám élvezni, ha az ilyen férfi együttes *kiálló kiáltása* elhangzana.

5. Azt is el kell ismernem, hogy egy *maroknyi igaz* többet ér sok ezer, *csak anyakönyvellétnél*!

Ezek után tehát azt is el kell fogadnom, hogy *seperjünk*. Jó. Jöjjön kedves Kartárs, próbáljuk meg. Előbb azonban beszéljünk meg néhány kérdést.

1. *Ki seprőzzön?*

a) *Mi ketten?* Válaszok: fogadatlan

prókátornak... vagy: akad majd olyan, aki titeket is méltónak talál látjátára!...

b) Az egyházközségek és egyesületek vezetőségei? De hisz ezeknek egyik legfőbb gondjuk ma is a válogatás és főformán zavartalanul választhatják magukhoz munkatársait. Ha még sincs jól, akkor vagy *nem tudnak*, vagy *nem akarnak*, vagy *nincs miből* jobbat válogatni.

c) Van más lehetőség is?...

2. Feltételezem, hogy Ön el tudja osztalni képzelt nehézségeimet és a válogatottakat „kiképzésre és munkára lehet fogni”. Kívánom: de előbb nyakon szeretném tudni, hogy a *világi férfiakat mire lehet és kell kiképezni és felhasználni?* Megvallom őszintén, nem látom tisztán, hogy az A. C. mozgalomban *milyen viszonyban kell lenni a papságnak és világiaknak*. Egy kis őszinte megbeszéléssel sok *ellenmondást* és *zavart* lehetne elintézni. Nekünk világiaknak jó volna látnunk, hogy *meddig tart a „kaptalánk”*, vagy hogy *mikor kerülünk a „megfogott török” szerepébe*.

Végül megvallom, hogy még nem adom fel a pápai szózat által kiváltott gondolataimat, de addig nem szaporítom a szót, amíg az ajánlott *recept használati utasításait is végig nem gondoltuk*. Ha jönak ingerkeznek, készséggel el is fogadom.

Seprő.

A különbség. Gazdaember beszélget a terences házfőnökkel.

— Van-e disznajuk, kvárgyán atya?

— Van.

— Döglik-e?

— Nem a’.

— No lássa, nincs igazság a földön! A szegény ember disznaja döglik, a barátoké meg nem! — háborog a gazda.

— Van benne valami, de én nem csodálom, — mondja a házfőnök hamiskás mosollyal — mi kukoricával etetjük a disznókat, maguk meg a fenével!

Érdekes beszélgetés.

(Most kaptuk ezt az elesett párbeszédet. Ide iktatjuk, mert némiképp feleltül szolgál az előző cikk kérdéseire, Szerk.)

— Hallom, téged is megválasztottak valaminek abba a Katolikus Akcióba! Mi az tulajdonképpen? Valami új egyesület?

— Sem nem új, sem nem egyesület!
— No hát azért, mert én amúgysem lépek be!

— Nem is kell! Benne vagy azóta, amióta katolikusnak keresztelték. Tagja annak minden katolikus ember, akár gyerek, akár felnőtt, akár férfi, akár asszony. A neve, Katolikus Akció (latinul Actio Catholica) megmondja, hogy kicsoda a katolikusok, főképpen a világi katolikusok tevékenysége, buzgólkodása a vallásunk érdekében. Magyarul: a világiak apostolkodása. Nem új dolog ez, hiszen már az ősegyházban ott látjuk a papok mellett a világiakat az egyház életében. Csak hát időközben ellanyhult a buzgóság...

— Aztán most kinek jutott megint az eszébe?

— Maga a szentséges Atya, a mostani Pápa sürgeti a dolgot. Láttá, hogy az Isten országa nemhogy terjeszkednék, hanem sokfelé a hívek ezrei és tízezrei elszakadnak és új pogányságra keverednek. Erre akart orvosságot adni a Pápa, amikor 1922. december 23-án kiadta az Ubi arcano kezdetű körlevelét.

— Mi van abban a levélben?

— Sok mindentéle! Elsősorban is megállapítja a Szentatyá, hogy az idők kereké nagyot fordult s amiként az országok hadviselése is egészen más módon folyik, mint száz évvel ezelőtt, Krisztus Egyházának az ellenségei is egészen új és modern eszközökkel küzdenek az igaz hit ellen. Nekik szolgál az újság, a könyv, a színház, a mozi, a rádió, Divaton, sporton, testápoláson, szórakozáson keresztül ezéféle kívánatos formában csempészik az emberek közé az ördög evangéliumát. Van pénzük és sok emberük, világraszóló szervezetük. Mi meg most

is a kiskatánál tartunk és elvártnak attól a magányos papunktól, hogy a szószókról egymaga verje vissza a támadásokat.

— Hát nem az ő dolga az?

— Nem csak az övé, hanem minden katolikusé! Lám, a szocialisták és kommunisták sem azt mondják, hogy „majd a párttitkár, meg a bizalmi elintézi!” Ott minden embernek mozognia és dolgoznia kell a pártért. Ismerni kell a vezetők céljait, terveit. Meg kell tudni védeniök minden tanításukat. Ez társaságban, munkaközben, vagy korcsmaasztal mellett új híveket kell toborozniok...

— Biz az úgy van! De hát nálunk katolikusoknál hogy lehessen ezt megcsinálni?

— Az Egyház ma olyan hadsereghez hasonlít, ahol nagyon kevés a vezető. 350 millió közlegény mellett csak 300.000 tiszti, azaz pap működik. Egy tisztnak tehát voltaképpen egyes egyedül ezer közlegényt kellene kiképeznie. Hát ilyen ki hallott? Vagy ki látott olyan nagy üzemet, gyárat, ahol egy-egy tanult munkásra ezer napszámos esik, aki attól az egytől vár kioktatást, irányítást, mindent.

— Hát az nem megy, az biztos!

— De nem ám! Tiszteket — papokat — máról-holnapra nem adhat a Pápa. A papi hivatást különben nem lehet valakire ráparancsolni. De tiszthelyetteseket, amolyan altiszteket jöcskán ki lehet válogatni a hívek közül. A tisztek elsősorban ezeket képeznek ki azokra a munkákra, amelyekhez nem kell föltétlenül fölszentelt pap. Például szeretetadományok összegyűjtésére és szétosztására, ünnepek, előadások megrendezésére a távolabb lakó, vagy templomba nem járó katolikusok felkérésére, a szentségekhez való járulás szorgalmazására, satöbbi. Lám, az a gyóros is tudja, hogy a személyes rábeszélés ér a legtöbbet, azért küld a nyakunkra mindenféle vigéct és utazókat. Mostan aztán mi lennénk a jó Isten ügynökei, s a portékánk miatt igazán csak

jót mondhatnának rólunk a „övék”.
— No és a pap mit csinál ezek után?

— A papok több időt fordíthatnak a fokozottabb lelkipásztorokdásra, a tulajdonképeni munkájukra. Hiszen mihelyt valahol jobban nekilendül a lelki élet, akkor az emberek többet járnak gyórnai, az egyesületekben meg nő az érdeklődés, a tagok egyre többet kívánnak a vezetőjüktől. Többet kell tehát olvasnia, tanulnia annak a lelkipásztorának, és — még többet kell imádkoznia a hűveiért. Mert az ördög nem alszik, különösen ha látja, hogy az Úr apostolai sem szunyókálnak. Végül pedig a Pápa parancsa szerint át kell formálnia szép lassan a híveit...

— Hát azt hogyan?

— Látdm, mi katolikusok többszáz éven keresztül egyebet se tettünk, mint hogy védekeztünk a támadások ellen. Már az is nagy szó volt, ha egyáltalán ki mertük nyitni a szájunkat, mert bántottak. Ez a védekező taktika aztán igen-igen megbátorította az ellentáborban levőket s ma már azt hiszik, hogy a katolikusokat úgy üthetik, gúnyolhatják, piszkálhatják, ahogyan nekik tetszik. Sőt még tovább mennek! Magát az Úr Jézust és szent hitűnek tanításait eltorzítják, kicsavarják az értelmét és ezáltal sok-sok tanulatlant és könnyen hívó embert elantortorítanak a katolikus Egyháztól. Ezekből áll aztán az a sereg, amit ma mi leggyőzősüink nap-nap után harcba indítanak. Hát ezt csak nem lehet türni! Utóvégre minden egyes lelket szigorúan számonkér majd fölünk az Úr, akit megmenthetünk volna egy kis utánajárással, jó szóval...

— Erre magamtól nem is gondoltam volna! No és most mit csinálnak majd másképp?

— Gyáva és kényelmes védekezés helyett nekünk kell támadni! Egy valószínű sincs a világon ekkora tábora: Háromszázötven millió! És itt az országban is mennyien vagyunk! Az összes lakosság 67%-a! És mi félénk valamitől? Csakhogy...

— Hát mégis van „csakhogy”?

— De van ám! Abból a sok katolikusból csak kevés a bátor, öntudatos

és a hit igazságait ismerő ember. Sok a hideglakatos. Az anyakönyvi katolikus. A nembánom-katolikus. Ezeket kell lassú, de kitartó, alapos munkával jobb belátásra téríteni. És ha elegendő leszünk Isten segítségével, akkor nekiláthatunk a nagy offenzióznak.

— Az szép lesz. De most már arra volnék kíváncsi, hogy a magamfajta egyszerű ember mit csinálhat ebben a nagy munkában? Mert azt látom, hogy nem beszéltes dolog össetetét közel ülni, amikor az Urístenért kell cselekedni...

— Helyesen beszélsz! Egyelőre légy magad olyan katolikus, aki nem hoz szégyent erre a névre. Járj rendszeren a templomba. Olvass katolikus újságot: napilapot és folyóiratot. Aztán tanulgass egyet-mást azokból a nekihunkaló, jó könyvekből, amik a könyvtárban csak porosodtak eddig. — Aztán ha legközelebb találkozunk, még tovább beszélgetünk a Katolikus Akcióról.

GONDOLATOK.

Ha élvezni akarod az életet, sok élvezetnél kell lemondanod.

A sok beszéd gyakran a belső hiány fedezésére szolgál.

Ha nem az önzetlenség a barátságot alapköve, úgy csak érdekarátság keletkezik, melynek szalai gyorsan elkorhadnak.

A sok földi igazságtalanság legjobban bizonyítja, hogy kell léteznie egy Örök Igazságnak, aki a károsultaknak az igazságos elégtételt megadja.

Az igazság fékez, de a szeretet hódít.

Az anyag sohasem rossz, minden a mestertől függ; egyik mester abból anyagalt alkot, a másik ördögöt.

Nem a többség teremti az igazságot, hanem az igazság a többséget

A templom egyik legszűkebb ékessége a bűnbánó ember.

Az ember akkor a legszebb, mikor az Istennek hódol.

Lelkem üdül, ha Istenért fárad.

Ahol nincs felebaráti szeretet, ott hiány is van; ahol van felebaráti szeretet, ott felesleges is akadsz.

Pillanatyví öröm képes tengernyi bánatot elnyelni.

A haláltól ne félj, mert legjobb barátod, mindig emlékeztet túlvilági örökségedre. W. F.

Egyházmegyénk hitélete a török hódoltság idejében.

Érdekes és feltűnő, hazánknak a török uralom alól való felszabadulásának 250-ik jubileumát elsősorban a katolikus szerek sietnek megünnepelni, míg a nem-katolikus részről csak nehezen és lassan kapcsolódnak bele ebbe az örömebe. De érthető is: a török alatt a katolikus vallás szenvedett a legtöbbet, a felszabadulás ezért a katolikus lelkeknek hozott legnagyobb örömet és így a jubileum is a katolikus szivekben rezonál legerősebben.

A törökök inkább a protestantizmussal rokonszenveztek, hiszen politikai érdekeik és vallási nézeteik is több ponton találtak. A protestánsok ellenfelei voltak a törvényes uralkodónak épp úgy, mint a törökök; a nyugattal való szakitást sürgették épp úgy, mint a törökök; hitték a kikerülhetetlen végzetben, mint a törökök, csak hogy utóbbiak fátumnak nevezték azt, amit a protestantizmus praedestináció, előrerendelés néven hirdetett. Sőt a protestánsok akkori legjelentősebb ága hazánkban, az unitáriánizmus, éppen úgy csak az egyszemélyű Istent fogadta el, mint a török. Viszont a katolikus hívek erősebben vonzódtak az uralkodóhoz, akinek éppen az 1546—1555. években a protestáns fejedelmekkel folytatott nagy küzdelme (schmalkaldeni háború) önkénytelenül is rokonszenvenet fakasztott szívükben; a török elleni küzdelmet is a katolikusok feje, a pápa sürgette legjobban; mindez hozka volt a török szemében, mely miatt velük erősebben érezte hatalmát. Hozzájárult mindehhez: a katolikus püspökök, akiket a főkegyúri jog alapján az uralkodó nevezett ki, országgyűk volt az ekkor egyszemélyben és vallási betoayasuk politikai befolyást is jelenthetett a megszálló hatalmak előtt; másrészt a püspökök földbirtokosok is voltak, már pedig a török a birtokokat az Izlám vallási és császári céljaira foglalta le és így az eredeti birtokosok jelenléte kellemetlenné és bonyodalimakkal teljesebbé tette volna a birtokok elkobzását. Ez a magyarázata annak, miért nem engedte be területére a török hatalom a katolikus püspököket. A püspökök kizárásának következményeképpen nem volt a katolikusoknak egységes vezetésük, elmaradtak a papszentelések, pap hiányban elsorvadat a hitélet és az így keletkezett ugar alkalmas talajt nyújtott a protestantizmus terjeszkedésére.

Érthető tehát, ha katolikus írók e korból a török megszállást mindig csak fájo szívvel, panaszos ajakkal tudják megemlíteni; járomnak, tehernek, keserűnek nevezik azt. Draskovich pécsi püspök 1559-ben kelt pásztorlevelében ezeket írja: „tudom, nemcsak a török járom nyomja vállatokat, hanem ami még súlyosabb, a különböző eretnkségek hullámai ostromolják és agasztják nem kevésnek közületek lelket... és miként a szülők gyermekeik alkalmas helyzete miatt nem tudnak nem szenvedni, épp úgy kinlódik a mi lelkünk is, mikor látjuk, hogy gyermekeink számtalan és az egyiptomi rabszolgaságnál is súlyosabb rabság alatt nyögnek”.

Viszont a protestáns írók nem gyöznek hálát adni és lelkesedni, amiért a török hatalom nekik egyengeti az utat és őket segíti.

Szigeti Imre tolnai protestáns lelkész így ír 1549 aug. 3.-án egy Mátyás nevű embernek: „E városnak (Tolna) lakóit két pártra szakadva találtam. Egyik párt Krisztushoz vonzódtott, a másik a pápához. Utóbbiak kézzel-lábbal vétték a pápaságot. Sok és nehéz küzdelmet kellett velük megküzdennünk, de az Ur sokzor csodálatos módon megvédett minket a török kormányzók és prefektusok által, akik nekünk feltűnő (insigniter) módon kedveztek. Különösen a török jogtudósok akiket saját nevükön Kádi-knak neveznek”. Azonnal leírja saját esetét is: A tolnai bíró Keresztelő Szent János napja körül Budára utazott a szultán prefektusához, akinek sok pénzt ajánlott fel azall a kérésse, hogy Szigeti vagy megölessze, vagy Tolnárol kikergesse. De kérésse balul ütött ki, mert a török fejét vétette a bírónak és elrendelte, hogy a „Luther által feltalált tan” (doctrinae

per Lutherum inventae) hirdetői tanukat mindenütt szabadon terjeszthessék. Itaque jam sine ullo metu ac periculo tam Ungari, quam Slavi verbum Dei audire possunt. És így a magyarok épp úgy, mint a szlávok félelem és veszély nélkül hallgathatják az Isten igéjét.”

Rejterthay János pedig így jellemzi a viszonyokat 1551-ben a reformáció egyik vezető emberéhez, Bullingerhez intézett levelében: „Az evangéliumot egész Magyarországon hirdetik, a pápista püspökök és papok nem minden ellenkezése nélkül, de a török területen annál szabadabban”. Sőt annyira rózsás szímben látja a helyzetet, hogy nézete szerint rövid időn belül még a török is meg fog térni. „Res admiratione non caret, quod quoties disceptatur a Christianis Pastoribus, coram iudicis et praefectis Turcarum, semper sententia fertur pro Evangelio.” Nem is kell efelett csodálkozni, mert valahányszor a keresztény pásztorok vitába bocsájtkoznak a török bíróságok és prefektusok előtt, az ítélet mindig Isten evangéliumának (értsd: a reformációnak) kedvez”. Állításának bizonyosságára mellette Sztray Mihálynak, a baranyai reformáció vezérének egyik levelét, mely éppenséggel áradozik a nagy boldogságtól, mondván: „Istennek legyen hála amiért a szolgaság idején szabadságot, a gyalázat idején felmagasztalást, a Krisztus elenségeinek diadala idején a halál és pokol feletti diadalt adott. ... Hosszú volna elmondani kedves Miklós uram, az utolsó hét esztendőben mennyi küzdelmünk volt a pápa bálványozóival. Legyen elég annyit: őket mindenütt legyőztük és mint farkasokat messzire kergettük Krisztus aklától és egyséket a Tiszán túli vidékre, másokat a Száván túlra menni kényszerítettünk.”

Páthy Sámuel tolnai lelkész, aki 1647-ben a reformációnak első elterjedését kutatta Baranyában, az 1520—1540-es évekről kénytelen volt bevallani: „nem tudtam megállapítani, mi módon, mily körülmények között, kik voltak a megreformált vallás első terjesztői és befogadói...; de egy biztos; miután a magyarok elvesztették Budát, akkor ragyogott fel az Evangélium igazságának fénye.”

Folytatjuk.

Kollégák.

Előkelő étteremben étkezik egy ur. A számla azonban még sokkal borsosabb, mint számította.

— Nekem csinálta ezt a számítást?

— Igen, uram.

— Tehát ön nem ismer engem?

— Nem, uram... Kicsoda ön?

— Egy kolléga, barátom... Egy kolléga!

— Óh, ha tudtam volna!... Rögton leszámított belőle 75 %-ot

Mikor elhagyja az éttermet, a tulajdonos hozzá csatlakozik és megkérdezi:

— Pardon, szabad tudnom, hol van az ön vendéglője?

— Nekem? Nekem nincs vendéglóm sehol.

— Hát nem azt mondta ön nekem, hogy ön egy kolléga?

— Igen. — Közel hajol a fülehez és súgja neki: — Én is tolvaj vagyok!...

*

Egyik áltöldi városban történt.

— Nem jól van kvárgyán atya, — mondja az egyik módos gazda a terences zárdai házfőnökének — hat barátot tartunk, oszt még egy kis esőt sem tudnak kiimádkozni.

— Igaz, igaz — bólogat a guárdián — de gondolja meg kend, hatan vagyunk az imádkozáshoz, maguk meg nyegnyekétezen a káromkodáshoz! Kire hallgasson akkor a jó Isten?

FIGYELŐ.

NEM AZ A SZÉGYEN, ha valakit erősebb ellenfele a földre teper, vagy külső sorscsapások, betegség, hasonlók nyomorítanak meg, hanem az a szégyen, ha valaki önmagát teszi tönkre, ha maga okozza pusztulását, ha maga vágja az ágat önmaga alatt. Az a szégyen, ha valaki dőreiségből és könnyelműségből maga fizeti, támogatja, izmosítja ellenfeleit, ha maga hazlítja a vadállatot, amelyek az ő elpusztítására törnek.

Ez a nagy vád, ez a szégyenletes panasz joggal illeti azokat a katolikusokat, akik jajtagnak és sopánkodnak, de nem veszik észre, hogy nyomorúságuknak maguk az okozói. Hány katolikus ember panaszkodik, hogy nem boldogul, hogy minden jobb állást mások kaparintanak el, hogy a katolikusok gyengék és szervezetlenek. Hány panaszkodik, hogy nem talál vigaszt a szenvedésben, nem talál felvilágosítást kínzó problémáira. Ugyanakkor de-hogy veszi észre, hogy szerencsétlenségének és az egész katolikus tábor gyengeségének ő maga is okozója az által, hogy az ellenséget erősíti maga is. Mert mindenki, aki a kereszténytelen, vagy hitközönyös sajtót olvassa, gyengíti a katolicizmust, gyengíti önmagát s támogatja ellenségeit.

HONNAN VESZIK A PÉNZT az ellenséges táboroknak azokra a támadásokra és inzultusokra, amelyeket a hit s keresztény erkölcs ellen nap-nap után inféznék napilapokban, könyvekben, színházokban, mozikban s egyéb mulatóhelyeken? Ki adja a legerősebb fegyvert azoknak a kezébe, akik a keresztény Magyarországot felforgatni akarják s akik mamutagyonokat halmoznak fel a keresztény nép gazdasági megnyomorításából. Kiknek a zsebéből gazdagodtak meg azok a sajtó-hatalmasságok, amelyek minden felforgatót, szabadrablónak s erkölcsi mérégshintőnek korlátlan szabadságot követelnek, ellenben minden komoly életvezdülést, minden katolikus szervezkedést hajlandó meggyanúsítani,

kigúnyolni, tönkresilányítani, vagy legjobban esetben a lekicsinylés és agyonhallgatás eszközeivel megbénítani? Szégyen! A keresztények maguk támogatják a saját megnyomorítójukat! A szellemi és erkölcsi öngyilkosság, a zsarnokokat vakon szolgáló rabszolgaság bélyegét sújtik ezzel a homlokukra. Hogyan lehetséges, hogy egy nép ennyire elfeledkezik magáról?

VAN JÁVA-SZIGETEN egy különös poloshafaj, amely kizárólag a hangyákból él. A hangyák azonban sokkal nagyobbak és erősebbek, mint ő, ezért a poloska azzal a csellel él, hogy meghuzódik a hangyaboly közelében, kinyújtja csápjait, s azokon bódító illatú nedveket lövel ki. A hangyák a bódító illat után seregelték közelébe a poloskához s nyugalójuk csápjait, ettől elkábulnak s akkor a poloska beleszúr a hangyák fejébe s kiszívja vérüket. Csakhamar a hangyahullak egész kis hegyei fekiúsznak mellette, mire a poloska meglepülten vonszolja tovább vérrrel teli testét.

Nem annak a sajtónak a képe-e ez, amely érdekes cikkeivel, szellemes stílusával, szenzációival, s egyéb csábító eszközeivel elbódítja a keresztény népet, magához csalja az olvasók tízezreit s azután megmérgezi őket, kiszívja életerejükét, hitben, erkölcsben, gazdasági függelenségükben megnyomorítja őket?

Lehet-e reménye egy népnek a gyógyulásra, amely ennyire tetehetetlen és gyáva?

Katolikus Testvérek! Mikor szabadítjátok fel magatokat az idegenszellemű sajtó bódító és mérgező hatása alól? Mikor ismeritek fel, hogy a katolikus lapok járátása és olvasása nemcsak kötelesség, hanem a létfenntartásnak is mulhatatlan feltétele? Mikor lesz bennetek annyi önállóság és öntudatosság, mint azokban, akik megtörténtek azokon dolgoznak?

HIABA HIRDETI az egyházi és világi hatalom a családvédelmet, amíg

energius kézzel meg nem szüntetik a mai visszas állapotot, a helyzet nem fog megváltozni. Adjának helyet az ifjúságnak, hogy megnősülhessen és családi tűzhelyet alapíthasson. Amíg fennáll a helyzet, hogy gyermektelen nyugalmazott tisztviselő felesége férjnek való állást tölt be, hogy özvegy asszony nyugdíjat élvez férje után és fizetést vesz fel saját állása után, hogy nyugalmazott tanerőket alkalmaznak kiségitőnek, hogy sok-sok esetben férj és feleség egyformán jól keresnek és a nő állása miatt nem ér rá az Isten adását fogadni, — amíg ezen a helyzeten a hatalom — egyházi és világi egyaránt — nem segít, addig hiába prédikálunk családvédelmet, hiába fenyegetjük a nemzetet kipusztulással. Mi lenne, ha a család eltartására elegendő keresettel bíró férfiek feleségét elbocsátának állásukból? Ifjaink ezrei jutnának állásához. Akkor nem kellene attól félnünk, hogy amint ma a 8 és fél millió Magyarországot körülveszi a kisanant 47 millió lakosa, 25 év múlva — ha így marad népességünk növekedése — a 11 millió magyart egy 66 millió ellenséges gyűrű fogja körülvenni!

IDEJE VOLNA, hogy egyszer tisztába jöjjünk a konzervativizmus fogalmával, mert rútvisszaélések történeke vele. Semmiesetre sem jelenti azt, — bármennyire szeretnék odatorzítani, hogy állandósítsuk a meglévő állapotokat. Hanem: a konzervativizmus természetesen, életszerű, folyamatos fejlődést jelent. Szembenáll vele a forradalmi gondolat, az ugrásszerű, erőszakos fejlődés, amelynek persze rendesen a helytelenül magyarázott konzervativizmus és a korrupt „hazafiság” az oka. Szóval a konzervativizmus is fejlődést követel. Kiválthépen azt követeli a katolikus konzervativizmus, amelynek hátezeréves története perdöntő bizonyítéka az állandó fejlődésnek. Nem a tanítás lényegében, — amely örök és változhatatlan —, hanem ennek kibontakozásában, az új idők, új igények és feladatok felismerésében. Csak addig van létjogosultsága intézményeknek, szociális és gaz-

dasági rendszereknek, uralkodó pártoknak, közéleti férfiaknak és névtelen senkiknek, amíg életükben adni tudnak valamit értéket a földnek, a népnek, a nemzeti feladatoknak. Mihelyt nem, azzal szolgálják a hazát és nemzetet, ha félreállnak és lépcsőül szolgálnak az útnak, a jobbnak. Különbön akadályai a fejlődésnek, s okozói a bajoknak és lefordulásoknak.

A MAGYAR TUDOMANYOS és irodalmi élet vaskalapos elfogultságára nagyon jellemző a közelmúltban elhunyt Körösi Albin, kitűnő tudósának sorsa. Nagy nyelvtudós volt, az összes román nyelveket beszélte, de különösen a spanyol irodalomban szerzett nagy nevet. Tanulmányai európai és amerikai spanyol folyóiratokban jelentek meg. Egy tucat külföldi akadémianak és tudósárságságnak volt a tagja. Mindenütt nagy sikere volt a — külföldön. De nálunk nem tudta semmire sem vinni. Azaz mégis! A Petőfi társaságnak „kültagja” volt. A honunk nagy tudora nem beszélték, lenéztek. Talán, mert piarista szerzetes volt? ...

NYILAS PETER.

Szivgárdaszőlő szentelése Gyárvárosban. Aldozocsütörtökön szentelte fel kedves ünnepség keretében Sebestyén Károly pápai kamarás a gyárvárosi szivgárda újonnan készült szép zászlaját. A kis gyermekesereg, mely a gárdaszőlő mellé tömörült, lelkielig bizonyára naggyá fejlődik a zászló alatt.

A Prohászka Ottokár Otthonban június 1-én volt a házszentelés. Az intézmény célja, hogy békés, meleg otthon nyujtson magános urinknek. A székesegyházi egyházközség Scitovszkytéri házát adta erre a nemes célra attól a vágytól indítatva, hogy marandandó emléket állítson a boldog emlékü nagy püspöknek, Prohászka Ottokárnak. Szép és régi tere valósul meg ezzel a Missziótársulat helyi szervezeteinek is, mely az Otthon vezetését ellálvatta. Mindenféle felvilágosítással készséggel szolgál az Otthon vezetője: Scitovszky-tér 13.

A nagy hangú ígéretek után az államhatalom részéről nem történt igazi hathatós intézkedés sem az álláshalmazások megszüntetése, sem az ifjúság elhelyezése, sem a sok gyermekes családok megsegítése tekintetében. Úgy látszik a törvényhatóságoknak kell itt is munkába állni és megtenni mindent, amit hatáskörükben megtehetnek. Pécs városának a vezetősége valóban jó példával jár elől, midőn a dr. Kelemen András apát-plébános által beterveztetett indítványt a legnagyobb megértéssel, lelkesedéssel fogadta és pártolólág terjeszti a legközelebbi közgyűlés elé.

Az indítvány a következőleg hangzik:

„Azok a súlyos nehézségek és gondok, amelyekkel elsősorban a többgyermekes családtagok küzdenek, arra indítanak, hogy a sokgyermekes családok megsegítése érdekében a következő tiszteletteljes indítványomnak a legközelebbi törvényhatósági közgyűlés elé való szíves beterveztését kérem.

Mondja ki a T. Törvényhatósági Bizottság, hogy mindazoknak a családoknak, ahol legalább négy kiskoru 18 éven aluli gyermek van, ott a város a *villanyvilágítás*-nál ugyanazt a kedvezményt adja, mint a városi tisztviselőknek, vagyis 4.5 fill. egységár helyett 2.6 fillért számít hektovatt óránként, a *vidéjárnál* pedig 30 filléres ár helyett 2.6 fillért számít köbméterenként.

Mondja ki továbbá a T. T. B., hogy a városi *uszádban* 4 gyermeknél egy, 5–8 gyermeknél kettő, 9–12 gyermeknél pedig három ingyen jegyet ad a család egy, két illetőleg három gyermekének, a többi gyermek és a szülők pedig azt a kedvezményt kapják, amit a város tisztviselői, ezenkívül ugyancsak a fenti arányszámnak megfelelően a család egy, két illetőleg három gyermekét díjtalanul juttatja a fonyódi telepen 3 heti nyaraltatáshoz, az *autóbusz- és villamosvasuti* bérleteknél pedig 50 %-os kedvezményt biztosít.

Mondja ki végül a T. T. B., hogy az ilyen családok gyermekei *polgári és kereskedelmi* iskolákban amennyiben elégséges előmenetelt tanúsítanak, fél-, egyébként pedig teljes és jó előmenetel mellett egész tandíjkezdvezményben részesülnek, a városi *zeneiskolában* pedig feltandíjkezdvezményt kapnak, továbbá minden egyes család 25 mm. szövet és 8 úrméter fát kaphat 20 %-nyi kedvezményvel.

Meg vagyunk győződve, hogy a város képviselőtestületének tagjai, akik szociális érzéküknek már eddig is sok tanbizonyosságát adták, a Polgármester által előterjesztett indítványt a legnagyobb lelkesedéssel fogják megszavazni, hogy más városokban is példát mutassanak a magyar családok és a magyar jövő ápolásának érdekében.

Lelkigyakorlatok a Pius-Kollégiumban urak részére június 26-án kezdődnek és 30-án reggel fejeződnek be. Erdeklődni, jelentkezni lehet a Pius-Kollégiumban.

Adjunk kiolvasott lapokat és folyóiratokat a SZENT ANTAL BAZÁRnak! A Katolikus Akció Ialusi vezetői ugyanott kaphatnak anyagot a sajtópropagandához.

Baranyi Ernő. Született Kőrmendén 1911. ápr. 7-én. Középiszkolait I–IV-ig Bonyhádon, V–VIII-ig a Piusban végezte. Első szl. miséjét Barcon jun. 28-án tartja. Manuductora: Huber Gyula apát-plébános, kormányfőtanácsos, szónoka: Mayerhof Péter szajki plébános.

Barcza Tivadar. Született Budapesten 1913. febr. 13-án. A gimnázium I–IV. osztályát bpesti Werbőczy rg.-ban, az V–VIII. osztályát, a VI. osztálytól, mint papnövendék, a pécsi Pius gimnáziumban végezte. Első szentmiséjét jun. 29.-én 8 óra-
kor mutatja be a Pius templomban. Szónoka: Dr. Galós László teológiai tanár, manuductora: Dr. Gergye Győző pécs-bé-
városi káplán lesz.

Békes Adám. Született 1913. febr. 11-én Kisnyáradon, Baranya megyében. A középiszkola 4. alsó osztályát a mohácsi állami polgári iskolában, a felső osztályokat pedig a ciszterci rend pécsi „Nagy Lajos” reál-gimnáziumában végezte. A Szemináriumban 1929-ben lépett. Prímiciáját Kisnyáradon tartja 1936. jun. 29-én. Manuductora: Rausz Lajos barabci esp.-plébános; szónoka Staub Adám káplán.

Békési János. Született Novszkán 1911. nov. 2-án. Középiszkolait I–IV-ig a Piusban, V–VIII-ig a ciszt. r. Nagy Lajos reál-gimnáziumában végezte. Első szentmiséjét jun. 28-án lesz Pécsen, a Szekessygházbán a népoltárnál 11 órakor. Manuductora: Barna Jácint ciszt. r. tanár, volt osztályfőnöke, szónoka: Szentcs Károly szekessygházi kárpálán.

Hérics Pál. Budapesten született 1912. ápr. 29-én. A középiszkolait a ciszt. r. budapesti Szent Imre gimnáziumban végezte. A teológia I. évfolyamát a bpesti egyetem, mint külső hallgató végezte, a második évfolyamtól pedig a pécsi Szemináriumban. Az első szentmiséjét Budapesten tartja a látgymányosi Nagyboldogasszony plébánia-templomban, jun. 28-án. Manuductora: Dr. Kiss Albin, szónoka Farkas Alberik ciszt. r. plébános lesz.

Lehr Ignác. Született Páriban 1913. júl. 31-én. Középiszkolai tanulmányait a Nagy Lajos reál-g.-ban és a Pius gimn.-ban végezte. Első szentmise áldozatát jun. 28-án mutatja be Páriban. Manuductora Schäfer József esp.-plébános.

Marycz Elemér. Született Perlenyiken (Zemplén m.) 1905. ápr. 11-én. Tanulmányait a szegedi kir. kat. tantóképzőben végezte. Mint rendes tanító 5 éven át működött Csanádapácán, Csanád megyében. Első szentmiséje Csanádapácán lesz, jun.

28-án. Manuductora: Adray Cölesztin prépost, szónoka: P. Réz Marián, sajtóter-
járti terences házfőnök.

Redling János Nagyesztergáron (Veszprém m.) született 1911. júl. 17-én. Középiszkolait a budai ciszterci-gimnáziumban (I–VI.) és Veszprémben a piaristáknál végezte (VII–VIII.) Első szentmiséjét Nagyesztergáron mutatja be jun. 28-án. Szónoka: Dr. Brisits Frigyes ciszterci tanár; manuductora: Herzeg Valér ciszt. r. plébános.

Reining Vendel. Született Kisnyáradon (Baranya m.) 1912. szept. 22-én. Középiszkolait részben Mohácsoson az állami polgári iskolában, részben a pécsi ciszt. r. Nagy Lajos reál-gimnáziumban végezte. A Szemináriumban 1928-ös éven lépett be. Teológiát tanulmányait, mint a Közponli Papneveldé növendéke a bpesti Pázmány Páter Tudományegyetemen végezte. Prímiciáját Kisnyáradon tartja jun. 28-án. Manuductora: Rausz Lajos barabci esp.-plébános, szónoka: Pásztor Endre hitoktató lesz.

Reisz Lajos. Született Zombán (Tolna m.) 1913. aug. 9-én. Középiszkolait a szekszárdi áll. főgimnáziumban kezdte, majd a pécsi Nagy Lajos gimnáziumban folytatta, hová két évig, mint kispap járt. Első szentmiséje jun. 23-án lesz a pécsi Miasszonyunk zárda templomban 8 órakor. Manuductora: Reisz Elemér S. J., szónoka: Várkonyi János szemináriumi spirituális.

Salekovic István. Született Berzenécsen (Somogy m.) 1912. márc. 13-án. Középiszkolait a csurgói Csokonai V. Mihály reál-gimnáziumban végezte. Érettségi után lépett a Szemináriumba. Első szentmiséje Berzenécsen lesz jun. 28-án. Manuductora: Teller Vince c. kanonok-plébános, szónoka: Bor Sándor Pécs-Gyárvárosi hitoktató lesz.

Scheich János. Fekeden született 1910. szept. 14-én. Középiszkolait a Piusban végezte. Alsós gimnazista korában az Emericanum növendéke volt, V.-re jött a Szemináriumba. Első szentmiséje Fekeden lesz jun. 29-én. Manuductora: Arányi Géza fekedői plébános; szónoka: P. Galambos Kálmán pálos-ata.

Vida István. Született Szilágysomlyón (Szilágym.) 1912. ápr. 5-én. Középiszkolait Szekszárdon végezte 1930-ban. Egy évi hivatalnok működés után lépett a Szemináriumba. Első szentmiséjét Szekszárdon a belvárosi templomban mutatja be jun. 28-án. Manuductora: Kiss Lajos, apát-plébános, felsőházi tag; szónoka: Várkonyi János, szemináriumi lelkiigazgató.

FÉNYSZÓRÓ.

— Be kell vallani — írja Marina a Razon y Fe áprilisi számában a legutóbbi választás kudarcának okairól — hogy a döntő szerepet Spanyolország súlyos szociális kérdéseinek megoldásában játszotta.

— A jobboldali pártok abban a hibában, hogy az 1933-ban aratott választási győzelmi örökre biztosította számukra a hatalmat, ígéreteiket nem tartották meg és egymás után fejlesztették vissza a forradalomnak azokat a vívmányait, amelyek kétségkívül a közjót szolgálták. Jobboldali tényezők vetették el a földművelésügyi, munkaes közmunkaügyi miniszterek üdvös javaslatait, vagy hagyták, hogy ezek a javaslatok elsüllyedjenek a bürokratikus és parlamentáris intrikák között. Pedig elemi igazság, hogy a szociális igazságosság nem lehet és maradhat marxista követelmény.

— Sorából kierzódik az az aggodalom, hogy a tömegek jóideje nem fogják megbocsátani a katolikus pártnak sem, hogy a forradalom első éveiben vallott programját fokozatosan letempította, amikor a jobboldal uralomra jutott. (Kat. Szemle.)

— A ciszterci rend a sokgyermekes családokért. Dr. Werner Adolf zirci apát a rend gazdasági tanácsának határozatára való hivatkozással rendeletet adott ki, mellyel könnyíteni akar a rend szolgáltatásban álló sokgyermekes konvencions családok helyzetén. A rendelet szerint olyan családoknál, ahol háromnál több gyermek van, f. évi július 1-től minden további gyermek után évi 50 kg. búzával és 50 kg. rozssal többet kap a szülő, még pedig fiuknál a 13, leányoknál a 15 év betöltéséig, ameddig ezek a gyermekek egészen szülei ellátására vannak utalva.

— Szeretett fiam — mondotta a Szent atya a nemzeti zárandoklás fogadásánál — a ti bitoros hercegprímások beszéde alatt azoknak a gondolatoknak a hatása alatt állottunk,

amelyek titeket, kedves fiam, és miniket is visszavezetnek a 250 év előtti nehéz időkre, amikor a keresztény népek között széthúzás dult és egyik a másik ellenségével kötött szövetséget. A magyar népek XI. Ince pápa munkálkodása által megadatott, hogy etől a közös ellenségtől felszabadult állam, 250 év után is a világban ugyanez a helyzet.

— A hálát, amit előttünk siettetek kifejezni, mi egész különös szeretettel fogadjuk. Nektek ugyanis különösen jogotok van a mi szeretetünkre, mert mi is érezzük, hogy különös szeretettel kell lenni azok iránt, akik sokat szenvednek, már pedig ha valakinek, akkor a magyar nemzetnek igazán sok jutott ki a szenvedésből. Eppen ezért egész különös örömmel látjuk a magyarokat a Közös Házban.

— A szentesi Katolikus Kör 500 pengővel hozzájárul XI. Ince pápa szobrához.

— Fel kell, hogy hívjuk a figyelmetek — mondotta XI. Pius pápa a római sajtókiállítás megnyitásán — az első, a legfőbb és legáltalánosabb veszélyre, a kommunizmusra, annak minden formájára és fokozatára. Nyíltan vagy burkoltan fenyegeti ez a veszély az egyéni méltóságot, a családi szentséget, a társadalmi rend biztonságát, mindenekelőtt azonban a vallást különösképpen pedig a katolikus Egyházat.

— Elmondhatjátok ezért mindenkinek, hogy a közös Atya sem szűnik meg állandóan és fokozottan felhívni a figyelmet, még pedig az egész világ figyelmét felhívni arra a veszedelemre, amelyet oly sokan becülnék le, vagy éppen nem vesznek semmibe.

— Nagyon hibás politikát űznek azonban azok is, akik megakadályozzák azt, hogy az Egyház szabadon kifejttesse életerejét.

— Az Egyház elismeri az állam befolyását annak saját jogkörében, sőt ezt nyíltan tanítja is. Megkívánja azoktól minden embertől, hogy ezt a

tanítást tiszteletben is tartsa. Am nem engedheti meg semmiképpen azt, hogy bármilyen politika ártani akarjon az erkölcsnek, nem felejtethi el azonkívül isteni alapítójának parancsait sem.

— A marxí szövetség veszélye. Mindazok a francia pártok, amelyek szövetségbe léptek a szociáldemokratákkal, riadtan ébredtek rá most arra a roppant tanulásra, amelyet már előbb is tudomásul vehettek volna, ha jobban megfigyelik az európai eseményeket: nincs rá mód, hogy polgári párt világnézeti alapjainak sérelme és egyébként is súlyos károk nélkül belemehetne a baloldali marxista szövetségbe, bármilyen súlyosaknak is látszanak az erre kényszerítő helyzet körülményei. Ennek idáig még mindig az lett a vége, hogy a szélsőséges erők húztak hasznót a helyzetből.

— XI. Pius pápa dr. Glattfelder

Összeállította: Tóth Emil.

HIREK.

Egyházmegyei zsinat Pécsen. Június 22. és 25. között fog lezajlani Pécsen az egyházmegyei zsinat, melynek előkészületei már régen folynak a különböző bizottságokban. A zsinatnak a célja az, hogy az egyházi törvénykönyv rendelkezéseit aprópénzre válta egyházmegyei viszonylatban kisebb dolgokban is pontos utasításokat adjon a papoknak és a híveknek.

Unepélyes megnyitása június 22-én d. e. 10 órákor lesz a székesegyházban ösrégi szertartások között. Utána első előkészítő ülés a püspöki palotában. — 23. 24. és 25-én reggel 8 órákor lesznek a közös szentmisek és ezeket követik az együttes ülések a püspöki székházban. Délután pedig a bizottságok üléseznek.

A zsinatnak körülbelül 125 tagja van. Ezek közé tartoznak mindazok, akik az egyházmegyében magasabb hivatalt vagy tisztséget viselnek, továbbá az egyházmegye területén működő

Gyula csanádi megyéspüspökhöz negyedszázados püspöki jubileuma alkalmából sajtókezű levelet intézett, amelyben a Szentséges Atya a főkben között ezeket írja:

...Amikor majd elkövetkezük püspökké szentelésed 25-ik évfordulója, mint örömmel hallottuk, a Téged köszöntő hiveddel együtt Istennek ünnepelesen méltó hálát fogsz adni, mert bőséges ajándékokat dojtzott el az Ur Isten Téged e nem rövid idő alatt, aki fáradhatatlanul dolgozott a lelkek javának előmozdításán, papi munkád lendületével és ragyogó ekesszólással. De főleg azért tartunk különösen dicsőretdre érdemesnek, mert oly sok munkát és gondoskodást áldoztál az itt vezető elnökséged alatt álló Actio Catholica érdekében, hogy felvirágozzák a világi híveknek az a rendkívüli üdvös apostolkodása a Te nemes nemzetet körében. (Nemzeti Újság.)

klerikális szerzetesrendek kormányzó apátjai ill. tartományi főnökei vagy ezek megbízottai, a plébánosok közül 19, a káplánok közül 14 és még körülbelül 20, a megyéspüspök által meghívott személy.

Katolikus középiskolai diákok nyaralattása Püspöknádasdon. A hosszú vakáció, mely a diákoknak pihenést és felfrissülést, városi szülőknek nagyon sokszor csak új gondot és fejtörést okoz hol és hogyan tudnák gyermekeiknek olcsó és megbízható nyaralási lehetőséget biztosítani. A Katolikus Akciói „Krisztus és a gyermek” jelszavának szellemében járt el Megyés Főpásztorunk, amikor diákok nyaralására átadta s a Székeskáptalannal egyetemben tataroztatta a püspöknádasdi volt nyaralót és hatalmas parkját.

Július havában középiskolai diákok, augusztusban a Karitas védettjei vonulhatnak be az említett nyaralóba.

A vezetőség igyekezett összeállítani olyan programot, mely szórakoztató jellege mellett sem feledkezett meg a nevelő tartalomról. A fiúk rendelkezésére fog állani az óriási park, kb. 800 m² tő, rádió, vetítőgép, asztali- és szabadtennisz, különböző sport játékok. Lesz külön olvasó-, játék-, kézimunka-terem. Nyelvi készségek elsajátítására 2—2 osztrák és olasz diák részvétele van kilitásba helyezve. A környék szebb pontjait; Pécsváradot, Püspök-szentlászlót, Zenőfő, Mérévárát egész napos kirándulás keretében szemlélhetik meg a résztvevők.

A nyaralás két turnusban fog lefolyni: jún. 30.—júl. 16-ig és júl. 16—30-ig. Jelentkezni lehet: I. turnusra jún. 15-ig, II. csoportra jún. 30-ig. Az első csoport indul Pécsről: jún. 30-án délben. Pécsváradig vonaton, onnan gyalog, de a szerelvényt kocsival szállítják. Ez a csoport júl. 16-án délben érkezik vissza Pécsre. A II. csoport hasonló uton indul Pécsről júl. 16-án, ide vissza júl. 30-án érkezik. (A nem Pécsen át utazó diákok menetrendjét külön közöljük az érdeklődőkkel.)

Részvételi díj: I. csoport: 16.70 P, II. csoport: 15.70 P. Ezen összegben benne foglaltatik: az utiköltség, napi 4-szeri ételmezés. A résztvevők csak a legszükségesebb felszerelést hozzák magukkal: 2 lepedőt, 1—2 takarót, evő és mosakodó készletet, csajkát, szalmazsákokat, bár a fiúk ágyakban fognak aludni, fürdőruhákat. (Az összes résztvevőket helyszínen orvos fogja megvizsgálni.) Jelentkezéseket elfogad Petrovich Ede, hittanár (Incedy D.-u. 9.) minden hétfőn, szerdán és pénteken 5—7 óra között, vagy levélben is. Hiszszük, nemcsak a pécsi diákoknak, hanem a szülőknek is örömet szerzünk, amikor ezen nemes elgondolásra az érdeklődők figyelmét szeretettel felhívjuk.

Katolikus Nyári Egyetem Esztergomban. A Pázmány Péter Tudományegyetem tanáraiból alakult bizottság az Actio Catholica Országos Elnökségével karöltve a magyar Püspöki Kar jóváhagyásával Esztergomban június 21.-től július 9-ig bezárólag átlag napi négy órában katolikus szellemű egyetemi

előadásokat tart. Az előadások látogatása ingyenes. Jelentkezési határidő június 10.-ike. Aki a Katolikus Nyári Egyetemen részt óhajt venni, jelentkezhet az Actio Catholica Országos Elnökségének központi irodájában (Budapest, IV., Ferenciek tere 7.) vagy Lepold Antal dr. prelátus-kanonoknál Esztergomban. A jelen évi előadások a szellemi tudományok körét ölelik fel, jelentős részük a teológia és a liturgikus művészetek köréből tartják. Minden előadó 4—8 órát tart. Az előadások délelőtt tartanak, kivéve a bemutatól előadásokkal kapcsolatos művészettörténeteket. A részvételi jegy ára, amelyet a helyi rendezőbizottság állít ki, a pontos órarenddel és igazolással együtt 2 pengő. Elszállásolás külön férfiak és külön nők számára napi 2 pengő ellenében. Szállodákban 6 pengőtől.

Szívgyárdaavatás a pécs-belvárosi általmi elemi fiúiskolában. Május 10-én a belvárosi fiúiskola 165 tanulója lett Krisztus katonája. Gábriel Pál dr. tanítóképző intézeti tanár a gyermeki lelket magával ragadó beszéd után 165 fiúnak tűzte mellére a nemzeti színű szalagot Jézus Szíve érmet. A fogadalom tétel óta a fiúk buzgó katonái Jézus sz. Szívének.

Gyermektelajánlás a dómterén. Május 24-én, gyönyörű vasárnap délután 5 órakor közel nyolcezer pécsi elemi és középiskolás tanuló gyűlt össze a székesegyház előtti téren, hogy húszéget fogadjon Krisztus Királynak. A terep megtöltötte a hatalmas diáksereg, a szülők pedig még egyszer annyian szorongtak a felső és alsó sétatéren. 5 órakor harangzúgás között jelent meg Virág Ferenc megyéspüspök legkisebb hívei között és hatalmas szózatban figyelmeztette őket a sok veszedelemre, ami rájuk vár az életben: a gonosz lélek sokszor fogja majd őket felvezetni a „Tibi dabo” csábhegyeire, de ne felejtsek el, hogy a világ ajándéka csak füst és pára, ami gyorsan elmulik. „Aki pedig Isten akaratát cselekszi, mindörökké megmarad.”

A főpásztori beszéd után a legmél-
tóságosabb Oltárszentség előtt, a Jé-

zus Szíve litániájának elimádkozása után, a kis és nagy diákok közösen felajánlották magukat Jézus oltalmába! — *Hiszünk Tebenned! Bizunk Tebenned! Imádkunk Téged Jézus és alunk Téged* — hangzott a téren keresztül és a meghatódottságtól csillogtak a felnöttek szeméi is, mikor gyermekek hitének ezt a magasatos megnyilatkozását látták.

Felejtethetlen volt ez a nagyszerű ünnepség szentségi áldásával, püspöki szózatával, az ifjúság közös imájával és énekével, és mi bizunk abban, hogy a krisztusi áldással megbékélt gyermekszívemben a munka napjaiban is feltámad az emlékezés erre a fogadalmat, amely átsegíti ifjúságunkat az élet viharán a boldogabb és szerencsésebb jövőbe.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Ötthonban a zárt lelkigyakorlatok sorrendje a következő: 3 naposak: június 7., június 16. (foglalt), június 22., július 6., július 20., augusztus 3., augusztus 16., szeptember 5. — Hat napos: augusztus 24. — Kezdet mindenkor a jelzett nap délutánján. Részvételi díj 3 napra 8 P, hat napra 16 P. — Nyolc személynél 20 % vasúti kedvezmény. — 15 személy külön időpontot kérhet. Érdeklődni, jelentkezni lehet: Pécs. Mátyás Flórián-u. 46.

Szent Antal-napi szeretetvendégség a ferenceseknél. A közelgő szent Antal ünnepé alkalmával felhívjuk a kedves hívek figyelmét a szokásos szeretetvendégségre. Egyben szeretettel kérjük is a szegények százaí nevében, hogy tegyék lehetővé egyes hozzájárulásaikkal június 13-án, az ünnepi ebédet.

Mindenkinek ezen célra szánt adománnyal leghalásabb köszönettel fogadnak a szegények nevében. Ugy a természetben, mint a pénzadományokat kéri a szent Antal Bazárba, vagy esetleg bejelentésre érte is küldenek. Telefon: 31—99.

Egy megbízható katolikus céggel gazdagított Pécs városa. Várnagy Viktor, akit társadalmi működése révén mindenfelé ismernek, sport- és cipőszakületet nyitott Deák-u. 8. sz. alatt, a Főpostával szemben.

Május 21-én szentelte fel Virág Ferenc megyéspüspök a karmeliták zár-dáját. Egy női szerzetesrenddel lett gazdagabb Pécs városa. A Minden-szentek templomának tőzsomszédságában az áldozatkészség zárdát emelt, amelyet áldozatsüitorőkön szentelt be Virág Ferenc megyéspüspök. A sarutlan karmelitarend hét tagja költözött a zárdába, kik lemondottak az élet minden látszólagos örömről, hogy egyedül Istennek élhessenek. A beszentelés után a megyéspüspásztor szentmisét mondott, a szentbeszédet pedig Hajos György dr. tb. kanonok mondotta.

Az Akció Katolika gyűlése Dombóváron. Május ünnepé volt Áldozatsüitorőkön Dombóvár katolikusságának. A róm. kat. egyházközsg rendezésében nagyzabású gyűlést tartott az Akció Katolika helyi szervezete. A gyűlésbe az országos központ is belekapcsolódott. Reggel tábori misét tartottak több ezer főny közönség részvételével. Szentmise után P. Bohle Kornél Credo zászlószentelést és tagavatast tartott, majd szívekhez szóló beszédben foglalkozott a Credo céljával és fontosságával. A gyűlést a zárdá udvarán tartották meg, amelynek Zichy-Czikann Móric báró, Lafrankó István dr. és Kovács Sándor volt a szónoka. Este fél hét orakor körmenet volt, amelyet Virág Ferenc megyéspüspök vezetett.

Egyházmegyei hírek. XI. Pius pápa a kegyüri bemutató és a megyéspüspök előterjesztése alapján Hauser Imre dr. komlói hitoktató lelkeszt báziszeiki plébánossá nevezte ki. Komlóra Gábor Károly székszárd-belvárosi káplán került hitoktatónak. A megyéspüspök egyúttal a következő kápláni áthelyezéseket eszközölte: Püspök Pált Dunaszekcsőről Szekszárd-belvárosra és Nagy Sándort Értényből Dunaszekcsőre helyezte át. Petrovich Ede eddigi báziszeiki adminisztrátor ugyanott maradt hitoktatói minőségben.

Harangszentelés Görcsönyben és Sumontyban. Görcsöny lakosságának szép ünnepe volt máj. 17-én. Két új harangt szenteltek. A szentelést Horacek Endre esperes-plébános végezte, majd magasszarnyalású beszédben méltatta a

harangok jelentőségét. Ugyancsak kedves harangszentelési ünnepsége volt Sumony községnek is, ahol Gedeon Sándor plébános három harangot szentelt Isten dicsőségére. A harangok beszerzése mindkét helyen a lelkipásztorok buzgósgát és a vallásos hívek alkotókészségét hirdeti.

Orgonaszentelés Málomban. Lélekemelő ünnepsége volt máj. 3-án a kis Málom község híveinek. Alig 500 lélekből álló kis község lakossága néhány nap alatt 2400 pengőt áldozott az Istennek és gyönyörű nyolc változatú orgonát építtetett kicsi, kedves falusi templomába. Az új orgonát máj. 10-én szentelte fel Komocsy István

prepostkanonok lélekemelő szavak kíséretében. A szentelés után főpapi mise volt.

Felvétel a községi missziós szemináriumba. Az Isteni Igé Társasága missziós szerzetes rend, (a Szent Mihály Missziós Naptár, Világposta és Kis Hírtérjesztő kiadója) községi missziós szemináriumba növendékei közé felvesz a gimnázium mind a nyolc osztályára olyan jó, jól tanuló és egészséges fiúkat, akik missziós papok akarnak lenni. Errettéséjével jelentkezőket azonnal a noviciátusba vesz fel. A felvétel feltételeiről bővebb felvilágosítást nyújt a Szent Imre Missziós Szeminárium rektora, Köszeg.

KÖNYVEK.

Stadler Frieda: Szeretnéd, ha szeretnének? Szt. István Társulat. 1936. Ára 2 P 20 fill.

A „Valaki vár engem” c. mű szerzője most újabb munkával lepté meg a magyar katolikus leányifjúságot. A leánylélek finom ismeretével és mélyreható elemzésével kedvelti meg olvasóival a szeretetreméltóság erényét. Minden fejlődő leánynak el kell olvasni ezt a kiváló munkát.

Megyei-Schwartz Antal: Az isteni kegyelem Anyja. Szt. István Társulat. 1936. Ára 2 P 40. Elmélkedések a Boldogságos Szűz Máriáról.

Wagner: Mai lányok életstílusa. Korda. 1936. Ára: 1 P 50.

A budapesti növendékpapok Egyházirodalmi Iskolája egymásután jelenteti meg Wagner műveit és az ifjúság kezébe ezzel igen értékes és hasznos olvasmányokat adnak, egyuttal bevezetik őket az istenes és jámbor élet gyakorlati példáinak az ismeretébe. A nagyobb lányoknak íródott ez a könyv. Hét szentéleti, mai leány életét adja ez a 116 oldalas, csinos munka és hiszünk, hogy nagy élvezettel olvassák majd mindenütt a leányok.

Nyisztor Zoltán: Magyar Góg. Vigilia-könyvek. 1936. Ára: 2 P 50 f.

Nyisztor könyveit nem kell különö-

sebben ismertetni, mert azok maguk beszélnek önmagukról. A világot széles horizonton ismerő és a mélységekbe is belelőző kutató és bíráló szemével mond éles kritikát korunk sok viszszerűségéről. A nagy Papinót követi, de eredeti meglátásokkal, magyar lélekkel, a vérbeli író könnyedségével és mindig a magasba néző szemmel.

Horváth Jenő: Világtörténelem. Szent István Társulat. 1936. Ára: 3 P 90 fill.

Az ideai könyvnap egyik értéke. Olyanoknak ír Horváth Jenő, akik már ismerik a történelmet és most a buvár és tudós biztonságával foglalja egybe tudásukat, miközben új szempontokat vet föl. Hazánk történetét a könyv terjedelméhez mérten elég bőven hozza. Különösen figyelemreméltó a függelékben adott részletes „Források és irodalom” anyaggyűjteménye.

Alja Rachmanova: Irodalom. Bpest, 1936. Diszes bőrkötésben, ára: 4 P 80 f. Alja Rachmanova nemcsak műveivel, de budapesti előadásából is közelebről ismeretes a magyar olvasóközönség előtt. Négykötetes naplója meghódította az emberek szívét és a mostani regénye mindenképpen alkalmas arra, hogy a regényírás mes-

ternőjét a maga igazi tehetségével és lélekletésével bemutassa.

Blaskó Mária: Imádságos Képeskönyve. Szent István Társulat. 1936. Ára: 2 P. Az iskoláskorban aluli és I—II. osztályos kisgyermeknek írta ezt a gyönyörű képekkel illusztrált és a kisgyermek világot bájosan megszólaltató könyvecskét. Szülők és nevelők egyaránt nagy haszonnal fogják ezt a kis könyvet használni.

Gyulai — Erdődi-Harrach: A zene hatása. Bpest, 1936. Ára 3 P 20 f. Közönségilektani tanulmány. Kiadja az Országos Szociálpolitikai Intézet. A zenei szükségletek irányáról, a zenei hatás intenzitásáról, és a hatás relativitásáról szól ez az értékes munka.

Rudnyánszky Gyula: Mária

dalok. Költemények. III. kiadás. Miskolc 1936. Ára: 2 P 40 f. Városi István: **Vérzik a harangok nyelve.** „Magyar Sion” könyvek, versek. Esztergom 1936. Ára: 2 P 50 f. Klement Ilona: **Szavak, miket megtagadok.** Versek. Szent István Társulat bizománya. 1936. Arky József: **Igy folytatódott.** Regény II. kötetben. Stefánia nyomda 1936. Ára: 4 P 50 f. P. Wagner: **Lángoló szivecskék.** Fordították a bpesti növendék-papok. 1936. Ára: 1 P 10 f.

XI. Pius pápa apostoli körlevele a katolikus papságról. Szent István Társulat kiadás. 1936. Ára: 80 f.

Uj „Élet-regények”: George Rendl: *A messi út.* Nagy Méda: *Hét ősz, egy tavasz.* Balásházy Péter: *A láthatatlan ellenség.* Váth János: *Szent László népe.* Egy-egy kötet ára: 96 fillér.

EGYHÁZI NAPTÁR.

JÚNIUS

1. **Pünkösdhétfő.** (Nem kötelező ünnep). 3. **Szerda.** Sz. Klótild frank királyné. **Kántorböjt:** napi háromszori étkelés egyszerű jóllakással, délben és este húst enni szabad. 5. **Péntek.** **Első péntek.** **Kántorböjt.** Húsetel tilos, napi háromszori étkelés egyszerű jóllakással. 6. **Szombat.** Sz. Norbert ptk. a premontrai szerzetrend alapítója. **Kántorböjt úgy mint szerdán.** 7. **Szenháromság vasárnap.** 11. **Csüt.**

Urnappja. Az Oltáríszenység ünnepe. (Parancsolt ünnep). 13. **Szombat.** Pádulai sz. Antal.

14. **Pünkösd v. 2. vas.** 19. **Péntek.** Jézus Szentséges Szívének ünnepe.

21. **Pünkösd u. 3. vas.** **Gonzági Sz. Alajos.** 24. **Szerda.** Ker. Sz. János születésnapja. 27. **Szombat.** Sz. László magyar király.

28. **Pünkösd u. 4. vas.** 29. **Hétfő.** Sz. Péter és Pál. (Parancsolt ünnep).

JULIUS

1. **Szerda.** Jézus sz. véreinek ü. 2. **Csüt.** **Sarlós Boldogasszony.** Annak emléknappja, hogy Szűz Mária meglátogatta Sz. Erzsébetet. 3. **Pént.** **Első péntek.**

5. **Pünkösd u. 5. vas.** 8. **Szerda.** Sz. Erzsébet portugál királyné.

12. **Pünkösd u. 6. vas.** 16. **Csüt.** **Karmelhegyi Boldogasszony.** Sz. Mária megjelent Stok Szent Simon karmelita atyának és azzal az ígérettel nyújtotta neki a skapulárét, hogy azokat, akik

azt hordják, Ó a Szűzanya, haláluk óráján különösen fogja segíteni.

19. **Pünkösd u. 7. vas.** **Paulai Sz. Vince.** Az irgalmasságok szentje. A lazaristákat és az irgalmas nővéreket ő alapította. A Szent Vince egyetlek is az ő alapításából származnak. 22. **Szerda.** Sz. Mária Magdolna. 25. **Szombat.** Sz. Jakab apostol.

26. **Pünkösd u. 8. vas.** Sz. Anna. Sz. Mária anyja volt. A családanyák véd-szentje. 31. **Péntek.** **Loyolai Sz. Ignác.** A jezsuita szerzetesrend alapítója.

1. Szombat. Vasas Sz. Péter ü. annak emléknappja, hogy Sz. Péter apostolt Angyal szabadította ki a fogságból.

2. Püünkösd u. 9. vas. Sz. Alfonz, a redemptorista szerzetesrend alapítója.
4. Kedd. Sz. Domonkos. Ő alapította a Domonkos szerzetes rendet és kezdeményezte a rózsafüzérajtatósságot.
5. Szerda. Havi B. A. 6. Csüt. Urunk szineváltozása. 7. Péntek. Első péntek.
9. Püünkösd u. 10. vas. 14. Péntek.

N. Bold. Assz. vigíliaböjtfje: Húsétel tilos, napi háromszori étkezés egyszeri jóllakkással. 15. Szombat. Nagybaldogasszony.

16. Püünkösd u. 11. vas. 20. Csüt. Sz. István első magyar király ünnepe.
23. Püünkösd u. 12. vas. 24. Hétfő. Sz. Bertalan apostol. 27. Csüt. Kal. Sz. József a piarista tanítórrend alapítója. 28. Pént. Sz. Agoston püüspök.
30. Püünkösd u. 13. vas.

Összeállította: Tóth Emil.

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Június 4. A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor votivmise szentséges körmenettel. Jún. 5. Első péntek. D. u. 6 órakor szivőrségi ájtatosság ünnepélyes tagfelvétellel. Jún. 7. Szentháromság vasárnapja. 8 órakor körmenet a Szentháromság szoorhoz, utána az ünnepélyes szentmise. Egésznapos szentségimádás a Corpus Christi-kápolnában. Jún. 11. Urnappja. 9 órakor püüspöki szentmise, utána szentségi körmenet. Az Urnap nyolcda alatt 9 órakor ünnepélyes szentmise, d. u. 3 órakor szentségkítéttellel vécsernye. Jún. 16., 17., 18. Jézus Szent Szive triduum. Naponkint d. u. 6 órakor szentbeszéd, utána litánia. Jún. 21. A székesegyház felszentelésének ünnepélyes főpapi miséje 9 órakor. Jún. 29. Sz. Péter és Pál apostolok ünnepe. A székesegyház búcsúja. 9 órakor ünnepélyes püüspöki szentmise, utána szentbeszéd.

Július 2. Sárlos Boldogasszony. 8 órakor votivmise szentségi körmenettel. 9 órakor ünnepi nagymise. Júl. 3. Első péntek. D. u. 6 órakor szivőrségi ájtatosság Júl. 5. Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás.

Augusztus 2. Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. Aug. 5. Havi Boldogasszony. A székesegyházból reggel 6 órakor körmenet indul a Havi-hegyre. Aug. 6. 8 órakor a Corpus Christi kápolnában votivmise. Aug. 7. Első péntek. D. u. 6 órakor szivőrségi ájtatosság. Aug. 15. Nagybaldogasszony. Ünnepi rend. Aug. 20. Szent István király. 9 órakor püüspöki szentmise, utána szentbeszéd.

Belváros.

A VII. máriacelli zarándoklat. — Jún. 29.-én délelött 11 óra 50 perckor indul dr. Kelemen Andor apát-plébános vezetésével a péciesek VII. máriacelli zarándoklata, amely jun. 30.-án délben érkezik Máriacelbe, ahol 4-napet töltenek. — A zarándoklat jul. 4.-én éjjel érkezik vissza Pécsre. — Jelentkezni június 10-ig lehet a belvárosi plébánia hivatalnál. A részvételi díj II. osztályon 90, III. osztályon 70 pengő, amely június 20-ig befizetendő. Utlevél, vízum nem szükséges. Osztrák valutáról a vezetőség gondoskodik. Kivánatra részletes programot készségű küld a zarándoklat vezetősége. — Pecs. Belvárosi plébánia.

Szentmisek a temetői templomban. — A központi temető Szent Mihály templomban a temetőben nyugvó összes elhunytak lelkiüdvéért a gyzásmise június 8.-án, július 13.-án és augusztus 10.-én reggel 9 órakor lesz.

A Szent Mihály templom kupola-ablakai. — A temetői Szent Mihály templom 20 kupola-ablaka a templom búcsúünnepe szeptember 29.-ére teljesen elkészült, miután a 20 ablak közül mindössze kettőre kell még adományozót keresni. Egy-egy ablak alapítási díja 200 pengő, amely összeg részletekben is fizethető. — Jantsits R. Miláné, aki már több ízben is nagy összeggel járult a temetői templom felépítéséhez s berendezéséhez, két ablakot ajánlott fel. — A templom alaptemplóiban legújabbán 12 darab vert vasból készült halottgárt szereltek fel, amelyek egyes halottak emlékére lehet felajánlani. — Egy virágartó ára 10 pengő.

Novéna Jézus Szenteses Szive tiszteltetére. — A belvárosi plébánia templom-

ban június 12.-től június 19.-ig minden este fél 7 órakor litánia lesz Jézus Sz. Szive tiszteltetére.

A Belvárosi templom 250 éves jubileuma. — Az idei év októberében a belvárosi templom 250 éves jubileumi ünnepségeket rendez, amelynek részletes programját a szeptemberi számunkban fogjuk ismertetni.

Budai külváros.

Június 5. pénteken. 7 órakor Jézus sz. Szívének miséje. Este 6 órakor a bérmlások elokézítése. Aki nincs jelen, nem kap bérmacédulát. Júnio 6. szombaton délután 3 óratól gyóntatjuk a bérmlándokát. Júnio 7. vasárnap, nálunk bérmlálás. A bérmaszúlok a bérmlándokkal a kézfeltétel és olajkenés után menjenek az oratoriumokba, hogy amikor a nagyharang megszólal, rögtön a templomba visszatérhessenek. Az az utáni általános áldás a szentséghez tartozik. Júnio 14. vasárnap Urnapi körmenet, mely 7 órai sz. misével kezdődik. Júnio 19. pénteken, Jézus sz. Szívének miséje 7 órakor. Júnio 20. szombaton 6 órakor ühöld sz. mise a havi kápolnában. Júnio 20. szombaton 7 órakor indul a Máriagyűd körmenet templomunkból. Júnio 2. csütörtökön, Sárlos Boldogasszony napján fél 6 órakor körmenet indul a Havi kápolnában, ott sz. mise. Júnio 3. pénteken 7 órakor Jézus sz. Szívének miséje. Júnio 18. szombaton, ühöld sz. mise a havi kápolnában. Augusztus 4. kedden, 6 órakor sz. mise a Havi kápolnában, délután 6 órakor litánia. Augusztus 5. szerdán, a Havi kápolna búcsúja. 5 órakor sz. mise, 6 órakor indul a körmenet a székesegyházból, ahol sz. mise és sz. beszéd. 10 órakor szent mise, délután 3 és 6 órakor litánia. Augusztus 7. pénteken, 6 órakor Jézus sz. Szívének miséje. Augusztus 22. szombaton, 6 órakor ühöld sz. mise a havi kápolnában. Augusztus 23. vasárnap, a sz. Bertalan kápolna búcsúja. A körmenet 7 órakor indul. Augusztus 30. vasárnap, a plébánia templom búcsúja.

Szigeti külváros.

Június 5.-én első péntek a szokásos elsőpénteki ájtatosság, előtte csörtökön délután gyóntatás 4-½8-ig. 9.-én este 8 órakor a III. rendi otthonban Credto gyűlés. 11.-én Urnappán 8 órakor csendes szentmise, utána testületleg csatlakozás a Székesegyházi körmenethez. 13.-án Pécsi Szent Antal napján d. e. 10 órakor szentbeszéd és ünnepélyes szentmise. D. u. ½7 órai kezdettel gyermekek megáldása és körmenet, utána áldás. Délben a szegények megvendégelése a ferences rendház udvarán. 14.-én egésznapos Szentség-

imádás. 19.-én Jézus Szive ünnepén 6 órakor ünnepélyes szentmise, mely után a ferences család felajánlása Jézus szent Szívének. Júnio 3.-án, 5.-én és 6.-án kántorböjt. 5.-én a ferences missziósövetség szándékára szentmise és gyűjtés a missiók céljára. Júnio 3.-án elsőpéntek szokásos ájtatossággal, előtte való nap gyóntatás 4-½8-ig. 4.-én a szigeti külvárosi plébánia gyalogos zarándoklata indul Máriagyűdre indulás szombaton reggel 6 órai szentmise után, visszatérés vasárnap este 8 óra körül. 12.-én. Egésznapos szentségimádás. 26.-án Szent Anna napján egésznapos szentségimádás. 10 órakor szentbeszéd és utána ünnepélyes nagy mise. Este ½7-kor Szentségbetétel. Augusztus 2.-án Porciunkula napján rendes vasárnap rend. Este a litánia és szentbeszéd elmarad. 2.-án. Vasárnap reggel 6 órakor különvontas ferences zarándoklat Máriagyűdre indul. A zarándoklatra mindennemű felvilágosítást nyújt a Szent Antal Bazár. 7.-én. Elsőpéntek a szokásos ájtatossággal. Előtte való napon gyóntatás d. u. 4-½8 óráig. 9.-én. Szent Donátus kápolnánál búcsú. Szentmise és szentbeszéd 10 órakor. Délután 5 órakor litánia. Ugyanekkor a templomunkban egésznapos Szentségimádás. 14.-én. Nagyszenny estéi napon szigeti vigíliá böjt. 15.-én. Nagyszenny napján ünnepi sorrendben lesznek a szentmisek. 20.-án. Szent István napján ünnepi sorrendben lesznek a szentmisek.

Gyúrváros.

Jún. 1. Püünkösd vasárnap. Szentmisek ¼8, 8 és 10 órakor. Jún. 2. Püünkösdhétfő. Szentmisek, mint Püünkösdvasárnap. Jún. 4. A trianoni békeparancs aláírásának napja. D. u. 4 órakor harangozás. Jún. 5. Első péntek. ¼8 órakor énekes sz. mise Jézus Szenteses Szive tiszteltetére. Jún. 7. Szentháromság vasárnap. Jún. 11. Urnap, a legmértősebb Otthárszentség ünnepe. Szentmisek 7, ¼8 és 9 órakor. A 9 órai szentmise után úrnapi körmenet. Jún. 14. Bérmlás. Szentmise valószínűleg a rendes időben: ¼8, 8 és 10 órakor. Esetleges változást a „Dunántúli”-ban közbölik. Jún. 19. Jézus Szenteses Szívének ünnepi ünnepe. ¼8 órakor énekes szentmise. Jún. 29. Sz. Péter és Pál apostolok ünnepe.

Július 1. Jézus Sz. Vérének egyházi ünnepe. Júl. 2. Sárlos Boldogasszony, Szűz Mária látogatásának egyházi ünnepe. Júl. 3. Első péntek. Júl. 16. Karmelhegyi Boldogasszony napja. Júl. 26. Sz. Anna napja.

Augusztus 5. Havi Boldogasszony napja. Aug. 7. Első péntek. Aug. 14. Nagybaldogasszony ünnepének vigliája.

Hirdetőkink szaknévsora.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknek vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos,

Géczy József, Várady A.-u. 9.

Bőröndös.

Schneider József, Király-u. 42.

Cipészek:

Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Cipő- és sportfelszerelések

Quintus Konrád, Király-u. 1.

Várnagy Viktor, Deák-u. 8.

Drogeria:

„Éden” drogeria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatárú kereskedők:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.

Krausze Ignác, Király-u. 15.

Lang Andor, Rákóczi-u. 49.

Molter Antal, Jókai-tér 3.

Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fodrász.

Jung István, Széchenyi-tér 14.

Fényképész:

Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:

Klobucsár József, Király-u. 44.

Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.

Zápor József, Széchenyi-tér 2.

Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Kalapos:

Kertész T. Király-u. 10.

Könyv- és papírkereskedők:

Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.

Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Kesztyűk:

Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete, Széchenyi-tér 1

Írógép, műszerész:

Palai G. Géza, Jókai-tér 2.

Kézimunka Otthon

Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékárú:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:

Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó és Nyomda Rt. Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.

„Haladás” Nyomda Rt. Pécs, Király- és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Órás és ékszerész:

Benczenleitner Viktor, Irgalmasok-u. 1.

Rádió:

Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Sütőde:

Benkovits, Deák-u. 15.

Szövet- és bélésárú:

Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Üveg, porcellán:

Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:

Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Mihalik Péter, Király-u. 42.

Vegyőtisztítás és kelmeifestés:

Schwarz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:

Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.

Zongoratanítás:

Hormos (Hoffmann) Kálmán, Kaposvári-u. 6.

IRÁNYELVEINK:

Tiszteséges üzleti haszon.

Kifogástalan árú

Üdvarias kiszolgálás.

CIPŐT

SPORTCIKKEK

legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs
Városház-épület. Telefon: 13—26.

Alapított: 1861.

HAMERLI J. PÉCS

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. tég. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III., Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)

Fiókház: Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 20. és VII., Erzsébet-kört 38.

Pécs legrégebbi fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal- és ágyneműek, női és férfi fehérneműk, jüggönyök stb. Szigorúan szabott olcsó árak

Krausze Ignác

Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK

vasalok, főzőedények, kerekpár és szerelési cikkek, villanyszerelés

10 HAVI RÉSZLETRE

PETROVITS-nél Pécs, Széchenyi-tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műorásmester, ékszerész és látszerész Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, faliórák, ékszerek. —:::— Elsőrendű javítóműhely. Szolid és szakszerű kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszert,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Várnagy Viktor cipőszaküzlete

Pécs, Deák-u. 8.
Postával szemben.

Cserkészbolti lerakata. — Sportfelszerelések. — Cipőjavítások jutányos áron.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktárámat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemű szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhető be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vagyont takarít meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében vásárol. Irgalmasok-u. 1. Telefon: 22-08.

BENKOVITS sütőde Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Deák-utca 15.

Fiók: Irgalmas-utca 1.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztalmenüek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsinég- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutaggyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérenemű üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. **Kárpitos cikkek! Szőnyegek!**

Paláits Géza Pécs, Jókai-tér 2.
spec. írógép műszerész Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Írógépjavítás, karbantartás, írógépszalag, Írógép kellekék. Mindenfajta írógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet **RUPPERT LAJOS** textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak a legmegbízhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7.

TELEFON: 12-61.

Zongoratanítást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy utca sarkon

Úri-
divat

Kötött szövegtű árak. Külön cipő osztály. Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiu- és leánycipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.

női-
divat

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSÉTT

TUDJA ÖN HOGY

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth L.-u. 7.
1 drb. 18x24-es nagyítás csak 2 pengő

3 vagy 6 laphoz (eredeti felvétel.)

Dragila Antal

Üveges
és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBE

Vásároljon fűszer- és csemege árukat

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2.

TELEFON: 13-73.

pörköltkávévja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Ötthon** Apáca-u. 2.
Elvállal előnyomást, montirozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok himzését a legolcsóbb árban.

Mindennemű fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20-42.

SZENT ANTAL

Vizsgai ajándéktárgyak,
bérmálási emlékek nagy
választékban kaphatók!!
Egyházi ruhák készítését
és javítását vállaljuk!

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papir-
kereskedése és templomi
felszerelések raktára !-

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31-99.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmelesítő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondulást (Dauer), festést garantáltan és olcsón végez
JUNG ISTVÁN őr- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tabla épület).

Divatkalap különlegességek

Gyukiás kalapok, Pichler
kalapok, Panizza kalapok,
„Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos
mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannónia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fiókjüzetem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben)
AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött,
szövött árúit: férfi, női és gyermek-fehérneműit és vásznait.

Timár Péter őr- és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-
készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok.

Kész férfi- és
gyermekruhát
a legolcsóbban és
legszebb kivitelben

Lang Andornál.

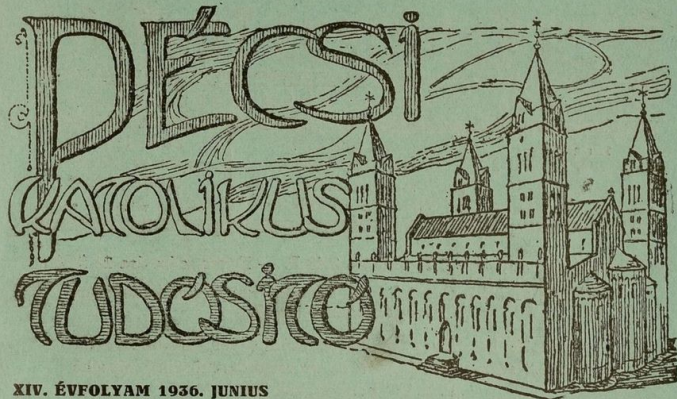
Rákóczi-ut 49.
sz. alatt szere-
het be. Külön
mértékoszfály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szf. Mór-
utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadóbozos név-
jegye a legszebb
alkalmi ajándék.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. JÚNIUS

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Jézus Szentséges Szíve. Gálos László dr. Katolikus nagygyűlés
Pécsett. Az Ormánságról. Perr Viktor. Folytassuk! Seprő.
Érdekes beszélgetés. Egyházmegyénk a török hódoltság alatt. —
FIGYELŐ. — Pécs városa a sokgyermekes családokért. Új-
miséseink. — FÉNYSZÓRÓ. — HIREK. — KÖNYVEK. Merényi
Ferenc. — Egyházi naptár. — Pécsi egyházközségek hírei. Hir-
detőink szaknévsora.

Steph. Szentkirályi
theol. t. 1936.

SZENT ANTAL

A szülők, iskolák és intézetek figyelmét felhívjuk iskolai cikkekkel dúsan felszerelt raktárunkra. Füzetek, író- és rajzszerkek, festék és körzőkészletek, tinták, tusok, radír gummik, ragasztók és írónok raktára; Töltőtoll és csavarírón különlegességek speciális lelakata. Névjegykártyák, képes levelezőlapok, levélpapírok legnagyobb választékban kaphatók.

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papír-, kereskedése és templomi felszerelések raktára !

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.

Telefon : 31-99.

Schwarcz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondolálást (Dauer), festést garantáltan és olcsón végez

JUNG ISTVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára

Pannonia szállóval szemben

Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, költői, szöveit árúit: férfi, női és gyermek-fehérműit és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készítésű férfi- és női cipők. Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben

Lang Andornál,

Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhethet be. Külön mértékosztály.

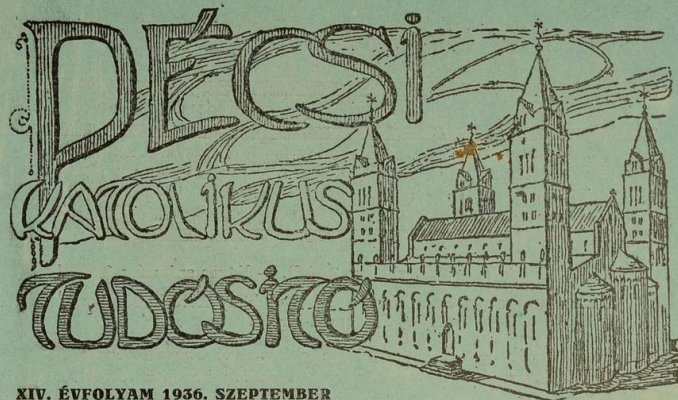
„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSETT.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. SZEPTEMBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Őszi gondok, gondolatok... — Gondolatokat, terveket a család-
védelemhez! Perr Viktor. — XXVII. Máriagyűdi férzfizárándok-
lat. — A családdal áll vagy dől a magyar jövő. — FIGYELŐ. —
Egyházmegyénk hitélete a török hódoltság idejében. — FÉNY-
SZÓRÓ. — HIREK. — Egyházi naptár. — Pécsi egyházközségek
hírei. — Milyen lapokat olvassunk? — Hirdetőink szaknévsora.

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

PÉCS-EGYHÁZMEGYEI KATOLIKUSOK LAPJA

Szerkesztőség:
Pécs, Inczedy Dienes utca 2/a.

Kiadóhivatal:
Pécs, Inczedy Dienes-utca 9/a.

FŐSZERKESZTŐ:
HANTOS BÉLA
FELELŐS SZERKESZTŐ:
GERGYE GYÓZÓ dr.

Kiadóhivatal vezetői:
VARGA NÁNDOR
WOLF JÓZSEF
Megjelenik minden hó elsején.

Előfizetési ár egy évre 2 P, vidékre 2.40 P. — Egyes szám ára 20 fillér.

Előfizetni lehet: a Szent István Társulat könyvkereskedésében,
Pécs, Széchenyi-tér 17.

Az előfizetés beküldhető a „Pécs-egyházmegyei Takarékpénztár
rt. 17.598.” számú csekklapján is. A csekklap középső részébe
„P. K. T.” betűket kell írni!

A Tudósító számonként is kapható a Szent István Társulatnál
és a Szent Antal Bazarban.

Nincsen gondja egész éven át Szent István Társulatnál Pécs, Széchenyi-tér 17.
telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Ifjúsági iratok, képekönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és ájtatossági könyvek. Kegytárgyak.

Arany
törlőtollak
már
4
pengőttől!

Levélpapírok díszdobozokban. Asztali tentatartók, írómappák, írókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek legszebb kivitelben kapható.

Utazási cikkek, bőrönd- és bőröndszmüaruhak, retikülök, irattáskák, női-övek, hátizsákok, kutyafelszerelések minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbban
Pécs, Király-utca 42. szám. — Lyceum-épület. — **Schneider József**
bőröndösnél szerezhetők be

**Szentképek, márkás olajfestmények részletre is olcsón kaphatók.
Képkerevezést olcsón vállalok!**

Él apra hivatkozók 10 százalék árengedményben részesülnek!
Mihalik Péter képkerevező Pécs, Király-u. 42. — Lyceum-épület. —

XIV. évfolyam.

Pécs, 1936. szeptember

7. szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

ŐSZI GONDOK, GONDOLATOK

Kint a földeken eltűntek a rengő buzatáblák, a mezei virágok száraz magokat szórnak, a nem rég még tüzes napkorong felhőfátyol mögött kandiál elő és pacsirtadallos, színes rónaság helyett szürke, éles tarló fogadja a vándort. A télnek még híre-hamva sincs és az ember mégis úgy érzi, hogy a földeken Szilveszter van. Egy munkás, fáradtságos évnök a természetét learatták, betakarították és a föld — tarlósan vagy barázdásan — pihenni tér. Nem sokára „csendes lesz a puszta.”

A városban ellenben felpezsdül az élet. Apró emberkék lepik el az utcákat. Mindentelé nyüzsg, zsong az ifjúság. Minden könyvkereskedés: egy hangyaboly. Minden iskola: egy méhkas. De ezek a méhecskék nem mézet, hanem hatalmas csomagokat cipelnek s mögöttük bandukolnak a gondterhes szülők.

Milyen sok édes teru, mennyi kedves reménykedés a nagyok és kicsinyek lelkében! Mindenki sokat vár az iskolaétől. A gyermekek mennyi munkát, a szülők mennyi pénzt és aggodalmat tekintnek bele! ...

Éz a kezdet harsogó dala, azután jön a munka kemény üteme — és azután — igen sokszor a tragédia: sok-sok iskolaévnök a munkáját akár-künyoszor főnkreteszi a rossz társaság, egy romlott társ, vagy egy könynyelműen eltöltött vakáció. A gyermek lelkében összeomlik vagy omladozik a világ, amelytől a szülő boldogságát, esetleg a jövőnd támogatást várja. Féreg esett a gyümölcsbe s most vele együtt fejlődik naggyá. A diplomás ifjú vagy a több nyelvet beszélő leány lélekkel járja az életet: magának boldogtalanságot, másnak örömtelenséget szerez. Hozzá járul még, hogy a közeljövöt reménytelennek látja, a messze távolba — a túlvilágba — nem ér el tekintete, elkezdí hát a pillanatok élvezetét tegegetni.

Mily fontos, hogy az ifjúság nevelése „sub specie aeternitatis”, az örökkévalóság fényében történjék! De hogy ez a tény állandóan ott ragyogjon a fejlődő gyermeklélek fölött, ahhoz a szülő vagy a szülőhelyettes munkájára is szükség van. A gyermek megvalósítva lássa otthon azt, amit az iskolában tanul: hazafiságbn és vallásosságban egyaránt. Egyszerre kell őket nevelni Magyarország és a Mennysország polgárává. De példává! Szavakból már elég!

(g.)

Gondolatokat, terveket a családvédelemhez!

Az a katasztrófális *csökkenés*, mely a születések terén mutatkozik, a figyelmet mindinkább, de még mindig nem eléggé tereli a *családvédelem* problémája felé.

Magyarországon az utolsó 4 év alatt, az előző 4-hez viszonyítva kb. 12.000 házassággal, 100.000 születéssel és 50 ezer főnyi természetes szaporodással volt *kevesebb*. Ennek dacára még mindig *nem történt komoly lépés a helyzet javítására*.

Nekünk katolikusoknak nem szabad engedni, hogy e kérdés lánghán kezeltesék, hanem folyton követelnünk kell a megfelelő intézkedéseket, mert *nemcsak nemzeti, hanem vallás erkölcsi érdekek* is kötelességünké teszik. A rohamos hanyatlásnak eddig még a katolikus nép állt ellent leginkább, de ennek erkölcsi ellenállását is megtöréssel fenyegetik *a gazdasági és megélhetési bajok*, melyek természetesen *a sokgyermekes családokat érintik legsúlyosabban*.

Nézzük, hogyan állunk a sokgyermekes családok tekintetében? A népszámlálás anyagának legújabb kötete a törvényes feleségek gyermekszámáról érdekes adatokat közöl.

A férjes nők közül:			Ezeknek életben lévő gyermekei:			
gyermektelen	387.361	20.6 %				
1 élő gyermekkel	424.583	22.6 "	1 gyermek	424.583	10.2 %	
2 "	394.971	21. "	2 "	789.942	19.1 "	
3 "	263.013	14. "	3 "	789.039	19. "	
4 "	168.853	9. "	4 "	675.412	16.3 "	
5 "	105.903	5.6 "	5 "	529.515	12.8 "	
6 és több élő gyermek	134.842	7.2 "	6 és több gyermek	936.926	22.6 "	
együtt	1.879.526	100.—%	együtt	4,145.417	100.—%	

Ezekhez jönnek még a törvénytelen születésű gyermekek, akiknek születési aránya a törvényesekénél kb. 10%-a. Ha figyelembe vesszük is, hogy ezeknél nagyobb a halandóság és hogy itt ritkább a sokgyermekes anyja, de figyelembe kell venni azt is, hogy a gyermektelen feleségek közé az egynapos asszonyok is be vannak számítva, akkor azt mondhatjuk, hogy Csonkamagyarországon legalább is 4.5 millió gyermeknek él az édesanyja. Persze ezek a gyermekek nem mind kiskorúak már, sőt némelyek talán szintén többszörösen családapák, illetve anyák, kétségtelen azonban, hogy a gazdasági helyzet folytán mindinkább kitolódik az eltartásra szoruló gyermekek életkora s így a számuk is.

A népszámlálás időpontjában (1930) a 15 éven aluli gyermekek száma volt 2,393.270, a 19 éven aluliaké 3,227.456. Ebből *eltartásra szorulóknak vehetünk legalább 3,000.000-t*. Ez a szám azóta sem változhatott jelentősen, mert igaz ugyan, hogy 6 évtől, néhány százezer fő azóta bekerült a keresőképes korba, de csak *a korba*, nem a tényleges kereső helyzetbe, tehát továbbra is a szülőkre maradt nagyrészüket eltartása, de azonkívül azóta néhány százezerrel nőtt a számuk a természetes szaporodás révén is.

A fenti %-os arányban ebből a 3,000.000 eltartásra szoruló gyermekből kb. 70%, azaz 2,100.000 gyermek 3 és 3-nál több, eltartásra szoruló gyermekek családban él, és pedig:

190.000 családban	570.000 eltartásra szoruló gyermek,
120.000 "	480.000 " " "
72.000 "	360.000 " " "
100.000 "	700.000 " " "

Tekintettel arra, hogy a *Katolikus Akció* jövő évi programja a „*Krisztus és a falu*”, azért a fenti adatokhoz még annyit közlünk, hogy a 6 és többgyermekes férjes nők közül 66.4%, az 5 életben lévő gyermekek anyjából 64.5% az *őstermelő* foglalkozásúak felesége, de a 4 és 3 gyermekek közül is ezek arányszámukon fölül szerepelnek.

Annyira divatos a kevésbéhasznú kép- és keresztrejtvények fejtese, az emberek oly szívesen török a fejüket ilyesmin, hogy szabad talán fölvetni azt a gondolatot: nem volna-e érdemesebb azon törni a fejünket, hogy *miként jöhetnénk a sokgyermekes családok intézményes támogatására, nem karitatív, hanem gazdasági és szociális eszközökkel és módokkal?*

A „Pécsi Katolikus Tudósító” készséggel közli (névvel és név nélkül) a hozzá beküldendő komoly gondolatokat és hozzászólásokat. Hátha kialakul valami reális közvélemény, melyet megfelelő eszközökkel el tudnánk fogadtatni az illetékes tényezőkkel. Ne várjunk mindent fölülről, hanem *iparkodjunk érvényesíteni a törvényes, jogos és erkölcsös eszközökkel a helyes meggyőződésünket fölül!* Ez lesz az igazi haszaszeretet és a kor szükségleteinek megfelelő hatékony felebaráti szeretet.

Szeretettel várjuk olvasóink hozzászólásait.

Perr Viktor.

XXVII. MÁRIAGYÚDI FÉRFIZARÁNDOKLAT

A pécségyszéki Kat. Akció vezetősége az idén szeptember 13-án, vasárnap rendezti meg a szokásos férfizarándoklatot Pécsről Mária Gyúdra. Az idei zarándoklat kegyeletes szándékát emeli az a körülmény is, hogy most ünnepezzük a török hódoltság alóli felszabadulás 250. évfordulóját. A vallásos áhitat szorosan egybeforr a hazafias érzés erejével és hisszük, hogy a hála és köszönet sok férti lépteit irányítja majd az ősi kegyhely szentélyébe.

A zarándoklatot Virág Ferenc megyéspüspök úr vezeti és a kegytemplom előtti tábortól oltárnál mond ünnepélyes szentmisét és szentbeszédet a megérkezés után. A zarándoklat programját plakátokon teszik közzé a templomok bejáratánál. A különvonatok szept. 13-án reggel 7 óra 31 perckor indulnak a főpályaudvarról. Háromnegyed 7-kor a belv. templomtól indul a körmenet a vasutára. Visszaindulás Mária Gyúdról a vasutáról d. u. 5 óra 40 perckor.

Délután 2 órakor a kálvária hegyén konferencia beszédek lesznek a legaktuálisabb vallási problémákról. Az eszmecserre szónokai: Kiss György táblabíró, a Credo Egyesület vil. elnöke, Rihmer Béla dr. és Somogyváry József dr. ügyvédek, és vitéz Makray Lajos pápai kamarás, országgyűlési képviselő. Az eszmecserét Virág Ferenc megyéspüspök úr zárószavai fejezik be.

A zarándoklat részvételi jegye a vasuti jeggyel együtt: 1.10 P; a vasutasok 20 fill. részvételi jeggyel utaznak. Jegyek válthatók: Köves Gusztávnál, a Szt. Antal bazárban és a Ker. Szoc. Egyesület titkárnál József-utca 15. szám alatt.

A Győri és győrvidéki Keresztényszociális Egyesület Dr. Közi-Horváth József indítványára már régebben elhatározta, hogy az anyagi és erkölcsi romlás szélén álló család megmentése érdekében politikamentes népmozgalmat indít. Ebből a célból magáévá tette az előadói alábbi javaslatát.

Az anyagi és erkölcsi romlás szélén álló család és rajta keresztül a nemzet megmentése érdekében feltétlenül és sürgősen szükséges:

1. **A fiatalok házasságkötésének elősegítése,** az álláshalmozás megszüntetésével, a mamutfizetések leszállításával, az irodákban és üzemekben egyaránt túltengő női munka erők számának korlátozásával, az agglégényadó bevezetésével, a telepítés megindításával, nősülési költséggel.

2. **A sokgyermekes családok hathatós védelme,** az álláshalmozás megszüntetésével, a mamutfizetések leszállításával, az irodákban és üzemekben egyaránt túltengő női munka erők számának korlátozásával, az agglégényadó bevezetésével, a telepítés megindításával, nősülési költséggel.

3. **A tehetséges városi és falusi szegénygyermekek ingyenes taníttatása a vezető osztályok felrészítésére,** a kiválasztást végző pártatlan szakbizottságok felállításával, az ösztöndíjak egy részének erre a célra való felhasználásával.

4. **A könyörtelen harc a járványa lett nemzetgyilkos egyke ellen,** a magzatelhajtás és gyermekgyilkosság drákói büntetésével, az egyékes vidékek országos kipellengérezésével.

5. **A krisztusi álláspontra való helyezkedés a válás kérdésében,** a házasságjogi törvényeknek átalakításával, a házasság isteni intézményét destruáló sajtó, irodalom, színház és mozi megrendszabályozásával.

Itt nem politikáról van szó, hanem egy az anyagi és erkölcsi romlás szélén álló család és rajta keresztül a nemzet megmentése érdekében indított nagy népmozgalomról. Vajjon zászló alá tudjuk-e állítani a keresztény magyarságot??

Akik itthon maradtak.

Égy édesanya a lányához: „Lehet kicsinyes egy asszony élete, aki férjhezment és gyermekeit hozott a lágyra és szembe nézett a halállal? Mire mindez átéli az ember, Grace, a lélek nagy útát tesz meg akkor is, ha a test egy helyben marad. Az utazás ritka gyönyörűség és én boldog vagyok, te utazhatsz, De nem mindenki szűk látókörű, aki otthon ül és nem mindenki széles látókörű, aki utazik... Azt hiszem, aki megérti az embereket, aki szereti embertársait, aki mindenkinek a helyzetébe bele tudja élni magát, az nem szűk látókörű...”

(Aldrich: „... és lámpást adott kezébe az Úr.”)

A Tudósító a nyári szünet folyamán július és augusztus hónapban nem jelent meg.

A TERMÉSZETBARATOK túsista egyesületének világnézeti hovatartozásáról mindent megmond az a tény, hogy jubiláris gyűlésükön a pesti szocialdemokrácia expozitív tagja, Mósus Illés tartott ünnepi beszédet. Mósus Illést jól ismerjük, mint hétrépbás szocialdemokratát. Ha a pécsi természetbarátok, akiknek helyi vezérkara igyekszik elhíttetni, hogy semmi közük sincs a szocialdemokratához, csakugyan mentesek volnának a szocialdemokratáktól, vajjon miért éppen egy közismert marxista izgatót választanak elnöknek és hívják meg szónoknak?

ANGLIA ÚGY SZEREPEL a hazai liberális lapok hasábjain, mint a szabadság és demokrácia ősi hazája. De sajtóságos, egyik pesti lap sem ütközik meg azon, hogy egy angol filmvállalat kiavagatta Lloyd Georganak, a liberális politikusnak a beszédéből azt a részt, amelyben elítélte az Angliában folyó németellenes agitációt, s azt találta mondani, hogy egy fasizista Németország sokkal jobb Európa számára, mint egy kommunista Németország. Az egész világ eddig azt hitte, hogy Anglia szabad ország, amely szabad sajtóval rendelkezik, amelyben bárki szabadon nyilváníthatja véleményét. S most azt látjuk, hogy a sajtó és a véleménynyilvánításra szolgáló szervek egy korrupt monopólium markában vannak, amely a pénz kizárólagos hatalmán nyugszik s amelynek nincs hazája. A filmvállalat, amely ilyen nyíltan megsértette a gondolat szabad közlését, történetesen legnagyobb igazgatója alatt áll. Talán azért nem jafutul a pesti felvilágosult sajtó a liberálizmus védelmében?...

SZEGÉNY ÜLDÖZÖTTÉK. A szabadkőműves „Világ” c. lap utódija, a Magyar Hírlap, állandóan hangoztatja, hogy semmi köze sincs a szabadkőművességhez, de azért hőiesen kiáll minden alkalommal a védelmükre, valahányszor a bírálat szellette érinti a hárompontos Testvéreit. Jászi Oszkár szellemi örökösei roppantúl felhőrdültek, mert egy megyebizottsági tag támadást intézett a szabadkőművesség ellen. „A szabadkőművességet felszarták — írja — betiltották, vagyonát elvették, mindennel megrágalmazták és törvényen kívül helyezték, a szabadkőművességben tehát támadási gyakorlatokat lehet tartani a kockázat leghalványabb árnyalatán nélkül.” Hogy kockázat nélkül még ma sem lehet a szabadkőművességhez nyúlni, azt éppen a M. H. bizonyítja a legkézzelfoghatóbban, amely rögtön védelmére kel, „az ártatlanoknak” és ellentámadásba megy. Ma, amikor már világszerte annyi cáfolhatatlan leleplezés látott napvilá-

A MAGYAR SAJTÓBAN nagy hullámokat ver az a találgatás, amely a képviselőház elnökét jelölté a miniszterelnök utódjának. Nem foglalkozunk most azzal, hogy milyen tapintatlan és izstelen dolog egy gyengélkedő embernek idő előtt az utódját kijelölni, csak megemlítjük, hogy a felekezeti

got a szabadkőmivesség földalatti forradalmi munkájáról, valóban a legnagyobb vakmerőség kell ahhoz, hogy valaki védeni merészelje ezt a sötét túrsaságot. „Mindennel megpróbáltaták” — írja a szabadkőmives lap. Mintha bizony besúgások, légből kapott pletykák és nem tények, okmányok, hivatalos iratok és bünyekek alapján oszlatta volna fel a magyar belügyminiszter 1920-ban a forradalmi zsidóságnak ezt a bomlasztó, gyűlöletsztító szeptáját...

*

ÖT PÉCSI ANYA KITUNTETÉSE.

A cél, amelyet a Magyar Anyák nemzetvédő bizottsága maga elé tűzött — a sok gyermeket anyák támogatása — nagyon rokonszenves és dicsejétre méltó. De a gondolata gyakorlati megvalósítása — nézetünk szerint — annál szerencsétlenebb. Sippal, dobbal, trombitával és nádi hegedűvel közhírré teszik és tudtára adják mindazoknak, akiket illet, hogy a sokgyermekes anyákat segítik, támogatják. Paradés szónoklatokat, ünnepélyeket tartanak nemzetvédelem címén és ami a nagy hűhó után megszületik, bizony csak szánalmas, egerke — mint a római költő mondja. Az idén Pécsről öt olyan anya nevét terjesztették a bizottság magas színe elé, akiknek ölnél több gyermekük van. A nagy góddal és kövültekintéssel kiválasztott 80 anya közül összesen ötön — mind az ötnek 9—10 gyermeke van — meg is kaptak a jutalmukat: tíz pengőlt fejenként és érmet is kaptak a nemzet érdekeit olyan mértékben szívóknól viselő bizottságtól. Háit ez — ne haragudjék meg az őszinte szóért a mozgalom egyetlen őszintén munkása sem, — de nem más, mint legjobb esetben önánitás, és önáltatás. (Nem akarom azt mondani, hogy cinizmus és a bajok és nyomorúságok görögütözes megkerülése.) Hogy nincs pénze a bizottságnak? Elhisszük! De teremtse az államhatalom maga a föld alól is elő, ha más-kép nem, hát az adók módjára. Az egy-kés és semmikés gazdagok és jómódúak ne csak az élet napisütötte oldalán süthérezzenek egy életen át, hanem vegyének részt — legalább ilyen

módon — a nemzetvédelem nehéz munkájában is. Ha nekik nincs gyermekük, ha akár a Gondviselés akarata, akár az emberi bűnös praktikák következtében nem ismerik a gyermekáldás boldogságát és súlyos terheit és gondjait, akkor könnyítsék meg sokgyermekes szülők életét, pénzbeli hozzájárulással. Nem ti pengővel és éremmel, hanem komolyabb segítséggel. A gyermekek felruházása, tüzelő, adókedvezmény, munkakalomal sít. ezer és ezer módja volna a segítsének és nemzetvédelemnek, ha a pattogó üres szavak mögött megtalálnák a lényegét s ha csakugyan elszántan küzdenének a kitűzött célért.

Az éremmel való jutalmazást — ne hővezének meg a másképen gondolkodók — de megalázzák, s az anyaság szent misztériuma megcsúfolásának tartom. Az édes anya nem azért száll világra a gyermekét, hogy azért díjazták és éremmel jutalmazzák, hogy egy hangos, lármás ünnepség közepette megdicsérik és vallat veregessék, hanem lelkiismeretesen teljesíti az Isten terveit és gondolatait. Az érmet pedig tűzzék azoknak a gazdáknak a mellére, akik az állattenyésztés terén kiváló eredményeket értek el, akik az őrümlatásárra felhajtott apa- és anyallataikkal tüntek fel. Ezek a szorgalmas magyar gazdák valóban megérdemlik a dicsejtést és érmet. A gondolatot úgyis az állatvédelemből csempészte valami szerencsétlen plagizátor a nemzetvédelembe...

NYILAS PÉTER.

Felvétel a papnevelői intézetbe. A július 1.-i pályázaton a következők nyertek felvételt a szemináriumba: a teológia első évfolyamára: Kaufmann Ferenc, Inhof József, Majoros István, Tarján József; VII. gimn.-ra Stiansy István; VI. gimn.-ra Balatoni Mátys, Gauszer József, Rudasi Henrik; V. gimn.-ra Deák Ferenc, Fülöp István, Hergenroter Miklós, Hornung Mátys, Horváth József, Maróthy Csaba és Rostás József.

Egyházmegyénk hitélete a török hódoltság idejében.

Annak a feszültségnek, mely a katolikus vallást a töröktől gyökerében elválasztotta, természetes következménye volt a hitélet lesorvadása és ennek előfeltétele, a papság lassú kipusztulása.

Ha összehasonlítjuk a török hódoltság két határoló idejéből fennmaradt plébániái összeírását, elénk tárul az a borzalmas pusztítás, melyet a török megszállás egyházunknak jelentett. Ferdinánd király által 1542-ben foganatosított összeírás az akkor még szabad területen, tehát az egyházmegye északi és nyugati részén még 70 plébániát talált, kb. ugyanannyi pappal; az 1557-i szerint ugyanott már csak 50 lelkipásztorra enged következtetni; viszont 1714-ben az egész egyházmegyében alig volt 50 pap, hiszen a zsinaton csak 27 plébánia képviseltette magát, ezek közül is 14 plébánia élen nem pap, hanem egy-egy licenciátus, világi ember állott. Sok időnek kellett elmúlnia, míg Radonay püspök vágya — 1700-ban azt írja, szeretne maga körül 363 papot látni — valóra válhatott, hiszen még 1704-ben is kanonokoknak kellett vasárnaponként kiszállniok egyes falvakba, hogy a hívek szentmisét kaphassanak.

Pécsről a papság kipusztítása a város elfoglalásával vette kezdetét, 1543 júli. 20-án. A képtalan tagjai, mint a város más lakói is, menekülni igyekeztek az ellenség elől, magukkal vivén vesztükre a templom kincseit is. Utközbék csesdi Báthory István rájuk támadt, elvette tőlük a kincseket, melyeket később csesdi várában elégetett, nehogy — mint mondotta — ismét „bálványozásra” használják azokat. Jellemző az egyháziak sorsára a pécsi apácák esete is. Ok is menekülni akartak, de mivel sem kocsijuk, sem pénzük nem volt, templomuk értékeit ajánlották fel a fuvarosoknak. Utjukban Pekry Lőrinc és Verbőczy Imre rabló katonái kirabolták őket és akik magukat, vagy holmijukat védeni merészték, azokat irtalmatlanul megölték, testüket a vadaknak és madaraknak koncul vetették.

A török hivatalosan nem bántotta a kat. vallást; szolgálói közül is csak a műveltebbeket üldözte ki, akiknek jelenléte veszélyesebb lehetett számára. Ez az oka annak, hogy Pécsért a megszállás egész ideje alatt nem volt püspök, nem voltak itt a kanonokok, de ugyanezen oknál fogva nem találkoznak más városokban sem kat. papokkal. A vidéken élő, egyszerűbb papokat eltűrték, de örökös zaklatásaival elviselhetetlenül tette számukra az életet, hiszen még a papi ruha viselését is tiltotta nekik. Különben is a falvak leszegényedtek, papjukat eltartani nem voltak képesek, sőt nagyon sok falu teljesen ki is pusztult és így kipusztultak azok is, akiknek hivatásuk volt a hitéletet ápolni.

A lassú soradás az 1570-es években érte el tetőpontját. Elhalás, utánpótlás hiányában egyik plébánia a másik után árult el, a nyáj pásztor nélkül maradt. Ezért István, az egyetlen pécsi pap megkérte a boszniai püspököt, hogy küldjön papokat az egyházmegyébe. A püspök állítólag küldött is lelkeseket a Dráva-Száva közti vidékre, de ezek működésének semmi nyoma sincs. Ezért István 1581-ben magához XIII. Gergely pápához fordult és foyamodványában, melyet kívül még az itt levő két plébános: Mihály berkesi és György bicserdi plébános írt alá, arra kérte a Szentatyt, járuljon hozzá, hogy ő nevelthesen papokat. Bármennyire is szíven fektűd a pápának a hit terjesztése, ezt a kérést nem teljesíthette, hiszen ez annyit jelentett volna, hogy István Pécs püspöke legyen, ami viszont nagy diplomáciai akadályokba ütközött. Mert a főkegyúri jog alapján a magyar püspököket a király nevezte ki és ha a király hozzájárult volna a kinevezéshez, a török a magyar király által kinevezett püspököt úgysem tűrte volna meg területén. Ha pedig a pápa a király beleegyezése nélkül állított volna Pécsre püspököt, ez annyit jelentett volna, hogy a pápa a maga részéről is szentesítette volna a szomorú

megszállást és így ellenkezésbe jutott volna a magyar királlyal. István pap szívbéli óhaja csak óhaj maradt és hogy ez így történt, azt bizonyára Istvánon kívül a pápa sajnálta legjobban.

Ha a papnevelés hivatalosan nehézségekbe is ütközött, illetékesek mégis igyekeztek gondoskodni utánpótlásról. Szórványosan itt is, ott is fel-tűnik egy-egy plébános neve. Pl. 1613-ból, mikor Bethlen Gábor Pécssett járt, tudomásunk van egy papról, akit a törökök halálra kerestek, mert ez a pap XIII. Gergely pápa által 1582-ben kiigazított naptárszámítást akarta bevezetni. A halál torkából csak Bethlen közbenjárására szabadult meg. Azon-kívül tudjuk, hogy ezen időben több egyházmegyéinkbeli papjelölt nevelkedett Rómában az 1584-ben alakult Collegium Germanicum-Hungaricumban. E pap-jelöltek felszentelésük után bizonyára visszatértek hazájukba és lelkesen hirdették, amennyire ezt a körülmények megengedték, Krisztus igaz tanítását.

Talán éppen ezek, a pécskényi ki ifjak hívták fel a Rómában székelő jezsuita generális figyelmét hazájuk siralmas állapotára és így szerepük lehet abban, hogy a jezsuiták az 1600-as években beszüremkedtek vidékünkre és kezükbe véve a hitnek már-már kialvó fákltyáját, azt újból magasra tartották.

A jezsuiták már az 1590-es években jöttek be egyházmegyéinkbe, Pécsre 1615-ben, hiszen itt tartózkodásuk 100 éves jubileumát 1715-ben ünnepelelték meg nagy pompával. Az elsők között voltak: Vársárhelyi Gergely és az 1578-ban itt született Hajnal Máté. Egy 1630-ból származó okmány szerint Pécssett ekkor 3 világi pap és 2 jezsuita tartózkodott. Horváth János, ki már 1629-ben telepedett le Püspökszenterzsébeten és ott 30 licenciátus bevonásával zsinatot is tartott, társával, Velikay Miklóssal később szintén Pécsre jött; de már a 40-es években menekülnie kellett az u. n. veterista felfogása miatt. Egy-korú okmány az okok között ugyanis azt említi, hogy Horváth is hive volt az új naptárnak, mely az ünnepeket 10 nappal korábbra tette, azonban üldözé-tesének igazi okai a protestáns gyűlölet volt, amint azt az események be-bizonyították. 1640 karácsony táján egyesek azzal a kéréssel fordultak a török hatóság-ghoz, hogy az kergesse ki a jezsuitákat, mivel azok új naptár-hoz vezetnek be; különben is csak pár évig tartózkodnak itt, utána a császárhoz mennek vissza és így árulói lesznek a törökségnek. A török, bizonyára jó váltáságdij reményében vállalta a vádat, azonban a kat. hívek ajándékokkal lekenyerez-ték a béget és a jezsuiták megszabadultak. De csak egyelőre. A következő év húsvét ünnepe újból szőnyegre hozta e kérdést, de éppen a most felhozott vádak mutatják, hogy a felbujtók nem annyira a régi naptárhoz ma is ragaszk-odó görög keletiek, hanem a protestánsok voltak. A vádak ekkor a követ-kezők voltak: a jezsuiták új szertartásokat és új hitvallást vezetnek be; közlik a királlyal és a nádorral a török terveit; koldulnak; a pápa iránti engedelmeségre sarkalnak; három Istenet imádnak; fa és érc isteneket isten-tiszteletben részesítenek; az ünnepek alatt visszatartják a népet a munkától. A vádakra a bég a már előzőleg bebörtönzött jezsuitákat karóra ítélte, sőt a börtön ajtaja előtt már földbe is ásták a karokat. Ott nap mulva, bizonyára a hívek alkudozásának hatása alatt, 3000 forint bírságra változtatta át az íté-letet, de kérésre ebből is leengedett 2000 forintot. Az 1000 forintot meg kellett fizetni, mert a jezsuiták ellenfelei ennyit ajánlottak fel a bégnek, ha a vád-lottakat karóra húzatja. Horváth ezután Kátolyban húzódott meg, ellenben két társának, Deskay Jánosnak és Blaskovics Miklósnak, száműzetésbe kellett menniök.

Ez az eset is igazolja, hogy a török a vallásból nem elvi, hanem tisztán anyagi kérdést csinált és csak akkor üldözte, amikor ennek kapcsán pénzr remélt kicsikarni. Viszont az üldözést beszüntette, ha ebből is pénzr tudott kihozni. Ez a magyarázata annak, hogy már 1649-ben megengedi a jezsuiták-nak ingatlanok szerzését is, viszont 1658-ban Horváthnak ismét a halál elől kellett menekülnie, hiszen a török még ki is hirdette, hogy bárkinek szabad-ságában áll Horváthot elfogni, lelőni vagy megfojtani.

E korban a jezsuitáknak Pécssett, Kátolyban, Szenterzsébeten, Szebényen, Hosszútenyben voltak házaik. Pécssett a Mindenszentek temploma mel-lett, a mai Tetteye utca 18–20. számú házak környékén laktak, abban a házban, amelyet az egyik rendtag, Bittevi Mihály örökölt és amelyet a társaságnak adományozott. Az e házsal szomszédos telek is birtokukba jutott Matulier Péter és neje, Mohácsi Katalin ajándéka révén. Később még két birtokuk is volt: az ürögi határban levő Mária szülő, és a pécsi Szent József szülő.

Bármilyen szomorú is volt a hitélet a lelkipásztorok hiánya miatt, a sokszoros üldözés és akadály nem tudta kioltani Krisztus vallásának lángját. Amikor a papság száma megfogyott, sőt sok helyen teljesen kidőlt, lelkes világi férfiak állottak sorba és az öskeresztyének életére emlékeztető buzgalommal állottak őrt a romok felett. Az ilyen világi apostolok, u. n. licenciátu-sok munkakörét a felszabadulás utáni, 1714. zsinat határozataiból ismerhetjük meg legjobban. Jöguk volt keresztelni, prédikálni, előimádkozni a közös isten-tiszteletben, temetni, esketni, hadloköl mellett imádkozni, a híveket, amikor arra alkalom nyílt, szentmisére vezetni, és a szentgyónásra buzdítani. Egy-szóval olyan tevékenységet fejthettek ki, melyek nem lényege a papi rendnek. Hiszen nem misézhettek, nem gyónathattak, az utolsó kenetet nem szolgál-hatták ki. (Az esketésnél közreműköthettek, mert ott a felszentelt pap is csak mint hites-tanú, mint a jó Isten helyettese van jelen és a házasságot úgyis a felek kötik meg.) Számukra nézve jellemző az 1634. adat, mely 30 licenciátu-sról beszél, míg az 1714. zsinat már csak 14-ről emlékezik meg. Ilyen apostolok voltak ekkor: Magyarszéken, Kőnyiban, Jánosiban, Szilágymén, Sumonyban, Szakályban (Abaliget mellett), Arányoson, Szentkirályon, Siklóson, Lőcsön, Izsépen, Mohácson, Tevelen, Dunaföldváron.

Az életből.

Egy apa panaszkodott, hogy 15 éves fia, ki bányamunkára jár, nem adja neki keresetét ellátás fejében, hanem egész bérét elmulasztja. Azonnal észre-veltem, hogy ennek a viselkedésnek oka az elhibázott nevelés.

„Szokott-e szabad idejében fiával elbeszélgetni és vele szórakozni?” kér-deztem az apát.

„Dehogysz játszom én a fiammal, van annak elég pajtása”, — felelte az apa.

„Akkor értem fia viselkedését és azt is tudom, hogy maga sohasem igye-kezett fiát jóra nevelni.”

*„Ezt csak nem tehetem, ez szegény volna fiamra, hiszen már legény!”
Félév múlva újra panaszt emel az apa fia ellen és megkért arra, hogy csináljak rendet a fiával.*

„Képzelle csak — folytatja — az utolsó bértizetéskor felszólítottam fiamat, hogyha nem akar fizetni ellátásért, akkor nem tőröm tovább a házban Erre hirtelen harót fogott és rám támaszt.”

„Es megütötte?” — kérdeztem.

„Nem, mert sikerült még a szobába futni és az ajtót gyorsan lezártam.”

„Nézz, ha megütötte volna, nem panaszkodhatnék, ezt az ütletet meg-érdemelte volna azért a hanyagságért, amelyet a fia nevelése körül elkövetett. A gyermek Isten ajándéka, vele örömet akar szerezni a szülőknek, hogy öreg korában támasza, eltartója legyen, a hanyag szülőt pedig a legfájóbb módon bünteti: saját gyermekével vereti meg.”

W. F.

FÉNYSZÓRÓ.

— A szomorú spanyol állapotoknak elég magyarázó oka akad az elvukolt jobboldali politikusok és társadalmi vezető emberek részéről is. Nagy baj az, hogy ezek a vezetők csak akkor látnak a szociális kérdésben megoldandó feladatokat, amikor a marxisták véres ökle már közelről fenyegeti az ő kastélyaik és palotáik perzsaszőnyeges nyugalmát. Egyébként felesleges rémlátásnak és okatlan igazgatásnak minősítenek minden szociális követelést.

— Ebbe a hibába nem egyszer katolikus vezetők emberek is belesznek; komolyan azt hiszik, szemben a pápai körlevelekkel, hogy a szociális kérdés megoldása egyszerűen a proletárok folytonos csendreintésében és türelmenőgátásában áll.

— Ezenkívül a katolikus táborkak nagy hibája az az élehetetlenség, gyámoltalanság és félenkség, amely főleg a modern tömegbefolyásolási eszközök igénybevételénél mutatkozik. Mindenre van gondjuk, csak a tömeges népfelvilágosításra nem, a sajtó helyes kiépítésére nem. Ez nekik nem fontos. Minden apró jogi vagy szertartási kérdés lényegbevágóbb nálunk, mint ez. Az üzem, a verki, jámbor kis ünnepek és végeszakadatlan aktagyártás; azt hiszik, ez minden! A többi mellékes.

— Nézzük csak meg a mi templomaink működési rendjét. Gyönyörű hitélet folyik bennük, de természetesen csak azok számára, akik a templom rendszeres látogatói. De mi lesz azokkal, sokszor háromszor, tizszer, harmincszor annyival, akik nem jönnek, akiket a templom már el nem ér? Azokkal nem törődik senki! Pedig azok a holnap törvényhozói, a jövőendő forradalmak tüzérosztagai és hadoszlopai, azok a hitelenség és erkölcsi szabadoság terjesztői, a keresztényellenes sajtó és irodalom fenntartói. Nem győzhet a kereszténység, nem érvényesülhet komolyan a katolicizmus, egyre több teret veszünk s egyre több ember pártol át a rombolók közé, ha ezekkel a templomok

kívül maradtakkal nem gondolunk, ha nem szervezünk ezek számára külön visszahatózó akciókat. Amíg ez még nem történik, addig a nagy, a hatalmas, az isteni katolicizmus mindenütt csak éppen a megtört szerepét fogja játszani, a nagy európai közelet irányításában legteljebb alárendelt kis hely juthat neki. Az élet más utakra gördül, a hangosak, lármások, követelőzők, rombolók útjára.

— A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem ideg- és elmekörtani tanszékének betöltése után a katolikus vezetők körökön belül élénk eszmecserére tárgyát képezte az a tény, hogy a szegedi pályázó, akinek katolikus meggyőződése közismert, mellőztetett s a nemkatolikus debreceni pályázó neveztetett ki Hóman Bálint kultuszminiszternek a legutóbbi költségvetési vita során a püspöki kar jogfenntartó nyilatkozatára adott válasza ellenére.

Ezzel kapcsolatban Glattfelder Gyula csanádi püspök a következőket jelezte álláspontját:

— Mindenekelőtt óvakodni kell személyi szempontok szerint állást foglalni s szabadulni kell a gondolatától, hogy bármily jeles helyi jelölt érdekében emelünk szót. Az egyetem által első helyen ajánlott katolikus jelölt mellőzése engem elvi okból érint a legkínosabban, különösen, hogy a miniszter úr a felsőházban ünnepélyesen kijelentette, hogy kellőképp minősített katolikus jelöltek mellőzéséről a Pázmány Péter Tudományegyetemen nem lehet szó, a legelső adott alkalommal pedig az egyetem első helyi katolikus jelöltjét ejtette s másvallású hozott javaslatba kinevezésre. Ez súlyos sérelem az egyetem katolikus alapítványi jellege szempontjából s a történelem után érthetetlen gesztus az egyetem ősi jellegét védő közjogi testület felé.

— Nem tudom, tisztázott-e illetékes tényezőkkel a sérelem eset indító oka s nincs jogom mások — tehát a püspöki kar nevében sem —

szólani, melynek csak elvi deklarációja megtételére nyertem megbízást. De egyéni meggyőződésem a történelem után, hogy a katolikus jogok és érdekek kielégítő védelmét, valamint sérelmes mellőzések megakadályozását csakis a katolikus közvélemény határozottabb megmozdulásától lehet remélni.

— Chesterton Gilbert Keith, a nagy angol író vasárnap, június 14-én hirtelen meghalt. Chesterton Gilbert Keith 1874 május 29-én született Kensingtonban, a kitűnő protestáns Szent Pál kollégiumban végezte felsőbb tanulmányait s a rairoló művészet és az írás közt való rövid ingadozás után újságíró lett. Mint feltűnő szellemi jelenség, hamarosan munkatársa lett a legelőkelőbb angol orgánumoknak, lapoknak, hetirevűeknek és folyóiratoknak egyaránt. Hamar sodródott a harc külön útjaira, mint esszéista, de írt regényeket is. Még maig is sokat emlegetett és népszerű alkotása „Az ember, aki csütörtök volt”. Benne a detektív- és kalandorregény legművészebb és legtündöklőbb szatirját írta meg. A „harcosnak” nevezett katolicizmus szolgálatában írt esszéivel szinte egyidőben írta remek más detektív-történeteit, amelynek egy pap, Father Brown a főhőse. Irodalmi működését nem lehet egyszerre tagolni műfajok és időbeli sorrend egybeesése szerint, mert ilyen nincs, majdnem ugyanabban az időben a legsúlyosabb történelmi és irodalomtörténeti tanulmányokat írja. A világháború alatt jelent meg verskötete, már az, amelyben már egyéni érzelmei is teljesen katolikus színt öltenek. Ugyancsak a világháború alatt hangzott, hogy Angliának nincs más választása, mint katolizálni a háború után. Ő maga hosszabb ideig csak azért maradt protestáns, hogy minél nagyobb hatással hirdethesse a katolicizmust, de 1922-ben ő maga is katolizált, amiért a világegyház önkéntelen és óriási ünneplésben részesítette. Igaz és súlyosabb főművei ezután jelentek meg (A halhatatlan ember, Szent Ferenc, Aquinói Szent Tamás). Műveinél sokkal nagyobb jelentősége van annak a szellemi mozgalomnak, amelynek ő volt a legnagyobb

megtestesítője és amely mindenekelőtt az angol gondolkodást és az angol fogalmakat változtatta meg.

— P. Csávossy Elemér Jézustársasági atya, a kiváló hitszónok és orszósági híró író, Bácsalmáson mutatta be ezüstmiséjét a legnagyobb csendben. P. Csávossyt huszonöt évvel ezelőtt szentelték áldozó pappá Innsbruckban. Ezüstmiséjét a bácsalmási zárdá kápolnájában, az Iskolanővérek lelkigyakorlatával kapcsolatban mutatta be. A jubileumi misén megjelent az egyházközség és a politikai község vezetője. Az egyszerű hírt után meg kell állnunk egy pillanatra. Ezek és ezek gondolnak ezt a hírt olvasva P. Csávossy Elemérre. Benne a kiváló hitszónok és az egyházi írón felül, akinek egy-egy beszéde valóságos élmény s akinek írásai, kötetei, szövegei azok akár egy rejtett élet hősségéről, akár a legnehezebb aszkáit és misztikák kérdésekről, nemcsak a legnagyobb élvezetet és elmélyedést lehetővé nyújtották — a község tisztelt a kivételes lelkét is. Aki hallotta Csávossy Elemért, vagy abban a szerencsében részesült, hogy beszélgethetett vele, egy ilyen találkozás mindenkinek a legnagyobb lelki épülésére szolgált. Csávossy Elemér a saját életén vitte keresztül a parancsot: Cselekedeteitől ismernek benneteket. Ő a példájával mutat irányt és nincs egyetlen sora sem, mely mögött ne éreznetek a megharcolt életet. Csávossy Elemér ma Szegeden a magyar jézusita fiatal generáció nevelésénél egyik legfontosabb szerepet tölti be. De leltégyben bármilyen pozícióban, akár mint egész fiatalon, Jézus Társaság magyarországi tartományfőnöke, akár mint tanár, vagy konviktus igazgató, egyforma szellemet sugárzott. Azt, amit annyira várnak az emberek a paptól, a szerzetestől: igazi lelki vezetest, alázatos lelkületet és mégis olyan magatartást, melyből kiérezzük, hogy a lélek emberével van dolgunk.

— Schuschnigg kancellár hatalmas beszéde a Pax Romana kongresszuson: — Örömmel jött — mondja — a Pax Romanát osztrák területen üdvözölni és pedig kettős okból. Az egyik az a

kedves emlék, amelyet lelkében hord a Pax Romana első — 12 év előtti — osztrák kongresszusáról, ahol maga is szerepelt, a másik pedig a rokon szelleműség, amelyet a Pax Romana-idea és az ő Ausztriájának történelmi hivatása között felledez.

— Ausztria történelmi szerepe — mondja — három ponton mutatkozik. Ezer évvel ezelőtt, mint keleti bástya — innen akkori neve, Ostmark — alakul meg a középkori római császárság keletén. Akkor katonai szempontból, de csakhamar elötűnnek második és azóta is tartó történelmi hivatásának körvonalai: a keresztény kultúra fókuszra kelet felé, ahol Ausztria a kolonizálás és misszionálás úttörő munkáját végezte századokon keresztül.

— A harmadik történelmi szerep a tégnap és ma Ausztriájának lelke: az a békés és csak vallásilag egységes, szabad államban elgondolható szellem, amellyel az osztrák-magyar monarchia idején a Dunamedence nemzetiségeit — ha talán nem mindig a legszerencsésebb módon — de mai államoknak mindenestire mintaszerűen egy hatalmas egységben egybefogta fajiságuknak különös kára nélkül, de kimondhatatlan anyagi és kulturális előnyükre. — És a ma Ausztria Dollfuss halálának második évfordulójára sírjára helyezte az ő szellemének és vértanúságának kivirágzását, a német birodalommal való kibékülést, a német birodalom békének és egyensúlynak kimondhatatlan szolgálatot jelent.

De azért tovább is vallja Dollfuss hitét — amit ünnepélyesen kiált oda az egész világnak és elsősorban az osztrák népek: hogy a nemzeti szocializmus és Ausztria hivatása összeférhetetlenek: csak a szabad Ausztria tudja történelmi, keresztény és német hivatását teljesíteni.

Maró gúnnyal és igazán szellemesen száll szembe azzal az üres jelszóval, hogy a ma Ausztriája a politikai katolicizmus karjaiba zuhanat. Azok az államok költik ezt a mesét, ahol politikai szempontok üldözik, elnyomják a vallást. Arra rá nem bírható Ausztria, hogy politikai hatalmával az egyházat támadja, de viszont politikai

alakulataiba elvből nem vesznek fel senkit a klérusból.

Ausztria, ahogy ő vezeti, kongeniális a Pax Romana eszméjével, azért tartja alkalmas fórumnak ezt a kongresszust, hogy a német béke után újból leszegezze megíngathatatlan álláspontját, mely Ausztria történelmi hivatásából, Seipel és Dollfuss kancellárok szelleméből lett meggyőződésévé.

*

— Legutóbb közzétették a Szovjet új „alkotmányát” s a liberális és radikális Európa sajtója nem győzte hangoztatni, hogy mennyire „halad” és milyen nagy iramban „polgárosodik” a Szovjet, mert lám: mindenféle szabadságot megad, sajtószabadságot, gyülekezési szabadságot, egyéni szabadságot, posta-, levél-, távirószabadságot, szóval mindent, ami szem-szának ingere, de még vallásszabadságot is, megétteze vallásellenes propaganda-szabadsággal, azon az alapon, hogy ha lúd, hát legyen kövér. Mi nem nagyon adtunk hitelt ennek a nagy szabadság-áradatnak s igazunk is volt, mert mai napig se nyitottak ki szovjet területen egyetlen bezárt templomt sem és nem bocsátottak szabadon börtönökből és ölbányákból egyetlen papot sem. Ki is sült aztán, hogy a szabadság csak a kommunista párt tagjait illeti, nekik is csak módjával, csekével és egyéb titkosrendőrségekkel körülövezetten. Ugyanakkor nagy hangon hirdette a baloldali Európa egész sajtója, hogy a Szovjet véget vet a nők katonaszkodásának, helyreállítja a családi életet és visszavezeti a tűzhelyhez a nőket és a gyermekeket. Élünk a gyantúperrel, hogy ebből a nagy elkendéssel fogadott reformból sem igaz egy szó sem. És lám: ebben is igazunk volt, mert kiderült, hogy ez a családméntés is csak porhintés a hiszékeny radikálisok szemébe, külföldi propaganda céljából. A szovjetdolgokban mindig nagyon jól informált finnek rácsófoltak a baloldali mesemondásokra a Morning Postban, amely Helsinkiből keltezett jelentésében ezt írja: A szovjet hatóságok rövidesen bevezetik az általános női hadkötelezettséget. Hárommillió nőt akarnak fegyveres szolgálatra kiegészíteni, kik tízmillióra egészi-

tenék ki a vörös hadsereg létszámát. A nőket 1000 főnyi zászlóaljban fogják főként a gépeggyver és kézigránátos használatára kioktatni, mint a legalkalmasabbakat, a légi haderőbe osztják be. Ezenkívül már most is nagyon sok nőt soroznak be a cseka szolgálatába, különösen a titkos rendőri politikai megfigyelő és katonai kémszolgálatba, közülük már több magas szovjet kitüntetésekkel kapott „rendkívüli szolgálatokért”. Ezek szerint tehát Szovjetek újra nem mondottak igazat, helyesebben: a baloldali Európa sajtója olyasmért dicsérte a Szovjetet, aminek éppen az ellenkezője történt meg. Mikor mond hát a Szovjet igazat? Úgy látszik, sohasem.

*

— Június 28-án Zebegényben, a szünnie gyermektelepen nagyobb társaság jött össze és megünneplelte a magyarországi szimbólikus nagypáholy alapításának 50-ik évfordulóját. Az ünnepeken megjelentek az osztrák szabadkőművesek küldöttségei is, több beszéd hangzott el.

A szabadkőművesek ezen legújabb mozgólódása egyenesen meghökenteti a keresztény társadalmat. Csodálkozva kérdezzük, hogy hol vannak a magyar hatóságok? Magyarországon 1920-ban tételes törvénnyel tiltották el a szabadkőművesség működését. Hát így tartatják be ennek a törvénynek szellemét?

*

— Igazság az, hogy ha vezéreink közül mindenki olyan kirtató következetességgel ragaszkodott volna a keresztény eszmékhez, mint Wolff Károly és a hatalom koncért és egyéb földi érdekéért nem hagyta volna ott a krisztusi társadalom komolyanvételét, akkor ma jobb és boldogabb és becstelenebb világot élnénk!

— A berlini olimpiász megnyitása alkalmával istentiszteletet tartottak. Igaz, hogy ez az istentisztelet nem volt szorosán és szervesen bekapcsolva az olimpiász programjába, de tény, hogy mégiscsak megvolt.

Külön istentisztelet volt a protestánsok részére és külön megnyitó szentmisét tartottak a katolikusoknak. Ezt az utóbbit a berlini püspöki székesegyházban, a Szent Hedvig székesegyházban maga gróf Preysing berlini püspök mondotta. Zsúfolóság megtelt mindkét istentiszteletnek temploma: a katolikusoké épp úgy, mint a protestánsoké.

A protestánsok istentiszteletén a nagybővű protestáns országok berlini követei is résztvettek. A katolikus szentmisén pedig a német kormány képviselőin kívül ott volt Franciaországnak, Olaszországnak, Lengyelországnak, Belgiumnak, Argentínának és Ausztriának a követe.

Több német újságban átnéztük a megjelenteknek beszámolóját, de egyikben sem találtuk meg a magyar követet felemlítést.

*

— Egyik vidéki közigazgató leveleket árasztja el az országot, melyekben el kéri a címzettől, hogy a debreceni halottgétőkemence üzembehelyezését hozzá beküldött írásban kívánja.

És pedig miért?

Azért, mert Európában 250 halott-hamvasztó van üzemben. Tehát mert másutt van, hát legyen nálunk is!

A helyes és rendes gondolkodás hiányának példája ez az érvelés. Nem az okok és érvek alapján igazodó, helyességét mérlegelő észmunka az ilyen, hanem az emberi értelmet levetkőző majmolás.

Nekünk magyar katolikusoknak nem imponál már az, hogy mit csinál a külföld. És pedig azért nem, mert mi a trianoni tanulságok árán megtanultunk gondolkodni és többé nem engedjük, hogy majmolásra unszoljanak benünk!

Mi nem akarjuk és nem engedjük, hogy nálunk is a romlás szelleme legyen az úr, csak azért, mert másutt is az!

Összeállította: T. E.

Szerezzünk új előfizetőket a Tudósítónak!

A nagyváros kerekai.

Iria: Pierre l'Ermite.

Nyári üdülésem alkalmával végig-
sétálva a szigeten, elem bukkan egy
arc. En az ezt arcot ismerem! Elegáns
úr, elegáns a gallérlától a vasalt nad-
rórgájig; de sárga, szivacsos, örömtelen
lény... Egész biztosan ismerem...
Ez Valentin úr lesz, minden kétséget
kizáróan... Most megláttam felesé-
gét. Most már tudom, ki. Valóban Va-
lentin úr, egy óriási párisi arúház al-
igazgatója, nagyon tehetséges és na-
gyon gazdag ember. Igyekeztem siral-
mas megjelenése miatt érzett megle-
petésemért eltitkolni, azért barátság-
osan megszólítottam:

— Ah, Ön itt? Mennyire örülök
neki!

— Igen, én vagyok.

— Hogy van!

— Nézzon rám! Jól keresek. A ka-
matok elég magas százalékúak... De a
cukrom is elég magas százalékot
mutat!

Erőtellenül kezelt ad.

— No, csak egy kicsit fáradtnak
látszik. Persze az utazás! De ez a fel-
sleges levegő itt csodát fog Önnek mű-
velni. Meglátja, egy hét múlva egészen
más ember lesz!

Felesége egy pillanatra magához int.
— Beszéljen ösintén: milyennek
találja?

— Hm, meg kell vallanom, nem ép-
pen fényes egészségűnek.
— Szegény ördög! Milyen életet
kell robotolnia. Az üzlet ezt kívánja,
az üzlet azt kívánja...

— Hát az, amit egy minden üzlet-
nél nagyobb hatalom követel, hogy áll
az? Arra gondolni — úgy látszik —
nincs szegénynek ideje.

— Ó, Istenem, hát hogyan is volna?
7 órakor felkelés, 8-kor hivatal, 1-kor
ebéd, az is telefonbeszélgetésekkel fü-
szereve, 2-kor vissza az üzletbe,
egyik megbeszézés a másik után, fel-
lősségek, unalom, irigység, — estén-
kint mindain köteleességek... Az utol-
sók két héten leltározás. Ez aztán be-
adott! Minden a pénzért! Hát hiszen
pénzünk van is elég...

— De ha rá megy?

— Hiszen éppen ez az!

Velünk szembe jön Couscouroux
barátunk, aki krumplit szokott a vá-
rosba szállítani és nyíri lakásokat ad
bérbe. Valentinék is önala bérlettek la-
kadást. Nem éppen gazdag ember, de
nyugodtan él, telefon-pergőtűz nélkül,
leltározás nélkül — és cukorjag nél-
kül. Öltözte egy csöppet sem elegáns.
De Valentinék két óriási bőröndjét oly
könnyedén emeli fel, mintha szalma-
kötegek volnának. Arcszíne a legszebb,
legegészségesebb bronzra barnult.

Két hét múlva újból találkoztam Va-
lentinél. Talán nyárias öltözte tette,
de úgy festett, mint olyan beteg, aki
lassankint magához jön. Ő szöleit
meg előbb:

— Uram, egészen más ember vagyok
már! Megint tudok aludni. Tudja, mi-
kor megállapították, hogy 60 gramm
cukrom van egy literben, hát akkor
összeszedtem magamat. Nem ettem
mást, mint zöldséglevest, persze répa
nélkül, aztán pürét és megint csak
zöldséget.

— Igazi trappista-diéta!

— Ó, de sokkal jobban vagyok már.
Egészen más ember kezdek lenni. El-
felejttem az arúházat, az üzletet, a
pénzt, a lármát... Hiszem, hogy sze-
gény, elcsigázott testem megint erőre
kap, a petyhüdt máj, a süllyedt
gyomrom, a rossz vesém... Tudja,
mintha ezek mind egy feltámadási him-
nuszt énekelnének ilyen szöveggel: bo-
lund volt a gazdánk, halálig kintzött
bennünket, de most megjött az esze.

Karom fogom és úgy megyünk most
tovább.

— Vallja be, Uram, hogy a dolgok
egészen jók úgy, ahogyan azokat a jó
Isten megalkotta, és hogy ha testi és
lelki egészségünket vissza akarjuk sze-
rezni, hozzá és az ő műveihöz kell
visszatérnünk.

— Ó, igen. Képzelve csak: a múlt
vasárnap elkísértem feleségemet a kis
kápólnába és ott — igazán nyugalmat,

tudja: olyan belső kipihenést és vi-
gasztalást találtam.

— Csak így tovább! Párisban is!
Minden vasárnap!

— Istenem, Párisban a vasárnap reg-
gel az egyetlen alkalom, amikor kipi-
henhetem magamat... Es mégis... Es
mégis... Ma visszautazom Párisba.

A pénz mellé, melyből már annyija
van, még újabb összegeket kell raknia.
Miért? Meddig? Úgy látszott, mint ha
a kis sziget vissza akarta volna tartani,
fényes napsugarával, fájnak ölelő ágai-

val... De neki elég volt már ezekből.
Hívta az üzlet! A nagyváros kerekai!
Azelőtt beszélni szoktak ágyúölté-
kekről. Ma beszélni lehetne „mam-
mართვეros-töltelék"-ről, vagy „mam-
mართვეros-töltelék"-ről. Ő is sajnos, ezek közé
tartozik. Ő, bár értenék meg mindnyá-
jan, akiknek levegőjük, napfényük, tá-
gas terük, békéjük és egészségük van
— ha mindjárt kevés is a pénzük —
hogy milyen nagy, nagy boldogság for-
rása mellett élnek!

Ford.: o. á.

A GYŐZTES.

Még a háború alatt történt meg az eset. Solymossy Gyula köztitáz a
huszonhármas gyalogezred katonája jelentkezik ezredesnél, hogy szabadságot
kérjen tőle. Az ezredes megnyíró modorú, kedves ember, mint hírlík, egyetlen
„jó” ember a tisztikarban.

Solymossy tisztileg.

— Ezredes úr alássan, kétheti szabadságot kérek, a feleségem beteg, nincs,
aki gondozza a három apró gyereket. Föltétlenül szükség van rám odahaza, hogy
rendbeszedjem kissé otthon a házunkjátát.

— Solymossy — szölt jóakarattal az ezredes, akinek veleszületett hibája
volt a szabadságlástól való irtózás — örömmel teljesíteném kérésedet, de tud
meg, hogy éppen tegnap este kaptam a feleségedtől egy levelet, amelyben kér,
hogy semmi szín alatt haza ne engedjelek, ha haza akarál menni, mert otthon
úgy össze szoktam zavarni mindent, hogy hónapokra van szükség, amíg rendbe
tudja hozni a házat...

— Hát úgy látszik, itt semmire se megyünk, — hümmög magában Solym-
mossy s vakargatja kopaszra nyírt fejét. — De a petyhüdt máj, a süllyedt
volna, ezredes úr.

— Csak ki vele bátran!

— De nem tetszik megharagudni érte?

— Mond csak egészen bátran, én nem szoktam haragudni!

— De most biztos dühös lesz az ezredes úr, ha megmondom.

— De ha mondom, fiam, hogy nem, akkor egészen biztos lehetsz, hogy
semmi szín alatt sem fogok rád nehezteni.

Erre aztán nekibuzdulva, de azért kissé félős hangon és tekintettel beszélni
kezd:

— Hát-át ezredes úr alássan jelentem, tessék megtudni, hogy most itt áll
szemközt Európa két legvakmerőbb hazugság bajnoka...

— Hogy-hogy? — lepődött meg az ezredes.

— Ezredes úrnak alássan jelentem, az egyik én vagyok!

— De hát mondd legalább, mért?

— Azért, jelentem alássan, mert nekem nincs is feleségem.

Kubás Iudn.

HIREK.

A „Beteg falu”, az „Elsodort falu” évszázados mulasztásokra ébreszt

Az Akció Katolika Országos Elnöksége most küldte ki felhívását a XXVII. Országos Katolikus Nagygyűlésre, amelyet október 3—4—5—6. napjain Budapesten tartanak meg. Az országos táborbászálásra szóló felhívás vezetőjét Mihalovics Zsigmond tb. kanonok, az Akció Katolika országos igazgatója írta, aki torborzójában rámutat arra, hogy „a lázas gyöttrődés, amely az Istenlét elpártolt világot rázza, tépi, már a falut is elérte. Amíg a falu egészséges volt, természetes dolognak vettük és nem sokat törődünk vele. A „beteg falu”, az „elsodort falu” azonban megdöbben és évszázados mulasztásokra ébreszt rá bennünket. Ezért az idej jelszavunk „Krisztus és a falu!” Legyünk ott tehát sokan! Sokkal többen, mint eddig! Hogy azután magunkkal vihéssük és szerteszórhatassuk a szent tüzet minden kis magyar hajlékba. Hogy Krisztus világossága derítsen fényt a magyar falu éjszakájába.” A Nagygyűlés programjából megtudjuk, hogy a keresek, m. kir. minisztérium ezidén egészen kivételesen a Nagygyűlés vidéki résztvevői részére az egyéni utazásoknál 50%-os utazási kedvezményt engedélyezett. Az Akció Katolika központja ezidén is az ország egyes egyházmegyei központjaiból nagyon jól bevált ú. n. keresztgyorsok indítását határozta el. A Nagygyűlést vezető öt innei szentmisére, amely október 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az Újgőty-versenypályán lesz és a három nyilvános innei ülése való belépésre a Nagygyűlés jelvénye jogosít. A nagygyűlési „Ince pápa” jelvény ára 50 fillér. Aki egyénekenként óhajt felutazni a Nagygyűlésre, annak szüksége van a nagygyűlési jelvényre és a kedvezményes 50%-os utazásra jogosító zöld vasúti

Kaphatónyára, amelynek ára 1 pengő. Kapható a központban (Bpest, IV., Ferenciek-tere 7.) A keresztgyorsvonatok utasainak feltétlenül szükséges van a kedvezményes utazáshoz a nagygyűlési 50 filleres jelvényre. A keresztgyorsokra az egyházközségeknek, plébániáknak és lelkesítéseknek lehet jelentkezni. Azok viszont hozzájuk legközelebb működő Allamvasutak menetjegyjáradékát fiókjaikhoz forduljanak. Mindenemű felvilágosítást egyébként az Akció Katolika központi irodája (Budapest, IV., Ferenciek-tere 7. sz.) ad.

Pécs. Egyházmegyei hírek. Komócsy István prépost-kanonok megrendült egészségi állapotára való tekintettel már többször felmentést kérte a Megyéspüspöktől a főtanfelügyelői teendőktől. A Főpásztor — őszinte elismerésének kifejezése mellett — most helyt adott kérelmének és utódljár dr. **Jakab Béla** c. prépost, tanügyi főtanácsost, a pécsi püspök tanítóképző intézet igazgatóját nevezte ki. Dr. **Jakab Béla** hosszú időn át kifejtett pedagógiai munkássága és az iskola ügyekben való jártassága kellő biztositékot nyújt ennek a nagyfontosságú munkakörnek alkalmas betöltésére. A püspöki tanítóképző intézetben az igazgatói teendők részbeni ellátásával dr. **Gabriel Pál** ottoni tanárt bízta meg a **Megyéspüspök és helyettes igazgatói címmel ruházta fel.**

Ünmissékek elhelyezése. Baranyai Ernő Gyulaújra, **Barcza** Tivadar Kocsolára, **Hérics** Pál Némethkérre, **Lehr** Ignác Erdősmeckére, **Redling** János Gödrére, **Reining** Vendel Cikóra, **Vida** István Pincehelyre, **Solti** István Szakcsra, **Békés** Ádám Ibatára, **Scheich** János Máriakémdőre, **Reisz** Lajost a megyéspüspök ideiglenesen a püspöki irodába rendelte be.

A Pécsi Hittudományi Főiskolán a szentírastudomány tanára, **Szentkirályi István** a múlt tanév végén lemondott. A Megyéspüspök elfogadta a megindokolt lemondást és gyönyörű elismerő szavak kíséretében felmentette állásától. Szentkirályi István 38 éven keresztül tanította, nevelte az ifjú papi nemzeteket a szentírás szellemében. Közben állandóan dolgozott irodalmilag is és gyűjtögette az anyagot a pécsi egyházmegye 900 éves történetéhez. Most ezt a munkát akarja befejezni. A Pécsi Hittudományi Főiskolán a Megyéspüspök a szentírastudomány előadásával ideiglenesen dr. **Gergy Győző** pécsbelvárosi káplánt bízta meg aki emellett segédlelkései állását is megtartotta.

Újváry Géza a némethölvi kerület esperese és **Hegedüs József**, a pécsvárad kerület tanfelügyelője lemondtak tisztségükről. Előbbinek utódlja **Boh József** némethölvi plébános, az utóbbi **Reinhardt György** pécsvárad plébános lett. A szentlőrinci kerület új esperese: **Bencez László**, **kisasszonyfalvi** plébános, kerületi jegyzője: **Nagy György** magyarszentiváni plébános. A némethölvi kerület új jegyzője: **Mayerhof Péter** szajki plébános. A szabadszentkirályi plébánia vezetését — mint adminisztrátor — az eddigi káplán, **Nyáry József** vette át. A decsi adminisztrátor, **Báti István** Koppányzántóra került káplánnak, **Deesre dr. Szifártó Nándor** szekszárdi hittanárt rendelték, helyére pedig **Patacsi József** pécs-gyárvárosi káplán került. **Bucz** Emil a Megyéspüspök saját kérelmére az egyházmegyei szolgálat alól felmentette. Ő a pécsi Szent Mór Kollégiumban vállalta a prefektusi tisztséget. **Kolbert Bálint** tanulmányi szabadságot kapott.

Irgalmasok templomának megalásása. Az irgalmások közkedvelt temploma alapos renoválás miatt május 1-3-án zárva van. Ma már annyira haladtak a munkálatokkal, hogy szeptember 8-án, Kisboldog Asszony napján, a templomot megnyitják. **Virág** Ferenc megyéspüspök új fogja a templomot megaladni, az első szentmisét és szent beszédet is ő tartja.

Bérmálás. Szeptember hó folyamán a Megyéspásztor a következő helyeken osztja ki a bérmálás szentségét: 20. Vajszó, 21. Siklósbodony, 22. Göröcsöny, 23. Pellérd, 24. Keszű, 25. Garé, 26. Németi.

Az egyházmegyei zsinat június 22—24. napjain zajlott le Pécsen. A zsinat határozatai kihirdetésük napján, június 24-én léptek érvénybe s míhelyt a ki nyomatás munkája elkészült, az egyházmegye minden papja kézhez fogja kapni.

Káplánáthelyezések: dr. **Taksonyi József** Pinczehelyről Pécs-gyárvárosba, **Báter** Károly Pécs-bányatelepről Kővágószőlőre, **Szeitz** András Kővágószőlősről Himesházára, **Weissenburger József** Himesházáról Püspökudvasra, dr. **Hargitai** János Erdősmeckéről Bakóczára, **Nagy Béla** Szakcsról Pécs-bányatelepre, dr. **Csigi** Imre Gödréről Nagynyáradra, **Arató** József Püspökudvasról Újpetrére, **Hegedüs Jenő** Gyulajról Szabadszentkirályra, **Cserai György** Cikórol Nagykönyúrra.

Új zongoratanár Pécsen. A Pécsen két éve letelepedett Egyházközségi Nővérek Társaságának tagja, **Gidófalvy Ilona** áll. kép. okl. zongoratanár, zévezett zeneszerző, komoly pedagógiai felkészüléssel és iskolában kezdő munkáidét városunkban. Tizenegy éves gyakorlatl rendelkezve igen szép eredményeket mutatott fel eddig is mind kezdő, mind haladó növendékeivel. A modern zenepedagógia követelményeinek megfelelőleg, tekintetbe vette egyéni adottságaikat s így meg zenegorban a művészi szép iránti fogékonyságra, annak a maguk módja szerinti megértésére, közvetítésére és a gyermeki lelkben született zenei gondolatok kifejezésére, formába öntésére nevelte őket. „... a növendékeket nemcsak a technikai tudás dicsérendő fogásaival ismergeti meg, hanem ami ennél sokkal fontosabb a gyermekek egyéni hajlamát mindenkor tisztelőben tartva magasabb művészi szempontok vezetik az oktatást.” (Szegedi Új Nemzedék 1936. jun. 3-i szám). „... egyike a város leghatékesebb zenepedagógusainak, a muzsikát belevizti a gyermek lelkebe, értelmebe és érzésébe. Növendékein megláthatott mennyire belülről jön minden leütött hang és a kicsi etüdők valóóságos zenei élményekké váltak. Rendkívül sokat foglal

B. Mór tiszteletének terjesztésére igen alkalmas a B. MÓR IMAFÜZET. Tartalmazza a legfontosabb imákat és az összes népszerű énekeket. Ára 10 fillér. Kapható a pécs-belvárosi plébánián.

kozik a gyermek egyéniségével, növendékhangversenyen állandóan szerepelnek mint „szerzők” önálló kompozíciókkal...” (Dél-magyarország 1936. jún. 3-i szám.).

Zongorajátékával a szegedi zenepedagógusok által rendezett Liszt-émlékhangversenyen is szerepelt, melyet a rádió is közvetített.

Reméljük, hogy városunkban is megértésre talál törekvése, hol sokirányú és fejlett zenekultúráról tanuskodik a zenekedvelők magukat ezirányban képezni akarók nagy száma.

Bővebb felvilágosítással szolgál a tanulásra való jelentezéseket felvező: Egyházközségi Nővérek Tarsasága Pécs, Kardos Kálmán-u. 8.

Spindler Olga, német és francia nyelv-mesternő szeptember 1-től Hunyadi-u. 12. sz. alatt az I. emeleten lakik. Régi tanítványait szeretettel várja. Ujakat is jutányos áron vállal.

A Korunk Szava szeptember hó 1-i száma gróf Széchenyi György és Katona Jenő szerkesztésében gazdag tartalommal megjelent. A lap vezető helyen közli Griger Miklós könyvének: *A legítimismus és a magyar feltámadás* című méltatását. A szám ünnepi cikke *XI. Ince pápa és Buda felszabadítása. Széchenyi György gróf a német-osztrák egyezmény utáni helyzetet rajzolja meg. Lipták László dr.: A béke fiatalisága* címmel a keresztény pacifizmus gondolata mellett tesz hitet. Megkapó részletet közöl a *Korunk Szava* Karl Sonnen-schein-nek, Berlin egykori nagy apostolának híres nyári sportbeszédéből. A lapot gazdag *Idő sodrában*, *Könyv*, *Zeneművészeti-rovatok* és *Szerkesztőségi üzenetek* egészítik ki. A Korunk Szava előfizetési ára egy évre 8 pengő, félévre 4 pengő, egyes szám ára 40 fillér. Ingyen mutaványzámot küld a kiadóhivatal. — *Szerkesztőség és kiadóhivatal*: Budapest, IV., Reáltanoda-utca 8. szám.

GONDOLATOK.

Minden világi kiténtetés és ajándék egy-egy hurok, amely könnyen ránt el Isten számoltyától.

*

A nyomor csiszolja, a jólét eldurvítja a lelket.

*

Az emberiség boldogtalansága abból ered, hogy lelkét anyagiakkal akarja kielégíteni.

*

Sok ember történelmet csinál, de a történelem kevés embert alakít.

*

Az igazság sohasem szorul bizonyítékra; bizonyítékra csak az az ember szorul, aki az igazságot tagadja.

*

A bűn olyan mint a mérég, pillanatnyi édességre jön a hosszú és kínzó pusztulás.

*

Az ember értékének fokmérője a szeretet; minden ember csak annyit ér, amennyi szeretetet ad embertársainak.

*

Ha valamely embert kiténtetnek, úgy érzem, hogy más százzal szemben igazságtalanságot követnek el.

*

A szociáldemokraták folyton egyesülést hirdetnek és közben felbomlasztják a társadalmat.

*

Mit ér a legtokéletesebb találmány, ha nem hódítottuk meg a munkás lelkét? A munka legmegbízhatóbb hajtó ereje a jó lélek.

W. F.

EGYHÁZI NAPTÁR.

SEPTEMBER

4. Péntek. **Első péntek.** Szt. Róza, aki otthagya a királyi udvart, barlangba vonult s csak az imának élt.

6. Vas. **Pünkösöd u. 14. vas. 7. Hétfő.** **Kassai vértanúk:** Körössy Márk esztergomi kanonok, Pongrácz és Grodecz zsemita atyák. Protestáns katonák kegyetlenségei közt halt vértanu halálát a katolikus hitnek e három vértanuja. 8. Kedd. **Kis. B. Asszony. Szűz Mária születése ünnepe.** 9. Szerda. Kláver Szt. Péter, a négerek nagy apostola, a néger misziók védőszentje. 12. Szombat. **Szűz Mária nevenapja.**

13. vas. **Pünkösöd u. 15. vas. 14. Hétfő.** **Szent kereszt felmagasztaltatása. 15. Kedd.** **Szűz Mária hét fájdalma. 16. 18. 19. Szerda, Péntek, Szombat** kántorbójtai nap.

20. Vas. **Pünkösöd u. 16. vas. 21. Hétfő.** **Szt. Máté,** a tizenkét apostol egyike, aki evangéliumot is írt. 24. **Csütörtök, Szűz Mária,** mint a foglyok kiváltója. 25. **Péntek, Szt. Gellért** vértanu nagy püspök. 27. Vas. **Pünkösöd u. 17. vas. 29. Kedd,** **Szent Mihály** arkangyal az Egyház védője. Összeállította: T. E.

— 0 —

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Szept. 4. **Első péntek.** A Corpus Christi kápolnában 7 óraor énekés nagymise. D. u. 6 óraor szívórségi ájtatosság. **Szept. 6.** **Első vasárnap.** Egész napos szentségimádás. **Szept. 8.** **Kisasszony napja.** Egész nap ünnepi rend. **Szept. 15.** **Szűz Mária hét fájdalmának ünnepe.** 9 óraor ünneplés nagymise. **Szept. 16. 18. 19.** **Kántorbójtai napok.** **Szept. 21.** **Sz. Máté és apostol ünnepe.** 9 óraor nagymise. **Szept. 29.** **Sz. Mihály arkangyal ünnepe.** 9 óraor ünneplés nagymise.

Belváros.

A Kálvária-kápolna búcsúja. Szeptember 14-én, hétfőn a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepeén van a Kálvária-kápolna búcsúja. Ezen a napon reggel 7 óraor a kápolnában szentmise lesz, a rákövetkező vasárnap pedig szeptember 20-án, délelőtt 10 óraor körmenet indul a plébánia templomból a Kálváriára, ahol énekés nagymise és szentszéd lesz, délután 5 óraor pedig áldás.

Templomunk 250 éves jubileuma. — Templomunk jubileuma egybeesik Pécs szab. kir. város felszabadulásának 250 évi jubileumával s amelyet egyházközségünk méltó keretek között szándékozik megünnepelni. A jubileummal kapcsolatban szeptember 5-én reggel **zarándoklat** indul a plébánia templomból Máriagyűdre, ahol szeptember 6-án délelőtt a templom kegyoltáránál a zarándoklatot vezető plébános hálaadó istentiszteletet tart. A tulajdonképeni jubileumi ünnepségek október hó

második felében lesznek s a részletes program összeállítása most van folyamatban, amelyet a napilapok útján fogunk híveinknek tudomására hozni.

Jézus Szíve péntekje. — Az első pénteki ájtatosságot a jubileumra való tekintettel különös buzgóssággal szeretnénk megünnepelni s azért október hó első péntekétől kezdődőleg **hálaadó nagy kilencedet** tartunk. — **Első pénteken** a szentmisek rendje a következő: reggel fél 7 óraor énekés nagymise szentségkítetéssel, 8 és 9 óraor csendes szentmise. Előtte való nap este 6 óraor áldás.

Szentmise a temetői templomban. — A központi temetőben nyugó összes elhunytakért a szokásos gyászmise szeptember 14-én, a hó második hétfőjén reggel 9 óraor lesz a Szent Mihály templomban. — **Szentmise K. Sz. Teréz tiszteletére.** — Szeptember 17-én, reggel 8 óraor a Mária oltárnál szentmise van Lisieuxi Sz. Teréz tiszteletére.

A Szent Mihály templom búcsúja. — Szeptember 29-én negyedik alkalommal búcsúünnepe. Az első búcsú alkalmával 1934-ben a templom orgonája, tavaly pedig a templom főoltára s a három nagy színes ablak készült el az évfordulóra. Az idén a templom 20 kupola ablaka nyver elhelyezést a hívek megértő áldozatkészsége folytán. Az egyes adakozóknak az egyházközség vezetősége ezúton is hálas köszönetet fejez ki. A temetői templommal kapcsolatban legközelebb a „**Hősök kápolnája**” fog befejezést nyerni. Nemrégiben készült el a

kápolnát elzáró művészi kivitelt vasajtó Weichinger Károly építész tervei szerint, amelyet Bizse János pécsi múlakatosmester készített el a tőle megszokott lelkiismeretességével. Munkája — amely a Pécsi Ipari kiállításon is látható volt, — méltán részesült mindenki által a legnagyobb elismerésben. A „Hósi kápolna”-val kapcsolatban hátra volna még a **hősök nevének megőrzése**. Az egyházközség elgondolása szerint az összes pécsi katolikus hósi halottak nevei egy díszes albumba kerülnek, amelynek minden egyes lapján egy-egy hósi halott személyi adatai és esetleg fényképe lenne. Ez az album állandóan ott lenne a hősök kápolnájának előtt, s ezenkívül még a kápolna falán is meglenének örököve a hósi halottak nevei. Az egyházközségnek eddig szorgos kutatás után is csak mindössze 242 pécsi katolikus hósi halottnak nevéét és adatait sikerült megszerezni; ezek most ideiglenesen kartontáblákra írva vannak a kápolna falán elhelyezve. Kérjük mindazokat, akiknek tudomásuk volna olyan pécsi katolikus hósi halottakról, akiknek neve még hiányzik a táblákról, sziveskedjenek az illető hósi halott adatait vagy a temetői templom sekrestyésének, vagy a belvárosi plébánia hivatalban átadni.

A temetői templom búcsünapián, szeptember 29-én, délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmise lesz.

Budai külváros.

Szeptember 4-én, pénteken 7 órakor Jézus szt. Szívének miséje. 19-én, szombaton, 6 órakor újhald szt. mise a havi kápolnában. 20-án, vasárnapon plébánia-templomunkban Szentségimádás, háromnegyed 7 órakor Szentségkítétel szt. misével és szt. beszéddel. Betétel este 6 óra-

kor. Kérjük a híveket, hogy egy-egy félórát vállaljanak és azt jegezzék elő a sekrestyében kitett iven. Az októberi ajtatosság október 1-én, csütörtökön este 6 órakor kezdődik. Felhívjuk a hívek figyelmét, hogy a szt. lecke oldalán, tehát jobbról a föltár mellett, az emeleti oratorium teljesen rendben és székekkel ellátva várja a híveket. Akik a templom hájójában nem találják ülőhelyet, ott megtalálják. Így el is kerüljük a zsúfoltságot a templom bejáratánál.

Szigeti külváros.

Szeptember 4-én első péntek, (előtte való nap délután 4 óratól gyónatás) 6 és 8 órakor ünnepélyes szentmise szentségkítetéssel. 8-án, Kisasszony napján a szentmisek a szokásos vasárnapi rendben. 13-án Egésznapos szentségimádás. 17-én Szent Ferenc sebhelyeinek ünnepét, templomunk búcsünapiját reggeli 6 óras ünnepi szentmisével ünnepeljük. Szeptember 16-18-19. kántorbójt. 18-án, pénteken a ferences missziószövetség reggeli 6 órakor énekes misét mondat. Egész héten a templomban gyűjtés a ferences missziók javára.

Aufguszok 2-án az idén is megtartottuk immár 13-szor a tertiáriusok évi máriagyúdi zarándoklatát az eddigieknél sokkal nagyobb számmal és lelkesedéssel. Két vonat vitte a 2500 zarándokot. Mind testi, mind lelki felügyeletről gondoskodtunk. Az idő gyönyörű volt a szokásos délutáni konferenciát megtartására.

Szerkesztői üzenetek.

W. F. Mecsekszabolcs. A küldött írásokat köszönjük. Mások is kérünk hasonlókat. S amelyiknél lehetséges, kérjük a nevet is aláírni, hogy közölhesük.

BUZSÁKY:

KIS LELKI KINCSTÁR

c. imakönyve leszállított áron 1.50 pengő.

Buzsáky: Gyakorlati Hit-elemzések I. ára 5.50 pengő.

Buzsáky: Hitoktatási Vezérkönyv I., II. ára 5.50 pengő.

A pénz előzetes beküldése esetén bérmentve szállítja a Dunántúli Pécsi Egyetemi Könyvhíradó és Nyomda R. T. Pécs, Lyceum-utca 4. szám.

Nem mindegy, hogy mit olvassunk! A legjobb lapokat olvassuk!

Napilapok:

Kitűnően szerkesztett, magas színvonalú napilap a NEMZETI UJSAG. Egy óra 4 P. — A Tudósító szerkesztőségében rendelve új előfizetők részére nagy árengedmény. — Mindenről gyorsan és olcsón tájékoztató a 4 filléres ÚJ NEMZÉDEK. — Népies irányú az ÚJ LAP. Egy óra 1.40 P. — Hazánk legelterjedtebb vidéki napilapja a DUNANTÚL. Egy óra 2.50 P.

Folyóiratok:

A katolikus értelmiség tudományos és irodalmi kincstára a MAGYAR KULTURA. Megjelenik havonta kétszer. Negyedévre 3 P. — Az aktív katolicizmus bátorzavú folyóirata a KORUNK SZAVA. Megjelenik kéthetente. Félévre csak 3 P. — Irodalmával is elsorangú a KÉPES KRÓNKA. Rádió, színház, film, divat és kézimunka rovat. Heti lap. Negyedévre 2.40 P. — Tudományos folyóirat kiváló irodalmi szemlével a KATOLIKUS SZEMLE. Havilap. Egy évre 10 P. — Kiállításban, szerkesztésben, tartalmában megújult az ÉLET. Hetenkint jelenik meg és mégis csak egy pengő egy óra. — Az összes hitbuzgalmi lapok között a legjobban van szerkesztve a MARIAKONGREGACIO. Megjelenik havonként. Egész évre 3.20 P. — A MUNKÁSIFJÚ annyira érdekes, hogy nemcsak a tanoncok, hanem mindenki érdeklődéssel olvassa végig. Havilap. Egy évre 2.40 P. — A magyar falu kedvenc vasárnapi olvasmánya a NÉP-UJSAG és a németnyelvű PFARRBOTTE. — Minden katolikus hetilapja a FIATAL MAGYARSÁG. Havonta jelenik meg. Évi előfizetése 2.40 P. — ASSZONYKOLANOK a katolikus nők folyóirata. Minden modern kérdéssel bőven tájékoztató. Egy évre 2 P. — Lányoknak: NAGYASSZONYUNK. Egész évre 5 P. — Fiúknak: ZASZLONK. Egy évre 5 P. — Gyermekeknek: TÜNDERVÁSAR. Negyedévre 1.30 P.

Az igaz katolikus — katolikus lapot olvas.

Az összes katolikus lapok megrendelhetők: Katolikus Hölgyek Országos Sajjtögyesülete, Budapest, VIII. Horánszky-u. 20. sz. és Pécsen Inczedy Dénes-u. 2/2. sz.

Igaz katolikus vagy?

Nem vagy igaz katolikus,

ha megtűrdő házadban a nemkatolikus lapot.

Melyek a nemkatolikus és részben katolikus ellenes lapok?

AZ EST, PESTI NAPLÓ, MAGYARORSZÁG (az úgynevezett Est-lapok) katolikus szempontból súlyos kifogás alá eső és a forradalomban kompromittált zsidó lapok. — UJSÁG. A harcoss zsidóság lapja, keresztényellenes céllal. — MAGYAR HIRLAP. A zsidó szabadkőművesség szócsové, a betiltott VILÁG utódja. — ESTI KURIR. A radikális zsidóság delutáni lapja. — MAI NAP. Ugyanaz délben. — FRISS UJSÁG. Selejtés apóhírdetési néplap zsidó szerkesztésben. — PESTI HIRLAP. A liberálizmus és a támadó protentán irányzat napilapja. — BUDAPESTI HIRLAP és 8 ÓRAI UJSÁG. Gyakran támadó színezetű protentán lapok. — NÉPSZAVA. A vörösök izgató lapja. — PESTER LOYD. Látszólag színtelen, valójában katolikus ellenes. — MAGYARSÁG, ÚJ MAGYARSÁG, közömbös. — A REGGELI, REGGELI UJSÁG, HÉTFOI NAPLÓ, MAGYAR HÉTFOI, NEMZETI FIGYELŐ. Egyik sem katolikus. — SZINHÁZI ÉLET, DELIBAB-ról csak annyit: nem katolikus kézbe való.

Katolikus Testvér! Ha a katolikus ellenes lapot filléréddel támogatod, — Krisztus ellenségét segíted! Minden idők közömböseithez az Úr szava: „Aki nincs velem, az ellenem van és aki nem gyűjt velem, az szétszór”.

Hirdetőink szaknévsora.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.
Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.
Géczy József, Várady A.-u. 9.
Bőröndös.

Schneider József, Király-u. 42.

Cipészek:
Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Cipő- és sportfelszerelések
Quintus Konrád, Király-u. 1.
Várnagy Viktor, Deák-u. 8.

Drogéria:
„Éden” drogéria, Király-u. 18.
Fehérnemű és divatáru kereskedők:

Gundrum Károly, Király-u. 37.
Kétyi Dezső, Király- és Kazinczy-u. sarok.
Krausze Ignác, Király-u. 15.
Lang Andor, Rákóczi-u. 49.
Molter Antal, Jókai-tér 3.
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fodrász.
Jung István, Széchenyi-tér 14.

Fényképész:
Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:
Klobucsár József, Király-u. 44.
Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.
Zápor József, Széchenyi-tér 2.
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Kalapos:
Kertész T. Király-u. 10.

Könyv- és papirkereskedők:
Szent Antal bazár, Ferenciek-u. 35/2.
Szent István Társulat, Széchenyi-tér 18.

Kesztyűk:
Hamerli J. kesztyűgyár főüzlete,
Széchenyi-tér 1

Irógép, műszerész:
Palaitz Géza, Jókai-tér 2.
Kézimunka Otthon
Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékáru:
Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:
Dunántúl Pécsi Egyetemi
Könyvkiadó és Nyomda Rt.
Pécs, Perczel-u. 42. Tel.: 32—22.

„Haladás” Nyomda Rt. Pécs, Király-
és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Órás és ékszerész:
Benczenleitner Viktor, Irgal-
masok-u. 1.

Rádió:
Petrovits Jenő, Széchenyi-tér 4.

Sítóde:
Benkovits, Deák-u. 15.

Szövet- és béléсарuk:
Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Üveg, porcellán:
Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üvegés és képkertész:
Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.
Mihalik Péter, Király-u. 42.

Vegytisztítás és kelmeztetés:
Schwarz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:
Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.

Zongoratanítás:
Hormos (Hoffmann) Kálmán, Ka-
posvári-u. 6.

IRANYELVEINK:
Tisztességes üzleti haszon.
Kifogástalan árú.
Udvarias kiszolgálás.

Várnagy Viktor cipőszaküzlete

Pécs, Deák-u. 8.
Postával szemben.

Cserkészbolt lerakata. — Sportfel-
szerelések. — Cipőjavítások
jutányos áron.

CIPŐT

SPORTCIKKEK

legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs
Városház-épület. Telefon: 13—26.

Alapított: 1861.

HAMERLI J. PÉCS

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30-
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13, 15. és 17. sz.

Városi rakfár: III.,
Széchenyi-tér 1. (Vá-
rosház épület)

Fióküzlet: Budapest,
IV., Kossuth Lajos-u.
20. és VII., Erzsébet-
körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

*Mindenféle vásznak, asztal-
és ágyneműek, női és férfi fe-
hérneműek, jéggyöngyök stb.
Szigoruan szabott olcsó árak*

Krausze Ignác

Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CsILLÁROK

vasalók, főzőedények,
kerekpár és szerelési
cikkek, villanyszerelések

10 HAVI RÉSZLETRE

PETROVITS-
nál Pécs, Széchenyi-
tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műorásmester, ékszerész és látszerész **Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.**
Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa
stb. Ébresztők, falórák, ékszerek. —:—: Elsőrendű javítóműhely.
Szolid és szakszerű kiszolgálás.

Köiszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház melletti, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF**

butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti Klinika mellett).

Csillárok, mindennemű szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhető be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vagyont takarít meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében vásárol. Irgalmasok-u. 1. Telefon: 22-08.

BENKOVITS sütőde Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Deák-utca 15.

Fiók: Irgalmas-utca 1.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztal-neműek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsinég- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutaggyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérenemű üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. **Kárpitos cikkek! Szőnyegek!**

Palaits Géza Pécs, Jókai-tér 2.
spec. írógép műszerész Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekezdárd, Szent István-tér 5.

Írógépjavitás, karbantartás, írógépszalag. Írógép kellek. Minden-fajta írógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —

Szolid árak **Divatárunkban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet **RUPPERT LAJOS textilruháza**
Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbízhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7.

TELEFON: 12-61.

Zongoratanitást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,**
v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy utca sarok

Uri-
dívat

Kötött szövött árak. Külön cipő osztály. Bonyhádi iskola cipők, férfi-,
fiu- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.

Női-
dívat

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R.-T. PÉCSÉT

TUDJA ÖN HOGY

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth L.-u. 7.
1 drb. 18x24-es nagyítás csak 2 pengő

3 vagy 6 laphoz (eredeti felvétel.)

Dragila Antal

Üveges
és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBN

Vásároljon **fűszer- és csemege árúkat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2.

TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Öfihon** Apáca-u. 2.
Elvállal előnyomást, montírozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zász-
lók, zászlószalagok himzését a legolcsóbb árban.

Mindennemű fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20-42.

SZENT ANTAL

A szülők, iskolák és intézetek figyelmét felhívjuk iskolai cikkeikkel úsan felszerelt raktárunkra. Füzetek, író- és rajzserek, festők és körzőkészletek, tinták, tusok, radírgummik, ragasztók és írónok raktára, Tölltoll és csavarírón különlegességek speciális leirakata. Névjegykártyák, képes levelezőlapok, levélpapírok legnagyobb választékban kaphatók.

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papír-kereskedése és templomi felszerelések raktára !

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz. sz.

Telefon : 31-99.

Schwarz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9. 10 és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 óran belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondulálást (Dauer), festést garantáltan és olcsón végez
JUNG ISTVÁN ural- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület)

Divatkalap különlegességek

Gyakúts kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos mesternél
a Dunántúl legnagyobb kalapraktára Pannonia szállóval szemben Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM. Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben)
AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-fehérműit és vásznait.

Timár Péter urali és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalom.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben

Lang Andornál,

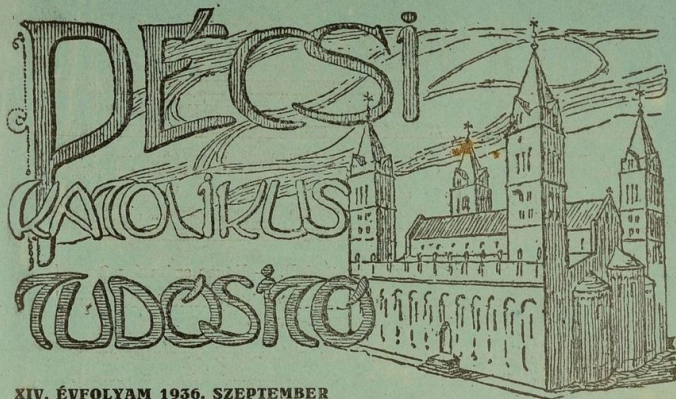
Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhethet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. SZEPTEMBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Őszi gondok, gondolatok... — Gondolatként, terveket a család-
védelemhez! Perr Viktor. — XXVII. Máriagyüdi tértfizarándok-
lat. — A családdal áll vagy dől a magyar jövő. — FIGYELŐ. —
Egyházmegyéink hitélete a török hódoltság idejében. — FÉNY-
SZORÓ. — HIREK. — Egyházi naptár. — Pécsi egyházközségek
hírei. — Milyen lapokat olvassunk? — Hirdetőink szaknévsora.

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs

SZENT ANTAL

Rózsafüzérek és mindennemű képtárgyak, iskolai és irodai cikkek nagy választékban és olcsó árban kapható. — Szent Antal missziós naptár már kapható. Ára 50 f. a misszió javára.

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papír-kereskedése és templomi felszerelések raktára !-

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31-99.

Schwarz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondulást (Dauer), festést garantáltan és olcsón végez
JUNG ISTVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14 (Királyi Tábla épület)

Divatkalap különlegességek

Gyűjts kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos mesternél a Dunántúl legnagyobb kalapraktára Pannónia szállóval szemben Pécs, Király-utca 10. Fiókjüzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alaff.
(Lyceum templommal szemben)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, köfőt, szövőtt árúit: férfi, női és gyermek-fehérneműt és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javított vállalok

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben

Lang Andornál,

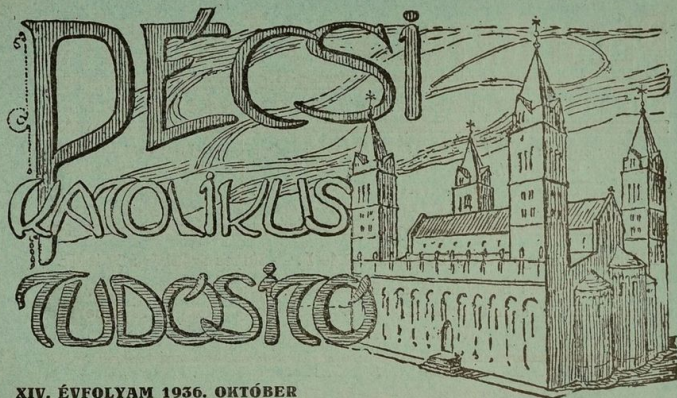
Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhethet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. OKTÓBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Szent Mór püspök jubileumára. Vargha Damján dr. — Pécs felszabadulása. — Órangyalok, Gálos László dr. — Családvédelem. Petr Viktor — Hozzászólás. — FIGYELŐ. — Pécs katolikus férfilakossága tiltakozott a bolszevizmus ellen. — Legszebb eredmény. — HIREK. — FÉNYSZÓRÓ. Nem szabad elfelejteni. KÜLFÖLD. — KÖNYVEK. — EGYHÁZI NAPTÁR — Pécsi egyházközségek hírei. — Szerkesztői üzenetek.

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

PÉCS-EGYHÁZMEGYEI KATOLIKUSOK LAPJA

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy Dénes-utca 2/b.
Kiadóhivatal:
Pécs, Inczédy Dénes-utca 9/1.

FŐSZERKESZTŐ:
HANTOS BÉLA
FELELŐS SZERKESZTŐ:
GERGYE GYÓZÓ dr.

Kiadóhivatal vezetői:
VARGA NÁNDOR
WOLF JÓZSEF
Megjelenik minden hó elsején.

Előfizetési ár egy évre 2 P, vidékre 2.40 P. — Egyes szám ára 20 fillér.

Az előfizetés beküldhető a „Pécs-egyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598.” számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T.” betűket kell írni!

A Tudósítónak az a célja,

hogy a Katolikus Akció programját, gondolatait aprópénzre váltva bevigye a köztudatba és agítájon a megvalósításuk mellett. Ebben a munkájában Pécs városát és a pécsi egyházmegyét mindig különösen szem előtt tartja. Legyünk rajta, hogy havonként felharsán hangja ne pusztában elhangzó szó legyen, hanem eszméit visszhangozzák Baranya és Tolna hívő lelkei.

A világnézetek harcát sokfelé már véres fegyverekkel vívják. Nálunk még csak az előcsatározások folynak: — szellemi téren harcolunk. **De itt fog eldőlni, ki mennyi harcost tud állítani zászlaja alá.**

Miért csak a gonoszság legyen szervezett és erős? Miért nem tesszünk mi semmit az összefogás terén?

Hiszen, ha a mi szociális reformjainkat keresztül vesszük, megmentjük a hazát a külső és belső ellenségek ellen. Az önző hatalmasságok ereje azonban nem kártyavár, — sziklavár. **Mint a régi rablólovagárak** az országotakat, úgy szállták meg ezek a nemzet vérkeringésének csomópontjait; ott szívják az erejét, gazdagságát, életét.

A jerikói csoda nem fog megismétlődni: ezek az erősségek pusztá kiabálásra nem omlanak össze. Különben — ezt olyan jól értjük — már régen leomlottak volna. Még a kifosztottak, nyomorultak sok sóhajtása, focsikorgatása sem árt nekik. Csak szervezett csapatok tudják kifűtölni őket.

Ne várjuk meg, hogy ezt a munkát a baloldaliak végezzék el, mert akkor a gonoszok házával együtt pusztul a haza is. S nem lesz jobb az orvosság, mint a betegség volt.

Es ha mégis a nemzet tunyaságában ennyire menne, akkor megérdemelné, hogy a spanyolok sorsára jusson.

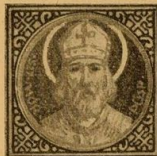
A Tudósítónak ez is rendeltetése, hogy megkondítsa a vészharangot és segítsen a már-már elharapózó tüzet oltani. Értékeljük munkáját! Szeressük és terjesszük a Tudósítót!

XIV. évfolyam.

Pécs, 1936. október

8. szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Szent Mór püspök jubileumára.

Nagy a pécsi egyházmegye lelki öröme, mert ez évben ünnepli Szent Mór püspökének 900-ik évfordulóját. A katolikus Anyaszentegyház tanítása szerint a szentek egységéből erő fakad a földön küzdő egyház tagjai számára, ha a szentekhez fordulnak égi pártfogásért.

Szent Mór, az 1009-ben Szent Istvántól alapított pécsi egyházmegye második Védőszentje hathatósan segíti most is onnan felülről egyházmegyéje hívőit, ha a lelkek kapcsolata és az egyház tanítása alapján hozzá fordulnak. Lelke ugyan az Égben van, földi munkásságának adatai azonban itt maradtak. Ma is Sz. Mór püspökünk nyomdokaiban járunk. Ő volt az első magyar születésű püspökünk, akinek életszentségét ma is érezzük.

Szent Mór, mint a Szent Márton tiszteletére alapított pannonhalmi bencés monostor szerzetese, 1030-tól apátja, a Regula szabályai szerint berendezett, tökéletességre törekvő, erényekben gazdag életet élt. Mint szerzetes, követte az evangélium tanácsait, fogadalmat tett, és a monostor a hitatos levegőjében Isten és ember előtt kedves, ma is értékes és mindenkorra példaadó életet élt.

Amikor 1029 táján Szent István, Imre fia társaságában imádság céljából, a Szenzhegyre ment, a tisztellekű herceg felismerte Mór életének értékeit és hétszeres testvéri öleléssel és ugyanannyi csókkal köszöntötte. Szent István király figyelmét ez a hét csók az eddig talán előtte ismeretlen ifjú szerzetesre irányította. Megismervén, megszerette és apostol munkatársának választotta. Az 1030-ban megüresedett apáti széket a szerzetesek választása alapján Szent Imre barátja, Mór szerzetes foglalta el. Hat évig ült az apáti széken, és ettől kezdve egyéni szolgálataival eredményesen belekapcsolódott a keresztény vallás terjesztésének apostoli munkájába.

A pécsi püspöki szék 1036-ban Bonipertus, az első püspök távozásával — megüresedett. A Szentlélek Ur Isten kegyelméből és az apostol-király akaratából Maurus foglalta el azt és 1070-ig kormányozta, példát adván életével, hirdetőn a pogány magyarok között az örök igazságokot és jót cselekedvén hívői között.

Áldottnak, lelkiekben eredményesnek, mondhatjuk Szent Mór püspöknek több, mint 30 évre terjedő működését. A szerzetes erényeit

magával hozta, és mint pécsi püspök is híven gyakorolta, még akkor is, amikor egyházmegyéje gondozása megkosztította gondjait.

Mint Szent István királyunk apostol igehirdető munkatársa, ké-sőbb is teljesen és osztatlanul képviselte a nagy király eszméit, még az ingatag és a szent Koronához méltatlan királyok alatt is. Rendületlenül híve volt a keresztény igazságoknak, a független magyarság eszméjének, a keresztény művelődés okos terjesztésének, a mindenkor áldott jóté-konyáságnak. Szerető atya volt hióóinek, jó Pásztor a egyházmegyéjének.

Ha keveset tudunk is Szent Mór püspöki életéből, azért mégis van annyi ismeretünk, a történelem és irodalom mezején összegyűjtve, hogy az egyházmegye mostani jubileumi évét — Püspök-Atyánk rendelkezési szerint — méltón megülhetjük.

Mint az Egyház Szentje, erényeiben példát adott nekünk; mint egyházmegyéink Püspöke, hirdette és élte a Krisztus tanításának örök igazságait; mint a keresztény művelődés terjesztője, eredményesen munkálkodott, hogy az ázsiai magyar az európai nemzetek szellemvilágához méltó lehessen; — és mint író, reánk hagyományozta két nyitravidéki ben-cés remete társának, Zoerard Andrásnak és Benedeknek életrajzát.

A pécsi székesegyház Szent Mór-kápolnájának művészi ihletett-sége, de még ennél is sokszorta inkább Mór püspökünk lelkesége, meg hatással van lelkünkre. Erezzük, hogy Maurus lelke szépségével ott van és hogy teljesen a keresztény egyházé, a magyarságé: a miénk, és hogy erényeinek illata ma is betölti a kápolnát, a székesegyházat és egyház-művészetét. A Corpus Christi kápolna után a legszebb, legelragadóbb és művészetileg is a legnagyobb értékű a Mór kápolna, Sz. Mór püspöknek otthona.

Vargha Damján S. O. C.

Az életből.

Vadászat után egy falun át vitt az utam. Egyik ház előtt a padon fiatal asszony áll három apró gyermekével, előtte áll egy nálánál erősebb asszony pólyásbabával. Megszólítom az álló asszonyt:

„Adja nekem ezt a kis babát!”

„Nem adom” — volt a válasz.

„Csak ez az egy babája van?” — kérdeztem.

„Nem is kell több” — felel ő hetykén.

Pillanatnyi gondolkodás után a következőt kérdeztem tőle:

„Ha koflóst ültet, hány tojást rak alája?”

„Tizenhet”, — felelte ő.

„És ha a 17 tojásból csak egy csibét költ ki, mit csinál vele?”

„Össze-vissza verem a bűdös bestiót!”

„No lássa” — folytattam én — „az a szegény tyúk tizenhét csibét sze-retre kikölteni, de csak egyet tud, maga még tizenhét gyermeket tudna világra hozni, de nem akar. Hát ki itt a bűdös bestia?”

A háromgyermekes anya hangosan felkacagott, az egygyermekes pedig dühösen meresztelte rám a szemeit; én pedig nyugodtan ballagtam hazafelé.

Wáger Ferenc.

PÉCS FELSZABADULÁSA.

Pécs, az öskereszténység városa, 1936. október 21-én ünnepre vir-rad: a 150 éves pogányuralom alóli felszabadulásnak jubileumi ünnepére.

Itt csak e nap eseményeinek rövid leírására szorítkozhatunk, ami-nek ismerete minden pécsi polgár lelki kellékehez tartozik.

1686. október 21. napja a 143 éves török megszállás utolsó dátuma volt, egyben az európai új keresztés háborút egyik epizódjáé is, ami-kor az Európa számára megalkuvást nem engedő Asziának jelvényei lekerültek Pécs falairól. A 143 éves pécsi török világ a magas középkori kultúrával bíró városban csak a visszafejlődést állandósította s egyetlen rendeltetésében, — a katonain — kívül csupán a vegetáló városok sorsát élte, amit csak vallási villongások, adóbehajtások, és idegen betörések tettek változatossá.

Pécs várának utolsó ostroma 1686. október 17-én kezdődött, ami-kor a Bádeni örgróf parancsnoksága alatt összegyűlt keresztény hadak asni kezdtek a várfalakhoz vezető futó árkokat. Másnap már a tüzérség is beavatkozott a harcba s a várfalakak annyira megrongálták, hogy a támadt falrészeknek rohamra akartak indulni. Buonviri nuncius leírása szerint egy várból kiszökött keresztény menekülő elárulta, hogy a vár ivóvízkészletét nem a falakon belüli forrásból, vagy kutakból nyerik, ha-nem egy külső, a mai Petrezselyem-utcai forrásból, ami egy beholtívezett és föld alá rejtett csatornán futott le a várba. E rejtett vízvezetéknek egy részét felfedezték, ahová aztán tüzérségi akciót összpontosítottak. A vízvezetéknek ilyformán való elpusztítása aztán szükségtelenné tette az emberéletet követelő rohamot, mert a török sereg ivóvíz hiányában kapitulációra kényszerült. Nem csekély tömeg volt bent a várban, mert még az ostrom előtt a váron kívül fekvő városból is több ezer főnyi idegen nemzetiségű lakosság ide menekült be.

A víz nélkül maradt vár sorsa megpecsételődőtt. A bombák által felgyújtott házakat vízhiányában nem tudták oltani, a törökök; az ágyú-larc, valamint a tűz és szomjúságtól demoralizált lakosság magatartása is reménytelenné tette a további török ellenállást, mire kitzűték az ön-kéntes megadást jelentő színes zászlókat.

A keresztény sereg bevonult a várba, ahol nem sok zsákmány akadt. Néhánszáz keresztény foglyot kiszabadítottak, az idegen népeket pedig a tovább, dél felé vonuló sereg kitoloncolás végett magával vitte.

A pécsi vár felszabadulása megindította Baranya felszabadítását is, ahol a közel másfélévszázados idegen uralom a régi magyar életnek még emlékeit is minden vonatkozásban (kultúrális, gazdasági, közigazga-tási stb.) kiirtotta.

Az 1686. október 21. napja jubileumi dátum, nyitánya a mai Pécscsé való emelkedés harmadfélvszázados építő korszaknak.

Adja Isten, hogy a százezres lakosság felé tartó, fejlődő Pécs a felszabadulás háromszázéves jubileumát is a dunántúli városok egyed-uralmának megerősödött helyzetében ünnepelhesse!

—v.—m.

Oh, én édes órangyalom!
Szépen kérlek vigyázz reám!
Légy vezérem, hogy míg élek
Mindig jó és jámbor legyek.
Holtom után vezess be
Jézushoz a mennyekbe.

Gyermekajunk első imája, kis szívünk első áhitata, édes zavartalan hite cseng vissza ebből a versikéből, melyet még nem könyvből, hanem édes jó anyánk ajkáról tanultunk, mikor fehér ágycsánk szelére ült és édes szeretettel ajkunkra csókolta, lelkünkbe imádkozta. Istennek égi jószágok követe vigyázott lépteinkre, almáinkra, fogta kezünket az utcán, éjjel elkergette a gyermeklelkünket annyira aggasztó sötét gyászruhás rémeket. Nem mertünk rosszat tenni, mert ő látott és minden jó ügyben lépésünk nyomán tudtuk, hogy ő számolja össze mögöttünk.

Felnőtt korunkban elmaradt ajkunkról a kis gyermekről ima és örzőangyalunk közelségének tudata, kultusza egyaránt. Hibás ebben egyházi művészetünk is, mely csak gyermekek mellé rajzolja a védő, oltalmazó égi követ szárnyas alakját. Mintha a felnőtteket fenyegető nagyobb veszedelmek nem igénylenének ép úgy védelmet, mint kis gyermekek kisebb értékeit veszélyeztető szencsétlen lehetőségek.

Pedig örzőangyalunk nem maradt el mellőlünk akkor, mikor elhagytuk a gyerekoszobát, kinőtük a rövid ruhát és padlásra tettük a játékokat, a mesés-könyveket. Ő velünk jön és vigyáz reánk, oltalmaz bennünket tovább.

Órangyalunk hite éppen az, mely bennünket felnőtteket is segít gyermekeknek, kicsinynek megmaradni. Az Úr Jézus felnőtteknek: apostolainak mondta: „Ha nem lesztek mint a kisderek, nem mentek be a mennyek országába”. A kisdellelkületben az ártatlanság mellett főként a segítségreszorulás érzete, önmagunk elégtelenségének tudata, egyszóval az élet alázatossága az, ami annyira tejszert az Úrnak. Ez a beszédes hit, ez az alázatos keresése mások biztosan vezető kezének, ez a rosszakaratról mitsem sejtő tisztá szem oly szép, hogy még az Istennek Fia is gyönyörködéssel nézte. Ez a kisdellelkület teszi oly vonzóvá és minden rendkívülség híjján mégis valóban természetfeleltívő liseixat kis szent Teréz alakját is, aki az égbevető utak közül legtízosabbat ezt a kisdud utat választotta.

E kisdellelkület különös ápolója és oltalmazója bennünk örzőangyalunk. Az a tény, hogy hiszünk benne, hogy imádkozunk hozzá, hogy segítségével számolunk, hogy esztéinkint, reggelénkint elismételgetjük az első versikés imádságot, mindez segít kisdednek maradni. Amint a Szent Szűz tisztelete is gyermekké tesz, mert addig vagyunk gyermekek, amíg anyánk van, úgy örzőangyalunk áhitatos barátságában is annyi hit, annyi természetfeleltívő segítség szükséges és igénye van, hogy ez szükségképen önmagunk elégtelenségének, kicsinyvöllának tudatát jelenti és eszközi. Olyan jó az általános törvény: az időt így ellensúlyozni: felnőtt létünkre gyermeknek maradni!

Legyünk tehát felnőtt korunkban is örzőangyalunk tisztelői. Óbenne hinni, segítséget kérni nem mesterkélrt irodalmi navítás, még kevésbé a komoly felnőtt lelkület megtagadása, hanem a Krisztustól hirdett kisdellelkület, mely ott cseng-bong karácsony örökszép fehér titkában, szűzies költészetében. Ebben az órangyalí őrizetben lépett először jogaiba a hit: itt hittük először a láthatatlan világ valóságát nem törpének, óriásoknak, tündéréknek kijáró babonás zavarral és felelemmel, kuszált sejtésekkel, hanem megnyugtató valóságelisméréssel. Erezzük segítségét ma is, számítsunk red és ne eresszük el kezét sohasem.

Családvédelem.

ÍRTA: PERR VIKTOR.

A Pécsi Katolikus Tudósító szeptemberi füzetében az 1930-as népszámlálás adataira épített átlag-számításunk és következtetésünk alapján írtnk, hogy Magyarországon kb. 3.000.000 a száma azoknak a 19 éven aluli gyermekeknek, akik még szüleik eltartására vannak utalva.

Ezekből kb. 1.000.000 az egy- és kétgyermekes családokban él, 2.000.000 pedig a három- és többgyermekes családokban. E 2.000.000-ból fele az első és második, fele pedig a harmadik és következő gyermekekre esik. Ez utóbbi csoport aztán kb. így oszlik meg:

a 3-ik gyermekek száma	480.000,
a 4-ik gyermekek száma	290.000,
az 5-ik gyermekek száma	170.000,
a 6-ik és többi, átlag 7-ik gyermekek száma	100.000.

*

Az egyes országokban más-más alapelvek és intézkedések útján jönnek a gyermekes családok segítségére. Néhol már az első, máshol csak a második, vagy harmadik, vagy épp a negyedik gyermektől kezdve, és pedig egyik helyen a születéstől, másikon csak a betöltött első, vagy második évtől adnak segíty, vagy bizonyos teherkönnyítéseket, eltekintve a terhességi, szülési és szoptatási támogatásoktól. Általános felfogás szerint a házások csak a harmadik gyermekkel tesznek eleget a haza iránti kötelességüknek, mert csak ez jelent pluszt, sőt, mivel kockázati is van, csak a negyedikkel. (Az egyházi felfogás természetesen nem ismer ily korlátozást.)

*

Magyarországon, ahol — az erkölcsi okok mellett — a gazdasági és szociális viszonyok miatt is katasztrófálissá vált a születések és a természetes szaporodás csökkenése, indokoltnak látszanék bizonyos vagyoni és kereseti kategórián alul már az első gyermek születésétől a szüléssel kapcsolatos segélyen túlmenő támogatás. Ez azonban — amint látni fogjuk — épp az ország anyagi helyzete miatt általános nem lehet. Nálunk ez — a tisztviselői és egyéb ü. n. szerzett jog épsége mellett — a harmadik gyermektől lehetne, de kellene is.

*

Tekintettel a Katolikus Akciónak „Krisztus és a talu” problémájára, továbbá a helyszükére, ez alkalommal csak az agrárnépességünk családsegélyezéséről ejthetünk néhány szót.

Ha az agrárnépességénel — a külföldi ipari kiegyenlítő pénztárak mintájára a gyermekek számával fokozatosan emelkedő segélyt tervezünk (pl. a 3-iknál havi 8, a 4-iknél 10, az 5-iknél 12, a 6-iknál és a többinél 14 P-t s így 3 élő és eltartásra szoruló 19 éven aluli gyermek

után 8, 4-nél 18, 5-nél 30, 6-nál 44, 7-nél 58 P-t), akkor az agrárnépeségnek kb.:

288 ezer 3-ik gyermek után	27.6 millió P,
180 ezer 4-ik gyermek után	21.6 millió „
110 ezer 5-ik gyermek után	15.8 millió „
66 ezer 6-ik, átlag 7-ik gy. után	22.2 millió „

Összesen: 87.2 millió P.

évi segély járna, illetve, ha mindeniket havi 2 P-vel csökkentenők, akkor évi 70.2 millió P.

A gyermekek számát itt maximálisra vettük: az agrárnépeség 15 éven felüli gyermekeinek túlnyomó része u. i., sőt előbb is már, *segítő* családtag — ha van munkaalkalom, — tehát csak részben lehet igényjogosult. A 3-ik gyermekek jórészt már benne vannak e korban s így — és egyebeket is számításba véve — a fenti összegnél kb. 30—40 millió P-vel kevesebbel kellene számolnunk, tehát szükség lenne 30—40 millió Pengőre.

Ez az összeg az állam (üzemek nélküli) bevételének kb. 4—5 %-a. Vajjon, nélkülözheti-e ezt az állam, *akár* adókedvezmények, *akár* kifizetett segély formájában? Ha nem, akkor új bevételi forrásokról kellene gondoskodni, ez pedig adódnék pl.:

1. a 35 éven felüli kb. 100.000 nőtlen férfi,
  2. a 200.000 két éven túl is gyermektelen házasság és
  3. a 200.000 öt éven túl is egyékes házasság ily célú különadójából,
- (természetesen a vagyon és jövedelem arányában emelkedő különadóval),
4. a karteladó felemeléséből,
  5. a vagyon- és
  6. a jövedelemadó erősebb progresszivitásából,
  7. a részvénytársaságok adójának igazságos rendezéséből,
  8. a valóban luksuscikkek erősebb megadóztatásából.

S talán lehetne még ily forrásokat találni, amelyek esetleg 10 %-nál is jobban emelnék az állam bevételeit, tehát fedeznék a 30—40 millió többletkiadást.

*
Nem szabad feledni, hogy ez a 30—40 millió P nem kidobott pénz, mert

1. a magyarság számát és biológiai értékét növelné,
2. az állam *sokat megtakarítana* a) a betegápolási költségeken, b) az inségségélyeken,
3. ez az egész összeg azonnal belekerülne a gazdasági élet vérkeringésébe, *növelné a fogyasztóképeséget s így a munkaalkalmakat, csökkentené exportgondjainkat*, stb.

*
Volna a segítésnek más módja is. Mikor a magyar cukrot az itthoni 130 filléres árral szemben 9—12 fillérért exportáljuk idegéneknek, akkor talán nem lenne méltánytalan az a kívánság, hogy a nincstelen, sokgyermekes munkás, cseléd, napszámos és a legalsóbb kategóriájú törpebirtokos családoknak *kontingentált* mennyiségben legalább az export-ár háromszorosát adják. Az állam megtakarítaná az export után a gyáraknak fizetett refrakciát, fuvarviszátérítést és egyéb kedvezményeket, növe-

kednek az itthoni cukorfogyasztás, jobban fejlődnének a magyar gyermekek és megszűnnék egy égbekiáltó antiszociális, nemzetgyilkos helyzet. (A valutaszerezés? Ismerős ellenvetés, de ha *nélkülözhetjük* ezt a valutamennyiséget akkor, amikor még e dömpingáron se kellett a cukrunk külföldön, akkor nélkülözhetjük a gyermekeink egészségéért is, s ha emelhetjük a termelési kvótát az exportért, akkor az export elhanyagolása nélkül emeljük a saját fiainkért is, csak a gyárak elégedjenek meg kisebb haszonkulccsal!) Különben is az átlag 1.5 millió q cukortermelésünknek alig 4—5 %-áról lenne szó.

*
Lehetne folytatni, lehetne más megoldási alapot is találni. Fontos, hogy ne várjunk mindent a felülről kész intézkedésektől, hanem a *közvélemény* törvényes, jogos és erkölcs eszközökkel és módokon *nyomatékosan* adjon hangot követelésének. Nem elég csak az *elveket* hangoztatni, hanem a *gyakorlati* megvalósítás útjára kell lépni! A statisztikában is található szép meditációs anyagot, de a meditációnak legyen fructusa, *gyümölcse* is!

Hozzászólás

a „Gondolatokat, terveket a családvédelemhez!” című szeptemberi cikkhez

Adjunk lehetőséget a nősülésre!

1. Az **álláshalmozások megszüntetésével** kereseti lehetőséget s így alkalmat adni a fiatalságnak, hogy családot alapíthasson. Igen sok szaválás és ígéret történt ezen a téren, de intézkedés vajmi kevés: még mindig mennyi, évi százezres jövedelem van és egy-egy kézben — Pécsét is — annyi állás, hogy hárman-négyen vígán megélnének belőle. (Persze ezt a törvényt nem fogják meghozni olyan képviselők, akik több zsíros vállalatban bent ülnek, mint igazgatósági tagok. Legelőször ott — az összeférhetetlenség terén — kellene rendet csinálni.) Itt Pécsét pedig az álláshalmozók főnökeinek!!!

2. Ahol a **férj jövedelme** bizonyos havi összeget meghalad, ott a feleség állásától fosztassék meg. Ezt az intézkedést a gyermekek számától kellene függővé tenni.

3. Országos viszonylatban **rendezni a munkabéreket úgy, hogy a** legegyszerűbb munkásemler is családot alapíthasson; pl. Ausztriában a közszállításokból kizárták azokat az üzemekeket, ahol — bár meglehetősen volna — a munkások szociális ellátása nem volt megfelelő.

Védjük a meglévő családokat!

1. Az állam ne pár pengős jutalmat és érmekeket osztogasson — ami nevéstéges és lealázó — hanem **adjon tisztességes családi pótlékokat** az alkalmazottainak!

3. Francia mintára a munkásoknál és egyéb alkalmazottaknál csinálják meg a **családórt segítő közös pénztárt**, amelynek jövedelme abból

jön, hogy mindenkinek a fizetéséből havonként levonnak egy kisebb összeget és ebből a családokat pótlékban részesítik.

3. **Kinevezéseknél, előléptetéseknél** ugyanazon képesítés és minősítés esetén a gyermekek száma bizonyos szolgálati időnek tudassék be, úgyhogy a többgyermekű előléptetése törvényesen biztosítva legyen még abban az esetben is, ha szolgálati ideje viszonylag kevesebb.

4. Adóztassák meg a **nagyjövendelmű agglégényeket** és ebből nyujtsanak tanulmányi, nyaralási kedvezményeket a sokgyermekes családoknak.

5. A **városok** villany, villanyos, víz és uszoda kedvezményekben részesítsék a többgyermekes családokat.

Nem elég csak szidni azokat a háziurakat, akik nem akarják nagy családoknak adni a lakást, hanem **adjanak adókedvezményt** az olyan háziuraknak, akik nagy családoknak adják bérbe házukat, mert a nagyobb család több vizet fogyaszt, jobban rongálja az épületet stb.; ezt tehát az állam térítse meg.

7. **Sajtótörvény** készíttessék, hogy ilyen hirdetést ne közölhesse nek az újságok: „gyermektelen házaspár felvétetik”, vagy ilyen állást keres. Ne engedjék, hogy regényekben az „egyetlenke” fényes jómódja a legragyogóbb színben és kívánatosan festessék. A valóság ugyanis az, hogy ilyen gyermekekből lesznek a legszerencsétlenebb emberek.

Tervekben, kipróbált módszerekben nincs hiány. Csak egyszer már kezdjék el az illetékesek és arra hivatottak a magyar családok védelmét!

A nagybirtokosok és üzemek már régen mindenkitől függetlenül megkezdheték volna. Nevetségessé válunk, ha csak hirdetjük a család-védelmet, de a saját hatáskörünkben nem teszünk semmit sem. Nincs szociális érzés a tehetősekben. Azért fognak ők is — és elsősorban ők — megbünhődni. Az Isten néha bottal is ver! A megrázó és borzalmas spanyol események sok tekintetben a szociális meg nem értésnek és bányu tunyaságnak a következményei. Az Isten őrizzen meg ettől is, attól is minden népet — elsősorban a mi drága magyar népünket.

Pécs, 1936. szept. 17.

Tisztelettel:
K. A.

GONDOLATOK.

Az Isten a lelket a test bilincseibe verle, ha ezeket szét tudja törni, örökké örül, ha nem, örökké szenved.

Az anyakönyvi katolikus hasonlít az üres tojáshoz, csak a héjja van meg, a tartalom hiányzik belőle.

A tájdalom az Isten csókja, amely felébreszti az alvó lelket.

Ha az ember annyira törekednék tel-

szeni Istennek, mint embertársainak, az ördög örömet kétségbeesés váltaná fel.

A bánat könnye lelkünk üdítő harmata.

Az élvezet öregít, a lemondás megifjít.

A legértékesebb gyümölcsfa — a keresztfa.

Wáger Ferenc.

FIGYELŐ.

AZ ORSZAG KERESZTÉNY NEMZETI TARSADALMA mélységes felháborodással tiltakozik a szociáldemokraták egyre vakmerőbb megnyilatkozásai ellen. Különösen nagy megütközést keltett az az üdvözet, amelyet a párt a madridi gyilkosoknak küldött s amelyben rokonszenvűkről és szeretetükről biztosítja az anarchista és kommunista vérengzőket. Akinek szeme van, láthatja a naponként ismétlődő eseményekből, hogy a vér tizenhét esztendő alatt sem válhat vízzé. A bolsevizmus és az anarchia rémségei, a legkegyetlenebb módon kivégzett gyermekek, nők, betegpoló apácák legyilkolása alig titkolt örömmel tölti el a pesti vörösöket. Szemükben „hősies küzdelem, szabadságért vívott harc” az, ami Spanyolországban történt. Az utcagyerekek predája lett az Oltárszentség, a részeg csöcselék a kelyhekből iszik, és a vörös újság olyan hangon köszönti ezt a „virradatot”, mintha már Budapest utcáin tombolna a „szabadságharc.”

*
A MARXISTA TERROR megint kiütötte egy munkás szájából a kenyeret. De ez nem is újság nálunk! A „keresztény-nemzeti Magyarország” még mindig, a mult kiáltó tanulságai után sem jutott odáig, hogy a munka szabadságát törvényben biztosította volna és a vörös öklől csapásaitól egyszerűsmin-denkorra megszabadította volna a magyar dolgozó társadalomnak azokat a

tisztes elemeit, akik szívük szerint nem akarnak vad imádói lenni a rég elavult marxista látványoknak, nem akarják megtagadni bérharcaik közepette sem Istent és a magyar hazát. Ausztriában már évekként ez előtt megalkották az „Anti-terror”-törvényt, nálunk még mindig szabadon dühög a vörös szakszervezeti terror, és derék magyar és keresztényrészi munkások ezrei kénytelenek túrni a szakszervezetek igáját; valósággal államilag kényszerítik őket olyan rabságba, amelyet ők sem kívánnak s amely a legelembb szociális követelményeknek is vérlázító arculcspása. Mert a munkaszabadsága s ezzel a lelkiismereti szabadság a legelembb joga a munkásembernek. Vajjon mi lehet az oka annak, hogy nálunk még sincs így, éppen abban az országban, ahol a vörös népbolondított demagógiája szerint reakciós uralom dühög, diktatura tombol és a szociáldemokrácia „el van nyomva”? Éppen abban az országban, amelyet a vörös terror taszított legnagyobb történelmi katasztrófájába? Mindenképen szomorú mulasztás ez. De ha valamikor, napjainkban érezhetjük: milyen végtelenségül válhat az állam rendjére és biztonságára. Egyre sötétebb jelek mutatkoznak a vörös forradalmi front szándékai felől. Vajjon meddig és mire várunk még most is, annyi tanulság után?!

Nyilas Péter.

Nagyon örülnék

ha előfizetőinknek mindig olyan lapot tudnánk küldeni, melynek cikkei mindenkinek a tetszésével találkoznak. Eppen ezért kérjük, hogy ha valakinek a tartalom, szerkesztés vagy külső forma tekintetében ohajai vannak, sziveskedjék azt egy levelezőlapon a szerkesztőséggel közölni.

*
Katolikusok! A vasárnapi szüretelés az Ur napjának megszenteltetésére, súlyos bűn az Isten harmadik parancsolata ellen. Ne éljetez vissza Isten jótéteményével, vasárnap ne szüreteljetez!

TILTAKOZOTT A BOLSEVIZMUS ELLEN.

Az Akció Katolika hívására szeptember 27-én szorongásig megtelt férfiakkal a Pécsi Katolikus Kör nagyterme. A gyűlésen Pécs katolikus férfilakossága felemelte tiltakozó szavát a magyar szociáldemokrata vezérek és Esztergályos János lapjának, a Népszavának katolikus és egyházellenes magatartása miatt. Impozáns és lefolyásában méltóságteljes volt ez a tiltakozás, mert a város katolikus férfitársadalma ezzel az állásfoglalásával nemcsak hagyományaihoz maradt hű, hanem eleget tett a pápa mindenkit csatasorba hívó riadójának is. Törvényes intézkedést sürgetett a gyűlés minden eszközzel végrehajtott rendszabályok során a belügyminiszter maga mögött fogja találni az ország többségét kitevő egész katolikusságot. A tiltakozás mellett szeretettel és együttérzéssel emlékezett meg a gyűlés azokról a spanyol testvérekről, akik a mártíromságig menő elszántsággal harcolnak a bolsevizmus minden emberi érzésből kivetkőzött hordái ellen.

A gyűlés szónoka Bozóky Géza dr. egyetemi tanár volt, aki beszédében elsőknek a spanyolországi borzalmakról említett fel egy-két megrázó esetet. Azután meleg hangon emlékezett meg a spanyol nemzetiekről, akik az egész világot bámulatba ejtik vértanúságot is vállaló hősiességükkel. Majd bejelentette, hogy a hozandó határozatban törvényes intézkedést kérnek a belügyminisztertől. Ezután Somogyváry József dr. ügyvéd felolvasta a határozatot, amelyet a gyűlés lelkes éljenzéssel elfogadott.

A határozat kiemeli, hogy tendenciája nem irányul a — marxista vezetőkkel különben sem azonos — munkásosztály ellen, de épúgy nem irányul a jelenleg iennálló társadalmi és gazdasági rendszer hibáinak és igazságtalanságainak védelmére sem.

A nagygyűlés át van hatva azoktól az igazságoktól, amelyeket a Rerum Novarum és a Quadragesimo Anno a munkásosztály és általában a dolgozók érdekében s a jelen társadalmi rendszer kritikájaként megállapít.

A felolvasott és egyhangúlag elfogadott határozathoz elsőknek Kiss György táblalábró jelentette be csatlakozását a Credo férfiegylet nevén. A keresztényszocialista szakszervezetek csatlakozását Bank József tolmácsolta. Auth Keresztély kereskedő a legényegyletben tömörült iparosok és kereskedők, Rihmer Béla dr. ügyvéd az Americana és Krafika József titkár az Urak kongregációja nevében csatlakozott a határozathoz. Valamennyien lelkeshangú beszéddel fejezték ki együttérzésüket a határozattal.

A gyűlés vége felé érkezett meg a frontharcosok küldöttsége. Vitéz Maróthy Géza ny. ezredes, vezető tiszt lelkes hangulatban felolvasta azt a határozatot, amelyet a frontharcos gyűlés a délelőtti folyamán fogadott el egyhangúlag a bolsevizmus ellen.

A gyűlésből kifolyólag végül üdvözlő táviratot küldtek a pápának és Virág Ferenc megyéspüspöknek. Az impozáns, méltóságteljes tiltakozó gyűlést a Himnusz nyitotta meg és a pápai himnusz fejezte be.

B. Mór tiszteletének terjesztésére igen alkalmas a B. MÓR IMAFÜZET. Tartalmazza a legfontosabb imákat és az összes népszerű énekeket. Ára 10 fillér. Kapható a pécs-belvárosi plébánián.

A pécs-belvárosi Egyházközség lelki és karitás munkájának homlokzatára Szt. Pál éret és szeretet sugárzó programját állította: „*Mindenkinek mindene lesz, hogy mindenkét Krisztushoz vezethessék*”. Mindenkinek mindene: a szegényeknek gyámoltatás, a betegek orvosságát, elhagyott öregnek lakbért, a rendezetlen családi életbe a szentség által békét, a csüggedőknek a szeretet vigaszt adja napról-napra a szervezeti egyházközségi karitás. Mégis, talán első helyen szívébe zárta Krisztus kedvenceinek, a szegény gyermekeknek sorsát. Ki szegényebb, mint az elhagyott s az élet ridegségével oly korán megismerkedő gyermek.

Az egyházközségünk nagy lelki családjának feje: Apát Urunk, valamint több Egyházközség nemeslelkű vezetői lehetővé tették, hogy az elmúlt 1936. év nyarán immár hatodszor mehettek a fizikailag igen leromlott gyermekek lelki, testi erőt hozó vakációra. Kora tavasszal több kérés levelet intézett Apát Urunk vidéki plébános urakhoz, hogy szervezzék meg falujukban a gyermek üdültetést. A lehetőség szerint fel is karolták ezt a kérést, az eredmény 58 gyermek 4 hetes kitünő vakációja volt. A kicsinyek úgy éltek nevelő szüleiknél, mint édes gyermekek minden jóval ellátva, úgy, hogy igen szépen erősödött a legtöbb gyermek. Talán a fizikai súlygyarapodásnál is értékesebb az a *lelkikapcsolat, mely a város szegény gyermeke és a falu tehetősebb jövelkű családjai között kifejtődött.* A falu, mely néha talán irigykedve gondol a városiakra, a szegény gyermekek útján némi bepillantást nyer a városi nincstelenség szörnyű életküzdelmébe, a városi pedig megtanulja becsülni a falu harcát, verejtékező küzdelmét az anyafölddel — a kenyérért.

Boldog zsvaj verte fel a *püspök-nádasi kastély* méltóságos csendjét, amelyet a Megyéspüspök Úr volt kegyes a nyaraló gyermekeknek átengedni. Hosszú egészséges alvás után reggeli áru vezelte be a napot, majd reggeli, a nagyobbaknál kevés, de rendszeres házimunka a könyha körül, sok játék, kedélyes kirándulások, házi-gyermekszínház tette kedvesé és fejlethetelenné ezeket a napokat. Közben, lehetőleg feltűnés nélkül, szerető következetességgel pótoljuk a kicsinyeknek az otthon meg nem kapott, vagy elhanyagolt nevelést. Így ezek a nyári vakációk nemcsak a testnek, de még inkább a léleknek valóságos átforgató, nevelő iskolájává lesznek.

Az eredmény mindkét vonalon (lelki és fizikai) igen kielégítő. Nyaralás végén gyermekeink sokkal szerényebbek, engedelmesebbek, kedvesebbek, mint amikor átvesszük őket. A testi súlygyarapodás átlag 3 kg. volt a három hét alatt, de volt olyan az éhségtől elcsüggedt gyermek is, aki a 3 hét alatt 7 kg.-t hízott. Az idén nyaratartott 58 gyermek gyarapodásának összszülya 138 kg., nyaralataásra fordított összeg 817.53 P.

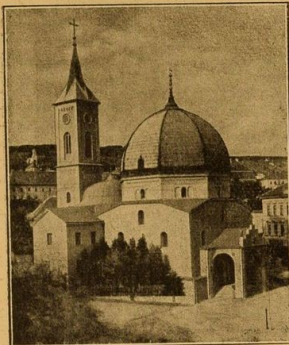
A gyermekek nyaraltatásához hozzájárultak: Székesegyház 7 gyermek 140 P., Belváros 10 gyermek 200 P., Szent Vince Egylet 7 gyermek 140 P., Szent Ágnes Kongregáció 2 gyermek 40 P., Iparos Asszonyok Kongregációja 30 P., Zichy Lujza grófnő 20 P., Klobucsár József 20 P., Belvárosi Katolikus Kör 20 P., Kisebb adományokból 120 P. Összesen: 730 P. Kis Dorog község vállalt 14 gyermeket, Mocsolád 4 gyermeket.

Jelentésemet azzal a jóérzéssel zárom, hogy igyekeztünk mindene tenni a gyermekeknek az apostol tanácsa szerint és hála Istennek sikerült kicsiny lelküket Krisztushoz közelebb vinnünk: ez az 1936-as nyári vakáció legszebb eredménye.

Kollár Orsolya S. M. nővér.

„Krisztus és a falu” témakörből kérünk cikket a falusi intelligenciától.

HIREK.

250 éves jubileumát üli a belvárosi templom. Ez év októberében ünnepli Pécs szab. kir. város a török hódoltság alóli felszabadulásának 250 éves fennállását ünnepli a jelenlegi pécs-belvárosi plébánia templom, amelyet a felszabadító hadsereg bevonulása után a jezsuita páterek csakhamar katolikus templommá alakítottak át.

A nevezetes évfordulót az egyházakozságot oly módon akarja emlékeztetni, hogy 40 óras szentségimádás keretében öhajítja halálját leróni az isteni Gondviseléssel szemben. A 40 óras szentségimádás október 19-én, hétfőn reggel 6 órakor kezdődik és 20-án, kedden este 10 órakor a Széchenyi-téren tartandó körmenettel ér véget. Miután a 250 esztendő folyamán 1686-tól 1773-ig a jezsuita rend tagjai látták el az istentiszteletet s 1816-tól kezdődőleg pedig egész a mai napig a ciszterci rend tagjai is állandóan a belvárosi templomban végzik egyházi ténykedéseiket, a 40 óras szentségimádásban az egyházakozságot felkérésére mind a két rend is testületileg vesz részt és pedig október 19-én, hétfőn a jezsuita rend, október 20-án pedig a ciszterci rendház tagjai a gimnázium ifjúságával együtt.

Pécs szab. kir. város közönsége a háladáó istentiszteletet október 21-én, délelőtt 10 órakor tartja ugyancsak a belvárosi plébánia templomban. A szentségimádás és a jubileum részletes programját a napi lapokban tesszük közzé.

Férfizarándoklat. Virág Ferenc megyéspüspök vezetésével ezerötszázan vettek részt a máriagyúdi férfizarándoklaton. Szeptember 13-án huszonegyszer indult útnak Pécsről a Credo férfizarándoklat, hogy elvigye hódolatát Máriagyúdra a magyarok Nagyszonyához. Az ünnepélyes háladáó szentmisét Virág Ferenc megyéspüspök celebrálta és evangélium után magas szárnyalású és gondolatokban gazdag szentbeszédet intézett a hívekhez. A szentmise mélyeséges áhitatban, a közösen elvégzett szentáldozás után ¼12 órakor ért véget.

Délután fél 3-kor eszmeccserére jöttek össze a zarándokok a kálvária dombon. Az értekezletet Kis György ítéltőláblai bíró nyitotta meg rövid lelkeshangú beszéddel. Utána Somogyváry József dr. ügyvéd tartott értékes előadást katolikus politika címmel. Majd Rihmer Béla dr. ügyvéd beszélt a katolikus családvelelemről. Az értékes előadás után vitét Makray Lajos tolnai plébános, országgyűlési képviselő beszélt mindenkit magával ragadó ékesszólással a magyarság hivatásáról a Duna mellett és a katolicizmus erejéről. Az eszmeccserét Virág Ferenc megyéspüspök zárta be. A zarándokok délután 5 órakor búcsúztak a kegyhelytől és 8 órakor gyertyás körmenettel vonultak fel a pályaudvarról a Székesegyházba. A gyönyörű látványt nyújtó gyertyás körmenet a legmélyebb hatást váltotta ki a lelkekben.

Egyházmegyénk gyásza. Szeptember 13. Szomorúságot és gyászt hozott az egyházmegyeyi papságnak. Mohácssz nyugdíjas napiait élő Dobos Henrik, volt felsőszentmártoni, majd bárí plébános rövid szenvedés után 77 éves korában az Úr akaratában megnyugodva eltávozott az élők sorából. Csaknem ötven esztendőn át gondozta a

legnagyobb lelkipásztori buzgósággal a reá bízott híveket. Az aranyos jó szívű lelkipásztort mindenki szeretete. Ugyanazon a napon halt meg Pécsen, ahol gyógyulást keresett Navracics Ferenc keszűi plébános 48 éves korában. Meleg szívű, jó lelkipásztor volt, ki híveinek és egyházának élt és ájtatos lélekkel munkálkodott az Úr szőlőjében. Halála érzékeny vesztesége az egyházmegyének. Az Úr jutalmazza meg a jó lelkipásztorokat a legnagyobb jutalommal, az örök boldogsággal.

Egyházmegyénk új plébánosai. A megyés Főpásztor a szabadszentkirályi plébániát dr. Gere Gábornak, a bakoynai plébániát Nyári Józsefnek adományozta. A megüresedett keszűi plébániára Vutskits Imre Mohács-belvárosi kiaplánt küldte adminisztrátorki minőségben. Dióserénybe Vaszary Kálmán került mint adminisztrátor, a vasasi lelkeséggel Molnár József pécsi tanítóképző hittanárt bízta meg a Főpásztor, helyébe hittanárnak Szigethy Béla tamási kiaplánt nevezte ki.

Egyházmegyeyi kitüntetések: A megyés Főpásztor érdemeik elismeréséül dr. Gábori Pál püspöki tanítóképző intézeti h. igazgatónak, vitéz dr. Horváth Lajos pellerdi és Bräutigam Ferenc högyési plébánosoknak a püspöki tanácsosi címet, Németh Pál garéi plébánosnak a c. esperesi címet adományozta, Erdélyi Gyula dr. szentszéki jegyzőt violaszínű öv viselésére jogosította fel.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a 3 napos zárt lelkigyakorlatok sorrendje: október 5., okt. 19., november 2., december 26.- Kezdet mindenkor a jelzett nap délutánján. Részvételi díj az egész időtartamra 8 P.- 15 személy külön időpontot kérhet. Erdeklődni, jelentkezni lehet: Mátyás Flórián-utca 46.-

Utazás- és részvételi jegyek a Katolikus Nagygyűlésre. A XXVII. Országos Katolikus Nagygyűlés október 3-tól 6-ig tartja tanácskozásait és ezzel kapcsolatos ünnepségeit Budapesten. Az ünnepségeken és a három nyilvános ülésen való részvételre állóhelyre érvényes a Katolikus Nagygyűlés XI. Ince pápa jelvénye, amelynek ára 50 fillér. Pécsent a Szent Antal Bazárban kapható. Az összes hajó- és vasútvon-

nalakon az egyéni utasoknak 50%-os menetdíjkedvezmény van. Igénybevehető a jelvény és a zöld igazolvány ellenében, amelynek ára szintén 50 fillér.

MEGJELENT A MAGYAR KULTÚRA szeptember 20-i száma. A lap vezető helyen közli a jeles szociológusnak Varga László S. J. főiskolai tanárnak „Gyözhet-e a „REX” című cikkét, melyben a belga vallón katolikus pártot leromboló Rex-mozgalom halatlan sikerének okait foglalkozva, Léon Degrelle pártvezér, a tehetős politikai szédelgőről és pártjáról ad éles megvilágításban érdekes ismertetést. KULTURA és ELET c. rovatában Slatinay Ernő „A diákunkatöröről, erről az erőletett, komoly kitartást és erőfeszítést nélkülöző újszerű intézményről mond tárgyilagos és megiszvilésremelő bíralatot. Ijjas Antal: A magyar kálvinizmus lélektanához” címmel foglalkozik érdekes tanulmányban a nagy témakörrel. Forgács Károly: Rákot a falu testén címmel mutat rá a magyar falunk néhány rakénejeire. Dr. Pintér István: Népeségünk száma és természetesen szaporodása címmel vallási számarányban közöl a népmozgalom legújabb alakulásáról statisztikát. Molnár Lajos érdekes filmtanulmány. Nagy Méda sikerült tárcája és a közkeveltségnek örvendő Távolok-on kívül az érdekes Irodalmi, Zeneművészeti, és Színházi szemlék, film és könyvbíralatok egészítik ki a roppant tartalmas számot. — A MAGYAR KULTURA előfizetési ára egy év 12.— P., negyedévre 3.— P., egyes szám ára 50 fillér. Kivánarta mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII., Mária-u. 23.

HEGEDŰOKTATÁST

vállal Szendrődy István

hegedűtanár. Szakszerű és lelkiismeretes oktatói akadémiai tantervet alapján. Tehetséges szegénysorsú növendékeknek tandíjkedvezmény. — Jelentkezés naponta 5-6 óra közt, Anna-utca 10. sz.

FÉNYSZÓRÓ.

— A pápa rádióbeszéde a bolsevizmus ellen: A ti jelenlétetek, kedves gyermekeim, akik Spanyolországból, a nekünk és nektek olyan kedves és ma annyira megkínzott országból menekültek, a mi szívünkben olyan érzéseket kelt, hogy teljesen lehetetlen azoknak megfelelő kifejezést adni... Sántán módon gyújtották fel Spanyolországban annak a gyűlöletnek és vad üldözésnek lángját, amelyet kimondottan a katolikus egyháznak és vallásnak tartanak fenn, mint egyetlen igazi akadályt... Mit tehet a katolikus Egyház más, mint sajnálkozik, tiltakozik és imádkozik, amikor igen sok helyen megakadályozzák közeledését a család, az ifjúság és a nép felé.

— Előre lehetetlen látni — mondotta Ernszt Sándor a spanyolországi véres eseményekkel kapcsolatban — hogy mi fog történni, hogy az erőszakos baloldali uralom milyen következményeket hoz. Ha az események folytatódnak, a bolsevizmus minden ellensége összefog a veszedelemmel szemben. Magyarország természetes hivatása, különösen szomorú tapasztalataink után, hogy a belpolitikában a bolsevik törekvéseknek ellensúlyozására és letörésére a keresztény és nemzeti irányzatot megerősítse.

— Úgy a Rerum novarum, mint pedig a Quadragesimo anno utal az állam szociális kötelességeire, ezt azonban nem úgy érti, hogy tessék-lássek reformokat létesítsen, hanem hogy egy rendszeres munkaalkotmányban bizottsága a dolgozók jogait a túlhatalmas tökével szemben. A „dolgozók” jogait mondjuk, mert dolgozók alatt természetesen mindazokat értjük, akik

produktív szellemi, vagy fizikai munkával (akár ipari, akár földművelésben) végeznek valamely szolgálatot annak az állami, vagy társadalmi közösségnek, amelyben maguk is élnek.

Az önmagába süppedő hit, a mozulatlanóságba merülő meggyőződés ideje lejárt! — harsogják az enciklikák. Mivé lenne az Egyház, ha minden szolgálója csak saját lelkiüdvösségére gondolna a remete barlangba vonulva? Mivé lenne a családja s munkástársadalom, ha minden munkás csupán imával töltené napjait és a családja s munkástársadalmi jövőjét kialakító szociális tevékenységét nem folytatná... Ha XI. Pius csupán ezt akarná s egyedül a munkás lelki épülésére gondolt volna, akkor a Quadragesimóban nem parancsolja meg, hogy a vallásos munkást a szociális tevékenységbe is bele kell állítani. Akkor egyedül hitbuzgalmi szervezetekről beszélne s nem az „Új időről”... nem szociális szervezetekről. Azt mondta volna a Quadragesimóban, tartsátok jól a munkást a túlvilági hittel és tartsunk a Rerum, illetve XIII. Leó emlékére egy nagyszórú jubileumot, Te Deummal, szónoklatokkal s aztán menjen minden a régi kerékvágásban...

Nem így, hanem úgy, amint azt értette, cselekedni kell a krisztusi szociális eszmék parancsa szerint! Igaztalan sürgető parancsot adott ki a proletárok megváltásáról! Csakhogy nem ezt mondja: ne papjátok arról, amit nem cselekedtek, hanem azonnal fogjatok munkához, építsetek fel azt, amit a joggal kárhozottat korszerű lerombolt: az Isten fia embertestvéreinek földi boldogulásáért...

Összeállította: T. E.

(Rozanow Vaszilj † 1918.)

NEM SZABAD ELFELEJTENI . . .

— Az egész világ jóérzésű része elszörnyűködik azon a borzalmas pusztításon, ami most Spanyolországban folyik. Az anarchisták, a bolsevisták és vörös szociáldemokraták összefogtak és olyan gyilkolást visznek véghez, amirez foghatót nem szült a művelt XX. század. Egy nép, egy nemzet kettészakadt és annak börtöntöltelke katonailag fellegyerveze öldösi halomra azokat, akiket soruk az úgynevezett polgári társadalomhoz kötött. A születés, a jölet, a műveltség, a békeszeretet, a vallásosság, nemzeti érzelme már elég, hogy az elvetemült gyilkosok halomra öldössék az embereket.

Ezt a gyilkos bandát a közelmúltban a Magyarországon még megtűrte kommunista maradékok, a szociáldemokraták egy táviratban üdvözölték. A magyar munkásság nevében fogalmazták meg a hazug táviratot és név nélkül jegezték. Ezt az aljas együttérzést észrevette a jóérzésű nagyközönség is és legelőször Fejér megye közgyűlése fejezte ki a legmélyebb felháborodását és utalatt azert, hogy a pesti szociáldemokraták biztató, bátorító, üdvözőlő sürgönyt küldtek a madridi kormánynak. Az egyik bizottsági tag azt indítványozta, hogy a szabadkőművesek vakondmunkájának elfojtása után, a szociáldemokrata pártot, amelyik együtt cimborál a spanyol kommunistákkal vagy szintessék be, vagy pedig tanítsák meg becsléltre.

Ezen érthető tiltakozások még alig hangzottak el, Pest vármegye közgyűlésén, felállt Propper Sándor szócziáldemokrata képviselő és hihetetlen vakmerőséggel megismétli, ami a Népszavában megjelent, hogy ők igen is,

csak azért is üdvözlik a madridi spanyol kormányt és vele szimpatizálnak. Ez a rút vörös érzelme magyar nyelven, egy ősi vármegye törvényházában adott kifejezést akkor, amikor a vörös veszedelme az egész világot fel akarja gyujtani.

Pest vármegye közgyűlése is felháborodott ezen vakmerőségen, háborogtak is az indulatok, de egyéb nem történt.

Lejegyezzük ezt a magyar keresztény társadalom okulására. Lám, még mindig itt vannak köztünk azok, akiknek bár jó kenyeret ad a magyar nyomorúság, békés nyugalmat, a mi lefotott szenvedésünk, mégsem velünk éreznek, nem velünk siratják a Kun Béla és Szamuely több száz ártatlan áldozatát, hanem a gyilkosok felé nyújtják kezüket és azt szorongatják, amelyről a kivégzett gyerekek, anyák és ártatlanul legyilkolt polgárok vére csorog. Magyarországon már egyszer végiggázolt a bestia. Itt már megszedte áldozati vérért. Ez még mind nem elég?! Az aljas bosszú utó líheg a értelmes lelkük mélyén és alig várják a pillanatot, hogy a rohamkést ismét markolatig dőlhessék a keresztény ártatlanok szívébe. A magyar keresztény társadalomnak ezt látni kell és nem szabad figyelmelem nem méltatni. Mert amint beton pincével és gázmazakkal kell védekezniük a gyilkos gázokkal szemben, úgy a bolsevizmus bacilushordozói ellen is védekeznünk kell időben. Mert ha ismét ránk gyujtják a házat, akkor innen nincs menekvés. Mutatja a spanyol példa, amely elég tanúságot szolgáltat egy egész életre.

Rv.: T. E.

„Ha a békekötések alkalmával Te Deumot szokás énekelni, nem kellene-e a háborúk megkezdésekor Te Diabolumot (Téged Ördög...) énekelni?”
(Lichtenberg 1742—99.)

„A szabadság az emberek háromnegyed részére nézve azt a szabadságot jelenti, hogy éhen halhatnak.”
Linguet.

KÜLFÖLD.

Ma mindenütt — ujságban, rádióban, társaságban, a SPANYOL ESEMÉNYEK állnak az érdeklődés első vonalában. Természetesen felvetődik mindig a kérdés is: mi idézte elő ezt a borzalmas, bomlasztó, sajnálatos polgárháborút. És miközben az okot kutatják, különös hírokat pengetnek meg. Vannak, akik a jobboldal hibás politikáját okolják. Jobboldal alatt persze a kereszténységet kell érteni. A Milánóban megjelenő „l'Italia” c. napilapban egy *előkelő spanyol politikus* nyilatkozott a kérdésről és a zűrzavar szerinte a szabadságkömvesség munkája. A szabadságkömvesség elnöke Primo de Rivera diktatúrája idején ért el a nagyobb jelentőséget. Azelőtt csak 7 páholy volt. Minthogy Primo de Rivera nem ismerte fel a szabadságkömvesség veszélyét, szabadon garázdálkodtak és lassankint sikerült nekik a diktatúrával elégedetlen, forradalmi és antiklerikális elemeket tömöríteni, megszervezni. 1930-ban a diktatúrát a szabadságkömvesség buktatta meg. Megnyerte magának a néptanítókat és megtömté őket szellemével, hittagadó elveivel, egyházgyűlöletével. Ezt a célt szolgálták a továbbképző kurzusok és felsőbbfokú népispolkák is, amelyek sokáig az állam támogatását is élvezték. A szervezés oly ügyesen folyt, hogy a kormány a sötét, alvilági tervekbeil mit sem sejtett. A diktatura bukása után a szabadságkömvesség népfevilágosító mozgalma tovább úzte a hamis játékok és nagyban hozzájárult 1931-ben a monarchia bukásához. Így tornázta fel magát lassankint nagyhatalommá, míg végül a bolsevista forradalom uszállyhordozója és a vandál pusztítások úttörője lett. Tény, hogy mindez csak azért történhetett meg, mert a szociális állapotok radikális rendezést követeltek. A spanyol polgárság, mely a legutóbbi időkig biztos nyugodt gazdasági viszonyok közt élt, a munkásság nyomorával szemben érzékenyen volt. Még kat. oldalon is *keves érdeklődést mutattak a szociális problémák iránt.* A pápa szociális utmutásait nem sok figyelemre méltat-

ták. Csak nagyon kis körben foglalkoztak vele komolyan. Míg így egyik oldalon a katolikusok megrekedtek, a másik oldalon nagytempóval folytódott az ateista előnyomulás. Szétzüllesztették a családi életet. A válosok száma ijesztően felszokott. Amióta *megkönyvítették a válosát*, magában Madridban 12,000 házasság bomlott fel. Ezzel a polgárság sokat veszített erkölcsi ellenálló képességéből. A szociális táknak, akik állandó összeköttetésben álltak a moszkvai központtal, így könnyű dolguk volt. A szociális tákkal is nagyon elszámította magát Primo de Rivera. Nem ismerte fel kétszínű taktikájukat. Caballero-t, a szociális ták vezérét nagyon is ösztönként tartotta. Az ő segítségével akarta a szociális pártot együttműködésre bírni. A váloságban Caballero Moszkva ágensé, szélsőséges forradalmár volt, aki a mai állapotokért nagyban felelős. *Spanyolországban két front áll egymással szemben.* A bolsevisták, kik nem akartak tudni sem „Istenről, sem urakról” és a jobboldali, nemzeti pártok, akik Isten, a haza és a tekintély eszméiért, diadalért harcolnak. Európa sorsa függ attól, hogy kik kerülnek ki győztesen a küzdelemből.

A berlini „Katholische Kirchenblatt” A KATOLIKUSOK SZOCIALIS KÖTELESSÉGEIROL ad figyelemreméltó, megszívlelendő gondolatokat. Az *Egyházat aszerint fogják majd megítélni, hogy mit tantott és főleg mit tett szociális téren.* Ez talán szokatlan, egészen újszerű apologetikus érvekünkünk fel. De nagyon is megfontolandó tény. Régen olyan problémákról, mint állam, magántulajdon, munkásszervezetek, nemzetközi kapcsolatok, úgy gondolkoztak az emberek, mintha mindezeknek a kérdéseknek a hithez csak lényegtelen, mellékes viszonyuk volna. *Ma az Egyház morális tekintélye a szociális problémák megoldásától függ elsősorban.* A katolikusok közül sajnósnak még mindig csak kevés százelek akarja ezt a tényt felismerni. Még mindig sokan vannak — vezetőhelyen is — akik abban a téves hitben ringatják

magukat, hogy a vallásos élet főproblémája: a vasárnapi szentmiseken zsuprolásig megtölteni a templomokat, beirakozni minél több vallásos egyestelbe, minél gyakrabban megjelenni és lehetőleg minél többet beszélni gyűléseken. Kétségtelen, hogy a keresztény élet központja, fókusza a szentmise áldozata és Krisztus áldozata a szeretet áldozata. Ahol azonban nem dolgozik az emberekben az a komoly kívánság és törtéte, hogy sikeres segítőeszközöket nyújtson és találjon a nyomorog nincstelnek vérző sebeire, ott nincs igazi szeretet. Megtölteni a templomokat, amikor oda járn kötelesség és ugyanakkor kitérni bizonyos életkérdések megvitatása és megoldása elől, melyekről sok katolikusnak egészen ha-

mis fogalmai vannak, ezzel közvetlenül meg lehet sokszorosítani a templombajárok számát, de ugyanakkor nagy részt lehet útni az Egyház tekintélyén, mert elhidegíti tőle az embereket, a tömegeket. A szociális problémák ma egy nevezőre kerültek az igazságosság és keresztény szeretet problémáival. Ha tehát mi ezen a téren langyos, kényelmes opportunívba sáncoljuk magunkat, ha félve-aggódba kikerülünk minden kérdést, ami az agyakat, lelkeket nyugtalanítja, ha megszállva előlletelekkel és megvetendők, egoista érdekekkel, lélekvégálmossal járunk tovább templomokba, hallgatunk egyesületekben teoretikus előadásokat, vajjon a hit-igazságot éljük-e, az igazak útját járjuk-e?

Szentes Károly.

KÖNYVEK.

Ez év október havában fogja ünnepeelni Pécs és Pannónia SZENT MÓR PÜSPÖKSÉGÉNEK 900-IK ÉVFORDULÓJÁT. A pécsi egyházmegye kegyeletes hódolatát főként *két ünnepi kiadvány* fogja megtestesíteni.

Egy díszes kiállítású, ünnepi *EM-LÉK-KÖNYV* és egy kisebb, mely a szent püspök kultuszát a nép között lesz hivatva terjeszteni. Mindkét mű gróf Zichy Gyula kalocsai érsek és Virág Ferenc pécsi püspök közreműködése mellett jelenik meg Vargha Damján ciszterci rendi áldozópap és pécsi egyetemi tanár szerkesztésében.

Az emlék-könyvben a legvilágóbb szaktérfiak egész sorának tanulmányai világítják meg a nagy egyházkormányzókat, államférfiukat, első magyar írónak: szent MÓRNAK alakját, életét és munkálkodását; bemutatják az egész kor történetének mindazon területeit, amelyek kapcsolatba hozhatók a szent Püspök életével.

A Szerkesztőn kívül Kúhár Flóris, Angyal Pál, Szentkirályi István, Szőnyi Ottó, Erdélyi László, Balogh Albin, Loschert Kázmér, Gálos László, Harsányi Lajos, Tordai Anyos: a misztika, az egyháztörténelem, a jog- és

irodalomtudomány, a történelem, a hagiographia és műtörténe, stb. legújabb eredményeinek a világnál hatolnak be a Szent életének és korának problematikus mélységeibe. Így a kegyelet szolgálata mellett a legmagasabb tudományt is számos új értékkel fogja gyarapítani ez a mű, — a díszes kiállítást és gazdag kép-anyagot nem is említve.

A *népszerű kiadványban* főleg a pécsi egyházmegye papsága vezételel derekas munkát; szentbeszédmintákkal, történeti, költői és elbeszélő, drámai és zenei feldolgozású művekkel; de szóhoz jutott mellettük a bencés és ciszterci rend nem egy tudós tagja, költője, — sőt a világi férfiak is szép számmal szerepelnek, nemkülönben az egyetemi ifjúság írógárdájából néhányan.

Mindkét kiadvány október havában jelenik meg és kétségen kívül maradandó emléket fog állítani a szent István országépítő nemzedék e nagy egyéniségének; egyúttal tanubizonyossága lesz a mai tudomány, irodalmi és zenei életünk eleven szellemének, emelkedett tudós színvonalának.

A dísz Szent Mór-jubileumi emlékkönyv ára 10. — pengő, a kisebb népies kiadásé 2,50. Megrendelhető Maurinum Pécs címen.

*

Az őszi könyvtermelés lassan indul. Az iskolai tankönyvek vásárlásának az ideje nemcsak a szépirodalmi művek megjelenését, hanem még a vallásos irodalmat is hátrébe szorította. Rövidesen majd áttérünk a szépirodalmi művek ismertetésére is és a Pécsi Kat. Tudóstó hasábjain kis tükörképét adjuk a mai magyar, modern szépirodalomnak.

Az idei jubiláris esztendő teszi különösen érdekessé Meszlényi Antal: *Buda felszabadítása 1686.* c. művét és a szerző komoly történeti munkássága értékes könyvvel ajándékozta meg a kat. magyarságot.

A magyar misszionáriusok élete, neve, hősie küzdelme a pogányság megsejtesítésében mind értékeljesebb vonásokban jelenik meg előttünk. A régieket felidéz, az újakat és most élőket ismerteti Miklósi László: *Magyar hősök öt világrészen* c. munkája. — Korda 1936. Ára: 2,60 P.

A mexikói vértanukat sem szabad elfelejteni. Krisztus Király zászlaja alatt csodálatos bátorsággal haltak meg hitükért ezek és tizezrek. A. Dragon S. J.: *Tűzvonalon* c. könyve eleven színekben írja le a fia-

tal jezsuitának P. Pro-nak küzdelmes életét és vértanu halálát. A képekkel díszített könyv a Manreza kiadását dicséri. Ára: 1,50 P.

A fáradhatatlan magyar sajtóapostol P. Bangha Béla ismét egy új művével gazdagította apologetikus irodalmunkat. A Magyar Kultúra könyvei sorozatában jelent meg a közel multban *Magyar jezsuiták Pombal börtöneiben*. Egy érdekes és tanulságos fejezet a magyar Jézustársaság multjából. Ára: 1,20 P.

Dr. Erdélyi László bencés, egyet. tanár: *A magyar történelem* c. 2 kötetes munkája a művelt magyar közönségnek készült. A középkor és újkor történetét mutatja be a historikus biztos és tudományos felkészültségével; különösen a művelődés — és államtörténet szempontjából. Ára: 9,60 P.

Lelki olvasmányul ajánljuk Chautard: *Az apostolkodás* elnevez. c. művét azoknak, akik a külső apostolkodásban elsősorban a tevékenység alapját, önelkük kiformalását keresik. Szalézi művek kiadása. Ára 3 P. Második kiadásban jelent meg Sik Sándor: *Zsoltáros Könyve* a Szt. István Társulatnál. Ára 2,80 P.

A fenti könyvek kaphatók a Szt. István Társulat pécsi könyvkereskedésében. Vásárlásnál — kérjük — hivatkozzanak a Pécsi Kat. Tudóstóra.

EGYHÁZI NAPTÁR.

Október

1. Csüt. Szt. Remig püspök hitvalló. Világtörténeti tette Klodvig frank király megterése volt 496-ban. 2. Pént. Szt. Örzöngyalok ü. Első péntek. 3. Szomb. Lisieuxi (Kis) Szt. Teréz. (A kisdéd Jézusról nevezett Szt. Teréz szűz.)

4. Pümk. u. 18. vas. Assisi Szt. Ferenc hitv. Gazdag olasz ifjú volt, de otthagytott mindent és az Úr Jézus iránti szeretetből teljesen szegényen csak annak élt, hogy apostoli utat járva, megterítse az embereket. Tár-

sakat toborzott és megalapította a ferencrendi szerzetesrendet, továbbá a ferencrendi apácákat és világiak számára a harmadrendet. Püspök Urunk népnapja. Imádkozunk érte! 6. Kedd. Szt. Bruno hitv. Megalapítója a szigorú karthauzi szerzetesrendnek. 7. Szerd. Olvasós Boldogasszony. (A lepantói győzelem emlékére: Győzelmes Boldogasszony.) 8. Csüt. Magyarok Nagyasszonya. XIII. Leó pápa 1896-ban engedélyezte ezt az ünnepet, mikor a magyarság ezer éves fennállását ünne-

pelte s már közel 900 éve Mária országának védőszentje, a földmives és pástornép különösen állatviszében hívja segítségül. 21. Szerd. Szt. Orsolya és társai szüz vértanúk. Tiszteletére alakult meg az Orsolyarendi apácaszervezet. 24. Szomb. Szt. Ráfael arkangyal. Az utasok védőszentje.

25. Pümk. u. 21. vas. Krisztus királyságának ün. Szent Mór pécsi püspök. 28. Szerd. Szt. Simon és Júdás apostolok. 31. Szomb. Szt. Farkas (Wolfgang) püspök hitvalló. Minden magyar katolikusnak hálával és szeretettel illik gondolni, nemcsak azért, mert elsőnek ő gyújtotta meg nálunk az evangélium világosságát, hanem azért is, mert ő nevelte számunkra az első magyar királyviszonyt, Boldog Gizellát, a litomus Szt. Imre herceg édesanyját.

11. Pümk. u. 19. vas. A. B. Szüz Mária anyóságának ü. 15. Csüt. (Nagy) Szt. Terézia szüz. Karmelita apáca volt, nagy tudós és író. Spanyolország Szt. Jakab apostol mellett védőszentjét tiszteli benne. 17. Szomb. Alacoque Szt. Margit szüz.

18. Pümk. u. 20. vas. Szt. Lukács evangélista. 19. Hétfő. Alcantaria Szt. Péter hitv. Szigorú vezekló életet élt.

Összeállította: T. E.

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Október 1-től nov. 1-ig bezárólag minden nap este 6 órakor rózsafüzéradás az Oltárszentég kitételével. Okt. 1. A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor votivmise szentséges körmenettel. Okt. 2. Első péntek 7 órakor a Corpus Christi-kápolnában énekes szentmise szentségkítéléssel. Okt. 4. Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. Okt. 11. Magyarok Naggyaszonának vasárnapja. Gyűjtés a kat sajtó céljaira. Okt. 18. Sz. Lukács evangélista ünnepe. Okt. 24. A Mór áldások kezdete. Tartanak a hónap végéig, az esti rózsafüzér-ájtatosságokkal kapcsolatban. Okt. 25. Krisztus királyságának ünnepe. Okt. 26. Sz. Mór püspök ünnepe. A 900 éves jubileumi szentmise 9 órakor lesz.

Belváros.

Requiem a temetőben nyugó elhunytakért. A központi temető Szent Mihály templomában a temetőben nyugó összes elhunytakért október 12-én reggel 9 órakor gyászmise lesz.

Mindenszentek ünnepe a temetőben. Az ünnepet megelőző három napon át délután fél 5 órakor a temetői Szent Mihály templomban rózsafüzér ájtatosság és könyörgés lesz a tisztító tűzben szen-

vedő lelkekért. A halottak emlékére felajánlóld gyertyákat kérjük a sekrestyébe leadni, mert a templomban, Hósi Kápolnában, és kriptában gyertyákat gyújtani szigoruan tilos. Mindenszentek napján délelőtt 9 és fél 11 órakor szentmise, délután fél 5 órakor pedig szentbeszéd és gyászintéztelet lesz az elhunytakért.

Szentmise Lisieuxi Sz. Teréz tiszteletére. Október hó 3-án és 17-én reggel 8 órakor a Mária-oltárnál szentmise lesz Kis Sz. Teréz tiszteletére.

Jézus Szívének nagy kilencede. A pécsbelvárosi plébánia templom fennállásának 250 éves jubileuma alkalmából a 40 óras szentségimádáson kívül még úgy is le akarja rómi háláját, hogy október hónap-tól kezdve Jézus sz. Szive tiszteletére nagy kilencedet tart. Ezért minden hónap első csütörtökén este 6 órakor Jézus sz. Szive tiszteletére áldás, első pénteken pedig reggel fél 7, 8 és 9 órakor szentmise lesznek. A csütörtöki áldás előtt minden egyes alkalommal u. 6 órakor dr. Hajos György teol. tanár szentbeszédét mond.

Budai külváros.

Október 1-én kezdődik az októberi rózsafüzér ájtatosság minden este 6 órakor. Október 2-án 7 órakor Jézus sz. Szívének miséje. Október 11-én „Kath.

Sajtó" céljaira gyűjtünk. Mindenki hozzon magával filléreket. **Október 17-én** 6 órakor Ujhold szt. mise a havi kápolnában **Október 18-án** a missziók számárá gyűjtünk. Minden kat. hívó kötelességének tartsa, hogy vallása iránti szeretetből ennél nagyobb áldozatot hozzon. **Október 25-én** Krisztus Királyságának ünnepe. A 10 órai Istentisztelettel kapcsolatban felajánljuk magunkat Jézus szt. Szívének. **Október 27-én** kedden, este fél 6 órakor körmenet a székesegyházba a szt. Mór ünnepségek keretében.

Mindenszentek temploma.

Oktoberi rózsafüzérajátosság minden nap este 5 órakor.

3-án Iisieuxi kis Szt. Teréz ünnepe. **15-én** Szeráfi Szt. Teréz ünnepe. Hogy a karmelita rend eme két kimagasló szentjét kis templomunkban minél többen tisztelheszük, a tisztelőkre tartandó templomi ájtatosságok a reá következő vasárnap lesznek. És pedig **4-én** ¼8-kor énekes mise, A 9 órai ünnepély misét dr. Kelemen Andor apátplébános, a d. u. 5 órai szentbeszédet dr. Hajós György c. kanonok, teol. tanár tartja. **18-án** reggel ¼8-tól este 6 óráig szentségimádás; ¼8-kor énekes mise; 9 órakor ünnepély misét mond dr. Kelemen Andor apátplébános, d. u. 5 órakor szentbeszéd, melyet dr. Hajós György, c. kanonok, teol. tanár tart.

A templom lelkeszsége tisztelettel kér mindenkit, hogy a templommal kapcsolatban épült női karmelita rendházat a kezdet anyagi nehézségeiben szíveskedjenek támogatni. Talán fog akadni a jölelkű adakozók között gazdagabb is, aki egy cella alapítási költségét vállalja (egyezer pengő; részletekben is fizethető) s ezzel biztosítja magának azt, hogy valaki — a cella lakója — mindig fog imádkozni és önmegtápadásokat végezni érte. Lesz talán olyan is, akinek eszébe jut, hogy a téli havas szélnek kitett zárdában melegét adó kályhák is kellenének. Bizony, nagyon is kellenének! De honnan vegyük őket? Másoknak talán ebéd közben jön a gondolat: vajjon mit ehetnek a karmeliták? A lelkes megúsója a feleletet erre a kérdésre: a karmeliták kertjében nem terem búza, csak gyümölcs és kevés

főzelék. De hát miből élnek? Vannak még jószívűek!... Reméljük, lesznek is. Aztán adjunk munkát a a nővéreknek. Mert akarnak és szeretnek is dolgozni. Oh, olyan zűheltet készítenek és javítanak egyházi ruhákat, művészleteket és egyszerűeket is. Csak rendeljünk náluk! Ostyának is sütnék, olyan szépeket, hogy öröm nézni. Nem is drága. A nagosztva másfél fillér, két kisosztva egy fillér. Csak rendeljünk náluk! Skapuláret is készítenek (26 és 36 fillér); imakönyveket, kegytárgyakat is beszereznek a rendi központból. Csak rendeljünk nálunk! **A főtisztelőndó papság** azonkívül még miseintentiókkal vállalásával is segíthet rajtuk.

A legkisebb segély sem marad visszánál nélkül. A naponta 7 órát imádkozó nővérek sok-sok kegyelmét fognak leesdeni az adakozókra.

Dr. Dóry László.

Szigeti külváros.

Október hó 2-án első péntek szentséges mise reggel 6 órakor. Előtte való nap délután gyóntatás. **1, 2, 3-án** délután fél 4 órakor szent Ferenc Atyánk tiszteletére Triduum lesz. Szent beszédet mond Várkonyi János spirituális. **4-én:** Szent Ferenc napján rendes vasárnapi sorrend este fél 7 órakor a Rózsafüzér-ájtatossággal kapcsolatban szent Ferenc halálának emlékezete. Október havában naponként este fél 7 órai kezdettel, (minden vasárnap szentbeszéddel) rózsafüzér-ájtatosságot tartunk. Szent Mór emlékezete az ünnepséget a püspöki rendelet szerint fogjuk megtartani. Szent Antal missziós naptár már kapható a Szent Antal bazárban. Ara 50 fillér a Ferences Misszió javára. Kiolvastott újságokat és lapokat kérünk a klinikák betegei részére, a Szent Antal Bazárba.

Gyárváros.

1. Okt. 2. Első péntek. Fél 8 órakor énekes szt. mise Jézus Szentséges Szíve tiszteletére. **Okt. 3.** Iisieuxi Szt. Teréz napja, kinek tiszteletére fél 8 órakor énekes szt. mise lesz. **Okt. 4.** Rózsafüzér ünnep, templomunk felszentelésének 7-ik évforduló napja. E napon van az évi szokásos egész napi szentségimádás az alább külön cím alatt közölt rend szerint. **Okt. 11.** Magyarok Nagyszombatja vasárnapja. Templomi gyűjtés a kat. sajtóra. **Okt. 18.**

Templomi gyűjtés a pogány missziók javára. **Okt. 25.** Jézus Krisztus Király ünnepe. Az egész emberiség felajánlása Jézus Szentséges Szívének. **Okt. 31.** Mindenszentek vigíliája, böjti nap, de a hűslefe meg van engedve.

Rózsafüzér-ájtatosság a gyárvárosi templomban mindnap d. u. fél 6 órakor van (vasárnapokon is), október 1-től nov. 1-ig bezárólag.

Szentségimádás, egész napon át, mint

ez minden templomban szokás, a Gyárvárosban október első vasárnapján, templomunk felszentelésének évforduló napján, ezévben október 4-én van. Szentség kitétel reggel 7 órakor, utána csendes szentmise. 8 órakor csendes szentmise, alatta rövid szentbeszéddel, 10 órakor szentbeszéd, utána — fél 11 órakor — ünnepélyes énekes szentmise. Szentség visszatétel este fél 6 órakor a szokásos litániával kapcsolatban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. S. Pécs. Pápai rendelkezés értelmében a hittudományi főiskolán csak azt szabad a szentírásstudományi rendes tanáranak kinevezni, aki a római Bibliái Intézet 2 éves tanfolyamát elvégezte. Ilyen pap jelenleg a pécsi egyházegyházban nincs. Van azonban egy, aki most végzi. Addig tehát míg ebben az ügyben végleges döntés történik, ezt a tanszékelt ideiglenesen Gergely Gyózó dr. pécsbelvárosi káplán látja el.

H. K. Pécs. *Vértessé* Frigyes dr. a prefektusi állásról lemondott és a Papi Otthonba költözött át; onnan jár be a szeminiáriumba tanítani. A teológiai tanárok közül most már csak azok laknak bent a szeminiáriumban, akik egyúttal előjárók is. A teológusok prefektusa *Gálos László* dr. lett, a gimnázisták fölött pedig *Piliván Mihály* dr. vicerektor gyakorolja a felügyeletet. *Gálos László* dr. az idei tanévtől kezdve az egyháztörténelmen és exegézisen kívül az egyházjogot is tanítja — házasságjog kivételével.

vel, amelyet továbbra is *Sipos István* dr. kanonok-rector ad elő az V. éven.

A. J. Pécs. Tessék figyelemmel kísérni cikkeink tónusát és hasonlóan modorban írja meg Ön is mondanivalóját. Az általánosságban mozgó elmékedésekből csak éppen izeltőnek közlünk egy keveset. Olvasóink legjobban szeretik az életből leléstett apró jeleneteket, megtörtént eseteket. Ilyeneket kérünk.

Dr. S. András. Pécs. Levelével teljesen egyetértünk. A felhozott adatokat meg szaporítani is tudnánk. Valóban ezt a fajt még olyan helyen is állandóan pártfogolják, ahol igazán nem várná az ember. Levelét mégsem tesszük közzé, mert sokakban, akik még erre nem gondolnak, felszán az elégedetlenséget és elkésredést — annélkül, hogy használni tudnának az ügynek. Akinek pedig inge, — talán éppen az nem venné magára. A levelet eljuttattuk illetékes helyre, ahol épüléssel olvashatják.

Pécsi katolikus iparosok, kereskedők!

A Tudósító nem haszonra dolgozik. Munkatársai nem kapnak egy fillért sem. Ezért hírdetéseit is oly olcsóra szabta, hogy csak kész kiadásai térülnek meg. Ha mégis valakinek nem volna módjában még ezt sem megfizetni, — jutányos áron, évi négy pengőért (mely részletekben is fizethető) bekerülhet a minden számban közlendő katolikus cégek névsorába. Jelentkezéseket felvesz a szerkesztőség és *Hirling Géza* ny. MÁV előjáró, Pécs, Széchenyi-tér 14.

Várnagy Viktor cipőszaküzlete

**Pécs, Deák-u. 8.
Postával szemben.**

**Cserkészbolt lerakata. — Sportfelszerelések. — Cipőjavítások
jutányos áron.**

HIRDETŐINK SZAKNÉVSORA.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.

Géczy József, Várady A.-u. 9.

Bőröndös.

Schneider József, Király-u. 42.

Cipészek:

Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Cipő- és sportfelszerelések

Quintus Konrad, Király-u. 1.

Várnagy Viktor, Deák-u. 8.

Drogéria:

„Éden” drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatárú kereskedők:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Kétyi Dezső, Király-u.

Krausz Ignác, Király-u. 15.

Lang Andor, Rákóczi-u. 49.

Mollier Antal, Jókai-tér 3.

Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fodrász.

Jung István, Széchenyi-tér 14.

Fényképész:

Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:

Klobucsár József, Király-u. 44.

Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.

Zápor József, Széchenyi-tér 2.

Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Hegedűoktatás:

Szendrődy István, Anna-u. 10.

Kalapos:

Kertész T. Király-u. 10.

Könyv- és papírkereskedők:

Szent Antal bazár.

Szent István Társulat.

Kesztyűk:

Hamerli J. Széchenyi-tér 1.

Irógép, műszerész:

Palaitz Géza, Jókai-tér 2.

Kézimunka Otthon

Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékárú:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:

Dunántúl, Perczel-u. 42.

„Haladás”, Szt. Mór-u.

Órás és ékszerész:

Benzenleitner, Irgalm-u. 1.

Rádió:

Petrovits Jenő, Széchenyi-t. 14.

Sütőde:

Benkovits, Deák-u. 15.

Szabók:

Fáy I., Irgalmasok-u. 1.

Szövet- és bélésárú:

Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Üveg, porcellán:

Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:

Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Mihalik Péter, Király-u. 42.

Vegytisztítás és kelmestés:

Schwarz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:

Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.

Zongoratanítás:

Hormos Kálmán, Kaposvári-u. 6.

**Nincsen gondja
egész éven át**

Szent István Társulatnál

Pécs, Széchenyi-tér 17.
Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és ájtatosági könyvek. Kegytárgyak.

**Arany
töltőtollak
már
4
pengőtől!!**

Lévélpapírok díszdobozokban. Asztali tentatartók, írompappák, írókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek legszebb kivitelben kaphatók

CIPŐT

sportcikket

legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs
Városház-épület. Telefon: 13—26.

Alapított: 1861.

HAMERLI J. PÉCS

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.

Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III.,
Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)

Fiókhizlet: Budapest,
IV., Kossuth Lajos-u.
20 és VII., Erzsébet-
körút 38.

Pécs legrégibb fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal-
és ágyneműk, női és férfi fe-
hérműek, jéggyöngyök stb.
Szigoruan szabott olcsó árak

Krausz Ignác

Pécs, Király-u. 15.

Telefon: 31—84.

CSILLÁROK

vasalók, főzőedények,
kerekpár és szerelési
cikkek, villanyszerelések

10 HAVI RÉSZLETRE

PETROVITS-
nál Pécs, Széchenyi-
tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műrasmester, ékszerész és látszerész **Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.**

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, falórak, ékszerek. ::—:: Elsőrendű javítóműhely. Szolid és szakszerű kiszolgálás.

Kőfszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

A U T O - S Y P H O N Ü V E G

P a t r o n c s e r e

É D E N D R O G E R I A P É C S

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF**
butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemű szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhető be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14-54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vagyont takarít meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében vásárol. Irgalmasok-u. 1. Telefon: 22-08.

BENKOVITS sütőde

Deák-utca 15.

Fiók: Irgalmas-utca 1.

Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztal-neműek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsinag- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutaggyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérenemű üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. **Kárpitos cikkek! Szőnyegek!**

Palaits Géza Pécs, Jókai-tér 2.
spec. írógép műszerész Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Irógépjavítás, karbantartás, írógépszalag, írógép kellekek. Minden-fajta írógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:

Szolid árak **Divatárukban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet **RUPPERT LAJOS** textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak a legmegbízhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7.

TELEFON: 12-61.

Zongoratanítást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy utca sarok

Ür-dívat

Kötött szövetű árúk. Külön cipő osztály, Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiú- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.

női-dívat

Felélős kiadó: Tiborcz Benedek.

TUDJA ÖN HOGY

ELIT FOTOBAN Pécs, Kossuth L.-u. 7.
1 drb. 18x24-es nagyítás csak 2 pengő

3 vagy 6 laphoz (eredeti felvétel.)

Dragila Antal

üveges és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBE
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBE

Vásároljon **fűszer- és csemege árukat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2.

TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2.

Kézimunka-Otthon

Apáca-u. 2.

Elvállal előnyomást, montírozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok himzését a legolcsóbb árban.

Mindennemű fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20-42.

SZENT ANTAL

Rózsafüzérek és mindenemű
kegytárgyak, iskolai és irodai
cikkek nagy választékban és
olcsó árban kapható. — Szent
Antal missziós naptár már kap-
ható. Ára 50 f. a misszió javára.

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papir-
kereskedése és templomi
felszerelések raktára -!

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.

Telefon: 31-99.

Schwarz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondolálást (Dauer), festést garantáltan és olcsón végez
JUNG ISIVÁN ural- és hőlgyládrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler
kalapok, Panizza kalapok,
„Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos
mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára
Pannonia szállóval szemben
Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött,
szövött árúit: férfi, női és gyermek-fehérneműit és vásznait.

Timár Péter urali és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-
készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok

Kész férfi- és
gyermekruhát
a legolcsóbban és
legszebb kivitelben

Lang Andornál,

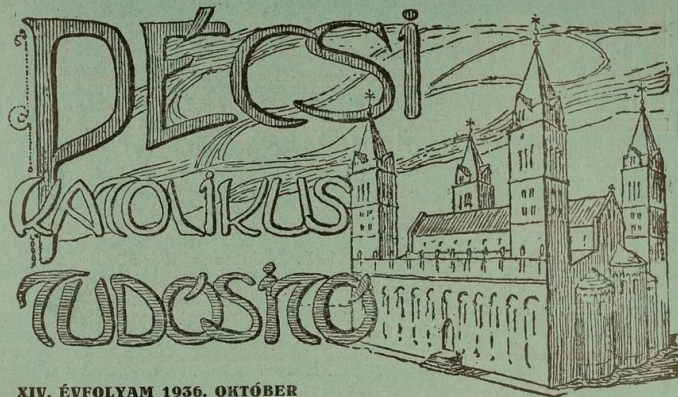
Rákóczi-ut 49.
sz. alatt szerez-
het be. Külön
mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-
utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadóbozós név-
jegye a legszebb
alkalmi ajándék.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. OKTÓBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Szent Mór püspök jubileumára. Vargha Damján dr. — Pécs fel-
szabadulása. — Örangyalok, Gálos László dr. — Családvédelem.
Perr Viktor — Hozzászólás. — FIGYELŐ. — Pécs katolikus
férfilekossága tiltakozott a bolsevizmus ellen. — Legszebb ered-
mény. — HIREK. — FÉNYSZÓRÓ. — Nem szabad elfelejteni.
KÜLFÖLD. — KÖNYVEK. — EGYHÁZI NAPTÁR — Pécsi
egyházközségek hírei. — Szerkesztői üzenetek.

Széch. Szentkirályi
theol. prof. Pécs

SZENT ANTAL

Missziók alkalmára mindennemű kegytárgyak, érmek, feszületek, szentképek nagy választékban kaphatók — Szent Antal missziós naptár már kapható. Ara 50 fillér a kínai ferences misszió javára.

BAZÁR

kegyeser-, írószer-, könyv-, papír-kereskedése és templomi felszerelések raklára -!

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 51-99.

Schwarz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden arremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondulálás (Dauer), festést garantáltan és olcsón végez
JUNG ISIVÁN ural- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület)

Divatkalap különlegességek

Gyűjts kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos mesternél a Dunántúl legnagyobb kalapraktára Pannónia szállóval szemben Pécs, Király-utca 10. Fiókküzetem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-fehéneműit és vásznait.

Timár Péter urali és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben

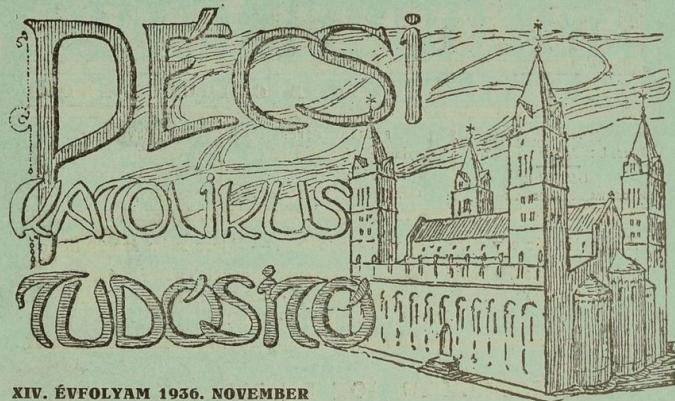
Lang Andornál,
Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadóbozov névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. NOVEMBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

A mulandóság orvossága. Dr. Gálos László. — Krisztus és a talu. Perr Viktor. — Mit akar az Americana? Schumann László. — FIGYELŐ. — Falusi hangok a városban. — Zárójelben. — Morzsákat kérünk. — HIREK. — Szerkesztői üzenetek. — A hirhert író. — Fényszóró. — KÖNYVEK. — Pécsi egyházközségek hírei. — Milyen lapokat olvassunk? — Hirdetőink szaknévsora.

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

PÉCS-EGYHÁZMEGYEI KATOLIKUSOK LAPJA

Szerkesztőség:
Pécs, Inczédy Dénes-utca 2/b.

Kiadóhivatal:
Pécs, Inczédy Dénes-utca 9/a.

FŐSZERKESZTŐ:
HANTOS BÉLA
FELELŐS SZERKESZTŐ:
GERGYE GYÓZÓ dr.

Kiadóhivatal vezetői:
VARGA NÁNDOR
WOLF JÓZSEF
M megjelenik minden hó elsején

Előfizetési ár egy évre 2 P, vidékre 2.40 P. — Egyes szám ára 20 fillér.

Az előfizetés beküldhető a „Pécs-egyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598.” számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T.” betűket kell írni!

Csodálkozni fog rajta

és mégis ide írjuk: a **Tudósító** nem hitbuzgalmi lap — olyan értelemben, hogy pótolni akarja a Rózsafüzér Királynéját, a Mária-kongregációt, a Credot, vagy valamelyiket a hasonló lapok közül. Nem! A **Tudósító** — a legideálisabb elgondolásban — összekötő kapocs a plébános és a hívei között. A lelkiatya szeretné híveit minél gyakrabban felkeresni, sok mondani valója van hozzájuk; de személyesen csak kevesekhez jut el, elküldi tehát az írást minden hónapban. Azért a **Tudósítónak minden katolikus családban ott van a helye.**

A lelkipásztorok programja — a Katolikus Akció révén — ma már egységesítve van. Ezért könnyű a **Tudósító**t egy egész város vagy egy egész egyházmegye részére szerkeszteni. Cikkei mögött ott izzik a pásztorok szeretete és buzgótsága, amellyel Krisztus báránykainak lelkebe — esetről-esetre — a modern krisztusi élet programját igyekeznek beolopni, becsepegtetni.

A **Tudósító** tehát **nem csendes jámbor olvasmány** — ebéd utáni szórakozásnak, hanem harci riadó. **Annak szellemében, Aki így szólt: „Ne véltétek, hogy békét jöttem hozni a földre; nem jöttem békét hozni, hanem kardot. Mert elváltatani jöttem az embert atyjától, a leányt anyjától és a menyét napjától... Aki atyját vagy anyját jobban szereti, mint engem, nem méltó énhozzám; és aki fiát vagy leányát jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám”.** (Máté 10, 34.)

A **Tudósító** nem jámbor „olvasmány”. Nem! A **Tudósító** mozgalmat akar csinálni, hogy a modern krisztusi élet programját a Szentegés Atya utasításai szerint a Katolikus Akció szellemében a **legnagyobb áldozatok árán** is valósítsuk meg.

A pécsi Oltáregyesület munkavezetőjének betegsége miatt a Főtisztelendő urak megrendeléseiket nem Káptalan-u. 2., hanem a Notre-Dame zárda iskolaportájánál sziveskedjenek eszközölni. Írásbeli megrendelések ezután is Zichy Lujza grófnő Elnökönél, Scitovszky-tér 7.

XIV. évfolyam.

Pécs, 1936. november

9. szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

A mulandóság orvossága.

Most novemberben nem érdekelhet más, csak a túlvilág és a temető. Bedőltek a sírok, elkorhadtak a csontok, elfelejtett halottak, ismeretlen szenvedők. A természet is elutasít magától: hervadásról, elmúlásról beszél. A madárkák elköltöztek, az állatok föld alá aludni tértek, a lombok rügyekbe húzódtak vissza, a nap is ködből szőtt szemfedőt magának. Mire Szent Márton ünnepe beköszönt, megjelennek, mint a koldusnak adott köpenyegének foszlányai — az első hópihéek. Kis gyertyák gyúlnak ki a sírokon és apró mécsesek világítanak este a szobában. Fényük mellett látjuk: mekkora árnyék egész életünk.

Mibe kapaszkodjék élniakarásunk? Van-e a legnagyobb földi hatalmasságnak: az elmúlásnak, az enyészetnek, a halálnak valahol orvossága, ellenszere? Az örök élet hitét belénkoltó Jézus Krisztus megadta-e számunkra az örök élet eszközeit is?

A legméltóságosabb Oltáriszentség különösképpen az örök élet szentsége. Mikor ajkunkra teszi édesanyánk: az Anyaszentegyház ezt mondja: „A mi Urunk Jézus Krisztus teste őrizz meg lelked az örök életre.” Ebben azt mondja, hogy az örök életre Krisztus akarataiból különösen ez a szentség képesít, mert ízelítő abból a csodálatos átistenítő egyesülésből, mely az örök életben állandó és megszakítatlan lesz közöttünk és az Isten között.

Milyen mozzanatok utalnak az Eucharishtiában lelkünk örök életére?

Az Oltáriszentséget — mint Bousset szépen mondja — alkonyatkor alapította Jézus. Azért, hogy rámutasson ennek a legfölségesebb szentségnek arra a hatására, mely szembeszállást jelent az élet alkonyatával: az elmúlással. Halála előestéjén rendelte, mintegy annak a kételynek megelőzésére, hogy teste megfeszítésével, vére kiontásával, egész emberi természetének feláldozásával őt is utoléri az enyészet hervasztó keze. Ezért éppen akkor tette örökletessé köztünkmaradását a kenyér színe alatt, mikor emberi természetében ez megszűnni és bevégződni látszott.

Nyíltan megmondotta: *az én testem élő kenyér a világ életéért. Aki eszi az én testemet halált nem lát mindörökké.* Eppen ez különbözteti meg az Eucharistiát a mannatól: a valóságot az előképtől — hogy míg akik a mannat ették meghaltak, addig az, aki az Eucharistiát veszi örökké él. És amint a Krisztus: Isten Fia az Atya által él — éppúgy Isten fiai viszont a Krisztusból az Eucharistia által élnek. Mert múlandó világunk itt egyesülhet Isten örök végtelenségével: *aki eszi az én testemet énbennem marad és én öbennem.*

*

Egyik szentség sem utal tehát oly mélyen és sokszorosan az örök életre, mint a legméltóságosabb Oltáriszentség. A többi kegyelmet közül, de ez minden kegyelmek kútfejét: Jézust az idők Urát és Istenét hozza lelkünkbe. Ezért nevezi már antiochiai Szent Ignác az agg vértanú püspök kivézetése előtt „a halhatatlanság orvossága”, „az enyészet ellenszere” nevekkel, ezért teszi anyánk az Anyaszentegyház haldoklók ajkára mint az örök élet obulusát és ezért irányítja rá a figyelmet hamvazószerdá előtti farsangi szentségimádásban, hogy ne féljünk a múlandóság hamuját homlokunkra venni, ha előbb az örök élet kenyerét, feltámadásunk zálogát és halhatatlanságunk orvosságát ajkainkra vettük.

Az Eucharistia étel, külseje és jellege is erre az örök életre utal. Minden táplálkozás élethosszabbítás: pótlása a munka, az idő által elhasznált életenergiáknak, a meglévő erők frissítése, gazdagítása, a betegségek porofylaktikus ellenszere, a növekedés, erősödés szükséges feltételeinek előteremtése és biztosítása. Már pedig lelkünk több életerőt: malasztot veszeget az élet során, mint a test; többször van halálos veszedelemben, jobban legyengül a kísértés fertőző hatása ellen és inkább fenyegeti örök halál, mint a testet. Ezért kell a léleknek is az a bőségebb élet, melyet Krisztus hozott nekünk. Ezért a legszorosabb értelemben vett „élők” szentsége, mert állandóan gyarapítja bennünk a lélek életerejét, a megszentelő malasztot, mely több lelkünknek, mint testünknek a vér.

*

De ez a lélek örök életre történő nevelése a lélek természetének megfelelően nem akaratum nélküli mechanikus hatás, hanem öntudattal feldolgozott *élő aktivitás.* Mikor a lelkem jászolába lépett Istenembert dajkálom, dédelgetem, mikor énekelek neki és imádkozom hozzá, mikor kéréseim, gondjaim batyuját előtte megoldom — akkor töltekezem az örökkévalóság számára isteni erővel, eszmékkel, mindig jobban elvonatokozom a múlandó világtól és belemélyülök Istenbe, aki örökkévaló.

A harmadik napján a teremtésnek Isten elválasztotta a vizet és a szárazt, a föld pedig azóta minden tavasszal újra pihenés nélkül termi a

virágokat, füveket és gyümölcsöző fákat. — Isten a harmadik szentségben: a legméltóságosabb Oltáriszentségben a test és lélek különválása esete: a halál idejére örök halhatatlanságot biztosító orvosságot nyújt nekünk, melytől az örök üdvösség tavasza árad, megtermékenyítve lelkünket erényekkel, jócselekedetekkel, érdemekkel, melyek mind időfeletti örök javak és ezért minket a túlvilágra is elkísérnek. Ezek a mi lelkünknek — ennek a jó fának hervadást nem ismerő virágai, rothadást nem ismerő gyümölcsei. Ezek birtokában éljük Isten életét, viseljük az Eucharisztikus lelkek glorioláját és az égi szent test által — mely égből szállott hozzánk — emeltetik majd égbe a mi testünk is, hogy megossa a lélek sorsát a boldogságban, amint itt megosztotta azt a küzdésben.

Ezért adja a szemíse Canonja ezt a mélyértelmű nevet az Eucharistiának: *„az örök élet kenyeré és az örök üdvösség kelyhe.”*

Dr. Gálos László.

Az életből.

A bánya közelében két munkás dolgozott, az egyik bokorra akasztotta a kabátját, amelyből fehér papír látszott ki. Megnéztem, vörös újság volt.

„Kié ez az újság?” — kérdeztem.

„Az enyém” — jelentkezett az egyik munkás.

„Hát jobb újságot nem talált?” — kérdeztem tovább.

„Miért? Ez is újság, az is újság!”

Rövid gondolkodás után újra megszólítottam:

„Szereti maga a tojásrántottát?”

„Hogyné!” válaszolta ő.

„Hát akkor megmondom a feleségének, hogy készítsen magának ma vacsorára tojásrántottát — záptojásból!”

„Miért?” — kérdezte ő.

„Ez is tojás, az is tojás!”

A munkás érezte a vágást és rövid gondolkodás után így védekezett:

„En előbbi szavaimmal csak azt akartam mondani, hogy nem vagyok válogatós, mindent olvasok úgy, ahogy jön”.

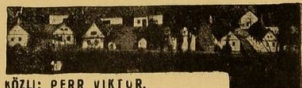
„Akkor menjen ki a legelőre és figyelje meg az állatot. Az állatnak csak ösztöne van, de nagyon is megvalogatja a növényt, mert érzi, hogyha mérges növény kerül a gyomrába, elpusztul. Maga meg eszes lénynek tartja magát, de észnélkül beszéd mindentéle szellemi mérget és nem gondol arra, hogy a lelke elpusztul?”

Wáger Ferenc.

Pécsi katolikus iparosok, kereskedők !

A Tudósító nem haszonra dolgozik. Munkatársai nem kapnak egy fillért sem. Ezért hirdetésait is oly olcsóra szabta, hogy csak kész kiadásai térülnek meg. Ha mégis valakinek nem volna módjában meg ezt sem megfizetni, — jutányos áron, évi négy pengőért (mely részletekben is fizethető) bekerülhet a minden számban közlendő katolikus cégek névsorába. Jelentkezéseket felvesz a szerkesztőség és Hirling Géza ny. MÁV előljáró, Pécs, Széchenyi-tér 14.

KRISZTUS ÉS A FALU

FŐZŐ: PERR VIKTÓR.

Az idei Kath. Nagygyűlés — tekintve, hogy jövőre nem tartanak nagygyűlést — két évre adott programot. Krisztus földi helytartója követének, a püspöki karnak, a kormányknak, a hatóságoknak, egyetemeknek, stb.-nek a Nagygyűlésen való megjelenése eléggé hangsúlyozzák a *hiatalos* szónokok által elmondottakat és a *programnak* fontosságát.

Sajnos, a sajtó nem adott elegendő teret az elhangzottaknak, pedig szükséges volna, hogy eljussanak *falura-városra, vezetőhöz és vezetőkhöz.*

A Pécsi Kath. Tudósító megkísérlé a *Nemzeti Újságban* megjelent tudósítások alapján összefoglalni és áttekinthetővé tenni a fontosabb megállapításokat és teendőket.

A három közleményre tervezett ismertetésünket a következőképp osztjuk fel:

1. A falu jelentősége (ennek megnyilvánulásai és forrásai).

2. A falu jelentőségének akadályai (vallási, társadalmi, gazdasági, stb.).

3. A falu jelentőségének helyreállítása és fokozása.

A közlendők mind a Kath. Nagygyűlés *hiatalos szónokainak* szavai, legföljebb az eredeti értelmet nem zavaró, összekapcsoló szavakat szurunk itt-ott közébe.

A falu jelentősége.

A falvaknak és földműveseknek *gondviselőszzerű küldetésük* van.¹ A falunak a *természet által kijelölt történelmi szerepe* van. A falu évezredekken keresztül volt az emberiség minden szent érdekének hordozója.²

A falu az *alap*, melyen az élet fölépül, fönmarad.³ A falu a nemzet életfájának *gyökere*.⁴ A falu az a *forrás*, melynek erejéből a nemzettest évezredekken át megújul; az a *gyökér*, ahonnan a nemzetörzs évezredekken át táplálkozik. A falu teste a magyar nép, a falu lelke a nép vallásossága; a *falu teste a nemzet teste, a falu lelke a nemzet lelke, a falu veszte a nemzet veszte.*⁵

A falu és a tanya népe közmondásosan *nemzetfenntartó* elem. Ma mindenki érzi a falu *nemzetfenntartó* szerepét.⁶

A *legnagyobb nemzeti érték* a gazda és a paraszt. A magyar paraszt meszszé *kiemelkedik* a környező népek paraszta fölé.⁷

A falu jelentőségének megnyilatkozásai.

A magyar nemzet keresztény *hágyományainak* mindig *hűséges őre* a falu.⁸ Az ősi erényeket, hágyományokat és *szokásokat* *leghibebben őrizi* a gazdasztály.⁹

A falun eleven az *ősi hágyományok és szokások* hatalma. A folklorisztikus kutatások ma már bizonyossá tették a régi falusi — társadalmi és vallásos — szokások értékét, még abban az esetben is, ha e szokások már csak a tradíciók üres, holt vázainak látszanának is. A szokások jelentőségét abban kell látnunk, mint a folyok mentén épült gátakat: *megővják a társadalmi és vallási élet értékeit, emlékeit* az elillanástól, elszivárgástól. Ha pedig még lélek is van, vagy lesz a szokások és hágyományok mögött, akkor a népnek hágyományokkal megsejteltet multja az az *örök forrás, melyből megújulhat a jövő.*⁴ A hágyomá-

¹ Angélo Rotta pápai nuncius.

² Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök.

³ Szendy Károly Budapest polgármestere.

⁴ Tóth Tihámér egyetemi tanár, preláts.

⁵ Ney Géza vármegyei főjegyző, kormányfőtanácsos.

nyok és szokások értékei közé sorozhatjuk az annyiszor és méltán megsiratott népviseletet, népdalt és általában a népkultúrát.⁶

A vallásos szokások gyakorlásából és átéréséből származó természetfölötti ihlet az *erőt* fokozza, a *türelmet* megsokszorozza, hogy a verítékhez *díds* is szegődjék.² A falu egészséges hite és vallásossága elsöpri a *vörös szörnyeteget* is.⁷

A csanádi megyéspüspök a falusi néppel kapcsolatban a következő jelzőket használja: hívó, szerény, türelmes, patriarchális erkölcsű, lelki ellenálló-képességgel, lelki egyszülty, magabaszálló, szabad lelkű, edzett önbizalmú, stb. s legfőbbször használja, mint *meglévő és fejlesztendő* jellemvonást, az *emberi méltóság*ot.²

Egy egészséges nemzetállamnak alapja az *egészséges falu* a maga öserejével, eredetiségével, romlatlanságával, hágyományával, a vérbeli rokonság tudatával. A falu az igazi és *örök rezervoárja, erőrtartaléka az egészséges államéletnek, a nemzeti öröknek*; falu nélkül *nincs* város; ha van: gyökértelen fa, mely hamarosan *elpusztul*. A városi élet, mely a maga hájszájában sietséggel használja el az emberi életerőket, hamarosan elsorvadna a faluról kapott *utánpótlás* nélkül.³

Háború-dalra hazánkat a birtokos — és itt hangsúlyozom: a *kisbirtokos* — tudta csak talpra állítani. Csak úgy maradtunk meg a népek versenyében — álló nemzetnek, hogy többet és jobbat termelt, mint azelőtt. A legnagyobb erőpróba a kommún volt.⁶

A falvakban a földművesek a vallásosságukkal, tiszta erkölcsükkel, nehéz, csendes és valóban hasznos munkájukkal az *Egyház erkölcsi javainak* legerősebb támaszai és a *Haza anyagi javainak* hatalmas előmozdítói.¹

A falu jelentőségének forrásai.

A falusi ember lelke *három ősi erő vonzása* alatt áll: a *Teremtő, a föld, és az embertársak*; vagy amint Goethe mondja: *tisztelet* azzal szemben, ami *fö-löttünk, alattunk és mellettünk* van. Amíg e hármas vonzás, hármias tisztelet háborítatlanul érvényesül, addig rendezett a falu élete, megvan a falu lelkének harmóniája.⁴

Ami az elsőt illeti: a falu lelkének *természettőlotti orientációja* mindig legbiztosabb záloga a *rendezett* egyéni, családi, gazdasági, társadalmi és *köz-életnek*.⁴

A földre vonatkozóan pedig: országokat foglalhatott a hódító kard, de nemzetek és államok csak akkor keletkeztek, mikor a *nép barátai és nevelői ekét és kaszát adtak a kezébe*, hogy ne nomádként hájszolja a zsákmányt, életét kockáztatva, hanem *egybenőjjön a földdel*, mely bölcsője és sirja, munkával meg-szolgált *kenyere biztosítója és családi boldogságának hordozója*. A keresztény-ség is tulajdonképp végleg akkor vert gyökeret, mikor az embert a föld műve-lésére és szeretetébe megtanította; akkor kezdett a magyar házat építeni s a mindennapi munka terhében és örömeiben az *emberhez méltó műveltség és hala-dás* feltételeit biztosítani. S amikor a sátor helyett állandó *kőház* épült, ugyan-akkor emelkedett az *Úr oltára* is, hogy egybefűzzön — jobban bármi hatalmi szó-nál — millió gondolatot és akaratot s nemzeté avassa a földjén úrrá lett ember szörstört tömegeit.²

A földdel való *küzdelem* termelte ki a legnagyobb *emberi értéket*: a *szabad-ságért* rajongó, *keménnyé* edzett, *dacos ember* s ennek *Isten előtti meghódo-lását*.³ Nincs még egy embercsoport, amely annyira *természetserüen* hordaná és érezné lelkében az istenközlés gondolatát, mint a falusi ember, mert egész életét a Teremtő kezében érzi, vetése, termése, egész megélhetése szemmelát-hatólág az Istenlőt függ.⁴

⁶ Nyisztor Zoltán pápai kamarás, szerkesztő.

A falu műveltségének egyik főforrása a földművelő kultúrával adott életforma, mely által a nép belekapcsolódik a földnek és égnei örök törvényekkel összhangba hozott ritmusába, mely kialakítja a maga szokásait és ünnepeit. A falusi művelődés alapvonása a mindennapi kenyér biztosítása.⁸ Azt mondják a régiek: beszélj a földdel s az megtanít mindenre.⁷

A falusi műveltség másik főforrása a nép fiaiban rejlő teremtő tehetség, mely a néplelek színes virágait és édes gyümölcsöit termi.⁸ Mindig a mélyből, a paraszthól robbant elő a magyar zseni. A magyar paraszt messze kiemelkedik a környező népek paraszta fölé.⁸ Az ősi erényeknek és a kereszténység történeti élményének házassága jelenti tulajdonképp a magyar kultúrát. Ebben az össze- függésben a magyar kultúrát falusi kultúrának foghatjuk föl: oly szellemi kép- ződmény, melynek anyja és táplálója, ereje és létjogosultsága a magyar föld és népe.⁸

A faluműveltség harmadik forrását a német tudomány „gesunkenes Kultur- turgut”-nak, alászállott kultúrértéknek nevezi. A falu vesz át kultúrelemeket a kastélyok, uriházak, kolostorok, városok életéből. Gondoskodjunk e források tisztaságáról,⁸ hogy e befolyások okos érvényesülése mellett is a megszentelt ősi hagyományok védelme alatt éljen a társadalom ősi sejtje, a falusi család.⁴

A falu erősítésére mindenkit kötelez a közérdek és a hála.

A falu jelenlegi mélyreható válsága és bajai nem szigetelhetők többé a közvetlenül érdekelt társadalmi osztályra, mert természetesen kihatnak a többi társadalmi osztályra is.⁴

Az Egyház, mely a magyar népet letelepítette és a polgári életbe bevezette: előszörban hivatott rámutatni azokra az erőforrásokra, melyek a fenye- gető veszélyeket elháríthatják és az emelkedési biztosíthatják.²

A magyar faluproblémának egyik legfontosabb kulcsa a helyes faluvezet- tés; a jó és egészséges vezetésnek és fejlődésnek elengedhetetlen feltétele a te- kintély hierarchiája, melynél az egymásrautaltság érzése és a testvér, sőt atya- fiaságos szellem az uralkodó.⁶

A falu lakói a közből szerény, de serény munkásai iránti hálás szív- vel mindenkinek — főképp, aki a falu népét közelebről, vagy távolabbról ve- zeti — minden erőt arra kell irányítani, hogy Krisztus világosságá minél fé- nyesebben felragyogjon a falvakban. Ez annyit jelent, mint biztosítani a falu né- pének azokat a gazdag jövedelmeket és eredményeket, melyek a keresztény élet gyakorlásából, kiválthépp az igazságosság és szeretet törvényeinek megtartásából folynak; alkalmazni és bőven elterjeszteni azokat az eszközöket, melyeket a társadalmi, gazdasági és művelődési haladás rendelkezésünkre bocsáj; a falu lakói- nak elmélet megvilágítani, lelkét magasabbra emelni, életviszonyait megjavítani és őket megerősíteni, hogy bátran küzdhessenek a cselvetésekkel, erőszakkal és tévedésekkel szemben.¹

Pogányság — kereszténység.

Olvastam a zs. újságban: „Gyermektelen házaspár részére 2 szoba kony- hák lakás kiadó. Cim 765 sz. alatt a kiadóban”. — „Előkelő családnál fiatal házaspár kaphat házmesteri, ill. bejárónői állást. Ajánlatokat „Gyermektelen ház- gyok” jellegével a kiadóba kérek”.

Egy levélben pedig ezt: „..... az én Édesanyám ugyanis csak olyanokat alkalmazott, akiknek legalább 5—6 gyerekiük volt...” Pogányság — kereszt- énység!

Subás László.

⁷ Mayer János ny. miniszter.

⁸ Kúhár Floris egyetemi rk. tanár, bencés szerzetes.

MIT AKAR AZ EMERICANA?

Néhány kiragadott gondolattal sze- retnék belevilágítani a Foederatio Americana munkás életébe. Nem akarom dicserni magunkat, hisz te va- gyunk hibákkal; nem akarok véde- kezni a bennünkét jogosan, vagy joga- talanul ért támadásokkal, vádakkal szemben sem; csak segítségül hívok mindenkit, aki őszintén és becsület- sen akarja azt, amit mi akarunk.

Mi azt akarjuk, hogy legyen ben- nünk nagyobb a katolikus öntudat, de ez ne elemista érzelmeken épüljön fel, hanem legyen valóban tudatos; a „hitéletlenség” ne irányuljon a más vál- lásuak ellen, hanem tökéletesen tel- jesítsük saját vallásunk parancsait. Ne hangos szó és mellveregetés te- gyen bennünket katolikusá, hanem az életünk, melynek minden mozzanata imádság számba menjen.

Hazaszeretetünk se irredenta irázi- sokból induljon ki, hanem legyen te- vékeny. Ne higyük, hogy elég elmen- ni egy-egy hazafias ünnepélyre és ott a többé-kevésbé sikerült frázisos szónoklatok után dörgő éljent kia-

bálni; vagy, hogy elég néhány reví- zióos levelező lapot venni, ami aztán otthon a fiók alján porosodik. Nem ezt, vagy illyent kíván tőlünk a Cson- kaország, hanem kötelességtudást, be- csületességet, hitet. Különb emberek akarunk lenni. Különbek a szakmánk- ban, az erkölcsünkben, a mindennapi munkánkban, és áhítoasabbak a ha- záért mondott imáinkban.

Tudjuk, hogy biztos irányvonalat, gondolatokat kell kitermelnünk, me- lyeknek segítségével kitudunk majd lábálni az eszmeáramlatok borzalm- kaoszából, de nem akarunk napi po- litikával foglalkozni, pártemberek len- ni. Magas erkölcsi nivóval, teljes tu- dással készülni akarunk, hogy akkor, amikor miénk lesz a vetetés, teljes értékű munkát végzhessünk. Mert mi vezetni fogunk — mint az ország ta- nult eleme — vagy két inast, vagy tízezeret. Tehát bennünket felelős- ség terhel. Felelőség magunkkal, csa- ládunkkal, hazánkkal és a jó Istennel szemben.

Schumann László.

GONDOLATOK.

Sok emberről csak akkor tudjuk meg, hogy katolikus, amikor — temetik. Aki folyton más társaságot keresi, üres lélek.

A feltékenység máglya, melynek tüzeit magad gyújtod meg és tüzeben el is pusztulhatsz.

A fiatal egyenesen jár földreszeggett szemmel, az öreg megtört testtel ég felé szálló lélekkel.

A pénz kavics, amelyet az ördög szór el az élet útján, hogy gyorsabban bukjal el rajta.

A bánat igralmas tűz, amely lemarja lelked rozsdáját és beleégeti abba lsten képmását.

A világ zaja földhöz köti a lelket, de a magány csendjében égig emel- kedik.

A testi egészség iránt való tudakozódás — udvariasság. A lélek állapot- a iránt támadt érdeklődés — tapintatlanság?

Wáger Ferenc.

FIGYELŐ.

LITVINOV ÉS A SZABADKÖMIVESEK. A spanyolországi véres borzalmak, tömegmészárlások és gyújtogatások, francia és angol kommunista tüntetések végre azok szemét is nyitogatják, akik kormányoznak, tehát akiknek hivatalból kellene előre látniuk. Mint az álmából felriadt ember, csodálkozza és meglepődve néznek körül, hogy a szovjet pontosan az ellenkezőjét cselekszi annak, amit nyilván hirdet. El akarták hitetni az európai közvéleménnyel, hogy Moszkva megelégszik az orosz nép fölött gyakorolt vérengzésével és nem akar beavatkozni a nyugateurópai nemzetek belső ügyeibe. Ma már láthatják, hogy a sztrájkok, véres utcai zavargások mögött mindig megtalálható a szovjet keze Madridban csak úgy, mint Párisban, vagy Londonban. Moszkva tervszerű konokussággal szítja világszerte a forradalmat, hogy igájába kényszerítse az emberiséget.

*

A SZOVJET SZALLÁSCSINÁLÓI mindenütt a szemforgató szabadkőművesség és ennek előrései a szociáldemokraták. Titulescu, Benes, Herriot, Barthou, Blum voltak a szovjet barátkozás előharcosai Európában, és ők egyengették a titkos katonai szerződések útját. Mind a négy hírhedt és közismert szabadkőműves. Ők hozták Európa nyakára a vörös pestist, ők avatták lovagá Genfben Litvinovot és rajta keresztül a tömeggyilkosokat. Mind diplomaták és megbízottak szerepelnek az európai diplomáciában azok, akik azelőtt csak mint utazó ügynökök, kártyaszélhámosok, szellemi utonállók, rőpiratgyárosok, hulladékértelmezési elemek alakjában bukkantak fel minden kultúrterületen. Esküdtek és ösztönös ellenségei minden rendszernek, minden társadalomnak, minden államrendnek. Szembenállnak mindenkor és mindig minden régi eszmékkel, ideállal és hagyománnyal, magukkal hurcolják a gettó-csöcselék gyűlöletvilágát és fanatizmusát, átviszik a társadalmi és politikai küzdelmek vonalára. Ők a lappangó ellent-

tek szítói, az elkeveredés tűzének fujtatói. Egyéniségükből hiányzik a férfivonások minden alapeleme, sohasem személyesen, hanem mindig másokon keresztül valósítják meg terveiket. Ők a keserűség és gyűlölet szervezői és elméletbefoglalói s a megvalósulás pillanatától kezdve a rendszer élvezői és korlátlan urai. A gyáva lappangó, a patkányfolyosók surranója az orosz népkésesítésen keresztül napfényre tört és egyszerre kibontakozik elfojtott énie: a magát mindig fedező agitátor és bujtogatóból kitört a vérivó vadállat. A pókhasú, zsiros, puffadt, vörhenyes forradalmár, a hatalom birtokában elképzelhetetlen szívtelenséggel is gyilkol és pusztít. A puhány ügynök típus forradalmi beérkeztségében leveti álarcat, kitör belőle a vadállat és keresztül gázolja életeken és sorsokon, értékesíti pöffeteg lényét, Litvinovokká, Lunacsarszkiokká és GPU főnökökké duzzadva többszörített, mint amennyit évszázadok építő ereje össze tud hordani. Ez a típus uralkodik 170 millió emberen, maga alá görnyesztve egy egész nemzetet, megsemmisít esztályokat, felrúg történelmi hagyományokat, de göröcsön tartja a hatalmat, nem mozdul helyéről, mert nincs, aki letaszítsa.

*

AZ AGYONGYÖTÖRT EURÓPÁNAK „felvilágosult”, szabadkőműves vezérkara örökké felelős a történelem ítélszéke előtt, hogy a vörös gyilkosokat szalonképessé tette, s egyenrangú félként kezeli a népek tanácsában s ezzel feladta a bolsevizmus ellen való tiltakozás jogát. A tiltakozás üres szó, még annyit sem ér, amennyi nyomdafesték súlyban rápaparzik. A szavaknak és mondatoknak nyomtatókat elveszi az a tény, hogy az orosz vérekek szervezetének egyik vezéralakja odaülhet az európai népek közösségébe és a közszellem nemcsak nem tiltakozott ellene, hanem formulát kezdett, hogy szobatisztává tegye és elsiikkassa alakjáról a vérfoltokat. A szabadkőműves Népszövetség Litvinovék elismerésével,

állandósította Európában a forradalmat....

*

CSÁVOSY ELEMÉR jezsuita atya, akinek — fájdalom — olyan ritkán halljuk újabban az evangélium tüzből ihletett szavait, — írja az alábbi sorokat:

A szociális intézkedéseknek első sorban magát a népet kell érintenők. Végre valahára be kell látnunk, hogy a nép bizonyos rétegeinek éhezése kell, hogy megszűnjék. Egészzen hiábavaló és kilátástalan a küzdelem a bolsevista megfirtözés ellen, ha pozitív szociális reformok nem vonják el a talajt az agitátorok lábai alól. Az éhes gyomor mindig a bolsevizmus felé fog hajtani. Szuronnyal és represszáliakkal nem lehet a szociális kérdést megoldani. Ne csak szörnyűkódjunk a spanyolországi események, hanem előzzük meg azokat. Hihetetlen, e tekintetben a környelműségünk, olyan, mint a vízözön előtti emberek vaksgága a katasztrófa felében. Spanyolország is így gondolkodott még pár évvel ezelőtt, ma keserűen bánja....

*

A MAGYAR POLITIKA, amely keresztény jelszavak cégére alatt a kommunizmus bukása óta is liberális gazdasági érdekek szerint igazodik, igen nagy mulasztást követett el azzal, hogy a marxista demokráciától és marxista diktatúráról megcsömörlött tömegeknek nem tudott más vezetést és más kereteket adni. Azt hozgatóztattak ugyan, hogy minden „magyar testvérnek” egy táborban a helye, de komoly elhatározó lépés nem történt abban az irányban, hogy a magyar munkásság anyagi érdekeiért radikálisan kiállt volna. A kormányhatalom nem tudott, vagy nem akart igazán tömegpolitikát csinálni se programban, se a szervezési módszereiben s így ezek a tömegek újra feltarthatlanul visszahullottak a régi szociálista vezetés alá. Nem a magunk erejéből, de idegen segítséggel szabadultunk meg a marxista diktatúráról s azt hittük, elegendők tisztára kormányhatalmi eszközök a végleges győzelemhez. Hogy a szoc. demokrácia Kun Béláék és Kunfiék uralma után tizenhét esztendővel nyíltan tűn-

tetni mer a spanyol vörös kéjgyilkosok felé, hogy a Népszava hasábkokon át lelkesedik nap-nap után a vörös forradalomért, ez az államhatalom és magyar társadalom vaksgágának és bűnös pipotyáságának kiáltó jele!....

*

SZÁZEZREKET A NÉLKÖLÖZÉS, inség és nyomor gyötör, a Karitász ropant erőfeszítések tesz, hogy a kegyesebbes önkivételéből megszabadítsa az elesett és hajótörtött családokat, de alig mulik el hét, hogy a kártyások, uzorások, valútások s más „elmelés” izletemberek százezres „kereseterői” ne olvasnánk. Egy minden erkölcsi gátlástól ment világi söpředék úgy szállott rá a gazdasági katasztrófa éveiben egy elgyengült társadalom vérvesszett testére, mint a mérges legyek a hullára. Közveszélyes munkakerülők, más kárából élősökök szmokingos, monoklis jampecok, akiknek krözusi tökéje az elvetemülttség, jövedelme a megszedített kisemberek havi fizetése, tápláléka a nyomorgó családok szájától elorzott falat kenyér. Mindenütt láthatók, ahol pazarolni, csillogni, páváskodni lehet, de senki sem tudja rólok: honnan telik nekik? A becsületess emberek társadalma azt követeli a hatalomtól, hogy legyen irgalmatlan és parazitákkal szemben, akik aranyat csinálnak a mások veréből, akik fejedelmi vagyonokat tudnak elherdálni, miattal becsületess, józan tömegek nyomorúságtól sorvadnak el. Ha a törvény hiányos arra, hogy végezzon velük, ha ezeknek az elszánt parazitáknak az ügyessége kigyomódra sikrik át a törvény résein, akkor készítsünk új törvény szakaszt és végezzon a társadalom ellenségeivel a bíró, végezzon velük a börtön!...

NYILAS PÉTER.

Az ember földi és túlvilági élete közt olyan a viszony, mint a növény gyökere és annak szára közt. A gyökere sötétségben küzd, míg szára a küzdelem árán a világosságban lühdik.

*

A fajiság nem képes kiegyenlíteni a lelki ellentétet, de a lelki egység képes sok különféle fajt egy táborba egyesíteni.

W. F.

Pécs városa felett szakadt az eső. A közlekedési uton hőmpolygott a víz. A járókelők behúzódnak a házak ereszé alá. Mindenki védekezik a teljes elázástól. A piaci árusok összehúzódnak lepedőkkel védekeznek az eső ellen. Akik nem tudnak elbujni, dacolnak a hullámozó sáros, kavicsos hőmpolygó vízrel.

Magam is a Hamerli-féle vaskereskedés bejárata előtti terrasszon húzódtam meg. A nagy eső három arató munkást is izedszorított.

Aminthogy védett helyen érezték magukat, megszólal az egyik: „Gyönyörűek voltak a búzák. A szem oly kemény, mint az acél. A nagy szelektől és esőtől a búza lerogyott, összekeveredett, megégyeszer annyi munkába került a betakarítása.”

megszólal a második: „Mi lesz azzal a nyolc holddal, amit már levágtunk, keresztbebe raktuk és a szél széjjel szórta. Elég lesz két nap megszáritani és összerakni, ki fizeti ezt meg minekünk.”

Lehajtott fővel hallgatta végig a harmadik, a legidősebb a két előtesszóló beszédét, aki imígy folytatja: „Jól van ez így. Tudja az Isten, mit csinál. Mult vasárnap minden faluban kidobolták, hogy szabad vasárnap is dolgozni, érte büntetnem nem lesz. *Es látjátok, azóta mindig esik az eső.* Hej barátim nem jó az Istennek újjat húzni, mondja tovább. Az apám, az öreg apám is arató munkás volt. En is az vagyok. A hat nap munkaidő unos-untig elég. Reggel három óratól este tizenegy-féltizenkettőig talpon. Alig várta az ember azt a vasárnapot, hogy a heti port, szurkot, izzadságot lemossa és kicsit kipihenhesse magát. Asszonyaink legálabb vasárnap jobb melegéltel tehetnek elénk. Ime a törvény meg az egy vasárnapunkat is elvette, mert vannak lelketlen gazdák, akik erre fel vasárnap is dolgoztatnak velünk. Nem törődve azszal, hogy a piszok megész bennünket és a gyomrunk összelapul, mint a gyűrődészka.

A másik kettő csak a fejét rázta,

majd megszólalnak: „Igaz van kennek. Tudja Isten, mit csinál.”

Az eső szünni kezdett. A három munkás vállára vette kaszáját, szomorúan elballagtak.

Ezelőtt harminckilenc évvel nagy szárazság volt. Már csaknem minden elfonnyadt. Elhatároztuk, hogy Pünkösöd utáni szerdán körmenettel elmegyünk a Havi hegyre a boldogságos Szűz pártfogását kerem, hogy esdjen le hasznos esőt. A körmenet megtörtént. Fennnt szentmisét hallgattunk és rövid pihenő után hazafelé indultunk. Alig erünk a siklósi vámhöz, egy kis felhő kerekedett felettünk s alkora eső lett, hogy mi bőrig áztunk, de a határunk is.

Ebben az Isten végtelen kegyelmét látva, megfogadta a község, hogy minden év pünkösöd utáni szerdán körmenettel megy a Havihu.

Néhány évvel ezelőtt nagy körmenettel jöttünk haza a Haviról. Az Alsómalom-utcában egy faraktárban sok ember dolgozott, hatalmas fatömbök összerakásával. Mi szép Mária éneket énekelve haladtunk el a munkáscsoport mellett.

Az emberek gúnyosan nevettek felénk, majd kiabálni kezdtek: „Szercsenlénen balványimádók, buta parasztok. Jobban tettétek volna, ha otthon munkátokat végeztétek volna, mint itt a város kedélyét számsárgatokkal felizgátjátok.

Erre egy asszony szembefordul a csoporttal és a következőket mondta: „Igen mi el voltunk a boldogságos szűz Anyánkhöz és ott térdenállva könyörögtünk, hogy kérje szent Fiát, adjon áldást munkáikra, hogy az ilyen bitangoknak, istentelen hazaárulóknak is legyen kenyerük.

A munkások behúzódtak szűgyenükben, mi pedig buzgón énekelünk tovább:

„Egek királynéja, Mária segíts.”
Málomi

A téllenségben úgy fejlődik a rossz gondolat, mint a posványban a betegségek csirája.

— Az angol rádió imakönyvébe új imát iktattak be. (A magyar rádióknak nincsen imakönyve. Igaz — vasárnap és ünnepnap műsorszámok közötti istentiszteleteket, egyházi zenét és szentbeszédet, de hétköznapokon legfeljebb a tornatanár fohászkodik, a bemozdó csak jó reggelt kíván. Úgy látszik, nálunk csak így kerülhető el a felekezeti versengés, mert valóban nehéz volna eldönteni, hogy mely napokon mondjon a bemozdó katolikus és mely napokon keresztényen imát. Vagy pedig úgy oldaná meg a rádió is az ima kérdését, mint ahogy — nagyon bölcsen — megoldatott az iskolák részére: katolikus keresztvetés a keresztény ima előtt és után. Szóval még jobb, ha nincsen imakönyve a magyar rádióknak!?)

— Az angol rádió imája így hangzik: Mindenható Isten, aki lelkekkel megszentel az élet közönséges dolgait: ruházz fel bennünket és mindazokat, akik az utadon járnak, a széldség és jóakarát, a gondosság és önmuralom szellemével, hogy másokért való gondoskodásunk jutalmaképpen mi is megmeneküljünk a veszedelemtől és a hitetlen haláltól s élhessünk, hogy elindulásunkkor és megérkezésünkkor a Te nevedet dicsőítsük. (Nekünk magyaroknak mindezekre: a széldség és jóakarát, a gondosság és önmuralom szellemére, a veszedelemtől és hitetlen haláltól való megmenekülésre, Isten dicsőítésére — nincsen szükségünk!?)

— Harminc másodperc. (Hogy mit mondott a férfi a nőnek a gyermek fölehallatára, harminc másodperc alatt, az utcasarkon, azt nem írhatjuk le. De meg kell említenünk ezt az esetet, mert a harminc másodperces párbész olyan fellogást árult el gyermekről, nőről, szülőről, amely gondolkodóba éjtett volna bárkit is. Krisztus és a család... Krisztus és a

gyermek... és harminc másodperc elég arra, hogy füstbe menjen minden... egy férfi, egy nő és egy gyermek lelkében!?)

— Magyarország a nyugalom és béke országa. (Lássuk csak! Valaki, a rádió közvetített szentbeszéd után így nyilatkozott: „Csak engem zárnának egy szobába Banghával, majd elharagnám a torkát!” — Miért? — kérdezték tőle. — Azért — felelte — mert azt mondta, hogy buta munkás. — Szegény ember! Elhitte Bangha Péterrel, hogy így nyilatkozott. — Más: „Mondd meg a hitoktatódnak, hogy várjon még két évig, akkor majd felakasztjuk a szent olvasóra!” Arról volt szó, hogy a gyerekek hozzanak magukkal, ha van otthon, szent olvasót az iskolába. — Mindenesetre: szép nyugalom és szép béke van nálunk — csak az a baj — hogy kevesen tudják!?)

— Napokon keresztül díszelentegett az egyik kirakatban a Havihégyen álló kereszt tövében megörökített mozdulatművésznek csoportképe. (A katolikusok nagyobb dicsőségére! Azonban elmondhatjuk, hogy ennek a nagyon épületes látványosságának a sok szemlélője között — hála Istennek — mégis csak akadt egy katolikus és egy református úriember, akik megbotránkozva hozták tudomásunkra az esetet. Mire a megfelelő formában tiltakozhattunk volna a kissé merész és bántó reklám ellen, akkorra a fénykép eltűnt. Lehet, hogy észbekaptak, de az is lehet, hogy valahol kevésbé feltűnő helyen — még mindig gyönyörködött a járókelő közönség egy részét. A legérdekesebb az egész dologban az, hogy ilyen és hasonló felvételek még véletlenül sem készülnek a zsinagóga közelében, vagy a buzogányos torony alatt. Tudjuk mi azt jól, hogy ezek köztébe sem való a vallásosságát bántó izlés-

telenség. De úgy látszik, hogy egyedül csak rólunk, katolikusokról tételizik fel azt, hogy mi ügysem merünk szólni. Próbálják meg még egyszer! *

—A napokban pap nélkül temettek. (Állítólag azért, mert az illetőnek ez volt az utolsó akarata. Lehet. De a vörös virágokból mindenki megértette, hogy miért akarta így.)

Morzszakat kérünk.

Öreg foliánsban olvasom: „Ha Istennek tetsző dolgot akarsz végezni adj egy fillért életedben a szegénynek, tetszőbb dolgot teszesz vele, mintha haláloed után nagy fillérrakást hagysz hátra jó célra.” Vajjon gondolat-e erre azok a jóságos szívű emberek, akik a mostani ruha gyűjtéssel kapcsolatban a kevésből is adtak náluk még szegényebbeknek... és gondolat-e rá azok a jómódúak, akiknek még ma is szépen van, de sajnos nem nagyon adakoztak. Aldozatos kongregációs asszonyok végig járták a kath. testvéreket... és Isten nevében ruha-félélt, cipőt, ágý és ruhaneműt kértek, de sok helyen bármilyen szépen kérték is zárva maradtak az ajtók... a szívek. A tél pedig rohamosan közeledik és Misszióházunk ajtaján egyre többen zörgetnek... „csak egy darabruhát, csak egy pár viseltes cipőt, csak egy avult takarót adjanak...” „Az Egyház sorsa a Karitás” mondotta egy német püspök. Nyugodtan tovább fűzhetjük ezt a gondolatot: a haza sorsa... az én családom békéje és jövője talán éppen a jól megszer-

vezett Karitászon fordul... (Gondoljunk Spanyolország elhanyagolt néprétegeire!)

Egyházközségi Karitásunk fáradságot és áldozatot nem kímél, hogy minél több embertestvéren segíteni lehessen... állandó harcot folytatunk szegénységgel, munkanélküliséggel, de hogyan harcolhassunk munióció nélkül...? **Munióciók, a hívek kegyes adományai...** azért nagyon kérjük, aki még nem adakozott volna a mostani gyűjtéshez, pótolja azt! Adjanak, de ne csak most, hanem ha van felesleges régi ruha, edény, bútör, ágýnemű, fehérnemű, juttassák azt el hozzánk évközben is. Egy időben adott avult, jó melegruhán, egy öreg, de rendbe hozott cipőn, viseltes kabátón talán embersorsok fordulnak meg, ökölboszorult kezek simulnak ki... vörös nyugtalanságok csitulnak el. Higgyük ezt el... sok minden fordul az alkalmas időben adott segítségen. Adjatok, hogy a Karitás is adhasson! Telefon: 18-78. Híváshoz házhöz is elmegyünk.

Ch. n.

PÉCSI KATOLIKUS KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK névsorát szakmák szerint állandóan hozni akarjuk lapunkban és mindenképen reklámozni fogjuk őket. A Tudósító anyagi helyzete azonban nem engedi meg, hogy ezt díjmentesen megtehessük, azért csak a költségek megtérítéséért — tíz számban való megjelenésért — évi négy pengőt kérünk egy-egy személytől, amely összeg részletekben is fizethető. Jelentkezéseket felvesz a Tudósító hirdetésgyűjtője: Hirling Géza ny. Máv. előljáró, Széchenyi-tér 12. sz. alatt. Hirdetőinket természetesen ezentúl is díjmentesen tesszük be a névsorba.

TIZ CSALÁDI HÁZ ÉPÜL

SOKGYERMEKES CSALÁDOK RÉSZÉRE!

A belvárosi római katolikus egyházközség szociális alkotásokkal ünnepli meg a templom 250 éves jubileumát!

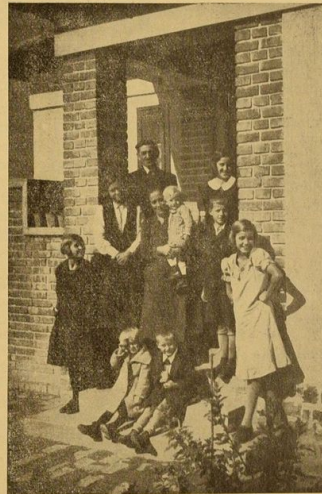
Kétszázötven éve annak, hogy Magyarországot a másfél százados török rabtság után újra megváltotta Krisztus keresztje. Ez a győzedelmes Kereszt odakerült a törökvilágból itt maradt dsámi égre néző félholdja fölé itt is, Pécs város kellős közepén.

Méltó ünneplést készített elő az egyházközségi tanács ez alkalommal. Olyant, amely az Isten dicsérésének és felebaráti szeretetnek, az imádságnak, de a gyakorlati katolicizmusnak szinte páratlanul modern példája.

A 40 óras szentségimádás és kilenc havi első pénteki hálaadó ájtatosságaim kívül, **10 olyan családi ház felépítésére indít akciót, amelyekben sokgyermekes, szegénysorsú családok kapnak tágas, egészséges családi fészket.**

Mialatt az agyonhirdetett családvédelem éveiben a városban beteges tünetté fajult, hogy tisztességes, fizetni tudó családok kizárólag gyermekeik miatt nem kapnak bebocsájtást, azalatt **egy ismeretlen jötevő 20.000 pengőt ajánlott fel a sokgyermekes családok házára az egyházközségnek a 250 éves fennállás emlékeztére.**

Ez nemcsak példájában, de öszszegében is impozáns adomány lesz az alapja annak a nagyszerű építkezésnek, amely a megyeri kertvárosban már álló, Kis Szent Teréz nevét viselő karitás ház mellett újból a sok szóval beszédesebben bizonyítja, hogy a katolikus gondolat minden időké. Seregét tudott állítani a török veszedelem megrontására, de megértést és megoldást tud mutatni a szociális problémák mai nem kevésbé veszedelmes tömkelegében is. A megyeri kertváros karitás házában egy éve már, hogy egy nyolc gyermekes szegény család találhat lakást mentes otthonra. Az ismeretlen jötevő és a pécsbelvárosi egyházközség új nagyszabású jubileumi akciója oda-

A Kis Szent Teréz-ház boldog lakói.

sorokat melléje még másik tíz ilyen családi otthont, — erre igazán elmondhatni, — Isten dicsőségére és az emberek okulására!

Mivel 20.000 P maga kevés a 10 ház felépítéséhez, az **egyházközség szeretettel kéri és várja a további adományokat**; hisz a Kis Teréz-házat is ilyen apró adományteglékből építették fel. Bármily kis összeget szívesen fogadnak. Aki teheti, igényes rendes havi hozzájárulást vagy adjon kamatmentes kölcsönt, aminek visszafizetését záros határidőn belül az egyházközség munkálja. Egyes iparosok, sőt szegény munkások is jelentkezhetnek bizonyos garánták ingevens elvégzésére. Szaporítsuk ezeknek a számát! Tehetségéhez mérten mindenki járuljon hozzá, hogy a felebaráti szeretetnek ez a korszerű műve minél előbb megvalósuljon!

HIREK.

Szent Mór Pécs második püspökének kilencszázéves jubileuma. 900 évvel ezelőtt élethál harcát vívta a magyar pogányság a már mindenütt diadalmaskodó kereszténységével. *Szent István* leghevesesebb munkatársa *Mór* Pécs püspöke volt. Az elhivatottság szent lábában éve járta a falvakat, prédikált, harcolt, vigasztalt s a féktelen, de természetében jóindulatú igazságserető népet sikerrel vezette a kereszténység felé. Püspökségének 900 éves jubileumán nyolc napos ünnepséget rendezett Pécs, az ősi püspöki székhely. De ünnepi megemlékezést tartott az egész egyházmegye. A pécsi ünnepségek október 24-én kezdődtek és 31-én fejeződtek be. Az ünnepségek központja a Szekesyház volt. Minden este 6 órakor Szent Mór áldás volt sz. beszéddel. Ezekre a litániákra a többi plébániák hívei és az ifjúság lelkipásztoraik vezetésével körkörümentileg vonultak fel és ezen lelkipásztorok mondották a sz. beszédek.

A belvárosi templom jubileuma. A jubileummal kapcsolatos 40 órás szentségimádás a híveknek nagy buzgóságáról tett tanúságot. A templom állandóan tömve volt. Amikor a legkevesebben voltak — hajnali 3 és 4 óra között — akkor is 95 ájtatos imádkozó térdelt az eucharisztikus Úr Jézus előtt. Megható volt, hogy a legkülönbözőbb társadalmi osztályokhoz tartozó emberek milyen nagy áhitattal ünnepelték ezt a hála-napot;

és igen szép példaadás volt 14 katonatisztnek a közös imaórája is. A befeljáró fátylas körmenet pedig — amelyben Pécs városának vezető katolikus férfiai is impozáns számban vettek részt — felejtethetetlen élmény maradt minden résztvevőnek a lelkében.

Az Akció Katolika pécs egyházmegyei új igazgatója. Virág Ferenc megyéspüspök az Akció Katolika pécs egyházmegyei igazgatójává *Hajós György dr.* tb. kanonok, teológiai tanár, a jeles egyházi szónokot nevezte ki. A Győr-örs József halálával árván maradt igazgatói szék *dr. Hajós György* tb. kanonok kinevezésével a legméltóbban nyert betöltést. Az ő lelkesége, emberi és papi erényei, tudása és gondolatgazdagsága méltóvá és alkalmassá tesz- sik erre a fontos munkakörre.

Egyházmegyei gyász. Ismét gyász érte a pécsi egyházmegyét. Október elején meghalt *P r o k s c h* Ferenc n. püspökszenterzsébeti plébános. A 83 éves plébános 1923-ban vonult nyugalmába s azóta Pécsen élt. Elhalálása az egyházmegye papsága és volt hívei között nagy részvételt keltett.

Egyházmegyei kitüntetések: A pécsi egyházmegye két kiváló papját tüntette ki Virág Ferenc megyéspüspök. A főpásztor *Gaal János* paksi plébánosnak a Szentséges Üdvözítőről nevezett székszárdi címzetes apátságot, vitéz *Makray Lajos* tolnai plébánosnak az ireghi címzetes prépostságot adományozta. A kitüntetés általános

örömmel találkozik a pécsi egyházmegyében, mert mindkét kitüntetett osztatlan szeretetnek örövend s amellett kiváló lelkipásztori és közeleti munkásságukkal egyházi szempontból is jelentős érdemeket szereztek.

A Pécsi Női Lelkigyakorlatos Otthonban a 3 napos zárt lelkigyakorlatok sorrendje: november 2 és december 26. Kezdet mindenkor a jelzett nap délutánján. Részvételi díj az egész időtartamra 8 pengő. 15 személy-nél külön időpontot lehet kérni s utazási kedvezményben is részesülhetnek. Érdeklődni s jelentkezni lehet a Lelkigyakorlatos Otthon vezetőségénél Pécs, Máttyás Flórián-utca 46. Telefon: 34-34.

A budai külvárosi katolikus körben örömdetesen javul az élet. Nemcsak a tagok létszáma emelkedett, hanem a tagok is mindig többen és többen látogatják a kört. A közelmúltban rendezett és jól sikerült társasvacsorák pedig a régóta kívánatos családias összejövetelek meghitt, barátságos hangulatát hozták vissza a kör életébe. Jóllehet a kör anyagi helyzete még elég gondot ad a vezetőségnek, azért a vezetőség mégis kifejtette a farságot, a külső termet átjavitatta és rendezte-hozatja a dísztermet is, amelyet aztán előnyös feltételek mellett szívesen enged át más egyesületek által rendezendő kulturális vagy szórakoztató összejövetelekre. Minden erejével arra törekszik, hogy a tagok jól érezzék magukat a körben. Gondoskodik hasznos és kellemes összejövetelekről, figyelmes és olcsó kiszolgálásról.

Az asszonyszövetség teadélutánja. November 8-án, délután 5 órai kezdettel rendezi a budai külvárosi Asszonyszövetség jótékonycélú műsoros teadélutánját a budai katolikus körben. A

befolyó jövedelmet teljes egészében a leginkább rászoruló, szegénysorsú iskolás gyermekek téli felruházására fordítjuk. A színvonalas műsoron szerepel *Kocsis László*, aki a halgatóságot. *Merényi Ferenc* hittanár: Utazás a Dunántúlon címmel mozgóképekkel bemutatja a leánygimnázium tavaszi kirándulását. *Bátory József* magyar dalokat ad elő *Molnár Margit* zongora kísérete mellett. Az élő szobor című egyfelvonásos vígjátékot előadja a Szent Katalin Kongregáció. A Mindenszentek templomának kiváló énekkara *Radnai Antal* karnagy vezényletével énekműveket ad elő, a műsor elején és végén. Beszédet tart *Hantos Béla* az Asszonyszövetség egyházi tanácsadója. Az 50 filléres teajegyek árusítását már megkezdték. Külön meghívókat nem bocsátanak ki, hanem a vezetőség ezúton hív meg minden érdeklőt.

Tolna. November 1-én: Gyász-ünnepség a temetőben, melyen az ünnepi beszédet Pittesser Antal vikárius tartja. Az ünnepségen részt vesz a községi előjáróság — egyesületek és a tolnai katonaság. November 28-tól 8 napon át mindennap missziós szentbeszéd lesz, azaz „**Nagy misszió**”, melyet a budapesti Domonkos atyák fognak tartani.

Szerkesztői üzenetek.

Egy nagyobb katolikus társaság. Szíveskedjenek elolvasni mult számunkban az S. András dr. úrnak írt üzenetét. Önöknek is csak ezt írhatjuk. Bármily nagy fájdalommal látjuk a nem-keresztények pártfogását még vezető katolikus körökben is — sajnos — nekünk nem áll módunkban ezen segíteni. A jövőben legalkalmasabb lesz sorainkat egyenesen illetékes helyekre intézni.

Benedek Rózsi

angol francia női szabó

Szakszerű precíz munka. Szolid árak.

Műszaki legizlésebb kivitelben

női kabátokat, kosztümöket, ruhákat estélyi toilletteket, továbbá intézeti és gyermekruhákat.

Ul Jakcím : Kisflórián-utca 4. szám.

Író volt... „híres író!” A legnagyobb szalonokban is csak így emlegették: a nagyszerű, a kiváló...

Megkapó formába öntötte mindig a mondanivalóját. Különös, érdekes ize volt mindennek, ami a tollát elhagyta. A kiadók versenyeztek érte... Vas-csorákra hívták...

Es a csemege, a gyöngyöző pezsgő és a kékfelhős szöke szivar között ravaszul duruzsolták a fülébe:

— Mondja mester... nem volna véletlenül egy kis kézírata a számunkra?... Nagy szükségünk volna rá...

Bámulatos gyorsan keltek el ügyesen illusztrált könyvei. Divat volt őt olvasni.

Újságárosok... az állomások bódéi feltűnő helyen mutogatták a műveit. A kórházakba is bekerültek, hogy megnevevessék a haldoklókat.

A határon túl megismertették a tömeggel a fordítók.

Gőzhajók, madzsonyok, repülőgépek szállították mindenfelé.

Az egész világon mocskolták a lelkeket.

Es az idegen botránkozva s némi kárörömmel sóhajtott fel, amikor letette a könyvet: „Ejnye, ejnye, ezek a franciák!...”

*

A divatos író ölebe hullott a pénz. Előkelő szálló Párisban... Villa a tengerparton... Pompás yacht... Sütikézés a Rivierán... Siker... Hódolat... Meghívások... Amikor megjelent valahol, szalonokban... lö-versenyeken... a férfiak meghatottan suttogták: ez ő!...

A nők majd elnyelték a szemükkel...

A fiatal lányok névalírásiért esedeztek lépten-nyomon...

*

A híres író nemcsak pénzt szerzett az évek múlásával, hanem — reumát is.

A mája rendetlenkedik. Vichyben tisztítja...

Veséi miatt Vittelbe utazik...

Rakoncátlankodó beleit Plombières-ben próbálja jobb belátásra bírni...

Üdül... pihen... sétál... Gondolkodik... Szembenéz önmagával...

— És mit lát?... Hiszen ez a hanyatlás!... alkonyodik...

Hova megy?... Merre?... Mennyi időre?...

Nem tudja... De valami közeleg... A gépezet lassít...

Borotválkozásnál fölfedezi arcán a csúnya ráncokat, melyeket a szakácsnője — elég tapintatlanul — „temetővirágok”-nak nevez...

A jó lsten akaratából egy szegény, beteg pap kerül az útjába, egy ember, aki még nem olvasta a „híres” író műveit és aki egy csöndes este minden kertet és filozofálás nélkül így szól hozzá:

— Azt hiszem, készülődünk kell mindkettőnknek, hogy megjelenjünk a jó lsten előtt...

— Mindkettőnknek!? — kiált föl ijedten.

— Természetesen!... Én is benéztem ma reggel a tükörbe. Majdnem olyan rossz bőrbem vagyok, mint Ön...

— Én... én... annyira betegnek látszom?

— ...!!

A mondat megtette a hatását... Ez a végzetes, logikus mondat, az egész emberi élet konklúziója: „Készülünk kell, hogy megjelenjünk lsten előtt”.

Teljes bizonyosságával dolgozik ez a gondolat... Megbolygatja a híres, a gazdag ember lelkét.

Híres?... Gazdag?... Micsoda íróna a Halál előtt!

Mi tette híressé? Gazdaggá?

Lassan-lassan valami megbánás-féle ébred föl benne.

Amit sohasem értett meg, most megérti...

Megrémül... de annyira, hogy egy szép napon megjelenik az öreg pap egyszerű szobájában:

— Mit kell tennem?...

— De hisz' ez világos, mint a tiszta víz! Meg kell gyönnia...

— Igen.

— És mindenekelőtt, mindent jóvátenni!...

*

Gyónni még volt ideje, de jóvátenni már nem... Mert nagyon rövid idő múlva meghalt.

És megjelent az Úr előtt. Megjelent a gazdag ember az ő nagy nyomorúságában.

Mentségére semmit sem hozhatott föl.

Megértette mindjárt, hogy lelke ebben az elhanyagolt állapotban, a csúf, sötét bűnök nyomaival nem léphet be abba a ragyogó fényességbe, amely megvilágítja a lelkiismeretnek még a legprányibb titkos foltját is.

Tehát elindult, hogy kitöltse büntetését.

Különös módon bűnhődik.

*

Oh, ha megakadályozhatná a munkái terjedését!

De látnia kell, hogy sokszorozzák meg a kapós kiadásokat az élelmes kiadók.

A könyvgyűjtők számára külön díszes példányok készülnek.

HEGEDŰOKTATÁST

vállal Szendrődy István

hegedűtanár. Szakszerű és lelkiismeretes oktatás akadémiai tanterv alapján. Tehetséges szegénysorsú növendékeknek tandíjkezelmény. — Jelentkezés naponta 5-6 óra közt, Anna-utca 10. sz.

És ennek a sok trágárságnak a fínom japán papír csak meghosszabbítja az életét: már csak azért is örízni, becsléni fogják, a „könyvtár dísz” lesz...

Fájdalma tetőfokra hág.

— Meddig kell még ittmaradnom? — kérdezi sokszor, kétségbeesetten. — Addig a napig, amikor utolsó könyved legutolsó lapja is megsemmisül és nem árthat többé senki lelkének a földön...

Franciából: H. Cs.-né.

FÉNYSZÓRÓ.

— Mi, katolikusok a proletáriátus megváltását sürgetjük...

*

— Abban az erős meggyőződésben, hogy a nép ösztönösen megérzi az igazságot, igyekezzünk kellő időben megtalálni és kialakítani az annak megfelelő életformát, **nehogy** a nemzet élet nemritkán előforduló megárdoktatásainak idején a nép, ösztöneitől indítatva, maga értelmezze a **szociális igazságosság hiányának okát**, mert különben a nép lesz vádoló, bírós és hóhér ugyanabban a személyi összetételben.

*

— **Az állam** — amíg nem késő — valósítson meg olyan társadalmi reformot, amely áthidalja a jelen valósága és a szociális igazságosság követel-

ménye között tátogó szakadékok.

*

— **Az Egyház** a közös szolgálatára rendelt vagyonát a társadalom előtt olyan formában jelenítse meg, hogy az Egyház vagyon tárgyiban mindenki félreértést kizáró módon felismerhesse ezeknek kizárólagosan közérdekű rendeltetését.

— **Az inségmunka és az inségbér** az irgalmasság dolga. Ha az egyik nagyobb a másiknál, akkor csak az inségbér lehet több az inségmunkánál, mert a fordítottja lelkiált az égére. (Kat. Sz.)

*

— **A Katolikus Akció** nem politikai, de mindenegyes katolikusnak joga, sőt kötelessége politikálni. Eppen eleget hirdette már a magyar katolicizmus az evangélium szociális igazságait. Ezek

az igazságok mikor jelentkeznek s mikor törnek a hatalom felé mint politikai és közéleti elvek?!

— A Katolikus Akciónak a mai különösen nehéz viszonyok között első-sorban a munkásosztály segítségére kell sietnie és nemcsak lelki, hanem anyagi érdekeit is teljes erővel kell fölkarolni. (M. Kult.)

— A nagyméltű Prohászka sok-sok évvel ezelőtt már hallani vélte a vészharangot, mely az európai kultúra fölött megkondult és amely a teljes pusztulásnak, a kö-kövön nem maradásnak volt a jövendőelője; hacsak magába nem száll, meg nem jobbul, helyesebb utakra nem tér az emberiség. S ez a vészharang, mely évtizedekkel ezelőtt csak lángeszek előrelátó lelkeiben csendült fel figyelmeztetően, ma már az eltompultak, a nehézkesekek, a csak a maguk jólétével törődő közömbösök fülebe is süketítő erővel zúg. A világháború közvetlen befejezésekor kelet felől harsogott föl, a két világrégen elnyúló Oroszbirodalomból. Mostanában épp az ellenkező irányból, Nyugateurópa legtávolabbi országainak egyikéből, Spanyolországból hangzik. (Élet.)

— A katolikus politikának vannak nagymúltú kitérőeségei, akiknek tiszta szándékát nem vonja kétségbe senki. Csak nincsenek fiataljai, akik csinálni tudnak a politikát, nemcsak nézni és ellenőrizni, akiknek joguk volna az érvényesülésre. Nem tudott kinevelődni ebből a több mint negyven éves katolikus politikából olyan tartalék, amely minden pillanatban készen állna arra, hogy átvegye az ország kormányzását.

— Tessék vállalkozni, mozogni, élni, lelkesedni, színt vállalni és főleg érintkezést találni azokkal a tömegekkel, amelyeknek nincs sok idejük a szóraközségre és martalékul esnek a felforgatásnak, ha nem lesz aktív katolikus politika.

— A legnagyobb baj a keresztény pártok szervezési munkájában, hogy nincsenek olyan vezetőemberek, akik közvetlenül a munkássággal érintkezzenek — mondja a volt szociáldemokrata agitátor. — Hiányzanak a munkásvezérek, akik egész nap, a munkások alatt és a déli pihenéskor, valamint este, a napi munka befejezése után is együtt vannak embereikkel. Nincsak gyülekezők, buzdítsák őket az ellenállásra és a bolsevista agitáció leküzdésére, hanem amikor kell, álljanak melléjük és védjék meg őket a másik oldalról érkező ellenséges, agresszív támadásoktól.

— Jelszavak és világnézet a munkások között a megélhetés kérdéseire redukálódnak.

— Nem tagadjuk — írja Muckermann — hogy Spanyolországban és másutt, sőt egyházi körökben is vannak sokan, akiknek nincs világszó pillantásuk abban, aminek szociális téren történnie kellett volna.

— Spanyolországban erjednek ma mindazok a romboló erők, amelyek Európát és a világot tenyegetik, de ugyanakkor felszínre vetették az események azt az egyetlen erőt is, amely a világot forradalmasító mesterkedésekkel szemben erős belső ellenállásra kész: ez az erő a kereszténység, Spanyolország felébredt katolikus szeleme.

— Nem azért jöttünk, hogy megvédjük bárkinek is bármilyen előjogait — mondta Franco tábornok. — A mi mozgalmunk elsősorban népmozgalom. A szegényeket akarjuk megvédeni. A munkások nem szűkölködnek majd munkára nélkül. A népért és a közeposztályért emeltünk legyvert. Teljes mértékben tiszteletben tartjuk a vallásszabadságot, de Spanyolországot melyen katolikus szellemben akarjuk kormányozni. Az embernek hinnie kell Istenben és a hazában, mert különben nem méltó az emberi névre. (Új Kor.)

Összeállította: T. E.

KÖNYVEK.

Budavár visszavételéről: „Keresztel a felhold ellen” címmel most jelent meg a Mária-kongregáció kiadásában (Bp., VIII., Mária-u. 23.) Tóth Nándor pályanyertes színműve, 5 képen, műkedvelői színpadok számára.

Ragogyó korfestés, meleg beleélés a kor történeti levegőjébe, a mult szereplő nagyjainak (XI. Ince pápa, Buonvisi bíboros, Marco d'Aviano, Eszterházy nádor, Apafi és Teleki, Károly és Savoyai Jenő herceg, Abdi basa stb.) pompás és jellemző megfestése, lüktető dikció és döbbenetes drámai egymásután emelik ezt a pályanyertes munkát ezirányú irodalmunk legnagyobb értékei közé. Budavár visszavételének jubileumi esztendőjében szinte hazafias és katolikus kötelességünknek kell tekintenünk, hogy ezt a remek történeti színjátékot lehetőleg minden nagyobb egyesület és

ifjúsági színpad még ez év folyamán színrehozza.

Az előadási jogot a kiadónál 20 példány megvásárlásával lehet megszerezni. Egy példány ára 60 fillér.

Katona Jenő: Magyar hitleristákról. Az ősi könyvpiac politikai szenzációját Katona Jenőnek most megjelent könyve a Magyar hitleristákról. Tizen-négyszáz arckép az „új világ”-ból, nyers rajzai egy torz reformorkszak legtöbbször szereplő figuráinak. Az olvasóközönség nem csupán Marton, Meccsér, Festetics, Antal, Bornemisza, Beldi stb., hanem mások figuráira is rá fog ismerni e ragogyó tollal, a meggyőződés hevével és a maró ironia eszközeivel megírt munkában. A 100 oldalas könyv Cseréplávi kiadásban rendkívül elegáns kiállításban jelent meg. Ára egy pengő. Mindenütt kapható.

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Nov. 1. Mindenszentek ünnepe. Első vasárnap. Egésznapos szentségimádás. Este 6 órakor szentbeszéd, utána az utolsó rózsafüzérelés, majd gyásztiszteltetés a halottakért. Nov. 2. Halottak napja. 9 órakor ünnepélyes requiem. Nov. 3. A pécsi püspökökért 9 órakor gyászmise. Nov. 4. Az elhunyt kanonokokért 9 órakor requiem. Nov. 5. Szent Imre herceg ünnepe. 8 órakor a Corpus Christi-kápolnában votív-mise szentségi körmenettel. 9 órakor ünnepi szentmise. Nov. 6. Első péntek. 7 órakor szentségi mise a Corpus Christi-kápolnában. 9 órakor gyászmise az egyház elhunyt jötevőit. D. u. 5 órakor Szívörégi ájtatosság. Nov. 13. A trianoni békeszerződés ratifikálásának évfordulója. 9 órakor ünnepélyes szentmise a hazáért. Nov. 20. II. Ottó örökös király születésnapja. 9 órakor főpapi nagymise. Nov. 29. Advent első vasárnapja. 6 órakor első Roráté. Nov. 30. Szent András apostol ünnepe. 9 órakor ünnepélyes szentmise — A litániák a székesegyházban nov. 5-től este 5 órakor lesznek.

Belváros.

A Jézus Szíve nagy kilenced a belvárosban. A belvárosi templom fennállásának 250 éves jubileuma alkalmából a plébánia hívei hálaadásul Jézus Sz. Szíve tisztelére nagy kilencedet vezetnek. Ebből az alkalomból minden hónap első csütörtökjén délután 6 órakor a belvárosi plébánia-templomban Hajós György dr. tb. kanonok, teológiai tanár szentbeszédet tart. November hónap szentbeszéd 5-én lesz, ezt követően pedig litánia és áldás. Első pénteken szentmisék vannak reggel fél 7, 8 és 9 órakor.

Halottak napja a temetőben. Halottak napján a temetői Sz. Mihály templomban reggel 8 és 9 órakor szentmisék lesznek, a rendes gyászmise pedig november 9-én reggel 9 órakor lesz.

Karácsonyi vásár. Az Iparos Asszonyok kongregációja december hó 6-án tartja a Legényegylet díszterében a XIII. karácsonyi vásárt. A vezetőség kéri a kongregáció ismerőseit és jóakaróit, hogy az idei évben is gondoljanak a szegényekre, akiknek a javára és felségélyezésére lesz a karácsonyi vásár egész jövedelme fordítva.

Budai külváros.

Mindenszentek ünnepén, vasárnap, nov. 1-én Péterfilillér-gyűjtés. Este 6 órakor szent beszéd és gyásztiszteltetés.

November 2-án, halottak napján 7 óra-
kor gyászmise meghalt hőseinkért, ¼8
órákor az összes meghalt hívekért, 8 óra-
kor az iskolások csendes szt. miséje a
Spanyolországban elesett testvéreinkért.
¼9 és 9 óra-
kor csendes gyászmisék.

November 6-án, pénteken, 7 óra-
kor Jézus sz. Szívének miséje.

November 6-án, pénteken, ¼8 óra-
kor szt. mise hazánkért.

November 7-én, szombaton, 6 óra-
kor újhold szt. mise a havi kápolnában.

November 29-én, vasárnap, Advent első
vasárnapjával kezdődik az adventi bűn-
bánati szt. idő. Minden reggel 6 óra-
kor énekes hajnali szt. mise és gyónatás.
Vasár- és ünnepnapokon tehát ¼7 óra-
kor nincs szt. mise, de delután 3 óra-
kor mindig hitelmiséz szt. beszéd. Adventben
ünnepélyes esküvőt vagy zajos lakó-
dalmat tartani nem szabad.

A stírok díszítése miatt ne mulasszuk
el a szigorúan előírt szt. mise hallgatását.
A szt. mise hallgatásával többet használ-
unk elhunytainknak.

Mindenszentek temploma.

Nov. 1. A templom védőszentjének ün-
nepe. Szentmisék ¼8 és 9 óra-
kor. A 9
órai nagymise alatt szentbeszéd. D. u. 5
órákor szentbeszéd, utána rózsafüzér-
ájtatosság és gyász-szertartás az összes
elhunyt hívekért. **Nov. 2.,** halottak napján
korporos gyászmise az elhunytakért ¼8-
kor.

Nov. 24-én a nagy karmelita szentnek,
Keresztes Szent Jánosnak ünnepe. A róla
való megemlékezés előtte való vasárnap-
on, **nov. 22-én** lesz. Mindazok, akik az
ünnepel kapcsolatban gyónnak és áldoz-
nak és nov. 24-én a karmelita zárdával
kapcsolatos Mindenszentek templomot
meglátogatván, ott a pápa szándékára
imádkoznak, teljes bűcsút nyerhetnek.

A pécsi karmelita zárda kiadványai:
1. **Az Isten jegyese** (Erzsébet nővér élet-
rajza). Ara 2.50 P. 2. **Rozmánszán Boldo-
gok a békeésések** (novellák). Ara 3 P.
3. **Rozmánszán Keresztes hősök** (versek).
Ara 2 P. Ezeket kívül kaphatók a zárdá-

ban: **Kármel ékessége** (imakönyv, köt-
ve). Ara 6 P. **A Karmelita-skapuláre kézi-
könyve**. Ara 0.20 P. **Dirc kincsek Dezső:**
A tökéletesség hármastája. Vasárnap-
közveti. Ara 2 P. **Börkötésben** 3 P. **Szebb aján-
dékot,** mint jó könyvet, nem adhatunk.
Ha magunknak vagy másoknak szép aján-
dékot akarunk adni, szerezzük be eze-
ket a könyveket.

Szigeti külváros.

November 1-én: Mindenszentek ünne-
pén a szent misék vasárnapj sorrendben.
Este 6 óra-
kor szent beszéd, Rózsafüzér,
gyászszer-
tartás a plébániánk minden
megh-
holtjaiért. **2-án:** Halottak napján 6
óra-
kor gyászmise a ferences missziósöz-
vetség megholt tagjaiért. 8 óra-
kor ugyan-
csak gyászmise a plébániánk megholtjai-
ért. **6-án:** Elsőpéntek reggel 6 óra-
kor szent-
ségese nagymise, Szentésimádás 8
óra-
ig. Előtte való csütörtökön delután
gyónatás. **8-án:** Egész napos Szentés-
imádás. 8-ától kezdve a vasár- és ünne-
papi delutánai ájtatosság 5 óra-
kor lesz.

Felhívjuk híveink figyelmét, hogy P.
Grácián kínai misszionárius nov. 11-
től 18-
aig városunkban tartózkodik, mely
idő alatt missziós előadásokat fog tartani
a kínai ferences missziók életéből.

Győr város.

Nov. 1. Mindenszentek ünnepe. Templomi
gyűjtés Péterfilillerekre. Este ¼6 óra-
kor rózsafüzér litániával kapcsolatban ájtat-
osság az összes megholt hívekért rövid
szentbeszéd. Liberával. **Nov. 2.** Halot-
tak napja. ¼8 óra-
kor az összes meg-
holtakért, 8 óra-
kor a világháborúban el-
esett hőskö-
rtekért lesz énekes, korporos-
gyászmise. **Nov. 5.** Szent Imre herceg
egyházi ünnepe. **Nov. 6.** Első péntek. ¼8
óra-
kor Jézus Szíve szentmise. **Nov. 13.**
A trianoni békeparancs beicikelyezésé-
nek évforduló napja. ¼8 óra-
kor énekes
szentmise lesz a hazáért. **Nov. 19.**
Magyarországi Szent Erzsébet napja. **Nov. 25.**
Szent Katalin szűz és vértanú napja. **Nov. 29.**
Advent első vasárnapja. **Nov. 30.**
Szent András apostol egyházi ünnepe.

Hajnali misék adventben november
30-tól kezdve december 23-ig bezárólag
minden hétköznapon reggel 6 óra-
kor lesz-
nek templomunkból.

Nem mindegy, hogy mit olvasunk! A legjobb lapokat olvassuk!

Napilapok:

Kitűnően szerkesztett, magas színvonalú napilap a NEMZETI UJSÁG. Egy óra 4 P. — A Tudósító szerkesztőségében rendelve új előfizetők részére nagy árengedmény. — Mindenről gyorsan és olcsón tájékoztat a 4 filléres ÚJ NEMZEDÉK. — Népies irányú az ÚJ LAP. Egy óra 1.40 P. — Hazánk legelterjedtebb vidéki napilapja a DUNANTÚL. Egy óra 2.50 P.

Folyóiratok:

A katolikus értelmiség tudományos és irodalmi kincstára a MAGYAR KULTURA. Megjelenik havonta kétszer. Negyedévre 3 P. — Az aktív katolicizmus bátorzavú folyóirata a KORUNK SZAVA. Megjelenik kéthetenként. Félévre csak 3 P. — Irodalmával is előrangú a KÉPES KRONIKA. Rádió, színház, film, divat és kézimunka rovat. Heti lap. Negyedévre 2.40 P. — Tudományos folyóirat kiváló irodalmi szemlével a KATOLIKUS SZEMLE. Havilap. Egy évre 10 P. — Kiállításban, szerkesztésben, tartalomában megújult az ELET. Heten-
ként jelenik meg és mégis csak egy pengő egy óra. — Az összes hitbuzgalmi lapok között a legjobban van szerkesztve a MARIÁKONGREGÁCIÓ. Megjelenik havonként. Egész évre 3.20 P. — A MUNKASIFJÚ annyira érdekes, hogy nemcsak a tanoncok, hanem mindenki érdeklődéssel olvassa végig. Havilap. Egy évre 2.40 P. — A magyar falu kedvenc vasárnap olvasmányja a NÉP-UJSÁG és a németnyelvű PFARRBOTE. — Minden katolikus hetilapja A SZIV. Havi folyóirat férfiaknak: CREDO. Egy évre 3 P. Nőknek: ROZSA-FÜZÉR KIRALYNEJÁ. Evi előfizetés a szép naptárral együtt 4.50 pengő. — A konstruktív magyar szellem terjesztője és bátor harcosa a FIATAL MAGYARSÁG. Havonta jelenik meg. Evi előfizetése 2.40 P. — ASSZONYOK-LÁNYOK a katolikus nők folyóirata. Minden modern kérdéssel havonként tájékoztat. Egy évre 2 P. — Lányoknak: NAGYASSZONYUNK. Egész évre 5 P. — Fiúknak: ZASZLÓNK. Egy évre 5 P. — Gyermekeknek: TÚNDÉRVASÁR. Negyedévre 1.30 P.

Az igaz katolikus — katolikus lapot olvas.

Az összes katolikus lapok megrendelhetők: Katolikus Hölgyek Országos Sajtógyűlése, Budapest, VIII. Horánszky u. 20. sz. és Pécséti Inczedy Dénes-u. 2/2. sz.

Igaz katolikus vagy?

Nem vagy igaz katolikus,

ha megtűröd házában a nemkatolikus lapot.

Melyek a nemkatolikus és részben katolikus ellenes lapok?

AZ EST, PESTI NAPLO, MAGYARORSZÁG (az úgynevezett Est-lapok) katolikus szempontból súlyos kifogás alá eső és a forradalomban kompromittált zsidó lapok. — **UJSÁG.** A harcos zsidóság lapja, keresztényellenes céltartással. — **MAGYAR HIRLAP.** A zsidó szabadkömüvesség szócsovéja, a betiltott VILÁG utódja. — **ESTI KURIR.** A radikális zsidóság delutánai lapja. — **MAI NAP.** Ugyanaz delben. — **FRISZ UJSÁG.** Selejtes apróhirdetési néplap zsidó szerkesztésben. — **PESTI HIRLAP.** A liberálisizmus és a támadó protestáns irányzat napilapja. — **BUDAPESTI HIRLAP** és **8 ÓRAI UJSÁG.** Gyakran támadó színezetű protestáns lapok. — **NÉPSZAVA.** A vörösök izgató lapja. — **PESTER LOYD.** Látszólag színtelen, valójában katolikus ellenes. — **MAGYARSÁG, ÚJ MAGYARSÁG,** közömbös. — **A REGGEL, REGGELI UJSÁG, HÉTFOI NAPLO, MAGYAR HÉTFOI, NEMZETI FIGYELŐ.** Egyik sem katolikus. — **SZINHÁZI ÉLET, DELIBÁB**-ról csak ennyit: nem katolikus kézbe való.

Katolikus Testvér! Ha a katolikus ellenes lapot filléreiddel támogatod, — Krisztus ellenségét segíted! Minden idők közömbösehez szól az Úr szava: „Aki nincs velem, az ellenem van és aki nem gyűjt velem, az szétszór.”

Várnagy Viktor cipőszaküzlete

Pécs, Deák-u. 8.
Postával szemben.

Cserkészbolti lerakata. — Sportfel-
szerelések. — Cipőjavítások
jutányos áron.

HIRDETŐINK SZAKNÉVSORA.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.

Géczy József, Várady A.-u. 9.

Bőröndös.

Schneider József, Király-u. 42.

Cipészek:

Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Cipő- és sportfelszerelések

Quintus Konrad, Király-u. 1.

Várnagy Viktor, Deák-u. 8.

Drogéria:

„Éden” drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatárú kereskedők:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Kétyi Dezső, Király-u.

Krausze Ignác, Király-u. 15.

Lang Andor, Rákóczi-u. 49.

Molier Antal, Jókai-tér 3.

Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fodrász.

Jung István, Széchenyi-tér 14.

Fényképész:

Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:

Klobucsár József, Király-u. 44.

Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.

Zápor József, Széchenyi-tér 2.

Római Robert, Irgalmasok-u. 1.

Hegedűoktatás:

Szendrődy István, Anna-u. 10.

Kalapos:

Kertész T. Király-u. 10.

Könyv- és papirkereskedők:

Szent Antal bazár.

Szent István Társulat.

Kesztyűk:

Hamerli J. Széchenyi-tér 1.

Irógép, műszerész:

Palaits Geza, Jókai-tér 2.

Kézimunka Otthon

Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékárú:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:

Dunántúl, Perczel-u. 42.

„Haladás”, Szt. Mór-u.

Órás és ékszerész:

Benczenleitner, Irgalm.-u. 1.

Rádió:

Petrovits Jenő, Széchenyi-t. 14.

Sütőde:

Benkovits, Deák-u. 15.

Szabók:

Benedek R. Kisilórián-u. 4.

Fáy I., Irgalmasok-u. 1.

Szövet- és béléсарuk:

Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Üveg, porcellán:

Római Robert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:

Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Mihalik Péter, Király-u. 42.

Vegytisztítás és kelmestés:

Schwarz Károly, Mária-u. 39.

Villanyszerelés:

Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.

Zongoratanítás:

Hormos Kálmán, Kaposvári-u. 6.

**Nincsen gondja
egész éven át**

Szent István Társulatnál

Pécs, Széchenyi-tér 17.
Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és ajtatósági könyvek. Kegytárgyak.

**Arany
töltőtollak
már
4
pengőtől!**

Lévélpapírok díszdobozokban. Asztali tentatartók, írómappák, írókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek legszebb kivitelben kaphatók

CIPŐT

SPORTCIKKEK

legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs
Városház-épület. Telefon: 13—26.

Alapítattott: 1861.

HAMERLI J. PÉCS

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. Cégt. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.

Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vince-u. 13. 15. és 17. sz.

Városi raktár: III.,
Széchenyi-tér 1. (Városház épület.)

Fióküzlet: Budapest,
IV., Kossuth Lajos-u.
20 és VII., Erzsébet-
körtút 38.

Pécs legrégebbi fehérneműüzlete

*Mindenféle vásznak, asztal-
és ágyneműek, női és férfi fe-
hérműek, függönyök stb.
Szigoruan szabott olcsó áruk*

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK

vasalók, főzőedények,
kerekpár és szerelési
cikkek, villanyszerelések

10 HAVI RÉSZLETRE

PETROVITS-
nál Pécs, Széchenyi-
tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műórásmester, ékszerész és látszerész **Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.**

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, falórák, ékszerek. —:—: Elsőrendű javítóműhely. Szolid és szakszerű kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszer,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt, tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros,

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemű szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhető be. — Szerelési munkálatokat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungsram izzólámpa raktár.

Vagyont takarít meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében vásárol. Irgalmasok-u. 1. Telefon: 22-08.

BENKOVITS sütőde Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Deák-utca 15.

Fiók: Irgalmas-utca 1.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztal-neműek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsinag- és kötélárú, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutaglyártmányok raktára **Molter Antal** vászon- és fehérnemű üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. **Kárpitos cikkek! Szőnyegek!**

Palaitz Géza Pécs, Jókai-tér 2.
spec. írógép műszerész Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.

Írógépjavítás, karbantartás, írógépszalag. Írógép kellékek. Minden-fajta írógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —

Szolid árak **Divatárunkban** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet RUPPERT LAJOS textiláruháza

Férfi, női- és intézeti szövetek, solymok, bársonyok, vásznak a legmegbízhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7.

TELEFON: 12-61.

Zongoratanítást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ **PÁRISI ÁRUHÁZ**
Király-utca és Kazinczy utca sarok

Úri-
dívat

Kötött szövött aruk. Külön cipő osztály. Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiú- és leánykacipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillérekért.

női-
dívat

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

Megnyilt APOLLÓ fotólaboratorium

Mindennemű

amatőr munkák szakszerű kidolgozása.

Fényképnagyítás úgy amatőr, mint régi fényképről. „Bizalom”-tag.

PECS

Boltívköz

Dragila Antal

üveges és képkeretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEK
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBEK

Vásároljon

fűszer- és csemege árukat

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2.

TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2. **Kézimunka-Otthon** Apáca-u. 2.
Elvállal előnyomást, montírozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zászlók, zászlószalagok himzését a legolcsóbb árban.

Mindennemű fűszerárú a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20—42.

SZENT ANTAL

Missziók alkalmára mindennemű kegytárgyak, érmek, feszületek, szentképek nagy választékban kaphatók — Szent Antal missziós naptár már kapható. Ára 50 fillér a kínai ferences misszió javára.

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papír-kereskedése és templomi felszerelések raktára -!

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.

Telefon: 31-99.

Schwarz Károly

selyem-, kelmelesztő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
10 és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondolálás (Dauer), festést garantáltan és olcsón végez
JUNG ISIVÁN ur- és hölgyfadrész meser, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyukits kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos mesternél a Dunántúl legnagyobb kalapraktára Pannonia szállóval szemben Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.
(Lyceum templommal szemben)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövegtől árult: férfi, női és gyermek-fehéremlűt és vásznait.

Timár Péter ur- és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készítésű férfi- és női cipők Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben

Lang Andornál,

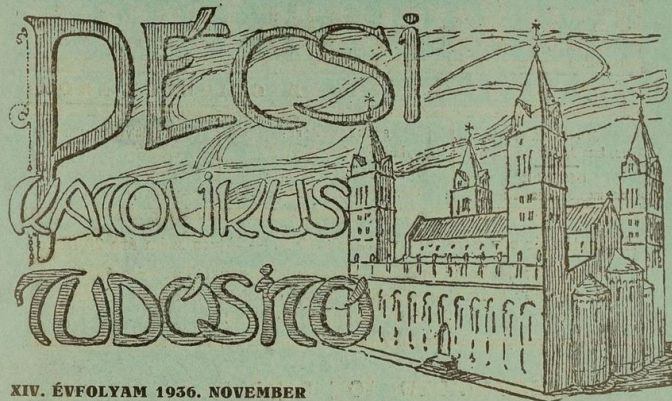
Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szí. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. NOVEMBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

A mulandóság orvossága. Dr. Gálos László. — Krisztus és a falu. Perr Viktor. — Mit akar az Emericana? Schumann László. — FIGYELŐ. — Falusi hangok a városban. — Zárójelben. — Morzsákat kérünk. — HIREK. — Szerkesztői üzenetek. — A hirhedi író. — Fényszóró. — KÖNYVEK. — Pécsi egyházközségek hírei. — Milyen lapokat olvassunk? — Hirdetőink szaknévsora.

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs

SZENT ANTAL

Missziókra mindennemű kegytárgyak, missziós emlékek, imakönyvek, rózsafüzérek, szentképek, keresztek, érmeik minden nagyságban nagy választékban kaphatók!

Nagy karácsonyi és újévi vásár!
Kicsinyek és nagyok legkedvesebb vágya és öröme a jászolos Jezuskák és Bellehemek minden nagyságban, karácsonyfa díszek, karácsonyi és újévi levelezőlapok mindennemű ajándéktárgyak felnőttek és gyermekek részére nagy választékban olcsó árakon. Tekintse meg karácsonyi kirakatainkat!

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papír-kereskedése és templomi felszerelések raktára -!

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31-99.

Schwarz Károly

selyem-, kelmefestő és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.

Jó és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.

Gyászruhák 24 órán belül minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondulálás (Dauer), festést garantáltan és olcsón végez

JUNG ISTVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület).

Divatkalap különlegességek

Gyűjts kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos mesternél

a Dunántúl legnagyobb kalapraktára Pannonia szállóval szemben Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám alatt.

(Lyceum templommal szemben)

A JÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, költői, szöveget árúit: férfi, női és gyermek-fehérműit és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Ravtáron saját-készítész férfi- és női cipők. Olcsó árak! Kiváló minőség! Javitást vállalok.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben

Lang Andornál,

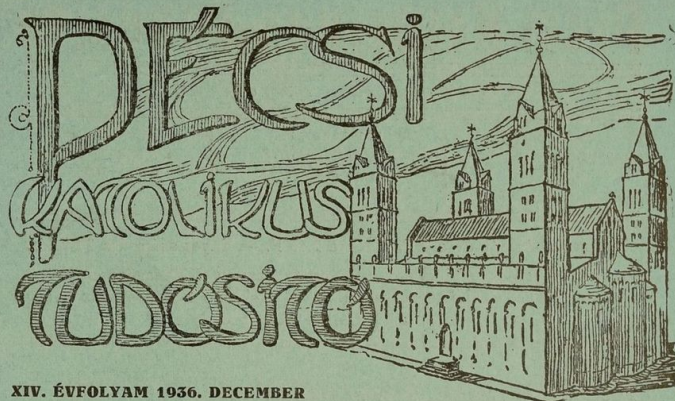
Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKRÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szt. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. DECEMBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Advent Dr. Gálos László. — Mit kell tennünk? — Segítsetek építeni. — Nem szabad elfelejteni. — Sztranyavszky egykor — és ma. — FIGYELŐ. Nyilas Péter. — Az életből. Wáger Ferenc. — HIREK. — KÜLFÖLD. Szentek Károly — KÖNYVEK. Merényi Ferenc. — Pécsi egyházközségek hírei. — Posta. — Szerkesztői üzenetek

Stéph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

PÉCS-EGYHÁZMEGYEI KATOLIKUSOK LAPJA

Szerkesztőség:
Pécs, Inczedy Dénes-utca 2/b.

Kiadóhivatal:
Pécs, Inczedy Dénes-utca 9/1.

FŐSZERKESZTŐ:
HANTOS BÉLA
FELELŐS SZERKESZTŐ:
GERGYE GYÓZÓ dr.

Kiadóhivatal vezetői:
VARGA NÁNDOR
WOLF JÓZSEF
***
Megjelenik minden hó elsőjén.

Előfizetési ár egy évre 2 P, vidékre 2.40 P. — Egyes szám ára 20 fillér.

Az előfizetés beküldhető a „Pécs-egyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598.” számú csekklapján is. A csekklap középső részébe „P. K. T.” betűket kell írni!

Plébános urak figyelmébe!

Kaufmann Antal

műaranyozó *Dunántúl első* oltárépítő, aranyozó és speciál képerkeretező szaküzlete.

Vállalja: oltárok, szószékek építését, tervezését, aranyozását, festését és szobrok színezését.

Ugyanitt művészies képerkeretek készítése. Keretlecek nagy választékban.

Pécs, Majorossy Imre-utca 10.

EZT ELMONDHAJUK MI IS

„A páрмаi hercegnőnek még van valamelyes épkezláb szövege és valami vérszegény muzsikája, de a Csavargólánynál silányabb és üresebb fércmunka az újabb időben nem látott napvilágot. Azon, hogy Pesten szászor adták, nem csodálkozunk. Az onnan lekerült operettek után mindig megnyugással áll módunkban megállapítani, hogy színházi izlésünk még egészséges és romlatlan. Hála Istennek...” (HIRNÖK 1936. okt. 15.)

XIV. évfolyam.

Pécs, 1936. december

10. szám.

PÉCSI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Ádvent.

Megint itt van hajnali fázós roratéval, bánatos énekeivel, lila ahiatával, kihalt fehérbe burkolózó téli titokzatosságával Jézus jötteinek várása: az Advent. Ugy vagyunk, mint az Úr születése előtt az emberiség, mindenki megindul egy hely felé, kit csillag vezet, kit alombeli intés, kit angyali szó, de mindannyian megyünk, telorakozunk, számbavetünk most egy isteni Kisded, általában pedig az örök Biró jövetelére. Ebben a haladásban sok régi pátriarkával, prófétával, előképpel és jövendővel, őszövetségi pappal és királlyal találkozunk. Balaám csillaga, Jessze és Aron vesszeje, Adám koponyája, Melkizedekek kelyhe, Eva gyümölcse, Dávid koronája, kardja, hárfája, Izaiás Emmanuelja, keresztelő szent János daróca, prédikációja, a boldogságos Szent Szűz szeplőtelensége: ezek lesznek Advent negy hetén át a mi társaságunk.

Az őszövetség eme újjáélése beszédesen érezteti azt a sok hiányt, ami a megváltást nélkülöző emberiség lelkéből ásitott.

Az őszövetség homályos derengés. Hiányzik a világ világossága: Krisztus. A hit napja helyett egyedül a remény kis csillaga, a megváltói jövendölések ködön átnéző homályossága mutat bizonytalan körvonalakat Isten jövendő országáról és a túlvilágról. Még a próféták utolsója: keresztelő szent János sem világosság, csak bizonyosság a jövendő virradatról, csak láklya, mely előre hirdeti a napot, csak pusztában kiáltó szó, mely megelőzi és jelzi az igazi Igét. Sőt még az őszövetség végén a boldogságos Asszony is csak téli hajnal, melyben megfakad az éj sötéteje és emlélik égi és földi látóhatárunkon az ő kegyelmi ragyogása. Olyan az őszövetség, mint Jakób első felesége: Lia, rossz a szeme, még jegyesét sem látja tisztán; vagy mint az agg Izák, aki gyermekeit is csak tapogatóssal látja megkülönböztetni. Ezért néz az őszövetség és vele együtt Advent is az Eljövendő felé, mint Oriens felé és találóan nevezi damiani szent Péter a boldogságos Szűzet Oriens Orientis-nek: a napkelet kelténce, mint az agg Simeon Jézust a világ világosságának.

Az őszövetség öreg korhadó fa. Azt mondja róla keresztelő szent János, hogy a fejsze már gyökerére tételt, kivágatása el van határozva. Hiába jön feléje új tavasz, nem zendül élet ágain, lombtalan, árnyéktalan, gyümölcstelen. Belső életerői: a hit, az erény régen kiszikkadtak, csak öreg repedezett kérge: a jog maradt meg. Fölaprózni és feldolgozni való csak az isteni acsnak: Jézusnak názáreti műhelyébe. Az újszövetség nem ebből hajt ki közvetlenül, hanem a kis mustármagból kel, amit csak most fog majd elvetni a születendő isteni Magvótó. De ebből nagyobb minden világrészre kiterjedő életerős fa lesz, melynek ágain népek, családok feszkelnek, mely árnyékába hujja meg azokat is, akik makacsul kitartanak a régi őszlővér csontváz mellett.

Az őszövetség rabság: egyiptomi, asszír-babyloniai, szelucidai, idumeai vagy római iga. Deportáció idegenbe és idegen hatalom zsarnokshodása itthon. Ez az idegen fennhatóság megszünteti Isten uralmát: a theokráciát, behatol a

szentélyig, sőt a lelkiismeretig, Egyiptomban megfojtja az újszülötteket, Babylonban meg nem engedi eltemetni a halottakat. Adót vet ki és katonát állít. A lelkeket pedig a bűn tartja rabságban, bilincsben, a jókat a pokollornáca őrzi hosszadalmas várakozásban. — Az újszövetség felszabadít: először a lelki rabságból, azután közvetve a földi szolgaságból. Mélyes bölcseséggel írja aqinói szent Tamás, hogy Jézus azért született a rabszolgaság korában, a néposzterítés idején, mikor az egész világ adózás és katonadlítás céljára felsorakozik, hogy ő maga is bealálva ebbe a szolgasorba szabadítónk lehessen, mint ahogyan halandó testünket is azért vette magára, hogy bennünket az életnek visszaadhasson. Krisztus rab lesz a mi szabadságunkért a Szűzanya méhében, az emberi testben, a börtönben, a sírban, a pokollornácában és így kiadtl minket az érzékiség, a test, a nyomor, a halál, a gonoszság és a túlvilág rabságából.

Igy lehetne folytatni az ó- és újszövetség különbségeinek sorát még soká. Jó nekünk az újszövetségben élnünk. De nem szabad felednünk, hogy új örök Adventben állunk, várjuk Jézus második eljövételét. És a mennyországhoz képest mostani állapotunk ugyanaz, mint az újszövetséghez képest az ószövetség. Bizony félelem, homály, korhadás, rabság, betegség, harc a mi életünk ma is. Az igazi béke-hon és boldogság-ország a túlvilágnak van fenntartva, ahol „nincs sem halál, sem fájdalom, sem jajgatás többé, mert mindezek már elmúltak”.

Dr. Gálos László.

Mit kell tennünk ?

Az A. C. 1936/37. évi programjának címe: *Krisztus és a falu*. Ennek megfelelően a beköszöntő adventi és karácsonyi szentidőre a következő tevékenységet ajánlja az egyházmegyei központ.

1. A HITBUZGALMI ÉS ERKÖLCSVÉDELMI SZAKOSZTÁLY SZÁMARA:

- Az országos központtól is terbe vett *missziók* előkészítése.
- Törekedjék a szakosztály arra, hogy minden községben legalább néhány család karácsonyfája alatt legyen *kis jászoly* vagy *Bethlehem* (ha csak papírból is), hogy így a karácsonyi ünnepének vallásos jellege minél inkább kidomborodjék.
- Tudja meg, hogy hány *fonó* (Spinnstube) van a községben és hányan jelennek meg, ott a fiatalság köréből? Minő a szülői felügyelet és az ifjúság viselkedése? **Törekedjék ezeket az összejöveteleket valami módon megnevelíteni és az erkölcsi veszedelemnek ellenbiztosítékat alkalmazni** (felügyelet, éneklés, felolvasás, kellő időben való hazatérés).

2. A KULTÚRALIS SZAKOSZTÁLY SZÁMARA:

- Az országos központtól is ajánlott *ifjúsági ünnepélyek* tartása és a kézhöz vett előadási anyag feldolgozása.
- Gyűjtse össze a kulturális szakosztály a községben szokásos adventi és vízkereszti betlehemijárás, valamint a házi karácsonyfaünnepély (Christkindl) **magyar és német szövegeit** és szíveskedjék azokat az egyházmegyei központnak beküldeni.

3. A SAJTÓSZAKOSZTÁLY SZÁMARA:

- A *Nemzeti Ujság* és *Uj Nemzedék* egy-egy tartalmasabb, világénezi eligazítást jelentő cikkének **kézről-kézre adása által** lehet a figyelmet ezekre a napilapokra felhívni.
- Ugyanazon dolgokra vonatkozó* ellentétes állásfoglalásból és értekeléséből kifolyólag rá kell mutatni a nem katolikus sajtó esetleges igaztalanságaira. Ezen célból kiváló segítséget nyújt a Budapesten időszakonként megjelenő *Sajtószemle*.

4. A SZOCIALIS-KARITATIV SZAKOSZTÁLY SZÁMARA:

- A már eddig is gyakorlatban lévő karácsonyi adományozások alkalmával **ki kell egészíteni a szegénykatasztert**.
- Legyen gondja a szakosztálynak az elhagyott vagy bár nem is teljesen gondozatlan, de hosszabb idő óta ágyhoz és szobához kötött **betegekre és öregekre**. Karácsony vigíliáján ők is kapjanak valami szeretetadományt.
- Égyesen és feltűnés nélkül vizsgálat tárgyává kell tenni a falusi házakban alkalmazott **szolgák és cselédek** helyzetét a *munka, ellátás, bér és lelki ügyeikkel való törődés* szempontjából. Az összegyűjtött adatokat az egyházmegyei központ is kéri.

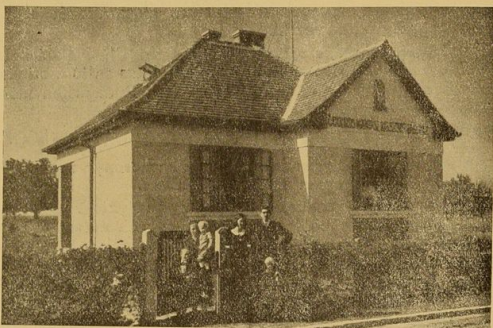
5. A SZERVEZÉSI SZAKOSZTÁLY SZÁMARA:

- Az A. C. szakosztályainak munkába állítása. Ha egy szakosztály több munkakört is ellát, nem szükséges külön szakosztályok megszervezése a már ellátott munkakörre.
  - Ha valamely egyesület az A. C. egy vagy több szakosztályának munkáját eredményesen végzi, elég, ha az illető legbuzgóbb munkaerők, mint az A. C. helyi szervezetének exponensei működnek.
  - Az egyházmegyei központ tisztelettel kéri a szervezési szakosztály tagjait, hogy vidéki kiszállás alkalmával a gyűlés előkészítésének munkáját szívesen vállalják.
- Pécs, 1936. nov. 25.

Egyházmegyei igazgató.

Előtűnk fekszik a kolozsvári **HIRNÖK** 33. évfolyamának 10-ik száma és büszkeség tölti el lelkünket, hogy az agyonspanyargott és megtört erdélyi magyarság ilyen nívós és szép irodalmi csemegével tudja megajándékozni minden hónapban még a hon maradt testvéreket is. Harmincháromszentendő egy egész emberöltő ezekben a nehéz időkben. Könnyen végigkísérhetjük, hogy ez a folyóirat milyen napokat élt át, amelyek azonban nem törték meg, hanem még jobban megedzették, megizmosították és olyan nagyvá tették, hogy itthon is alig találjuk párját. Sokáig tartana, ha a 30 oldalas lapnak tartalmát részletezni akarnók. Legnagyobb része előrangú szépirodalom, de van benne népszerű tudomány, könyvkritika és társadalmi rovat is. Az aktuális eseményekről és személyekről képeken számol be. Ne gondoljuk tehát, tartalma csak a megszállott területi magyarságot érdekelheti. Sőt! Irodalmi igényeinket épp úgy kielégíti, mint a hazai folyóiratok és emellett még a megszállt terület magyarságáról is érdekes képet kapunk. A derék kolozsvári ferencesek munkája minden elismerést és támogatást megérdemel. A **HIRNÖK**-ből mutatóványzatot is szívesen küld a **TURUL** sajtóiroda, Budapest, VIII. Reviczky-u. 7. A **HIRNÖK** évi előfizetése 8 pengő. Megjelenik havonta.

SEGÍTSETEK ÉPITENI!

Kis Szent
Teréz-ház

Kis Szent
Teréz-ház

A Katolikus Karitászs Kis Szent Teréz házat, (már egy nyolc gyermekes szegény család meleg családi otthonát) Pécs város katolikus társadalma építette fel.

Hogyan Miből lett a kétszobás-, konyhás, fürdőszobás, kertes családi ház ?

A HÍVEK ÁLDOZATKÉSZSÉGÉBŐL,

De megállhatunk az út kezdetének kezdetén?

Kire és mire várunk?

A belvárosi katolikus egyházközség a városnak a török rabság alól történt felszabadulásának 250 éves emlékére

10 családi ház felépítését határozta el a sokgyermekes szegénycsaládok részére!

A családvédelem Krisztusi és nemzeti kötelezettségei példát és áldozatkészséget várnak.

Tölem is, Tőled is!...

CSATLAKOZZ!

Az élő katolicizmus igazi kifejező ereje sohasem a szó, hanem az áldozatkészséged volt!

A bajok felpanaszolása, a másra várakozás helyett

SEGÍTS ÉPITENI!!

Mivel? Pénzadománnyal, kamatmentes kölcsönrel, amelyet 10 év alatt visszafizet az egyházközség egyenlő részletekben, fuvar, építkezési anyag, ipari munka felajánlással, — **egyszóval áldozattal!!!**
Cím: **Belvárosi Plébánia, Pécs, Inczedy-u. 2/2.**

NEM SZABAD ELFELEJTENI . . .

A nincstelenség megsegítésének és megváltásának legnagyobb és legmélyebb indítéka az együttérzés és a részvétel. Ezért mindenkinek át kellene mennie testileg is és lelkileg is, de legalább lélekben, az emberi nyomor és szenvedés bizonyos fokain. *Nálunk az a baj, hogy a hatalmon állók nem ismerik, mert soha meg nem próbálták, a nyomort.* Aki napról-napra már szinte unottan az étlapon, a fogás, özgerinc vagy angol bélszín között változhat, nem értheti meg, mi a sós-hering és a szárazkenyér. De még kevésbé értheti meg, mi az, amikor egy egész család ajtaján kopog csontos öklével a kínos és kéréletlen éhség.

A háború utáni Európa nem egy országában másképp fordult a sors keréke s talán a szociális haladás útja is azért lett könnyebb és gyorsabb ütemű, mert a szó szoros értelmében „a mélyből jött emberek” kerültek vezető pozícióba, vagy az ország kormányzására. Emberek, akik valamikor fiatalon menhelyeken, fészerekben, pinceodukban vagy híd alatt háltak, napokhosszat éheztek s a mindennapi kenyér megbecsülése épp ezért egyet jelent náluk a más kenyérének a megszerzésével. Ezek az emberek forradalmi temperamentumukkal vagy politikai meglepetéseikkel okoztak ugyan zavart Európának, de fájdalmas életűjük nemes gyöngyöként mégis csak kenyeret tudtak szelni a nincstelenség is.

A magyar közelet faktorai éljek át lélekben a munkanélküliség, az ifjúkiátalatlanság minden állomását és minden keservét, akkor szívük is, agyuk is, kezük is hamarabb és biztosabban fog rátévedni a megsegítésre. (N. Ujs.)

*

A z eddigi ellenőrzés nélkül széthulló nemzeti jövedelmet igazságosabban kell felosztani, amelyből sem birtok, sem hatalom, sem tehetség címén ne vihessenek el egyesek annyit, hogy a többinek semmi se jusson.

*

Nincsen ága a magyar közgazdaságnak, amely úgy meg lenne védve, mint az *erdőbirtok*. A fatermelők szinte kizáróan közületek és nagybirtokosok — a tüzfűtálogyasztók tömegei viszont kisenberek.

*

Hadat kell üzeni minden szociális igazságtalanságnak, amely ma Magyarországon grasszál s a *magasabb álláshalmozásban* és jövedelemhalmozásban jut legpregnansabban kifejezésre.

*

Egy kiváló magyar katolikus közéleti férfi mondotta: Ugy vagyunk az itthoni problémákkal és a magyar katolikus ügygel is, mint a Tisza szabályozással. Egy darabig kotorták ugyan a Tisza medrét, aztán csak a gátakat kezdtek emelni. A gátak nőnek és a hordalék is növekszik! (Uj K.)

*

Nem mondott-e már csödöt a kereszténység? Nem mutatkozott-e az orosz egyház tehetetlennek és ájultnak a bolsevizmus erőszakuralmával szemben? Nem volt-e a Mussolini előtti Olaszország a bolsevista romlás szelén, jóllehet egészen katolikus ország? S vajjon az a Spanyolország, melyet mostan olyan borzalmasan rombol szét a bolsevizmus, nem a közmondásban is „legkatolikusabbnak” mondott ország?

Ezt mondják és ezt kérdik az Egyház ellenfelei és az a kérdést vetik fel gyakran a katolicizmus különben jóindulatú tagjai is.

A cári Oroszország, a fasizmus előtti Olaszország és a 19. század Spanyolországa nem voltak — mint tévesen feltételezték — katolikus, illetve keresztény államok. *Ezen országok vezető körei* évszázadokon keresztül minden erővel arra törekedtek, hogy a kereszténység befolyását a nyilvános életből kikapcsolják s az Egyházat a tehetetlen és ájult árnyékéltébe taszítsák. Söt sokszor véres üldözésekkel is a katakombákba szorították vissza. *A vezető rétegek és a hangadó*

pártok ezekben az országokban minden voltak, csak nem katolikusok, illetve keresztények. Rá kell végre mutatnunk arra, hogy Spanyolország 130 esztendeje kimondottan egyházellenes uralom alatt állott.

De mégis és mindezek mellett is támadólag kell a kérdést felvetnünk: hogyan történhetett meg ez, hogy egy túlnyomórészt katolikus országban a katolicizmus ilyen jelentéktelenségig lecsillíthatott? Mi volt annak az oka, hogy nagyrészt az Egyház ellenségei szálltak meg a hatalom székeit és a kereszténységet a katakombákba szorították vissza? Kétség sem férhet hozzá, hogy itt valóban valami csöddel állunk szemben. Ez a csöd azonban nem a kereszténység alapelveinek esetleges elégtelenségéből ered. Nem Krisztus tanítása mondott csödot, hanem ennek a képviselői, maguk a keresztények. Az emberek mondták itt csödot, akik a kereszténységet nem elég meggyőződéssel és nem eléggé hajlithatatlannal képviselték. Azok az emberek mondták itt csödot, akik túlkevés apostoli buzgalommal léptek fel Krisztus igazsága mellett, akik túlkevésé élték át a kereszténységet és nem vették elég komolyan Krisztus hegyi beszédének végleges megvalósítását.

A spanyol püspökök által meghirdetett kereszteshadjárat az Egyház szociális tanításainak a megismertetésére és elterjesztésére, úgy látszik, már későn jött, semhogy a tehetősek kereszténytelen egoizmusát az Egyházon belül és kívül idejében megfékezhetette volna.

Az égő Spanyolország valóban lángoló felszólítás a nyugati kereszténységhez: vegyétek végre komolyan a hegyi beszéd gyakorlati megvalósítását! (M. Kult.)

Tiszteletes és okos emberekkel bolsevizmussal csinálni nem lehet, tehát az emberekől előbb ki kell irtani a tisztességnek s a józan gondolkodásnak minden legsekélyebb csíráját. Ez a jelszó. De hát hogyan teszük ezt?

A bolsevizmus taktikája kettős: egyfelől a félrevezetés, fanatizálás, felfor-

gató propaganda, izgatás és nagyszólamú ígéretes s másfelől: módszeres harc minden vallás, lelkiismeret, egyházak, erkölcs, család, haza ellen. Minden normális megköftöttség ellen. Főleg és legelsősorban a vallás ellen. Addig nincs proletárforradalom, amíg a nép az Istenben hisz: A bolsevista vezérek ezerszer ismételték: „Egyetlen lépést sem tehetünk addig, amíg a vallást ki nem irtjuk a népből”, „az istenhit a társadalmi forradalom legfőbb akadály”, „a vallás a leggyalázatosabb dolog, ami a világban van” (Jaroszlavszky-Gubbelmann), „az atheizmus az osztályharc lényegéhez tartozik”, „szocializmus nincs vallásellenes harc nélkül”, „önmagát köpi le, aki Istenben hisz”, (Lenin), stb.

A bolsevizmus tehát szerves egyiséggé nőtt az atheizmussal. Bolsevizmus nincs atheizmus nélkül és harcos atheizmus nincs a lelkek bolsevizálása nélkül, legalább, ahol a proletárkezesedést erre előkészíti a talajt. Emellett nagyszerű adottság dolgozni a vörös agitáció mellett: a nép műveltelensége és elégedetlensége. Ezt a két felületesen hatékony tényezőt nem nehéz befogni a fanatizáló, izgató, minden megoldást egy véres forradalomtól váró agitáció szekere elé. Ha emellett az alsóbb néposztályokban s az ifjúságban a vallásos erületet s az istenhitet megazítani sikerül, s szabad a pálya a vörös forradalmi szervezkedés, a romlás és pusztítás tébolya és lelkiismeretlensége felé.

Semmi sem idegeníti el úgy az értelmiségit osztályt a széles népretegektől, mint a vallási élet kettőssége. Hogy útjaik elváltak s urak és parasztok ellenségek lettek, annak legnagyobb oka, hogy megszűntek ugyanazon oltáron áldozni. Az a torz lelki beállítottság, mely a vallást védte és fenntartani kívánta — mások számára, míg maga a hitelenség vagy székszpis titán járt fűtyörészve és dözsölve, idézte fel tulajdonkép ezt a nagy idegenséget, melyben a fölül- és alantálók egymást többé meg nem ismerik. Mindannyian Isten gyermekei vagyunk s ha milliók ennek tudatát megörzítik, vezetőik pedig karikatúrát mutatnak

nekik, akkor törés áll elő, melyet trázisokkal és vezércikkkel nem lehet áthidalni, hanem csak az ősi Istenkép helyreállításával.

Azért a refrain nem lehet más, mint vissza Krisztushoz és a kereszténységhez, mert ebben van csak egység, hűség, következetesség és erőt. Erre az útra először is a nép vezetőinek kell rátérni. Nem tünnetet és szónokolva, hanem étellel, jóssággal és felelősséggel. Erből a szellemből kell hősiességet meri-

Sztranyavszky egykor — és ma.

Az Esztergomban megjelenő „Magyar Sion” 1934 szept. 23-i számában olvassuk:

A Dunáninneni evang. egyházkerület Balassagyarmaton tartott közgyűlésén az egyházkerületi felügyelő megnyitott beszédében mondotta: ... keresztények összefogásra magyar testvéreink becsületét kezelt, azt a kezelt, amely a másik ellen nem gyilkol, vagy lassan, de biztosan ható mérget szorongat, hanem szemforgatás nélkül, nyílt, egyesek tekintettel nyúl a feléje tárt, önzellen magyar összefogásra kész tiszta kéz után”. Mivel a felügyelő úr kétségtelenül hozzánk — katolikusokhoz — intette a felszólítást, kissé furcsának tartjuk, hogy a felszólításban máris gyanasítással él, amikor „gyilkor” és „biztosan ható mérgről” beszél és „szemforgatást” emleget. Ez nem valami szívelyes invitálás az összefogásra, felügyelő úr!

Ez a meg nem nevezett felügyelő úr: Sztranyavszky Sándor. Megállíthatjuk tehát, hogy nem változott. Egykor — és ma ugyanaz.

Hű maradt önmagához. Sohasem volt a katolicizmus barátja. Hogy mi történt és eltűrtük a legkülönbözőbb magas állásokban, az — szépen kifejezve — csak a mi birkatürelmünknek tulajdonítható. Azonban mindennek

teni a hazai történelem nagy pillanatában. Ennek önzetlenségétől kell bátorságot tanulni a feltétlenül szükséges szociális intézkedések megtételére. Ennek ihletével kell a magán- és közélet hazugságainak megszüntetéséhez s az igazság és erény érvényesítéséhez a szentesítést biztosítani, valamint minden más reform előfeltételét jelentő lelki felemelkedést megvalósítani. (N. Ujs.)

Rv.: T. E.

Adakozunk az öcsényi Szent Mór templomra! Bármily kis adományt is szívesen nyugtáz és továbbít a Tudósító szerkesztősége.

FIGYELŐ.

SZABADKÖMIVESSÉG ÉS HAZAFISAG. Erthető örömet és büszkeséget váltott ki a magyarországi liberális-radikális és marxista sajtóból egyik román politikusnak ez az eltévedt megjegyzése: „a magyar revízió szabadkőműves találmány!” Üstökön ragadták ezt a kijelentést és a Magyar Hírlap azt mondja: „A magyar szabadkőművesek (akik tudvalegőleg nincsenek!?) büszkébbek lehetnek erre a vádra, mint valamennyi pszichológusra, rágalomra, ami az egyoldalú vádaskodás révén érte őket”. Nagy szerényen elhárítják maguktól a „vádát”, hiszen nem tettek többet a vakoló testvérek, mint ami kötelessége minden jó magyarnak. Így mondják ők, nem csekély hivalkodással...

Szabadkőművesek ugyan nincsenek — a legilletékesebb lap megállapítása szerint, — de mivel egyre gyakrabban nyilatkozik meg a politikai és társadalmi életben a páholyok szelleme, nézzük csak meg közelebbről a sokat dicsőített szabadkőműves hazafiságot!...

Még a háború előtt jelent meg egy füzet (A szabadkőművesség, írta Mentor), amely szerint: „a szabadkőműves hű fia hazájának, mert a hűség lelkehez nőtt; a szabadkőműves apostola a hazafiságnak”... Ez azonban csak megtestesítése a „profán” világnak. Meri aki komolyan vette ezt a szemfogató hazafisághozdást, azt ugyancsak kiokították a páholyon belül. A hivatalos Progressio (1911. II. 1.) 2-ik számában türelmetlenül kérde: „Nem lesz vége a páholy hazafiságnak, ennek a minden nagyobb szabadkőművesi akciót hű féltékenységéből megőző bolondságnak?” A budapesti páholyok együttes ülésén a hírhedt Jászi Oszkár főmester szerint a Társadalom Tudományi Társaság „munkája következményeként a fiatal nemzedék arra ebredt, hogy a fejlődést nem a hazafisághoz történészek lézaisai határozzák meg...” (1910. okt. 15.) A Hungária páholy bizonyára nem ok nélkül írta a nagy páholyoknak 1910. évi körlevelére válaszképpen, hogy: „...el-

hibázottnak tartjuk... az ifjúságnak... a nemzeti iránnyal ellenkező igazságot”.

A Dél című szabadkőműves hetilap 5-ik száma (1911. III. 15.) külön cikkben foglalkozik a „hazafias erzelmi” Nemzeti páholy támadásával, amellyel ez, a „hazafiatlan radikális szabadkőművességet” illette. Ebből a cikkből kitűnik, hogy a szabadkőműves mesterkedésekről jól informált „Nemzeti páholy” odavágta a magyarországi nemzetköziségnek, hogy „elvakultsággal viseltetik minden iránt, ami magyar”. A Dél maga mondja erről a támadásról, hogy a Nemzeti páholy tagjai „... a hazafiatlanság, a nemzetárulás vadjával állítják pellengérré testvéreiket”, tudniillik: a túlnyomó többségben levő nemzetközi, radikális irányú páholyokat.

A KELET CIMŰ szaklap is (1911. márc. 25.) a nemzetre nézve károsnak itéli a radikális páholyok működését... Somogyi Béla tanár szerint: „már a mai iskolába is be kell vinni az... embergyilkoló hazafiság (igy!) ideológiájával szemben a realis... hazafiság elvét”. A „Világ” című szabadkőműves napilap — a Magyar Hírlap betiltott édes testvéreje — azt írja, hogy (1910. okt. 1.) ezt a mai társadalmat még nevelni kell és nevelést elülről kell kezdeni. Ennek nemescai újak a mi eszméink, de idegenek is, sokban homlokegyenest ellenkező azal, amit a haza és szeretet... erkölcs és igazságról hallott és megszeretett”. Igen jól tudják hát a Jásziék, Fényes Samuék, Szerényi báróék, hogy a hazáról, szeretetről, erkölcsről, vallott eszméik „merőben ellenkezőnek” azoknak az eszmékkel, amelyeket a keresztény magyar társadalom a hazáról, erkölcsről magáénak vall. Jól tudják a szabadkőművesek, hogy legszemből érzésünk köti a hazához, az igazsághoz. Jól tudják és egymás közt szemérmelenül be is vallják, hogy az ő eszméik amelyeket a hazáról, erkölcsről, a szeretetről, az igazságról vallanak, „megbotránkoztatóak”, ha nem „óvatosan”

mérgezik meg velük a magyar társadalmat. Az egész szabadkőműves torz erkölcs, a hazug szabadkőműves hazaszeretet tükröződik vissza a főnti szemérmetlen önvallomásból.

A „Világ” azt merie írni a boldog liberális, szabadkőműves korban: „... a firsorozott magyar nyelutánításnak és himnuszénekeltetésnek csak egy eredménye lehet... Ez az eredmény: a zsongó gyermekkor szisztematikus elbűtítése”.

Ilyen nagy szabadságot élvezett a szabadkőművesség a békebeli Magyarországon! A magyar nyelvet, a magyar nyelven való tanítást „szisztematikus elbűtítés” eszközeinek nevezte az a radikális zsidó szabadkőművesség, amely alig pár évvel ezelőtt még polgárjoggal sem rendelkezett.

Mindaz, amit fentebb elmondottunk, csak akkor lenne „pszichológus és vad”, ha nem a saját titkos lapjaik-

ból idéztük volna a hazához való viszonyukat megvilágító mondatokat. A szabadkőművesség hazafiatlan, forradalmi és vallásgyűlölő földalatti szervezet, ha még úgy az ellenkezőjét hirdetik is a bujkáló néhai páholytagok kifelé.

MUSSOLINI és a fasizmus győzelmén után az olasz szabadkőművesség, amely megérezte, hogy ezzel a férfival és ezzel az iránnyal nem lesz tanácsos újat húzni, nagy hízelgések között igyekezett magát Mussolinának és a fasizmusnak felkínálni. De teljes kudarcot vallott, mert Mussolini sem tudott benne felfedezni semmilyen hazafias vonást. Ellenkezőleg: mihiely uralmát megszilárdította, a marxista szakszervezetekkel együtt a szabadkőműves páholyokat is eltörölte a föld színéről...

Nyilas Péter.

Az életből.

Föld alatt találok egy fiatal bányásszal, aki akkor fiatal házaspár volt.

Dicsértem előtte a családi élet szépségét és boldogságát. A sok kis gyermek valóságos angyal, aki a családi otthon mennyországáig változtatja át.

A bányász figyelemmel hallgatta beszédemet és a végén azt válaszolta: „Gyermek nélkül is boldog lehet az ember”.

„Nem barátom! Isten azért alapította a házasságot, hogy gyermek legyen. Aki Isten rendelése ellen cselekszik, meg is issza annak levét. A gyermek aranykapocs és minél több ilyen aranyfejecsze kapocs van, annál nehezebben vadjik meg egymástól a két szülő. Ha magának nem kell gyermek, szép feleségre majd másvaléi világát.

Bányászom nagyot bámul és végül azt kérdezte: „Hát gyermek nélkül nem élhet meg az ember?”

Kérdésre kérdéssel feleltem:

„Mit tart maga az olyan emberről, akinek szép darab földje van, azt évenként felszántja, de abba sohasem vet?”

„Az nagy számár” — volt a válasz.

„És miért nagy számár?” — kérdeztem én.

„Hát ha valaki felszántja a földjét, akkor vessen is, különben nem lesz termése, termés nélkül pedig télen akár éhen is pusztulhat”.

„No lássa, most saját maga fölött mondta ki az ítéletet. A feleség is szép föld — férje számára. Es ha magának nem kell termés, nem kell gyermek, hogyan fogja áthúzni élete telét, öregkorát, amikor már nem lesz munkaképes és kintöz betegség köti az ágyhoz?”

Bányászom gondolkodóba esett és — világságossá támadt a lelkében.

Wáger Ferenc.

HIREK.

Jakab Béla dr. kitüntetése. A Megyéspüspök Jakab Béla dr. tanügyi főtanácsost, a Pécsi Püspöki Tanítóképző Intézet és a Képzői Internátus igazgatóját, a jelenlegi egyházmegyei főtanfőügyelőt székesegyházi kanonokká nevezte ki. A fent jelzett munkakörök példás betöltése, továbbá azok az érdemek, amelyeket Jakab Béla dr. az elméleti és gyakorlati pedagógia területén, azután a Tanítóképző és Leánygimnázium felállítására körül szerzett, valóban méltóvá teszik a magas kitüntetésre. Különösen ki kell emelnünk példás és a legnagyobb áldozatoktól is vissza nem riadó kötelesség-teljesítését. Amennyire destruáló és bosszantó az olyan kitüntetés, amelyet valaki kötelességének elmulasztásával az idegen területeken való „működés-sel” szerez, ép annyira megnyugtató és felemelő, mikor a valódi érdem talál jutalmazásra. Jakab Béla dr. kitüntetése ilyen; azért talált osztatlan öröme mindenfelé.

Az ócsényi Szent Mór-templom ügye. Nem lehetetlen, hogy Szent Mór püspök 34 évig tartó főpásztori működése alatt időközben Ócsényben letelepedett pogány besenyők katolikussá tételében személyesen is részt vett. 1061-ben I. Béla király megalapította a székszárdi bencés apátságot s ennek birtoka volt Ócsény is. Ha ott találjuk 1051-ben a *thihany* apátság alapítóját, valószínű, hogy egyházmegyéje területén alapított apátság kodifikálása s a királylátogatás szép ünnepegeről sem maradt el.

A katolicizmus emlékeit a törökidő-kor a föld színéről, a kálvinizmus pedig a lelkek mélyéből kitorlotta s tette e tájat kat. szemmel nézve sivárrá annyira, hogy több, mint 350 évig még egy útszéli kereszt sem jelezte, hogy Ócsényben valamikor virágzó katolikus hitélet volt.

Ezelőtt 60–65 éve jelent meg Ócsényben az első véglegesen leteleplő kat. család. Ma már 2.200 (60%) katolikus van Ócsényben.

Ez a kat. nép, mely 60 év leforgása

alatt ily hatalmas erővé duzzadt számarányban, az elnyomottságból, — melyet éppen templomtalanlansága miatt visel — ki akar emelkedni azzal, hogy a Szent nagy Barátjának, Szent István királynak halála 900 éves fordulóján szép templommal akarja díszíteni Ócsényt, gazdagítani az egyházmegyét, emelni Isten dicsőségét és megtisztelni szent Mór püspököt.

Ezen szép terv keresztülviteléhez azonban anyagi erők is kellene.

Azért a község lelkesze, Palay János azzal az alázatos, szerény kérés-sel kopogtat a nagy eszme megalósításáért lelkesülő pécs egyházmegyei kat. intézmények és a lelkek ajtaján, hogy egyéni adományokkal, gyűjtéssel, zárdák, kat. körök, egyletek, iskolák színi és egyéb előadásai tiszta jövedelmének e célra való fordításával tegyék lehetővé, hogy 1938 október 25. szent Mór napján, az egyházmegye szent Mór tiszteletére épült egyetlen templomában megarthassák az első szent Mór-bücsüt.

Az ócsényi Szent Mór templomra eddig az alábbi adományok érkeztek: Zichy Gyula gróf, kalocsai érsek téglalapra 1000 kőve rózsze 50%-os árkedvezményel, Tóth József ócsényi lakos 30 P. A mecsekaján plébánia gyűjtése 10 P. Helyi gyűjtésekből 68.08 pengő.

Ferences Misszióshét Pécsért 1936 nov. 12–18. *„Uram, hívtál és én megyek!”* Ezzel, a krisztusi gondolattal hagyta el P. Grácián a művelt Európát és Ferences otthonát, hogy kényelmet, szabadságot és egész valóját feláldozza a messze keleten élő, bálványimádás sötét éjében szenvedő kínaiakért. Ugy véltük, hogy örökre monddunk bücsüt neki s majd csak ott látjuk viszont, ahol nincs különbség gazdag és szegény, gyámoltalan és árva, kínai és európai között. De a Gondviselés másképpen határozott: egy időre visszaküldte hazájába.

Grácián atya most fog ismét Kinába menni, de nem egyedül; akadt egy újabb munkás a nagy aratásra P. Adjunktus személyében.

P. Grácián a magával hozott kínai tárgyakból kiállítást rendezett. A kiállítást szorgalmasan látogatta Pécs város közönsége és egymásután nyitlak meg a jószívű adakozók érszényei a kínai ruhába öltözött gyermekek per-selye előtt.

P. Grácián vetítettképes előadást is tartott a Legényegyletben és a város-háza körülylési termében. A lelkesedők soraiból nem maradt ki az ifjúság sem. A missziós atya — többek között — a zárdá növendékeinek és (a Mör-kollégiumban) az egyetemi ifjúságnak is tartott előadást.

Grábóc. Közös erővel, elértégető által megsegítve, a község első vágyának beteljesülését: *Zásevecis* András bajai mester kezűgyessége folytán, egyszerűségében is telemelő, vonzó templomban dicsérelheti az Urat. A templom tetőzete és a plébánia ház, a Kath. Tanulmányi Alap, mint kegyúr áldozatkészségéből renovávala lett. A hitélet fejlődését jelzi a léányegylet és az anyák körének megalakulása, míg a férfi ifjúság részére tartandó előadások s lelki élet kemélyülését fogják szolgálni.

KÜLFÖLD.

XI. PIUS PÁPA a napokban fogadta az olasz A. K. ifjúsági szervezete és beszédet intézett hozzájuk a kerület méltóságáról és a világi apostolkodásról. Beszélte elsősorban a katekizmusról, mely a Szentírás után bizonyos értelemben a világ legnagyobb irodalmi munkája, mert az emberiség minden élet problémájára tud egy megoldást. A nagy tanítómesterek, akik az egyháztörténet folyamán fel-leptek, alapjában nem tettek mást, mint a katekizmust tanulmányozták és azt magyarázták. Igazságait magukba szedték és aztán továbbadták. *A mai fiatalság* kövesse példájukat. *Raktár-darab el magában a ker. igazság fényét és melegét, legyen ez bennük élő, eleven valóság.* Ezzel telítve aztán menjenek a világba mint fényszórók és apostoli buzgósággal sugároztassák szét ezt a melegét és fényt. *Hisz az az A. K. célja, feladata, hogy az ember alaposan kiképezi magát a ker. igazságokban,* hogy másoknak segítséget lehessen, az ember igyekszik mindig jobb, tökéletesebb lenni, hogy ezáltal másokat is jobbakká tehessen.

PACELLI ÁLLAMTITKÁRT, a Pápa képviselőjét az Egyesült Államokban nagy diadallal és személyeslegének kijáró pompával fogadták. A leggyorsabb közlekedési eszközöket bocsajították rendelkezésére, úgyhogy az államtitkár a legrövidebb időn belül személyes betekintést nyerhetett Amerika katolikus életének minden ágazatába. Hat repülőgépen 15000 kilométert tett meg a bitoros-államtitkár. A katolikus egyetemek diszoktorrá avatták. Roosevelt elnököt úrra megválasztása után rögtön meglátogatta. A megbeszélések sokáig tartottak és nagyon szívesek, közvetlenek voltak. A bitoros-államtitkár ezenkívül még 72 püspökkel tárgyalt.

FELELŐS AZ EGYHÁZ A SPANYOL ÁLLAPOTOKÉRT? Erre vonatkozólag Tortosa püspöke, Msgr. Bilbao, aki jelenleg Rómában tartózkodik, a következőket mondja: nincs igazuk azoknak, aki a mostani bitoros állapotokért az Egyházat teszik felelőssé. *Az utóbbi években — a köz-társaság bevezetése óta — vallási és karitatív téren fokozott erővel, nagy*

A pécsi Oltáregylet munkavezetőjének betegsége miatt a megrendelések ezentúl nem Káptalan-u. 2. sz. alatti, hanem a Miasszonyunk zárdá iskolaportájánál eszközölnödk. Az írásbeli rendeléseket a jövőben is Zichy Lujza grónó elnökhöz kell intézni.

lendülettel indult meg a munka. Különösen az iskola és népművelés terén fejtték ki aldasos munkát az Egyház. A szociális kérdések megoldására biztató kezdeményezések indultak meg. Spanyolország tragikumja az volt, hogy politikai téren a katolikusok nem tudtak egy egységes, céltudatos akcióban találkozni. Tánogató szakadékok ásitottak közöttük. Ez megmutatkozott már akkor, amikor a katonai felkelés kezdetét vette. *Gil Robles elítélte a lázadást* és ezzel csak azt érte el, hogy pártjában a fiatalság elfordult tőle és a felkelő, nemzeti csapatokhoz pártolt. Ma ezekben a nagy többségben a katolikusok dominálnak. A háború a tömeg felfo-gása szerint szent ügy lett és a vezető tudatában vannak annak, hogy Spanyolország újjáépítésében nagy szerep vár az Egyházra. De a spanyol Egyház a pápai utasításoknak megfelelően távol tartja magát a politikától. Ezt az elvet vallotta 1931 óta a köztársasággal szemben is, nem foglalt állást ellene. Lojalis magatartásáért a baloldalt — szokás szerint — rosszul fizetett.

SZOVJETMOZSAIK. Tadschikisztanban nagy mennyiségű életnagyságú Krisztus, — szent Miklós, — Mózes, — Mohamed, — Pápa, — Luther szobrokat rendeltek. A legtöbb munkásnak halvány sejtelve sincs arról, hogy milyen szerepet játszottak e személyek a világtörténelemben. A szobrok cél-táblául fognak szolgálni a lögyakorlatoknál! — Az istentelenekek központi tanácsának legújabb statisztikája szerint 1935-ben 18000 csatlakozott a mozgalomhoz. Az új tagok kora 18 és 48 év között változik. *Idősebb emberek ellenállnak az ateista toborzásnak.* Érdekves, hogy az új tagoknak csak 28% a földműves, a többi a munkás osztály, a katonaság és a tanuló ifjúság között oszlik meg. — Nevezett központi tanács egy vallásellenes pak-

tum tervezetét terjesztette a szovjet kormány elé, melyhez csatlakozna minden állam, ahol a szabadgondolkodó szellem már megerősödött és az Egyház és állam szétválasztását már keresztülvitték. Ezideig csak Mexikó és a spanyol vörös kormány csatlakozott a paktumhoz. — A leningrádi istentelenekek szervezete megkereséssel fordult a szovjet kormányhoz, melyben kéri: engedje meg, hogy a város összes harangjait beolvasszathassák. A harangok ugyanis — így szól az indoklás — értékes ércből készültek, már pedig ezt a hadiiparban sokkal hasznosabb célra is fordíthatják!

BERLIN KÖZPONTJABAN kiállítást rendeztek „A bolsevizmus” címmel. *Felvonul itt a bolsevizmus minden borzalma és szennye.* Az első tereben lerántják róla az álarcot és bemutatják a szovjet harcát Isten és a vallás ellen, újságokból, folyóiratokból, plakátokból készült eredeti fényképekkel. Láthatók itt templomfosztogatások, Krisztus-képek, melyek az Údvözítőt, mint rémalakot ábrázolják, aki az emberiséget a szakadékok széléhez vonszolja, hogy onnét aztán a moloch (a töke) halálos-ölelésű karjaiba taszítsa. Egy másik képen Krisztus pénzesládán ül. A kép alatt reprodukálhatatlan, szidalmazó szavak mint a kapitalizmus védelmezőjét állítják a nézőközönség elé. Másik kép: egy kapitalista munkásemberek hulláin tipródik, miközben egy orosz pápa és egy katolikus püspök áldólag terjeszti föléje kezét. — II. számú terebben a Komintern forradalmasító munkáját szemléltetik. A terem közepén egy hatalmas világtérkép, amelyen — német, angol, francia nyelvű hanglemek kíséretében — magyarázzák a bolsevizmus tervszerű előretörését az egész világon 1917-től.

Szentes Károly.

A Katolikus Akció programját komolyan kell venni és pontról-pontra meg kell valósítani — azt is, amely ebben a számbanban jelent meg!

A vakok is lássanak végre! Vegyék észre, hogy a tizenkettedik órában vagyunk! Vagy mi teremtünk egy új, egy jobb világot, vagy mások — nélkülünk és ellenünk.

De akkor a hanyagok, a tespedők a mindent derűsen látók már e világban el fogják nyerni méltó büntetésüket.

KÖNYVEK.

Rudloff-Kolos: *Rövid dogmatika* világiak számára. Szent István Társulat kiadása. Budapest, 1936. Ára: 2 P 40 f.

A világi intelligens hívők régóta nélkülöznek egy rövid, de mégis világos és a komoly tudományossággal megírt dogmatikát. Kolos Bertold németből átültetett dogmatikája jó szolgálatot tesz ennek a célnak, habár bizonyításai olykor rövidke és néha a világosság rovására vannak. Így például a hit forrásainál szívesen láttuk volna, ha a szentírásról és főleg az inspirációról bővebben szövelt volna, mert így a bizonyítékaik nem teljesekek és kielégítők. A könyv végén közölt rövid összefoglalás értékes rész a komolyabb kutatóknak. Igen ajánljuk olvasóinknak.

Csávossy S. J.: *Kereszt és feltámadás*. Korda, 1936. Ára 6 P 50 f.

P. Csávossyknak ez a negyedik kötet elmélkedése Jézus életéről. Az első három kötetet szervesen kiegészíti ez a műve és a lelkigyakorlatot végzőknek és adóknak egyaránt nélkülözhetetlen kézikönyv. A szentírásnak, az aszketikának és a pszichológiának alapos összhangját adja a szerző és mindig értékes marad, mert szoros kapcsolatban áll a gyakorlati élettel.

Ma hunka Imre: *Te Deum laudamus*. Szerző kiadása. Hort. 1936. Ára 4 P 50 f.

Ez a minden tekintetben érdekes és értékes munka kitünő tájékoztatást nyújt az aratási, termésbetakarítási hálaajánlatosság eszméiről és rendezéséről. A szerző maga is megindítója és

terjesztője ennek a kedves és állandóan napszerűbb ájtatosságnak és út-törő munkájában gyakorlati gyűjteményt közöl az alkalmas szövegekből, egyházi énekekből és költeményekből. Lelkipásztoroknak különösen ajánljuk.

Dr. Szívós Donát: *A mi diákja*. Szt. István Társulat 1936. Ára: 3 P 20 f.

Szívós Donát középiskolás fiúknak írta a könyvet. A diáklelek kitünő ismerője nagyszerű meglátásaiban szinte játszik a reabizott ifjú lelkek értelmi és érzelmi világában, mikor mesteri kézzel igyekszik őket a jöről meggyőzni és a tökéletes életre serkenteni. A középiskolai hittanórok nagy hasznát veszik ennek a komoly gyűjteménynek, de jó ajándékul szolgál a diákoknak is.

Dr. Proity Márton: *Isten, szentek, bálványok*. Bpest, 1936. Ára: 2 P 20 f.

A szentek igaz tisztelgetéről és a szent életre való helyes törekvésről szól értékes könyv.

Parsch—Klinda: *Liturgikus szentbeszéd*: Szoc. Missz. Társulat Bpest, 1936. Ára: 2 P 50 f.

Ebben a IV. kötetben a szerző a pünkösdi utáni idő szentmiséit dolgozza fel liturgikus vonatkozásban. Lelkipásztoroknak ajánljuk.

Fenti könyvek kaphatók a Szent István Társulat pécsi könyvkereskedésében. Vásárlásnál — kérjük — hivatkozzanak a Pécsi Kat. Tudósítóra.

Merényi Ferenc.

„Katolikus intézmények és vezetők ne támogassanak nem keresztény cégeket! Hisz a fellátogatás vezére mindíg és mindenütt ezek közül kerülnek ki. És akkor ki fogja a katolikus vezetéket megvédeni? Akkor majd gondolni fognak ránk is, úgyé?”

(Egy, a Tudósítóhoz intézett levélből.)

Minden községben legyen egy megszervezett kis csapat, amelyikre mindig lehet számítani, hogy minden ügyben — választásokon, gyűléseken is — katolikus elvek szerint fog dönteni.

Aki nem tud maga mellé szervezni egy ilyen kis sereget, az nem méltó arra, hogy a nép vezére legyen. Minél előbb adja át a helyét másnak!

PÉCSI EGYHÁZKÖZSÉGEK HÍREI.

Székesegyház.

Dec. 3. A Corpus Christi-kápolnában 8 órakor voltimise szentséges körmenettel. **Dec. 4.** Elsőpéntek. D. u. 5 órakor szivórsági ájtatosság. **Dec. 6.** Egésznapos szentségimádás. **Dec. 8.** Szeplőtelen Fogantatás ünnepe. ½8 órakor püspöki csendes szentmise. Alatta a pécsi Mária Kongregáció közös szentaldózása. **Dec. 16., 18., 19.** Kántorböjt. **Dec. 24.** Karácsony előbőjtje, szigorú böjt. **Dec. 25.** Karácsony. Ejjelkor főpapi szentmise. 7 órakor a Corpus Christi-kápolnában pástzormise. 9 órakor a főoltárnál püspöki ünnepélyes nagymise és szentbeszéd. **Dec. 26.** Szent István vértanú ünnepe. Egész nap ünnepi rend. **Dec. 31.** Szent Szilveszter napja. Este 6 órakor szentbeszéd, utána évrő háláadó istentisztelet, végzi a megyés főpásztor.

Belváros.

Jézus Szive tisztelet a belvárosban. A 250 éves jubileum alkalmából a belvárosi plébánia hívei nagy kilencedet végeznek Jézus Sz. Szive tiszteletére. — Ebből az alkalomból december 3-án, csütörtökön délután 6 órakor H. Jós György dr. tb. kanonok (teol. tanár szentbeszédét mond. Pénteken szentmisek sorrendje a következő: reggel 6, negyed 8, 8 és 9 óra.

Mikulás délután. A belvárosi egyházközség népművelő bizottsága december 4-én a Sz. Erzsébet-kongregáció lelkes tagjainak közreműködésével d. u. fél 4 órakor a Kat. Legényegylet nagyertermében Mikulás-délután rendez plébániánk legkisebb hívei, 250 szegény gyermek számára.

XIII. Karácsonyi vásár. Az Iparos Asszonyok kongregációján december 6-án rendezi a Legényegylet nagyertermében XIII. karácsonyi vásárát, amelynek jövedelme teljes egészében a szegények felsegélyezésére lesz fordítva. — A karácsonyi vásárral kapcsolatban este 8 órai kezdettel műsoros előadás lesz, melyen az ünnepi beszédet Vértési Frigyes dr. teol. tanár tartja. A részletes programot a napilapok után közöljük.

Szentmise a temetőben. — A központi temetőben nyugvó összes elhunytak lelki-üdvéért a gyászmise december 14-én reggel 9 órakor lesz a temetői Szent Mihály templomban.

A betegség Isten fékje, amellyel való lerohanástól. W. F. —

Budai külváros.

December 4., pénteken. 7 órakor Jézus sz. Szivének miséje. **19.,** szombaton, 6 órakor újhóld sz. mise a havi kápolnában. **24.,** csütörtökön, 7 és ½8 órakor sz. mise. Szigorú vigíliai böjt egyszeri jóllakással. Este sem szabad hűsfelet enni. Ez kötelezi a gyári-, bányamunkásokat és katonákat is. **16.,** szerdán és **19.,** szombaton, kántorböjt egyszeri jóllakással hűsfelel is, dec. 18-án, pénteken hűsfelek nélkül. Minthogy karácsony ünnepe az idén péntekre esik, ezen napon nincsen böjt, hűsfelet enni szabad. **27.,** vasárnap, az első sz. mise előtt borszentelés. **31.,** csütörtökön, este 6 órakor sz. beszéd és évrő háláadó istentisztelet.

Szigeti külváros.

November 30-tól december 23-ig reggelint 6 órakor hajnali (Roráté) miséket tartunk. **December 1-től 8-ig** minden este 6 órai kezdettel a ferences III. rend. lelki-gyakorlatot tart a templomban. A lelki-gyakorlatokat P. Borsányi Balázs szigeti-vári házfőnök, a Ferences Közöny volt szerkesztő tartja. A lelki-gyakorlatokon nemcsak III. rendiek vehetnek részt, hanem mások is. **December 8-án** délután 4 órakor ünnepélyes beöltözés és fogadalmatétel lesz. **December 4-én,** Elsőpéntek reggel 6-tól 8 óráig szentségimádás. **8-án** este 6 órakor nagy férfi-gyűlés a ciszterci gimnázium nagyertermében. (E. egyben a plébániai Nagyer-gyűlés is.) **16–18–19-én** kántorböjt. **18-án** kántorböjt pénteken a ferences misszió-szövetség szentmiséje reggel 6 órakor. **25-én** és **26-án,** Karácsony első és második napján a szentmisek ünnepi sorrendben. Ejjeli szentmise, 6 órai pástzormise, 8 órakor plébánia-mise szentbeszéd. ½10 órakor diákmise és 11 órakor az utolsó szentmise. **31-én** d. u. 5 órakor évrő ájtatosság szentbeszéd.

December hó 6-án d. e. 9 órakor a III. rendi otthonban a leventéknek, 8-án este 6 órakor férfiaknak (ez esetben a ciszterci gimnáziumban), nőknek 15-én 5 órakor a III. rendiek otthonában, **leányoknak** 17-én este ½7 órakor a III. rendiek otthon-termeiben tart a szigeti külvárosi Akció Katolika kulturális szakosztálya előadást.

Gyárvaros.

Hajnali misét advent minden hétköznapján tartunk reggel 6 órakor december 23-ig bezárólag.

Dec. 4. Szent Borbála napja, a pécsvidéki bányászok védőszentje, s ezért 10 órakor szentbeszéd, utána pedig énekes sz. mise lesz. **Dec. 6.** Első péntek 6 órakor Jézus Szive társulati énekes szentmise. **Dec. 8.** Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatásának ünnepe. **Dec. 16., 18., 19.** Kántorböjt. Imádkozunk és böjtölünk jó papokért. **Dec. 24.** Karácsony vigiliaböjtje. Szigorú böjt nap, este is! **Dec. 25.** Karácsony ünnepe. Ejjel 12 órakor éjjeli mise, reggel ½8 órakor pástzormise, 8 órakor csendes szentmise rövid szentbeszéd, 9 órakor csendes mise, 10 órakor prédikáció, utána három papos sz. mise; ½12 órakor csendes mise. **Dec. 26.** Szentmise ½8, 8 és 10 órakor. **Dec. 31.** Este ½6 órakor évrő háláadó ájtatosság szentbeszéd.

A pécsi gyárvarosi templom belső berendezésének újabb gyarapodása.

Szent Józsefnek, az anyaszentegyház főpártfogójának, a pécsgyárvarosi templom, plébánia és egyházközség védőszentjének gondoskodása a mostani nehéz időkben is szerez újabb és újabb jótöveket az ő pécsi szentélyének felékesítésére. A múlt évben készült el a Szent Csallád Gondviselőjének tiszteletére a *templon-főoltára* 15.000 P költséggel; az ez n célra szánt és befolyt adományokból és egyéb forrásokból maradt összegből pedig most a *végleges szöszék* is, melyet eddig egy ideiglenes helyettesített. A kisze modern, illetve inkább egyszerű stílusban készült szöszéket a legkiválóbb magyar akusztikai szakértő: Dr. ing. *Möller* Károly budakiszertő U. l. akusztika tervezte. Az akusztika javítására szolgáló nagy hangtöve közepét a Szentleket galambalakban ábrázoló üvegfestmény, a mellvéd pedig a négy evangélistának domborművi jelvénye: a sas, oroszlán, szárnyas ember és halak alakok díszítik. A szöszék a főhajónak evangéliumi oldalán levő első pillérére van függesztve és tölgyfából készült, természetes színben. Az asztalos munka *Schönberger* Ferenc régi jönevű pécsi iparosnak nemcsak szakértelmét, gondosságát és finom

izlését, hanem nagylelkűségét is dicséri, mert annak készítését önköltséggel áron alul vállalta, s így volt lehetséges, hogy a hatalmas és szép alkotás, a tetemes tervezési és egyéb összes költségekkel együtt, csak 1100 P-be kerül.

Jövő év szeptember 1-én lesz a pécsgyárvarosi plébánia fennállásának *10 éves efordulója*. Ezt a templom meg hiányzó három mellékoltárának felállításával ohajtjuk megünnepelni. A templom kereszthajójában elhelyezendő mellékoltárok Jézus Szive és Szeplőtelen Fogantatás, a szentisr kápolnába szánt oltár pedig Jézus szentvendése tiszteletére készül, márvány-szobrokkal és tervezésük már folyamatban van. Bár eddig a szükséges költségeknek csak egy részére sikerült fedezetet találni, ezáltal is *bizunk abban, hogy egy Pártfogónk most is küld majd a Jézus Szive, a Szűzanya és a Szented Jézus ájtatos tisztelet közt áldozatház lelkeket, kik Pécs város legszűkebb anyagi körülmények között levő templomát évszázadokra szóló berendezésében és feldíszítésében segíteni fogják.*

A pécsgyárvarosi Kath. Leányegylet tagavató ünnepély. Negyedik éve áll fenn a Szociális Misszió Társulat szervezetébe tartozó Kath. Leányegylet a Gyárvarosban, és november hó 22-én tartotta az egy évi próbaidőt kitöltött jelöltekkel a harmadik tagavatót, mely alkalommal kilenc új tag tette le az egyleti fogadalmat. Az ünnepség a délelőti folyamán közös szentaldózással kezdődött, d. u. 3 órakor a templomban tartott tagavató szertartás és a jelvények feltűzése után az óvoda nagyertermében rendezett műsoros ünnepély folytatódtott, melyen *Witterler* Anna előnk üdvözölte a vendégeket és az új tagokat, kiknek nevében Czéh Margit válaszolt. A Szociális Misszió Társulat részéről *Ulakity* Benigna nővér, a Szervezet nevében pedig ösv. Gyarmathy Miklósné előnk intezett megható beszédet a leányokhoz, kik a műsor többi pontjában szavaltak és énekszóakkal gyönyörködtették a hallgatóságot. Este 7 órakor két rövid két felvonásos szindarabot adtak elő az egylet műkedvelői a szülőfaló megtelt teremben, és teával és saját-készült készített süteményekkel vendégelték meg a megjelenteket. Az egylet tagjainak száma 49.

A férj kereszti a nő, mert csak általa juthat családi boldogsághoz.

A nő rózsát és minél több rózsabimbó fakad belőle, annál értékesebb. — W. F. —

(Ebben a rovatban továbbítjuk illetékes helyre azokat a leveleket, amelyek hozzájuk jönnek, de nem nekünk szólnak.)

Tekintetes Szerkesztőség!

Ismételen feltör lelkem mélyéből egy régi fájdalom, ami megcáfolhatatlanul oka a katolikus széthúzásnak. Az a fölénys, tátongó űr, ami elválasztja az egyik katolikust a másiktól. Hiányzik a megértés, az egyetértés és ami a legfontosabb az igazi Krisztusi-szeretet, — a felebaráti szeretet.

Hogy katolikus széthúzás van és szervezkedésünk még mindig nem elég erős, — azt a Tudósító utolsó számából is megállapíthatjuk. Magyarország katolikusi nem tudnak kitermelni megfelelő politikai vezérérfiakat. Ezt olvassuk. De miért nem tudnak? Nem azért, mert nincsenek ilyenek, hanem azért, mert egyrészt szervezkedésünk gyengé, másrészt, mert nem engedik érvényesülni a rátermetteket. — Itt, ha feltűnne is egy Mussolini, egy egyszerű származású hozzáértő, rátermett katolikus férfiú, — azt elgáncsolnák, irigyelnek, lehetetlenné tennék. Itt a baj uraim nálunk!

Egy, elismerten jó, — pécsi katolikustól hallottam, hogy a Katolikus Nagygyűlést „Krisztus és a falu” jegyében megtartották, — a falu nélkül. A falu, anyagi és más egyéb okokból kimaradt.

Az Actio Catholica hatalmas, szép szónoki beszédekkel teltett nagygyűlést tartott. A Credoba sok szívan beléptek. Történt-e azota valami az igazi megszervezés, kioktatás és ezzel kapcsolatos teendők és tudnivalók érdekében? — A katolikus megmozdulás nálunk hatalmas láng, tüntetőnyes ünnepség, — de nincsen magva. Egyes esetekre szól. Ugyanígy vagyunk az

adakozással, a szegényüggyel. Nem állandó jellegű. — A lelkek sírt, mikor Pécsre jöttem és meghallottam, hogy az egyik pécsi országgyűlési képviselő szociáldemokrata. — Kérdem, nem a szervezetalenség az oka ennek? Nincsen Pécsen egy katolikus ember, aki rátermett és a 85%-ban katolikus választók bizalmát bírja? Mi ennek az oka? A szervezetalenség, a széthúzás, a nemtörődömség.

Ezért ne bántuk egymást, ha egymásra találni nem tudunk. — Azt is mondják, hogy egy fecske nem csinál nyarat. Pedig ez a közmondás megbukott, mert Mussolini egy maga megcsinálta az olasz nyarat.

Maradok a Tek. Szerkesztőségnek mindenkor tisztelő híve A. J.

Szerkesztői üzenetek.

S. F. Gyömörő. Az előfizetést megkaptuk. Az adományt továbbítottuk a temető-kápolnának. A templom rektora köszönetet küldi érte.

A. J. Pécs. — Egy temperamentumos kislány kilencedet tart Szent Józsefhez, hogy szerezzen neki völegényt. Már a kilencedik nap is alkonyodik, mikor rádőbben, hogy a jövendőbeli nem jelentkezett s mérgeében a szent szobrárt kidobja az ablakon. Erre nagy sikoltás hallatszik és egy előkelő külföldi ifjút találnak az utca porában vérző fejjel. — Így kezdődik egy regény.

Valami hasonló történt az On esetében is: egymásután küldte be cikkeit a Tudósítónak, amelyek a mi lapunknak nem feleltek meg. Erre haragjában tollat ragad, alaposan lehold minket — és ez nagy-szerieten sikerült. Közöljük is. Talán nem veszi rossz néven, hogy a ránk vonatkozó részeket kihágytuk belőle. De azok csak nekünk szólnak, úgye?

„Milyen fölséges század ez! — mikor egyik ember azt mondja a másiknak: Legyünk testvérek, vagy pedig felkoncollak!”

(Lebrun, francia költő a forradalom idején)

P. I. Pécs. Az a mondas, hogy a nem keresztény kereskedő ugyanazt az árut olcsóbban adja, mint a keresztény — sajnos — lassan szállóigévé lesz, de nagy tévedés. Nem egyet megcáfoltunk már, aki hirdelen sarokba szorítva ezzel próbált megentőzni. Be kellett látnia, hogy nemcsak olcsóbbat kapott, hanem silányabbat is. Rendes fogásuk egyes lelkiismeretlen cégeknek, hogy pl. versenytárgyalásoknál áron aluli ajánlatot tesznek, de aztán nem szállítják azt a minőséget, amelyik ki van kötve. Persze ezt a „jám-amelyik ki van kötve. Persze ezt a „jám-bor” és tájékozatlan rendelő legtöbbször nem vette észre. De most már a mi cégeink is utána néznek ezeknek a dolgoknak. Nem gering derült ki egy ilyen család egy egyházi építkezésnél. Az intézmény az olcsóbb árral tehát nem nyert semmit, mi ellenben elvesztettük egy csomó derek keresztény iparos jóindulatát.

Szeminkre hányják, hogy a katolikus szervezkedéssel nem megyünk semmire. Azt ajánljuk, hogy akiknek hatalmuk van ilyen anyagi ügyekben dönteni, tegyenek egy kis tanulmányutat az alsóbb munkát és keresetet váro rétegek között. Akkor majd ők is hallani fogják, nemcsak mi: „Mindig csak kérnek tőlünk, de adni nem adnak akkor sem, amikor lehetne”. Csodálkozással fogják látni, mennyire megfigyelik, hogy ki milyen üzletben vásárol. Sőt fényképpel is fognak találkozni, melyek egyébként „nagyon öntudatos” ka-

tolikusokat ábrázolnak — nem keresztény üzlet aajtájában, Sapientia sat.

T. J. dr. Pécs. A levélben említett ügy-gyel kapcsolatban Önnek elárulhatok egy érdekes dolgot. Az illető unak a fia katolikus leányt vett feleségül és annak a javára reverzalst adott. Persze nagy volt a papa felháborodása, aki vezérlő egyvéniség egy protestáns gyülekezetben, de hogy volt a szerelem is és így semmi „lelki kényszer” nem használt. De a fiatal asszonynak nem hagyta addig békét, míg át nem tért az evangélikus vallásra. Most persze a papának is látni kell, hogy szegény fiatal teremést mennyit szenved a kiközösítés miatt és bőszen oroszozza a katolikus egyházat, „a rossz anyát”, aki ilyen helyzetbe hozza gyermekeit. Azt persze nem látja, hogy milyen a helyzet a reverzalst nélküli vegyes házasságokban, ahol nemcsak a szülők, hanem a gyermekek is állandón szembe állnak egymással.

Egyébként az egész dolog politikai bombának volt szánva. Mindenesetre nagyot pukkant, de hogy milyen lesz a hatása, az csak később válik el. Csunya dolog volt politikai célok elérésére vallási gyakorlatot felhasználni. De akinek minden eszköz jó céljának elérésére, az előtt a mások vallása sem szent. Csak az a szomorú, hogy ilyen emberek a magyar politikai életben érvényesülni tudnak.

Nem gondolja, hogy jó volna már ezen a helyzeten változtatni?

A gyűlölet a földiek szeretetéből fakad, a szeretet a földiek gyűlöletéből.

*

Boldog az a gazdag, kinek lelkét a szegény imája támogatja Isten előtt. — W. F. —

Benedek Rózsi

Szakszerű precíz munka. Szolid árai.

angol francia női szabó

Készít legizlésebb kivitelben női kabátokat, kosztümöket, ruhákat estélyi toilleket, továbbá intézeti és gyermekruhákat

Uj lakcím: Kisfiórián-utca 4. szám.

Várnagy Viktor cipőszaküzlete

Cserkészbölt lerakata, — Sportfel-szerelések. — Cipőjavítások jutányos áron.

Pécs, Deák-u. 8. Postával szemben.

HIRDETŐINK SZAKNÉVSORA.

— Kérjük katolikus testvéreinket, hogy csak katolikus cégeknél vásároljanak.

Felhívjuk figyelmüket az alábbi katolikus cégekre:

Bútorasztalos.

Géczy József, Várady A.-u. 9.

Bőröndös.

Schneider József, Király-u. 42.

Cipészek:

Timár Péter, Ferenciek-u. 9.

Cipő- és sportfelszerelések

Quintus Konrád, Király-u. 1.

Várnagy Viktor, Deák-u. 8.

Drogéria:

„Éden” drogéria, Király-u. 18.

Fehérnemű és divatárú kereskedők:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Kétyi Dezső, Király-u.

Krausz Ignác, Király-u. 15.

Lang Andor, Rákóczi-u. 49.

Molter Antal, Jókai-tér 3.

Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Fodrász.

Jung István, Széchenyi-tér 14.

Fényképész:

Elite fotó, Kossuth L.-u. 7.

Fűszerkereskedők:

Klobucsár József, Király-u. 44.

Köves Gusztáv, Széchenyi-tér 14.

Zápor József, Széchenyi-tér 2.

Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Hegedűoktatás:

Szendrődy István, Anna-u. 10.

Kalapos:

Kertész T. Király-u. 10.

Könyv- és papírkereskedők:

Szent Antal bazár.

Szent István Társulat.

Kesztyűk:

Hamerli J. Széchenyi-tér 1.

Irógép, műszerész:

Palai Géza, Jókai-tér 2.

Kézimunka Otthon

Mufics Ilona, Apáca-u. 2.

Játékárú:

Gundrum Károly, Király-u. 37.

Nyomda:

Dunántúl, Lyceum-u. 4.

„Haladás”, Szt. Mór-u.

Oltárépítő és aranyozó.

Kaufmann, Majorossy-u. 10.

Órás és ékszerész:

Benczenleitner, Irgalm.-u. 1.

Rádió:

Petrovits Jenő, Széchenyi-t. 14.

Sütőde:

Benkovits, Deák-u. 15.

Szabók:

Benedek R. Kisflórián-u. 4.

Fáy I., Irgalmasok-u. 1.

Szövet- és béléсарuk:

Ruppert Lajos, Ferenciek-u. 9.

Üveg, porcellán:

Római Róbert, Irgalmasok-u. 1.

Üveges és képkeretező:

Dragila Antal, Széchenyi-tér 8.

Mihalik Péter, Király-u. 42.

Schwarz Károly, Mária-u. 39.

Lévai Miklós, Ferenciek-u. 11.

Hormos Kálmán, Kaposvári-u. 6.

**Nincsen gondja
egész éven át**

Szent István Társulatnál

Pécs, Széchenyi-tér 17.
Telefon: 11—79.

Olcsón szerezheti be könyvszükségletét!

Ifjúsági iratok, képeskönyvek, mesekönyvek, regények. Útleírások, művészeti könyvek. — Ima- és ájtatossági könyvek. Kegytárgyak.

**Arany
töltőtollak
már
4
pengőtől!!**

Levélpapírok díszdobozokban. Asztali tentatartók, írompapkák, írókészletek. Amatőr albumok, emlékkönyvek legszébb kivitelben kaphatók

CIPŐT
sportcikket

legolcsóbban bizalommal vehet

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében, Pécs
Városház-épület. Telefon: 13—26.

Alapított: 1861.

HAMERLI J. PÉCS

kesztyűgyár és kesztyűbőrgyár. tég. HAMERLI KÁROLY.

Kesztyűgyár és iroda: V., Ferenc-u. 10. Telefon: 21-30.
Kesztyűbőrgyár: V., Szent-Vincent-u. 13., 15. és 17. sz.

Városi raktár: III.,
Széchenyi-tér 1. (Városház-épület.)

Főhivatal: Budapest,
IV., Kossuth Lajos-u.
20. és VII., Erzsébet-
körút 38.

Pécs legrégebbi fehérneműüzlete

Mindenféle vásznak, asztal-
és ágyneműk, női és férfi je-
hérneműk, jéggyöngy stb.
Saigorian szabott olcsó árak

Krausze Ignác
Pécs, Király-u. 15.
Telefon: 31—84.

CSILLÁROK

vasalók, főzőedények,
kerékpár és szerelési
cikkek, villanyeszközök

10 HAVI RÉSZLETRE

PETROVITS-
nál Pécs, Széchenyi-
tér 14. szám alatt.

BENCZENLEITNER VIKTOR

műrasmester, ékszerész és látszerész Pécs, Irgalmasok-utca 1. szám.

Dús választék kiváló svájci órákban. Schaffhausen, Omega, Doxa stb. Ébresztők, falórák, ékszerek. — Elsőrendű javítóműhely. Szolid és szakszerű kiszolgálás.

Kötszer, vegyszer, illatszert,

FOTO CIKKEK

AUTO-SYPHON ÜVEG

Patron csere

ÉDEN DROGERIA PÉCS

Színház mellett, Király-utca 18. szám.

Butorvásárlók figyelmébe!

Mielőtt butort vásárolni óhajt tekintse meg raktáramat, ahol jó munkát a lehető legolcsóbb áron szerezhet be. **GÉCZY JÓZSEF** butorraktáros.

Pécs, Dr. Várady Antal-utca 9. szám. (A sebészeti klinika mellett).

Csillárok, mindennemű szerelési anyagok legolcsóbban

Lévai Miklós

műszaki vállalat Pécs, Ferenciek-utca 11. szám alatt szerezhető be. — Szerelési munkákat olcsón vállal. — Telefon: 14—54.

Tungram izzólámpa raktár.

Vagyont takarít meg, ha állandóan **RÓMAI RÓBERT** üzletében vásárol. Irgalmasok-u. 1. Telefon: 22-08.

BENKOVITS sütőde Ajánlja finom vajassüteményeit és fél fehér burgonyás kenyerét!

Deák-utca 15.

Fiók: Irgalmas-utca 1.

Matrachuzatok, redőnyvásznak, lendamaszt asztal-neműek, törülközők, len- és pamutvásznak minden minőségben. Zsák-, ponyva-, zsinég- és kötéláru, valamint az összes kender-, len-, pamut- és jutaggyártmányok raktárára **Molter Antal** vászon- és fehérenemű üzletében Pécs, Jókai-tér 3. TELEFON: 17-73. **Kárpitos cikkek! Szőnyegek!**

Palais Géza Pécs, Jókai-tér 2.
Kaposvár, Kossuth L. u. 2.
Szekszárd, Szent István-tér 5.
spec. írógép műszerész

Írógépjavítás, karbantartás, írógépzszalag. Írógép kellekék. Minden-fajta írógépek eladása és vétele. Jó munka! Szolid árak! —:—

Szolid árak **Divatárukbán** Figyelmes kiszolgálás!

Vezet **RUPPERT LAJOS** textiláruháza
Férfi, női- és intézeti szövetek, selymek, bársonyok, vásznak
a legmegbízhatóbb minőségben és árban.

Ferenciek-u. 7.

TELEFON: 12-61.

Zongoratanítást vállal **Hormos (Hoffmann) Kálmán,** v. zeneigazgató, Pécs, Kaposvári-u. 6.

KÉTYI DEZSŐ PÁRISI ÁRUHÁZ
Király-utca és Kazinczy utca sarok

Ur-
divat

Kötött szövött áruk. Külön cipő osztály. Bonyhádi iskola cipők, férfi-, fiú- és leánycipők, cserkész és gazdasági cipők, Fillerekért.

Női-
divat

Felelős kiadó: **Tiborcz Benedek.**

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R-T. PÉCSÉTT.

Megnyílt APOLLÓ fotólaboratorium

Mindennemű

amator munkák szakszerű kidolgozása.

Fényképnagú írás úgy amator, mint régi fényképekről. „Bizalom”-tag.

PECS
Bollfűkőz

Dragila Antal

üveges
és képkéretező
PÉCS,
SZÉCHENYI-TÉR 8

Nagy választék
SZENTKÉPEKBEN
ÉS HOFFMANN
BLONDELKERE-
TEKBE

Vásároljon **fűszer- és csemege árukat**

Zápor József fűszer- és csemegeüzletében.

SZÉCHENYI-TÉR 2.

TELEFON: 13-73.

pörköltkávéja

KLOBUCSÁR

naponta friss

Apáca-u. 2.

Kézimunka-Otthon

Apáca-u. 2.

Elvállal előnyomást, montírozást, mindennemű kézimunkák, egyházi ruhák, zász-
lók, zászlószalagok himzését a legolcsóbb árban.

Mindennemű fűszeráru a legolcsóbb napi árban kapható

Köves Gusztáv

fűszer- és csemegekereskedőnél, Pécs, Széchenyi-tér 14. szám.

TELEFON: 20-42.

SZENT ANTAL

Missziókra mindennemű kegytárgyak, missziós emlékek, imakönyvek, rózsafüzérek, szentképek, kereszték, érmék minden nagyságban nagy választékban kaphatók!
Nagy karácsonyi és újévi vásár!
Kicsinyek és nagyok legkedvesebb vágya és öröme a jászolos Jezuskák és Betlehemek minden nagyságban, karácsonyfa díszek, karácsonyi és újévi levelezőlapok mindennemű ajándéktárgyak felnőttek és gyermekek részére nagy választékban olcsó árakon. Tekintse meg karácsonyi kirakatunkat!

BAZÁR

kegyszer-, írószer-, könyv-, papirkereskedése és templomi felszerelések raktára -!

Pécs, Ferenciek-u. 35. sz.
Telefon: 31-99.

Schwarz Károly

selyem-, helmező és vegytisztító mester Pécs, Mária-u. 9.
10 és szép munkáért kétszer aranyéremmel kitüntetve.
Gyászruhák 24 órán belüli minden áremelkedés nélkül festetnek.

Tartós ondulálás (Dauer), festést garantáltan és olcsón végez
JUNG ISTVÁN uri- és hölgyfodrász mester, Széchenyi-tér 14. (Királyi Tábla épület.)

Divatkalap különlegességek

Gyűjts kalapok, Pichler kalapok, Panizza kalapok, „Emerich Wien” kalapok

Kertész T. kalapos mesternél a Dunántúl legnagyobb kalapraktára Pannónia szállóval szemben Pécs, Király-utca 10. Fióküzletem nincs.

GUNDRUM KÁROLY PÉCS

TELEFON: 17-64. SZÁM.

Király-utca 37 szám aláff.
(Lyceum templommal szemben)

AJÁNLJA: a m. t. közönségnek rövid, kötött, szövött árúit: férfi, női és gyermek-fehérműit és vásznait.

Timár Péter uri és női cipész Pécs, Ferenciek-u. 9. Raktáron saját-készítésű férfi- és női cipők. Olcsó árak! Kiváló minőség! Javítást vállalok.

Kész férfi- és gyermekruhát a legolcsóbban és legszebb kivitelben

Lang Andornál,

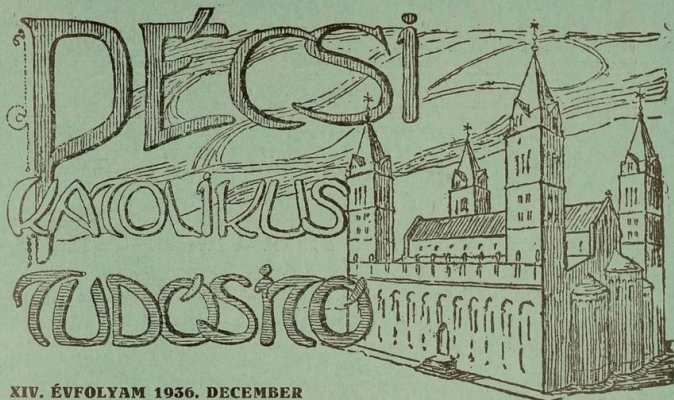
Rákóczi-ut 49. sz. alatt szerezhet be. Külön mértékosztály.

„HITEL OTTHON” KÖNYVECSKÉRE 6 HAVI RÉSZLET.

„Haladás” Nyomda r. t.

PÉCS, Király és Szi. Mór-utca sarok. Tel.: 22-99.

Fadobozos névjegye a legszebb alkalmi ajándék.

XIV. ÉVFOLYAM 1936. DECEMBER

A KATOLIKUS AKCIÓ LAPJA

TARTALOM:

Advent *Dr. Gálos László*. — Mit kell tennünk? — Segítsetek építeni. — Nem szabad elfelejteni. — Sztranyavszky gyakor — és ma. — FIGYELŐ. *Nyilas Péter*. — Az életből. *Wáger Ferenc*. — HIREK. — KÜLFÖLD. *Szentes Károly* — KÖNYVEK. *Merényi Ferenc*. — Pécsi egyházközségek hírei. — Posta. — Szerkesztői üzenetek

Steph. Szentkirályi
theol. prof. Pécs